Ioan Dimitrie Suciu în dosarele Securității (1949–1982)

IOAN DIMITRIE SUCIU

ÎN DOSARELE SECURITĂȚII (1949–1982)

Felician Velimirovici
(Editor)

Editura MEGA
Cluj-Napoca
2019

DTP şi copertă:
Editura Mega

Redactor:
Iulia Pop

© Felician Velimirovici, 2019

Sursă imagine coperta I:

ISBN 978-606-020-185-4
Descrierea CIP este disponibilă la Biblioteca Națională a României.

Editura Mega | www.edituramega.ro
e-mail: mega@edituramega.ro

CUPRINS

NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI.....17

ABREVIERI.....19

STUDIU INTRODUCTIV.....21

LISTA DOCUMENTELOR.....45

DOCUMENTE

1. 1944, noiembrie, 18, Bucureşti. Referat întocmit în cadrul Serviciului Special de Informaţii, în cuprinsul căruia este rezumată activitatea informativă desfăşurată de I.D. Suciu în timpul dictaturii antonesciene.....58

2. 1945, iunie, 6, Bucureşti. Notă de verificare redactată în cadrul Corpului Detectivilor din subordinea Poliţiei Capitalei.....60

3. 1948, august, 6, Bucureşti. Referat redactat de către şeful Brigăzii de Investigaţii din cadrul Inspectoratului de Siguranţă al Capitalei referitor la activitatea politică desfăşurată de I.D. Suciu atât înainte, cât şi după 23 august 1944.....61

4. 1949, aprilie, 21, Oradea. Declaraţie olografă dată de I.D. Suciu în arestul Direcţiei Regionale de Securitate Oradea, după predarea acestuia de către autorităţile maghiare.....63

5. 1949, aprilie, 22, Oradea. Raport întocmit de ofiţerii din cadrul Direcţiei Regionale de Securitate Oradea referitor la reţinerea lui I.D. Suciu şi Radu Andronescu în urma tentativei acestora de a părăsi Republica Populară Română în martie 1949.....66

6. 1949, aprilie, 23, Oradea. Declaraţie olografă redactată de I.D. Suciu în arestul Direcţiei Regionale de Securitate Oradea, în cuprinsul căreia istoricul detaliază tentativa sa de a părăsi fraudulos ţara.....68

7. 1949, aprilie, 28, Oradea. Declaraţie dată de I.D. Suciu în arestul Direcţiei Regionale de Securitate Oradea, în cuprinsul căreia relatează amănunţit organizarea şi desfăşurarea încercării sale de a părăsi ţara.....70

8. 1949, august, 12, Oradea. Referat întocmit de un subofiţer din cadrul Direcţiei Regionale de Securitate Oradea, în cuprinsul căruia sunt sintetizate informaţiile privitoare la tentativa de părăsire frauduloasă a ţării de către I.D. Suciu şi Radu Andronescu.....76

9. 1949, octombrie, 12, Timişoara. Proces-verbal întocmit în cadrul Direcţiei Regionale de Securitate Timiş, în cuprinsul căruia este prezentată detaliat încercarea lui I.D. Suciu de a trece fraudulos frontiera româno-maghiară..... 78
10. 1949, nedatat. Declaraţie olografă redactată de I.D. Suciu în arestul Direcţiei Regionale de Securitate Oradea în cursul anchetării sale din primăvara anului 1949. 82
11. 1949, nedatat. Declaraţie olografă redactată de I.D. Suciu în arestul Direcţiei Regionale de Securitate Oradea în cursul anchetării sale din primăvara anului 1949. 84
12. 1952, august, 29, Bucureşti. Adresă întocmită în cadrul Direcţiei Generale a Securităţii Statului din Bucureşti la data expirării termenului detenţiei lui I.D. Suciu..... 87
13. 1952, octombrie, 28, Oradea. Referat întocmit în cadrul Direcţiei Regionale de Securitate Oradea, în urma verificării lui I.D. Suciu la expirarea termenului pedepsei..... 88
14. 1952, octombrie, 29, Oradea. Adresă expediată de către Direcţia Regională de Securitate Oradea Direcţiei Generale a Securităţii Statului din Bucureşti cu ocazia punerii lui I.D. Suciu în libertate..... 89
15. 1952, octombrie, 29, Oradea. Declaraţie-tip completată de I.D. Suciu la momentul eliberării sale din închisoare..... 90
16. 1952, noiembrie, 3. Cerere înaintată de I.D. Suciu comandantului Securităţii oraşului Bucureşti prin care îi solicită acestuia avizul favorabil pentru a se stabili temporar cu domiciliul în capitala ţării. 90
17. 1955, august, 15, Uricani. Scrisoare expediată de I.D. Suciu prietenului său Florin Ghiurea din Târgu-Neamţ, pe care l-a cunoscut în timpul detenţiei în Penitenciarul Aiud..... 91
18. 1956, noiembrie, 1, Constanţa. Notă informativă furnizată Securităţii de Bănică Grigore, administrator al Centrului Şcolar Agricol din Poarta Albă, unde I.D. Suciu se angajase profesor de istorie..... 93
19. 1957, iunie, 24, Bucureşti. Nota informativă referitoare la I.D. Suciu furnizată Securităţii din Bucureşti de sursa „Florin Trandafir"..... 94
20. 1957, septembrie, 5, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de sursa „Titus Ozon", fost elev al lui I.D. Suciu în cursul anului şcolar 1956–1957. 96
21. 1958, martie, 2, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de sursa „Titus Ozon"..... 97
22. 1958, martie, 8, Constanţa. Hotărâre elaborată în cadrul Direţiei Regionale de Securitate Constanţa referitoare la deschiderea dosarului de verificare asupra lui I.D. Suciu..... 99
23. 1958, martie, 20, Constanţa. Scrisoare expediată de I.D. Suciu prietenului său Gheorghe Comanici, preot în comuna Tariverde din raionul Istria, regiunea Constanţa, pe care istoricul îl cunoscuse în perioada detenţiei din Penitenciarul Aiud. Preotul Gheorghe Comanici era în aceeaşi perioadă şi informator al Securităţii, unde îşi semna notele cu pseudonimul „Nae Constantin"..... 101
24. 1958, aprilie, 4, Constanţa. Notă-raport referitoare la I.D. Suciu, întocmită în cadrul Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa..... 102
25. 1958, aprilie, 4. Plan complet de măsuri informativ-operative referitor la verificarea şi supravegherea istoricului. 103

26. 1958, aprilie, 8, Constanţa. Ordin intern elaborat în cadrul Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa în cuprinsul căruia sunt solicitate informaţii suplimentare referitoare la I.D. Suciu şi prietenul său, preotul Gheorghe Comanici..... 109
27. 1958, aprilie, 12. Referat redactat de către locotenent-major Vosloban Gavril, elevul lui I.D. Suciu la liceul seral al Ministerului Forţelor Armate din Constanţa. . . 110
28. 1958, aprilie, 14, Constanţa. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 14 aprilie 1958..... 111
29. 1958, aprilie, 15, Constanţa. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 15 aprilie 1958..... 113
30. 1958, aprilie, 16, Constanţa. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 16 aprilie 1958..... 114
31. 1958, aprilie, 17, Constanţa. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 17 aprilie 1958..... 115
32. 1958, aprilie, 18, Constanţa. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 18 aprilie 1958..... 117
33. 1958, aprilie, 19, Constanţa. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 19 aprilie 1958..... 120
34. 1958, aprilie, 20, Constanţa. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 20 aprilie 1958..... 124
35. 1958, aprilie, 21, Constanţa. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 21 aprilie 1958..... 129
36. 1958, aprilie, 22, Constanţa. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 22 aprilie 1958..... 133
37. 1958, aprilie, 23, Constanţa. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 23 aprilie 1958..... 134
38. 1958, aprilie, 24, Constanţa. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 24 aprilie 1958. 137
39. 1958, aprilie, 25, Constanţa. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 25 aprilie 1958..... 142
40. 1958, aprilie, 26, Constanţa. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 26 aprilie 1958..... 145
41. 1958, aprilie, 27, Constanţa. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 27 aprilie 1958..... 150
42. 1958, iulie, 24, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Caraiman”. 151
43. 1958, august, 27, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „C.I.”, în cuprinsul căreia acesta subliniază manifestările ostile ale lui I.D. Suciu la adresa regimului comunist..... 152
44. 1958, septembrie, 5, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Nicolae Ialomiţeanu”, referitoare la o discuţie pe care a avut-o cu I.D. Suciu. 153
45. 1958, octombrie, 8, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Sică Ion”, profesor şi coleg cu I.D. Suciu, în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta a avut-o cu istoricul, referitoare la intenţia sa de a părăsi ţara..... 155

46. 1958, octombrie, 15, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Sică Ion", în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta o avusese anterior cu I.D. Suciu..... 158
47. 1958, octombrie, 22, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Sică Ion", în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta a purtat-o cu I.D. Suciu..... 161
48. 1958, octombrie, 22, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Sică Ion", în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta a purtat-o cu I.D. Suciu..... 164
49. 1958, octombrie, 24, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de preotul Gheorghe Comanici sub pseudonimul „Nae Constantin"..... 166
50. 1958, octombrie, 25, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Sică Ion", în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta a purtat-o cu I.D. Suciu..... 169
51. 1958, octombrie, 25, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Sică Ion", în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta a purtat-o cu I.D. Suciu..... 170
52. 1958, noiembrie, 5, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Sică Ion", în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta a purtat-o cu I.D. Suciu..... 172
53. 1958, noiembrie, 12, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „G. Iordachescu", în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta a purtat-o cu I.D. Suciu..... 173
54. 1958, noiembrie, 18, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Nicolae Ialomiţeanu", în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta a purtat-o cu I.D. Suciu în data de 14 noiembrie 1958..... 175
55. 1958, noiembrie, 18, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Nae Constantin", în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta a purtat-o cu I.D. Suciu în ziua precedentă..... 177
56. 1958, noiembrie, 19, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de către informatorul „Sică Ion", în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta a purtat-o cu I.D. Suciu în data de 17 noiembrie 1958..... 180
57. 1958, noiembrie, 25, Constanţa. Referat cu propunerea de reţinere, anchetare şi trimitere în judecată a lui I.D. Suciu, întocmit în cadrul Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa..... 182
58. 1959, martie, 4, Constanţa. Adresă expediată de Tribunalul Militar Constanţa către Direcţia Regională Constanţa a Ministerului Afacerilor Interne, referitoare la condamnarea lui I.D. Suciu la 10 ani de închisoare. 184
59. 1959, nedatat, Constanţa. Referat întocmit în cadrul Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa, referitor la studiul dosarului penal al deţinutului I.D. Suciu... 185

60. 1959, aprilie, 30, Constanţa. Hotărâre referitoare la închiderea dosarului de urmărire informativă a lui I.D. Suciu, după condamnarea acestuia la 10 ani de închisoare..... 186
61. 1959, iulie, 24, Constanţa. Notă referitoare la arhivarea dosarului de urmărire deschis pe numele lui I.D. Suciu, după condamnarea acestuia la închisoare..... 187
62. 1959, septembrie, 25, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Iancu", deţinut în penitenciarul Constanţa, la data recrutării sale de Securitate..... 188
63. 1960, martie, 5, Constanţa. Notă informativă furnizată Securităţii de informatorul „Anghel Ion", coleg de detenţie cu I.D. Suciu în colonia de muncă de la Salcia..... 189
64. 1960, aprilie, 15, Constanţa. Notă informativă furnizată Securităţii de informatorul „Anghel Ion"..... 191
65. 1960, noiembrie, 4, Constanţa. Notă informativă furnizată Securităţii de informatorul „Salcia Ion", coleg de detenţie cu I.D. Suciu în colonia de muncă de la Salcia..... 193
66. 1961, ianuarie, 17. Notă informativă furnizată Securităţii de informatorul „Salcia Ion"..... 194
67. 1961, ianuarie, 17. Notă informativă furnizată Securităţii de informatorul „Salcia Ion"..... 195
68. 1962, iulie, 26, Suceava. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Ilie Ioan" referitoare la deţinuţii din camera 63 a penitenciarului, printre care se afla şi I.D. Suciu..... 196
69. 1962, august, 22, Suceava. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Pop Ion", referitoare la orientarea politică şi discuţiile purtate de I.D. Suciu cu ceilalţi deţinuţi..... 202
70. 1962, octombrie, 3, Suceava. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Eşanu Ioan", coleg de cameră cu I.D. Suciu..... 205
71. 1962, octombrie, 17, Suceava. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Gherase Matei", coleg de cameră cu I.D. Suciu, în cuprinsul căreia îl caracterizează amănunţit..... 206
72. 1962, octombrie, 24, Gherla. Declaraţie dată de către deţinutul Gireadă Dumitru de la penitenciarul Gherla, referitoare la I.D. Suciu..... 210
73. 1963, ianuarie, 28, Suceava. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Eşanu Ion", referitoare la discuţiile purtate de către deţinuţii închişi în camera 63, printre care se afla şi I.D. Suciu..... 211
74. 1963, aprilie, 2, Gherla. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Vasile Buziaş", deţinut coleg cu I.D. Suciu..... 213
75. 1963, iunie, 20, Gherla. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Peşte Ioan", coleg de detenţie în penitenciarul Gherla. 214
76. 1963, iunie, 20, Gherla. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Peşte Ioan", coleg de detenţie în penitenciarul Gherla..... 215
77. 1963, august, 13, Gherla. Notă furnizată Securităţii de agentul „Teodor Constantin", deţinut în penitenciarul Gherla, care informează asupra existenţei şi activităţii „grupului" I.D. Suciu în închisoare..... 217

78. 1963, noiembrie, 8, Gherla. Notă furnizată Securităţii de agentul „Dan Pădureanu", deţinut în penitenciarul Gherla, care informează asupra discuţiilor purtate la clubul deţinuţilor din penitenciar, la care a participat şi I.D. Suciu..... 220
79. 1964, august, 14. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Gherase" din Bucureşti, pe care I.D. Suciu l-a întâlnit imediat după eliberare.. 222
80. 1964, august, 20. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Săndulescu Vasile", care oferă relaţii despre activitatea lui I.D. Suciu imediat după eliberarea din închisoare..... 223
81. 1964, august, 26, Constanţa. Notă informativă furnizată de agentul „Sică Ion" Securităţii, în cuprinsul căreia îl caracterizează pe I.D. Suciu drept duşman al regimului comunist..... 224
82. 1964, august, 27, Constanţa. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Săndulescu Vasile", în cuprinsul căreia acesta oferă date culese de la o fostă colegă a lui I.D. Suciu, profesoară la un liceu din Constanţa..... 226
83. 1964, septembrie, 4, Constanţa. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Săndulescu Vasile"..... 227
84. 1964, septembrie, 7, Constanţa. Notă informativă furnizată Securităţii de informatoarea „Leandru Florica"..... 228
85. 1964, octombrie, 7, Constanţa. Notă informativă furnizată Securităţii de informatoarea „Leandru Florica"..... 229
86. 1964, octombrie, 8, Constanţa. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Săndulescu Vasile"..... 230
87. 1964, octombrie, 10, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Graur Ştefan"..... 231
88. 1964, octombrie, 22, Constanţa. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Săndulescu Vasile"..... 233
89. 1964, octombrie, 29, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Blidaru"..... 234
90. 1964, noiembrie, 5, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Gherase"..... 235
91. 1964, noiembrie, 9, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Paltin"..... 236
92. 1964, noiembrie, 19, Constanţa. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Săndulescu Vasile"..... 237
93. 1964, noiembrie, 26, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Blidaru"..... 238
94. 1964, decembrie, 3, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Săndulescu Vasile"..... 241
95. 1964, decembrie, 10, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Ion Gheorghe"..... 242
96. 1964, decembrie, 24, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Papadopol Paul"..... 243
97. 1964, decembrie, 31, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Săndulescu Victor"..... 245

98. 1965, iunie, 29, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mazilu”.....246
99. 1965, august, 10, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Paltin”.....247
100. 1965, octombrie, 14, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Nicolae Taşcă”.....249
101. 1965, octombrie, 18, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Paul”.....251
102. 1965, noiembrie, 3, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Băleanu”.....252
103. 1965, noiembrie, 19, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Papadopol Paul”.....253
104. 1965, decembrie, 14, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Paltin”.....255
105. 1965, decembrie, 22, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Papadopol Paul”.....256
106. 1966, februarie, 1, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Graur Ştefan”.....258
107. 1966, februarie, 2, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Paltin”.....259
108. 1966, martie, 9, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Papadopol Paul”.....261
109. 1966, martie, 10, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Ion Gheorghe”.....262
110. 1966, aprilie, 13, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Ion Gheorghe”.....263
111. 1966, mai, 9, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Paul”.....264
112. 1966, mai, 22, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „P.A.”.....265
113. 1966, octombrie, 8, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Radian Ştefan”.....266
114. 1966, octombrie, 20, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Paltin”.....267
115. 1966, noiembrie, 21, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mazilu”.....269
116. 1966, decembrie, 22. Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mazilu”.....270
117. 1967, septembrie, 1, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Paltin”.....271
118. 1967, octombrie, 13, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Miron Costin”.....272
119. 1967, decembrie, 28, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Miron Costin”.....274

120. 1968, ianuarie, 18, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Donescu”..... 276
121. 1968, februarie, 21, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Donescu”..... 279
122. 1968, aprilie, 26, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Papadopol Paul”..... 281
123. 1968, iunie, 27, Bucureşti. Adresă elaborată în cadrul Direcţiei a XII-a a C.S.S., în cuprinsul căreia sunt solicitate informaţii despre I.D. Suciu de la I.S.M.B. 282
124. 1968, iulie, 29, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Miron Costin”..... 283
125. 1968, octombrie, 29, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Miron Costin”..... 284
126. 1969, mai, 27, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Alexandrescu”..... 286
127. 1969, iunie, 6, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Pascu Iuliu”..... 287
128. 1969, iulie, 2, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Pascu Iuliu”..... 287
129. 1970, martie, 5, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Pavelescu Gheorghe”..... 288
130. 1971, aprilie, 10, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Pascu Iuliu”..... 289
131. 1971, mai, 5, Bucureşti. Adresă elaborată în cadrul Direcţiei a XII-a a C.S.S. pentru I.S.M.B., referitoare la I.D. Suciu. 290
132. 1972, iulie, 25, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea”..... 291
133. 1972, iulie, 25, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea”..... 292
134. 1972, septembrie, 26, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Pascu Iuliu”..... 293
135. 1972, octombrie, 19, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea”..... 294
136. 1972, octombrie, 24, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de un agent care nu îşi divulgă identitatea, şi nu foloseşte pseudonim..... 295
137. 1972, octombrie, 28, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Zamfir”..... 298
138. 1972, noiembrie, 2, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Popescu”..... 301
139. 1972, noiembrie, 4, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea”..... 302
140. 1972, noiembrie, 10, Bucureşti. Adresă expediată de I.S.M.B. inspectoratului de Securitate al judeţului Caraş-Severin..... 303
141. 1972, decembrie, 14, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Alexandrescu”..... 304

142. 1972, decembrie, 19, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Popescu Ion”..... 306
143. 1973, martie, 1, Bucureşti. Notă-raport elaborată în cadrul I.S.M.B. referitoare la dosarul de urmărire informativă deschis pe numele lui I.D. Suciu..... 307
144. 1973, martie, 7, Bucureşti. Notă referitoare la cazul I.D. Suciu întocmită în cadrul I.S.M.B..... 308
145. 1973, martie, 10, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea”, după arestarea lui I.D. Suciu..... 309
146. 1973, martie, 20, Bucureşti. Notă internă elaborată în cadrul I.S.M.B. referitoare la anchetarea lui I.D. Suciu aflat temporar în spitalul penitenciarului Văcăreşti..... 310
147. 1973, iunie, 19, Bucureşti. Notă-sinteză elaborată în cadrul I.S.M.B. referitoare la activitatea „ostilă” regimului pe care a desfăşurat-o I.D. Suciu..... 312
148. 1973, iunie, 19, Bucureşti. Notă-sinteză elaborată în cadrul I.S.M.B., referitoare la activitatea „ostilă” a lui I.D. Suciu..... 313
149. 1973, iunie, 19, Bucureşti. Referat de închidere a dosarului de urmărire informativă deschis pe numele lui I.D. Suciu, în urma arestării acestuia. 315
150. 1973, iunie, 22. Adresă înaintată de I.S.M.B. Serviciului de contrainformaţii penitenciare, în cuprinsul căreia este solicitată urmărirea informativă a lui I.D. Suciu pe durata executării pedepsei cu închisoarea..... 316
151. 1974, martie, 12, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Florescu Ion”..... 317
152. 1974, iulie, 20, Poarta Albă. Raport întocmit în cadrul serviciului de contrainformaţii din Penitenciarul Poarta Albă, în cuprinsul căruia sunt detaliate opiniile politice ale deţinutului I.D. Suciu. 318
153. 1974, iulie, 26, Poarta Albă. Raport întocmit în cadrul serviciului de contrainformaţii din Penitenciarul Poarta Albă, în cuprinsul căruia sunt detaliate opiniile politice ale deţinutului I.D. Suciu..... 319
154. 1974, august, 27, Poarta Albă. Notă informativă referitoare la atitudinea şi comportamentul deţinutului I.D. Suciu..... 321
155. 1974, septembrie, 3, Poarta Albă. Raport referitor la atitudinea, comportamentul şi opiniile deţinutului I.D. Suciu..... 322
156. 1975, ianuarie, 11, Bucureşti. Notă elaborată în cadrul I.S.M.B., care conţine informaţii primite de Securitate de la informatorul „Petrescu”..... 323
157. 1975, ianuarie, 17, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Vasile Costea”..... 324
158. 1975, februarie, 14, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Vasile Cătălin”..... 325
159. 1975, aprilie, 10, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Varga”..... 326
160. 1975, mai, 17, Bucureşti. Notă informativă elaborată în cadrul I.S.M.B, care conţine informaţii livrate de agentul „Pascu Iuliu”..... 327
161. 1975, nedatat. Memoriu de activitate redactat de I.D. Suciu după ieşirea din închisoare, în vederea pensionării sale. Documentul oferă detalii amănunţite despre lucrările pe care istoricul le-a scris între anii 1936–1975..... 328

162. 1976, martie, 15, Bucureşti. Plan de măsuri din dosarul de urmărire informativă deschis în cadrul I.S.M.B. pe numele lui I.D. Suciu..... 337
163. 1976, martie, 18, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Varga"..... 339
164. 1976, martie, 20, Bucureşti. Raport cu propuneri de măsuri care urmau a fi adoptate în planul de urmărire operativă a obiectivului I.D. Suciu..... 340
165. 1976, aprilie, 1, Bucureşti. Ordin privind începerea înregistrării şi ascultării convorbirilor telefonice ale obiectivului I.D. Suciu..... 342
166. 1976, iulie, 13, Bucureşti. Plan de măsuri pentru extragerea din locuinţa lui I.D. Suciu a instalaţiei de interceptare a convorbirilor telefonice. 343
167. 1976, iulie, 15, Timişoara. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Alin Ionescu"..... 344
168. 1976, iulie, 20, Bucureşti. Plan elaborat în cadrul I.S.M.B. referitor la avertizarea lui I.D. Suciu..... 345
169. 1976, august, 2, Timişoara. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Ovidiu"..... 347
170. 1976, august, 15, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea"..... 349
171. 1976, august, 27, Bucureşti. Declaraţie semnată de I.D. Suciu, prin care îşi ia angajamentul de a nu mai critica regimul comunist pe viitor. 350
172. 1976, august, 28, Bucureşti. Notă elaborată în cadrul I.S.M.B., în urma avertizării lui I.D. Suciu. 351
173. 1976, septembrie, 1, Bucureşti. Notă-raport referitoare la avertizarea lui I.D. Suciu de către Securitate..... 352
174. 1976, octombrie, 20, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Pascu Iuliu"..... 353
175. 1976, octombrie, 22, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea"..... 354
176. 1976, noiembrie, 9, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea"..... 355
177. 1976, noiembrie, 20, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea"..... 356
178. 1976, noiembrie, 22, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Pascu Iuliu"..... 358
179. 1976, decembrie, 25, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Alexandreanu"..... 358
180. 1977, ianuarie, 28, Bucureşti. Referat cu propunerea de închidere a dosarului de urmărire informativă deschis pe numele lui I.D. Suciu, elaborat în cadrul I.S.M.B..... 360
181. 1977, februarie, 24, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Paveliu Gheorghe"..... 361
182. 1977, februarie, 24, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea"..... 362
183. 1977, martie, 18. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Palfi Sandor"..... 363

184. 1977, mai, 27, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea”..... 365
185. 1978, ianuarie, 16, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de către dactilografa lui I.D. Suciu, informatoare care semna cu pseudonimul „Ana Maria”. 366
186. 1978, mai, 5, Timişoara. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Ovidiu”..... 367
187. 1978, august, 30, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de informatoarea „Ana Maria”..... 369
188. 1978, nedatat. Cerere adresată de I.D. Suciu comandantului serviciului de paşapoarte din Bucureşti, prin care solicita aprobarea plecării temporare în Franţa.. 370
189. 1979, mai, 5, Timişoara. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Ovidiu”..... 371
190. 1979, noiembrie, 5, Timişoara. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Negru”..... 373
191. 1979, noiembrie, 20, Timişoara. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Negru”..... 375
192. 1979, decembrie, 25, Timişoara. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Ovidiu”..... 377
193. 1980, februarie, 17, Bucureşti. Raport întocmit de căpitanul de Securitate Ciucă Ion, în urma unei discuţii pe care a avut-o cu I.D. Suciu..... 379
194. 1980, februarie, 20, Bucureşti. Raport redactat de căpitanul Ciucă Ion în urma unei întâlniri întâmplătoare pe care a avut-o pe stradă cu istoricul. 380
195. 1980, noiembrie, 10. Bonn. Scrisoare trimisă de la Bonn lui I.D. Suciu de jurnalistul Lucian Grigorovici. 381
196. 1980, noiembrie, 18, Bucureşti. Notă-raport întocmită în cadrul I.S.M.B. pe numele lui I.D. Suciu..... 383
197. 1980, noiembrie, 28, Bucureşti. Scrisoare expediată de I.D. Suciu prietenului său Lucian Grigorovici..... 384
198. 1981, ianuarie, 13, Bonn. Scrisoare expediată de Lucian Grigorovici lui I.D. Suciu..... 386
199. 1981, februarie, 14, Bucureşti. Scrisoare expediată de I.D. Suciu către Lucian Grigorovici. 389
200. 1981, aprilie, 14, Bucureşti. Fragment dintr-o scrisoare expediată de I.D. Suciu către Lucian Grigorovici..... 391
201. 1981, mai, 8, Bucureşti. Fragment dintr-o scrisoare expediată de I.D. Suciu către Lucian Grigorovici..... 392
202. 1981, mai, 18, Bonn. Scrisoare expediată de Lucian Grigorovici către I.D. Suciu..... 392
203. 1982, aprilie, 23, Bucureşti. Raport cu propunerea de închidere a dosarului de urmărire a istoricului I.D. Suciu, în urma decesului acestuia. 395

NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI

Ioan Dimitrie Suciu a intrat în vizorul Direcţiei Generale a Securităţii Poporului în primăvara anului 1949, în momentul când a încercat să părăsească ilegal Republica Populară Română. A ieşit de sub lupa Securităţii la data de 3 martie 1982, când a decedat.

În acest interval de 33 de ani, istoricul bănăţean a executat 12 ani de închisoare, iar ofiţerii serviciilor care s-au ocupat succesiv de cazul său au colectat şi întocmit de-a lungul anilor, cu intermitenţă, mai multe sute de documente.

În urma studierii lor, am selectat pentru volumul de faţă un număr de 203 documente pe care le-am considerat a fi relevante pentru înţelegerea destinului profesional şi personal al lui I.D. Suciu pe parcursul celei de-a doua jumătăţi a secolului al XX-lea. Caracterul lor este divers: am inclus aici documente din dosarele penale, note informative furnizate de unii dintre apropiaţii săi (foşti elevi, colegi, amici sau prieteni), rapoarte de filaj, fragmente din corespondenţa sa interceptată şi fotocopiată de Securitate, declaraţii pe care istoricul le-a dat Securităţii, precum şi o serie de rapoarte, note interne şi planuri elaborate în cadrul acestei instituţii pe diferite paliere de analiză şi decizie.

Documentele sunt redate exact în forma în care se păstrează ele în arhiva Consiliului Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii din Bucureşti, întrucât am optat să nu operez niciun fel de intervenţii sau modificări de formă, care cu uşurinţă ar putea afecta maniera de interpretare a fondului problemelor. Prin urmare, am respectat atât grafia arhaică şi regională, erorile gramaticale, de exprimare sau de logică ale emitenţilor, cât şi, pe cât a fost posibil, aşezarea originală în pagină.

Din raţiuni de deontologie profesională am omis a reda aici documentele care conţin transcrierile conversaţiilor pe care I.D. Suciu le-a purtat la domiciliu în anii ‘70, dar şi acele fragmente din documentele care conţin informaţii referitoare la viaţa privată a istoricului: ceea ce îl individualizează pe I.D. Suciu în peisajul istoriografic românesc de după 1965 sunt nu doar realizările profesionale obţinute în condiţii dintre cele mai dificile, ci mai ales ostilitatea faţă de regimul comunist pe care pare să o fi manifestat până la sfârşitul zilelor. Opţiunile sale politice au cântărit mai mult pentru ofiţerii

Securităţii, în tot cazul, decât opţiunile sexuale – în epocă încadrate ca infracţiuni – în baza cărora a fost arestat şi condamnat în 1973.

Prezentul volum documentează încă o dată – dacă mai era nevoie – caracterul eminamente represiv al acţiunilor întreprinse de Securitate: departe de a fi fost un serviciu de informaţii aflat în slujba cetăţenilor României democrat-populare şi socialiste, Securitatea şi-a îndeplinit până în 1989 rolul de poliţie politică, sau de „scut şi spadă" al partidului comunist, ea fiind „o instituţie ilegală, ilegitimă şi criminală de la începutul şi până la sfârşitul ei"[1]. Securitatea s-a subordonat în permanenţă partidului al cărui instrument a fost, şi a apărat în primul rând puterea şi interesele regimului comunist în raport cu cei percepuţi drept „duşmani" ai acestuia – interni sau externi – şi nu *patria* sau *naţiunea* română, aşa cum au încercat şi încearcă să susţină unii dintre foştii săi angajaţi.

[1] Comisia Prezidenţială pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România, *Raport final*, (editori: Vladimir Tismăneanu, Dorin Dobrincu, Cristian Vasile), Bucureşti, 2006, p. 14.

ABREVIERI

A.C.N.S.A.S. – Arhiva Consiliului Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii
A.C.T. – Ascultarea Convorbirilor Telefonice
C.C. – Comitetul Central
C.I. – Contrainformaţii
C.I.D. – Centrul de Informatică şi Documentare
C.R. – Contrarevoluţionar
C.S.S. – Consiliul Securităţii Statului
D.O. – Domiciliu Obligatoriu
D.G.S.P. – Direcţia Generală a Securităţii Poporului
D.G.S.S. – Direcţia Generală a Securităţii Statului
D.U.I. – Dosar de Urmărire Informativă
F.R.N. – Frontul Renaşterii Naţionale
I.M.B. – Inspectoratul Municipiului Bucureşti
I.S.M.B. – Inspectoratul de Securitate al Municipiului Bucureşti
Î.C. – Închisoare Corecţională
M.A.I. – Ministerul Afacerilor Interne
M.A.N. – Marea Adunare Naţională
M.I. – Ministerul de Interne
M.F.A. – Ministerul Forţelor Armate
N.B. – Nota Biroului
N.L. – Nota Lucrătorului
N.O. – Nota Ofiţerului
P.C.R. – Partidul Comunist Român
P.M.R. – Partidul Muncitoresc Român
P.N.L. – Partidul Naţional Liberal
P.N.T. – Partidul Naţional Ţărănesc
P.S.D. – Partidul Social Democrat
R.F.G. – Republica Federală Germania
R.F.I. – Republica (Socialistă) Federativă Iugoslavia
R.P.R. – Republica Populară Română
R.P.U. – Republica Populară Ungară

R.S.R. – Republica Socialistă România
S.I.G. – Supraveghere Informativă Generală
S.S.I. – Serviciul Special de Informaţii
S.U.A. – Statele Unite ale Americii
T.O. – Tehnică Operativă
T.U.N.T. – Tineretul Universitar National Ţărănesc
U.M. – Unitate Militară
U.R.S.S. – Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste

STUDIU INTRODUCTIV

La finele anilor şaptezeci ai secolului trecut, cariera istoricului Ioan Dimitrie Suciu era pe punctul de a se încheia. Îşi publicase cam toate lucrările care îl singularizează în planul istoriografiei române postbelice, împlinise vârsta de 60 de ani, se pensionase de la Institutul de Istorie „Nicolae Iorga" din Bucureşti şi locuia în cea mai mare parte a timpului la Timişoara, într-una dintre camerele păstrate de Mitropolia Banatului pentru oaspeţi. Nu apucase să îşi cumpere un autoturism Skoda aşa cum şi-ar fi dorit[2], însă reuşise să devină proprietarul unei garsoniere într-un bloc de locuinţe nou-construit în Bucureşti.

La acea vreme, Ioan D. Suciu era un apropiat al Mitropolitul Nicolae Corneanu, care de altminteri chiar îi prefaţase *Monografia Mitropoliei Banatului*[3] pe care a tipărit-o în 1977. Până atunci îşi petrecuse în total, din motive politice, cam o cincime din viaţă în spatele gratiilor, în trei reprize distincte, pe parcursul deceniilor şase, şapte şi opt ale secolului trecut.

Bolnav fiind, în ultimii săi ani I. D. Suciu era mistuit de sentimentul ratării, al risipirii unei vieţi „prost croite"[4], după propria-i mărturie, în care a livrat culturii ţării sale cu mult mai puţin decât i-ar fi permis capacităţile şi puterea de muncă în circumstanţe normale. Capacităţi, înzestrare şi posibilităţi de realizare profesională pe care le-a intuit cu luciditate, le-a regretat irosirea, şi a înjurat cauza nerealizării până la – şi mai ales – *la* sfârşitul zilelor: Partidul Comunist Român. Sau „Sfântul Partid"[5] cum obişnuia să îl numească ironic în conversaţiile private, care l-ar fi „pus la adăpost de furia poporului"[6], şi care l-a scutit şi de griji confiscându-i averea.

I.D. Suciu (n. 3 august 1917, Lugoj – d. 3 martie 1982, Otopeni), s-a născut

---

[2] Arhiva Consiliului Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii (în continuare ACNSAS), Fond Informativ, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 166.

[3] I.D. Suciu, *Monografia Mitropoliei Banatului*, Timişoara, Ed. Mitropoliei Banatului, 1977, pp. 3–5.

[4] ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 533936, vol. V, f. 71.

[5] *Ibid*em, f. 45.

[6] ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 162.

în vara anului 1917 în Lugoj[7], în Banatul de câmpie, în plin război mondial. Mama sa, Ofelia, a decedat în 1921 când viitorul istoric avea numai 4 ani. În anul 1928, după ce Ioan D. Suciu împlinise 11 ani şi fusese admis la liceul „Constantin Diaconovici Loga" din Timişoara[8], a decedat şi tatăl său care servise profesia de învăţător vreme de 36 de ani[9]. În 1936, graţie sprijinului pe care l-a primit din partea unor rude din Bucureşti, unchi şi mătuşi, Suciu a absolvit liceul „Gheorghe Lazăr" din capitala României interbelice, iar în 1937 a devenit student al Facultăţii de Litere şi Filozofie din cadrul Universităţii din Bucureşti[10].

Din această perioadă datează şi primele sale scrieri, articole şi studii istorice referitoare la trecutul provinciei natale, pe care le-a publicat în diferite ziare şi reviste atât din Bucureşti cât şi din provincie, precum „Tinereţea", „Timişoara", „Vestul", „Societatea de mâine" sau „Luceafărul"[11]. Fapt notabil, în primul an de facultate I.D. Suciu a tradus în limba română şi a publicat o poezie inedită scrisă de domnitorul Petru Cercel, ceea ce i-a atras atenţia profesorului său Nicolae Iorga, care l-a apreciat şi l-a încurajat să-şi continue cercetările în domeniul istoriei Banatului[12].

În acest sens, trebuie menţionat faptul că provincia unită cu România la 1918–1919 nu a beneficiat pe tot parcursul perioadei interbelice nici de o universitate cu profil umanist, şi nici de un institut de cercetări unde să se studieze şi istoria Banatului. Absenţa unui cadru instituţional academic sau universitar organizat a marcat, prin urmare, producţia istoriografică din

---

[7] „Ioan Dimitrie Suciu", în *Enciclopedia istoriografiei româneşti* (coord. Ştefan Ştefănescu), Bucureşti, Ed. Ştiinţifică şi enciclopedică, 1978, p. 307.

[8] Victor Lăzărescu, Gheorghe Luchescu, Vasile Muntean, *Spiritualitate lugojeană*, Timişoara, Ed. Mitropoliei Banatului, 1993, p. 136.

[9] Arhivele Naţionale ale României – Serviciul Judeţean Timiş (în continuare ANR-SJTM), Fond Familial I.D. Suciu, Dosar nr. 11, f. 2.

[10] Silviu Mureşan, „Istorie şi politică la Ioan Dimitrie Suciu în perioada studenţiei (1937–1941)", în *Restituiri Bănăţene*, vol. II, Timişoara, Ed. Eurostampa, 2014, pp. 410–411.

[11] ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 533936, vol. V, ff. 90–91.

[12] Despre acest episod I.D. Suciu îşi va aminti ulterior: „Într-o şedinţă a seminarului de istorie Universală pe la începutul anului, N. Iorga făcea o expunere despre Henric al III-lea şi relaţiile lui cu Petru Vodă Cercel. În această vreme publicasem în româneşte versurile lui Petru Vodă Cercel. Vorbind despre opera poetică a voevodului nenorocit muntean, ne spune că doar acum în urmă un tânăr, Suciu, le-a tradus din limba italiană. Involuntar ochii colegilor şi colegelor se îndreptară în spre mine. Profesorul care sesizase mişcarea lor mă întreabă dacă nu sunt eu acela. Din acel moment s-a creat marea admiraţie ce i-o voi purta toată viaţa. Nu faptul citării unei lucrări de-a mea, ci ceea ce m-a uimit a fost nemaipomenita lui informaţie bibliografică ce o avea în memorie. Un profesor la vârsta lui să fie la curent, până şi cu cele mai neînsemnate studii ce se fac în legătură cu prelegerile lui. De acum eram nelipsit de la şedinţele seminarului, căci ştiam că în cele două ore câştigam mai mult decât aş fi citit zeci de cărţi."; v. I.D. Suciu, „Amintirile unui student", în *Tinereţea*, seria a II-a, nr. 1 (1940), *apud* Silviu Mureşan, *op. cit.*, pp. 415–416.

această regiune, astfel încât preocupările şi cercetările istoricilor din celelalte centre universitare româneşti nu s-au putut cristaliza într-un „program de cercetare a istoriei Banatului elaborat şi susţinut”[13].

I.D. Suciu a văzut în acest neajuns o oportunitate profesională pe care a înţeles să o fructifice încă din cea mai fragedă tinereţe: în anul 1939 a publicat un studiu despre Emilia Lungu-Puhallo, prima femeie româncă din Banat care a scris un roman, iar vara anului 1940 editura „Astra” i-a publicat lucrarea de sinteză „Literatura bănăţeană de la început pînă la Unire (1582–1918)”[14], scriere în cuprinsul căreia, pentru prima dată în istoria literară românească, un cercetător a studiat şi a prezentat „aportul adus de această provincie la desvoltarea literaturii şi culturii române”[15]. Lucrarea a fost apreciată în cercurile de specialitate, beneficiind şi de câteva recenzii favorabile, inclusiv în „Revista Fundaţiilor Regale”. Tot în vara anului 1940 tânărul Suciu a publicat o serie de articole cu caracter politic, în cuprinsul cărora a condamnat vehement cedările teritoriale pe care România le-a acceptat în favoarea Ungariei, Bulgariei şi Uniunii Sovietice, iar în martie 1941, după înlăturarea legionarilor de la guvernare şi a reprimării rebeliunii acestora, a scris primul articol de protest împotriva asasinării profesorului Nicolae Iorga.

În iunie 1941 I.D. Suciu şi-a susţinut examenul de licenţă la Universitatea din Bucureşti cu lucrarea „Rolul militar al Românilor Ardeleni în cadrul statului maghiar până la lupta de la Mohács”[16], pentru care a primit calificativul *Magna cum laude*. S-a înscris la doctorat în acelaşi an, iar în 1942 a devenit asistentul profesorului C.C. Giurescu la Catedra de Istoria Românilor[17]: după cum va scrie în 1975,

> „Din 1942 am început să lucrez la vasta monografie care mi-a servit ca teză de doctorat în litere şi filozofie: Nicolae Tincu Velia (1816–1867), viaţa şi opera lui. Tincu Velia a fost profesor în Vîrşeţ şi participant la revoluţia de la 1848. A publicat ode, elegii şi poezii patriotice înainte de revoluţia de la 1848–1849 şi este printre primii traducători în limba română din poetul german Fr. Schiller. Dar încătuşat fiind de ortografia latinistă şi lipsit de o mlădiere a vocabularului, opera lui rămîne ca valoarea documentară”[18].

---

[13] Nicolae Bocşan, „Istoriografia bănăţeană între multiculturalism şi identitatea naţională”, în *Banatica*, Nr. 14, Reşiţa, 1996, p. 271.

[14] Ioan Dimitrie Suciu, „Literatura bănăţeană de la început pînă la Unire (1582–1918)”, Timişoara, Editura Regionalei Bănăţene „Astra”, 1940, 399 pp.

[15] ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 533936, vol. V, f. 83.

[16] Silviu Mureşan, *op. cit.*, p. 414.

[17] ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 533936, vol. V, ff. 55.

[18] *Ibid*em, ff. 85–86.

Şi-a susţinut cu succes teza de doctorat în 1943 în faţa unei comisii formate din profesorii Gheorghe I. Brătianu, C.C. Giurescu, Victor Papacostea şi I.D. Ştefănescu[19], iar în 1945 a şi publicat-o, cartea bucurându-se de o recepţie favorabilă[20]. Tot în 1943, începând cu data de 1 ianuarie, I.D. Suciu s-a angajat la Institutul de Istorie Naţională din Bucureşti unde a obţinut iniţial un post de asistent, apoi, de la 1 decembrie, de şef de lucrări[21] – echivalent cu acela de lector universitar. Concomitent, începând cu 6 martie 1943 a obţinut şi postul de inspector general titular[22] în cadrul Direcţiei Generale a Teatrelor, Operelor şi Spectacolelor din subordinea Ministerului Culturii Naţionale şi al Cultelor, unde director general era la vremea respectivă romancierul Liviu Rebreanu.

Perioada în care şi-a desăvârşit studiile universitare şi a început să se afirme ca cercetător istoric a concis, în istoria României, cu succesiunea primelor trei dintre cele patru dictaturi sub care a trăit I.D. Suciu: carlistă, legionară şi antonesciană. Nu a fost membru activ al niciunui partid politic până la 23 august 1944, însă atât prin scrierile sale din acei ani, cât şi prin memoriile pe care le-a înaintat autorităţilor, a manifestat constant o atitudine antifascistă, intrând chiar de câteva ori în conflict cu legionarii din Bucureşti.

În anul 1940, tânărul I.D. Suciu a înfiinţat şi condus pentru o scurtă perioadă revista „Flamura", pe care el însuşi o caracteriza drept

> „prima revistă cu caracter iredentist ardelean după dictatul de la Viena, care s'a bucurat de colaborarea d-lor Iuliu Maniu, prof. Victor Papacostea, Sever Bocu, prof. Dan Simonescu, Ion Clopoţel, Franz Theodor Csokor, I. Copilu-Cheatră, I. Şugariu, Coriolan Gheţie, etc., citată şi în Istoria Românilor de C.C Giurescu, vol. III, partea I, p. 433"[23].

Publicistica cu caracter ştiinţific a fost dublată aşadar în cazul lui Suciu, încă din 1940, de una cu caracter militant; va continua să militeze pentru realizarea unor deziderate şi să susţină public diferite cauze sociale şi culturale atât după înăbuşirea rebeliunii legionare din ianuarie 1941, cât mai ales după 23 august 1944, printre cele mai notabile numărându-se reformarea

[19] Ioan Dimitrie Suciu, *Nicolae Tincu Velia (1816–1867). Viaţa şi opera lui*, Bucureşti, Institutul de Istorie Naţională din Bucureşti, 1945, p. 2.

[20] Deşi a avut parte de câteva recenzii favorabile în periodicele de specialitate, istoricul Dan Berindei îl caracteriza pe I.D. Suciu în 1965 în termenii următori: „În trecut nu era dintre cei mai străluciţi istorici – ba chiar la o comunicare prin 1944–45 s-a încurcat şi şi-a întrerupt vorbirea trecînd în bancă, unicul caz cunoscut – de asemenea, teza sa de doctorat – NICOLAE TINCU VELA deşi „groasă" a produs comentarii ironice dată fiind însemnătatea redusă a subiectului"; v. ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 135.

[21] ANR-SJTM, Fond Familial I.D. Suciu, Dosar nr. 34, f. 1.

[22] *Ibid*em, Dosar nr. 12, f. 4.

[23] *Ibid*em, Dosar nr. 34, f. 9.

sistemului de învăţământ superior românesc[24], transformarea Castelului Huniade din Timişoara în Palat Cultural, sau înfiinţarea unei Universităţi de Vest în capitala Banatului[25].

Filiaţia sa – nepot al deputatului bănăţean Sever Bocu, fost ministru de stat în guvernul Iuliu Maniu – l-a apropiat încă din perioada studenţiei, în mod firesc, de cercurile naţional-ţărăniste de la Bucureşti. Din documentele întocmite în cadrul serviciilor de informaţii din Bucureşti între anii 1944–1948 rezultă însă numeroase aspecte neclare, alegaţii, speculaţii neverificate, date şi aprecieri incomplete, nu de puţine ori eronate sau contradictorii, care mai mult ridică probleme decât să le lămurească: de pildă, în timpul regimului antonescian, I.D. Suciu este descris ca fiind simultan un apropiat al vicepreşedintelui Consiliului de Miniştri Mihai Antonescu, al „legionarului notoriu" Balotă Anton, dar şi al lui Sever Bocu ori Iuliu Maniu. După 23 august 1944, Suciu apare menţionat fie ca membru al P.N.Ţ., fie al P.N.L. – aripa Gh. Tătărescu[26], fie chiar al P.S.D. Cel mai spectaculos rol l-ar fi jucat, după cum par să fi circulat unele zvonuri în lumea „ziariştilor şi actorilor"[27], în prima etapă a dictaturii antonesciene, atunci când istoricul ar fi fost însărcinat de către S.S.I. (sau chiar de Mihai Antonescu, nu este limpede) să culeagă şi să furnizeze Guvernului informaţii din rândurile conducerii Partidului Naţional Ţărănesc, primind în schimb bani şi sprijin pentru a ocupa diverse funcţii[28]. În stadiul actual al informaţiei însă, o astfel de ipoteză, oricât ar părea ea de interesantă, de tentantă sau de plauzibilă, nu poate fi susţinută cu certitudine.

Sigur este însă faptul că, după 23 august 1944, în noua conjunctură politică internă, I.D. Suciu – care, conform aprecierilor mai multor martori, a fost în acea perioadă un tânăr „foarte ambiţios şi dornic «să ajungă cineva»"[29] – a căutat să se orienteze către un partid politic de stânga, însă nu este clar din ce motive a ales P.S.D. în detrimentul mult mai popularului P.N.Ţ. Singurele detalii referitoare la opţiunile sale politice din acei ani tulburi le-a oferit el însuşi în primăvara anului 1949, în cuprinsul unei declaraţii pe care a dat-o Securităţii în arest:

---

[24] *Ibid*em, Dosar nr. 19, f. 1.

[25] *Ibid*em, Dosar nr. 68, ff. 2–6.

[26] Un document redactat la data de 6 august 1948 în cadrul Brigăzii de Investigaţii a Inspectoratului de Siguranţă al Capitalei menţionează că în 1945 I.D. Suciu „A intrat în grupul lui Tătărăscu cu grupul F.R.N.-ist a lui C.C. Giurescu care îi fusese profesor, în această grupare promiţându-i-se a fi numit ataşat cultural sau consilier de legaţie, cu scopul de a face jocul emigraţilor reacţionari din streinătate"; v. ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 533936, vol. V, f. 104.

[27] ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 3845, vol. I, f. 5.

[28] *Ibid*em, ff. 1–4.

[29] Caracterizarea datează din 1968 şi îi aparţine unui informator al Securităţii cu care Suciu era prieten încă din 1942; v. ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 173.

> „Intre timp, din cauza evenimentelor d. Giurescu a fugit în Turcia. S'a întors în 1945. Mi-a făcut propunerea să mă înscriu împreună cu dsa în partidul dlui Tătărăscu. Am refuzat. De atunci au început lanţul mizeriilor care au culminat în momentul înscrierii mele în partidul social democrat când dl. Giurescu se temea să nu-i iau locul şi catedra. Mizeriile constau în atmosfera rea ce mi-o făcea printre profesorii mai bătrâni, tăerea mea după statul de salariu, lansarea tuturor porcăriilor rele asupra mea etc."[30]

În anul 1946 aşadar, I.D. Suciu s-a înscris în Partidul Social-Democrat, ajungând în scurt timp să îndeplinească funcţia de secretar al organizaţiei profesorilor universitari bucureşteni[31]. Nu a obţinut absolut însă niciun beneficiu de ordin personal, pentru că în toamna aceluiaşi an a fost demis din minister şi a mai rămas doar cu postul de la Universitate, întrucât, după cum îşi amintea în 1949, după război legea nu a mai permis cumulul de funcţii[32]. Deşi la Universitate a activat cu conştiinciozitate şi a încercat să se adapteze „nouilor vremuri", după propria-i apreciere, iar în 1947 a reuşit chiar să ocupe efemer un post de subinspector în cadrul Comisiei Monumentelor Istorice[33], începând cu data de 1 noiembrie 1948 a fost concediat şi din învăţământul universitar. Cauza principală a demiterii sale din învăţământ a văzut-o, retrospectiv, în conflictul pe care l-a avut cu profesorul C.C. Giurescu[34], care în ochii lui Suciu trecea drept „atotputernic" la acel moment, şi căruia îi va păstra o nestinsă aversiune până târziu în anii '70.

Rămânând şomer în toamna anului 1948, nici capacităţile profesionale şi nici relaţiile pe care reuşise să şi le creeze în lumea intelectuală şi politică până atunci (aflată oricum în plin proces de disoluţie) nu l-au mai putut ajuta să ocupe vreun alt post. Drept urmare, în foarte scurt timp, istoricul a ajuns în situaţia să nu îşi mai poată susţine existenţa, motiv pentru care a început să-şi vândă inclusiv hainele. Prin urmare, după ce a încercat fără succes să găsească sprijin şi adăpost la rude, neîntrezărind nicio speranţă concretă de viitor, a luat decizia de a pleca din ţară. În acest scop, împreună cu fratele mai mic al unui fost coleg din minister (pe nume Radu Andronescu) a pus la cale planul unei fugi în Ungaria, destinaţia finală urmând a fi Franţa.

---

[30] ACNSAS, Fond Penal, Dosar nr. 380, vol. II, f. 63.

[31] Ioan Opriş, *Istoricii şi Securitatea*, Bucureşti, Ed. Enciclopedică, 2004, p. 413.

[32] Cel mai probabil I.D. Suciu a fost concediat în baza Legii nr. 486 din 8 octombrie 1944 (publicată în Monitorul Oficial nr. 233 din 8 octombrie 1944), care preciza că funcţionarii statului „angajaţi sub orice formă după 20 februarie 1938 (instaurarea dictaturii regale, n.s.) şi până la 23 august 1944 vor putea fi licenţiaţi din serviciu", beneficiind de drepturi financiare doar cei care pot dovedi că au avut „o ţinută demnă, corectă, morală".

[33] ANR-SJTM, Fond Familial I.D. Suciu, Dosar nr. 68, f. 1.

[34] Ioan Scurtu, „De la închisoarea Sighet la Academia R.S. România. Studiu de caz: Constantin C. Giurescu", în *Arhivele Totalitarismului*, nr. 78–79 (1–2)/2013, p. 83–92.

La sfârşitul lunii decembrie 1948, I.D. Suciu a plecat din Bucureşti la Timişoara, unde iniţial a fost găzduit de o mătuşă. Aici, prin intermediul lui Eugen Gropşeanu, director de scenă la Opera Română, a intrat în contact cu un anume Muscă, un intermediar care l-a pus în legătură cu o călăuză pe nume Ianci (sau Jancsi), care în schimbul sumei de 200.000 de lei i-a promis că îl va trece frontiera româno-maghiară. După ce Ianci a încasat 25.000 de lei şi ulterior a dispărut fără urmă, iar Muscă l-a minţit în mod repetat, Suciu a renunţat la serviciile acestora şi s-a orientat către doctorul Cornel Popovici, un fost coleg de liceu din Timişoara, a cărui mamă locuia în Pecica, aproape de frontieră.

Pe data de 5 martie I.D. Suciu a plecat împreună cu Andronescu spre Pecica, unde cei doi au fost găzduiţi şi aprovizionaţi de Roman Izghireanu, un verişor al doctorului Cornel Popovici. În prealabil, Radu Andronescu procurase două pistoale (dintre care doar unul era funţional) pe care, conform declaraţiilor ulterioare ale amândurora, cei doi intenţionau să le folosească pentru a se sinucide în eventualitatea în care ar fi fost capturaţi către grăniceri. În seara zilei de 6 martie, în jurul orei 19, Suciu şi Andronescu au plecat pe jos din Pecica spre frontieră, pe care au traversat-o în noaptea de 6–7 martie 1949. Transfugii au fost găzduiţi de un preot român în Battonya, iar noaptea următoare au plecat cu trenul spre Szeged, oraş în a cărui gară au fost capturaţi de autorităţile maghiare la foarte scurt timp după sosire. Au fost reţinuţi la data de 8 martie şi cercetaţi de către serviciile speciale maghiare timp de 30 de zile în Szeged, iar apoi au fost duşi la Budapesta, de unde, la data de 21 aprilie 1949, au fost predaţi Direcţiei Regionale de Securitate Bihor.

În cursul verii anului 1949 I.D. Suciu şi Radu Andronescu au fost anchetaţi în stare de arest de către organele de Securitate, iar la data de 18 octombrie cei doi au fost trimişi în judecată pentru delictele de trecere frauduloasă a frontierei şi deţinere ilegală de armament[35], fapte pe care le-au recunoscut în faţa instanţei. La data de 25 octombrie 1949, prin sentinţa nr. 1624, Tribunalul Militar Timişoara i-a condamnat cu unanimitate de voturi la câte trei ani de închisoare corecţională, pedeapsa fiind însoţită şi de obligaţia plăţii unei amenzi de 4000 de lei, precum şi de confiscarea integrală a averii. Deşi momentul începerii executării pedepsei i-a fost stabilit iniţial pentru data de 8 martie 1949, I.D Suciu a fost pus în libertate din penitenciarul Aiud cu o întârziere de peste şase luni, abia la 30 octombrie 1952, după ce a fost din nou cercetat şi după ce şi-a luat în scris angajamentul de a nu divulga „nimănui cele văzute sau auzite la Securitate”[36].

[35] ACNSAS, Fond Penal, Dosar nr. 380, vol. I, f. 23.
[36] ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 49.

După eliberarea din închisoare şi până în toamna anului 1956, când s-a angajat ca profesor de istorie, datele şi informaţiile referitoare la activitatea lui I.D. Suciu sunt extrem de puţine. Sigur este faptul că în noiembrie 1952 a încercat să revină şi să se stabilească în Bucureşti dar, nereuşind, în cele din urmă s-a angajat la Sinaia, pe un post de administrator al caselor de odihnă ale Academiei R.P.R. din localitate, unde a lucrat pentru o scurtă perioadă înainte de a se muta în Valea Jiului. A locuit apoi în Uricani până în 1956, timp în care a lucrat ca muncitor la o intreprindere de construcţii hidrotehnice şi şi-a dedicat timpul liber cititului şi scrisului.

După cum reiese din cuprinsul unei scrisori pe care I.D. Suciu i-a expediat-o la data de 15 august 1955 lui Florin Ghiurea, un fost coleg de detenţie de la Aiud cu care se împrietenise, situaţia sa de după eliberare pare să fi fost mai rea chiar decât cea de dinainte:

> „La mine situaţia a fost tragică când am ieşit: bătrânul meu unchiu a murit în lagărul foştilor miniştri la Sighet. Mătuşa mea doamna Suciu a murit şi ea în lipsa mea, un văr la care am vrut să trag era arestat şi evacuat încât nici n'am avut să trag, decât la un prieten foarte bun, fost coleg de liceu. Apoi până am avut domiciliu am stat la Sinaia (nu mi-au dat voe să stau nici în Bucureşti nici în Banat, acesta din urmă fiind zonă de frontieră)"[37].

Această scrisoare constituie, de fapt, unul dintre puţinele documente personale scrise de I.D. Suciu în anii '50, pe baza căruia se poate creiona starea sa lăuntrică din acea vreme. Îl asigură pe prietenul său că

> „Funcţiile şi onorurile nu mă mai interesează şi nici nu mă impresionează. Toate sunt deşertăciune a deşertăciunilor. Mă interesează un singur lucru: să mă desăvârşesc în meseria mea de istoric, şi să fiu eu mulţumit de mine însumi. De aceea sunt bucuros că în slujba ce o am am timp liber să pot ceti şi lucra şi pentru mine. Idealul este să atingem perfecţiunea morală şi ştiinţifică; evident, perfecţiunea relativă căci cea absolută nu o are decât Dumnezeu a cărui judecată şi fapte nu sunt cuprinse de mintea omenească. Căci datoria vieţii noastre este să lăsăm o dâră de lumină în urma noastră, adăugând un pas înainte la opera strămbunilor şi părinţilor noştri. Cine n'are acest ideal va muri ca orice târâtoare fără urmă în imensitatea aştrilor"[38].

În toamna anului 1956, probabil în urma unei intervenţii din partea lui Ilie Murgulescu[39], I.D. Suciu a fost numit profesor la Şcoala Medie Serală a

---

[37] ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 44.

[38] *Idem*.

[39] Ilie Murgulescu (27 ianuarie 1902, Cornu, jud. Dolj – 28 octombrie 1991, Bucureşti). Chimist, membru titular (din 1952), şi preşedinte (1963–1966) al Academiei Republicii

Ministerului Foţelor Armate din Constanţa. Motivul pentru care a ales să se stabilească în oraşul Constanţa nu este clar: unora dintre cunoscuţi le-a spus că s-a mutat acolo pentru a urma un tratament mai îndelungat împotriva reumatismului de care suferea, însă altora le destăinuia un prezumtiv plan, de altminteri niciodată pus în aplicare, de a fugi din ţară prin acel oraş-port în care vedea una dintre puţinele portiţe de evadare din lagărul socialist[40].

S-a integrat repede în învăţământ, din notele informative furnizate Securităţii de către unii dintre colegii şi elevii săi reieşind că în foarte scurt timp a reuşit să-şi atragă admiraţia elevilor, cărora li se adresa cu apelativul „domnilor". Unul dintre ei informa Securitatea că „In timpul anului şcolar, faceam istoria cu profesorul SUCIU care preda în mod ireproşabil. Avea un dar de ati inspira patriotism, dragoste de patrie. Intotdeauna cînd paraseam ora lui plecam înflacarat şi cu dragoste de patrie"[41]. Pe de altă parte, un coleg al istoricului, care îşi semna notele informative cu pseudonimul „Sică Ion", aprecia câţiva ani mai târziu că

> „I.D. SUCIU a fost un profesor foarte exigent cu elevii de la seral, dar nu cu propria-i persoană, pentru că venea nepregătit la şcoală şi citea lecţia pe care trebuia s-o explice [...] fără însă a şi controla faptele. Este un duşman al regimului nostru, în diferite ocazii arată desconsiderare faţă de conducătorii noştrii de partid şi de stat, chiar şi faţă de tov. GHEORGHIU DEJ"[42].

De asemenea, s-a împrietenit repede cu profesorii Ştefănescu şi Paraschivescu, care predau limba română, respectiv matematica, dar şi cu profesorul Iordăchescu, directorul liceului. Alături de ei îi plăcea să-şi petreacă serile fie în restaurante, fie acasă la el, unde obişnuia să mai invite şi câţiva dintre elevii mai studioşi pe care îi simpatiza. Iniţiind contacte şi cu colegii istorici de la muzeul regional din Constanţa, I.D. Suciu era convins că „meritele lui sînt recunoscute de o serie de profesori universitari cu care a fost coleg şi care e prieten şi aici în munca de jos, va arata partidului ce poate el sa faca în meseria lui"[43]. Dorindu-şi în continuare să scrie, în 1957 a fost cooptat în echipa care urma să redacteze monografia Constanţei, scop în care a efectuat, în cursul verii acelui an, câteva deplasări la Bucureşti unde s-a întâlnit şi a reluat legăturile cu unele vechi cunoştinţe, printre care şi criticul literar Traian Birăescu de la revista „Scrisul bănăţean" din Timişoara,

---

Populare Române. A deţinut funcţiile de Ministru al Învăţământului în Guvernele Gheorghe Gheorghiu-Dej şi Chivu Stoica între anii 1953–1956, respectiv de Ministru al Învăţământului şi Culturii în Guvernul Ion Gheorghe Maurer, între anii 1961–1963.

[40] ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 3845, vol. I, f. 25.

[41] *Ibid*em, f. 26.

[42] ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 113.

[43] *Ibid*em, vol. I, f. 28.

de la care spera că va putea să primească un ajutor pentru a-şi publica cumva lucrarea de doctorat.

Pe data de 8 martie 1958 Direcţia Regională de Securitate Constanţa i-a deschis istoricului un dosar de verificare, pornind de la suspiciunea că acesta ar intenţiona să părăsească din nou ţara în mod fraudulos, dar şi că atât la clasă, cât şi în conversaţiile private ar manifesta o atitudine anti-sovietică. Prin urmare, la 4 aprilie 1958 lt. maj. Iliescu Ion a întocmit planul de măsuri informativ-operative (doc. 25), prin aplicarea căruia ofiţerii de Securitate urmau să culeagă cât mai multe date despre legăturile lui I.D. Suciu, să stabilească atitudinea sa faţă de regim şi eventualele sale manifestări politice cu caracter duşmănos, respectiv să clarifice trecutul său. În acest scop a fost încadrat informativ prin exploatarea informaţiilor obţinute de către un număr de 4 agenţi dirijaţi în proximitatea istoricului („Sică Ion", „Nae Constantin", „Titus Ozon" şi „Nicolae Ialomiţianu"). În complementaritate, Direcţia Regională de Securitate Constanţa a dispus interceptarea corespondenţei, precum şi studierea documentelor elaborate în trecut de către alte direcţii ale Securităţii referitoare la I.D. Suciu. În perioada 14–27 aprilie 1958, el a fost filat zilnic, iar până la arestare, sa care a survenit la data de 27 noiembrie 1958, Securitatea din Constanţa a mai colectat note incriminatoare şi de la informatorii „Caraiman", „G. Iordăchescu" şi „C.I.".

În scopul identificării şi al urmăririi sale de către echipele de ofiţeri operativi, la 14 aprilie 1958 maiorul Sarchiz Jan a descris semnalmentele „obiectivului" I.D. Suciu, pe care l-a botezat cu numele conspirativ „STAN", astfel:

> „Etate 39 ani, statura mijlocie, conformatia corpului mijlocie, conturul capului oval, brunet la fata, părul negru pieptanat pe spate, fruntea mijlocie si vertical, sprincenele drepte, nasul rectilin, spre canvex, barbia ascutita si iesita în afara. Umeri mijlocii si dreptii, este putin adus de spate, merge schiopătînd putin de piciorul drept, este îmbracat cu balonzaider bej, costum bleomaren în dungi, pantofi maron, batic înflorat la gît, capul descoperit, poarta ochelari de soare si servieta de piele maron"[44].

În urma supravegherii informative continue a obiectivului „STAN", proces care a durat aproape două săptămâni, s-au stabilit toate contactele sale, circa 35 de prieteni, colegi, elevi şi cunoscuţi, printre care şi un fost deţinut cu care istoricul a fost închis la Aiud (preotul Gheorghe Comănici), dar şi profesoarele Mia Popescu şi Magdalena Garabenţeanu, care îl ajutau constant cu bani. Preotului Comănici (care, după ce va fi arestat în toamna anului 1958, va furniza Securităţii note impotriva lui Suciu) a încercat să îi vândă cu 1000 de lei o icoană de la 1754, scriindu-i în acest sens, la data de 20 martie 1958, următoarele:

[44] *Ibid*em, f. 70.

> „1). Chestiunea icoanei: Se apropie sfintele paşti şi cred ca ar fi bine sa iei icoana s-o sfinteşti şi s-o pui în biserica pentru a împodobi – cu un obiect vechi de o deosebita valoare artistica, facuta dupa toate regulile erminiei ortodoxe – sfînta biserica [...] Pentru mine frate draga ar fi şi o mare bucurie sufleteasca sa stiu ca aceasta icoana dela strabunii mei este în biserica ta şi pe de alta parte un ajutor material, care sa ma poata echilibra din punct de vedere financiar, caci o duc destul de prost cu finantele.-”[45].

După cum reiese din studierea notelor întocmite pentru Securitate de informatorii enumeraţi mai sus, mai ales a celor semnate de colegul „Sică Ion”, în cursul anului 1958 I.D. Suciu a manifestat constant o atitudine potrivnică regimului comunist căruia îi adresa „cuvinte pornografice”[46], şi şi-a exprimat în mod repetat dorinţa de a pleca din ţară sub o formă sau alta. El nu se sfia să îşi exprime nemulţumirile în cercul de apropiaţi, acestea amplificându-se mai ales în toamna acelui an, mai ales după ce a fost concediat din învăţământ alături de alţi câţiva colegi care făcuseră şi ei închisoare politică în trecut.

După ce şi-a pierdut postul în baza articolului 20 al Codului Muncii, care prevedea posibilitatea desfacerii contractului de muncă de către angajator în situaţia în care angajatul suferise o condamnare penală, I.D. Suciu a căutat fără succes să îşi găsească un loc de muncă la muzeul din Constanţa, respectiv la biblioteca Sfatului Popular. Având referinţe negative din partea Comitetului Regional de Partid, istoricul a fost nevoit să înceapă să dea meditaţii la limbile latină şi franceză pentru a-şi câştiga traiul, dar şi să apeleze la sprijinul financiar al prietenilor. În acelaşi timp, el a făcut eforturi pentru a fi reintegrat profesional: a înaintat memorii către structurile regionale şi centrale ale P.M.R., către sindicat, ba chiar s-a certat într-un restaurant cu Ion Banu, directorul şcolii unde a predat, pe care l-a numit „bandit” şi l-a acuzat că l-a „asvîrlit din slujbă pe drumuri”[47].

Pe de altă parte, în conversaţiile private el şi-a intensificat manifestările de aversiune faţă de regimul comunist, pe care nu ezita să îl condamne şi chiar să îl înjure fără menajamente: după cum nota căpitanul Iliescu Ion în referatul din 25 noiembrie 1958, I.D. Suciu

> „în toate ocaziile se manifesta dusmanos la adresa regimului, aduce injurii comunistilor si ca este un dusman înversunat al lagarului socialist. In toate ocaziile se manifesta ca în curînd comunistii în frunte cu U.R.S.S. «va pierde puterea politica si ca tara noastra va fi eliberata de catre lagarul capitalist»”[48].

[45] *Ibid*em, f. 180.
[46] *Ibid*em, f. 31.
[47] *Ibid*em, f. 57.
[48] *Ibid*em, f. 192.

Nemulţumit fiind de concediere, în unele momente avea ieşiri nervoase care, conform unui martor, mimau demenţa – „rusine pentru cultura din ţara romîneasca ca doctorul I.D. SUCIU si altii sa nu aiba unde sa munceasca”[49] –, dar în acelaşi timp el încerca să îşi explice în termeni raţionali situaţia în care ajunsese:

> „Am fost aruncaţi pe drumuri pentru că am executat ani de puşcărie pentru anumite greşeli făcute. Eu am fost întemniţat 4 ani. Am trecut clandestin frontiera şi am fost prins [...] După ce m-am liberat din închisoare, am căutat să lucrez pentru regim, deşi metodele dictatoriale ale acestui regim nu sînt în vederile mele. Ca profesor am căutat să-mi fac datoria cu conştiinciozitate. La Institutul de răspîndire a Stiinţei şi Culturii de asemeni am activat. Mi s-a imputat că din pricina mea nu s-a mai tipărit Monografia Constanţei. Ori eu am fost primul care am dat trei articole pentru această monografie. Am fost dat afară şi de la Institut. In sfîrşit, azi sîntem consideraţi „duşmanii poporului”. Nu ştiu dacă sîntem sau nu duşmanii poporului, dar sigur sîntem cu toţii duşmanii celor care ne-au asvîrlit muritori de foame pe drumuri”[50].

La data de 25 noiembrie 1958, căpitanul Victor Burlacu a aprobat referatul care propunea reţinerea, anchetarea şi trimiterea în judecată a „obiectivului”, care a şi fost arestat două zile mai târziu. Cercetarea şi judecarea sa nu au durat mult, întrucât ofiţerii de Securitate au adunat, pe parcursul procesului de verificare, numeroase „probe” care, în opinia lor, dovedeau intenţia istoricului de a părăsi ţara, manifestările sale „ostile” faţă de regimul comunist, precum şi caracterul duşmănos al „poziţiei” sale: „Probele prin care s-a concretizat activitatea celui urmarit au constat din materiale informative si depozitiile martorilor care au asistat la discutiile dusmanoase debitate de cel în cauza în diferite ocazii”[51].

Aceste elemente au fost suficiente pentru ca anchetatorii să-l pună sub învinuire pentru comiterea infracţiunii de „uneltire împotriva ordinei sociale”[52] prevăzută de articolul 209 punctul 2 litera a din Codul Penal. În urma unui proces rapid, Tribunalul Militar Constanţa l-a găsit vinovat şi l-a condamnat pe I.D. Suciu, prin sentinţa nr. 112 din data de 3 martie 1959, la o pedeapsă de 10 ani de închisoare însoţită de confiscarea averii; recursul condamnatului fiind respins, data începerii executării pedepsei a fost socotită ziua de 27 noiembrie 1958, astfel încât aceasta urma să-i expire abia la 23 noiembrie 1968[53]. După cum se poate constata cu uşurinţă din par-

[49] *Ibid*em, f. 65.
[50] *Ibid*em, ff. 56–57.
[51] *Ibid*em, f. 188.
[52] *Ibid*em, f. 189.
[53] *Ibid*em, f. 154.

curgerea documentelor cuprinse în dosarele sale de urmărire, vinovăţia lui I.D. Suciu a fost dinainte stabilită, încă din martie 1958, instanţa de judecată nefăcând altceva decât să îndeplinească o procedură juridiciară care a formalizat sentinţa.

Până la data intrării în vigoare a Decretului nr. 176 din vara anului 1964, istoricul a petrecut şase ani în spatele gratiilor, în penitenciarele din Constanţa, Botoşani şi Gherla, precum şi în colonia de muncă de la Salcia.

Pe baza notelor informative culese de ofiţerii Securităţii din rândurile deţinuţilor care l-au cunoscut şi cu care a interacţionat pe perioada detenţiei între anii 1958–1964 – în primul rând a unor colegi de cameră – putem şti astăzi ce gândea istoricul, cum suporta regimul pedepsei privative de libertate, ce sentimente îl animau, ce speranţe de viitor nutrea şi, mai ales, cum se raporta el la sistemul comunist care îl trimisese după gratii a doua oară.

Aproape toţi informatorii care au furnizat date Securităţii în acei ani par să se fi pus de acord în ceea ce priveşte convingerile politice ale deţinutului I.D. Suciu. După aprecierile lor, acesta era în general rezervat în materie de chestiuni politice, însă, beneficiind de compania unor „foşti", nu se sfia să se angajeze în discuţii cu ei şi să-şi declare înclinaţiile pro-ţărăniste. În acelaşi timp, Suciu urmărea cu aviditate ştirile şi noutăţile de pe scena politică internă şi internaţională, sperând la o eventuală intervenţie americană împotriva U.R.S.S. În sala de lectură a închisorii obişnuia să citească şi să comenteze presa cu alţi deţinuţi care îi împărtăşeau vederile. Nu în puţine rânduri el obişnuia să facă inclusiv aprecieri denigratoare la adresa politicii interne şi a liderilor P.M.R., consemnate cu acribie de către ofiţerii de Securitate care au documentat cazul.

I.D. Suciu nutrea o aversiune nedisimulată faţă de regimul comunist, în primul rând datorită caracterului represiv al politicii acestuia: după cum nota deţinutul „Ilie Ioan" la data de 26 iulie 1962, colegului său

> „nu-i place comunismul si nu o neaga de loc asta [...] Isi iubeste tara în care s-a nascut si n-ar pleca numai de dorul aventurii, caci temperament de aventurier nu este, însa nu are încotro. Nu mai poate trai într-o tara plina de puscarii si aceste la rîndul lor pline de oameni care nu au alta vina decît aceia ca gîndesc la o libertate reala. In 17 ani de guvernare comunista el 8 i-a petrecut în închisoare. A cutreerat destule închisori si ce a vazut si a suferit în ele este strigator la cer. Numai aici la Botosani în aceasta închisoare plina de inapţi de batrîni, lipsiti aproape de asistenta medicala, tinuti numai în celula tot timpul zilei cu exceptia celor cîteva minute de plimbare si se stie bine ca foarte multi dintre detinutii de aici executa o pedeapsa corectionala si în temnita grea. Totul ce se întîmpla la aceasta închisoare si la celelalte este în general"[54].

[54] ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 75, f. 77.

În aceeaşi notă, o lună de zile mai târziu deţinutul „Pop Ioan" aprecia că I.D. Suciu este un

> „duşman înfocat al regimului actual democratic din RPR din care cauză urăşte toate realizările de astăzi şi face fel de fel de aluzii neserioase la adresa diferitelor personalităţi democratice atît din R.P.R. cît şi străine [...] Acuză pe toţi acei intelectuali şi oameni de ştiinţă care azi colaborează cu actualul regim democratic din R.P.R. şi prevede acestora un viitor negru în cazul dacă ar pleca comuniştii de la putere"[55].

Asemeni multor altor intelectuali sau foşti demnitari închişi în România anilor '50 şi '60 ai secolului trecut, şi I.D. Suciu se aştepta şi spera ca regimul comunist să nu dureze, fiind insuficient consolidat pe plan intern, şi să se prăbuşească într-un orizont temporal previzibil, motiv pentru care obişnuia frecvent să se angajeze în discuţii referitoare la situaţia şi organizarea politică post-comunistă a ţării.

Pe de altă parte, în contradicţie directă cu caracterizările de mai sus, deţinutul „Gherase Matei" oferă o descriere amănunţită a concepţiilor istoricului referitoare la situaţia politică de atunci şi la perspectivele sale de evoluţie viitoare, concepţii care par să fi fost cu totul altele decât cele descrise de sursele „Pop Ioan" şi „Ilie Ioan".

În opinia lui Suciu, care după cum reiese din informaţiile furnizate de «Gherase Matei», pare să fi interpretat în mod realist starea de fapt în toamna anului 1962, sistemul comunist se afla în pragul unui „dezgheţ"[56], în urma căruia atât raporturile dintre cele două blocuri politico-militare, cât şi cele dintre regim şi societate urmau a fi redimensionate, astfel încât foştii deţinuţi politici urmau a fi reintegraţi profesional. Potrivit celor reţinute de „Gherase Matei", I.D. Suciu era convins de

> „ideea că ne aflăm în pragul unei destinderi încete, de lungă durată, care potrivit sistemului comunist, se desfăşoară lent, psihologic, dar că destinerea ia forme efective pînă la completa lichidare a situaţiei deţinuţilor politici condamnaţi cu multă uşurinţă pentru fapte minore sau pe simple neînţelegeri sau infracţiuni concepute ad-hoc de organele securităţii în vederea străbaterii unui moment politic greu, cînd toţi «incomozii» trebuiau să dispară din viaţa socială a statului. Acest «moment politic greu» a fost trecut şi regimul caută să-i şteargă urmele şi să se apropie de cei condamnaţi pe nedrept, sau prea aspru. In ceea ce îl priveşte nu urmăreşte decît să-şi reia catedra, ba mai mult, s-ar mulţumi chiar cu un post de învăţător la ţară numai să fie lăsat în pace

[55] *Ibid*em, f. 85.

[56] Kenneth Jowitt, „Inclusion and Mobilization in European Leninist Regimes", în *World Politics*, Vol. 28, No.1, October 1975, pp. 71–75.

> să-şi continuie cercetările ştiinţifice şi să-şi editeze lucrările deja începute şi neterminate. [...] uneori, pornit împotriva actualelor stări de lucruri recunoaşte, sincer, multe din acţiunile de guvernare comuniste, pe care le aprobă, comparîndu-le cu starea de indiferenţă şi de tembelism a regimurilor trecute. Astfel opera de culturalizare a maselor prin înfiinţarea şi reorganizarea căminelor culturale, reînfiinţarea teatrelor naţionale regionale (desfiinţate de regimurile anterioare) pentru economii bugetare – o socotea drept crimă), înfiinţarea filarmonicilor regionale şi orăşeneşti, înfiinţarea pentru prima oară a muzeelor regionale, a bibliotecilor săteşti, de stradă, etc., publicarea a numeroase titluri de cărţi ştiinţifice şi literare, necunoscută pînă acum, ieftinirea cărţii inaccesibilă în trecut pentru mulţi, conservarea monumentelor istorice şi alocarea unor sume uriaşe pentru această operă, pentru săpăturile arheologice etc. etc. De asemenea organizarea asistenţii medicale la sate, unică în istoria statului romîn, ş.a. [...] Speră şi crede într-o apropiată reconciliere între apus şi răsărit, punîndu-şi speranţele în abilitatea şi bonomia d-lui Hruşciov, pentru care manifestă o simpatie deosebită, considerîndu-l un om de spirit şi căruia, curios, nu-i spune niciodată Hruşciov, ci, din simpatie, cum afirmă el, Nichita Sergheevici..."[57].

În vara anului 1964, la data de 3 august, I.D. Suciu a fost eliberat din penitenciarul Gherla şi, după o scurtă şedere în Bucureşti unde s-a interesat în legătură cu posibilităţile de angajare[58] la Institutul de Istorie al Academiei R.P.R., s-a stabilit temporar în Constanţa şi a locuit la fosta sa colegă, profesoara Maria Popescu. Şi aici a încercat să facă demersuri pentru a se angaja în învăţământ, dar fără succes. S-a reîntâlnit cu vechile lui cunoştinţe, s-a odihnit şi a urmat o cură heliomarină, iar apoi, în octombrie, s-a dus din nou în Bucureşti unde a fost găzduit de un vechi prieten, medicul neurolog Virgil Radovici. Cândva la începutul lunii noiembrie 1964 a fost angajat la Institutul de Istorie al Academiei R.P.R. pe un post de documentarist, probabil în urma unei intervenţii din partea lui Ilie Murgulescu la directorul Andrei Oţetea.

După angajare, I.D. Suciu pare să îşi fi temperat într-o oarecare măsură atitudinea ostilă faţă de regim: după cum reiese din cele relatate de agentul „Gherase", în toamna anului 1964 fostul deţinut era convins că

> „ceva esenţial s-a produs în politica internă şi externă statului romîn şi că drept consecinţă este hotărît să muncească şi să demonstreze în acest fel recunoştinţa şi ataşamentul său faţă de conducerea statului, dacă bineînţeles va continua şi în viitor aceiaşi atitudine de imparţialitate şi destindere. Altfel va fi silit să ia atitudine. A trecut de două ori prin închisorile comuniste şi nu-i mai este teamă de moarte"[59].

[57] *Ibid*em, ff. 82–84.
[58] *Ibid*em, f. 100.
[59] *Ibid*em, f. 116.

Odată angajat, istoricul pare să fi abadonat orice preocupări şi chiar discuţii de ordin politic. Faţă de un vechi cunoscut a făcut cu voce tare următoarea reflecţie: „nu avem ce să facem. Să stăm cuminţi. A avea un loc de muncă, e singura soluţie. Dacă se va întîmpla ceva, asta va veni peste capul nostru. Nici o acţiune nu poate influenţa mersul evenimentelor internaţionale”[60]. Pe de altă parte, impulsiv fiind, Suciu nu se sfia să-i şi înjure din când în când pe comunişti în conversaţiile pe care le avea cu apropiaţii[61]; în general însă atitudinea lui a fost mult mai moderată şi rezervată în această perioadă, foarte apropiată de resemnare[62].

După angajare şi-a dedicat toate forţele meseriei de istoric, fiind foarte mulţumit şi bucuros că poate, în sfârşit, să cerceteze şi să publice. În decembrie 1964 i-a scris prietenei sale Maria Popescu, profesoara din Constanţa, următoarele rânduri:

> „Sînt foarte bucuros de munca pe care am primit-o la Academie, şi acum muncesc din toate puterile ca să cercetez şi să scriu cît mai multe publicaţii de specialitate despre Patria mea, pe care o iubesc atît de mult. In scurtul timp cît îl mai am de trăit, vreau să las o dîră de lumină şi de aceea trebuie să lucrez mult. Cine nu vrea să înţeleagă acest lucru înseamnă că-mi este duşman personal”[63].

Perseverent, ambiţios şi dornic de afirmare pe plan profesional – aceasta este imaginea pe care o creionează aproape toţi cunoscuţii istoricului, mai vechi sau mai noi, în cuprinsul notelor informative pe care le-au înaintat Securităţii pe parcursul anilor de aşa-zisă „liberalizare” a regimului comunist care a caracterizat primii ani ai dictaturii lui Nicolae Ceauşescu (1965–1971).

După ce a reuşit să obţină un buletin de Bucureşti, I.D. Suciu s-a preocupat nu doar să-i fie recunoscut titlul de doctor obţinut în 1943, ci şi să studieze în arhive şi biblioteci pentru a putea publica studii şi materiale ştiinţifice retribuite, astfel încât să îşi rotunjească salariul de aproximativ 2000 de lei.

---

[60] *Ibid*em, f. 123.

[61] De pildă, cândva pe la jumătatea lunii noiembrie 1964, I.D. Suciu s-a întâlnit cu un cunoscut pe o stradă din Bucureşti. La mirarea acestuia că istoricul a fost angajat, Suciu a răbufnit: „D-zeu şi crucea mamei lor (aluzie la conducerea politică actuală) chiar dacă sîntem persecutaţi, se mai găsesc şi din aceia care ne iau în braţe”; v. ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 122.

[62] După cum îi mărturisea unui fost coleg de detenţie pe care l-a întâlnit în Bucureşti în decembrie 1964 şi care l-a întrebat dacă pe viitor mai are de gând să se implice în politică, Suciu i-a răspuns categoric că nu, căci „S-a săturat cît a făcut, de 2 ori puşcărie – a spus rîzînd – şi că nu mai are nici dinţi în gură (în adevăr e edentat aproape total). Vrea să se ocupe numai de istorie, se va dedica unor probleme măreţe şi speră ca să-şi facă din nou numele cunoscut ca istoric”; v. ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 102.

[63] ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 118.

În acest sens, şi-a exprimat constant mulţumirea faţă de condiţiile materiale pe care statul le asigura istoricilor şi intelectualilor în general, căpătând convingerea că în România socialistă se poate trăi foarte bine numai şi numai datorită muncii de cercetare ştiinţifică[64]. Îl invidia pe profesorul C.C. Giurescu pentru faptul că, odată reintegrat profesional după eliberarea din penitenciarul Sighet în 1955, ajunsese să încaseze aproape 7000 de lei lunar, astfel că îşi putuse cumpăra un autoturism personal, şi mai scria regulat şi la revista „Glasul patriei" unde „i-a apărut şi mutra"[65].

În ceea ce priveşte starea sa interioară, ideile pe care le avea şi sentimentele care îl animau după eliberare şi angajare, ilustrativă este următoarea descriere pe care i-o face un cunoscut de-al său în noiembrie 1965, care colabora cu Securitatea sub pseudonimul „Paul Papadopol":

> „[...] e preocupat realmente de probleme profesionale, ştiinţifice. A arătat sursei (cu o mîndrie deosebită, dar justificată dacă e aşa) cîte lucrări are, despre ce scrie, că e foarte ocupat, că merge prin ţară ca să caute documente pe la biblioteci în sprijinul lucrărilor ce le face. La nici un moment din conversaţie [...] SUCIU nu a abordat vreo problemă politică.–
> Sursa nu a insistat decît o singură dată cînd prof. SUCIU a spus că are lucrări scrise şi depuse pentru tipar în valoare de 100.000 lei, repetînd cifra cu o surpriză şi bucurie copilărească.–
> Sursa l-a întrebat ce-o să facă cu atîţia bani şi că atunci cu politica ce mai face, dacă e ocupat numai şi numai de texte, manuscrise şi istorie? La care SUCIU a spus că o bagă în [...] a măsi de politică, că politica l-a făcut să piardă un timp preţios în viaţă şi că a suferit destul în viaţă din cauza ei. A spus că statul nostru socialist plăteşte bine şi răsplăteşte foarte bine munca intelectuală, că aceasta e foarte bine, că lucrul acesta înainte nu era şi că nu merită să te ocupi de altceva decît de meseria ta. Că dacă ai cap şi ştii să scrii, cîştigi bine.–
> A spus sursei cu entuziasm că nu mai o pagină de tipar, adică 16 pagini de carte (o fascicolă), se plăteşte azi (bineînţeles după valoarea numelui celui care o scrie) 2000–2500 lei, ceea ce revine pentru o carte de format şi mărime obişnuită, 20–25000 lei, plus drepturi de autor.–
> A spus apoi sursei, rîzînd, că are ce să facă cu banii, trebuie să-şi facă haine, să-şi ia mobilă, să-şi aranjeze şi el un apartament ca oamenii (stă într-adevăr într-o cameră mică, modestă, la o proprietăreasă, căreia i-a murit soţul de curînd) şi apoi, bineînţeles că îşi ia maşină.-"[66]

[64] În octombrie 1965, întrebat fiind de către un coleg de la Institutul de Istorie ce părere are „despre actuala situaţie, SUCIU a răspuns: „Ce părere să am? Acea pe care ar fi trebuit să o am de la început şi astăzi aş fi fost un om fericit. Datorită greşelilor mele, m-am îndepărtat de regim şi am făcut două închisori. Acum cînd mi-am găsit un nou loc de muncă ştiinţifică, nu mai vreau decît să fiu lăsat în pace, să pot lucra şi publica"; v. ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 129.

[65] ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 132.

[66] *Ibid*em, ff. 133–134.

Între anii 1965–1970, I.D. Suciu a publicat un număr de 17 studii şi articole în revistele de specialitate, un volum de autor[67], foarte bine primit şi apreciat în cercurile de specialitate[68], precum şi o ediţie cuprinzătoare a scrierilor lui Eftimie Murgu[69]. În aceeaşi perioadă a reuşit să îşi cumpere o garsonieră într-un bloc nou construit din sectorul III al capitalei, pe care a reuşit să o şi mobileze din veniturile proprii, ceea ce, alături de recunoaşterea doctoratului şi promovarea pe postul de cercetător ştiinţific principal, a contribuit la ridicarea semnificativă a moralului său. Mai mult decât atât, după propriile-i spuse, secretarul organizaţiei de partid din institut i-a propus să se înscrie în P.C.R., însă istoricul a refuzat cu abilitate, motivându-şi opţiunea astfel:

> „ar fi cea mai mare tîmpenie deoarece toţi care vor afla aceasta (colegi, prieteni, cunoştinţe) vor spune că licheaua de SUCIU a intrat şi la comunişti pentru ciolan, iar conducerea partidului va critica pe secretarul de partid că a băgat în partid asemenea lichea"[70].

Ulterior, problema adeziunii sale la PCR nu s-a mai pus niciodată.

În vara anului 1968 a urmărit cu mult interes şi a comentat în cadrul unor conversaţii private evenimentele din Cehoslovacia; într-una dintre aceste discuţii, pe care a avut-o la data de 29 iulie cu «Miron Costin», fost coleg de serviciu în perioada antonesciană (şi de detenţie în cea comunistă), I.D. Suciu i-a explicat pe larg interlocutorului „poziţia" personală pe care o avea la acel moment:

> „1) Faptul că a pierdut 10 ani în închisoare (1948–1952 şi 1958–1964) plus încă 6 ani de inactivitate profesională (în perioada dintre puşcării, 1952–1958) înseamnă, retrospectiv, un mare gol în viaţă. Alta e puterea de muncă la 30 de ani, şi alta la vîrsta de acum (are 48 de ani).
> 2) Ca situaţie socială a ajuns exact acolo unde ar fi ajuns şi fără aceşti ani pierduţi: este doctor docent, cercetător ştiinţitic principal, cu lucrări publicate în ţară şi străinătate, încadrat în specificul său de lucru cu toate satisfacţiile profesionale. «Poate că dacă nu pierdeam acest timp imens (16 ani) eram şi profesor universitar sau aveam şi o funcţie de stat. Insă asemenea lucru nu mă tentează astăzi. Mă simt foarte obosit (ca potenţial biologic) şi nu doresc decît să mă consacru creaţiei intelectuale. In mod normal (n.n. – dacă nu se

[67] I.D. Suciu, *Revoluţia de la 1848–1849 în Banat*, Bucureşti, Ed. Academiei Republicii Socialiste România, 1968, 275 pp.
[68] Arhivele Naţionale Istorice Centrale, Fond Academia de Ştiinţe Sociale şi Politice – Secţia Istorie-Arheologie, Dosar nr. 39/1970, f. 16.
[69] Eftimie Murgu, *Scrieri*, ediţie îngrijită cu o introducere şi note de I.D. Suciu, Bucureşti, Ed. pentru literatură, 1969, 632 pp.
[70] ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 533936, vol. I, ff. 75–76.

petreceau lucrurile cum s-au petrecut) aş fi renunţat şi aşa la catedră şi la funcţia de stat pentru a intra mai adînc în cercetarea ştiinţifică»"[71].

Deşi până în vara respectivă I.D. Suciu fusese „un om robust şi vioi, activ, energic şi la curent cu toate cercetările profesionale"[72] în august 1968 el a fost diagnosticat cu diabet, ceea ce pare să-l fi speriat destul de tare şi să-i fi provocat un autentic şoc psihic. Şi-a revenit destul de repede însă, reuşind să se adapteze cu succes la noua ipostază de „bătrân şi bolnav", dar şi să respecte cu stricteţe regimul alimentar. Prin urmare, a putut continua să lucreze cu acelaşi zel, dar de-acum înainte frecventând institutul mai rar, alegând să lucreze mai mult acasă. După cum notează «Alexandrescu» la data de 27 mai 1969, în acea perioadă istoricul se afla „într-un permanent zbucium ştiinţific. El este de găsit în perpetuă activitate ştiinţifică şi se află dimineaţa şi după masa în continuare în biblioteci"[73].

Cândva în anii 1970–1971 I.D. Suciu a început să îşi schimbe percepţia asupra sistemului comunist, cu toate că până la momentul respectiv ea fusese în general una cât se poate de favorabilă, date fiind în primul rând realizările sale profesionale şi împlinirea materială pe care a cunoscut-o. Însă tocmai pe acestea le considera a fi prea modeste în raport cu potenţialul său intelectual, şi adesea „regreta ceea ce a fost şi-ar fi putut să fie"[74]. Deşi în raport cu colegii din institut afişa o politeţe protocolară, fără a se împrieteni cu ei – pe unii chiar suspectându-i pe bună dreptate a fi „oameni ai Securităţii" – I.D. Suciu nu ezita să-şi manifeste aversiunea faţă de marii istorici ai momentului (C.C. Giurescu, Constantin Daicoviciu, Ştefan Pascu) personalităţi care, datorită poziţiilor ocupate în ierarhiile profesionale, administrative şi politice ale breslei, reuşiseră atât să se adapteze vremurilor „albindu-şi" trecutul, cât şi să obţină venituri băneşti demne de invidiat. Însă ceea ce pare să-l fi nemulţumit în cel mai înalt grad au fost reorganizările[75] instituţionale şi legislative[76] de la începutul anului 1970, în urma cărora Institutul de Istorie din Bucureşti a intrat în subordinea indirectă a Comitetului Central al P.C.R.[77]. În urma acestei reorganizări şi a noilor reglementări editoriale,

---

[71] ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 173.
[72] *Ibid*em, f. 155.
[73] *Ibid*em, f. 175.
[74] ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 68.
[75] Ştefan Bosomitu, *Miron Constantinescu. O biografie*, Bucureşti, Ed. Humanitas, 2014, pp. 320–323.
[76] Cosmin Popa, „Intelectualii în capcana ceauşismului, sau înfiinţarea Academiei de Ştiinţe Sociale şi Politice", în *Revista Română de Sociologie*, serie nouă, anul XXVIII (2017), nr. 1–2, p. 23.
[77] Cosmin Popa, *Intelectualii lui Ceauşescu şi Academia de Ştiinţe Sociale şi Politice*, Bucureşti, Ed. Litera, 2018, 352 pp.

lucrările pe care le avea finalizate în manuscris şi care erau pregătite pentru tipar au fost considerate obligaţii de serviciu, astfel încât ele nu mai puteau fi remunerate. I.D. Suciu s-a simţit privat de nişte drepturi pe care le considera îndreptăţite, astfel încât a început să îşi exprime nemulţumirile tot mai frecvent, în primul rând în discuţiile cu apropiaţii, folosind adesea, „chiar obsedant", expresii ironice precum: „dacă vrea partidul şi guvernul"[78], partidul „în marea lui bunătate l-a pus la adăpost de furia poporului"[79], sau „cînd vrea partidul, te face ce vrei, academician, scriitor, poet, dacă vrea partidul, te face şi cu bani, nu mai vorbim"[80].

Până în martie 1973 când a fost arestat, I.D. Suciu a continuat să lucreze, să scrie şi să publice, să ţină prelegeri în ţară, să participe la manifestări ştiinţifice şi să realizeze prezentări la radio. Călătorind destul de frecvent în Banat, mai ales la Timişoara, unde a cercetat arhivele Mitropoliei Banatului, s-a apropiat de Mitropolitul Nicolae Corneanu, care îl va sprijini ulterior – inclusiv material – până la moarte.

La data de 27 septembrie 1972, Inspectoratul de Securitate al Municipiului Bucureşti i-a deschis istoricului un dosar de urmărire informativă, dat fiind faptul că acesta era semnalat în mod repetat ca având „manifestări duşmănoase în prezent şi cu intenţia de a pleca în Occident unde să desfăşoare activitate potrivnică ţării noastre"[81], după cum dădeau asigurări ferme unele surse sau agenţi ai Securităţii care ofereau note informative pe care ofiţerii le cuprindeau în alte dosare de problemă pe care le aveau în lucru la acea vreme.

Până în data de 23 februarie 1973, când angajaţii I.S.M.B. au trecut la finalizarea dosarului de urmărire deschis pe numele istoricului, aceştia au mai colectat un număr de opt note privitoare la activitatea, comportamentul şi atitudinea sa. Simultan însă, ofiţerii bucureşteni de Securitate şi Miliţie au efectuat (cel puţin) o percheziţie clandestină la domiciliul lui I.D. Suciu când acesta era plecat din localitate, i-au interceptat corespondenţa personală şi i-au montat „tehnică operativă" (microfoane) în locuinţă pentru a-i putea asculta şi înregistra discuţiile pe care le purta cu diverşi musafiri. În acest fel i-au putut depista orientarea sexuală, ilegală în epocă, şi l-au putut aresta cândva în primele zile ale lunii martie a anului 1973.

În baza faimosului articol 200 din Codul Penal, la data de 18 iunie 1973, prin sentinţa nr. 529 emisă de către judecătoria Sectorului 3 al Capitalei, istoricul a primit o condamare de 2 ani şi 6 luni de închisoare cu executare pentru pederastie. În timpul judecării procesului, I.D. Suciu „a încercat să

[78] ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 162.
[79] ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 68.
[80] ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 132.
[81] ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 99.

arate că acest proces se datorează organelor de securitate şi că l-a acceptat pe acesta pentru a un risca altul mai grav, pentru activitate ostilă regimului nostru”[82].

Cu toate că pederastia pentru care a fost condamnat era reală, constituia infracţiune şi se pedepsea ca atare, ceea ce reiese din cuprinsul documentelor interne ale Securităţii este că la baza acestei ultime condamnări nu a stat în primul rând orientarea sa sexuală, folosită în instanţă ca pretext, ci cea politică: ca şi în primele două rânduri, şi a treia oară tot ostilitatea pe care istoricul o manifesta faţă de regim l-a trimis în spatele gratiilor. Şi-a ispăşit pedeapsa în penitenciarele Văcăreşti şi Poarta Albă, fiind pus în libertate în ianuarie 1975. Pe tot parcursul detenţiei I.D. Suciu s-a aflat în continuare sub supraveghere informativă, însă de data aceasta a fost urmărit prin intermediul direcţiei de contrainformaţii a penitenciarelor.

Conform propriei aprecieri, în închisoare a avut parte de condiţii foarte bune, reuşind să citească sute de cărţi. Şi-a menţinut şi a continuat să-şi exprime însă opiniile critice la adresa P.C.R., în discuţiile purtate cu alţi deţinuţi nesfiindu-se să calomnieze şi să aducă injurii atât partidului, cât şi „unor conducători de partid şi de stat” (eufemismul folosit în rapoarte pentru a înlocui numele lui Nicolae şi al Elenei Ceauşescu). După cum reiese din documentele elaborate în acest interval de către ofiţerii Securităţii, istoricul nu pare să-şi fi schimbat opiniile critice privitoare la orânduirea socialistă, ci dimpotrivă, şi le-a radicalizat, ajungând să considere statul român drept un stat poliţist, şi să pună pe acelaşi plan politicile dictaturii ceauşiste cu cele naţional-socialiste promovate de Adolf Hitler[83]. Tot în perioada detenţiei el s-a hotărât ca, după eliberare, să încerce să emigreze în Apus cu orice preţ.

După o întrevedere cu comandantul penitenciarului Poarta Albă, care a avut loc la data de 22 august 1974 în prezenţa ofiţerului de contrainformaţii, I.D. Suciu pare să fi devenit mai rezervat în a formula aprecieri cu caracter politic pe parcursul executării restului de pedeapsă.

La data de 9 ianuarie 1975 I.D. Suciu a fost eliberat şi s-a întors în Bucureşti, fiind sfătuit la ieşirea din penitenciar să se pensioneze. După ce a reluat legăturile cu câţiva dintre vechii săi colegi, a început să se intereseze de impresia pe care o produsese în institut arestarea sa, de reputaţia pe care o avea, precum şi de posibilităţile de a-şi tipări lucrările aflate în curs de finalizare. Fiindu-i necesare încă cinci luni de vechime în câmpul muncii pentru a se putea pensiona, el a demarat procedurile pentru a obţine o pensie pe caz de boală.

În tot acest timp, I.D. Suciu avea nevoie de bani. Deşi era deprimat, s-a

[82] *Ibid*em, f. 98.
[83] *Ibid*em, f.152.

reapucat de lucru şi a pregătit pentru tipar studiile şi volumele pe care le lăsase neîncheiate la momentul arestării, mai ales după ce a primit încurajări din partea profesorului Ştefan Ştefănescu, directorul Institutului de Istorie „Nicolae Iorga". A reuşit în cele din urmă să se pensioneze, după ce, la intervenţia unor scriitori precum Laurenţiu Tulea, Ştefan Augustin Doinaş, Lucian Dumitrescu sau Anghel Dumbrăveanu, a obţinut recunoaşterea statutului de membru al Fondului Literar. A reuşit şi să-şi publice lucrările la care ţinea: în iulie 1976 a predat la tipar *Monografia Mitropoliei Banatului*, care a fost tipărită anul următor, iar ulterior a lucrat, alături de Radu Constantinescu, la ediţia de documente referitoare la istoria[84] aceleiaşi Mitropolii, pe care a editat-o în 1980.

Evident, urmărirea informativă a istoricului a continuat şi după eliberarea sa din închisoare, „deoarece după eliberarea din detenţie în a II-a parte a anului 1975, a continuat să aibă manifestări duşmănoase şi să aducă injurii organelor de securitate"[85]. Prin urmare, în 15 martie 1976 ofiţerii din cadrul Inspectoratului de Securitate al Municipiului Bucureşti au elaborat un prim plan de măsuri (doc. 162) ce urmau a fi luate pentru a stabili dacă obiectivul, căruia i s-a atribuit numele de cod „Suru", „îşi mai menţine intenţia de a pleca din ţară şi ce întreprinde în acest sens precum şi pt. a cunoaşte în ce constă activitatea sa ostilă şi natura legăturilor pe care le întreţine în prezent"[86].

În acest scop, începând cu primăvara anului 1976 Securitatea a dirijat pe lângă „Suru" mai mulţi informatori, din rândul cărora cei mai prolifici autori de note s-au dovedit a fi „Mihnea" (doc. 170, doc. 175, doc. 176. doc. 177, doc. 182, doc. 184), „Ovidiu" (doc. 169, doc. 186, doc. 189, doc. 192), şi „Pascu Iuliu"(doc. 160, doc. 174, doc. 178), cu toţii aflaţi în relaţii apropiate cu „obiectivul".

În plus, pe parcursul lunilor aprilie, mai şi iunie 1976, lui I.D. Suciu i-au fost interceptate, înregistrate şi transcrise convorbirile telefonice, fiind avute în vedere cu prioritate „comentariile duşmănoase care le face la adresa regimului din ţara noastră şi în prezenţa cu legături cu cetăţeni străini şi discuţiile cu aceştia, legăturile din rîndul cetăţenilor români şi natura acestora"[87]. De asemenea, istoricul a fost suspectat că ar fi elaborat şi că ar deţine în garsoniera sa manuscrisele unor lucrări cu caracter „ostil" faţă de orânduirea socialistă, pe care ar inteţiona să le publice în Occident, intitulate „Călătorul în noaptea română", „Mătrăguna" şi „Istoria contemporană a României". Din acest motiv, la data de 21 martie 1976, lt.maj. Ciucă Ion i-a realizat o

[84] I.D. Suciu, R. Constantinescu, *Documente privitoare la istoria Mitropoliei Banatului*, 2 vol., Timişoara, Ed. Mitropoliei Banatului, 1980.
[85] *Ibid*em, f. 110.
[86] *Ibid*em, f. 113.
[87] ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 533936, vol. V, f. 98.

nouă percheziţie secretă la domiciliu, însă fără succes, întrucât ofiţerul nu a reuşit să identifice presupusele materiale compromiţătoare.

Încununată de succes a fost, pe de altă parte, exploatarea celorlalte mijloace operative de urmărire, acţiune în urma căreia

> „s-au obţinut date din care rezultă că cel în cauză în diverse împrejurări se manifestă ostil la adresa orînduirii social-politice din ţara noastră, afirmînd că trăieşte într-un regim de dictatură, fără libertăţi unde omul este constrîns să facă ceea ce i se comandă etc”[88].

Din moment ce atitudinea potrivnică regimului comunist pe care istoricul o avea a fost reconfirmată, la data de 27 august 1976 ofiţerii de Securitate care se ocupau de caz l-au avertizat pe I.D. Suciu şi i-au cerut să semneze o declaraţie (doc. 171), prin care acesta îşi lua angajamentul „că pe viitor astfel de fapte nu se vor mai repeta”[89]. De asemenea, aceiaşi ofiţeri – căpitanul Petre Ionescu şi maiorul Gheorghe Corneanu – au informat şi Miliţia cu privire la faptul că istoricul practica pederastia, furnizând miliţienilor inclusiv lista cu persoanele cu care I.D. Suciu întreţinea legături (în principal tineri studenţi străini; de altfel, pe tot parcursul anilor ‘70 şi ‘80, Securitatea a preferat să lucreze în mod acoperit, oferind Miliţiei informaţii compromiţătoare referitoare la acele fapte care se puteau încadra în infracţiuni de drept comun, pentru care cei urmăriţi erau pasibili de a răspunde penal[90]).

Din notele informative redactate începând cu toamna anului 1976 de către „Mihnea”, „Pascu Iuliu” şi „Alexandreanu”, reiese faptul că după semnarea declaraţiei sus-amintite I.D. Suciu şi-a temperat într-o oarecare măsură comentariile – „parcă-i tăiase cineva din colţi”[91] – acesta preferând să evite orice discuţie cu caracter politic cu cei apropiaţi şi să afirme chiar că „s-a împăcat cu partidul”[92]. Drept urmare, după ce s-au asigurat că „de la avertizare pînă în prezent SUCIU I-D nu a mai avut manifestări duşmănoase”[93], la data de 28 ianuarie 1977 Inspectoratul de Securitate al Municipiului Bucureşti i-a închis dosarul de urmărire informativă deschis în 15 martie 1976.

Cu toate acestea, supravegherea istoricului a continuat în mod indirect, iar informatorii au fost instruiţi de către ofiţeri „să menţină legătura cu I.D.

---

[88] ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 104.

[89] *Ibid*em, vol. V, f. 80.

[90] Florian Banu, Liviu Ţăranu (coordonatori), *Securitatea 1948–1989*, vol. 1, Târgovişte, Ed. Cetatea de Scaun, 2016, p. 228.

[91] ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 533936, vol. V, f. 77.

[92] *Ibid*em, vol. I, f. 125.

[93] *Ibid*em, vol. I, f. 103

Suciu pentru a cunoaşte concepţiile prezente ale acestuia şi evoluţia atitudinii sale”[94].

Astfel, pe parcursul anilor 1977, 1978 şi 1979, Securitatea a putut constata că istoricul a revenit la vechile sale obiceiuri de a critica regimul, de această dată însă şi mai vehement[95], pentru că manifesta în acelaşi timp un interes deosebit pentru mişcarea disidenţilor din Cehoslovacia şi pentru cazurile Paul Goma şi Vlad Georgescu[96]. Aceşti ani constituie cea mai tulbure perioadă din viaţa lui I.D. Suciu, în condiţiile în care, la data de 17 ianuarie 1977, a acceptat să devină informator şi să furnizeze Securităţii note scrise despre cunoscuţii săi – în principal foşti condamnaţi politici – după toate datele în schimbul promisiunii că i se va aproba plecarea în Occident.

De asemenea, tot în această perioadă pare să îşi fi fixat definitiv convingerea că unica sa şansă de a scăpa de „Sfântul Partid”[97] era plecarea şi rămânerea în străinătate. În acest sens, a obţinut o chemare din partea unei nepoate din Franţa, iar la finele anului 1977 a adresat comandantului Serviciului de paşapoarte al municipiului Bucureşti o cerere de deplasare temporară pentru 30 de zile, însă aceasta nu i-a fost aprobată „întrucît existau indicii că nu se va mai înapoia în ţară”[98]. Refuzul pare să îl fi radicalizat pe petent, întrucât, după cum reiese atât din notele de verificare ulterioare evenimentului, cât şi dintr-un raport datat 18 noiembrie 1980 (doc. 196), I.D. Suciu nu s-a mai sfiit de-acum înainte să se declare deschis împotriva regimului comunist, începând să afirme şi să repete – inclusiv de faţă cu mai mulţi oameni – că îl urăşte din toată inima. Mai mult, în februarie 1980 i-a comunicat ofiţerului cu care se afla în legătură că doreşte să întrerupă atât colaborarea cu Securitatea, cât şi orice altă discuţie cu „organele” acestei instituţii (doc. 193), astfel încât la data de 30 octombrie 1980 a fost scos din evidenţa reţelei informative şi plasat din nou sub supraveghere în cadrul dosarului de problemă a foştilor condamnaţi politici.

I.D. Suciu a fost scos din evidenţa acestui ultim dosar pe data de 23 aprilie 1982 întrucât, la 3 martie, el a încetat din viaţă.

---

94 ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 533936, vol. V, f. 67.

95 De pildă, în toamna anului 1979 i-a mărturisit unui cunoscut următoarele: „Să fie clar. Eu n-am nici o consideraţie pentru Partid şi în mod deliberat mă declar făţiş contra lui pentru că nu vreau să se spună în străinătate că-am devenit CONFORMIST şi că am fost cumpărat cu un ciolan, ca alţii să ridic osanale Partidului („Sfîntului Partid” – conform expresiei sale). El trăieşte de pe urma bisericii şi a sfîntului Mitropolit NICOLAE, care îi asigură 60% din an casă şi masă”; v. ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 533936, vol. V, ff. 43–44.

96 Pentru o analiză detaliată a cazului Vlad Georgescu, v. Felician Velimirovici, *Istorie şi istorici în România comunistă (1948–1989)*, Cluj-Napoca, Ed. Mega, 2015, pp. 269–304.

97 ACNSAS, Fond Informativ, Dosar nr. 533936, vol. V, f. 45.

98 *Ibid*em, f. 1.

LISTA DOCUMENTELOR

1. **1944, noiembrie, 18, Bucureşti.** Referat întocmit în cadrul Serviciului Special de Informaţii, în cuprinsul căruia este rezumată activitatea informativă desfăşurată de I.D. Suciu în timpul dictaturii antonesciene.
2. **1945, iunie, 6, Bucureşti.** Notă de verificare redactată la nivelul Corpului Detectivilor din cadrul Poliţiei Capitalei.
3. **1948, august, 6, Bucureşti.** Referat redactat de către şeful Brigăzii de Investigaţii din cadrul Inspectoratului de Siguranţă al Capitalei referitor la activitatea politică desfăşurată de I.D. Suciu înainte şi după data de 23 august 1944.
4. **1949, aprilie, 21, Oradea.** Declaraţie olografă redactată de I.D. Suciu în arestul Direcţiei Regionale de Securitate Oradea, după predarea acestuia de către autorităţile maghiare.
5. **1949, aprilie, 22, Oradea.** Raport întocmit de ofiţerii din cadrul Direcţiei Regionale de Securitate Oradea referitor la reţinerea lui I.D. Suciu şi Radu Andronescu în urma tentativei acestora de a părăsi Republica Populară Română în martie 1949.
6. **1949, aprilie, 23, Oradea.** Declaraţie olografă redactată de I.D. Suciu în arestul Direcţiei Regionale de Securitate Oradea, în cuprinsul căreia istoricul detaliază tentativa sa de a părăsi fraudulos ţara.
7. **1949, aprilie, 28, Oradea.** Declaraţie dată de I.D. Suciu în arestul Direcţiei Regionale de Securitate Oradea, în cuprinsul căreia relatează amănunţit organizarea şi desfăşurarea încercării sale de a părăsi ţara.
8. **1949, august, 12, Oradea.** Referat întocmit de un subofiţer din cadrul Direcţiei Regionale de Securitate Oradea, în cuprinsul căruia sunt sintetizate informaţiile privitoare la tentativa de părăsire frauduloasă a ţării de către I.D. Suciu şi Radu Andronescu.
9. **1949, octombrie, 12, Timişoara.** Proces-verbal întocmit în cadrul Direcţiei Regionale de Securitate Timiş, în cuprinsul căruia este prezentată detaliat încercarea lui I.D. Suciu de a trece fraudulos frontiera româno-maghiară.
10. **1949, nedatat.** Declaraţie olografă redactată de I.D. Suciu în arestul Direcţiei Regionale de Securitate Oradea în cursul anchetării sale din primăvara anului 1949.
11. **1949, nedatat.** Declaraţie olografă redactată de I.D. Suciu în arestul Direcţiei Regionale de Securitate Oradea în cursul anchetării sale din primăvara anului 1949.
12. **1952, august, 29, Bucureşti.** Adresă întocmită în cadrul Direcţiei Generale a

Securităţii Statului din Bucureşti la data expirării termenului detenţiei lui I.D. Suciu.

13. **1952, octombrie, 28, Oradea.** Referat întocmit în cadrul Direcţiei Regionale de Securitate Oradea, în urma verificării lui I.D. Suciu la expirarea termenului pedepsei.
14. **1952, octombrie, 29, Oradea.** Adresă expediată de către Direcţia Regională de Securitate Oradea Direcţiei Generale a Securităţii Statului din Bucureşti cu ocazia punerii lui I.D. Suciu în libertate.
15. **1952, octombrie, 29, Oradea.** Declaraţie-tip completată de I.D. Suciu la momentul eliberării sale din închisoare.
16. **1952, noiembrie, 3.** Cerere înaintată de I.D. Suciu comandantului Securităţii oraşului Bucureşti prin care îi solicită acestuia avizul favorabil pentru a se stabili temporar cu domiciliul în capitala ţării.
17. **1955, august, 15, Uricani.** Scrisoare expediată de I.D. Suciu prietenului său Florin Ghiurea din Târgu-Neamţ, pe care l-a cunoscut în timpul detenţiei în Penitenciarul Aiud.
18. **1956, noiembrie, 1, Constanţa.** Notă informativă furnizată Securităţii de Bănică Grigore, administrator al Centrului Şcolar Agricol din Poarta Albă, unde I.D. Suciu se angajase profesor de istorie.
19. **1957, iunie, 24, Bucureşti.** Nota informativă referitoare la I.D. Suciu furnizată Securităţii din Bucureşti de sursa „Florin Trandafir".
20. **1957, septembrie, 5, Constanţa.** Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de sursa „Titus Ozon", fost elev al lui I.D. Suciu în cursul anului şcolar 1956–1957.
21. **1958, martie, 2, Constanţa.** Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de sursa „Titus Ozon".
22. **1958, martie, 8, Constanţa.** Hotărâre elaborată în cadrul Direţiei Regionale de Securitate Constanţa referitoare la deschiderea dosarului de verificare asupra lui I.D. Suciu.
23. **1958, martie, 20, Constanţa.** Scrisoare expediată de I.D. Suciu prietenului său Gheorghe Comanici, preot în comuna Tariverde din raionul Istria, regiunea Constanţa, pe care istoricul îl cunoscuse în perioada detenţiei din Penitenciarul Aiud. Preotul Gheorghe Comanici era în aceeaşi perioadă şi informator al Securităţii, unde îşi semna notele cu pseudonimul „Nae Constantin".
24. **1958, aprilie, 4, Constanţa.** Notă-raport referitoare la I.D. Suciu, întocmită în cadrul Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa.
25. **1958, aprilie, 4.** Plan complet de măsuri informativ-operative referitor la verificarea şi supravegherea istoricului.
26. **1958, aprilie, 8, Constanţa.** Ordin intern elaborat în cadrul Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa în cuprinsul căruia sunt solicitate informaţii suplimentare referitoare la I.D. Suciu şi prietenul său, preotul Gheorghe Comanici.
27. **1958, aprilie, 12.** Referat redactat de către locotenent-major Vosloban Gavril, elevul lui I.D. Suciu la liceul seral al Ministerului Forţelor Armate din Constanţa.
28. **1958, aprilie, 14, Constanţa.** Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 14 aprilie 1958.

29. **1958, aprilie, 15, Constanţa.** Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 15 aprilie 1958.
30. **1958, aprilie, 16, Constanţa.** Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 16 aprilie 1958.
31. **1958, aprilie, 17, Constanţa.** Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 17 aprilie 1958.
32. **1958, aprilie, 18, Constanţa.** Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 18 aprilie 1958.
33. **1958, aprilie, 19, Constanţa.** Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 19 aprilie 1958.
34. **1958, aprilie, 20, Constanţa.** Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 20 aprilie 1958.
35. **1958, aprilie, 21, Constanţa.** Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 21 aprilie 1958.
36. **1958, aprilie, 22, Constanţa.** Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 22 aprilie 1958.
37. **1958, aprilie, 23, Constanţa.** Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 23 aprilie 1958.
38. **1958, aprilie, 24, Constanţa.** Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 24 aprilie 1958.
39. **1958, aprilie, 25, Constanţa.** Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 25 aprilie 1958.
40. **1958, aprilie, 26, Constanţa.** Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 26 aprilie 1958.
41. **1958, aprilie, 27, Constanţa.** Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 27 aprilie 1958.
42. **1958, iulie, 24, Constanţa.** Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Caraiman".
43. **1958, august, 27, Constanţa.** Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „C.I.", în cuprinsul căreia acesta subliniază manifestările ostile ale lui I.D. Suciu la adresa regimului comunist.
44. **1958, septembrie, 5, Constanţa.** Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Nicolae Ialomiţeanu", referitoare la o discuţie pe care a avut-o cu I.D. Suciu.
45. **1958, octombrie, 8, Constanţa.** Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Sică Ion", profesor şi coleg cu I.D. Suciu, în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta a avut-o cu istoricul, referitoare la intenţia sa de a părăsi ţara.
46. **1958, octombrie, 15, Constanţa.** Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Sică Ion", în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta o avusese anterior cu I.D. Suciu.
47. **1958, octombrie, 22, Constanţa.** Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Sică Ion", în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta a purtat-o cu I.D. Suciu.
48. **1958, octombrie, 22, Constanţa.** Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale

de Securitate Constanţa de agentul „Sică Ion", în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta a purtat-o cu I.D. Suciu.

49. **1958, octombrie, 24, Constanţa.** Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de preotul Gheorghe Comanici sub pseudonimul „Nae Constantin".
50. **1958, octombrie, 25, Constanţa.** Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Sică Ion", în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta a purtat-o cu I.D. Suciu.
51. **1958, octombrie, 25, Constanţa.** Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Sică Ion", în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta a purtat-o cu I.D. Suciu.
52. **1958, noiembrie, 5, Constanţa.** Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Sică Ion", în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta a purtat-o cu I.D. Suciu.
53. **1958, noiembrie, 12, Constanţa.** Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „G. Iordachescu", în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta a purtat-o cu I.D. Suciu.
54. **1958, noiembrie, 18, Constanţa.** Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Nicolae Ialomiţeanu", în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta a purtat-o cu I.D. Suciu în data de 14 noiembrie 1958.
55. **1958, noiembrie, 18, Constanţa.** Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Nae Constantin", în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta a purtat-o cu I.D. Suciu în ziua precedentă.
56. **1958, noiembrie, 19, Constanţa.** Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de către informatorul „Sică Ion", în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta a purtat-o cu I.D. Suciu în data de 17 noiembrie 1958.
57. **1958, noiembrie, 25, Constanţa.** Referat cu propunerea de reţinere, anchetare şi trimitere în judecată a lui I.D. Suciu, întocmit în cadrul Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa.
58. **1959, martie, 4, Constanţa.** Adresă expediată de Tribunalul Militar Constanţa către Direcţia Regională Constanţa a Ministerului Afacerilor Interne, referitoare la condamnarea lui I.D. Suciu la 10 ani de închisoare.
59. **1959, nedatat, Constanţa.** Referat întocmit în cadrul Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa, referitor la studiul dosarului penal al deţinutului I.D. Suciu.
60. **1959, aprilie, 30, Constanţa.** Hotărâre referitoare la închiderea dosarului de urmărire informativă a lui I.D. Suciu, după condamnarea acestuia la 10 ani de închisoare.
61. **1959, iulie, 24, Constanţa.** Notă referitoare la arhivarea dosarului de urmărire deschis pe numele lui I.D. Suciu, după condamnarea acestuia la închisoare.
62. **1959, septembrie, 25, Constanţa.** Notă informativă furnizată Direcţiei

Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Iancu", deţinut în penitenciarul Constanţa, la data recrutării sale de Securitate.

63. **1960, martie, 5, Constanţa.** Notă informativă furnizată Securităţii de informatorul „Anghel Ion", coleg de detenţie cu I.D. Suciu în colonia de muncă de la Salcia.
64. **1960, aprilie, 15, Constanţa.** Notă informativă furnizată Securităţii de informatorul „Anghel Ion".
65. **1960, noiembrie, 4, Constanţa.** Notă informativă furnizată Securităţii de informatorul „Salcia Ion", coleg de detenţie cu I.D. Suciu în colonia de muncă de la Salcia.
66. **1961, ianuarie, 17.** Notă informativă furnizată Securităţii de informatorul „Salcia Ion".
67. **1961, ianuarie, 17.** Notă informativă furnizată Securităţii de informatorul „Salcia Ion".
68. **1962, iulie, 26, Suceava.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Ilie Ioan" referitoare la deţinuţii din camera 63 a penitenciarului din Constanţa, printre care se afla şi I.D. Suciu.
69. **1962, august, 22, Suceava.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Pop Ion", referitoare la orientarea politică şi discuţiile purtate de I.D. Suciu cu ceilalţi deţinuţi.
70. **1962, octombrie, 3, Suceava.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Eşanu Ioan", coleg de cameră cu I.D. Suciu.
71. **1962, octombrie, 17, Suceava.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Gherase Matei", coleg de cameră cu I.D. Suciu, în cuprinsul căreia îl caracterizează amănunţit.
72. **1962, octombrie, 24, Gherla.** Declaraţie dată de către deţinutul Gireadă Dumitru de la penitenciarul Gherla, referitoare la I.D. Suciu.
73. **1963, ianuarie, 28, Suceava.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Eşanu Ion", referitoare la discuţiile purtate de către deţinuţii închişi în camera 63, printre care se afla şi I.D. Suciu.
74. **1963, aprilie, 2, Gherla.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Vasile Buziaş", deţinut coleg cu I.D. Suciu.
75. **1963, iunie, 20, Gherla.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Peşte Ioan", coleg de detenţie în penitenciarul Gherla.
76. **1963, iunie, 20, Gherla.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Peşte Ioan", coleg de detenţie în penitenciarul Gherla.
77. **1963, august, 13, Gherla.** Notă furnizată Securităţii de agentul „Teodor Constantin", deţinut în penitenciarul Gherla, care informează asupra existenţei şi activităţii „grupului" I.D. Suciu în închisoare.
78. **1963, noiembrie, 8, Gherla.** Notă furnizată Securităţii de agentul „Dan Pădureanu", deţinut în penitenciarul Gherla, care informează asupra discuţiilor purtate la clubul deţinuţilor din penitenciar, la care a participat şi I.D. Suciu.
79. **1964, august, 14.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Gherase" din Bucureşti, pe care I.D. Suciu l-a întâlnit imediat după eliberare.
80. **1964, august, 20.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Săndulescu

Vasile", care oferă relaţii despre activitatea lui I.D. Suciu imediat după eliberarea din închisoare.

81. **1964, august, 26, Constanţa.** Notă informativă furnizată de agentul „Sică Ion" Securităţii, în cuprinsul căreia îl caracterizează pe I.D. Suciu drept duşman al regimului comunist.
82. **1964, august, 27, Constanţa.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Săndulescu Vasile", în cuprinsul căreia acesta oferă date culese de la o fostă colegă a lui I.D. Suciu, profesoară la un liceu din Constanţa.
83. **1964, septembrie, 4, Constanţa.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Săndulescu Vasile".
84. **1964, septembrie, 7, Constanţa.** Notă informativă furnizată Securităţii de informatoarea „Leandru Florica".
85. **1964, octombrie, 7, Constanţa.** Notă informativă furnizată Securităţii de informatoarea „Leandru Florica".
86. **1964, octombrie, 8, Constanţa.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Săndulescu Vasile".
87. **1964, octombrie, 10, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Graur Ştefan".
88. **1964, octombrie, 22, Constanţa.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Săndulescu Vasile".
89. **1964, octombrie, 29, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Blidaru".
90. **1964, noiembrie, 5, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Gherase".
91. **1964, noiembrie, 9, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Paltin".
92. **1964, noiembrie, 19, Constanţa.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Săndulescu Vasile".
93. **1964, noiembrie, 26, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Blidaru".
94. **1964, decembrie, 3, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Săndulescu Vasile".
95. **1964, decembrie, 10, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Ion Gheorghe".
96. **1964, decembrie, 24, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Papadopol Paul".
97. **1964, decembrie, 31, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Săndulescu Victor".
98. **1965, iunie, 29, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mazilu".
99. **1965, august, 10, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Paltin".
100. **1965, octombrie, 14, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Nicolae Taşcă".

101. **1965, octombrie, 18, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Paul”..p.
102. **1965, noiembrie, 3, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Băleanu”.
103. **1965, noiembrie, 19, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Papadopol Paul”.
104. **1965, decembrie, 14, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Paltin”.
105. **1965, decembrie, 22, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Papadopol Paul”.
106. **1966, februarie, 1, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Graur Ştefan”.
107. **1966, februarie, 2, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Paltin”.
108. **1966, martie, 9, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Papadopol Paul”.
109. **1966, martie, 10, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Ion Gheorghe”.
110. **1966, aprilie, 13, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Ion Gheorghe”.
111. **1966, mai, 9, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Paul”.
112. **1966, mai, 22, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „P.A.”.
113. **1966, octombrie, 8, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Radian Ştefan”.
114. **1966, octombrie, 20, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Paltin”.
115. **1966, noiembrie, 21, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mazilu”.
116. **1966, decembrie, 22. Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mazilu”.
117. **1967, septembrie, 1, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Paltin”.
118. **1967, octombrie, 13, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Miron Costin”.
119. **1967, decembrie, 28, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Miron Costin”.
120. **1968, ianuarie, 18, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Donescu”.
121. **1968, februarie, 21, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Donescu”.
122. **1968, aprilie, 26, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Papadopol Paul”.

123. **1968, iunie, 27, Bucureşti.** Adresă elaborată în cadrul Direcţiei a XII-a a C.S.S., în cuprinsul căreia sunt solicitate informaţii despre I.D. Suciu de la I.S.M.B.
124. **1968, iulie, 29, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Miron Costin".
125. **1968, octombrie, 29, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Miron Costin".
126. **1969, mai, 27, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Alexandrescu".
127. **1969, iunie, 6, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Pascu Iuliu".
128. **1969, iulie, 2, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Pascu Iuliu".
129. **1970, martie, 5, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Pavelescu Gheorghe".
130. **1971, aprilie, 10, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Pascu Iuliu".
131. **1971, mai, 5, Bucureşti.** Adresă elaborată în cadrul Direcţiei a XII-a a C.S.S. pentru I.S.M.B., referitoare la I.D. Suciu.
132. **1972, iulie, 25, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea".
133. **1972, iulie, 25, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea".
134. **1972, septembrie, 26, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Pascu Iuliu".
135. **1972, octombrie, 19, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea".
136. **1972, octombrie, 24, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de un agent care nu îşi divulgă identitatea, şi nu foloseşte pseudonim.
137. **1972, octombrie, 28, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Zamfir".
138. **1972, noiembrie, 2, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Popescu".
139. **1972, noiembrie, 4, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea".
140. **1972, noiembrie, 10, Bucureşti.** Adresă expediată de I.S.M.B. inspectoratului de Securitate al judeţului Caraş-Severin.
141. **1972, decembrie, 14, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Alexandrescu".
142. **1972, decembrie, 19, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Popescu Ion".
143. **1973, martie, 1, Bucureşti.** Notă-raport elaborată în cadrul I.S.M.B. referitoare la dosarul de urmărire informativă deschis pe numele lui I.D. Suciu.
144. **1973, martie, 7, Bucureşti**. Notă referitoare la cazul I.D. Suciu întocmită în cadrul I.S.M.B.

145. **1973, martie, 10, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea", după arestarea lui I.D. Suciu.
146. **1973, martie, 20, Bucureşti.** Notă internă elaborată în cadrul I.S.M.B. referitoare la anchetarea lui I.D. Suciu aflat temporar în spitalul penitenciarului Văcăreşti.
147. **1973, iunie, 19, Bucureşti.** Notă-sinteză elaborată în cadrul I.S.M.B. referitoare la activitatea „ostilă" regimului pe care a desfăşurat-o I.D. Suciu.
148. **1973, iunie, 19, Bucureşti.** Notă-sinteză elaborată în cadrul I.S.M.B., referitoare la activitatea „ostilă" a lui I.D. Suciu.
149. **1973, iunie, 19, Bucureşti.** Referat de închidere a dosarului de urmărire informativă deschis pe numele lui I.D. Suciu, în urma arestării acestuia.
150. **1973, iunie, 22.** Adresă înaintată de I.S.M.B. Serviciului de contrainformaţii penitenciare, în cuprinsul căreia este solicitată urmărirea informativă a lui I.D. Suciu pe durata executării pedepsei cu închisoarea.
151. **1974, martie, 12, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Florescu Ion".
152. **1974, iulie, 20, Poarta Albă.** Raport întocmit în cadrul serviciului de contrainformaţii din Penitenciarul Poarta Albă, în cuprinsul căruia sunt detaliate opiniile politice ale deţinutului I.D. Suciu.
153. **1974, iulie, 26, Poarta Albă.** Raport întocmit în cadrul serviciului de contrainformaţii din Penitenciarul Poarta Albă, în cuprinsul căruia sunt detaliate opiniile politice ale deţinutului I.D. Suciu.
154. **1974, august, 27, Poarta Albă.** Notă informativă referitoare la atitudinea şi comportamentul deţinutului I.D. Suciu.
155. **1974, septembrie, 3, Poarta Albă.** Raport referitor la atitudinea, comportamentul şi opiniile deţinutului I.D. Suciu.
156. **1975, ianuarie, 11, Bucureşti.** Notă elaborată în cadrul I.S.M.B., care conţine informaţii primite de Securitate de la informatorul „Petrescu".
157. **1975, ianuarie, 17, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Vasile Costea".
158. **1975, februarie, 14, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Vasile Cătălin".
159. **1975, aprilie, 10, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Varga".
160. **1975, mai, 17, Bucureşti.** Notă informativă elaborată în cadrul I.S.M.B, care conţine informaţii livrate de agentul „Pascu Iuliu".
161. **1975, nedatat.** Memoriu de activitate redactat de I.D. Suciu după ieşirea din închisoare, în vederea pensionării sale. Documentul oferă detalii amănunţite despre lucrările pe care istoricul le-a scris între anii 1936–1975.
162. **1976, martie, 15, Bucureşti.** Plan de măsuri din dosarul de urmărire informativă deschis în cadrul I.S.M.B. pe numele lui I.D. Suciu.
163. **1976, martie, 18, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Varga".
164. **1976, martie, 20, Bucureşti.** Raport cu propuneri de măsuri care urmau a fi adoptate în planul de urmărire operativă a obiectivului I.D. Suciu.

165. **1976, aprilie, 1, Bucureşti.** Ordin privind începerea înregistrării şi ascultării convorbirilor telefonice ale obiectivului I.D. Suciu.
166. **1976, iulie, 13, Bucureşti.** Plan de măsuri pentru extragerea din locuinţa lui I.D. Suciu a instalaţiei de interceptare a convorbirilor telefonice.
167. **1976, iulie, 15, Timişoara.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Alin Ionescu".
168. **1976, iulie, 20, Bucureşti.** Plan elaborat în cadrul I.S.M.B. referitor la avertizarea lui I.D. Suciu.
169. **1976, august, 2, Timişoara.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Ovidiu".
170. **1976, august, 15, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea".
171. **1976, august, 27, Bucureşti.** Declaraţie semnată de I.D. Suciu, prin care îşi ia angajamentul de a nu mai critica regimul comunist pe viitor.
172. **1976, august, 28, Bucureşti.** Notă elaborată în cadrul I.S.M.B., în urma avertizării lui I.D. Suciu.
173. **1976, septembrie, 1, Bucureşti.** Notă-raport referitoare la avertizarea lui I.D. Suciu de către Securitate.
174. **1976, octombrie, 20, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Pascu Iuliu".
175. **1976, octombrie, 22, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea".
176. **1976, noiembrie, 9, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea".
177. **1976, noiembrie, 20, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea".
178. **1976, noiembrie, 22, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Pascu Iuliu".
179. **1976, decembrie, 25, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Alexandreanu".
180. **1977, ianuarie, 28, Bucureşti.** Referat cu propunerea de închidere a dosarului de urmărire informativă deschis pe numele lui I.D. Suciu, elaborat în cadrul I.S.M.B.
181. **1977, februarie, 24, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Paveliu Gheorghe".
182. **1977, februarie, 24, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea".
183. **1977, martie, 18.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Palfi Sandor".
184. **1977, mai, 27, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea".
185. **1978, ianuarie, 16, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de către dactilografa lui I.D. Suciu, informatoare care semna cu pseudonimul „Ana Maria".

186. **1978, mai, 5, Timişoara.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Ovidiu".
187. **1978, august, 30, Bucureşti.** Notă informativă furnizată Securităţii de informatoarea „Ana Maria".
188. **1978, nedatat.** Cerere adresată de I.D. Suciu comandantului serviciului de paşapoarte din Bucureşti, prin care solicita aprobarea plecării temporare în Franţa.
189. **1979, mai, 5, Timişoara.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Ovidiu".
190. **1979, noiembrie, 5, Timişoara.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Negru".
191. **1979, noiembrie, 20, Timişoara.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Negru".
192. **1979, decembrie, 25, Timişoara.** Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Ovidiu".
193. **1980, februarie, 17, Bucureşti.** Raport întocmit de căpitanul de Securitate Ciucă Ion, în urma unei discuţii pe care a avut-o cu I.D. Suciu.
194. **1980, februarie, 20, Bucureşti.** Raport redactat de căpitanul Ciucă Ion în urma unei întâlniri întâmplătoare pe care a avut-o pe stradă cu istoricul.
195. **1980, noiembrie, 10. Bonn.** Scrisoare trimisă de la Bonn lui I.D. Suciu de jurnalistul Lucian Grigorovici.
196. **1980, noiembrie, 18, Bucureşti.** Notă-raport întocmită în cadrul I.S.M.B. pe numele lui I.D. Suciu.
197. **1980, noiembrie, 28, Bucureşti.** Scrisoare expediată de I.D. Suciu prietenului său Lucian Grigorovici.
198. **1981, ianuarie, 13, Bonn.** Scrisoare expediată de Lucian Grigorovici lui I.D. Suciu.
199. **1981, februarie, 14, Bucureşti.** Scrisoare expediată de I.D. Suciu lui Lucian Grigorovici..p.
200. **1981, aprilie, 14, Bucureşti.** Fragment dintr-o scrisoare expediată de I.D. Suciu către Lucian Grigorovici.
201. **1981, mai, 8, Bucureşti.** Fragment dintr-o scrisoare expediată de I.D. Suciu către Lucian Grigorovici.
202. **1981, mai, 18, Bonn.** Scrisoare expediată de Lucian Grigorovici către I.D. Suciu.
203. **1982, aprilie, 23, Bucureşti.** Raport cu propunerea de închidere a dosarului de urmărire a istoricului I.D. Suciu, în urma decesului acestuia.

DOCUMENTE

1. 1944, noiembrie, 18, Bucureşti. Referat întocmit în cadrul Serviciului Special de Informaţii, în cuprinsul căruia este rezumată activitatea informativă desfăşurată de I.D. Suciu în timpul dictaturii antonesciene.

Concretizeaza toata activitatea lui SUCIU. –
18 noiembrie 1944

REFERAT

In urma informatiilor facute s-au stabilit urmatoarele:

SUCIU D. IOAN doctor în litere, Sectia Istorie, este nascut în anul 1918 luna august ziua 3 în Lugoj jud. Severin şi este de nationalitate romîna, religie ortodoxa.–

Este reformat de serviciul militar conform ordinului nr. 69314 Reg. 7 pioneri. Sus-numitul a posedat carnet de ziarist cu nr. 7 în anul 1942 şi actualmente domiciliaza în Bucureşti Str. Dr. Marcovici nr. 3, unde are subînchiriata locuinta dela un anume Predoiu.–

Din informatiile culese s-a putut afla ca I. D. SUCIU era în strînse legaturi informative cu Loti Ropala şefa de cabinet a lui M. Antonescu, detaşata de la Ministerul Propagandei şi Sora lui Calin Ropala Comandantul Grupului de Rasleti din gruparea legionara.–

In cercurile ziariştilor şi actorilor, se vorbeşte ca I. D. SUCIU, ar fi lucrat în domeniul informativ transmitînd activitatea din partidul national-taranesc, D-lui Mihai Antonescu, care utiliza diverşi ziarişti în acest scop, cum era de ex. cazul cu Grigore Manciu.–

I. D. SUCIU era vazut venind foarte des la Cabinetul fostului vice preşedinte M. ANTONESCU.–

Numitul este nepotul d-lui SEVER BOCU, fost Ministru şi membru marcant în partidul national-taranesc şi gratie acestor legaturi de rudenie cu d-l SEVER BOCU, I.D. SUCIU ar fi avut misiunea sa culeaga informatii din cercurile national-taraniste.–

In ultimul timp nu se mai bucura de încrederea partidului national taranesc (în cercurile d-lui I. Maniu) întrucît cu toate ca îi este nepot prin alianta, totuşi îl banuia a fi în slubja unui serviciu de informatii aşa încît a fost tinut departe de orice activitate politica a partidului national-taranesc.–

Drept rasplata pentru serviciile aduse I. D. SUCIU deşi în vîrsta de numai 24 ani, a fost numit direct în postul de inspector al teatrelor la recomandatia fostului vice preşedinte M. Antonescu.–

In cercurile actoriceşti se afirma ca I. D. SUCIU era în foarte bune raporturi cu LIVIU REBREANU, fost director general al teatrelor.–

A fost cel mai intim prieten al lui ANTON BALOTA notoriul militant legionar şi Inspector general al Teatrelor şi l-a scapat pe acesta din lagarul politic Tg. Jiu, gratie trecerii pe care o avea la fostul vicepreşedinte M. Antonescu.–

In cercurile actoriceşti se vorbeşte ca artista dela Teatrul „Giocoda" Elisabeta Hanta, [...]

National taraniştii cunoscînd activitatea lui I. D. SUCIU, pastreaza foarte multa rezerva în raporturile politice.–

Conducerea partidului national-taranesc, însarcinase pe licentiatul în litere GROZA MLADIN se începapa regruparea tineretului national-taranesc, pentru care scop urma sa editeze o revista, în jurul careia sa se polarizeze studentii national taranisti. I. D. SUCIU luase întelegere cu GROZA MLADIN şi urmau sa colaboreze pentru atingerea scopului de mai sus.–

Sub regimul trecut ziaristul Gaby Mihailescu, a atacat în presa pe compozitorul ION VASILESCU coproprietarul Teatrului Gioconda, cautînd sa-i aduca acuzatiuni ca sotia sa este de origine mozaica. In fond se crede ca aceasta campanie de defaimare, constituie un şantaj pus în scena de I. D. SUCIU.–

La fişele directiunii generale a Politiei poseda dosarul nr. 47258 individual şi dosarul nr. 3854 special jurnal 34300/942 şi la prefectura politiei Capitalei dos. nr. 23287 volumul I referat din 5 iunie 1943 din care dosare nu rezultă o activitate subversiva.–

CONCLUZIUNI:

Avînd în vedere ca prin activitatea sa I. D. SUCIU, a dovedit ca a fost un colaborator în domeniul informativ intim al fostului Vice preşedinte de Consiliu, caruia îi furniza informaţiuni despre partidul national-taranesc, deci s-a manifestat printr-o activitate vadit anti-democratica, urmeaza a fi semnalat Ministerului Cultelor şi al Artelor, unde functioneaza ca inspector al Teatrelor.–

Cu nr. 27184S

21 noiembrie 1944 este semnalat Ministerului Cultelor şi Artelor. –

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, ff. 5–7.

2. 1945, iunie, 6, Bucureşti. Notă de verificare redactată în cadrul Corpului Detectivilor din subordinea Poliţiei Capitalei.

Corpul Detectivilor
Nr. 3624 din 7.VI.45

6 iunie 1945

Verificarile facute în legatura cu cele semnalate în alaturata nota, stabilesc urmatoarele:

SUCIU DUMITRU ION – este nascut la 8 martie 1917 în Lugoj, supus romîn, cu serviciul militar satisfacut reformat din armata, de profesiune ziarist şi Inspector al Teatrelor Nationale, avînd biroul în Str. Brezoianu nr. 27, domiciliat în Intrarea Dr. Marcovici nr. 3 apt. 11.–

A activat ca ziarist la ziarele Sfarma Piatra, Universul, Universul literar, etc, fiind membru al sindicatului ziariştilor ardeleni.–

La data de 2 noiembrie 1940, numitul a voit sa editeze o revista intitulata „Dorinta Romîneasca", însa nu i s-a acordat autorizatie de aparitie de catre Ministerul Afacerilor Interne.–

In ultimul timp a activat si la ziarul „Viata" de sub conducerea lui LIVIU REBREANU, scriind articole cu caracter literar.–

Este autorul mai multor volume în care trateaza în special subiecte ardelene.–

Nu s-a putut stabili din informatiuni ca ar avea legaturi cu numita GEORGESCU VALERICA, care nu a putut fi identificata pîna in prezent.–

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, f. 11.

3. 1948, august, 6, Bucureşti. Referat redactat de către şeful Brigăzii de Investigaţii din cadrul Inspectoratului de Siguranţă al Capitalei referitor la activitatea politică desfăşurată de I.D. Suciu atât înainte, cât şi după 23 august 1944.

INSPECTORATUL DE SIGURANTA AL CAPITALEI
Brigada de investigaţii

Nr. 18558

6 August 1948

REFERAT

Potrivit delegaţiei primite de a identifica şi culege relaţii şi date complecte privitor pe SUCIU ION aspirant la Universitatea din Bucureşti.–

In urma investigaţiilor efectuate şi a informaţiunilor culese, am onoare a referi:

SUCIU ION DUMITRU, este născut în Lugoj-Banat în anul 1917, de profesie şef de lucrări istorice cu serviciul militar nesatisfăcut, fiind reformat, domiciliat în Bucureşti str. Alexandru Lahovary nr. 9 ap. 32.–

SUCIU ION în timpul regimului antonescian a fost inspector la Ministerul Artelor Direcţiunea Generală a Teatrelor, ocupând acest post prin intermediul legionarului BALOTA ANTON tot în acest Minister.–

Tot în acest timp a mai fost şi asistent la Catedra de Istorie a Românilor dela Facultatea de Litere şi Filozofie din Bucureşti.–

In prezent este şef de lucrări de istorie la facultatea de Litere şi Filozofie din Bucureşti.–

Alte informaţiuni mai arată că SUCIU ION înainte de 23 August 1944 a făcut politică P.N.T.-istă în cadrul facultăţii, fiind rudă cu SEVER BOCU, conducător P.N.T. din Banat.–

Tot din informaţiuni reese că susnumitul nu a fost antisemit niciodată, iar după 23 August 1944 a căutat să-şi aleagă un partid în care să facă o carieră alegând între P.N.L. Tătărăscu şi P.S.D.–

Din informaţiuni neverificate, reese că în vara anului 1947 văzând că temelia P.N.L.-Tătărăscu se sdruncină s'ar fi înscris în P.S.D. unde a dus muncă de ridicare precum şi pe linie sindicală, iar la unificarea partidelor P.C.R. cu P.S.D. ar fi devenit membru PMR.–

Tot din informaţiuni reese că susnumitul în primăvara anului 1948 a fost trimis la Vasile Roaită pentru amenajarea casei de odihnă a corpului didactic universitar.–

Numitul SUCIU ION DUMITRU este cunoscut din dosarul 7/6 fila 68 aflat în arhiva fostului serviciu Studii şi Coordonare, din I.S.C. în nota dela 1.IV.1947 din care rezultă că SUCIU ION este semnalat ca un element diversionist strecurat în P.N.L.-Tătărăscu.–

A mai fost protejatul lui LIVIU REBREANU fost Directorul Oficiului Nazist „Viaţa", relevându-se şi ca un fidel subaltern al legionarului Balotă Anton din Ministerul Artelor unde de fapt făcea şi el serviciu cu gradul de inspector.- Tot în timpul regimului antonescian, susnumitul făcea diferite servicii pentru P.N.T. şi S.S.I. pentru a fi scutit de mobilizare şi a câştiga [...]

După instaurarea regimului democrat cu scopul de a parveni şi aşi asigura securitatea personală, oscilează în a activa în U.P.-P.M.P., P.S.D. şi P.N.L.-Tătărăscu.- A intrat în grupul lui Tătărăscu cu grupul F.R.N.-ist a lui C.C. Giurescu care îi fusese profesor, în această grupare promiţându-i-se a fi numit ataşat cultural sau consilier de legaţie, cu scopul de a face jocul emigraţilor reacţionari din streinătate.–

Căutat la A.S. din I.S.C. este cunoscut în dosarul 23287 referatul din 5 Ianuarie 1943, în care se arată că a fost inspector al teatrelor, fiind nepotul lui SEVER BOCU.

Tot din acest dosar mai reese că a avut atitudini democrate încă din anul 1936 precum şi în timpul regimului legionar.–

In timpul când a fost student la Litere, a avut grave neînţelegeri cu studenţii legionari din această facultate.–

SUCIU ION a mai activat în cadrul acţiunii „Tineretul Democrat" şi în anul 1941 a scos şi un manifest al tineretului conştient împreună cu Gheorghe Suter.–

Mai reese că în anul 1943 era conducătorul neoficial al Tineretului Universitar P.N.T. din Bucureşti şi se ducea foarte des în vizita la Iuliu Maniu şi Mihail Popovici fiind şi bun amic cu prof. C.C. Giurescu.–

Mai era prieten de ordin colegial cu diferite personalităţi democratice şi legionare.–

Faţă celor de mai sus, rog să binevoiţi a dispune.–

SEFUL BRIGAZII

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, f. 104.

4. 1949, aprilie, 21, Oradea. Declaraţie olografă dată de I.D. Suciu în arestul Direcţiei Regionale de Securitate Oradea, după predarea acestuia de către autorităţile maghiare.

Declaraţie.

Subsemnatul Dr I.D. Suciu declar următoarele:

M'am născut în a. 1917 în Lugoj jud. Severin. Tatăl meu, Dimitrie Suciu, a fost învăţător. Mama mea, Ofelia a murit când aveam 4 ani. Când am avut 11 ani a murit tata rămânând sărac şi neavând nici o avere decât pensia ce mi-o dădea statul după cei 35 de ani serviţi de tatăl meu. In 1928 am terminat şcoala primară din Lugoj. Intre 1928–1933 am fost elev la liceul C.D. Loga din Timişoara. In 1936 am terminat liceul Gh. Lazăr din Bucureşti. In 1941 mi-am dat licenţa obţinând nota „magna cum laude". In Iunie 1943 mi-am susţinut teza de doctorat în Filozofie şi Litere, specialitatea Istoria Românilor.

Am funcţionat ca asistent, mai apoi, ca şef de lucrări la Institutul de Istorie Naţională din Bucureşti fiind concomitent şi inspector în Ministerul Cultelor şi Artelor. Ambele posturi le-am obţinut în baza activităţii mele literare scriind următoarele cărţi: 1.) Emilia Lungu Puhallo, 2) Monografia Comunei Alioş, 3) Literatura Bănăţeană de la început până la Unire, 4) Nicolae Tincu Velia, viaţa şi opera lui, Buc, 1945. In afară de aceste studii am publicat numeroase articole privitoare la Istoria Românilor in Revista Istorică Română.

Am stat ca inspector în ministerul Artelor până în Septembrie 1946 când am fost concediat pentrucă slujba de inspector nu [...] cu cea dela Universitate conform legii învăţământului superior. Am rămas numai cu Universitatea. Am activat aci cu conştiinciozitate căutând să mă încadrez nouilor vremuri. La 1 noiembrie am fost dat afară din postul ce-l ocupam la Universitate. M'am interesat asupra motivului căutând să am o întrevedere cu dl. prof. C. Daicovici care atunci era subsecretar de stat la Ministerul Instrucţiei. Nu am putut-o obţine. Intre timp, vorbind cu dl. prof. Emil Condurache secretar al organizaţiei de bază a învăţământului universitar, mi-a comunicat că motivul concedierii mele dela Universitate constă în faptul că m'am certat cu profesorul Giurescu care fiind prietenul rectorului este atot puternic.

Legăturile mele cu d. C.C. Giurescu durează încă din timpul studenţiei. Văzând că sunt apreciat din punct de vedere ştiinţific de regretatul profesor Nicolae Iorga d. Giurescu m'a numit imediat după luarea licenţei ca asistent la Institutul de Istorie Naţională. Intre timp, din cauza evenimentelor d. Giurescu a fugit în Turcia. S'a întors în 1945. Mi-a făcut propunerea să mă înscriu împreună cu dsa în partidul dlui Tătărăscu. Am refuzat. De atunci

au început lanţul mizeriilor care au culminat în momentul înscrierii mele în partidul social democrat când dl. Giurescu se temea să nu-i iau locul şi catedra. Mizeriile constau în atmosfera rea ce mi-o făcea printre profesorii mai bătrâni, tăierea mea după statul de salariu, lansarea tuturor porcăriilor rele asupra mea etc.

In 1948, d. Giurescu, în urma unui articol apărut în revista „Contemporanul" – şi pe care dsa mi-l atribuia mie – a fost suspendat dela Institutul de Istorie Naţională şi în acelaş an a fost înlăturat dela catedră. De oarece cearta noastră ajunsese de notorietate publică d. Giurescu cu ajutorul colegilor dsale a reuşit să mă înlăture dela Institut. Ca dovadă că înlăturarea mea se datoreşte dlui Giurescu este că la câteva săptămâni după ce a apărut înlăturarea mea în Monitorul Oficial, dl. Giurescu a fost reîncadrat ca profesor la Institutul de Istorie al R.P.R.

Ne mai având din ce trăi, de oarece nu am nici părinţi, nici fraţi, nici surori, cari să mă ajute, pe deasupra fiind şi suferind de tuberculoză am căutat să-mi găsesc angajament în altă parte. Aveam la Paris pe consilierul de legaţie Al. Ciorănescu pe care l-am cunoscut cât am fost colegi în Ministerul Artelor şi care în 1945 a fost trimis pe lângă legaţia noastră din Paris. Speram ca prin intermediul lui să capăt un post de profesor secundar sau primar.

Inainte de a mă hotărî să plec, am încercat să-mi găsesc aici alt mijloc de existenţă în orice domeniu. Nu am reuşit. Intre timp, nu mai aveam din ce trăi. Incepusem să-mi vând hainele şi tot ce aveam pe mine. Ajutor nu puteam primi din nici o parte de oarece nu aveam rude atât de apropiate care să facă un sacrificiu pentru mine. Am încercat să mă retrag într'o casă unde să pot sta, fără însă a fi primit. In situaţia disperată în care mă aflam, nu aveam altceva de făcut decât să plec. Am venit la rudele mele din Timişoara, am stat acolo cam o lună, apoi ne mai fiind primit, am plecat la Arad. Dela Arad am plecat la Miniş la mătuşa mea dna. Dâchi unde la insistenţa lui Radu Andronescu, care a vorbit cu vărul meu să-i dea un pistol că-i dă un bisturiu. I-a dat pistolul, mi l-a dat mie. Pe lângă fapta urâtă a plecării, am făcut şi această faptă urâtă că am acceptat pistolul deşi eu nu ştiu să trag de oarece nu am făcut nici o zi armată fiind reformat. Eu tot timpul m'am împotrivit de a avea pistolul şi i-am spus în repetate rânduri şi lui Radu Andronescu să-l arunce căci n'are nici un rost. Acest lucru se poate dovedi şi cu mărturia dlu dr. Lepa din Arad în faţa căruia i-am spus să arunce pistolul şi mi-a dat deplină dreptate. De altfel, pistolul acesta era defect cum se poate ori când vedea la poliţia din Szeghed. Eu nici nu ştiu să umblu cu el.

Inainte de a părăsi Timişoara am făcut o vizită şi I.P.S. Mitropolitului Vasile. I-am spus că deoarece nu mai am din ce trăi, sunt nevoit să plec, fiindcă cu câteva zile înainte mi-am vândut şi paltonul de pe mine. M'a îndemnat să nu fac acest pas şi să-mi caut o ocupaţie aici. I-am răspuns

că am căutat dar n'am găsit şi nu mai am din ce trăi. Mi-a răspuns că dacă totuşi fac acest gest să mă duc şi la o rudă de-a mea din Arad, părintele Sava Seculin. Când am mers la Arad m'am dus la părintele Seculin. L-am rugat să-mi recomande pe cineva care să mă treacă frontiera. Mi-a spus că nu cunoaşte pe nimeni. Şi dânsul m'a sfătuit să nu plec. I-am spus aceleaşi motive ca şi I.P.S. Vasile şi l-am rugat ca în cazul când plec să-mi dea cel puţin o recomandaţie. A refuzat să-mi dea, însă mi-a spus că dacă trec în Ungaria şi am nevoie să dorm sau să mănânc undeva mă pot duce la orice preot de acolo să-i cer adăpost pentru o zi. In ziua de 5 Martie am plecat spre Pecica. Drumul l-am făcut pe jos, pe lângă linia ferată. M'am dus la R. Izghireanu rugându-l să mă primească şi să mă ducă spre frontieră. A refuzat să mă ducă. Mi-a arătat însă planul, adică ce drum trebuie să străbat până la Batonia. Am parcurs acest drum şi nu am întâlnit pe nimeni, adică nici un grănicer român sau maghiar. De oarece nu aveam unde să trag m'am dus într'o casă părăsită unde am stat toată noaptea de Duminecă spre luni. Dimineaţa am pornit spre Szeghet. Nu am putut ajunge decât într'un sat la 6 km de Batonia din cauza frigului şi a oboseli. Acolo am tras la un sălaş, la întâmplare, unde un moş mi-a spus câţi km sunt până la Szeghed şi spunându-mi că în Batonia sunt şi Români. De oarece mai aveam până la Szeghed 80 de km şi nu puteam parcurge acest drum pe jos am hotărât să ne întoarcem la Batonia. Aci la un negustor care am văzut după firmă că are nume românesc, am întrebat dacă sunt români în Batonia. Mi-a spus că da! Dar preot român aveţi? Mi-a răspuns afirmativ! Cum îl cheamă? Magiu mi-a răspuns şi mi-a arătat şi unde locuieşte. M-am dus la părintele Magiu, am profitat de numele părintelui Seculin i-am spus că îi sunt nepot şi l-am rugat să ne adăpostească o noapte. Ne-am culcat imediat de oarece eram morţi de oboseală. Inainte de a adormi Radu Andronescu i-a dat un inel de aur ce-l avea dela mama lui pe care părintele l-a vândut cu 153 forinţi. In acest fel, am avut bani de drum până la Szeghed. Aci, am o verişoară dna. Szilaghi căreia aveam de gând să-i cer adăpost şi mâncare de oarece bani nu ne mai trebuia căci trenul ne ajungea cu banii ce-i aveam. Dela Szeghed vroiam să merg la Buda Pesta la un alt văr ... fratele dnei Szilaghi. N'am mai ajuns însă nici la dna Szilaghi de oarece coborând în gara din Szeghed şi urcându-ne în masina ce ducea spre gara din Szeghed, un comisar din Mako ne-a legitimat când am ajuns în piaţa Szekeni. Am stat şi i-am răspuns că n'am nici o legitimaţie. Radu Andronescu fugea prin piaţă şi alt om al ordinei după el. A fost prins în scurt timp în timp ce eu mă uitam cu comisarul după el. Deşi aveam pistolul şi-l acceptasem cu gândul de a mă sinucide în eventualitatea unei prinderi, nu am încercat nici o împotrivire. Asta pentru următoarele motive: întâi, că nu ştiam să umblu cu el; în al II-lea rând, că mă gândeam ca omul ordinei să nu interpreteze eventualitatea sinuciderii mele ca o încercare de

a mă împotrivi cu arma. Am plecat cu toţii la poliţie unde imediat am depus eu arma care de altfel era şi defectă ceeace au constatat şi poliţaii maghiari. Am stat arestat până la data de 8 Aprilie a.c. când am fost trimis spre Tohonc-Haz unde am stat până la data de 19 aprilie a.c. când am fost predat organelor române urmând a-mi ispăşi pedeapsa.

Recunosc că din punct de vedere politic şi moral gestul meu este detestabil. Asta cu atât mai mult, cu cât nu am fost nici legionar nici în vre'un alt partid de dreapta. In timpul legionarilor am fost urmărit şi persecutat. Asta se poate vedea şi din volumul „Temniţe şi prigoane" datorită dlui Amedeu Bădescu, apărut în Bucureşti în 1945 şi unde se vorbeşte şi despre atitudinea mea. In timpul dictaturii antonesciene am cotizat cu bani prin dl. Shelbert pentru deţinuţii politici. Nu am fost înscris în nici un partid politic până în 1946 când m'am înscris în part. social-democrat unde am activat până în 1948 fiind un timp secretarul grupării profesorilor universitari din Bucureşti. Am fost primit în Partidul Muncitoresc Român unde am activat până în 1949 la 1 noembre când am fost dat afară din învăţământ. Aceasta este declaraţia pe care o dau adeverind totul prin martori. Asupra comportării mele se pot lua informaţii dela dnii prof. univ. N. Bărbulescu, H. Stahl, Dr. [...], Emil Condurache, Gh. Zapan, Balaci, etc.

Oradea Mare 21 April 1949. Dr. I.D. Suciu.

A.C.N.S.A.S., *Fond Penal,* Dosar nr. 380, vol. II, ff. 62–66.

5. 1949, aprilie, 22, Oradea. Raport întocmit de ofiţerii din cadrul Direcţiei Regionale de Securitate Oradea referitor la reţinerea lui I.D. Suciu şi Radu Andronescu în urma tentativei acestora de a părăsi Republica Populară Română în martie 1949.

DIRECTIUNEA REGIONALA DE SECURITATE ORADEA
nr. 5/ . . . . din 22 Apr. 1949

Către,
DIRECTIUNEA GENERALA A SECURITATII POPORULUI
pt. tov. lt. col. Dincă
BUCURESTI

Obiectul:
Raportăm despre reţinerea
dr Suciu Ioan şi Andronescu Radu.

Urmare raportului nostru nr. 5/10287 din 20 Apr. 1949, avem onoarea a vă raporta că, în cursul zilei de 21 Aprilie ne-au fost predaţi de către autorităţile maghiare, numiţii:

1. SUCIU IOAN, profesor universitar, născut la 3.VIII. 1917 în Lugoj jud. Severin, fiul lui Dimitrie şi Ofelia, cu ultimul domiciliu în Bucureşti str. Alexandru Lahovari nr. 9 şi

2. ANDRONESCU RADU, născut la 14 iunie 1929, fiul lui Cristea şi Elena, fără profesiune, cu ultimul domiciliu în Bucureşti str. Cpt. Octav Cocărescu nr. 59.–

Susnumiţii în ziua de 6 Martie 1949, au părăsit ţara în mod clandestin, trecând în Ungaria pe lângă com. Pecica jud. Arad.–

Susnumiţii pela sfârşitul lui Decembrie 1948, au părăsit Bucureştiul, stabilindu-se în Arad şi Timişoara pela diferiţi cunoscuţi şi rude a numitului dr Suciu, până în ziua plecării.–

Dr Suciu, prin cunoscutul său şi anule dr POPOVICI CORNEL, medic din Timişoara str. Diaconovici Loga nr. 64, a intrat în contact cu numitul IZGHIREANU ROMAN, din com. Pecica jud. Arad, care i-a trecut peste frontieră.–

La plecarea din Bucureşti numitul Andronescu Radu, care este urmărit de către Prefectura Poliţiei Capitalei, pentru sabotaj în legătură cu o cantitate de orez, a luat cu el un pistol Bereta, ce aparţinea lui încă din 1946, cumpărat de la numitul POPOI NAC, din com. Cosoba jud. Ilfov.–

Inainte de a părăsi ţara, numitul Andronescu Radu, a procurat încă un pistol, dela numitul DACHI TIBERIU, din com. Miniş jud. Arad, rudă de a dr-ului Suciu. Pistolul a fost marca Frommer şi a fost predat lui dr Suciu.- Susnumiţii după ce au trecut frontiera, s,au dus în com. Batonia, la preotul roman de acolo, la numitul MAGDU, la care dr Suciu a primit legătură dela numitul părintele consilier SAVA SECULIN, din Episcopia Ortodoxă Arad. In oraşul Seghedin au fost prinşi, trimişi Tolonczahaza-Budapesta, de unde au fost predaţi nouă fără pistoale.–

După cum suntem informaţi dr Suciu Ioan, este nepotul numitului RICA GEORGESCU, fost conducător al PNT-Maniu pe ţară, fapt ceiace până în prezent susnumitul Suciu nu vrea să recunoască.–

Despre plecarea susnumiţilor, în Bucureşti a avut cunoştinţă numiţii: MANOLE POPESCU, fost consul general la Ministerul Afacerilor Streine până în 1947, domiciliat în Bucureşti str. Pictor Luchian nr. 7, ANDRONESCU SERBAN, fost funcţionar în Ministerul Artelor, domiciliat în Bucureşti str. Gheorghe Pann nr. 10, dr CORNEL POPOVICI, Timişoara, str. Diaconovici Loga nr. 54, dr VA LER SEPA, din Arad, Mitropolitul VASILE, al Timişoarei, SAVA SECULIN, preot consilier din Episcopia Ortodoxă Arad.–

Rugăm a ne comunica, antecedentele şi relaţii referitor la numiţii dr

Suciu Ioan şi Andronescu Radu, precum şi a ne da dispoziţiuni de urmare, dacă putem trece la cercetarea directă asupra persoanelor cari au dat ajutor efectiv la plecarea susnumiţilor.–

LT. COLONEL DE SECURITATE,
Czeller L.

Cpt. de Securitate,
Retezar Ioan

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 32.

6. 1949, aprilie, 23, Oradea. Declaraţie olografă redactată de I.D. Suciu în arestul Direcţiei Regionale de Securitate Oradea, în cuprinsul căreia istoricul detaliază tentativa sa de a părăsi fraudulos ţara.

Declaraţie,

Subsemnatul Dr. I.D. Suciu, fost şef de lucrări la Institutul de Istorie Naţională din Bucureşti, născut în 3 August 1917 în comuna Lugoj, jud. Severin, din părinţii Dimitrie şi Ofelia, cu ultimul domiciliu în Bucureşti Str. Alexandru Lahovari No. 9 declar următoarele:

Manole Popescu a fost consul general în ministerul Afacerilor Străine până în 1947 când a fost comprimat. Este cunoscut bun de-al meu şi după ce am fost dat afară dela Universitate am discutat şi cu el chestiunea plecării. La un moment dat s'a lăsat convins, însă imediat a renunţat. Nu are nici o legătură cu plecarea mea şi nici măcar nu ştie dacă am plecat sau mai sunt în ţară. Ultima dată l-am văzut în luna Ianuarie a.c. când am fost la Bucureşti. Peste câteva zile, în luna Ianuarie, a venit şi el la Timişoara dar când a văzut că nu sunt posibilităţi de plecare s'a întors imediat la Bucureşti ne mai vroind să auză de plecare. Dr Cornel Popovici este fost coleg de-al meu de liceu, fiind în prezent medic la Spitalul „Bega" din Timişoara. El mi-a recomandat, la cererea mea, pe Izghireanu din Pecica. Roman Izghireanu este văr cu Drul C. Popovici din Timişoara. Eu ştiind că Popovici are rude la Pecica, m'am dus la el şi l-am rugat să-mi dea o recomandaţie către Izghireanu. Mi-a dat un mic bilet către Izghireanu; cu acest bilet am plecat sâmbătă 6 Martie din Arad spre Pecica. Am ajuns noaptea pela ora 9–9 ½. De oarece drul Popovici îmi arătase unde este casa printr'un plan, am mers direct acolo. Până la Izghireanu am venit cu Andronescu pe lângă linia ferată. Izghireanu ne-a dat de mâncare, apoi i-am spus dece am venit. Mi-a spus că nu poate să vină până la hotar însă ne va arăta pe hârtie ce drumuri trebue să luăm

ca să ajungem la Batonia. Ne-am culcat noaptea de sâmbătă spre Duminecă la Izghireanu. Duminecă am stat toată ziua la el iar seara am plecat spre Batonia după planul făcut de Izghireanu. Atât pentru găzduire cât şi pentru indicaţiile date Izghireanu nu ne-a luat nici un ban. Ba încă, soţia lui ne-a tăiat o bucată de slănină pe care ne-a dat-o pentru drum. Evident tot gratis.

Sunt numeroase persoane care ştiau despre plecarea mea de oarece în ultimul timp adică cu o lună înainte de a pleca am cerut informaţii din multe locuri în legătură cu plecarea. Despre plecarea mea ştiau dnii: Nicolae Savi din Tşoara, dna Dr Gropşianu din Tşoara, dl. Dr. Valer Lepa din Arad, părintele consilier Sava Seculin, I.P.S. Vasile al Timişorii, dl. Marius Bucătură, dl. Dr. Gh. Ciorman din Timişoara, dna Szokoli din Timişoara, mătuşa mea, dna Dâchi din Miniş, Dr. C. Popovici din Tşoara. Din Bucureşti nu ştie nimeni despre această plecare de oarece eu nu am mai fost în Bucureşti din luna Ianuarie a.c. când nu ştiam că voiu pleca pela Pecica. Am discutat la Bucureşti despre eventualitatea plecării înainte de a vorbi cu Andronescu cu dl. Nic. Anastasescu fost ataşat de legaţie. Până la urmă însă a renunţat de a mai pleca şi nici relaţii n'am mai avut cu el din luna Dec. 1948. El s'a arătat ferm hotărât de a rămâne aici, aşa încât nu mă mai interesa.

Intre timp, Radu Andronescu pe care-l cunosc de 3 ani venea din când în când pela mine. L-am cunoscut prin fratele lui, avocatul Serban Andronescu din Bucureşti care fusese funcţionar în Ministerul Artelor. Radu de obiceiu îmi cerea câte o intervenţie pela câte un profesor sau la şcoala pentru ameliorarea situaţiei lui scolare. De câte ori puteam îi făceam. Tot venind pela mine a auzit de plecare. M'a rugat să-l iau şi pe el. Eu nu vroiam deoarece preferam să plec cu un om mai serios. Intre timp, ne având nici o ocazie am acceptat să vină el cu mine. Insistenţele lui au devenit mai arzătoare în deosebi după căderea la examenul de admitere dela şcoala tehnică sanitară. Până la urmă văzând că sunt singur am acceptat ca să vină şi el cu mine. Ştia şi fratele şi mama lui. La început, fratele acceptase să plece. Mai apoi, presimţind că nu va fi bine m'a rugat să-i comunic să se întoarcă în Bucureşti. Când am venit în Timişoara i-am spus cu toată hotărârea să se întoarcă acasă; a plâns şi n'a vrut în ruptul capului. M'a impresionat dârzenia lui. De altfel este un băiat nu prea inteligent însă foarte perseverent şi ambiţios. Datorită acestei perseverenţe a fost în stare să mă influenţeze cu pistolul. Din moment ce plecasem cu el la drum, era normal să ţin seama şi de părerile lui. Cu toate împotrivirile mele când îi spuneam mereu să lase pistolul, cum i-am spus şi în casă la Dr. V. Lepa din Arad, el nu m'a ascultat. Ba, cum am mers la Miniş el a vorbit cu vărul meu T. Dâchi dacă nu are cumva un pistol, ca să-i dea în schimb un bisturiu. I-a dat un pistol vechiu şi cu nişte sârme rupte pe care el l-a şters şi mi l-a dat mie de oarece eu nici nu ştiu să umblu cu el. Pe drum apoi, sârmele au sărit din nou aşa că era din nou defect. Pistolul l-am primit

de oarece el ducea deja pistolul lui care era mult mai bun după cum spun toţii – aşa că atunci când mi l-a dat nu-l puteam refuza cu toată hotărârea – cum ar fi trebuit. Recunosc că este o mare greşeală din parte-mi admiterea pistoalelor şi merit din plin să fiu pedepsit pentru acest lucru. Insă este şi vina lui, care a susţinut mereu şi nu m'a ascultat, atunci când i-am spus să arunce arma. In acest fel deci, prin perseverenţă şi neascultare a putut să mă influenţeze şi pe mine.

Am discutat cu el prea puţin spre a-i putea cunoaşte toate părerile politice. Un lucru e sigur: atât el cât şi fratele lui care fiind mai mare îl cunosc mai bine, nu sunt oameni de dreapta. Dacă ar fi bine şi serios educat cred că ar mai putea ajunge un element util societăţii. In legătură cu d. Manole Popescu ştiu să mai fac următoarea precizare:

Când a venit la Timişoara în Ianuarie a.c. era proectată o plecare printr'un oarecare Musca din Str. Tigrului. Acesta a adus pe un oarecare Iancsi care spunea că poate aranja trecerea. Dl. Popescu i-a dat 25.000 lei să-i procure forinţi. Iancsi a luat banii şi nu a mai venit. Când am întrebat pe Musca despre el ne-a spus că nu ştie nimic deoarece Iancsi a dispărut. In urma acestui fapt dl. M. Popescu a plecat imediat la Bucureşti ne mai vroind să audă de nici un fel de pleccare. Musca mi-a fost recomandat de către dl. Eugen Gropşianu direcotr de scenă la Opera din Timişoara cu care am fost coleg din liceu şi am avut relaţii şi ulterior, când am fost inspector general în Ministerul Cultelor şi Artelor, el fiind om de teatru.

Oradea Mare 23 April 1949

Dr. I.D. Suciu.

A.C.N.S.A.S., *Fond Penal*, Dosar nr. 380, vol. II, ff. 56–61.

7. 1949, aprilie, 28, Oradea. Declaraţie dată de I.D. Suciu în arestul Direcţiei Regionale de Securitate Oradea, în cuprinsul căreia relatează amănunţit organizarea şi desfăşurarea încercării sale de a părăsi ţara.

Dată in faţa noastră
Oradea, la 28 Apr. 1949
Cpt. de Securitate.–

DECLARATIE

Subsemnatul, SUCIU D. IOAN, născut la 3 August 1917, in Com. Lugoj Jud. Severin, fiul lui Dimitrie mort şi Ofelia moartă, sunt doctor în litere şi

filozofie, necăsătorit, cu serviciul militar nesatisfăcut fiind reformat pentru boală, pedepsit nu am fost, nu am nici o avere, de profesiune fost profesor in prezent comprimat, cu ultimul domiciliu in Bucureşti str. Alexandru Lahovari No. 9, nu am nici fraţi şi nici surori, in trecut am făcut parte din P.S.D. până la data de 1 Noiembrie când am fost membru in P.M.R., după aceia nu cunosc situaţia, declar următoarele:

Inainte de 23 August 1944, nu am făcut parte din nici o mişcare politică.–

Tatăl meu a fost învăţător şi este mort din anul 1928, iar mama din anul 1921. Nu am avut nici o avere, decât leafa tatei de invăţător, iar după moartea tatei mi s'a acordat pensie şi am avut ca tutore pe fratele tatei NICOLAIE SUCIU, care a murit in anul 1933. Dela această dată m'am intreţinut singur, – in baza pensiei ce o primeam depe urma tatei.–

In anul 1948, la 1 Noiembrie, când am fost comprimat din invăţământ şi nu am avut posibilităţi de a ocupa un alt post, neavând baza materială, m'am hotărât să plec din ţară, in Franţa. In acest scop m'am consultat cu un coleg de al meu ANASTASESCU NICOLAIE, fost funcţionar la Ministerul Afacerilor Străine, până la urmă însă el a renunţat de a mai pleca, iar eu am aşteptat un alt tovarăş cu care să pot pleca. ANASTASESCU a renunţat de a mai pleca, pentru că atunci când am vorbit prima dată cu el, nu avea serviciu, insă intr'e timp el a reuşit să se inscrie la doctorat şi deci avea ocupaţie.- Motivul principal al plecării a fost, pe lângă faptul că n'am din ce trăi şi teama de lagărul de muncă, in care se svonea că vor fi trimişi toţi cei fără ocupaţie, iar eu fiind tuberculos nu puteam să fac faţă.- Afară de aceasta in timp ce discutam cu colegul meu ANASTASESCU, mi-a spus că dacă sunt prins asupra faptului că incerc să plec, voi fi omorât in bătăi, de către poliţie.–

Deasemeni infiinţarea unui lagăr de muncă, am auzit dela ANASTASESCU şi din svon public in Arad şi in Timişoara.–

Pe RADU ANDRONESCU l'am cunoscut prin fratele lui SERBAN ANDRONESCU, care a fost funcţionar la Ministerul Cultelor şi Artelor, unde eu eram inspector. L'am cunoscut acum 3 ani.- Venea la mine cu mici intervenţii in situaţia lui şcolară. Continua să vină şi după ce fratele lui n-a mai fost funcţionar la acel Minister. In toamna anului 1948, a avut de dat un examen, de admitere la şcoala Sanitară din Bucureşti, unde era director un fost prieten de al meu examen la care a căzut. Ulterior am aflat că a avut şi un proces de sabotaj, insă nu ştiu dacă a ajuns la Tribunal.- Acest fapt la determinat ca să plece şi el din ţară mai ales că fiind căzut la examen, nu avea nici o posibilitate.–

In afară de RADU ANDRONESCU, am mai vorbit pentru plecare şi cu MANOLE POPESCU, fost funcţionat, in prezent comprimat, locuieşte in Bucureşti str. PICTOR LUCHIAN No. nu-l ştiu. De acord cu el, am plecat impreuna cu RADU ANDRONESCU, la Timişoara ca să mă interesez de o călăuză. La câteva zile după sosirea mea la Timişoara, am întâlnit la Opera

Română din Timişoara, pe EUGEN GROPSEANU, director de scenă la operă. L'am intrebat dacă cunoaşte pe cineva care ar putea să mă treacă in Ungaria. Mi-a spus că cunoaşte pe un anume MUSCA, care se ocupă cu treceri peste frontieră. Peste câteva zile mi-a făcut cunoştinţă cu MUSCA, care a cerut pentru toţi patru, adică, eu, RADU ANDRONESCU şi MANOLE POPESCU cu soţia, 200.000 lei insă deoarece nu aveam bani am plecat la Bucureşti, ca să anunţ pe MANOLE, să facă rost de bani. Asta a fost după Crăciun, menţionez că la Timişoara am plecat in ziua de 9 Decembrie 1949. Am locuit la Timişoara am locuit la o rudă de a mea SOCOLI str. Bonaz No. 13 fără ca ea să ştie intenţia mea de plecare.–

Am stat la Bucureşti c'am o săptămână până ce MANOLE a făcut rost de bani. Am plecat inaintea lor cu 3 zile la Timişoara. Peste 3 zile a sosit şi MANOLE cu soţia. I-am aşteptat la gară şi neavând unde-i găzdui i-am dus la mine. Ruda mea, aflând cu această ocazie ce intenţionez să fac, m'a rugat să plec dela ia din casă, spunându-mi că sunt binevenit ori când ca musafir, insă nu mă poate primi in asemenea condiţiuni.–

Imediat ce a venit MANOLE POPESCU, a luat contact cu călăuza MUSCA, care i-a adus pe un oarecare IANCI, care urma să ne treacă. S'a ajuns in inţelegerea să-i dea numai 100.000 lei plus o blană de astrahan, in plus să dea 10.000 lei pentru camion şi să cumpere forinţii necesari cari urmau să fie cumpăraţi de Ianci dela un funcţionar dela căpitănia Timişoara, cu 32 lei un forinţ.–

IANCI, spunea că acel funcţionar, are 760 forinţi. Incă in aceiaşi seară MANOLE i-a dat suma de 25.000 lei, ca să cumpere forinţii. IANCU a spus că vine in aceiaşi seară să aducă forinţii, MANOLE i-a spus că nu e nevoie, deoarece poate să vină şi a doua zi dimineaţa când trebiau să fie puşi la un loc indicat de IANCI, suma de lei 100.000 lei, şi alţi 10.000 lei pentru camion.–

A doua zi IANCI n'a mai venit. M'am dus impreună cu RADU ANDRONESCU la MUSCA acasă, şi soţia lui a spus că a plecat in oraş. Când ne-am intors peste câteva minute a sosit şi Muscă şi când l'am intrebat cei cu IANCI, deoarece se face ora 12 şi nu a venit, ne-a spus că a fost seara cu el l-a aşteptat, a văzut că a cumpărat forinţii, dar in prezent trebuie să vină. MANOLE POPESCU impreună cu soţia erau in acest timp plecaţi să-şi cumpere bilet spre a se intoarce la Bucureşti, crezând că IANCI este un agent provocator, sau că a fost prins de poliţie, deşi MUSA a spus tot timpul că trebuie să vină. Frica lor a fost aşa de mare încât au luat primul tren iar la ora 13 au plecat la Bucureşti, Menţionez că la intoarcerea lui MANOLE POPESCU, dela gară unde îşi cumpărase bilete de tren, cu toate că MUSCA, i-a asigurat că vine IANCI, ei totuşi şi-au luat bagajele şi au pornit spre gară.–

IANCI n'a mai venit. După aceia am mai mers pe la MUSCA

interesându-mă de bani, insă MUSCA i-mi spunea mereu că nu ştie ce a făcut IANCI, că nu la mai văzut.–

Fiind dat afară dela rude pe această chestiune, m'am dus la o altă mătuşă de a mea D-na SUCIU, din str. Telegrafului No. 84, am stat acolo cu andronescu câteva zile şi când a auzit şi ea despre ce e vorba, mi-a spus să mă mut imediat. Ne mai având unde trage m'am dus la învăţătorul NICOLAIE SAVI, tot din Timişoara str. Nouă No. 3, şi l'am rugat să mă adăpostească urmând să-i plătesc intreţinerea. NICOLAIE SAVI, a fost căsătorit cu o vară de a tatălui meu, care este moartă. A ştiut că vreau să plec, şi după ce i-am spus că îi plătesc mi-a oferit o cameră şi mâncare, unde am stat împreună cu Andronescu până la plecare.–

Am inceput să mă interesez de alte posibilităţi de plecare. Am intrebat pe Dl. Dr. GHEORGHE CIORMAN, care mi-a spus că nu cunoaşte pe nimeni. Intre timp intruna din seri am intâlnit pe mitropolitul Timişoarei Dr. VASILE LAZARESCU, pe care îl cunosc din vremea când eram inspector in Ministerul Cultelor şi Artelor, era împreună cu Dl. SABIN EVUTIANU. Mi-a spus cum de am venit la Timişoara şi nu l'am vizitat şi pe el. După ce am văzut pe Mitropolitul VASILE, am intâlnit pe mama unui coleg de al meu din copilărie şi fost coleg de liceu Dr. CORNEL POPOVICI. Am intrebat-o despre fiul ei, mi-a dat adresa şi mi-a spus că s'ar bucura dacă m'ar vedea. Am intrebat-o deoarece ştiam că ea este din Pecica, la câţi kilometri este frontiera de Com. Pecica.- Mi-a spus că nu şte cu exactitate. Au asta m'am despărţit de ea, fără ca eu să-i spun de ce am intrebat.–

Menţionez că in urma faptului că acei bani (25.000 lei) au fost cheltuiţi, MUSCA, s'a oferit ca să mă ducă, deoarece are un sat unde are prieteni şi care e situat la 2 km. de frontieră maghiară. L'am intrebat care este acest sat, mi-a răspuns Zombolia. Cunoscând situaţia geografică a Jumboliei, mi-am dat seama că minte din nou şi am renunţat definitiv. Nu mi-a spus cine sunt prietenii lui deoarece credea că ne vom duce la ei şi vom renunţa la serviciile lui.–

M'am dus la Dr. CORNEL POPOVICI, şi după ce ne-am văzut i-am spus scopul cu care am venit, expunându-i situaţia mea. I-am spus că deoarece ştiu că mama lui este din Pecica, să fie atât de bun să-mi recomande pe cineva, care m'ar putea trece. Mi-a răspuns că mai are la Pecica rude şi m-a trimis la un văr de al lui ROMAN IZGHIREANU din Pecica,. Am hotărât să plec spre Pecica.–

Inainte de a pleca mă gândeam la un adăpost in Ungaria, m'am dus la Mitropolitul Timişoarei. Printre alte discuţii i-am spus ce vreau să fac eu şi l'am rugat să-mi recomande pe cineva in Ungaria unde a-şi putea dormi. M-a sfătuit de două ori insistent să nu fac acest pas, deoarece sunt tânăr, poate să-mi fie fatal şi să caut să-mi găsesc în ţară un anumit rost. I-am răspuns că

am căutat, dar din nenorocire nu am găsit, pe de altă parte nu mai am absolut nici o posibilitate de trai, inainte cu cîtva timp mi-am vândut şi paltonul depe mine. Mitropolitul mi-a spus că nu cunoaşte nici un preot in Ungaria, deoarece dieceza Aradului abea acuma e sub el. Eu i-am spus că am un unchi pe părintele SECULIN, dela Episcopia Aradului şi dacă mă pot adresa lui. Mitropolitul mi-a spus că el poate să cunoască preoţii din Ungaria fiind la Episcopie şi incă o dată mi-a repetat ca să rămân in ţară.. Alte discuţii nu am avut cu Mitropolitul.–

Tot in Timişoara am întâlnit pe stradă pe numitul MARIUS BUCATURA, căruia i-am spus că vreau să plec din ţară, care la fel m'a sfătuit să rămân în ţară. Pe MARIUS BUCATURA, îl cunosc de la Bucureşti, când era directorul general al invăţământului primar.–

A ştiut de plecarea mea Dna GROPSIANU, cu o ocazie când am fost la ei acasă să-l caut pe fiul ei EUGEN GROPSEANU, care i-mi recomandase pe MUSCA.–

Tot in Timişoara pe stradă m'am intâlnit cu numitul GRIGORE POPITI, căruia cerându-i ANDRONESCU gloanţe i-a spus că-i va procura. Ulterior am văzut că ANDRONESCU, avea gloanţe la revolverul lui, ceia ce mă face să cred cu siguranţă că i lea procurat Dr. POPITI. El este directorul arhivelor statului din Timişoara. Cu puţin inainte de plecare, i-am spus că plec din ţară.–

Menţionez că ANDRONESCU s'a dus o dată pentru un glonte, pentru a vedea dacă corespunde calibrul şi după ce a văzut că este bun s'a dus din nou să le ia. Nu ştiu câte gloanţe a luat.–

Acest pistol ANDRONESCU il avea incă din Bucureşti, dar nu ştiu nici de unde şi nici de când.–

Dela Timişoara am plecat la Arad, la sfârşitul lunei Februarie 1949, am tras la Dl. VALER LEPA, avocat piaţa Luther No. 2. Dela dânsul am mers incă in aceiaşi zi la Părintele SECULIN, i-am spus scopul pentru care am venit, deoarece vream ca să-l rog să-mi dea o recomandaţie unde să trag in Ungaria. M'a sfătuit şi el să nu plec. I-am explicat situaţia mea şi l-am rugat cu insistenţă să-mi dea o recomandaţie. Mi-a spus că pe el il cunosc toţi preoţii din Ungaria şi dacă mă voi duce la vre'un preot in Ungaria, să-i cer adăpost să spun că sunt nepotul lui şi crede că voi fi primit. Am mai discutat chestiuni familiare in aceiaşi zi m'am reântors la Lepa şi apoi am plecat spre Miniş, unde avea o mătuşe Dna VICTORIA DACHI, la care am vrut să stau câteva zile până va trece viscolul.–

Stiu că in jurul zilei de 1 Martie 1949, am fost la Miniş cu ANDRONESCU,.- Acolo a venit şi fiul Dnei DACHI, TIBERIU, care urmează şcoala la Ceacova, S'a imprietenit cu ANDRONESCU, şi ANDRONESCU i-a cerut revolver, rectific la intrebat dacă are revolver, i-a spus că are unul de tip maghiar, insă

este defect. ANDRONESCU la cerut spunând că îi dă in schimb un bisturiu. I-a dat bisturiul, DACHI, i-a dat revolverul, ANDRONESCU a pus gloanţele in el şi apoi mi la dat mie spre păstrare. I-am spus că nu inţeleg ca să am pistol asupra mea deoarece nu ştiu de loc să trag şi dacă il ţin il ţin doar ca să mă sinucid, dacă voi fi prins. Am plecat la Arad, am mers din nou la Dl Pepa, şi acolo i-am repetat din nou lui ANDRONESCU, să arunce armele, faţă de Dl. Lepa, nu ma ascultat nici de data aceasta.–

Am plecat pe data de 5 Martie 1949 spre Pecica. Drumul l'am făcut pe jos pe marginea liniei ferate, ajungând la Pecica la ora 22 seara, am tras la IZGHIREANU, i-am dat biletul dela Dr. POPOVICI, i-am spus de ce am venit, rugându-l să mă conducă la frontieră mi-a spus că nu poate să mă conducă, insă î-mi va face un plan amănunţit asupra locului pe unde urma să trec. Mi-a făcut planul l-am văzut cu atenţie şi a doua zi seara am pornit spre frontieră pe la ora 19, 30 inpreună cu ANDRONESCU.–

In ziua de 6/7 Martie am trecut frontiera pe linia Pecica Batonea, având asupra noastră câte un pistol eu aveam pistolul defect şi Andronescu pistolul bin,.–

In timp ce am stat la Tolonczhaza, Ungaria, unde am auzit dela mai mulţi că un preot la bisericii române din Budapesta are legături cu Jointul, şi că cu ajutorul lui trimite oamenii peste frontieră in zona Americană.–

Declar, susţin şi semnez propriu nesilit de nimeni.–

ss. Dr. I.D Suciu.–

14 Oct. 1949.

Menţin declaraţia dată la primele cercetări cu următoarele precizări:

Nu Anastasescu mi-a spus că voiu fi omorât în bătăi de poliţie dacă voiu fi prins ci am auzit din zvon public.

Dlui Gh. Ciosman nu i-am spus că vreau să plec ci am discutat în general.

Părintele Sava Seculin nu a ştiut de plecarea mea nici lui Nicolae Savi la care am locuit nu i-am spus că vreau să plecăm.

Aceasta-i declaraţia pe care o dau şi semnez propriu.

I D Suciu

A.C.N.S.A.S., *Fond Penal,* Dosar nr. 380, vol. I, ff. 10–15.

8. 1949, august, 12, Oradea. Referat întocmit de un subofiţer din cadrul Direcţiei Regionale de Securitate Oradea, în cuprinsul căruia sunt sintetizate informaţiile privitoare la tentativa de părăsire frauduloasă a ţării de către I.D. Suciu şi Radu Andronescu.

REFERAT
din 12 August 1949

In ziua de 21 Aprilie 1949, ne-au fost predaţi de către autorităţile maghiare numiţii dr SUCIU IOAN şi ANDRONESCU RADU, care fiind anchetaţi am constatat următoarele:

Susnumiţii la sfârşitul lunei Decembrie 1948, au plecat din Bucureşti la Timişoara cu scopul ca la Timişoara să se informeze despre posibilităţile de plecare din R.P.R. în Ungaria, ca de acolo să-şi poată continua drumul în Franţa.–

Inainte de a părăsi Bucureştiul, s,au înţeles cu numitul MANOLE POPESCU, fost consul general la Ministerul Afacerilor Externe că ei vor aranja plecarea în Timişoara sau la Arad, peste frontieră şi după ce s,a fixat data plecării, SUCIU IOAN se va întoarce la Bucureşti şi îl va anunţa pe MANOLE POPESCU, ca la urmă să plece împreună la locul fixat să treacă frontiera maghiară. Astfel SUCIU IOAN şi ANDRONESCU RADU, după ce s,au dus din Bucureşti ajungând în Timişoara s,au dus la mai multe persoane dintre cari EUGEN GROPSEANU, director de scena, căruia SUCIU IOAN era un cunoscut vechiu şi expunându-i intenţia de a pleca din ţară, susnumitul i-a recomandat o călăuză cu numele de MUSCA. SUCIU şi ANDRONESCU s,au dus la călăuză şi s,au înţeles că îi va trece din România în Ungaria pentru suma de Lei 200.000, pentru care sumă vor fi trecute patru persoane, adică SUCIU IOAN, ANDRONESCU RADU, MANOLE POPESCU şi soţia sa.–

După fixarea sumei cu călăuza, SUCIU IOAN, s,a reîntors la Bucureşti să-l anunţe pe MANOLE POPESCU, ca să procure banii şi să plece la Timişoara, deoarece s,a aranjat plecarea cu călăuza.–

SUCIU i-a spus lui MANOLE POPESCU ce sumă trebuie să depună călăuzei pentru a-i trece frontiera, după care SUCIU s,a întors la Timişoara, iar MANOLE POPESCU cu soţia au plecat după el, după 3 zile.

La sosirea lui MANOLE POPESCU împreună cu soţia sa, SUCIU şi ANDRONESCU l-a pus pe MANOLE POPESCU în legătură cu călăuza, şi s,a constatat că numitul MUSCA este numai intermediar, care a adus călăuza care trebuia să-i treacă un individ cu numele de IANCI.- Deoarece MANOLE POPESCU, nu dispunea de suma de 200.000 Lei, s,a tocmit cu MUSCA, la

suma de Lei 100.000 Lei, o blană de astrahan şi Lei 10.000 lei, costul camionului, care îi va transporta până la frontiera maghiară. Tot cu această ocazie, MANOLE POPESCU, i-a dat călăuzei 25.000 Lei, ca să cumpere forinţi, înţelegându-se cu el, că a doua zi dimineaţa să se prezinte cu forinţii la un fixat. A doua zi după ce MANOLE POPESCU a văzut că nu se mai întoarce călăuza la timpul fixat, s,a speriat şi s,a întors în Bucureşti, renunţând la plecare. Inainte de plecare din Timişoara, MANOLE POPESCU, i-a spus lui SUCIU şi lui ANDRONESCU, că banii ce i-a dat călăuzei, să fie întrebuinţaţi de ei, dacă îi vor putea primi înapoi dela călăuză. In ceiace priveşte plecarea lui SUCIU şi ANDRONESCU, în timpce au stat la Timişoara au fost găzduiţi de învăţătorul NICOLAIE SAVI, care a ştiut despre plecarea lor. Afară de cei de mai sus, au ştiut de intenţia plecării lui SUCIU şi ANDRONESCU, dr CIORMAN GHEORGHE, domiciliat în Timişoara dela care SUCIU s,a informat la fel despre o călăuză, însă susnumitul nu i-a recomandat pe nimeni.–

SUCIU l-a mai rugat pe Mitropolitul Timişoarei, pe VASILE LAZUREANU ca să îi recomande pe cineva, care îl va călăuzi peste frontieră în mod fraudulos, când a fost de faţă şi SABIN EVUTIANU, care a auzit şi el când SUCIU i-a spus Mitropolitului despre intenţia de a pleca în Ungaria.–

Despre plecarea lui SUCIU şi ANDRONESCU, a mai ştiut CORNELIU POPOVICI, domiciliat tot în Timişoara, un fost coleg de a lui SUCIU, care i-a recomandat pe o rudă a sa, pe ROMAN IZGHIREANU, din Pecica-Arad.–

In Timişoara, a mai ştiut despre plecarea susnumiţilor şi Dna GROPSIANU, care are un fiu EUGEN GROPSIANU, care a recomandat susnumitilor pe intermediarul MUSCA.–

In Timişoara, a mai avut cunoştinţă de plecarea lor, MARIUS BUCATURA, căruia SUCIU i-a spus că intenţionează să plece în Ungaria. In Timişoara SUCIU cu ANDRONESCU, s,au întâlnit cu GRIGORE POPITI, dela care au cerut să le procure cartuşe pentru un pistol pe care îl avea ANDRONESCU. Acesta a procurat 20 cartuşe pentru suma de Lei 2.000.–

Din Timişoara, SUCIU şi ANDRONESCU au plecat la Arad, la sfârşitul lunei Februarie 1949, s,au dus la preotul SECULIN, căruia i-au descris situaţia lor şi care le-a recomandat că dacă vor ajunge în Ungaria, să spună că SUCIU este nepotul lui SECULIN şi atunci vor primi adăpost şi îndrumări dela orice preot român cu care se vor întâlni în Ungaria. In periferia Aradului au fost la Miniş, la dna VIORICA DACHI, unde Andronescu s,a imprietenit cu fiul susnumitei TIBERIU, care i-a dat un pistol lui ANDRONESCU, după care ANDRONESCU i-a predat pistolul lui SUCIU.–

In ziua de 5 Martie 1949, susnumiţii au plecat în comuna Pecica jud. Arad, la ROMAN IZGHIREANU, care a fost recomandat de către CORNELIU POPOVICI, unde susnumiţii au spus că de cine sunt recomandaţi şi ca să

le fie de ajutor, după care ROMAN IZGHIREANU le-a făcut susnumiţilor o schiţă despre frontiera româno maghiară şi călăuzindu-se după această schiţă susnumiţii au trecut frontiera având asupra lor două pistoale, – Un pistol pe care l-a primit ANDRONESCU dela TIBERIU DACHI, iar un alt pistol pe care l-a avut ANDRONESCU încă din anul 1946, cumpărat cu suma de 200.000 Lei, dela numitul POPONAC din com. Cosoba jud. Ilfov.–

Din declaraţia lui ANDRONESCU RADU, rezultă că scopul pentru care a luat cu sine pistolul a fost că dacă vor ajunge la frontieră şi vor fi surprinşi de către grăniceri, să tragă în ei. Susnumiţii au fost prinşi în Ungaria de securitatea maghiară la Szeghedin, împreună cu cele două pistoale, pe care le-au avut asupra lor încărcate cu cartuşe. Susnumiţii ne-au fost predaţi nouă de către autorităţile maghiare, fără pistoale.–

Afară de cele de mai sus, nu am putut constata asupra susnumiţilor nimic, deoarece cei implicaţi în cauză nu au fost anchetaţi întrucât se găsesc pe raza DRSP Timişoara.–

In rapoartele noastre trimisă la DGSP am propus ca SUCIU şi ANDRONESCU să fie transferaţi la DRSP Timişoara, pentru continuarea cercetărilor, care nu s,a aprobat, urmând ca să fie trimişi la DGSP.–

Plot. maj. sef,

A.C.N.S.A.S., *Fond Penal*, Dosar nr. 380, vol. II, ff. 36–37.

9. 1949, octombrie, 12, Timişoara. Proces-verbal întocmit în cadrul Direcţiei Regionale de Securitate Timiş, în cuprinsul căruia este prezentată detaliat încercarea lui I.D. Suciu de a trece fraudulos frontiera româno-maghiară.

PROCES-VERBAL.–

[A]Dresat astazi anul 1949 luna Octombrie ziua 12 in Timişoara.–

Noi, Trebancea Zeno, Sublt. de Securitate in Directiunea Generala a Securitatii Poporului Bucuresti, cu ordinul Nr. 541/98783 din 4 Octombrie a.c. ne inaintează la aceasta Directiune Regionala pe numitii SUCIU IOAN si ANDRONESCU RADU, si ordona trimiterea acestora in Judecata, facandu-se vinovati de trecerea frauduloasa a frontierei din Romania in Ungaria in anul 1948, de unde la data de 21 Aprilie 1949, au fost predati de catre autoritatile maghiare Directiunei Regionale Oradea.–

Fata de cele de mai sus si pentru concretizarea faptelor de care se face vinovat fiecare din susnumitii, am trecut la cercetarea celor in cauza si am

chemat in fata noastra pe numitul SUCIU IOAN, nascut in anul 1917 August 3, in Lugoj Jud. Severin, fiul lui Dimitrie si Ofelia, de profesiune fost profesor, care ne da o declaratie aparte, care vizata de noi spre neschimbare se anexeaza si se consemneaza in prezentul proces verbal si in care recunoaste:

In anul 1948 prin luna Noembrie a fost comprimat din invatamant si nemai avand niciun serviciu sa hotarat ca sa plece din tara in Franta, mai ales in urma svonurilor ce circulau ca cei ce nu lucreaza vor fi internati in lagare de munca.–

Pentru aceasta sa consultat cu numitul Anastasescu Nicolae din Bucuresti, care insa a renuntat de a mai pleca.–

Cunoscandu-l mai tarziu pe numitul RADU ANDRONESCU, al carui frate era functionar cu dansul la Ministerul Artelor, sa imprietenit cu acesta si a discutat despre plecare in straintatate.- Radu Andronescu avand un proces de sabotaj a acceptat sa plece cu dansul.–

Despre plecare a mai vorbit si cu numitul MANOLE POPESCU din Bucuresti fost functionar in prezent comprimat, care a acceptat sa plece cu dansul impreuna cu sotia sa.–

Pentru aceasta au venit la Timisoara unde SUCIU IOAN, a gasit o calauza recomandat fiind lui de Eugen Gropseanu director de scena la Opera.- Mai tarziu sa dovedit ca calauza anume MUSCA, este numai un intermediar si care a procurat o calauza anuma IANCI, caruia numitul Popescu Manole i-a dat suma de 25.000 lei ca sa le cumpere Forinti, acesta spunand ca are cineva Forinti si el va procura.- In prealabil au stabilit cu acesta ca pentru faptul ca ii trece peste frontiera va primi suma de 100.000 lei, o blana de astrahan si suma de 10.000 lei pentru camionul ce ii va transporta pana la frontiera.–

Numitul IANCI urma sa aduca Forinti, a doua zi, insa dupa o asteptare indelungata acesta nu a venit si numitul Popescu Manole cu sotia si-au dat seama ca au fost ecscrocati si fiindu-se frica de a mai pleca au luat trenul si sau intors la Bucuresti.–

Numitul SUCIU IOAN si ANDRONESCU RADU, au locuit in acest timp la o ruda de al lui Suciu Ioan din Timisoara, care cand a aflat de intentia celor susnumiti ca vor sa plece in strainatate i-a rugat sa paraseasca ca imediat casa.–

Plecand de acolo sau dus la o alta Ruda al lui Suciu o matusa care la fel cand a auzit despre ce este vorba i-a spus ca sa se mute imediat dela ea.–

De acolo au plecat la numitul Nicolae Savi din Timisoara care i-a primit si le-a dat camera in schimbul unor sume de bani.–

De acolo a inceput sa se intereseze de posibilitatile de plecare si intalnindu-se in Timisoara cu numitul VASILE LAZARESCU, Mitropolitul Timisoarii, a stat de vorba cu dansul spunandu-i ce scop are, insa acesta la sfatuit ca sa nu plece ci sa-si caute de lucru aici in tara.–

La fel sa intalnit si cu numitul Popovici Cornel din Timisoara care ii este cunoscut si de care stia ca este din partile Aradului de pe la Pecica.- La rugat pe acesta ca sa-i recomante pe cineva care ar putea sa-i treaca frontiera insa acesta le-a spus ca nu cunoaste pe nimeni.- Dupa multe insistenta numitul Popovici le-a dat adresa unui var de al lui din Pecica anume Izghireanu Roman, dupa care sa despartit de dansul.–

A mai vizitat si acasa pe mitropolitul Timisoarii care il sfatuia insistenta ca sa ramana in tara.–

In Timisoara sa mai intalnit si cu numitul Popiti Grigore care la cererea lui Andronescu i-a facut rost de cateva cartuse pentru un pistol pe care l-a avut Andronescu asupra sa din Bucuresti.–

Dela Timisoara a plecat la Arad, unde sau dus la un cunoscut de al lui anume Valer Lepa avocat, iar de acolo sa dus la parintele Seculin caruia i-a cerut o recomandatie ca unde ar putea sa stea in Ungaria.- Dupa multe insistente acesta a spus ca pe dansul il cunosc toti preotii din Ungaria si daca se duce la unul din ei sa spuie ca este varul lui si il vor gazdui.–

In aceiasi zi au plecat la Minis Jud. Arad la o matusa al lui Suciu anume VICTORIA DACHI, care aveau un copil elev care sa impretenit cu numitul Andronescu Radu, caruia i-a dat un pistol defect pe care Andronescu la predat lui Suciu incarcat, insa acesta i-a spus ca sa arunce pistoalele mai ales ca dansul nnu stie sa traga cu el, fapt ce Andronescu a refuzat, avand intentia ca atunci daca vor trece frontiera si vor fi surprinsi de graniceri sa traga asupra lor.–

La data de 5 Martie 1949, au plecat din Minis la Pecica si sau dus la numitul Izghireanu Roman, pe care l,au rugat sa-i treaca peste frontiera, fapt ce acesta a refuzat, insa dupa multe insistente le-a facut o schita cu frontiera si astfel a doua zi orientandu-se dupa acea schita au trecut fraudulos frontiera in Ungaria prin punctul Turnu-Batania ambii avand asupra lor pistoale.

In Ungaria au fost prinsi la Seghedin si dusi la Budapesta unde au stat in Tolonc/Centru de expulzare/, de unde la data de 21 Aprilie 1949, au fost predati autoritatilor Securitatii din Oradea, de unde au fost inaintati la Bucuresti si de acolo la aceasta Directiune Regionala.–

Chemandu-l in fata noastra pe numitul ANDRONESCU RADU, pentru continuarea cercetarilor, acesta interogat in cauza ne da o declaratie aparte care vizata de noi spre neschimbare se anexeaza la prezentul proces verbal si in care recunoaste.–

Susnumitul a cazut la un examen ce la facut la scoala technica Sanitara din Bucuresti si fiind dat in judecata si pentru sabotaj, neavand niciun serviciu, sa hotarat ca sa plece din tara in Franta.–

Nu a putut sa-si realizeze aceasta din cauza ca nu a avut cu cine pleca.- Aceasta situatie a durat pana cand l-a cunoscut pe profesorul SUCIU IOAN,

care a intentionat sa plece si dansul din tara in mod fraudulos si sau hotarat sa plece impreuna.–

Astfel au venit la Timisoara unde au locuit la o rudenie de al lui Suciu, insa cand aceia au aflat de intentia lor, i-au rugat sa paraseasca casa si au plecat la o alta rudenie, unde au patit acelasi lucru.

De acolo au plecat la numitul Nicolae Savi unde au stat pana la plecarea din Timisoara.–

Susnumitul recunoaste ca li sa recomandat o calauza anume MUSCA si a venit din Bucuresti sa plece impreuna cu ei si numitul Popescu Manole cu sotia sa, dar au fost escrocati de catre acesta, fapt pentru care Popescu cu sotia au renuntat de a mai pleca si sau intors la Bucuresti.–

In Timisoara au vorbit cu numitul Popovici Cornel un cunoscut tot de al lui Suciu pe care l,au intrebat daca nu are ceva cunostinta la frontiera maghiara el fiind originar din com. Pecica Arad.- Acesta nu a vrut sa le spuna nimic spunand ca nu cunoaste nicio calauza, insa multe insistenta le-a dat adresa unui var de al sau din Pecica anume Roman Izghireanu si le-a spus sa incerce sa vorbeasca cu acela.–

Susnumitul mai recunoaste ca in Timisoara sau mai intalnit cu numitul Grigore Popiti un cunoscut de al lui Suciu, dela care la rugamintile lui a primit 20 cartuse de pistol pentru un pistol ce la avut asupra sa inca din Bucuresti.–

Dela Timisoara sau dus la Arad la numitul Lepa Valeriu, o ruda de al lui Suciu, la care au stat un scurt timp, după care au plecat la Minis Arad la o matusa al lui Suciu anume Victoria Dachi.- Acolo cel în cauza a facut cunostinta cu baiatul d.nei Dachi copil tanar elev, care i-a dat lui Andronescu un pistol defect in schimbul unui bisturiu.

Acest pistol cel in cauza l-a dat lui Suciu, care a spus sa arunce armele intrucat nu au nevoie de ele, fapt ce dansul a refuzat.–

Cu aceste pistoale au vrut sa traga asupra granicerilor in caz ca vor fi surprinsi la granita cand o sa treaca frontiera.–

Dupa o saptamana au plecat dela Minis si sau dus la Pecica la numitul Izghereanu Roman pe care l,au rugat sa-i treaca peste granita fapt ce acesta l-a refuzat categoric, insa rugandu-l a facut o schita despre frontiera si le-a dat-o lor dupa care se pot ghida la trecere.–

La data de 6 Martie 1949, orele 18,30 ghidandu-se dupa schita ce le-a dat-o Izghireanu au trecut fraudulos frontiera din Romania in Ungaria prin punctul Turnu Batania.–

In Ungaria au fost prinsi de autoritatile maghiare si dusi la Budapesta in Tolonc/ Centru de strangere/, unde au stat pana la data de 21 Aprilie 1949, cand au fost predati autoritatilor romane din Oradea iar de acolo au fost inaintati la Directiunea Generala a Securitatii Poporului Bucuresti, iar de acolo la Directiunea Securitatii Timisoara.–

Din cercetari rezulta ca susnumitii se fac vinovati de trecere frauduloasa a frontierei din Romania in Ungaria fapt prevazut si penalizat de art. 267 din C.P. al R.P.R., facandu-se vinovati la fel si de port ilegal de arm fapt prevazut si pedepsit de art. 190 din legea port armelor.–

Drept pentru care am adresat prezentul proces-verbal spre cele legale.

Sublt. de Securitate
Terbancea Zeno

Asistenti,

A.C.N.S.A.S., *Fond Penal*, Dosar nr. 380, vol. I, ff. 1–3.

10. 1949, nedatat. Declarație olografă redactată de I.D. Suciu în arestul Direcției Regionale de Securitate Oradea în cursul anchetării sale din primăvara anului 1949.

Declaraţie.

Subsemnatul dr I.D. Suciu declar următoarele:

La data de 1 Nov. 1948, fiind dat afară din postul ce-l aveam la Inst. de Ist. Naţională şi neavând din ce trăi am început a mă interesa de posibilitatea unei plecări. De oarece la Bucureşti nu ştiam pe nimeni am încercat în acest sens să mă interesez în provincie. La început am făcut planul să plec împreună cu un prieten, Nicolae Anastasescu. Intre timp, prietenul s'a răsgândit şi până la urmă nici nu a mai vrut să audă de plecare, deoarece a reuşit să se înscrie la doctorat şi să se pună la adăpost în felul acesta de eventualitatea unui lagăr de muncă. Imi spunea: „din moment ce am din ce trăi nu mai are nici un rost să plec."

Intre timp, Radu Andronescu care venea mereu pela mine a aflat de posibilitatea plecării. Mi-a comunicat că el de mult vrea să plece, dar nu a avut cu cine. Faptul că a căzut la un examen de admitere şi mai ales un proces de sabotaj ce-l avea cu nişte orez – de care eu numai mai târziu am aflat, l-a determinat să mă grăbească pe fiecare zi să plecăm cât mai neîntârziat spre Timişoara. Am spus rudelor la care am tras că am venit pentru sărbători. Numai mai târziu au aflat dece am venit şi atunci ne-au spus să plecăm la Bucureşti, sau eventual să nu mai stăm la ei, ceeace am şi făcut – adecă ne-am mutat dela ei.

Am început să mă interesez de o călăuză: am întrebat într'o seară la operă pe prietenul Eugen Gropşianu dacă cunoaşte pe cineva care ar putea să mă ducă în Ungaria. Mi-a spus că ştie pe unul Musca. M'am dus la el acasă şi

acolo am întâlnit pe Musca. Mi-a spus că el poate să ne treacă prin Ungaria. Vroia 200.000 de mii. Deoarece eu nu aveam decât câteva mii, m'am dus la Bucureşti la Manole Popescu. I-am spus că am făsit călăuză, că vrea atâţia bani şi să vină şi el spre a se înţelege cu călăuza deoarece eu neavând bani nu pot vorbi şi nici promite nimic.

In luna Ianuarie a.c. Manole Popescu a venit împreună cu soţia lui la Timişoara. A luat imediat contact cu călăuza şi acesta i-a adus pe un oarecare Iancsi care urma să ne treacă în Ungaria. De oarece conveniseră asupra preţului, Manole i-a dat 25.000 lei ca să cumpere forinţi. Iancsi spunea că cumpără forinţii dela un funcţionar dela căpităania portului Timişoara. Când a plecat era târziu şi a spus că în jumătate maximum o oră e înapoi cu forinţii. Manole i-a spus să vină a doua zi dimineaţa deoarece nu mai avea nici un rost să vină în aceiaşi seară când se făcea prea târziu.

A doua zi dimineaţa, Iancsi trebuia să vină pela ora 9. A trecut cu mult de nouă, de 10, de 11 şi Iancsi nu a venit. Atunci împreună cu Andronescu am plecat acasă la Musca. Soţia lui ne-a spus că a plecat spre noi. Intr'adevăr, când am sosit, imediat a sosit şi Musca. Manole şi soţia lui erau plecaţi în oraş ca să-şi cumpere bilete de tren, căci s'au speriat şi vroiau să se întoarcă cu primul tren la Bucureşti. Spre ora 1 soseşte şi Manole cu soţia lui şi se întâlnesc cu Musca. Manole declară că nu mai vrea să plece. Musca spune că trebue să vină imediat Iancsi să-i aducă forinţii. Intre timp, apropiindu-se ora plecării trenului, Manole s'a urcat în maşină şi a plecat la gară. Musca a mai stat cu noi aşteptând să vină Iancsi apoi văzând că Iancsi nu vine i-am spus să plece urmând să ne dea cu altă ocazie banii. Am mai mers în repetate rânduri la el şi la Eugen Gropşianu spunându-i să ne dea banii însă mereu m'a amânat susţinând că nu are nici o veste dela Iancsi care ar fi plecat în Ungaria deoarece are legitimaţie de trecere prin Ungaria. Ca să ne despăgubească de bani dl. Musca s'a oferit el să ne treacă în Ungaria. Trecerea urma să se facă pela... Jimbolia unde spunea că are pe cineva şi mai ales că e la doi km. de frontiera maghiară. Când am protestat spunându-i că fiind din partea locului cunosc poziţia localităţilor şi ştiu că Jimbolia e la frontiera sârbă nu ungară, mi-a replicat că mai are şi alt loc. Am văzut că vrea să mă escrocheze din nou şi am plecat.

Intre timp fiind dat afară dela neamuri şi căutând altă casă spre a sta, am trecut şi pela Dr. Cornel Popovici pe care-l cunoşteam încă din copilărie şi ştiam că mama lui fiind din Pecica are rude în acest oraş. M'am întâlnit cu el şi după ce nu-l mai văzusem de trei ani i-am spus că vreau să trec pela Pecica şi dacă mai are pe cineva acolo. Mi-a spus că are doui veri şi mi-a dat un bileţel către Izghireanu Roman din Pecica. După ce am mai stat câteva zile în Timişoara până am vândut câteva lucruri am plecat spre Pecica.

Intre timp, în Timişoara m'am întâlnit întâmplător cu diferiţi cunoscuţi.

Şi cu I.P.S. Mitropolitul Vasile m'am întâlnit întâi pe strada era cu dl. Sabin Evuţianu, fostul inspector general şcolar. Numai înainte de a pleca am trecut şi pela I.P.Sf. sa. I-am spus că am de gând să plec şi mi-a spus că sfatul lui este să nu plec să caut să mă menţin aici. I-am spus că nu mai am din ce trăi căci înainte cu câteva zile mi-am vândut şi paltonul după mine. Mi-a recomandat totuşi să nu plec.

Acelaş lucru a făcut şi Dl. Marius Bucătură: l-am întâlnit în Timişoara de două ori tot pe stradă. Ultima dată i-am spus de plecarea mea. Mi-a spus să nu plec, deoarece el crede că se va reveni asupra nedreptăţii ce mi s-a făcut la universitate, recte Institut.

Cu dna Gropşianu am vorbit când am fost la ea ca să caut pe Musca. Cu această ocazie a aflat şi de plecarea mea.

Tot pe stradă am întâlnit şi pe dl. Ciorman şi i-am spus în treacăt.

Dl. Nicolae Savi ştie deoarece am stat la el împreună cu Andronescu. Dela el de altfel am plecat spre Arad.

La dl. Grigore Popiţi, directorul arhivelor statului din Timişoara am mers împreună cu Andronescu. Acolo, Andronescu i-a spus să-i procure gloanţe. Le-a adus odată, le-a încercat, apoi s'a dus din nou să le ia. Nu ştiu când le-a luat deoarece eu nu am fost de faţă. S'a dus Andronescu singur să le ia.

A.C.N.S.A.S., *Fond Penal*, Dosar nr. 380, vol. II, ff. 46–50.

11. 1949, nedatat. Declarație olografă redactată de I.D. Suciu în arestul Direcției Regionale de Securitate Oradea în cursul anchetării sale din primăvara anului 1949.

Declaraţie.

Subsemnatul Dr. I.D. Suciu declar următoarele:

In toamna anului 1948.–

După ce am aflat că sunt dat afară din serviciu şi neavând alte posibilităţi de trai deoarece n'am nici avere şi nici alte resurse de venit, apoi interesându-mă mi s'a spus că nu pot fi incadrat nici în altă parte în câmpul muncii, m'am gândit să plec în Franţa unde voiu găsi un angajament de profesor. In acest sens am vorbit întâi cu un prieten Nicolae Anastasescu care a refuzat să vină. Apoi am vorbit cu Radu Andronescu care tocmai dăduse un examen la şcoala medie sanitară şi n'a reuşit. A fost de acord să vină. Am mai vorbit cu Manole Popescu şi a fost şi el de acord. Intre timp, el mi-a spus să plec la Timişoara şi cu ocazia sărbătorilor de crăciun să mă interesez de o călăuză. Am plecat pe data 9 Dec. 1948 la Timişoara. M'am dus la neamuri ca în vizită

de crăciun fără să le spun de ce am venit. La Timişoara m'am interesat la unii prieteni dacă cunosc o călăuză. Am întrebat pe dl. Dr. Gh. Ciorman mi-a spus că nu cunoaşte şi m'a sfătuit nici să nu plec. Apoi am întâlnit pe un fost coleg de liceu Eugen Gropşianu care acuma este director de scenă la opera din Timişoara. El mi-a recomandat pe un oarecare Musca din Timişoara care se ocupă cu trecerile. Prin Gropşianu am luat contact cu Musca. Mi-a spus că ne poate trece, şi a cerut 200.000 lei. De oarece n'aveam bani, m'am dus la Bucureşti la Manole Popescu să-i spun ce mi-a comunicat Musca. Am plecat în Bucureşti în luna Ianuarie 1949 şi am stat cam o săptămână în care timp Popescu a făcut rost de bani. Apoi m'am întors la Timişoara unde peste câteva zile a venit şi Manole cu soţia. I-am pus imediat în contact cu Musca. Musca a spus că nu poate merge el cu noi ci a recomandat pe un oarecare Iancsi care urma să ne treacă. Am vorbit cu Iancsi şi s'a convenit să i se dea 100.000 lei şi o blană. Apoi Manole i-a dat suma de lei 25.000 ca să cumpere forinţi cu 32 lei forintul ce urma să-i cumpere dela căpitănia portului Timişoara. Iancsi a luat banii, a plecat spunând că se întoarce peste o oră. Manole i-a spus să vina a 2-a zi. A doua zi Iancsi n'a mai venit deloc. Manole speriat şi-a luat bilet de tren şi a plecat cu primul tren spunând că nici nu mai vrea să audă de plecare. A mai stat puţin şi Musca care venise între timp la Manole şi când am văzut că Iancsi nu mai vine am hotărât să plecăm căci se făcuse târziu.

Intre timp eu m'am întâlnit cu Dna Popovici mama unui prieten de-al meu din liceu. Ştiam că ea este din Pecica. Am cerut adresa fiului ei Drul Cornel Popovici după ce am întrebat-o la câţi km este Pecica de frontieră. Ea mi-a spus că la 16 km. fără să ştie de ce o întreb de oarece nu i-am spus că vreau să plec. Apoi peste câteva zile m'am dus la drul Popovici şi după ce i-am spus dece am venit l-am rugat să mă recomande la rudele lui din Pecica care m'ar putea ajuta să plec. Mi-a dat un bileţel către un văr de al lui, Roman Izghireanu din Pecica.

Am mai stat în Timişoara un timp la o rudă de a mea Nicolae Savi apoi am plecat spre Arad.

Inainte de a pleca spre Arad am făcut o vizită şi Mitropolitului Dr. Vasile Lăzărescu pe care l-am întâlnit înainte pe stradă. I-am spus ce vreau să fac şi l-am rugat să-mi recomande un preot din Ungaria unde aş putea găsi adăpost. Mitropolitul m'a sfătuit cu toată hotărârea să nu fac acest pas caremi poate fi fatal, şi mi-a şi refuzat de a-mi recomanda pe cineva care să mă adăpostească în Ungaria.

Apoi am întâlnit pe stradă şi un alt prieten pe d. Marius Bucătură şi de asemeni nu mi-a aprobat gestul, spunând că cel mai bun lucru este să stau liniştit aici. Pe Bucătură l-am întâlnit chiar în ziua plecării.

Apoi am plecat la Arad. Asta a fost la sfârşitul lunii Februarie. Am tras la

vărul meu advocatul Lepa din Arad. N'am stat decât f. puţin căci am plecat la Miniş la mătuşa mea dna Dâchi. Acolo am întâlnit pe vărul meu Tiberiu Dâchi, căruia împrietenindu-se cu Radu Andronescu, acesta l-a întrebat dacă are un revolver. Dâchi i-a spus că are dar e stricat. Andronescu i l-a cerut spunând că-i dă în schimb un bisturiu. Au făcut schimbul şi Andronescu i-a dat bisturiul pe care îl avea asupra lui iar Dâchi i-a dat pistolul stricat. Andronescu mi l-a dat să-l ţin eu. Eu l-am luat cu gândul de a mă sinucide căci am fost îngrozit că voiu fi omorât în bătăi dacă voiu fi prins.

Ţin să menţionez că tot la Timişoara Andronescu a făcut rost de nişte gloanţe prin dl. Grigore Popiţi. Câte şi de unde le-a luat nu ştiu de oarece eu n›am asistat în momentul în care i le-a dat.

Dela Miniş am plecat spre Arad. Acolo am tras tot la vărul meu apoi m'am dus la un unchi de-al meu părintele Sava Seculin care fiind consilier la episcopie m'am gândit că are legături cu preoţii din Ungaria unde să mă adăpostest. M'am dus la el, i-am spus dece am venit, adică că vreau să trec în Ungaria. Mi-a spus că nu mă sfătueşte să fac acest lucru. Eu am insistat. El mi-a răspuns că orice aş face, dar să rămân în ţară. I-am cerut să-mi dea o recomandare către un preot. A refuzat să mi-o dea de oarece nu era de acord cu plecarea mea. I-am spus însă că dacă mă voiu duce la un preot să cer adăpost în Ungaria voiu spune că sunt nepotul lui.

Apoi am plecat spre Pecica împreună cu Andronescu. Am mers de-a lungul liniei ferate Arad-Pecica căci pe şosea treacea prea multă lume. Am ajuns seara pela orele 9–10 la Pecica. Am tras la Roman Izghireanu. I-am spus dece am venit şi l-am rugat să ne arate drumul spre frontieră, adecă să ne conducă până la frontieră. Mi-a spus că de condus nu ne va conduce însă ne va arăta pe o schiţă drumul ce trebue să-l facem. Aşa a şi făcut. Ne-a arătat, explicându-ne cum eşim din sat ce drum trebue să facem, pe unde să o luăm până la frontieră. Am plecat după planul făcut de el pela ora 7 ½ seara spre frontieră. Am mers şi pe drum n'am întâlnit pe nimeni. Noaptea pela 1 am trecut frontiera iar pela ora 2 am ajuns în Batonia. De oarece nu aveam unde să tragem am intrat într'o casă părăsită dela marginea satului, am făcut foc acolo ca să ne încălzim căci era ger greu şi am stat până dimineaţa. Dimineaţa am pornit spre Seghedin. Am mers 6 km. unde ne mai putând suporta gerul şi foamea am intrat într'o casă la un locuitor. I-am cerut apă şi adăpost. Acolo am aflat că în Batonia sunt şi Români. Am aflat şi faptul că până la Seghedin sunt încă 80 de km. Văzând că aceşti km. nu-i putem parcurge pe jos de oarece era prea mare distanţa am hotărât să ne întoarcem napoi în Batonia. Ne-am întors şi acolo am dat de un pantofar cu nume românesc. L-am întrebat dacă e român. Mi-a spus că da. Dar preot român este? Da! – mi-a spus el. Atunci am hotărât să mergem acolo. Ne-am dus la părintele Magiu căci am aflat că aşa îl chema şi i-am cerut ospitalitate.

Ne-am culcat până a doua zi, când cu trenul de ora 3 dimineaţa ne-am dus spre Seghedin unde aveam eu o rudă de-a mea la care vroiam să trag.

Am ajuns în gara din Szeghed pela ora 10 dimineaţa şi acolo când ne-am urcat în autobuz am fost remarcaţi de un ofiţer de poliţie maghiar care ne-a prins şi ne-a dus la Siguranţa din Szeghed unde am stat 30 de zile şi de unde apoi am fost înaintaţi la ~~poliţia~~ Tolonc-haz din Budapesta. Aci am stat încă 12 zile şi am cunoscut încă 3 români pe: Ing. Manca, Ing. Alexandrescu şi Mărcuş. Manca mi-a spus că a fost în ţară să-şi vadă părinţii, că a fost prins la Szombathej împreună cu un alt prieten Bogdan, care însă, în timp ce era anchetat de poliţie a evadat. Asta s'a întâmplat la Szombathej. Când l-au prins au găsit asupra lui 360 de dolari. Nu mi-a spus de unde-i avea. Bucur mi-a spus că a fost încadrat în legiunea franceză şi a venit în ţară să-şi ia fratele. A fost prins la Lökeszháza când se dădea jos din tren.

Manea mi-a spus că pe prietenul lui, Bogdan, nu l-a mai prins poliţia maghiară. Ei au plecat la câteva zile după sosirea noastră la Tolont.-ház. După 12 zile de şedere la Tolonc.haz am fost predaţi autorităţilor noastre dela Bihor. Alexandrescu mi-a spus că în momentul în care l-au prins au găsit asupra lui 80 de dolari.

Drept care am dat prezenta declaraţie.

I.D. Suciu.

A.C.N.S.A.S., *Fond Penal*, Dosar nr. 380, vol. II, ff. 51–55.

12. 1952, august, 29, Bucureşti. Adresă întocmită în cadrul Direcției Generale a Securității Statului din București la data expirării termenului detenției lui I.D. Suciu.

DIRECTIUNEA GENERALA A SECURITATII STATULUI

Nr. 854/56223
29 August 1952
1.SEP. 1952

D.G.S.S. REGIUNEA ORADEA

Vă facem cunoscut, că veţi primi din partea DGSS Reg. Cluj pe numitul SUCIU IOAN, care în anul 1949 a fost reţinut, cercetat şi trimit în Justiţie şi condamnat la 3 ani închisoare pentru trecerea frauduloasă a frontierei din R.P.R. în R.P. Ungaria.

Susnumitului i-a expirat termenul de pedeapsă, însă nu a fost eliberat datorită avizului nefavorabil din partea Dvs.–

Pe susnumitul îl veţi recerceta, urmând a-i clarifica situaţia.–

Raportaţi felul cum a fost soluţionat acest caz.–

D.O.
CAPITAN DE SECURITTATE
Giuglan V.

LT DE SECURITATE
Anastasescu A.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 48.

13. 1952, octombrie, 28, Oradea. Referat întocmit în cadrul Direcţiei Regionale de Securitate Oradea, în urma verificării lui I.D. Suciu la expirarea termenului pedepsei.

D.G.S.S. REGIUNEA ORADEA 28. X. 1952

Se aproba
Director.

REFERAT

Asupra cercetarilor efectuate privitor la numitul SUCIU D. IOAN, care se face vinovat pentru trecerea fraudulos a frintierei din R.P.R. în R.P.U. si pentru port arm ilegal, am stabilit urmatoarele:

SUCIU D. IOAN, nascut la 3 August 1917 in Lugos, Reg. Timisoara, fiul lui Dimitrie si Radin Ofelia, de nationalitate si cetatenia romana, studii are doctor in litera si filozofie, de profesiune profesor, necasatorit, fara avere, de origine sociala mic-burgheza, neincadrat in nici-un partid politic in trecut a fost membru in P.S.D. a fost condamnat la 3 ani inchisoare pentru trecerea frontierei fraudulos din RPR. in RPU, si pentru port arm ilegal, cu ultimul domiciliu in Bucuresti Str. Alexandru Lahovar Nr. 9.

Numitul SUCIU IOAN in anul 1949 a hotarit impreuna cu numitul ANDRONESCU RADU, pentru care scop a calatorit din Bucuresti la Timisoara, iar dela Timisoara au plecat in comuna Minis Reg. Arad, unde ANDRONESCU RADU a facut rost de un pistol dela numitul DACHI TIBERIU locuitor din comuna Minis Reg. Arad, iar scopul pentru care a fost procurat acest pistol era ca in caz daca vor fi surprinsi de graniceri in momentul cand trec frontiera sa se sinucida, insa pistolul nu era in stare de functionare. Iar pistolul care era asupra numitului ANDRONESCU RADU

era in stare de functionare, care ducea cu el cu scopul ca in caz daca va fi surprins de graniceri sa se impusca pe graniceri.

C O N C L U Z I I

Din cercetarile efectuata am stabilit ca numitul SUCIU D. IOAN nu avut intentia sa ucida pe graniceri in caz de surprindere, ci avut intentia sa se sinucida.

P R O P U N E R I

Avand in vedere ca numitul SUCIU D. IOAN si-a ispasit pedeapsa la care a fost condamnat pentru faptele de mai sus aratate, propun punerea susnumitului in libertate si tinerea in supraveghere.

Slt. de Securitate.
Grunfeld Anton.–

De acord.
Seful Sectiei

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 50.

14. 1952, octombrie, 29, Oradea. Adresă expediată de către Direcţia Regională de Securitate Oradea Direcţiei Generale a Securităţii Statului din Bucureşti cu ocazia punerii lui I.D. Suciu în libertate.

DIRECTIUNEA GENERALA A SECURITATII STATULUI
– REGIUNEA ORADEA –

Nr. 854/45901
din 29. X. 1952.–

Către,
DIRECTIUNEA GENERALA A SECURITATII STATULUI
BUCURESTI

La ordinul Dvs. Nr. 854/56223 din 1 Sept. a.c. cu privire la numitul SUCIU D IOAN, va raportam urmatoarele:

Susnumitul a fost recercetat de noi, întrucat in anul 1949 a trecut fraudulos frontiera din RPR in RPU. avand asupra lui un pistol, datorita carui fapt Sectia III.a. din cadrul acestui Directiuni a avizat negativ in ceace priveste eliberarea susnumitului din inchisoarea Aiud.

In urma cercetarilor facute am stabilit ca numitul SUCIU D IOAN, a purtat acest pistol asupra lui, in scopul de a se sinucide in cazul unei surprinderi de catre organele graniceresti.

Intr'u cat nu avem motive pentru retinerea susnumitului pe mai departe, am procedat la punerea lui in libertate.–

LT. COL DE SECURITATE.
KISS VASILE.–

LT DE SECURITATE
WEISS GHEORGHE.–

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 45.

15. 1952, octombrie, 29, Oradea. Declarație-tip completată de I.D. Suciu la momentul eliberării sale din închisoare.

DECLARATIE

Subsemnatul SUCIU D. IOAN născut la 3 VIII 1917 în Lugoj Reg. Timişoara dom. Bucureşti Str. Alex Lahovari Nr. 9 prin prezenta declar că nu voiu aduce la cunoştinţa nimănui cele văzute sau auzite la Securitate, iar în caz dacă voiu divulga ceva, mă supun prescripţiilor legii în legătură cu divulgarea secretelor de Stat.–

Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin şi o semnez propriu, nesilit de nimeni.–

Oradea la 29. X. 1952 I. D. Suciu

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 49.

16. 1952, noiembrie, 3. Cerere înaintată de I.D. Suciu comandantului Securității orașului București prin care îi solicită acestuia avizul favorabil pentru a se stabili temporar cu domiciliul în capitala țării.

SUCIU D. ION

T. 88852
3. XI. 1952

3 noiembrie 1952

TOVARASE COMANDANT

Sub-semnatul SUCIU D. ION, de profesiune profesor, nascut în Lugoj anul 1917, fiul lui Dumitrie şi Ofelia, cu respect va aduc la cunostinta urmatoarele

In 8 martie 1949 am fost arestat de catre Securitatea Oradea Mare pentru trecere frauduloasa de frontiera fiind condamnat la 3 ani închisoare corectionala pe care i-am executat în Penitenciarul Principal Aiud. Pe data de 30 octombrie 1952 am fost pus în libertate de catre Securitatea Oradea Mare.–

Deoarece nu am nici un act asupra mea şi deoarece ultimul domiciliu l-am avut în Bucureşti, cu respect va rog a da avizul pentru a sta timp de o luna în Bucureşti în care timp urmeaza sa ma încadrez în cîmpul muncii şi sa-mi stabilesc apoi domiciliu unde voi obtine serviciu urmînd ca în acest interval sa-mi procur actele necesare pentru buletinul de identitate.–

Tov. Comandant al Securitatii oraşului Bucureşti

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, f. 14.

17. 1955, august, 15, Uricani. Scrisoare expediată de I.D. Suciu prietenului său Florin Ghiurea din Târgu-Neamț, pe care l-a cunoscut în timpul detenției în Penitenciarul Aiud.

Uricani 15/VIII/1955.

Dragă Florin,

Mă grăbesc a răspunde la scrisoarea dtale care pentru mine a fost o surpriză plăcută. Revăd prin ceaţa amintirilor pe băiatul acela zvelt, cu faţa suptă de suferinţe, dornic de cunoştinţe cât mai multe, suportându-şi cu resemnare şi demnitate calvarul. Mi-a rămas în deosebi scena aceea grozavă care mă face să te stimez şi iubesc toată viaţa – când luându-l de braţ pe prietenul meu, bătrânul ambasador Vasile Stoica, te-ai oferit bestiilor să lovească în dta, numai să nu dea în acel om bătrân şi bolnav. Scenă plină de altruism şi eroism care – mă întreb, la câţi oameni mai găsesc azi – de mai sunt capabili s'o redea. Din lucrurile mici şi spontane ne putem da seama de caracterul şi firea oamenilor.

La mine situaţia a fost tragică când am ieşit: bătrânul meu unchiu a murit în lagărul foştilor miniştri la Sighet. Mătuşa mea doamna Suciu a murit şi ea în lipsa mea, un văr la care am vrut să trag era arestat şi evacuat încât nici n'am avut să trag, decât la un prieten foarte bun, fost coleg de liceu. Apoi până am avut domiciliu am stat la Sinaia (nu mi-au dat voe să stau nici în Bucureşti nici în Banat, acesta din urmă fiind zonă de frontieră).

In toamna a. 1954, profesorul Stoilov mi-a spus să fac un memoriu către Com. Centr. al P.M.R. pentru reintegrarea mea în învăţământul superior şi

reabilitarea mea. Am refuzat să-l fac aşa că m'am angajat aici ca muncitor. E bine, dacă ai apucat pe un drum să-l continui până la sfârşit.

Funcţiile şi onorurile nu mă mai interesează şi nici nu mă impresionează. Toate sunt deşertăciune a deşertăciunilor. Mă interesează un singur lucru: să mă desăvârşesc în meseria mea de istoric, şi să fiu eu mulţumit de mine însumi. De aceea sunt bucuros că în slujba ce o am am timp liber să pot ceti şi lucra şi pentru mine. Idealul este să atingem perfecţiunea morală şi ştiinţifică; evident, perfecţiunea relativă căci cea absolută nu o are decât Dumnezeu a cărui judecată şi fapte nu sunt cuprinse de mintea omenească. Căci datoria vieţii noastre este să lăsăm o dâră de lumină în urma noastră, adăugând un pas înainte la opera strămbunilor şi părinţilor noştri. Cine n'are acest ideal va muri ca orice târâtoare fără urmă în imensitatea aştrilor.

De aceea mi-a plăcut şi la dta atitudinea de rezervă faţă de oameni şi în special faţă de sexul opus. Excesul de împreunare duce la slăbirea moralului şi a tăriei faţă de tine însuţi, îţi îngroapă idealurile mari şi-ţi nivelează şi banalizează existenţa.

In ceea ce priveşte faptul că ai dat diferenţă de liceu şi intrarea la facultate mă bucură mult. Dta eşti tânăr, capabil, inteligent şi ar fi păcat să nu te realizezi. Dta poţi şi va trebui să-ţi refaci viaţa spre a ajunge un element util neamului. Anii grei, anii întunecaţi şi dureroşi vor rămâne ascunşi acolo în inimă şi nu vor trebui să fie uitaţi niciodată. Acuma, deoarece şi eu ţin să ne vedem, îţi dau unele detalii despre programul meu în viitorul apropiat: pe ziua de 30 August voi pleca la Bucureşti unde stau – şi deci în caz că ai în acest interval drum pe acolo să mă cauţi la Doctorul Radovici Virgil (telefon 4–50–20) Str. Eroului No. 4 et. II (prin Cobălcescu tramv. 12, 24 dela gara de nord). In caz că nu vei putea trece în acest interval pela Bucureşti scrie-mi când vei merge spre a-mi face şi eu drum şi în acest fel a ne întâlni, căci ţin neapărat să ne revedem. M'ar interesa dacă ştii ceva şi de ceilalţi băieţi ce au fost cu noi (Unghianu, Brişcă, Ştefănescu, Labiş). Indeosebi despre prietenul dtale Sergiu Lapteş cred că-mi poţi da referinţe. Eu m'am văzut cu Sergiu şi mă văd mereu când merg la Bucureşti cu toţi. De asemeni comunică-mi adresa unde tragi când vi în Bucureşti. Aşteptând răspuns dela dta

Te îmbrăţişez cu tot dragul,
Ionel Suciu

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, ff. 44–45.

18. 1956, noiembrie, 1, Constanța. Notă informativă furnizată Securității de Bănică Grigore, administrator al Centrului Școlar Agricol din Poarta Albă, unde I.D. Suciu se angajase profesor de istorie.

1 noiembrie 1956

NOTA

Informez ca numitul SUCIU ION fost secretar şi profesor de limba Romînă la Centrul Scolar Agricol Poarta Alba, a plecat în oraşul Constanta avînd aşa zis decizie dela Ministerul Invatamîntului pentru a ocupa un post de catedra la una din şcolile de liceu din Constanta.–

Sus-numitul locuieşte în Constanta la adresa necunoscuta de mine cu un anume coleg al sus-numitului DAN fost înainte secretar la Palatul Regal şi intim prieten al fostului rege Mihai.–

Mentionam ca Suciu Ion a fost un legionar notoriu.

Sus-numitul a plecat dela centrul scolar Poarta Alba în timp ce s-au petrecut evenimentele din Polonia şi Ungaria şi nu care cumva sa se organizeze la Constanta.–

Adresa precisa a sus-numitului se poate lua dela Sectiunea Invatamînt Constanta. Mai informez ca la Centrul Scolar Poarta Alba, exista o serie de profesori expropriati şi fii de generali care din svonuri auzite întretin legaturi cu detinutii din colonie, elemente care cauta sa ignoreze realizarile Regimului Democrat. Rugam ca aceste cazuri sa fie urmarite de organele Securitatii.–

Aceasta nota este facuta de mine Banica Grigore care de cîteva zile am ocupat un serviciu de administrator la Centrul Scolar Poarta Alba şi adresa mea este Str. Mihai Dumitru nr. 38 Constanta fost ofiter de Securitate în prezent scos în rezerva.–

ss. G. Banica

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, f. 23.

19. 1957, iunie, 24, Bucureşti. Nota informativă referitoare la I.D. Suciu furnizată Securităţii din Bucureşti de sursa „Florin Trandafir”.

Copie,
Sursa: „Florin Trandafir” — 2 exemplare.
Problema: — 1 ex. Reg. Constanta,
Primit, Lt. Maj. David Stefan, — 1 ex. anexa agentului.
Data, 24 iunie 1957

NOTA INFORMATIVA.
24 iunie 1957.
Conţinutul materialului

Sursa va informează:

In ziua de 22 iunie 1957, pela orele 9 dimineaţa, găsindu-mă in Bucureşti, am intrat la o frizerie din Str. Academiei. După ce m-am barbierit, unul din frizeri m-a oprit, spunindu-mi că vrea să-mi vorbească un tovarăş. Tocmai in acel moment am observat o figură cunoscută. Pe un scaun şedea un individ care se tundea şi in momentul cind m-am apropiat m-a intrebat daca eu sint „cutare”. Cind i-am confirmat m-a intrebat dacă nu il cunosc. I-am spus c-il cunosc.

Era ION DIMITRIE SUCIU, licenţiat in litere, nepotul fostului ministru SEVER BOCU, din Partidul Naţional ţărănesc.

Inainte de cel de al doilea război mondial, a scris cărţile: „Emilia Lungu Puhala, prima romancieră bănăţeană” şi „Nicolae Tincu Velea şi vremea lui”.

După ce s-a tuns, am plecat impreună invitindu-mă să luăm o cafea la „Capşa”.

In drum m-a intrebat unde sint eu. După ce i-am precizat locul de muncă., mi-a spus ca dinsul e profesor la Constanţa, din toamna anului trecut, la Scoala Mixtă serală şi că locuieşte in Constanţa, in Str. Olga Bancic Nr. 44 şi că inainte de a se stabilii la Constanţa a stat la Sinaia. Mi-a spus că a avut multe necazuri, că a fost inchis şi că a intrat in invăţămint cu farte multă greutate.

Intrebindu-l ce face in Bucureşti, mi-a spus că lucrează la Academia R.P.R. pină la 5 iulie a.c., culegind material pentru o monografie a Constanţei, deoarece face parte dintr-un colectiv care a fost insărcinat cu redactarea acestei lucrări.

L-am intrebat ce l-a determinat să se stabilească tocmai la Constanţa şi mi-a spus că e singurul loc de unde ar putea să plece mai uşor din ţară. M-a intrebat daca mai ştiu pe unde e AUREL BUGARIU şi i-am răspuns că nu ştiu precis, dar am auzit că ar fi prin Germania de vest s-au prin Anglia. Ieşind in calea Victoriei, am intilnit un individ pe care mi l-a prezentat,

spunindu-mi că e TRAIAN BIRAIESCU, criticul literar dela revista „Scrisul Bănăţean" din Timişoara.

După ce am stat citeva clipe de vorbă, SUCIU şi BIRAIESCU, au hotărit să plece impreună la Biblioteca Academiei R.P.R.

SUCIU şi-a cerut scuze că e obligat să renunţe na invitaţia ce mi-o făcuse de a lua o cafea impreună, dar mi-a lăsat adresa, rugindu-mă că dacă cumva trec in vara asta prin Constanţa, necondiţionat să-l caut.

ss. „Florin Trandafir"

Observaţii:

Nota a fost dată de agent din proprie iniţiativă. Persoana semnalată nu ne este cunoscută şi nici cauzele pentru care a fost condamnat. In ce priveşte cel despre care s-a interesat el, respectiv BUGARIU, acesta este cunoscut ca legionar, fugit din ţară.

Sarcini date agentului:

Intrucit in notă apare semnalat un oarecare BIRAESCU, s-a dat sarcină agentului de a verifica cind merge la Timişoara prin cunoştinţele pe care le are la „Scrisul Bănăţean", dacă intradevăr persoana care i-a fost prezentată de SUCIU in Bucureşti, este BIRAESCU dela „Scrisul Bănăţean" s-au nu.

Am discutat apoi cu agentul referitor la invitaţia pe care SUCIU i-a făcut-o de al vizita cind are ocazie la Constanţa şi am constatat că agentul doreşte să meargă in concediu la Constanţa, in cazul că va putea să obţină bilete pentru una din staţiunile de pe litoralul mării. In aceasta privinţă s-a arătat agentului că va trebui să-l viziteze pe SUCIU la domiciliu şi să discute printre alte probleme şi aceia ce se referă la intenţia lui de a pleca din ţară, in care sens va trebui să stabilească cauzele ce-l determină să facă aceasta problemă cit şi modul in care concepe s-au a trecut la realizarea ei şi cum.

Măsuri:

Se va trimite nota in copie Reg. Constanţa, intrucit din conţinutul ei rezultă că persoana semnalată doreşte să părăsească ţara.

In cazul cind Regiunea Constanţa posedă lucrare ce prezintă importanţă, asupra individului semnalat şi ar fi utilă marşrutizarea agentului, rugăm să ne comunice pentru a putea ajuta pe agent in procurarea biletelor in cazul cind singur nu va obţine.

Trebuie acordată atenţie in exploatarea materialului, intrucit cel semnalat a discutat numai cu sursa.

ss. Lt. Maj. David S.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, f. 25.

20. 1957, septembrie, 5, Constanța. Notă informativă furnizată Direcției Regionale de Securitate Constanța de sursa „Titus Ozon", fost elev al lui I.D. Suciu în cursul anului școlar 1956–1957.

= MINISTERUL AFACERILOR INTERNE =
Directia Reg. Constanta
– Sectia III/6 –

Lt. maj. Buta Ion
5 septembrie 1957
Sursa „TITUS OZON"
Casa nr.
10 martie 1958

– strict secret –
ex.

NOTA INFORMATIVA

In timpul anului şcolar, faceam istoria cu profesorul SUCIU care preda în mod ireproşabil. Avea un dar de ati inspira patriotism, dragoste de patrie. Intotdeauna cînd paraseam ora lui plecam înflacarat şi cu dragoste de patrie.–

Si de aceia i-am spus ca aş vrea sa stau cu dînsul de vorba în privinta istoriei. Dînsul mi-a dat adresa Olga Bancic numarul nu mi-l amintesc. Asta s-a întîmplat pe la sfîrşitul anului şcolar mai precis prin luna mai. Cînd am fost la dînsul acesa am mai gasit un baiat MICUTU (porecla) pe care îl simpatiza foarte mult. Mai tîrziu a venit şi NELU GROSU. Din discutiile purtate am observat ca nutreşte ura fata de Uniunea Sovietica (de fata cu mine nu a vorbit direct ci în aluzii).–

In timp ce ne arata o carte de istorie veche îl strîngea de umeri pe MICUTU pe care îl simpatiza grozav [...]

Acum vre-o doua saptamîni m-am întîlnit cu un coleg IONESCU NICOLAE NICU. El mi-a spus ca a venit dela prof. SUCIU şi mi-a spus ca pe el îl simpatizeaza foarte mult, întrebându-l de MICUTU mi-a spus ca n-a mai venit de mult.–

Eu aşi fi vrut sa ma duc in continuare la dînsul acasa, dar mi-am dat seama ca prezenta mea nu-i face placere.

Aceasta mi-a confirmat-o şi NELU GROSU care mi-a spus ca nu ma poate suferi. De aceia nu am mai fost pe la dînsul.–

Acum cîteva zile mai precis duminica 1 septembrie 1957, am eşit sa iau putin aer. Pe la cazino pe faleza m-am întîlnit cu alt coleg COSTEL BULGARU care a început sa-mi spuna ca profesorul SUCIU e un om grozav. Eu i-am spus ca aşi fi venit şi eu, dar mi se pare ca-i comunist şi de aceia nu-l pot suferi.–

El a ramas uimit cînd a auzit: ce comunist ma? (mi-a spus el). Eşti prost nu ştii nimic? Si a început sa-mi spuna ca a fost legionar şi ca a fost arestat 4 ani de zile, ca e fiul ministrului SUCIU şi ca a fost profesor universitar, dar de cînd a fost arestat nu i-a mai dat catedra la Universitate.–

Lt. maj. de Securitate
Buta Ion

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, f. 26.

21. 1958, martie, 2, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de sursa „Titus Ozon".

= MINISTERUL AFACERILOR INTERNE =
Directia Reg. Constanta
– Sectia III/6 –

Lt. maj. Buta Ion
2 martie 1958
Sursa „TITUS OZON"
Casa nr. 45
10 martie 1958

– strict secret –
ex.

NOTA INFORMATIVA

Profesorul SUCIU preda Istoria la Scoala Serala aproape la toate clasele. De asemeni are ore de Istorie la Scoala Serala M.F.A.- Pîna acum o luna de zile se adresa elevilor în clasa cu „domnilor". Actualmente nu se mai pronunta astfel.–

El obişnuieşte sa predea în stil universitar ceiace ne împiedica sa luam notite. Este foarte exigent in oral, persecutînd în general sexul feminin. In şcoala sus-numitul avea relatii de prietenie cu fostul director IORDACHESCU şi cu profesorul de matematici PARASCHIVESCU şi profesorul STEFANESCU (zis Mimi) de limba Romîna. (Profesorul Paraschivescu am auzit ca ar fi fost ofiter. Dintre elevi îl viziteaza acasa urmatorii: MICUTU cl. X-C, SECUERU cl. IX şi NUCU cl. VIII (responsabilul cercului literar din şcoala), BULGARU, GELU PATRATOIU, ENACHE STELIAN, CIUCA CORNEL, VASILACHE IVAN (toti din clasa X-a A,), facînd parte din acelaşi cerc literar, afara de IVAN VASILACHE şi ENACHE STELIAN, toti aceştia

îl viziteaza inca din cursul anului şcolar 1956–1957. La profesorul SUCIU acasa mai vin în vizita urmatorii: Magdalena care locueşte pe LAHOVARI, are aproximativ 45–50 ani, care face menaju IONESCU TRAIAN zis „Trajan", care îi este prieten, fiind totodata prieten nedespartit al printului STURZA.–

Ionescu Traian mi-a fost coleg în anul I şi II la S.M.T.L.E. fiind eliminat pentru atitudinea sa huliganica, în prezent locuieşte pe Banu Mihalcea (dela B-dul Lenin spre Chiliei la 2–3 case). Parintii sai lucreaza la Sfat. Are un frate mai mare care a dezertat din armata şi a fost condamnat (fiind liber în prezent). Profesorul SUCIU depune un viu interes în organizarea elevilor pentru echipe sportive. Intr-o discutie între elevii: I. VASILACHE şi GHENADE NICOLAE din clasa X-a A, am aflat ca elevul GHENADE e elev la Scoala Agricola dela Poarta Alba, avînd pe prof. SUCIU ca secretar al şcolii. Acesta la rîndul sau a discutat cu cîtiva elevi din scoala cu care SUCIU era în intimitate (chefuiau împreuna), ca profesorul SUCIU le-a povestit despre cînd era la Paris, preaslavind viata, obiceiurile, etc. francezilor.–

„Titus"

Cazul printului STURZA:

L-am cunoscut în anul 1956 octombrie prin intermediul lui TICU VANGHELE, care primea meditatii la Franceza. Acesta a terminat liceul seral în anul 1956. Ei venise la şcoala ca sa vorbeasca cu SUCIU.–

In seara zilei de vineri 28.II. a.c. eşind dela şcoala m-am întîlnit cu el, i-am spus ca intentionez sa ma mediteze la Franceza. Cu aceasta ocazia m-a dus sa-mi arate unde locuieste. La el acasa nu era nimeni, am stat cîteva minute, stabilind ca voi mai trece pe la el în cursul saptamînii pentru a discuta amanunte în vederea meditatiei.–

Printre cei care-l viziteaza pe STURZA acasa îi cunosc pe urmatorii: GIGI FEODOSE, IONESCU TRAIAN „Trajan" acelaşi care îl viziteaza pe prof. (SUCIU).–

Instructaj facut agentului:

Agentul a fost instructat ca în cursul saptamînii viitoare sa-l viziteze acasa pe STURZA şi sa discute asupra meditatiei, stabilind orele şi pretul orelor.–

Lt. maj. de Securitate,
Buta Ion

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, f. 27.

22. 1958, martie, 8, Constanţa. Hotărâre elaborată în cadrul Direţiei Regionale de Securitate Constanţa referitoare la deschiderea dosarului de verificare asupra lui I.D. Suciu.

= MINISTERUL AFACERILOR INTERNE =
Direcţia Reg. Constanţa
– Secţia III –
– 8.III.1958 –

– strict secret –
ex. 1

H O T A R I R E
– pentru deschiderea dosarului de verificare
asupra numitului SUCIU ION –

Date de identificare:

Sus-numitul este nascut la 3 august 1917 în oraşul Lugoj, fiul lui Dumitru şi Ofelia, origina socială burgheza, nationalitate romîna, studii absolvent al facultatii de litere si filozofie, serviciul militar nesatisfacut, necasatorit, nu poseda avere, în prezent functioneaza ca profesor de istorie la scoala medie mixta serala, domiciliat în Constanta Str. Olga Bancic nr. 44. –

Continutul materialelor:

In prezent neîncadrat politic.

Din materialele existente verificate ce se detin în arhivele M.A.I. asupra sa rezultă.–

A facut parte din P.N.T. detinînd functia de conducator al tineretului universitar P.N.T.-ist.–

Tot din aceste materiale mai rezulta ca sus-numitul este nepotul fruntaşului P.N.T. BOCU SEVER în prezent cu D.O. pe raza raionului Feteşti, cu care a întretinut strînse legaturi şi prin intermediul caruia a întretinut relatii şi cu alti conducatori P.N.T.-işti ca POPOVICI MIHAIL, IULIU MANIU cu care ar fi ruda prin alianta. –

După terminarea studiilor s-a stabilit în Bucureşti, unde a functionat ca ziarist la diferite redactii burgheze, totodata ocupîndu-se şi cu scrierea diferitelor carti cu caracter national şovin. –

Din unele materiale obtinute prin investigatii ce se afla la dosarul sau, rezulta ca în perioada anilor 1941–1944 a fost folosit de catre fostul Ministru MIHAIL ANTONESCU în culegerea de informatii din rîndul foştilor politicieni.–

In acest scop SUCIU ION a organizat un birou de colectarea acestor informatii pe care le centraliza într-un buletic şi le transmitea Ministrului Antonescian prin şefa de cabinet a acestuia anume ROPALA LOTI despre care se arata în materiale ca este sora legionarului ROPALĂ CATALIN fost şef al corpului razlet legionar din capitala. –

In vederea culegerii informatiilor sus-numitul a folosit la rîndul sau diferiti artişti, printre care şi pe actrita HENTEA ELISABETA din Bucureşti. –

Drept recompensa pentru serviciile aduse fostului guvern Antonescian, sus-numitul a fost trecut pe lista persoanelor ce erau remnerate din fondurile secrete ale preşedintiei şi numit în functia de inspector al teatrelor.–

Din materiale mai rezulta faptul ca SUCIU ION era bun prieten cu BALOTĂ ANTON fost inspector general al teatrelor şi legionar notoriu, care dupa rebeliunea legionara din 1941 a fost internat în lagarul Tîrgu-Jiu şi pentru care SUCIU ION a invertenit, datorita privilegiilor de care se bucura în rîndul conducatorilor Antonescieni pentru eliberarea acestuia din lagar. –

Tot prin interventii în perioada dictaturii antonesciene a reuşit sa fie numit în postul de administrator sechestru la societatea germana de transporturi internationale anume „HANSA-ROMINA" cu care ocazie a întreţinut legaturi cu diverşi functionari fascisti, precum si relatii cu Legatia Germana din Bucureşti. –

Dupa 23 August 1944 a functionat la Institutul de Istorie Romîn, ca şef de lucrari, pîna 1948 cînd a fost comprimat. –

In martie 1949 a fost arestat de organele M.A.I. Reg. Oradea, fiind prins în delictul de a trece fraudulos frontiera, fapt pentru care a fost judecat şi condamnat la 3 ani închisoare, eliberându-se în 1952. –

In cursul anului 1956 s-a stabilit cu domiciliu în oraşul Constanta, ocupînd un post de profesor în care functioneaza şi în prezent. –

In luna august 1957 Reg. M.A.I. Timişoara, ne trimite în copie o nota informativa, obtinuta de la agentul „TRANDAFIR FLORIAN" din care rezulta:

Agentul întîlnind ocazional pe SUCIU ION în Bucureşti, printre alte discutii l-a întrebat ce l-a determinat sa se stabileasca cu domiciliul tocmai în Constanta, la care acesta a raspuns:

– „Constanta este singurul loc de unde se poate pleca mai usor din tara".–

Tot cu ocazia acestei întîlniri numitul SUCIU ION s-a interesat prin agent, daca cunoaşte unde se afla în prezent numitul BUGARIU AUREL, despre care Reg. M.A.I. Timişoara, arata ca acesta este cunoscut ca legionar, aflat în pozitia fugit din tara. –

Dintr-o nota informativa furnizata de agentul „OZON TITUS" al Secţiei a III-a în septembrie 1957, referitor la numitul SUCIU ION rezulta:

Este bine pregatit din punct de vedere profesional, preda cu multa sîrguinta în special „patriotismul", cauta sa atraga sub influenta sa o serie de tineri din rîndul elevilor, fata de care în mod foarte abil manifesta ura sa împotriva U.R.S.S. –

In baza materialelor ce le detinem urmeaza ca profesorul SUCIU ION sa fie trecut în evidenta operativa ca suspect cu intentia de evaziune. –

In scopul stabilirii activitatii sale în P.N.T., indentificarea legaturilor ce le

întretine cu elementele din aceasta organizatie politica, identificarea activitatii ce a desfaşurat-o sub regimul Antonescian şi legaturile ce le-a întretinut cu foşti functionari fascişti în perioada razboiului în Bucureşti, precum şi urmarirea sa activa ca unul ce intentioneaza sa fuga din tara,

P R O P U N E M:

Deschiderea dosarului de verificare asupra numitului SUCIU ION prin care sa stabilim confirmarea sau infirmarea materialelor ce le detinem. –

Verificarea urmeaza sa înceapa la 10 martie 1958. Prezenta hotarîre a fost redactata într-un singur exemplar la 8 martie 1958 în Constanta. –

DE ACORD:
SEFUL SECTIEI
Cpt. de Securitate
Burlacu Victor

SEFUL PROBLEMEI
Lt. maj. de Securitate
Buta Ion

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, ff. 1–4.

23. 1958, martie, 20, Constanţa. Scrisoare expediată de I.D. Suciu prietenului său Gheorghe Comanici, preot în comuna Tariverde din raionul Istria, regiunea Constanţa, pe care istoricul îl cunoscuse în perioada detenţiei din Penitenciarul Aiud. Preotul Gheorghe Comanici era în aceeaşi perioadă şi informator al Securităţii, unde îşi semna notele cu pseudonimul „Nae Constantin".

C O P I E

Destinatar,
Preotului
Gheorghe Comanici
Comuna Tariverde
Raionul Istria
Regiunea Constanta

Expeditor,
Prof. Dl. D. Suciu
Constanta
Str. Olga Bancic 44

20. III. 1958

Frate Gicule,

Un om care nu pastreaza legaturile cu prietenii – prin scris cel putin – este un om mort, spune un vechi proverb.–

Iata eu am omis sa mai scriu deoarece sînt extrem de ocupat, deşi îmi face o reala placere sa am veşti dela tine. Acum îti scriu pentru doua lucruri mai importante.–

1). Chestiunea icoanei: Se apropie sfintele paşti şi cred ca ar fi bine sa iei icoana s-o sfinteşti şi s-o pui în biserica pentru a împodobi – cu un obiect

vechi de o deosebita valoare artistica, facuta dupa toate regulile erminiei ortodoxe – sfînta biserica.–

Pentru mine frate draga ar fi şi o mare bucurie sufletească sa stiu ca aceasta icoana dela strabunii mei este în biserica ta şi pe de alta parte un ajutor material, care sa ma poata echilibra din punct de vedere financiar, caci o duc destul de prost cu finantele.–

In al doilea rînd se pune problema eventualei vizite ce vrem s-o facem la tine cu 2 familii de prieteni din Bucureşti. Este vorba de preotul VASILE NETEA şi sotia şi PAUL TEODORESCU cu sotia cu care am hotărît sa venim la tine cînd am fost de Craciun la Bucureşti.-Comunica-mi deci urgent daca eşti dispus sa ne primeşti.–

In caz afirmativ eu le voi comunica lor ca sa fiu sfîntul prohod la Tariverde, urmînd ca sa stam pîna luni dimineata, caci luni dupa masa trebuie sa fiu la şcoala.–

Deci te rog comunica-mi ca sa ştiu ce sa fac caci trebuie sa-i mai anunt şi pe ei la Bucureşti ca sa ştie oamenii sa se pregatească.–

Copii sînt bine. Titi a început sa vina la franceza dar nu vrea sa învete decît ceiace îi cere profesorul la şcoala. Incolo toate bune. Transmite sarutari de mîini doamnei Comanici şi frateşti îmbratişari.–

ss. I. D. Suciu

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, f. 180.

24. 1958, aprilie, 4, Constanţa. Notă-raport referitoare la I.D. Suciu, întocmită în cadrul Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa.

= MINISTERUL AFACERILOR INTERNE =
Directia Reg. Constanta
– Sectia III/a –
– 4 april. 1958 –

– strict secret –
ex. 1

NOTA – RAPORT
– asupra numitului SUCIU D. IOAN domiciliat în Constanta Str Olga Bancic nr. urmarit prin dos. de verificare nr. 648.–

Sus-numitul este banuit ca datorita legaturilor ce le-a întretinut cu elemente din fosta conducere a dictaturii Antonesciene, precum şi cu elemente

fasciste din Legatia Germana din Bucureşti în timpul razboiului, este posibil sa se ocupe cu culegerea de informatii.–

De asemeni în prezent este semnalat ca întretine legaturi cu elemente duşmanoase, atît din localitate cît şi din alte localitati.–

In 1949 a fost arestat de catre Dir. Reg. M.A.I. Oradea pentru tentativa de evaziune, în prezent din afirmatiile sale fata de agentul „FLORIAN TRANDAFIR", rezulta ca intentioneaza sa fuga din tara în care scop s-a stabilit cu domiciliu la Constanta.–

Intrucît sus-numitul în prezent este în vacanta pîna la 14 aprilie 1958, în care timp preconizam ca are posibilitatea de a lua legatura cu o serie de elemente în realizarea scopurilor ce le urmareşte, propunem a se aproba supravegherea sa operativa pe timp de 10 zile.–

Lt. maj. de Securitate
Iliescu Ion

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, f. 66.

25. 1958, aprilie, 4. Plan complet de măsuri informativ-operative referitor la verificarea şi supravegherea istoricului.

= MINISTERUL AFACERILOR INTERNE =
Direcţia Reg. Constanţa
– Secţia III/a –
– 4 april. 1958 –

– strict secret –
ex. 1

SE APROBA

PLAN DE MASURI
– informativ-operativ în dosarul de verificare nr. 648 deschis asupra numitului SUCIU D. IOAN profesor domiciliat în oraşul Constanţa

Sus-numitul este nascut la 3 august 1917 în Lugoj, fiul lui Dumitru şi Ofelia, absolvent al facultatii de litere şi filozofie, serviciul militar nesatisfacut, necasatorit, nu poseda avere, în prezent profesor, domiciliat în Constanta Str. Olga Bancic nr. 44.–

In prezent neîncadrat politic, în trecut a facut parte din P.N.T.–

Din materialele existente neverificate ce se detin asupra sa (arhivele M.A.I.), rezulta ca în trecut a facut parte din P.N.T. şi a detinut functia de conducator al tineretului universitar P.N.T.-ist. Este ruda apropiata cu BOCU SEVER conducator al P.N.T., prin intermediul caruia a cunoscut şi întretinut

relatii şi cu alti fruntaşi P.N.T.-isti ca POPOVICI MIHAIL, IULIU MANIU şi altii.–

In perioada dictaturii Antonesciene (1941–1944) a fost folosit de catre MIHAIL ANTONESCU, fost prim ministru în culegerea de informatii în care scop SUCIU D. IOAN a organizat un birou pentru colectarea acestor informatii, pe care le centraliza într-un buletin şi le transmitea ministrului- ANTONESCIAN prin secretara acestuia anume ROPALA LOTTI sora legionarului ROPALA CATALIN fost şef al corpului legionar Razleti, fugit din tara.–

Datorita privilegiilor de care se bucura sub regimul antonescian, a fost numit în functia de inspector al Teatrelor pe tara şi a intervenit pentru eliberarea din lagar a legionarului BALOTA ANTON fost inspector general al teatrelor pe tara.–

Tot prin interventii, în perioada dictaturii Antonesciene a reuşit sa fie numit în postul de administrator sechestru la Societatea romîna germana de transporturi internationale „Hansa-Romîna" cu care ocazie a întretinut relatii cu functionarii fascisti, precum si cu elemente din Legatia Germana de la Bucureşti.–

Dupa 23 August 1944 a functionat ca sef de lucrari la Institutul de Istorie Romîn pîna în 1948 cînd a fost comprimat.–

In martie 1949 a fost retinut de organele M.A.I. Reg. Oradea, fiind prins în delictul de evaziune, fapt pentru care a fost condamnat la 3 ani închisoare, eliberîndu-se în 1952.–

De la eliberare şi pîna în cursul anului 1956, cînd s-a stabilit în oraşul Constanta, nu se cunoaşte localitatea unde a domiciliat şi ocupatiile sale.–

In august 1957 a afirmat fata de agentul „TRANDAFIR FLORIAN" al Reg M.A.I. Timişoara, ca s-a stabilit cu domiciliu în oraşul Constanta, cu intentia de a pleca clandestin din tara, în care scop s-a interesat prin agent despre situatia legionarului BUGARIU AUREL, fugit din tara.–

Dintr-o nota furnizata de agentul „OZON TITUS" al acestei Directii Regionale, rezulta ca este bine pregatit din punct de vedere profesional, cauta sa atraga de partea sa tineret, manifesta duşmanos împotriva U.R.S.S. în mod foarte abil.–

In scopul verificarii materialelor de mai sus şi în special daca intentioneaza sa paraseasca tara în mod clandestin, la data de 31 martie 1958, s-a deschis dosar de verificare pentru a stabili:

1. Dintr-un material vechi (investigatii) neverificat, rezulta ca a facut parte din P.N.T., în timp ce era student şi ca a fost şeful tineretului universitar PNT din facultate, a întretinut legaturi cu fruntaşi P.N.T.–

In acest scop se vor lua masuri pentru a stabili unde a urmat cursurile universitare, cu cine a urmat aceste cursuri, ce politica a desfasurat, cercul

colegilor sai, sub a cui îndrumare a desfaşurat aceasta politica, ce relatii a întretinut cu fruntaşii P.N.T., cu cine anume şi în ce constau aceste relatii.–

2). In ce a constat legaturile sale cu foştii conducatori ai dictaturii Antonesciene, ce informatii a furnizat acestora, pe cine privea informatiile culese şi caracterul lor, mijloacele ce le-a folosit în culegerea acestor informatii, repercursiunile ce-au urmat în urma informarilor furnizate şi asupra caror elemente s-au luat masuri represive.–

3). Stabilirea legaturilor sale cu functionarii fascisti, cu cine anume a întretinut legaturi, caracterul acestor legaturi, eventual în ce relatii se afla în prezent cu aceste elemente şi ce mijloace foloseşte în mentinerea acestor legaturi.–

4). A se verifica daca întretine relatii cu elemente din rîndul tineretului, în ce scop întretine aceste relatii, cine sînt aceste elemente, ce metode foloseşte pentru realizarea acestui fapt şi atragerii acestor tineri sub influenta sa.–

5). Identificarea elementelor din rîndul persoanelor mature cu care întretine legaturi în prezent, cine sînt aceste persoane, în ce constau legaturile, daca urmareşte sau desfasoara vre-o activitate comună, caracterul actiunii ce eventual o desfaşoara.–

6). Daca intentioneaza a parasi tara, ce anume cauze îl determina sa savîrşeasca acest fapt, daca acest scop îl urmăreşte personal sau în asociatie cu alte elemente, ce masuri au întreprins s-au intentioneaza a întreprinde în acest sens.–

In scopul realizarii şi a clarificarii sarcinilor sus aratate, ne propunem, ca în desfaşurarea prezentului plan, a întreprinde urmatoarele masuri:

– Pentru documentarea şi adîncirea cunoştintelor noastre asupra sa, precum şi a identificarii elementelor cu care a întretinut şi întretine legaturi, se vor lua masuri a se cere Reg. M.A.I. investigatii în raport cu perioada cît a domiciliat pe raza regiunii respective şi care sa se precizeze, ocupatiile, vederile sale politice şi în special identificarea prietenilor şi a cercului sau de relatii.–

In baza acestor identificari se va trece la studierea şi pozitia fiecarui element în parte şi în raport de rezultate se va propune masuri corespunzatoarea, ca luare în lucru, anchetare, studierea în vederea recrutarii.–

Termen 1 iunie 1958

Executa Lt. maj. Iliescu Ion

In scopul stabilirii activitatii sale politice în P.N.T. şi a functiei ce a detinut-o în perioada universitatii, se va cere sprijinul Dir. III M.A.I., Dir. Securitatii, Bucureşti, pentru a trece la identificarea elementelor ce a facut parte din P.N.T. în perioada respectiva, a se culege materiale informative prin agentura, anchetarea unor elemente arestate ce au cunoştinta asupra obiectivului, eventual folosirea investigatiilor în acest sens.–

In cazul cînd se va stabili ca exista agentura ce poate fi folosita pe lînga obiectiv, se va lua masuri în vederea întocmirii instructajului respectiv în scopul marşrutizarii.–

Termen: 30 aprilie 1958

Executa: Lt. maj. Iliescu Ion

Intrucît din materialul informativ furnizat de angentul „FLORIAN TRANDAFIR" al Reg. M.A.I. Timişoara, în luna august 1957, rezulta ca agentul este prieten cu SUCIU D. ION şi se bucura de încrederea acestuia, fata de care a aratat ca intentioneaza sa paraseasca tara şi prin care s-a interesat de legionarul BUGARIU AUREL fugit în strainatate, se va lua masuri ca prin Reg. M.A.I. Timişoara sa se analizeze posibilitatea şi creiarea unei legende agentului, în sensul ca în vara acestui an, ar dori sa-şi petreaca concediu la mare. In acest scop agentul [...] legatura cu obiectivul din timp, prin corespondenta şi caruia sa-i ceara relatii cu privire la posibilitatea conditiilor de cazare, masa, etc.–

In acest caz pozitiv se va întocmi un instructaj detailat agentului prin care se va realiza sarcinile prevazute la pct. 5 şi în special la pct. 6 din prezentul plan de masuri.–

Termen 25 aprilie 1958

Executa Lt. maj. Iliescu Ion

În vederea încadrarii sale informative pentru a stabili vederile politice, atitudinea fata de regimul democrat popular, manifestarile personale, identificarea cercului de relatii şi în special cu elemente din rîndul tineretului, precum şi a scopului ce-l urmăreşte prin creierea relatiilor cu acesti tineri, se vor lua masuri pentru instruirea şi dirijarea agentului „TITUS OZON" care se cunoaşte cu obiectivul şi despre care acest agent a mai furnizat unele materiale.–

Termen permanent

Executa Lt. maj. Iliescu I.

De asemeni se va studia posibilitatile agenturii existente din cadrul Sectiei III-a şi în caz pozitiv se vor lua masuri pentru instruirea şi dirijarea agentului ce eventual îl cunoaşte.–

Termen 15 mai 1958

Executa Lt. maj. Iliescu Ion

Intrucît din materialele date de agentul „TITUS OZON" rezulta ca pe numitul SUCIU D. IOAN îl viziteaza la domiciliu o serie de elemente din rîndul tineretului studios ca IONESCU NICOLAE, BULGARU COSTEL, GROSU NELU, un elev caruia SUCIU D. IOAN îi spune MICUTU şi pe care obiectivul îl simpatizeaza foarte mult, IONESCU TRAIAN fost elev, în prezent exmatriculat din învatamînt şi care continua a-l vizita pe obiectiv la domiciliu, cerc fata de care SUCIU D. IOAN a facut unele discutii cu privire

la situatia din trecut şi în unele cazuri au organizat chefuri cu aceştia, se va trece la identificarea acestor elemente, se va studia fiecare ins în parte şi în raport cu rezultate se va recruta cel mai indicat în scopul încadrării sale informative.

Termen 25 mai 1958

Executa Lt. maj. Iliescu Ion

Tot în acest scop se va trece la identificarea cercului său de relatii din rîndul elementelor mature, cu care pînă în prezent s-a stabilit ca SUCIU D. IOAN este în relatii mai bune cu urmatorii: SUCEVEANU COSTANTIN, IORDACHESCU şi PARASCHIVESCU fost ofiter în armata burgheza, în prezent toţi profesori în Constanta, COMANICI GHEORGHE domiciliat în comuna Tari-Verde Reg. Constanta, prieten la care SUCIU D. IOAN intentioneaza sa-şi petreaca sarbatorile de primavara (paştele) fapt ce rezulta din controlul corespondentei, precum şi identificarea femeii anume MAGDALENA domiciliata în Constanta Str. Ion Lahovari în vîrsta de circa 45 ani care îi face menajul la domiciliu numitului SUCIU D. IOAN. Asupra elementelor sus aratate se va trece la studierea lor şi în raport cu rezultate, la recrutarea celui mai indicat.–

Termen 10 iunie 1958

Executa Lt. maj. Iliescu

De asemeni în vederea stabilirii legaturilor ce le-a întretinut s-au eventual le întretine cu elemente din fosta conducere a dictaturii antonesciene cît şi cu elementele fasciste, carora din materialele neverificate rezulta ca în perioada razboiului le-a furnizat informatii, se vor lua masuri ca, cu sprijinul Dir. III-a M.A.I. să se treaca la identificarea cercului sau de relatii din acea perioada, stabilirea situatiei si pozitiei fiecarui element în parte în scopul studierii şi folosirii acestor elemente fie prin anchetarea lor, eventual o recrutare din rîndul acestor elemente.–

Termen 20 iunie 1958

Executa Lt. maj. Iliescu

Se vor lua masura ca, cu sprijinul Dir. III-a sa se identifice numita ROPALA LOTTI, preconizîndu-se verificarea materialelor din care rezulta ca cel în cauza a furnizat informatii elementelor din conducerea dictaturii antonesciene. In acest caz se va trece la studierea pozitiei sus-numitei în vederea întreprinderii de masuri corespunzatoare ca: încadrarea informativa, eventual anchetarea, sau recrutarea sa.–

Termen 20 iunie 1958

Executa Lt. maj. Iliescu I.

In vederea cunoaşterii pozitiei sale şi a activitatii ce a desfaşurat-o şi împreuna cu cine în penitenciarul Aiud, unde a fost retinut în perioada anilor 1949–1952, se va cere sprijinul organelor respective cît şi prin Dir. Reg.

M.A.I. Cluj de a stabili activitatea sus-numitului pe perioada sus aratata şi în raport de rezultate se va propune masurile necesare de luat ca: anchetarea unor elemente cu care a fost arestat, eventual anchetarea unor detinuti ce-l cunoaşte.–

Termen 1 iunie 1958
Executa Lt. maj. Iliescu Ion

In scopul stabilirii şi identificarii elementelor cu care SUCIU D. IOAN întretine legaturi în Constanta vizitele ce le face sau primeşte, eventual daca face deplasari din oraş, s-au este vizitat de persoane din alte localitati, se va organiza supravegherea operativa a sus-numitului pe timp de 15 zile în cursul lunii aprilie 1958.–

Termen 10 aprilie 1958
Executa Lt. maj. Iliescu Ion

De asemeni se vor lua masuri pentru controlul corespondentei sus-numitului pe perioada aprilie-septembrie 1958.–

Raspunde Lt. maj. Iliescu Ion

Intrucît sus-numitul la 9 martie 1949 a fost arestat de catre organele Reg. M.A.I. Oradea pentru delictul de trecere frauduloasa a frontierei, se va cere dosarul de arhiva pentru studiu şi documentare.–

Termen: 10 aprilie 1957
Executa Lt. maj. Iliescu Ion

Prezentul plan de masuri va fi analizat cu conducerea Directiei la 1 iunie 1958 şi în raport de rezultate se vor face noi propuneri necesare în continuarea desfaşurarii actiunii.–

Pentru aplicarea în practic a masurilor prevazute în prezentul plan de munca, raspunde Lt. maj. Iliescu Ion sprijinit de şeful Secţiei Cpt. Burlacu Victor.–

DE ACORD:

SEFUL SECTIEI
Cpt. de Securitate
Burlacu Victor

AJUTOR SEF SECTIE
Lt. maj. de Securitate
Iliescu Ion

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, ff. 19–22.

26. 1958, aprilie, 8, Constanţa. Ordin intern elaborat în cadrul Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa în cuprinsul căruia sunt solicitate informaţii suplimentare referitoare la I.D. Suciu şi prietenul său, preotul Gheorghe Comanici.

Direcţia Reg. Constanţa Strict Secret
8 aprilie [195]8 S.C. nr. 733
ex. nr. 2

M.A.I./ SECTIA RAIONALA ISTRIA

Din materialele verificate ce le detinem, rezulta ca un numar de trei elemente duşmanoase, dintre care unul urmarit de catre aceasta Directie Regionala prin actiune informativa, intentioneaza cu ocazia sarbatorilor de primavara „paştele" sa faca o vizita preotului COMANICI GHEORGHE din comuna Tari-Verde, la care sa ramîna timp de 3–4 zile.–

In acest sens dv. luati masuri în vederea studierii posibilitatilor încadrarii informative a preotului sus arestat, în scopul de a stabili:

– De cînd se cunosc aceste elemente între ei, în ce împrejurari s-au cunoscut, ce anume fapte comune i-au legat sau eventual îi leaga şi în prezent, ce discutii poarta, eventual daca preconizeaza a întreprinde vre-o actiune în prezent, sau orice alte aspecte ce intereseaza organele noastre.–

– In cazul cînd dv. posedati materiale asupra numitului COMANICI GHEORGHE veti înainta cu primul curier de la primirea prezentului ordin pentru studiu şi documentare.–

In scopul rezolvarii indicatiilor sus aratate, recomandam ca în cazul cînd în comuna respectiva nu exista agentura corespunzatoare, analizati posibilitatea unui alt agent de pe raza raionului dv., care cunoaşte şi are relaţii cu numitul COMANICI GHEORGHE şi care sa fie marşrutizat cat acesta sub o forma plauzibila, eventual o vizita în perioada sus aratata.–

In acest caz veti raporta urgent propunerile dv.–

Pentru îndeplinirea în bune conditiuni a prezentului ordin, îndicam ca personal sa se ocupe tov. şef de raion.–

LOCT. SEF DIRECTIE
Lt. Col. de Securitate
Sepi Nastase

SEFUL SECTIEI
Cpt. de Securitate
Burlacu Victor

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, f. 174.

27. 1958, aprilie, 12. Referat redactat de către locotenent-major Vosloban Gavril, elevul lui I.D. Suciu la liceul seral al Ministerului Forțelor Armate din Constanța.

12 aprilie 1958

REFERAT

Pe profesorul SUCIU D. ION îl cunosc din anul 1956 fiindu-mi profesor de istorie la liceul seral M.F.A. în clasa IX-a şi a X-a.–

Aproape în fiecare seara dupa terminarea cursurilor el avînd de obicei ultimile ore, l-am vazut la cîte un bufet unde ia masa, sau unde serveşte bauturi cu ceilalţi profesori de la liceul seral M.F.A. ca DROPOL ALEXANDRU, profesor SCRIMA CONSTANTIN, profesor ATANASIU şi profesor TOTOIESCU. In repetate rînduri în anul 1956 şi 1957 am baut şi eu c uel, împreuna cu alti colegi de liceu.–

Odata la restaurant l-am întrebat cum se face ca el profesor doctor, care a avut catedra la facultate la Bucureşti a fost repartizat la cursul mediu. La aceasta mi-a raspuns ca repartizarea lui la liceu în provincie se datoreşte faptului ca a fost social democrat de a lui TITEL PETRESCU şi ministerul [...]

Tot în discutii mi-a spus ca meritele lui sînt recunoscute de o serie de profesori universitari cu care a fost coleg şi care e prieten şi aici în munca de jos, va arata partidului ce poate el sa faca în meseria lui.–

In una din zile dupa arestarea şefilor de garnizoana din oraşul Constanta pe la orele 23 cînd veneam de la şcoala ne-am dus la bufetul restaurantului Transilvania pentru a servi masa. In timp ce serveam masa a venit în local şi profesorul SUCIU şi fiind mesele ocupate a luat loc la masa unde serveam eu. Era putin cam ametit, venea de la cursurile liceului seral ...

Dupa cîteva discutii despre şcoala ştiind ca lucrez la M.A.I. m-a întrebat daca ştiu ceva despre situaţia lui COSTICA (se referea profesorul SCRIMA CONSTANTIN), eu i-am spus ca nu ştiu deoarece nu ma ocup de aceasta [...] spunînd că este o diferenta mare între castigurile unui profesor şi a unui medic, mai ales medicii care au cabinet acasa.–

Cînd l-am întrebat de unde ştie de SCRIMA CONSTANTIN şi de IUSTIAN ca au fost arestati, mi-a spus ca toata Constanta ştie. In continuare îşi manifesta compatimirea fata de profesorul SCRIMA pe care îl considera ca unul din cei mai buni prieteni ai sai şi ca cel mai bun profesor de romîna care îl are oraşul Constanţa.–

Dupa aceasta am trecut din nou la discutia despre scoala, continuînd a se lauda ca de obicei despre meritele, pregatirea sa şi aprecierea de care

se bucura din partea a o serie de profesori universitari a caror nume nu-l retin.–

Lt. maj. Vosloban Gavril

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, f. 28.

28. 1958, aprilie, 14, Constanța. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 14 aprilie 1958.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
Directia Reg. Constanta

STRICT SECRET
Ex. nr.

Catre,
SECTIA III-a

– NOTA –

De supraveghere operativa efectuata asupra numitului SUCIU D. IOAN în ziua de 14 aprilie 1958, domiciliat în Constanta str. Olga Bancic nr. 44 care în notele viitoare va purta porecla STAN.

Supravegherea a început la orele 7,00.

Supravegherea s-a terminat la orele 21,40.

La orele 16,50 STAN a iesit de la domiciliu avînd o servieta de culoare maron în mîna, fiind îmbracat cu balonzaider bej, costum bleomaren în dungi, pantofi maron si încet a mers pe str. Daciei, General Manu, Stefan cel Mare, Răscoala din 1907, Cuza Voda, I.V. Stalin si a intrat la scoala nr. 12 din colt cu B-dul Republicii.

După 3' STAN a iesit de la scoala fiind însotit de doi elevi si discutînd au mers pe str. I.V. Stalin, Aristide Karatzale, Ecaterina Varga au traversat B-dul Republicii si au intrat la scoala.

La orele 21,15 STAN a iesit de la scoala cu servieta în mîna si a mers pe str. Stalin iar in fata cinematografului S.N.C. sa întîlnit cu un individ căruia i sa dat porecla STROE, ob. STAN a dat mîna cu STROE si foarte apropiati au discutat timp de 2' după care au mers foarte încet pe str. Stalin iar în colt cu str. Stefan cel Mare STAN si STROE sau întîlnit cu un individ cu care au dat mina continuînd să discute cu totii. Discutiile fiind purtate în special de STAN si STROE.

După cca. 10' STAN a dat mina cu STROE si cu acel individ sis au despartit, STROE a fost luat în plasare pentru a i se stabili domiciliul.

De la despartire de STROE si acel individ STAN a mers pe str. Stefan cel Mare iar in fata cofetariei Crezantima întîmplator sa întîlnit cu un individ cu care a dat mina schimbînd din mers cîteva cuvinte. Apoi STAN a continuat să mearga pe str. Stefan cel Mare iar în colt cu str. General Manu sa întîlnit cu un alt individ cu care a dat mina şi discutînd au mers pe str. General Manu, Daciei, iar în fata imobilului sau, STAN sa oprit în loc si a mai discutat cu acel individ cca. 2' după care sau despartit, iar STAN a intrat la domiciliu fiind orele 21,40.

Supravegherea continua.

Semnalmentele ob. STAN.

Etate 39 ani, statura mijlocie, conformatia corpului mijlocie, conturul capului oval, brunet la fata, părul negru pieptanat pe spate, fruntea mijlocie si vertical, sprincenele drepte, nasul rectilin, spre canvex, barbia ascutita si iesita în afara. Umeri mijlocii si dreptii, este putin adus de spate, merge schiopătînd putin de piciorul drept, este îmbracat cu balonzaider bej, costum bleomaren în dungi, pantofi maron, batic înflorat la gît, capul descoperit, poarta ochelari de soare si servieta de piele maron.

Miscarea leg. STROE.

La orele 21,35 după ce sa despartit de obiectiv, leg. STROE a mers împreuna cu un individ pe str. Stefan cel Mare, Mihai Viteazu si au intrat la restaurantul Carpati, fiind orele 21,30. Aici STROE a consumat bautura.

La orele 22,05 STROE cu acel individ a iesit de la restaurant si au mers pe str. Mihai Viteazu, Grivitei, Miron Costin, iar în fata imobilului cu nr. 28 sau oprit pe loc au dat mîna si sau despartit, iar STROE a intrat la imobilul din str. Miron Costin nr. 28 unde i sa stabilit domiciliu.

Semnalmentele leg. STROE.

Etate cca. 30 ani, statura mijlocie, conformatia corpului mijlocie, conturul capului oval, părul negru si pieptanat pe spate, fruntea mare si bombata, sprincenele groase si negre, nasul rectilin, gura potrivita, barbia ascutita.

Imbracat cu raglan gris, închis, pantaloni bleomareni, pantofi maron, capul descoperit.

SEFUL SECTIEI VII-a
Maior,
Sarchiz Jan.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, ff. 69–70.

29. 1958, aprilie, 15, Constanța. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 15 aprilie 1958.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
Directia Reg. Constanta

STRICT SECRET
Ex. nr.

Catre,
SECTIA III-a

– NOTA –

De supraveghere operativa efectuata asupra ob. STAN în ziua de 15 aprilie 1958.–

Supravegherea a început la orele 7,00.

Supravegherea s-a terminat la orele 22,15.

La orele 17,30 STAN a iesit de la domiciliu si grabit a mers pe str. Daciei, General Manu, Stefan cel Mare a intrat în farmacia nr. 6 de unde a iesit imediat continuînd să mearga pe str. Stefan cel Mare, Stalin si a intrat la scoala nr. 12 de 7 ani, fiind orele 17,40.

La orele 22,05 STAN a iesit de la scoala nr. 12 si grabit a mers pe str. Stalin, Stefan cel Mare, General Manu, Daciei si a intrat la domiciliu fiind orele 22,15.

Supravegherea continua.

SEFUL SECTIEI VII-a
Maior,
Sarchiz Jan

In ziua de 15.04.1958 orele 21,30 Stan a luat legatura cu un element cu care reia legatura şi la 17 aprilie a.c. şi căruia i sa dat conspirativul Sică. – vezi nota din 17 aprilie a.c.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, f. 71.

30. 1958, aprilie, 16, Constanța. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 16 aprilie 1958.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE STRICT SECRET
Directia Reg. Constanta Ex. nr.
Catre,
SECTIA III-a

– NOTA –

De supraveghere operativa efectuata asupra ob. STAN în ziua de 16 aprilie 1958.–

Supravegherea a început la orele 6,45.

Supravegherea s-a terminat la orele 24,20.

La orele 8,20 STAN a iesit de la domiciliu avînd în mîna servieta si a mers foarte grabit pe str. Daciei, Stalin, Ilie Pintilie, Mircea cel Mare, Smîrdan, B-dul Fr. Engels si a intrat la scoala Mixta nr. 3 fiind orele 8,30.

La orele 11,30 STAN a iesit de la scoala avînd în mîna aceiasi servieta si calm a mers pe B-dul Fr. Engels, Smîrdan, Mircea cel Mare, Ilie Pintilie, Stalin, Daciei si a intrat la domiciliu fiind orele 11,40.

La orele 19,30 STAN a iesit de la domiciliu cu o servieta în mîna si grabit a mers pe str. Daciei, Mihai Viteazu str. Kalinin, Stefan Mihaileanu si a intrat la socala de 7 ani, fiind orele 19,40.

La orele 22,35 STAN a iesit de la scoala împreuna cu doi indivizi, cărora le-am dat porecla de SIMA si SURU. Cu toti au mers discutînd pe str. Stefan Mihaileanu, Tepes Voda, Mihai Viteazu si au intrat la Bufetul „Steaua Rosie" fiind orele 22,45.

La Bufet, STAN, SIMA si SURU au luat loc la o masa în mijlocul sali lînga bufet, consumînd tuica. In timp ce au consumat bautura au dus discutii aprinse deopotriva.

La orele 23,45 STAN, SIMA si SURU au iesit de la bufet, s-au oprit în fata bufetului cca. 50' discutînd ceva după care SURU a dat mîna cu STAN si SIMA despartindu-se de ei, apoi STAN împreuna cu SIMA au mers încet discutînd pe str. Mihai Viteazu s-au oprit în colt cu str. Bolintineanu unde STAN a scos o brosura din servieta si îi citeste ceva din ea lui SIMA care asculta, aceasta cca. 30' după care au continuat să mearga discutînd pe str. Mihai Viteazu si s-au oprit pe trotuar în colt cu str. Daciei.

Aici STAN si SIMA au discutat foarte apropiati cînd mai tare cînd mai încet, iar SIMA din cînd în cînd gesticula din mîna pîna la orele 24,15 cînd au dat mîna si sau despartit.

STAN a mers grabit pe str. Daciei si a intrat la domiciliu fiind orele 24,17.

Supravegherea continua.

Miscarea leg. SURU.

La orele 23,45 SURU sa despartit de STAN si a mers grabit pe B-dul Lenin, str. Stalin, Bogdan Voda si a intrat la nr. 86 unde i sa stabilit domiciliu.

Semnalmentele leg. SURU.

Etate cca. 48 ani, statura înalta, conformatia corpului mijlocie, conturul capului oval, prelungit, nasul rectilin, gura potrivita, barbia ascutita, îmbracat cu pardesiu cu cardon gris, sapca gris, servieta de piele maron.

Miscarea leg. SIMA.

La orele 0,15 SIMA sa despartit de STAN si grabit a mers pe str. Mihai Viteazu, Stefan cel Mare, I. Gh. Duca, B-dul Republicii si a intrat la nr. 57 etajul I. unde i sa stabilit domiciliu fiind orele 0,25.

Semnalmentele leg. Sima.

Etate cca. 40 ani, statura înalta, conturul capului oval, părul castaniu, deschis, inserectiunea părului ascutita, început de chelie, temporala, fruntea mare si înclinata, nasul rectilin, umeri largi si drepti, îmbracat cu balonzaider bej, pantaloni bleomareni, pantoni maron, capul descoperit. Este profesor.

SEFUL SECTIEI VII-a
Maior,
Sarchiz Jan

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, f. 72.

31. 1958, aprilie, 17, Constanța. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 17 aprilie 1958.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE — STRICT SECRET
Directia Reg. Constanta — Ex. nr.

Catre,
SECTIA III-a

– NOTA –

De supraveghere operativa efectuata asupra ob. STAN în ziua de 17 aprilie 1958.–

Supravegherea a început la orele 6,45.

Supravegherea s-a terminat la orele 22,00.

La orele 11,30 de la domiciliul ob. STAN a iesit un individ căruia i.am dat porecla de SILI, care a fost luat în supraveghere pentru a fi stabilit.

La orele 12,55 STAN a iesit de la domiciliu avînd pe mîna un costum de haine gris si a mers calm pe str. Daciei, Stefan Mihaileanu si a intrat la imobilul cu nr. 31 (spalatorie chimica particulara cu firma N.S. BORANDA.

După 5' STAN a iesit de la aceasta adresa si a mers pe str. Stefan Mihaileanu, Daciei si a intrat la nr. 37 (adresa noua). La orele 14,55 STAN a iesit de la aceasta adresa singur si a mers pe str. Daciei, iar în colt cu str. Miron Costin STAN sa întîlnit cu un individ căruia i-am dat porecla de SICA cu care STAN a dat mîna si au mers împreuna discutînd pe str. Daciei, intrînd împreuna la domiciliul lui STAN fiind orele 15,00.

La orele 15,07 SICA a iesit de la domiciliul lui STAN fiind luat în supraveghere pentru a fi stabilit la domiciliu.

La orele 15,35 leg. SICA a fost vazut intrînd la domiciliu lui STAN cu o pereche de pantofi în mîna.

La orele 15,40 SICA a iesit de la domiciliul lui STAN fără pantofi.

La orele 17,30 STAN a iesit de la domiciliu avînd în mîna o servieta si fuga a mers pe str. Daciei, pîna în colt cu str. General Manu unde sa oprit din fuga si grabit a mers pe str. General Manu, Stefan cel Mare, Răscoala din 1907, Cuza Voda, Stalin si a intrat la scoala nr. 12 fiind orele 17,40.

La orele 21,25 STAN a iesit de la scoala cu acea servieta în mîna împreuna cu 2 indivizi colegi de serviciu si discutînd au mers pe str. Stalin, iar în colt cu str. Daciei, STAN a dat mîna cu acei indivizi si sa despartit. Apoi STAN a mers singur pe str. Daciei si a intrat la domiciliu fiind orele 21,40.

Pîna la orele 22,00 cînd postul a fost ridicat STAN nu a mai parasit domiciliu.

Mentionam ca leg. SICA este individul cu care ob. STAN a discutat în ziua de 15 aprilie 1958 orele 21,30–21,40 din str. Stefan cel Mare, colt cu str. General Manu pîna în str. Daciei la poarta obiectivului si care individ nu a fost luat în plasare în ziua arătata mai sus.

Supravegherea continua.

Miscarea leg. SILI.

La orele 11,30 cînd a iesit de la domiciliu ob. STAN leg. SILI a mers pe str. Daciei, Olga Bancic, Decebal, Miron Costin, Tudor Vladimirescu, B-dul Lenin si a intrat la nr. 17, ora fiind 11,36.

In timpul cît a mers pe acest traseu SILI a avut o comportare normala, avînd în buzunarul stînd al canadienei un caiec cu coperte albastre si în mîna dreapta o umbrela de culoare neagra.

Semnalmentele leg. SILI.

Etate 17–19 ani, înaltimea corpului mijlocie, spre mica, conformatia corpului mijlocie, forma capului rotunda, părul castaniu, gîtul scurt, umeri drepti. Imbracat în canadiana maron, pantalon gris, pantofi maron.

Miscarea leg. SICA.

La orele 15,07 SICA a iesit de la domiciliu ob. STAN avînd în mîna un cos de papura cu care intrase si a mers pe str. Daciei, iar în colt cu str. Ion Lahovari sa oprit în loc uitîndu-se la un grup de băieti care se jucau timp de 5' după care SICA a continuat să mearga pe str. Daciei, Mihai Viteazu si a intrat la nr. 32 unde i sa stabilit domiciliu.

Semnalmentele leg. SICA.

Etate cca. 17 ani, statura mijlocie, conformatia corpului svelta, conturul capului rotund, părul castaniu si cret, fruntea mijlocie si verticala, sprincenele negre si drepte, nasul rectilin si mic, barbia mica, este îmbracat cu pufoaica albastra, pantaloni gris, pantofi maron, capul descoperit. Este elev la liceu, tatal sau se numeste LAZAR GHEORGE si este de profesie cismar.

SEFUL SECTIEI VII-a
Maior,
Sarchiz Jan.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, ff. 73–74.

32. 1958, aprilie, 18, Constanța. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 18 aprilie 1958.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE — STRICT SECRET
Directia Reg. Constanta — Ex. nr.

Catre,
SECTIA III-a

– NOTA –

Privind supravegherea operativa efectuata asupra ob. STAN în ziua de 18 aprilie 1958.–

Supravegherea a început la orele 6,30.

Supravegherea s-a terminat la orele 22,55.

La orele 9,20 STAN a iesit de la domiciliul sau cu servieta în mîna si a mers normal pe str. Daciei, Stalin a traversat parcul sovietic în fata palatul sporturilor, a mers apoi pe str. Mircea cel Mare, Smîrdan, B-dul Fr. Engels si a intrat la serviciu, fiind orele 9,30.

La orele 12,25 STAN împreuna cu doi indivizi a iesit de la serviciu si au mers pe B-dul Fr. Engels, str. Smîrdan, Mircea cel Mare, Stefan cel Mare si în colt cu str. Stalin au stationat 1' discutînd împreuna.

După ce s-au despartit unul din indivizi, căruia i sa dat porecla SOTIR,

a fost luat spre plasare, iar STAN a mers pe str. Stalin si a intrat la farmacia nr. 2, colt cu B-dul Republicii.

După 3' a iesit de la farmacie punîndu-si un batic la gît si pe care la scos din buzunar si a mers pe str. Stalin, intrînd imediat la chioscul de ziare unit. nr. 2 de unde si-a luat un ziar.

După ce a iesit de la chioscul de ziare a mers pe str. Stalin, punîndu-si ziarul în buzunar iar în fata militiei circa I-a s-a întîlnit cu o individa cu care a stat si a discutat timp de 8'. In acest timp mai vine o individa căruia i sa dat porecla de SORA în care moment acea individa a plecat.

STAN împreuna cu SORA au mers discutînd apropiati pe str. Stalin, Vasile Alexandri, Mircea cel Mare, str. Aristide Caratzali si au intrat amîndoi la scoala de copii nr. 13 fiind orele 13,05.

La orele 13,11 STAN a iesit de la scoala împreuna cu leg. SORA si discutînd au mers pe str. Aristide Caratzale, Stalin, discutînd foarte agitati, apoi au intrat la comaliment de unde sa cumpere ceva au iesit imediat si au mers pe str. Stalin, Stefan cel Mare si au intrat la cofetaria Crizantema fiind orele 13,25.

După 1' au iesit de la cofetarie si au mers pe str. Stefan cel Mare, Stalin si au intrat împreuna la cofetaria Sinaia fiind orele 13,35. Atît în cofetaria Crizantema cît şi Sinaia, nu se stie ce au servit si ce au discutat întrucît nu s-a putut intra din cauza ca în local nu mai erau alte persoane.

La orele 14,20 SORA a iesit de la cofetaria Sinaia care a fost luata spre plasare, iar la 30' a iesit si STAN singur, mergînd pe str. Stalin, si a intrat la restaurantul Transilvania fiind orele 14,25.

In restaurant ob. STAN a consumat bauturi.

La orele 15,10 STAN a iesit de la restaurant cu servieta în mîna si a mers pe str. Stalin, Grivitei, Olga Bancic, Daciei si a intrat la domiciliu fiind orele 15,20.

La orele 19,25 STAN a iesit de la domiciliu cu servieta în mîna si grabit a mers pe str. Daciei, Mihai Viteazu, Kalinin si a intrat la scoala de 7 ani, fiind orele 19,35.

La orele 22,30 STAN împreuna cu leg. SIMA din B-dul Republicii si leg. SURU din str. Bogdan Voda nr. 86, au iesit de la scoala au mers încet discutînd pe str. Stefan Mihaileanu, pîna în colt cu str. Kalinin unde sau oprit, au mai stat pe loc cca. 50' după care s-au despartit, SURU a plecat singur pe str. Kalinin, iar STAN împreuna cu SIMA au continuat să mearga împreuna încet discutînd pe str. Stefan Mihaileanu, sau oprit în colt cu str. Daciei si au mai discutat cca. 5' după care au dat mîna si s-au despartit. Apoi STAN a mers mai grabit pe str. Daciei si a intrat la domiciliu fiind orele 22,53.

Supravegherea continua.

Miscarea leg. SOTIR.

După despartire de STAN leg. SOTIR împreuna cu individul ce-l însotea au stat putin în fata Librariei Tehnice iar după cca. 1' au plecat mergînd pe str. Stalin si au intrat la magazinul „Cadouri" unitatea 119 fiind orele 12,40.

La orele 12,50 SOTIR împreuna cu individul ce îl insotea au iesit si s-au reîntors pe str. Stalin, iar în fata magazinului de Bijuterie sa întîlnit cu 2 individe cu care au discutat cca. 1' după care s-au despartit si au continuat să mearga pe str. Stalin, intrînd la Difuzarea Presei unit. nr. 3. De aici SOTIR a cumpărat un ziar esind imediat continuînd să mearga pe str. Stalin, Stefan cel Mare, Mircea cel Mare, Smîrdan si a intrat la Internatul Scolilor medii fiind orele 12,500.

La orele 13,20 SOTIR împreuna cu individul ce-l însotea au iesit în curte iar după cca. 2' au intrat din nou în imobil.

La orele 14,45 SOTIR a iesit cu un alt individ în fata imobilului cu care a discutat cca. 15' . Pîna la orele 15,20 SOTIR nu a mai plecat de la internat.

Semnalmentele leg. SOTIR.

Etate 28–33 ani, statura mijlocie, conformatia corpului mijlocie, conturul capului oval, tenul saten, părul castaniu, peptenat pe spate, fruntea dreapta, mijlocie, sprincenele arcuite castanii, nasul rectilin, gura mijlocie, cu buzele normale, barbia ascutita.

Imbracat cu gabardin de culoare gris, pantaloni bej, din stofa superioara, cravata grena, pantofi cu bombeul înpletit de culoare maron, calitatea I-a.

Miscarea leg. SORA.

Leg. SORA a iesit singura de la cofetaria Sinaia si a mers pe str. Mihail Dumitru, Răscoala din 1907, si a intrat la scoala Petagogica fiind orele 14,25.

După cca. 5' SORA a iesit de la scoala si a mers pe str. Răscoala din 1907, Decebal si a intrat la imobilul cu nr. 23 unde i sa stabilit domiciliu fiind orele 14,35.

Semnalmentele leg. SORA.

Este în etate de cca. 33–37 ani, statura mijlocie, conformatia corpului mijlocie, conturul capului oval, tenul blond, nasul rectilin, gura mijlocie, buzele subtiri.

Imbracata cu costum taior gris, palarie maron, pantofi maron de antilopa, poarta poseta maron, probabil sa fie profesoara.

SEFUL SECTIEI VII-a
Maior,
Sarchiz Jan.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, ff. 75–76.

33. 1958, aprilie, 19, Constanța. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 19 aprilie 1958.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE — STRICT SECRET
Directia Reg. Constanta — Ex. nr.

Catre,
SECTIA III-a

– NOTA –

De supraveghere operativa efectuata asupra ob. STAN în ziua de 19 aprilie 1958.–

Supravegherea a început la orele 6,30.

Supravegherea sa întrerupt la orele 22,00.

La orele 8,20 STAN a iesit de la domiciliul sau cu servieta în mîna si a mers pe str. Daciei, Stalin, a traversat parcul sovietic în fata palatului sporturilor, a mers apoi pe str. Mircea cel Mare, Smîrdan, B-dul Fr. Engels, si la orele 8,30 a intrat la serviciu.

La orele 9,10 a iesit de la serviciu singur, cu servieta în mîna si a mers pe B-dul Fr. Engels, str. Smîrdan, Mircea cel Mare iar cînd a dat să traverseze parcul sovietic sa întîlnit cu un individ, căruia i s-a dat porecla SAVU, fiind orele 9,15. Acest individ avea mătura în mîna cu care matura aleile din fata palatului sporturilor.

Cu SAVU, STAN a stat de vorba foarte apropiati si foarte aprins, timp de 20'. După ce s-au despărtit SAVU a rămas sa fie luat în plasare, iar STAN sa reîntors din parc si a mers pe str. Mircea cel Mare intrînd la adresa cu nr. 122, fiind orele 9,45.

La orele 10,20 STAN a iesit singur cu servieta în mîna de la aceasta adresa si a mers pe str. Mircea cel Mare, B-dul Lenin, str. Stalin, Daciei si a intrat la domiciliul sau fiind orele 10,30.

La orele 12,10 STAN a iesit de la domiciliu împreuna cu un individ (care intrase cu 10' înainte de aceasta) si au mers pe str. Daciei, General Manu, Stefan cel Mare, Răscoala din 1907, B-dul Republicii, iar în colt cu str. Stalin sau oprit si au discutat aprins timp de 2'.

După ce sau despartit, dîndu-si mîna, individul căruia i sa dat porecla SANDU, a fost luat în plasare iar STAN a mers pe str. Stalin s.a oprit 1' în fata vitrinei mag. Bijuteria unde sa uitat la obiecte apoi a mers în continuare pe str. Stalin, s-a întîlnit cu un individ în fata cinematografului popular cu care a dat mîna salutîndu-se si schimbînd doua cuvinte din mers cu acest individ. După aceasta STAN a continuat să mearga pe str. Stalin, iar la orele 12,25 a intrat la posta.

La posta STAN a scos din servieta un plic albastru si o felicitare (carte postala) scrisa cu cerneala albastra si s-a adresat unei functionare (ghiseu recomandate) cerîndu-i un timbru. Din acest moment sa interceptat urmatoarea conversatie: – Vai, domnul SUCIU doriti timbru pentru tara sau international? Întrebîndu-l functionara cu un zîmbet stîngaci. – Nu, îi răspunse STAN, pentru tara, zîmbind si STAN la rîndul sau.

La întrebarea lui STAN, cum te simti, functionara a raspuns: ma simt foarte rau si nu stiu ce sa fac mai întîi. După aceasta conversatie între STAN si functionara a continuat în limba germana, în care timp au fost foarte seriosi la discutie.

După ce functionara îi da un timbru lui STAN, acesta aplica timbrul pe verso a plicului în schimbul căruia a plătit 2 lei. La plecare STAN a salutat-o pe functionara si a iesit de la posta afara introducînd scrisorile în cutia P.T.T. din dreapta la esire din posta. Pentru aceasta sa luat masuri, introducîndu-se un ziar imediat si anuntata organele T.O. fiind orele 12,32.

După ce a plecat STAN de la posta a mers pe str. Aristide Karatzale, si a intrat la scoala medie serala mixta fiind orele 12,34.

La orele 14,00 STAN a iesit de la aceasta scoala împreuna cu un individ căruia i sa dat porecla SMEU si au mers pe str. Aristide Karatzale, iar în colt cu str. Mircea cel Mare sau oprit discutînd apropiati timp de 4'. La despartire SMEU a fost luat spre plasare iar STAN a mers pe str. Mircea cel Mare, Piata Independentei, str. Stalin si a intrat la debitul de tutun unit. nr. 141, de unde după 2' a iesit si a mers pe str. Stalin, Piata Independentei si a intrat la Sfatul Popular Oras fiind orele 14,13.

La orele 14,20 STAN a iesit de la Sfatul Popular a tranversat piata Independentei, unde sa oprit în statia de autobuz nr. 2. Aici STAN a asteptat cca. 1' după care sa urcat în autobuzul nr. 2 si a coborît în statia de autobuz din B-dul Republicii.

După ce STAN a coborît din autobuz s-a oprit la cca. 2 m. distanta de autobuz pe trotuar si se uita la persoanele care coboara din autobuz, aceasta cca. 50' după care imediat a plecat pe B-dul Republicii si a intrat în imobilul ce apartine de str. M. Kogîlniceanu nr. 15 cu intrarea pe B-dul Republicii (adresa noua). Aici STAN a stat cca. 1'după care a iesit si a mers pe B-dul Republicii, str. Răscoala din 1907, unde a intrat la Baia Populara nr. 1 fiind orele 14,25.

La orele 15,30 STAN a iesit de la baie, cunoscîndu-se ca a făcut baie a mers pe str. Răscoala din 1907, Piata Republicii, fundatura Cuza Voda, str. Cuza Voda, Stalin si a intrat la chioscul de ziare nr. 3, a cumpărat un ziar si cu el în mîna a mers pe str. Stalin, si a intrat la restaurantul Transilvania fiind orele 15,37.

Aici STAN a mers în salonul de cl. I-a si a consumat bautura.

La orele 15,50 STAN a iesit de la restaurant cu balonzaiderul pe mîna a

mers pe str. Grivitei, General Manu, str. Daciei, si a intrat la domiciliu fiind orele 16,00.

La orele 17,20 STAN a iesit de la domiciliu cu servieta în mîna si a mers pe str. Daciei, General Manu, Stefan cel Mare, Răscoala din 1907, Cuza Voda, Stalin, vis-a-vis de scoala nr. 12 sa întîlnit cu un grup format din 4 elevi unde sau opritt întrebîndu-l pe STAN ceva, STAN a scos un caiet din servieta si le-a spus ceva despre materii, apoi sa despartit si STAN a tranversat trotuarul după care a intrat la scoala nr. 12 fiind orele 17,35.

Mentionam ca elevii au dedus ca sînt la cursul seral la aceasta scoala si sînt cunoscuti de STAN.

La orele 21,05 STAN a iesit de la scoala cu servieta în mîna, împreuna cu un individ căruia îi dam porecla de SASU, unde discutînd reciproc au mers încet pe str. Stalin, pîna în colt cu str. Daciei unde sau oprit pe loc au mai discutat cca. 10' discutii ce erau agitate, de ambii iar SASU din cînd în cînd gesticula din mîna.

In acest timp a mai apărut un individ care a dat mîna numai cu SASU si cu totii nu au mai stat nici 50' după care STAN s-a despartit de SASU si acel individ (SASU a fost luat în plasare) STAN a tranversat str. Stalin a mers pe str. Daciei si a intrat la domiciliu fiind orele 21,35.

Pîna la orele 22,00 cînd postul a fost lăsat STAN nu a mai iesit de la domiciliu.

Supravegherea continua.

Miscarea leg. SAVU.

De la despartire de STAN, leg. SAVU a continuat să mature trotuarul din fata Palatului Sporturilor. La orele 14,20 SAVU a plecat din fata sali Sporturilor avînd în mîna o perie de paie si a mers prin fata sali sporturilor, str. Stalin, Decebal, intrînd la baracile ce pregatesc materialele pentru armatura la constructia palatului sporturilor.

Aici SAVU a stat cca. 5' după care a iesit fără perie a mers încet pe str. Decebal, Stalin uitîndu-se la mai multe vitrine si s-a oprit în fata farmaciei nr. 2 unde sa rezemat de zidul de la intrare, fiind orele 14,40.

La orele 16,00 SAVU a plecat din acest loc si plimbîndu-se foarte încet, a mers de mai multe ori pe str. Stalin, B-dul Republicii, str. Răscoala din 1907, Piata Republicii, str. Stefan cel Mare pîna la orele 18,15 cînd sa reîntors din nou în str. Stalin oprindu-se în fata farmaciei nr. 2. După cca. 10' SAVU a plecat din acest loc si a mers pe str. Stalin, B-dul Republicii, str. Răscoala din 1907, si a intrat în Piata Republicii, de unde a cumpărat de la un aprozar doua oua pe care le-a pus într-o punga apoi le-a bagat în buzunar si a continuat să mearga prin Piata Republicii, str. Răscoala din 1907, Stefan cel Mare si a intrat la o alimentara fără firma din apropierea cinematografului Progresul.

De aici SAVU a cumpărat una cutie conserva de peste pe care a înfasurat-o

într-o hîrtie alba pe care a scos-o din buzunar, apoi a iesit si grabit a mers pe str. Stefan cel Mare, Stalin, si a intrat la magazinul tehno-metal unitatea nr. 135 unde se uita pe la mai multe obiecte timp de 2'. După acest timp SAVU a iesit de aici fără să cumpere ceva si a continuat să meargă pe str. Stalin, B-dul Lenin, str. Moldovei, 30 Decembrie, Ion Adam si a intrat la nr. 5 A. a doua usa pe stînga unde a fost stabilit fiind orele 18,55.

Semnalmentele leg. SAVU.

Etate cca. 55–60 ani, statura mijlocie, conformatia corpului uscativa, conturul capului oval, fata slaba, cu riduri pronuntate si dese, tenul blond, părul alb, fruntea dreapta, mijlocie, sprincenele drepte, blonde, ochii albastri, nasul rectilin, gura mijlocie, barbia ascutita, gîtul subtire, îmbracat cu costum în brazde, pelerina de ploaie gris, basca bleomarena, bocanci maron.

Miscarea leg. SANDU.

După despartire de STAN, leg. SANDU a continuat să meargă pe str. Stalin, iar în fata scolii nr. 12 SANDU sa întîlnit cu un individ (elev) si împreuna au continuat să mearga pe str. Stalin, intrînd împreuna la agentia Teatrului de stat.

La orele 12,30 SANDU împreuna cu acel individ au iesit si au continuat să mearga pe str. Stalin, Cuza Voda intrînd împreuna la cantina „Energia" sectia I-a.

La orele 12,50 SANDU a iesit de la cantina împreuna tot cu acel individ si au mers pe str. Cuza Voda, Stalin oprindu-se în fata agentiei teatrului. Aici au stat de vorba 15' după care au continuat să mearga foarte încet pe str. Stalin, Stefan cel Mare, Mihai Viteazu, iar în colt cu Bdul Lenin sau oprit si au mai discutat timp de 10'. După acest timp SANDU sa despartit de acel individ, iar SANDU a continuat să mearga pe B-dul Lenin, str. Mihai Viteazu, Tepes Voda si a intrat la nr. 28 prima usa pe stînga unde i sa stabilit domiciliul fiind orele 13,40.

Semnalmentele leg. SANDU.

Etate cca. 16–18 ani, statura mijlocie spre înalt, conformatia corpului uscativa, conturul capului oval, tenul saten, părul castaniu închis, si-l poarta peptenat „creasta de cocos" fruntea dreapta si mijlocie, sprincenele arcuite, ochii caprui închis, nasul rectilin, gura mare, buzele potrivite, barbia ascutita, îmbracat cu balonzaid vernil, pantaloni bej, pantofi maron.

Miscarea leg. SMEU.

De la despartire de STAN, leg. SMEU a mers calm pe str. Mircea cel Mare, Smîrdan, B-dul Fr. Engels, Alexandru Puschin si a intrat în curtea imobilului nr. 12 oprindu-se la prima use pe stînga.

Aici SMEU a scos niste chei din buzunar iar cu una dintre chei a descuiat usa după care a intrat în acest imobil fiind orele 14,25 unde i sa stabilit domiciliul.

Semnalmentele leg. SMEU.

Etate 55–60 ani, statura mica, conformatia corpului plina, conturul capului rond, fata ronda, cu riduri dese si pronuntate, tenul blond, părul carunt, fruntea dreapta, sprincenele arcuite, nasul rectilin, potrivit, gura mare, buzele subtiri, barbia mica, gîtul scurt, îmbracat cu balonzaid bej, pantaloni gris, basca bleomarena, pantofi maron.

Miscarea leg SASU.

La orele 21,20 SASU sa despartit de ob. STAN si grabit a mers pe str. Stalin, B-dul Lenin, str. Moldovei, 30 Decembrie, Maramures si a intrat la caminul scoli de 7 ani nr. 5 unde i sa stabilit domiciliu.

Semnalmentele leg. SASU

Este în etate de cca. 36–40 ani, statura mijlocie, conformatia corpului mijlocie, conturul capului oval, fruntea mare si bombata, nasul rectilin, putin concav, gura potrivita, barbia ascutita, îmbracat cu reglan si palarie bej, pantaloni gris, poarta servieta maron.

SEFUL SECTIEI VII-a
Maior,
Sarchiz Jan.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, ff. 77–79.

34. 1958, aprilie, 20, Constanța. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 20 aprilie 1958.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
Directia Reg. Constanta

STRICT SECRET
Ex. nr.

Catre,
SECTIA III-a

– NOTA –

De supraveghere operativa efectuata asupra ob. STAN în ziua de 20 aprilie 1958.–

Supravegherea a început la orele 6,50.

Supravegherea s-a terminat la orele 22,00.

La orele 10,15 STAN a ieşit de la domiciliu fără aă aiba ceva asupra lui si grabit a mers pe str. Daciei, General Manu, iar în colt cu str. Stefan cel Mare STAN sa întîlnit cu leg. SASU, ce a fost stabilit în str. 30 Decembrie la caminul scolii de 7 ani nr. 5 si împreuna au mers discutînd pe str. Stefan cel

Mare, pîna în colt cu str. Stalin unde au mai stat de vorba cca. 2' în care timp STAN îl tragea de mîna pe SASU sa mearga cu el, spunîndu-i ca nu sta mult.

STAN vazînd ca SASU nu vrea sa mearga cu el a plecat singur grabit pe str. Stalin, Aristide Karatzale si a intrat la scoala medie mixta serala fiind orele 10,45.

La orele 11,45 STAN a iesit de la scoala împreuna cu un individ căruia i-am dat porecla de SIMION cu care STAN a mers discutînd foarte apropiati pîna în colt cu str. Stalin unde s-au mai întîlnit cu un individ cu care au stat de vorba timp de 5' după care s-au despartit.

De aici STAN împreuna cu SIMION au continuat să mearga plimbîndu-se pe str. Stalin, Karl Marx, str. Cantacuzino, str. Elena Pavel, oprindu-se în fata muzeului arheologic. Aici au stat de vorba cca. 30' după care SIMION a intrat în muzeu iar STAN a asteptat afara.

După 10' SIMION a iesit din muzeu împreuna cu un individ căruia i-am dat porecla de SOARE cu care SIMION a venit la STAN si împreuna toti trei au intrat la Biserica din str. Elena Pavel, colt cu B-dul I.C. Frimu fiind orele 12,05.

In Biserica toti trei au cumpărat cîte 4 lumanari care costau 2 lei 4 buc. pe care STAN le-a aprins de la intrarea în biserica în strînga înfigîndu-le într-o tava cu nisip în coltul din stînga izolate toate patru, iar SIMION si SOARE le-au aprins si le-a pus într-un sfesnic.

După 10' timp ce au ascultat la o predica a preotului SIMION împreuna cu SOARE au iesit din biserica iar STAN cînd în urma lor la use sa oprit si a scos din buzunar cinci lei care i-a dat la o femeie care cersea la usa si a spus sa fie pentru mama, apoi STAN a iesit din biserica si împreuna cu toti au mers discutînd, STAN fiind la mijloc, pe str. Elena Pavel, B-dul I.C. Frimu, str. Portului plimbîndu-se pe B-dul 16 Febroarie, trecînd de cazinou.

La o distanta de cca. 100 m. de cazinou STAN împreuna cu SIMION si cu SOARE sau oprit în loc rezemîndu-se de bare au purtat discutii diferite iar STAN a scos din buzunar o hîrtie după care cîtea lui SIMION si lui SOARE.

La orele 12,35 STAN împreuna cu SIMION si SOARE au plecat din acest loc si încet au mers pe B-dul 16 Febroarie, pîna în colt cu str. Portului. Aici au stat de vorba timp de 5' după care sau despartit fiind orele 12,45.

SIMION si cu SOARE au plecat fiind luati în supraveghere pentru a fi stabilit la domiciliu, iar STAN a mers singur pe B-dul 16 Febroarie, iar în apropierea cazinoului STAN a vazut-o pe leg. SORA (ce a fost stabilita în str. Decebal nr. 23) stînd pe o banca lînga care sa asezat si STAN începînd discutiile împreuna.

La orele 13,15 leg. SORA si STAN sau sculat de pe banca iar după 1' de discutie SORA i-a întins mîna lui STAN după care STAN a dat mîna cu SORA după care s-au despartit.

De aici STAN a plecat singur pe B-dul 16 Febr. si trecînd de cazinou la o distanta de 150 m. de cazinou STAN sa întâlnit cu un individ căruia i-am dat porecla de SORIN ce discuta cu o individa cu care STAN a dat mîna intrînd în discutii stînd pe loc lînga balostrada.

După ce toti trei au discutat timp de 10' a venit la ei o individa căreia i-am dat porecla de STELA cu care STAN a început să discute.

După cca. 5' de discutie aparte de SORIN si acea individa STAN împreuna cu STELA au mers încet pe B.dul 16 Febroarie, iar SORIN împreuna cu acea individa la cca. 5 m. în urma lor au urcat scările esind în B-dul I.C. Frimu, apoi au continuat să mearga pe str. Karl Marx, Piata Independentei, oprindu-se în fata cofetariei Marea Neagra unitatea nr. 7.

După ce sau despartit de ei SORIN împreuna cu acea individa, toti trei au dat mina cu STELA sis au despartit. STELA a fost luata în supraveghere pentru a fi stabilita la domiciliu iar STAN împreuna cu SORIN si acea individa au intrat în cofetarie unde au servit cite o prajitura stînd în picioare lînga o masa.

La orele 13,50 STAN împreuna cu SORIN si acea individa au iesit de la cofetarie si au mers discutînd pe str. Stalin, intrînd din nou la cofetarie din str. Stalin colt cu str. Unirii. Aici toti trei au luat loc la o masa unde au consumat cite o sticla de bere.

La orele 14,10 STAN a iesit de la cofetarie împreuna cu SORIN si acea individa si împreuna au mers toti trei discutînd pe str. Stalin, iar în colt cu str. Decebal STAN si SORIN au sarutat mina la acea individa sis au despartit. Apoi STAN si SORIN au tranversat str. Stalin mergînd pe str. Decebal si au intrat la nr. 21 (adresa noua) fiind orele 14,25.

La orele 14,30 STAN si SORIN au iesit de la aceasta adresa si discutînd au mers pe str. Decebal, Răscoala din 1907, iar în colt cu str. Daciei sau oprit în loc unde au mai discutat cca. 2' după care sau despartit. Apoi STAN a mers pe str. Daciei, si a intrat la domiciliu fiind orele 14,35.

Pîna la orele 22,00 cînd postul a fost ridicat STAN nu a mai părăsit domiciliu.

Supravegherea continua.

Miscarea leg. SIMION.

La orele 12,45 SOARE si SIMION sau despartit de STAN pe B-dul 16 Febroarie, lînga restaurantul Vraja Marii si au plecat pe B-dul 16 Febroarie, au tranversat str. Portului, au urcat pe scarile de la intrarea portului nr. 1 si au iesit în str. Nicolae Titulescu unde sau oprit cîteva secunde vorbind ceva.

După aceasta au plecat, în continuare pe str. N. Titulescu, foarte grabiti au tranversat Piata Ovidiu au mers pe str. Traian, Răscoala din 1907, si s-au oprit în fata garii C.F.R. timp de 1' s-a observat că intentionau sa intre la gara părînd în discutii nehotarîti. Totusi au mers pe peronul garii, au intrat în sala de asteptare fiind orele 12,58.

In sala s-au uitat la tabloul de mersul trenurilor. Din discutiile purtate

între ei s-a interceptat ca venise sa astepte pe cineva sa vina de la Vasile Roaita cu motorul.

După ce au iesit imediat din sala au mers pe peron si au intrat în W.C. public din gara de unde au iesit după 1'.

După ce au iesit de la W.C. au mers pe peron si sau oprit la esire din gara să astepte. In acest timp a sosit motorul de Roaita în care timp au apărut doua individe, cărora SOARE si SIMION le-au sărutat mîinile si au plecat împreuna. După ce au iesit de la gara au mers pe str. Răscoala din 1907, oprindu-se în statia de autobuz de lînga gara. Aci au stat 2' discutînd cu totii după care s-au despartit.

După despartire SOARE si SIMIO au mers în continuare pe str. Răscoala din 1907, iar în colt cu str. Ilie Pintilie au dat mîna amîndoi si s-au despartit.

De la despartire SIMION a plecat pe str. Ilie Pintilie, a tranversat str. Stalin, apoi a tranversat parcul sovietic, a mers pe str. Mircea cel Mare si la orele 13,25 a intrat la nr. 103.

Semnalmentele leg. SIMION.

Vîrsta 23–26 ani, statura mijlocie, conformatia mijlocie, forma capului ovala, tenul saten, fruntea normala, părul castaniu usor ondulat, nasul mijlociu, urechile normale. Imbracat în balonzaider laliu, cu cordon, pantalon bleomaren deschis, pantofi maron cu talpa de cauciuc negru.

Semnalmentele leg. SOARE.

La orele 12,45 SOARE si SIMION sau despartit de STAN, pe B-dul 16 Febroarie, lîngă restaurantul Vraja Marii si au plecat pe B-dul 16 Febroarie, tranversînd str. Portului si au urcat scările de la intrarea portului si au iesit în str. N. Titulescu, unde sau oprit cîteva secunde vorbind ceva.

După aceasta au plecat în continuare pe str. Nic. Titulescu, mergînd foarte grabit, au tranversat Piata Ovidiu au mers pe str. Traian, Răscoala din 1907 si sau oprit în fata garii CFR. timp de 1' s-a observat ca intentionau sa intre la gara, pornind în directie nehotarîti. Totusi au intrat pe peronul garii si au intrat în sala de asteptare fiind orele 12,58.

In sala sau uitat la tabelul cu mersul trenurilor. Din discutiile purtate între ei s-a interceptat ca venise sa astepte pe cineva sa vina de la Vasile Roaita cu motorul.

După ce au iesit imediat din sala au mers pe peron si au intrat în W.C. public din gara, de unde au iesit după 1'. După ce au iesit de la W.C. au mers pe peron si s-au oprit la esirea din gara să astepte pe cineva.

In acel timp a sosit motorul de Roaita în care timp au apărut doua individe, cărora SOARE si SIMION le-au sărutat mina si au plecat împreuna.

După ce au iesit de la gara au mers pe str. Răscoala din 1907, oprindu-se în statia autobuzului 2 si 4.

Aici au stat 2' discutînd cu totii după care sau despartit.

După despartire SOARE si SIMION au mers în continuare pe str. Răscoala din 1907, iar în colt cu str. Ilie Pintilie au dat mîna si sau despartit, fiind orele 13,15.

De la despartire de SIMION, SOARE a continuat să mearga pe str. Răscoala din 1907, si a intrat la scoala pedagogica de fete fiind orele 13,13.

La orele 13,30 SOARE a iesit de la scoala si a mers pe str. Răscoala din 1907, Decebal, intrînd la imobilul cu nr. 10 fiind orele 13,40. După cca. 20' SOARE a iesit de la aceasta adresa si foarte repede a mers pe str. Decebal, Stalin, Piata Independentei, str. Elena Pavel si a intrat la muzeul Arheologic Constanta fiind orele 14,15 unde i sa stabilit domiciliu.

Semnalmentele leg. SOARE.

Etate 28–33 ani, statura mijlocie, spre înalta, conformatia corpului uscativa, conturul capului oval, tenul saten, părul castaniu si îi poarta pieptenat cu cărare în stînga, fruntea dreapta si mijlocie, sprincenele drepte, castanii, ochii caprui cu nuanta de balbem nasul rectilin, gura mare cu buzele groase, barbia ascutita.

Imbracat cu pelerina de ploaie gris, pantaloni bleomareni, haina de velura maron, pantofi maron, capul descoperit. Are început de chelie temporala cînd vorbeste are un soc nervos, la ochii, iar cînd merge are obiceiul să tina mîinile la spate.

Miscarea leg. STELA.

La orele 13,35 STELA sa despartit de STAN si a mers pe str. Stalin, iar în fata comalimentului sa întîlnit cu un individ cu care a discutat cca. 2' după care sau despartit. STELA a continuat să meargă pe str. Stalin, B-dul Republicii si sa oprit în statia de autobuz nr. 6. După cca. 5' STELA sa suit în autobuzul nr. 6 si a coborît în statia de autobuze din str. 30 Decembrie colt cu Maramures. In statie sa întîlnit cu doi indivizi care aveau o motocicleta cu nr. 25112 C-ta. STELA a dat mîna cu acei indivizi asezîndu-se pe saua din spatele motocicletei discutînd cca. 2' după care unul din acei doi indivizi a pornit motocicleta plecînd împreuna cu STELA pe str. Maramures înspre Nic. Bălcescu, fiind pierduta.

Semnalmentele leg. STELA.

Etate cca. 24 ani, statura mijlocie, conformatia corpului mijlocie, conturul capului oval, părul castaniu, tuns scurt si peptănat pe spate, fruntea mica, nasul rectilin spre concav, gura mica, barbie ascutita si retrasă.

Imbracata cu palton maron, pantofi negri, poarta poseta de vinilin de culoare maron.

Miscarea leg. SORIN.

De la despartire de STAN, leg. SORIN a mers pe str. Răscoala din 1907, parcul Maxim Gorki, Stalin, Piata Independentei, str. Nicolae Titulescu nr. 30, fiind orele 14,50.

Semnalmentele leg. SORIN.

Etate 34–37 ani, statura mijlocie, spre înalta, conformatia corpului uscativa, conturul capului oval, tenul brunet, fruntea dreapta, ochii negri, părul negru, pieptanat cu carare pe partea stînga, sprincenele groase si negre, nasul concav, cu radacina mare, gura potrivita, buzele mijlocii.

Imbracat cu scurta bleomaren, pantalon negru, pantofi maron.

SEFUL SECTIEI VII-a
Maior, Sarchiz Jan.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, ff. 80–82.

35. 1958, aprilie, 21, Constanța. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 21 aprilie 1958.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE — STRICT SECRET
Directia Reg. Constanta — Ex. nr.

Catre,
SECTIA III-a

– NOTA –

De supraveghere operativa efectuata asupra ob. STAN în ziua de 21 aprilie 1958.

Supravegherea a început la orele 7,00.

Supravegherea s-a terminat la orele 2,50.

La orele 10,40 la domiciliu ob. STAN a intrat leg. SILI si a iesit la orele 11,00.

La orele 11,15 din nou SILI a intrat la domiciliu lui STAN si a iesit la orele 11,30.

La orele 12,25 STAN a iesit de la domiciliu avînd servieta în mîna si a mers pe str. Daciei, General Manu, Stefan cel Mare, Stalin, Aristide Karatzale si a intrat la scoala mixta curs seral fiind orele 12,40.

La orele 13,07 STAN a iesit de la scoala si a mers pe str. Aristide Karatzale, Stalin, Piata Independentei si a intrat la Sfatul Popular Oras fiind orele 13,17.

La orele 13,20 STAN a iesit de la Sfatul Popular si a mers prin Piata Independentei, str. Stalin si în dreptul Librariei nr. 6 se întîlneste cu doi indivizi cărora le-a dat porecla de SPIRU si SURDU, STAN s-a oprit si a dus discutii cu ei cca. 15' discutii ce păreau duse liber si în general de toti, la orele 13,35 STAN s-a despartit de SPIRU si SURDU, salutîndu-se reciproc,

legaturile fiind luate în plasare iar STAN a început sa mearga cu directia spre oras, dar nu a mers decît 5 m. caci sa întîlnit cu un alt individ cu care a dat mîna si de pe loc pe trotuar a dus discutii cu el în mod prietenesc circa 3' după care STAN s-a despartit si a mers pe str. Stalin, B-dul Republicii, str. Răscoala din 1907, Stefan cel Mare si a intrat la Crucea Rosie Regionala nr. 29 unde a stat cca. 4' dupa care STAN a iesit si s-a reîntors pe str. Stefan cel Mare, Răscoala din 1907, Cuza Voda, si a intrat la restaurantul modern fiind orele 14,00.

La orele 14,10 avînd pe mîna balonzaiderul si servieta si calm a mers pe str. Cuza Voda, Răscoala din 1907, str. Stefan cel Mare intrînd la cofetaria Crizantema, de aici STAN a iesit imediat si a continuat să mearga pe str. Stefan cel Mare, intrînd la Alimentara unit. nr. 53 de unde STAN a cumpărat una pîine alba unde a dat o hîrtie de una suta de unde a primit restul.

După 4' STAN a iesit de la alimentara si a continuat să mearga pe str. Stefan cel Mare, si a intrat la cofetaria Marea Neagra. De aici STAN a iesit după 3' si calm a mers pe str. Stefan cel Mare, Ion Lahovari, Grivitei, Olga Bancic, iar cînd a ajuns în colt cu str. Daciei, STAN a început să se legene pe picioare si încet a mers pe str. Daciei intrînd la domiciliu fiind orele 14,25.

La orele 17,15 STAN a iesit de la domiciliu avînd în mîna servieta si grabit a mers pe str. Daciei, General Manu, Stefan cel Mare si a intrat la nr. 24 avînd la use firma Doctor, boli de copii si boli venerice de unde STAN a iesit imediat si a continuat să mearga pe str. Stefan cel Mare, str. Răscoala din 1907, si a intrat la o tutungerie fără firma si numar de unde a cumpărat ceva apoi a iesit continuînd să mearga pe str. Răscoala din 1907, Cuza Voda, Stalin intrînd la scoala de 7 ani nr. 12 fiind orele 17,25.

La orele 21,10 STAN a iesit de la scoala împreuna cu leg. SMEU din str. Alexandru Puschin nr. 12 si leg. SASU ce a fost stabilit la caminul scolii nr. 5 din str. 30 Decembrie si împreuna au mers pe B-dul Republicii, oprindu-se în colt cu str. Ecaterina Varga unde s-au adăpostit la o strasina din cauza ploii timp de 3'. După acest timp toti trei au continuat să mearga pe str. Ecaterina Varga, Aristide Karatzale, intrînd toti trei la scoala medie serala fiind orele 21,25.

La orele 22,05 STAN împreuna cu leg. SMEU si SASU au iesit de la aceasta scoala si discutînd au mers pe str. Mircea cel Mare, Piata Independentei, str. N. Titulescu, intrînd împreuna la imobilul cu nr. 30 urcînd la etaj fiind orele 22,15.

In acest imobil a fost stabilita leg. SORIN.

La orele 1,20 STAN împreuna cu leg. SMEU si leg. SASU au iesit de la aceasta adresa fiind foarte veseli, distrati si asupra chefului si au mers discutînd tare în special STAN pe str. N. Titulescu, Piata Independentei, oprindu-se lînga statuia Ovidiu unde au discutat timp de 3' apoi au continuat

să mearga prin Piata Independentei, str. Stalin, oprindu-se în colt cu str. Tomis.

Aici toti trei au mai discutat cca. 2' după care au continuat să mearga încet pe str. Tomis si au intrat la Restaurantul Dobrogea fiind orele 1,35.

In restaurant STAN, SMEU si SASU au fost vazuti consumînd una baterie vin [...] încet discutînd tare pe str. Tomis, Stalin, iar în colt cu str. Mihai Dumitru SASU sa despartit de STAN si SMEU.

De aici STAN împreuna cu SMEU au continuat să mearga pe str. Stalin, iar în colt cu str. Daciei sau oprit în loc fiind orele 2,30.

La orele 2,45 STAN sa despartit de SMEU si STAN a continuat să mearga pe str. Daciei intrînd la domiciliu fiind orele 2,50.

Supravegherea continua.

Miscarea leg. SURDU si SPIRU.

La orele 13,35 SURDU si SPIRU sau despartit de STAN si discutînd au mers pe str. Stalin, Piata Independentei, str. Karl Marx, au tranversat B-dul I.C. Frimu, parcul cazinoului continuînd să mearga foarte încet pe faleza oprindu-se dese ori în loc si uitîndu-se pe mare, timp de 3' după care sau asezat pe o banca fiind orele 13,55.

După cca. 25' SURDU si SPIRU sau ridicat de pe banca si încet au mers discutînd pe faleza apoi au tranversat parcul cazinoului, B-dul I.C. Frimu, continuînd să mearga pe str. Karl Marx, Piata Independentei str. Stalin iar în fata atelierului particular pentru reparat ochelari cu firma SANDU COMUNA sau despartit SPIRU a intrat în atelierul de mai sus iar SURDU la asteptat în strada. După 2' SPIRU a iesit de la atelierul arătat mai sus si discutînd au continuat să mearga pe str. Stalin oprindu-se în fata cinematografului Popular. Aici SPIRU a scos o hîrtie de 5 lei din buzunar adresîndu-i-se unui individ care statea la rînd si se afla mai în fata sa le ia 2 bilete. După 5' individul le-a adus biletele căruia SPIRU ia multumit după care SPIRU si SURDU au intrat în sala fiind orele 14,50. Aici SURU si SPIRU au vizionat filmul „SERENADA MEXICANA".

La orele 16,20 cînd spectacolul sa terminat SURDU si SPIRU au iesit de la cinematograf si încet au mers discutînd pe str. Stalin, iar în apropiere de str. Cuza Voda, sau întîlnit cu un individ cu care fără să dea mîna au continuat toti trei să mearga pe str. Stalin, Stefan cel Mare, Stefan Mihaileanu, iar în colt cu str. Grivitei, SURDU si SPIRU sau despartit de acel individ. Apoi SURDU si SPIRU au continuat să mearga pe str. Stefan Mihaileanu, si au intrat la cooperativa Mestesugareasca de cismarie unitatea nr. 2. După 3' SURDU si SPIRU au iesit de la cooperativa si încet au mers pe str. Stefan Mihaileanu si au intrat amîndoi la nr. 25 în una din camerele din fundul curtii unde au fost stabiliti fiind orele 17,10.

La orele 17,30 SURDU si SPIRU au iesit de la adresa arătata mai sus, de

data aceasta SURDU purta în servieta de piele de culoare maron, iar SPIRU avînd în cap o pălărie de culoare kakie. (cînd intrase la aceasta adresa nu aveau obiectele arătate). SURDU si SPIRU au mers discutînd pe str. Ilie Puntilie, I. Gh. Duca, Stefan cel Mare iar în fata policlinici de adulti sau oprit în loc. SURDU a intrat la policlinica iar SPIRU la asteptat afara. După 5' SURDU a iesit de la policlinica si împreuna cu SPIRU au continuat să mearga pe str. Stefan cel Mare si sau oprit în statia de autobuz nr. 4 de la spital. După cca. 5' SURDU si SPIRU sau suit în autobuzul nr. 4 cu care au mers pîna la capul liniei unde au coborît si pe jos au continuat să mearga pe sosea spre Valul Traian. cca. 200 metri, după care sau oprit în loc asteptînd o masina de ocazie fiind orele 18,00. Aici SURDU si SPIRU au făcut semn la mai multe masini împreuna cu alti indivizi ce asteptau. Unele dintre masini au oprit în care sau suit toate persoanele care asteptau însa SURDU si SPIRU nu sau suit.

La orele 18,45 lucratorii de supraveghere datorita faptului ca fusese de mai multe ori vazuti si vazînd unele intentii ca vor sa plece din oras sau deplasat cca. 300 mtr. pe sosea înspre Valul Traian, vizînd toate masinile ce treceau pe sosea. La orele 19,00 lucratorii vazînd ca SURDU si SPIRU nu mai apare cu nici-o masina sau reîntors în locul unde au fost lăsati însa nu au mai fost gasiti.

Semnalmentele leg. SURDU.

Etate cca. 30 ani, statura mijlocie, conformatia corpului mijlocie, conturul capului oval, părul castaniu si cret, fruntea mijlocie si verticala, sprincenele arcuite, nasul canvex, barbia mijlocie, este îmbracat cu balonzaider bej, costum maron, pantofi maron, capul descoperit, poarta sevieta de piele maron.

Semnalmentele leg. SPIRU.

Etate 35–39 ani, statura mijlocie, conformatia corpului mijlocie, conturul capului oval, tenul saten, părul castaniu închis, conturul capului oval, tenul saten, părul castaniu închis, fruntea dreapta si mijlocie, sprincenele drepte, ochii caprui, nasul rectilin, gura mijlocie, barbia ascutita, poarta mustata neagra si ochelari de vedere cu ramele vezi. Imbracat cu balonzaider crem, costum gris, pantofi maron.

SEFUL SECTIEI VII-a
Maior,
Sarchiz Jan.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, ff. 83–85.

36. 1958, aprilie, 22, Constanța. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 22 aprilie 1958.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE — STRICT SECRET
Directia Reg. Constanta — Ex. nr.

Catre,
SECTIA III-a

– NOTA –

De supraveghere operativa efectuata asupra ob. STAN în ziua de 22 aprilie 1958.

Supravegherea a început la orele 7,00.

Supravegherea s-a terminat la orele 23,40.

La orele 11,35 la domiciliul lui STAN a intrat leg. SANDU din str. Tepes Voda nr. 28.

La orele 12,45 STAN a iesit de la domiciliu împreuna cu SANDU (STAN avea în mîna un pachet) la poarta STAN s-a despartit de SANDU luînd-o fiecare în sensuri opuse, STAN a mers pe str. Daciei, Mihai Viteazu, s-a oprit la cismaria particulara cu firma „LAZAR ALEXANDRU" s-a uitat la geamul usei înauntru întrucît cismaria era închisa, a stat cca. 1' după care a mers înapoi pe str. Mihai Viteazu, Daciei, Stefan Mihaileanu, si a intrat la nr. 31 (Boiangierie si Curatatorie chimica) fiind orele 12,55.

După cca. 2' STAN a iesit de la adresa de mai sus tot cu acel pachet în mîna si a mers pe str. Stefan Mihaileanu Daciei si a intrat la nr. 39 (adresa noua) fiind orele 13,00.

La orele 14,10 STAN a iesit de la aceasta adresa avînd asupra lui un pachet mic pe care-l tinea sub brat si calm a mers pe str. Daciei, Mihai Dumitru si a intrat la nr. 31 (adresa necunoscuta).

După 3' STAN a iesit de la aceasta adresa tot cu acel pachet sub brat si a mers pe str. Stefan Mihaileanu, Daciei, Mihai Viteazu intrînd la nr. 32 Atelier de cismarie particular cu firma LAZAR ALEXANDRU (adresa noua).

De aici STAN a iesit după 3' fără acel pachet si a mers pe str. Mihai Viteazu, Daciei, Ion Lahovari si a intrat la Bufetul Vrancea unde a consumat una halba cu bere fiind orele 14,30.

La orele 14,40 STAN a iesit de la bufet si a mers gînditor pe str. Bolintineanu, Olga Bancic, Daciei si a intrat la domiciliu fiind orele 14,45.

La orele 17,00 STAN a iesit de la domiciliu în talie si grabit a mers pe str. Daciei, Mihai Viteazu si a intrat la nr. 32. După 2' STAN a iesit de la aceasta adresa avînd în mîna un pantof barbatesc de culoare maron si din nou a mers grabit pe str. Mihai Viteazu, Daciei si a intrat la domiciliu fiind orele 17,10.

La orele 17,20 STAN a iesit de la domiciliu avînd asupra lui servieta si a mers grabit pe str. Daciei, General Manu, pîna în colt cu str. Ilie Pintilie unde sa oprit în loc si sa uitat în servieta apoi din nou grabit sa reîntors pe str. General Manu, Daciei si a intrat la domiciliu. După 2' STAN a iesit de la domiciliu tot cu servieta si a mers foarte repede pe str. Daciei, General Manu, Stefan cel Mare, Răscoala din 1907, Cuza Voda, Stalin si a intrat la scoala de 7 ani nr. 12 fiind orele 17,40.

La orele 22,05 STAN a iesit de la scoala si gînditor a mers pe str. Stalin, pîna în fata agentiei teatrului de stat unde sa reîntors si a mers pe str. Stalin, Cuza Voda, str. Răscoala din 1907, pîna în fata debitului de tutun unitatea nr. 234.

Vazînd caci este închis s-a reîntors pe str. Răscoala din 1907, str. Cuza Voda, si a intrat la restaurantul Modern fiind orele 22,15.

In restaurant STAN a citit ziarul timp de 20' după care a fost servit cu mîncare. La orele 23,30 STAN a iesit din restaurant si a mers calm pe str. Cuza Voda, Răscoala din 1907, Stefan cel Mare, General Manu, Daciei si a intrat la domiciliu fiind orele 23,40.

Mentionam ca în str. Stefan cel Mare nr. 24 unde a intrat ob. STAN în ziua de 21 aprilie 1958, locueşte Dr. N. RAITMAN medic de copii si boli venerice.

Numarul real al adresei din str. Daciei unde a fost ob. STAN în ziua de 17 aprilie 1958, este 39 nu 37, cum sa aratat în nota. Supravegherea continua.

Maior de Securitate,
[indescifrabil]

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, f. 86.

37. 1958, aprilie, 23, Constanța. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 23 aprilie 1958.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE — STRICT SECRET
Directia Reg. Constanta — Ex. nr.

Catre,
SECTIA III-a

– NOTA –

De supraveghere operativa efectuata asupra ob. STAN în ziua de 23 aprilie 1958.–

Supravegherea a început la orele 7.

Supravegherea sa întrerupt în ziua de 24 aprilie a.c. orele 2,00.

La orele 8,40 la domiciliu ob. STAN a intrat un individ căruia i-am dat porecla de STANCU.

La orele 9,50 STAN a iesit de la domiciliu în talie împreuna cu STANCU si discutînd au mers pe str. Daciei, General Manu, Stefan cel Mare si au intrat la cooperativa = Imbracamintea – unitatea nr. 6 fiind orele 9,58.

La orele 10,15 STAN a iesit de la cooperativa împreuna cu STANCU si un alt individ cu care STAN a discutat cu acel individ în usa cooperativei cca. 1' după care STAN a dat mîna cu acel individ si împreuna cu STANCU au mers discutînd pe str. Stefan cel Mare, s-au oprit pe loc în colt cu str. General Manu, unde mai la o parte de trotuar sa nu încurce circulatia pietonilor au dus discutii cca. 5' discutii ce erau mai mult purtate de STAN în mod normal fără sa se fereasca de cineva.

La orele 10,25 STAN sa despartit de STANCU mergînd încet pe str. General Manu, iar în colt cu str. Ilie Pintilie s-a întîlnit cu SANDU (din str. Tepes Voda nr 28) si amîndoi au continuat să mearga discutînd lejer si prietenesc (superior în discutii fiind STAN) pe str. General Manu, Daciei s-au oprit în fata imobilului unde domiciliaza STAN, în acest timp o individa astepta la poarta domiciliului lui STAN, si individa intra în discutii cu STAN care după un moment STAN a scos portofelul din buzunar si îi înmîneaza individei niste bani după care individa a plecat.

STAN a lăsat pe SANDU sa astepte la poarta, a intrat în casa si si-a luat balonzaiderul, după care a iesit si mai repede a mers împreuna cu SANDU pe str. Daciei, Stalin si a intrat la cinematograful 23 August, fiind orele 10,55.

La cinematograf STAN si SANDU au luat loc pe banca în mijlocul sălii vizionînd filmul „SERENADA MEXICANA". In timpul pauzelor ambii au dus discutii foarte putine, nu au mai luat legatura cu alti indivizi, iar STAN a iesit afara în pauza si a fumat o tigara, după care a intrat în sala.

La orele 13,00 cînd înca nu se terminase filmul STAN si cu SANDU au parasit sala de cinematograf esind afara unde au mers încet discutînd pe str. Stalin, pîna în colt cu str. Daciei unde s-au oprit, au mai discutat de pe loc cca. 50' (discutii ce erau purtate de amîndoi) si s-au despartit, STAN a continuat să mearga tranversînd str. Stalin, a mers pe str. Daciei si a intrat acasa fiind orele 13,10.

La orele 13,15 STAN a iesit de la domiciliu si a mers încet pe str. Daciei, Stefan Mihaileanu si a intrat la nr. 31 (spalatorie si boiangerie) fiind orele 13,19.

La orele 13,21 STAN a iesit de la adresa de mai sus si a mers încet pe str. Stefan Mihaileanu, Piata Grivitei, str. Petre Grigorescu, Stefan cel Mare si a intrat la depozitul de medicamente „Centrofarm" fiind orele 13,25.

La orele 13,45 STAN a iesit de la centrofarm pe usa din str. Stefan cel

Mare, colt cu str. Mercur si încet a tranversat str. Stefan cel Mare a mers pe str. Mercur B-dul Republicii a tranversat B-dul în dreptul strazii Jupiter, a tranversat liniile C.F.R. a mers pe str. Traian si a intrat la nr. 61 (adresa noua) fiind orele 13,55.

La orele 15,20 STAN a iesit de la aceasta adresa însotit de un individ căruia i-am dat porecla de STELIAN si împreuna au mers încet discutînd pe str. Traian, au tranversat linia ferata apoi au continuat să mearga pe str. Stefan Mihaileanu, Cuza Voda, pîna în colt cu str. General Manu unde sau oprit pe loc.

După 2' de discutie STAN sa despartit de STELIAN.

STELIAN a fost luat în supraveghere pentru a fi stabilit la domiciliu, iar STAN a continuat să mearga pe str. General Manu, Stefan cel Mare, Răscoala din 1907, Grivitei, Stalin si a intrat la Restaurantul Transilvania fiind orele 15,35.

La orele 16,00 STAN a iesit de la Restaurantul Transilvania si a mers pe str. Stalin, Mihai Dumitru, Răscoala din 1907, Daciei si a intrat la domiciliu fiind orele 16,05.

La orele 19,25 STAN a iesit de la domiciliu si grabit a mers pe str. Daciei, Mihai Viteazu iar în colt cu str. Decebal a intrat la tutungeria unitatea nr. 86 de unde a cumpărat tigari, apoi tot în tutungerie a aprins o tigare stînd cu fata la use după care a iesit si a continuat să mearga grabit pe str. Mihai Viteazu, str. M.I. Kalinin si a intrat la scoala.

La orele 22,30 STAN a iesit de la scoala împreuna cu trei indivizi si o individa si purtînd discutii vesele, rîzînd toti pe drum au mers împreuna pe str. M.I. Kalinin, oprindu-se în colt cu str. Mihai Viteazu.

Aici au stat de vorba toti cca. 1' după care un individ sa despartit si a plecat, iar STAN împreuna cu doi indivizi si individa au continuat să mearga pe str. Kalinin, Stalin, Bogdan Voda intrînd toti la nr. 86 prima use pe dreapta (în curte) fiind orele 22,50.

La orele 1,45 STAN a iesit de la aceasta adresa singur si a mers normal pe str. Bogdan Voda, Stalin si a intrat la Restaurantul 1 Mai. In restaurant STAN a fost vazut la bufet cumpărînd tigari.

După 3' STAN a iesit din restaurant si a continuat să mearga pe str. Stalin, Decebal, Răscoala din 1907, Daciei si a intrat la domiciliu fiind orele 2,00.

Supravegherea continua.

Miscarea leg. STANCU.

La orele 10,25 STANCU sa despartit de STAN si încet a mers pe str. General Manu, B-dul Republicii, Răscoala din 1907, a mers prin triajul garii C.F.R. Constanta, si a intrat în incinta cladirilor din triajul garii C.F.R. Constanta unde a fost stabilit fiind orele 10,35.

Semnalmentele leg. STANCU.

Etate cca. 50 ani, statura mica, conformatia corpului plina, conturul capului oval, prelungit, părul carunt, fruntea mare si verticala, nasul rectilin si mare, gura mijlocie, barbia mare, gîtul scurt si gros, este îmbracat cu lodin gris închis, palarie neagra, costul gris, pantofi maron, ciorapi grena, cravata grena.

Miscarea leg. STELIAN.

De la despartire de STAN, leg. STELIAN a mers pe str. General Manu, Cuza Voda, Stefan Mihaileanu, a tranversat linia ferata C.F.R. apoi a mers pe str. Traian si a intrat la imobilul cu nr. 61 unde i sa stabilit domiciliu fiind orele 15,35.

Semnalmentele leg. STELIAN.

Etate cca. 18–23 ani, statura mijlocie, spre înalt, conformatia corpului uscativa, conturul capului oval, părul castaniu, fruntea dreapta, mijlocie, sprincenele drepte, ochii caprui, nasul rectilin, gura potrivita cu buzele normale, barbia ascutita, îmbracat cu haina maron, pantaloni gris, pantofi maron, capul descoperit.

SEFUL SECTIEI VII-a
Maior,
Sarchiz Jan.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, ff. 87–88.

38. 1958, aprilie, 24, Constanța. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 24 aprilie 1958.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE — STRICT SECRET
Directia Reg. Constanta — Ex. nr.

Catre,
SECTIA III-a.

– NOTA –

De supravegherea operativa efectuata asupra ob. STAN în ziua de 24 aprilie 1958.

Supravegherea a început la orele 6,50.

Supravegherea s-a terminat la orele 23,45.

La orele 10,15 STAN a iesit de la domiciliu si normal a mers pe str. Daciei, General Manu, întîlnindu-se pe aceasta strada cu un individ si a stat în loc discutînd timp de 3'. După acest timp STAN sa despartit de acel individ si

a continuat să mearga pe str. General Manu, Stefan cel Mare, Răscoala din 1907, B-dul Republicii, str. Stalin si a intrat la farmacia nr. 2.

După 5' STAN a iesit de la farmacie si a mers pe str. Stalin, intrînd la centrul de difuzare a presei unit. nr. 1. De aici STAN a cumpărat un ziar si a iesit imediat afara continuînd să mearga pe str. Stalin, Aristide Karatzale si a intrat la scoala medie mixta nr. 12 fiind orele 10,35.

La orele 10,50 STAN a iesit de la scoala mentionata mai sus iar în fata scolii STAN sa întîlnit cu un individ căruia i-am dat porecla de SULTAN, cu care STAN a dat mîna si au mers discutînd încet pe str. Aristide Karatzale, Mircea cel Mare, pîna în colt cu str. Tomis de unde sau reîntors înapoi tot încet pe str. Mircea cel Mare, Aristide Karatzale oprindu-se în parcul din fata postei.

In acest loc au discutat timp de 10' în care timp SULTAN a bagat la cutia postala o carte postala.

La orele 11,15 STAN sa despartit de SULTAN, leg. SULTAN a fost luat în supraveghere pentru a fi stabilit iar STAN a intrat la posta.

In posta STAN a complectat un formular pentru telegrama cu distinatia Istria, pentru preotul Gheorghe... în raionul Istria.

La orele 11,25 STAN a iesit de la posta si a mers pe str. Aristide Karatzale, Ecaterina Varga, Roza Luxemburg, Mircea cel Mare iar în colt cu Piata Independentei STAN a fost oprit de un individ (zugrav) care i-a dat lui STAN o hîrtie sa o citeasca pe care STAN a citit-o după care STAN i-a explicat ceva si s-au despartit. De aici STAN a continuat să mearga prin Piata Independentei si a intrat la nr. 15 unde avea pe use un carton cu initialele I.D.M.S fiind orele 11,35.

La orele 11,55 STAN a iesit de la aceasta adresa si calm a mers prin Piata Independentei, str. Stalin si a deschis usa la ceasornicaria A. Cazarian si de afara sa uitat înauntru apoi imediat a închis usa si a continuat să mearga pe str. Stalin, Aristide Karatzale intrînd din nou la scoala Medie Mixta, serala fiind orele 12,03.

La orele 12,30 STAN a iesit de la scoala si a mers pe str. Aristide Caratzale, str. Stalin si a intrat la centrul de difuzare a presei unit. nr. 1. După 1' STAN a iesit de la acest centru si a continuat să mearga pe str. Stalin iar în fata cinematografului Popular sa întîlnit cu doi indivizi (elevi).

Cu acestia STAN sa retras la coltul cinematografului (colt cu str. Dragos Voda) unde STAN a discutat numai cu un individ mai mult căruia i-am dat porecla de SAMSON. In acest loc STAN a discutat cu SAMSON pîna la orele 12,40 cînd acel individ (elev) sa despartit de ei si a intrat la cinematograf iar STAN împreuna cu SAMSON au mers discutînd pe str. Stalin si au intrat împreuna la farmacia nr. 2.

După 5' STAN a iesit de la farmacie împreuna cu SAMSON si discutînd au mers pe str. Stalin iar în colt cu str. Stefan cel Mare STAN sa despartit de SAMSON.

SAMSON a fost luat în supraveghere pentru a fi stabilit la domiciliu, iar STAN a continuat să mearga pe str. Stalin si a intrat la Restaurantul Transilvania fiind orele 12,50.

La orele 13,55 STAN a iesit de la restaurant si a mers pe str. Stalin, Grivitei, intrînd la Alimentara anexa unitati nr. 28.

După 5' STAN a iesit de aici avînd în mîna o punga cu ½ zahar si a continuat să meargă pe str. Grivitei, Răscoala din 1907, Mihai Dumitru, General Manu, Daciei si a intrat la domiciliu fiind orele 14,05.

La orele 14,08 STAN a iesit în poarta imobilului si sa uitat cca. 3' în ambele parti pe str. după care a intrat din nou în curte.

La orele 14,20 STAN a iesit de la domiciliu în talie si a mers pe str. Daciei, Stefan Mihaileanu si a intrat la nr. 31 spalatorie chimica, fiind orele 14,25.

După cca. 3' a iesit de la aceasta adresa avînd în mîna o hîrtie alba de marimea unui plic pe care a băgat-o în buzunar si normal a mers pe str. Stefan Mihaileanu, Daciei si a intrat la domiciliu fiind orele 14,35.

La orele 17,20 STAN a iesit de la domiciliu si foarte repede a mers pe str. Daciei, General Manu, Stefan cel Mare, Răscoala din 1907, intrînd la debitul de tutun unitatea nr. 142.–

De aici STAN a cumparat tigari iar după cca. 2'a iesit si a continuat să mearga pe str. Răscoala din 1907, Cuza Voda, Stalin si a intrat la scoala nr. 13 fiind orele 17,30.

La orele 22, STAN a iesit de la scoala si grabit a mers pe str. Stalin, Cuza Voda, pe aceasta strada STAN a prins din urma pe leg. SILI care mergea mai încet cu servieta la subtioara si împreuna au mers discutînd prieteneste, discutii ce erau purtate mai mult de STAN pe str. Cuza Voda, Răscoala din 1907, Daciei, Olga Bancic, Bolintineanu, iar cînd au ajuns în fata Bufetului Vrancea, STAN a intrat înauntru sa caute ceva iar SILE la asteptat afara.

După cca. 50' STAN a iesit afara din bufet si împreuna cu SILE a mers pe str. Bolintineanu, Ion Lahovari, T. Vladimirescu si in fata cafenelei „Dunărea" SILE a rămas afara iar STAN a intrat înauntru esind după cca. 30' si continuînd să mearga împreuna pe str. T. Vladimirescu, Mihai Viteazu, a tranversat B-dul Lenin si au intrat la Bufetul „Steaua Rosie" fiid orele 22,15.

In bufet STAN si SILE au luat loc la o masa din apropierea barului consumînd cîte 200 gr. de alcool.

In timp ce a consumat alcoolul STAN si SILE au discutat foarte apropiat si înet, discutii ce erau purtate mai mult de SILE iar din cînd în cînd STAN zîmbea – zîmbet ce părea mai mult fortat.

La orele 23,30 STAN a iesit de la bufet împreuna cu SILE si la brat au mers discutînd pe str. Mihai Viteazu, Tudor Vladimirescu, Ion Lahovari, Decebal, Olga Bancic, Daciei si au intrat împreuna la domiciliu lui STAN.

După ce aintrat în casa s-a auzit cum a încuiat usa pe dinauntrul casei fiind orele 23,35, iar după cca. 10' lumina sa stins.

Mentionam ca leg. SAMSON nu i sa stabilit domiciliu urmînd sa fie stabilit în cursul zilei de 25 aprilie 1958 si va apare stabilit la domiciliu în nota din 24 aprilie 1958.–

supravegherea continua.

Miscarea leg. SULTAN.

De la despartire de STAN fiind orele 11,15 SULTAN a tranversat str. Vasile Alexandri si a intrat la telefoane. După cca. 2' SULTAN a iesit de la telefoane si a intrat alaturi la debitul de tutun unit. nr. 130 de nde a iesit imediat si a mers pe str. Vasile Alexandri, Stalin si a intrat la cofetaria Ghiocel, unit nr. 83 Aici SULTAN a dat telefon si după 5' a iesit si normal a mers pe str. Stalin si a intrat la cofetaria si patiseria unit. nr. 2 unde a dat telefon.

După cca. 2' SLTAN a iesit de la cofetarie si a mers pe str. Stalin, B-dul Republicii si sa oprit în statia de autobuz nr. 2.

Aici a stat cca. 5' unde părea ca asteapta pe cineva. In acest timp a mers la chioscul de răcoritoare unit. nr. 34 unde a schimbat 1 leu. După ce a schimbat SULTAN a plecat din statia de autobuz si normal a mers pe str. B-dul Republicii, str. Stalin si a intrat la comaliment. De aici a dat din nou telefon iar după cca. 3' a iesit si a mers pe str. Stalin, B-dul Republicii, str. Răscoala din 1907 si a intrat la Baia Populara (adimistratie) fiind orele 11,40.

La orele 12,40 SULTAN a iesit de la baia populara si grabit a mers pe str. Răscoala din 1907, B-dul Republicii, str. Stalin, piata Independentei si a intrat la cantina Sfatului Popular oras Constanta. Aici SULTAN a servit masa.

La orele 13,40 a iesit de la cantina Sfatului si normal a mers prin piata Independentei iar în statia de autobuz nr. 2 s-a întîlnit cu un individ (baiat cca. 16 ani) si împreuna au continuat să mearga prin piata Independentei, str. Stalin iar în fata postei s-a despărtit de acel individ si SULTAN a intrat la posta de unde a iesit imediat si a intrat alaturi la telefoane.

După cca. 2' SULTAN a iesit de la telefoane si normal a mers pe str. Vasile Alexandri, Ecaterina Varga, Aristide Karatzale si a intrat la nr. 9 unde a fost stabilit fiind orele 14,00.

Semnalmentele leg. SULTAN.

Etate 20–25 ani, statura mijlocie, conformatia corpului mijlocie, tenul blond, forma fetei ovala, parul castaniu deschis, nasul rectilin, cu baza putin ridicata.

Imbracat cu pardesiu de culoare bleomaren, calitate superioara (import) pantalon negru, fular alb de matase, cravata maron cu nuante verzi si pantofi negri.

Miscarea leg. SAMSON.

De la despartire de STAN, leg. SAMSON a continuat să mearga pe str. Stefan cel Mare, Mihail Kogîlniceanu si a intrat la cantina Sfatului Popular oras fiind orele 12,55.

După cca. 30' SAMSON a iesit de la aceasta adresa (cantina) si citind ziarul a mers pe str. Mihail Kogalniceanu, B-dul Republicii, Ecaterina Varga, Vasile Alexandri si a intrat la sect. I. I. L. L. După 3' SAMSON a iesit de la acest birou si a continuat să mearga pe str. Vasile Alexandri, Ecaterina Varga si a intrat la atelierul de tîmplarie al sectorului I. I. L. L. din str. Roza Luxemburg nr. 35.

La orele 14,15 SAMSON a iesit din acest atelier cu o lampa de benzina în mîna si cu un individ avînd un colac de teava de plumb si au mers pe str. Roza Luxemburg intrînd la adresa cu nr. 21.

La orele 15,20 SAMSON a iesit de la aceasta adresa cu acel individ ne mai avînd nimic în mîna si pe acel traseu sau întors si au intrat în atelier.

La orele 15,40 SAMSON a iesit din acest atelier a încuiat atelierul si a mers pe str. Ecaterina Varga, Vasile Alexandri si a intrat din nou la sectorul I. I. L. L. fiind orele 15,45.

La orele 15,55 SAMSON a iesit de la acest sector cu o coala de hîrtie în mîna si a mers foarte repede pe str. Vasile Alexandri, Ecaterina Varga si a intrat la atelierul de tîmplarie unde a fost descuiat tot de el.

La orele 16,40 SAMSON a iesit din acest atelier îmbracat schimbat si a tranversat parcul de lînga spatiul locativ unde sa întîlnit cu un individ si au mers pe str. Stalin, Stefan cel Mare, Mihail Kogîlniceanu si a intrat din nou la cantina Sfatului Popular fiind orele 16,45.

După cca. 3' SAMSON a iesit în str. si a dat ajutor personalului de serviciu de la cantina sa care niste lemne în curte ce se găseau în str. iar după ce le-au terminat SAMSON a intrat în cantina.

După cca. 15' SAMSON a mers pe str. Mihail Kogîlniceanu, B-dul Republicii si a intrat la scoala serala de la Miga fiind orele 17,05 unde a fost lasat urmînd a fi stabilit la domiciliu în ziua de 25 aprilie 1958.

SEFUL SECTIEI VIIa
Maior,
Sarchiz Jan.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, ff. 89–91.

39. 1958, aprilie, 25, Constanța. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 25 aprilie 1958.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE — STRICT SECRET
Directia Reg. Constanta — Ex. nr.

Catre,
SECTIA III-a

– NOTA –

De supravegherea operativa efectuata asupra ob. STAN în ziua de 25 aprilie 1958.

Supravegherea a început la orele 7,00.

Supravegherea s-a terminat la orele 23,40.

La orele 11,10 la domiciliu lui STAN a intrat leg. STELIAN.

La orele 11,20 STAN a iesit de la domiciliu împreuna cu leg. STELIAN si încet discutînd degajat au mers spre str. Daciei, Stefan Mihaileanu, STAN a intrat singur despartindu-se de STELIAN fără să dea mîna cu el, în tutungeria unit. nr. 61. STAN a cumpărat tigari si cînd a esit afara de la tutungerie s-a întîlnit cu leg. SANDU de pe str. Tepes Voda nr. 28, SANDU a intrat în discutie cu STAN si împreuna au mers pe str. Stefan Mihaileanu, STAN a intrat la nr. 31 (boiangerie) iar SANDU a asteptat pe trotuar în dreptul acestui imobil.

După cca. 5' STAN a iesit de la nr. 31 (boiangerie) cu o pereche de pantaloni bleomareni pe mîna si împreuna cu SANDU care la asteptat, au mers pe str. Stefan Mihaileanu, Daciei, STAN a intrat la domiciliu iar SANDU a asteptat afara fiind orele 11,45.

La orele 11,48 STAN a iesit de la domiciliu cu servieta în mîna, a discutat cu SANDU care la asteptat la poarta cca. 5' discutii ce erau purtate degajat si mai mult duse de STAN, după care sau despartit în sensuri diferite STAN a mers pe str. Daciei, General Manu, Stefan cel Mare, în colt cu Stalin STAN s-a oprit în fata vitrinei cu carti a Librariei Noastre, s-a uitat la carti pe geam cca. 1' după care a intrat în librarie fiind orele 12,03.

Aici STAN s-a uitat cu privirea la diferite carti si în acest timp s-a întîlnit cu mai multi indivizi 3 (elevi de la scoala) cu care au intrat în discutii pe tema unor carti, discutînd cca. 5' în incinta librariei.

La orele 12,10 STAN a iesit din librarie si la usa s-a întîlnit cu un individ (elev de scoala) căruia i-am dat porecla SACU, cu care împreuna au mers discutînd pe str. Stalin, s-au oprit în dreptul postei unde au mai discutat 25' după care sau despartit fiind orele 12,15. SACU a fost fotografiat si luat în plasare pentru a i se stabili domiciliu, iar STAN a mers grabit pe str. Stalin, Aristide Karatzale si a intrat la scoala serala mixta fiind orele 12,18.

La orele 14,15 STAN a iesit de la scoala si a mers pe str. Aristide Karatzale, Stalin, B-dul Republicii, str. Răscoala din 1907 si a intrat la Baia Populara fiind orele 14,20.

La orele 15,20 STAN a iesit de la Baie si a continuat sa mearga pe str. Răscoala din 1907, iar în fata pietei Republicii STAN sa întîlnit cu un individ cu care a discutat timp de 5' după care sau despartit.

De aici STAN a continuat să mearga pe str. Răscoala din 1907, iar în colt cu str. Stefan cel Mare sa întîlnit cu trei indivizi cu care a discutat stînd pe loc timp de 2' apoi s-au despartit si STAN a mers pe str. Răscoala din 1907, Grivitei, Stalin si a intrat la restaurantul Transilvania fiind orele 15,30.

La orele 16,15 STAN a iesit de la restaurant si a mers calm pe str. Stalin, Grivitei, General Manu, Daciei si a intrat la domiciliu fiind orele 16,20.

La orele 18,20 STAN a iesit de la domiciliu împreuna cu un individ căruia i-am dat porecla de SIMON si împreuna au mers discutînd pe str. Daciei, Olga Bancic, Ilie Pintilie oprindu-se în fata imobilului cu nr. 24. Aici STAN a stat în fata acestui imobil iar SIMON a intrat la acest imobil.

După 2' SIMON a iesit de la aceasta adresa si împreuna cu STAN au mers discutînd pe str. Ilie Pintilie, General Manu, Stefan cel Mare, iar la tutungeria unit. nr. 56 sau oprit. STAN a intrat în tutungerie iar SIMON a asteptat afara.

După 2' STAN a iesit din tutungerie si împreuna cu SIMON au continuat să mearga pe str. Stefan cel Mare, Răscoala din 1907, Cuza Voda, oprindu-se în colt cu str. Stalin. In acest loc au discutat cca. 1' după care sau despartit.

SIMON a fost luat în supraveghere pentru a fi stabilit la domiciliu iar STAN a continuat să mearga grabit pe str. Stalin, Aristide Karatzale si a intrat la scoala medie serala fiind orele 19,00.

La orele 19,30 STAN a iesit de la aceasta scoala si foarte grabit a mers pe str. Aristide Karatzale, Stalin, Vasile Alexandri apoi a fugit pe str. Traian pîna în statia de autobuz nr. 3 (gara C.F.R. Constanta) de unde a luat masina nr. 3.

La statia B-dul Lenin STAN a coborît din autobuz si a mers pe str. Mihai Viteazu, intrînd la cofetaria nr. 12.

De aici STAN a cumpărat ½ kg. frusecuri pe care le-a bagat în servieta.

După 5' STAN a iesit de la cofetarie si grabit a mers pe str. Mihai Viteazu, Kalinin, str. Stefan Mihaileanu, intrînd la scoala Elementara de 7 ani fiind orele 19,40.

La orele 22,20 STAN a iesit de la scoala împreuna cu leg. SIMA ce a fost stabilit în B-dul Republicii nr, 57 si au mers discutînd pe str. Stefan Mihaileanu, intrînd la Bufetul Tîrnavele fiind orele 22,25.

La orele 22,28 STAN împreuna cu SIMA au iesit de la bufet si au mers pe str. Stefan Mihaileanu, str. Bolintineanu iar în colt cu str. Miron Costin s-au întîlnit cu un ofiter de marina cu gradul de maior cu care au mers împreuna pe str. Bolintineanu si au intrat la Bufetul Vrancea fiind orele 22,30.

In bufet STAN a cumpărat 3 pîrjoale moldovenesti si a consumat împreuna cu leg SIMA si acel ofiter 1 kgr. vin.

Mentionam caci cu acel ofiter a discutat majoritatea timpului leg. SIMA.

La orele 23,35 STAN sa despartit de SIMA si acel ofiter lasîndu-i în Bufet esind afara si a mers pe str. Bolintineanu, Olga Bancic, Daciei si a intrat la domiciliu fiind orele 23,40.

Supravegherea continua.

Miscarea leg. SACU.

La orele 12,15 SACU sa despartit de STAN si a mers pe str. Stalin, si a intrat la posta. După 2' SACU a iesit de la posta si a mers pe str. Stalin, Stefan cel Mare, Mircea cel Mare, Smîrdan, si a intrat la internatul scolii medii de fete fiind orele 12,25.

La orele 12,45 SACU a iesit de la internat si a mers pe str. Smîrdan, Mircea cel Mare, Stefan cel Mare, Stalin si a intrat la posta.

După 1' SACU a iesit de la posta si a mers pe str. Vasile Alexandri, Traian si a intrat la nr. 59–61 unde i sa stabilit domiciliu fiind orele 13,00.

Semnalmentele leg. SACU.

Etate cca. 20 ani, statura mijlocie, conformatia corpului zvelta, conturul capului oval, fruntea mica si bombata, nasul rectilin, gura mica, are pe fata cosuri, barbia mica si retrasa, gîtul lung si subtire. Imbracat cu palton gris, pantaloni maron, sapca de elev pe cap.

Miscarea leg. SIMON.

La orele 18,30 cînd sa despartit de STAN, în fata bufetului Macu Rosu, SIMON a mers pe str. Stalin, Grivitei, Răscoala din 1907, Ilie Pintilie si a intrat la nr. 24 fiind orele 18,40.

In timpul cît a mers pe acest traseu, SIMON la fiecare colt a strazii se uita atent în jurul sau, iar pe drum se uita la fiecare trecator cu care se întîlnea pe multi din cetateni îi saluta, ridicînd respectos palaria.

Semnalmentele leg. SIMON.

Vîrsta 35–40 ani, statura mijlocie, conformatia corpului mijlocie, spre plin, forma capului ovala, fata plina, din 10 în 10 secund salta umarul stîng si odata cu acesta zvîcneste din cap. Imbracat în balonzaider vernil, palarie gris, pantalon maron, pantofi maron.

SEFUL SECTIEI VII-a
Maior
Sarchiz Jan.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, ff. 92–93.

40. 1958, aprilie, 26, Constanța. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 26 aprilie 1958.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
Directia Reg. Constanta

STRICT SECRET
Ex. nr.

Catre,
SECTIA III-a

– NOTA –

De supravegherea operativa efectuata asupra ob. STAN în ziua de 26 aprilie 1958.–

Supravegherea a început la orele 7,00.

Supravegherea s-a terminat la orele 24,00.

La orele 9,30 la domiciliu lui STAN a intrat un ofiter de marina militara cu gradul de maior, căruia i sa dat porecla de SAVIN.

La orele 9,35 la domiciliu ob. STAN a intrat leg. SANDU stabilita în str. Tepes Voda nr. 28.

La orele 9,52 de la domiciliu lui STAN au iesit legaturile SAVIN care a fost luat în plasare împreuna cu SANDU.

La orele 10,05 STAN a iesit de la domiciliu îmbracat în costum gris în dungi albe, ochelari de soare si mînusi de piele maron si încet a mers pe str. Daciei, General Manu, Stefan cel Mare si a intrat la Crucea Rosie Regionala C-ța fiind orele 10,10.

La orele 10,13 STAN a iesit dela Crucea Rosie si încet a mers pe str. Stefan cel Mare, Stalin iar în colt cu B-dul Republicii, STAN s-a întîlnit cu SANDU s-au oprit si au discutat ceva (mai mult discuta SANDU) cca. 5' după care s-au despartit în sensuri diferite. STAN a continuat să meargă încet pe str. Stalin, Aristide Karatzale si a intrat la scoala medie serala fiind orele 10,35.

La orele 12,05 STAN a iesit de la scoala si a mers pe str. Mircea iar în colt cu str. Roza Luxemburg sa întîlnit cu un individ care a dus discutii libere cca. 5' după care s-au despartit iar în continuare a mers pe str. Roza Luxemburg, parcul de lînga spatiul locativ iar în parc s-a întîlnit cu doi indivizi căruia unuia dintre ei i-am dat porecla de STASE.

STAN împreuna cu STASE si acel individ au stat pe o banca si au dus discutii libere si prietenesti, care mai superior în discutii cît si ca individ era STAN.

Din discutiile duse de STAN s-a vazut ca atentia mai mare îi dădea leg STASE decît individului ce erau cu ei împreuna. La orele 12,25 STAN însotit de STASE si acel individ au mers discutînd prin parc, str. Roza Luxemburg,

(STAN mergea în mijloc) Mircea cel Mare, Piata Independentei si cu totii au intrat la nr. 15. Depozitul A.D.M.S. fiind orele 12,40.

La orele 13,25 STAN împreuna cu STASE si individul care îi însotea au mers încet discutînd prin Piata Independentei str. Stalin în dreptul spatiului locativ individul s-a despartit STAN dînd mîna cu el, STAN a continuat să mearga cu STASE pe str. Stalin, Vasile Alexandri, Traian si s-au oprit în statia de autobuz nr. 5 din fata garii CFR.

După cca. 1' STAN si STASE s-au urcat în autobuzul nr. 7 din statia aratata si la orele 13,40 autobuzul a plecat cu directia Km. 5.

In autobuz STASE a scos bilet si pentru STAN iar STASE a întrebat pe taxatoare „la ce statie să se dea jos" pentru a merge la I.R.T.A.

Cînd autobuzul s-a oprit STAN si STASE s-au dat jos la statia Miron, si au mers pe sos. Mangaliei intrînd la Garajul I.R.T.A. la cladirile din fundul parcului de masini fiind orele 13,50.

La orele 14,00 STAN împreuna cu STASE si un alt individ au mers pe sos. Mangaliei, oprindu-se în statia de autobuz nr. 5 Miron.

In statie STAN a dus discutii cu STASE si acel individ circa 4' cînd a sosit autobuzul nr. 7 si s-au urcat cu totii în autobuz. In autobuz STAN a luat loc pe banca cu individul ce-l însotea iar STASE a stat în picioare – STASE a coborît din autobuz în statia Bariera, iar STAN si acel individ au coborît la statia de lînga gara CFR. fiind orele 14,15.

In autobuz STAN a continuat să discute cu acel individ ce-l însotea alaturîndu-se la ei si leg. SANDU ce a fost stabilit în str. Tepes Voda nr. 28. De la coborîre STAN împreuna cu SANDU, acel individ ce-l însotea si un copil în etate de 10–11 ani au mers pe str. Traian, Vasile Alexandri, Stalin, Aristide Karatzale pîna la scarile ce cobora pe plaja. Aici toti patru au stat de vorba timp de 10' după care SANDU, acel individ si copilul au coborît pe scari pe plaja, iar STAN sa reîntors pe str. Aristide Karatzale, si în fata postei STAN sa întîlnit cu leg. SULTAN cu care a stat de vorba în parcul din fata postei timp de 5'.

După acest timp STAN sa despartit de SULTAN si STAN a continuat să mearga pe str. Stalin, intrînd la centrul de difuzare a presei unit. nr. 1. După 1' STAN a iesit de aici avînd un ziar în mîna si a continuat să mearga pe str. Stalin, B-dul Republicii, str. Răscoala din 1907, Cuza Voda si a intrat la Restaurantul Modern fiind orele 14,50.

La orele 15,30 STAN a iesit de la restaurant si a mers calm pe str. Cuza Voda, Răscoala din 1907, Stefan cel Mare si a intrat la cofetaria Crizantema. In cofetarie STAN a servid o prăjitura stînd în picioare lînga o masa cu fata la use. După 5' STAN a iesit de la cofetarie si a mers pe str. Stefan cel Mare, General Manu, Ilie Pintilie, Olga Bancic, Daciei si a intrat la domiciliu fiind orele 15,45.

La orele 16,40 la domiciliu ob. STAN a fost vazut intrînd leg. SILI.

La orele 16,50 leg. SILI a fost vazut esind de la domiciliu ob. STAN.

La orele 17,20 STAN a iesit de la domiciliu si a mers grabit pe str. Daciei, General Manu, Stefan cel Mare, Răscoala din 1907, Cuza Voda, Stalin si a intrat la scoala mixta de 7 ani nr. 12 fiind orele 17,30.

La orele 21,15 STAN a iesit de la scoala cu mai multi indivizi iar în fata portii s-au oprit si au discutat timp de 5' după care STAN sa despartit de acei indivizi si a mers cu un individ discutînd pe str. Stalin, iar în fata Higienei „coafura" unitatea nr. 28 STAN sa despartit de acel individ si STAN a intrat la Higiena.

In Higiena STAN a mers la o individa căruia i-am dat porecla de STANA cu care STAN a discutat timp de 5' după care a iesit fără servieta. STANA a fost luata în supraveghere pentru a fi stabilita la domiciliu, iar STAN sa reîntors pe str. Stalin pîna în fata scoalei nr. 12 unde s-au strîns mai multi indivizi si au stat de vorba timp de 5' după care s-au despartit.

De aici STAN a plecat împreuna cu leg. SMEU si înca doi indivizi cărora le-am dat porecla de SISOE si SABO si împreuna au mers pe str. Stalin intrînd toti patru la Restaurantul Transilvania fiind orele 21,45.

In restaurant toti patru au luat loc la o masa unde au consumat bautura. La orele 23,30 STAN împreuna cu leg. SMEU, SISOE si SABO au iesit de la restaurantul Transilvania si au mers încet discutînd tare pe str. Stalin si au intrat toti la restaurantul Paltinis fiind orele 23,40.

La orele 23,50 STAN a iesit singur de la restaurant si a mers pe str. Stalin, Decebal, Răscoala din 1907, Daciei si a intrat la domiciliu fiind orele 24,00.

Mentionam caci leg. SACU a fost stabilita din nou în str. Traian nr. 61.

Leg. STROE domiciliaza în str. Miron Costin nr. 32 nu la nr. 28 cum a fost dat în notele trecute si este functionar la întreprinderea T.R.C.L. din str. Cuza Voda nr. 14.

Supravegherea continua.

Mentionam ca leg. SAMSON aparuta în nota din ziua de 24 aprilie 1958 a fost plasata la domiciliu astazi 26 aprilie 1958.

La orele 22,10 SAMSON a iesit de la scoala serala Miga si a mers pe str. B-dul Republicii, Stalin, Stefan cel Mare, Mihai Viteazu, Tepes Voda, Stefan Mihaileanu, Kalinin, Stabilizarii unde a intrat la domiciliu cu nr. 43 fiind orele 22,30 unde i sa stabilit si domiciliu.

Miscarea leg. SAVIN.

La orele 9,25 SAVIN împreuna cu SANDU a iesit de la domiciliu lui STAN si discutînd au mers pe str. Daciei, General Manu, Stefan cel Mare, Răscoala din 1907, Traian, Tomis si sau oprit în fata Biroului Repartizarea Fortelor de munca. Aici SAVIN si SANDU au mai discutat cca. 10 după care la ei a mai venit un individ functionar la Bratele de munca, care ia salutat si toti trei au discutat cca. 10' după care SAVIN si SANDU sau despartit de acel individ.

După aceasta au continuat să mearga pe str. Tomis, iar în colt cu str. Mircea cel Mare au dat mîna si sau despartit. SAVIN a continuat să mearga pe str. Mircea cel Mare si a intrat la imobilul cu nr. 11, unde i sa stabilit domiciliu.

Semnalmentele leg. SAVIN.

Etate cca. 35 ani, statura mijlocie, conformatia corpului mijlocie, conturul capului rond, părul castaniu, deschis, fruntea mijlocie si verticala, sprincenele arcuite, nasul rectilin, gura mijlocie, barbia mica si ascutita, gîtul mijlociu.

Este maior de marina si poarta uniforma.

Miscarea leg. STASE.

După despartire de STAN, leg. STASE a coborît din autobuzul nr. 5 în statia 6 Martie de unde nu a mai fost vazut fiind orele 14,15.

Semnalmentele leg. STASE.

Miscarea leg. STANA.

La orele 21,30 STANA a iesit din coafor unit. nr. 28 avînd în mîna servieta lui STAN si poseta de culoare neagra si normal a mers pe str. Stalin, Grivitei, Răscoala din 1907, Mihai Dumitru, General Manu, Daciei si a intrat la domiciliu lui STAN fiind orele 21,40.

După cca. 2' sa vazut lumina în camera lui STAN iar STANA se pieptana.

La orele 22,00 STANA a iesit de la domiciliu lui STAN schimbata de îmbracaminte si a mers pe str. Daciei, Ion Lahovari si a intrat la nr. 35 usa din fund. Aici sa putut observa ca STANA discuta cu o individa în etate de cca. 65–70.

La orele 22,30 STANA a iesit de la aceasta adresa avînd în mîna un sac sportiv si o sacose cu pachete si a mers pe str. Ion Lahovari, Daciei, intrînd din nou la domiciliu lui STAN.

La orele 22,45 STAN a iesit din nou de la domiciliu lui STAN ne avînd nimic în mîna si din nou a mers în str. Ion Lahovari nr. 35 iar după 5' a iesit avînd iar în mîna o cratita de 3 kgr. acoperita cu un capac verde si a mers din nou la domiciliu lui STAN.

La orele 23,10 STANA a fost vazuta maturînd prin camera lui STAN.

Pîna la orele 23,50 cînd sa suspendat postul STANA nu a mai plecat de la domiciliu lui STAN.

Semnalmentele leg. STANA.

Etate 35–38 ani, statura mica, conformatia corpului mijlocie, conturul capului oval, părul castaniu, închis si coafat scurt, fruntea putin bombata si mijlocie, sprincenele arcuite, castanii, ochi caprui închis, nasul rectilin, gura mijlocie cu buzele normale, barbia ascutita, tenul saten.

Imbracata cu haine grena, foi gris, plovar maron, pantofi cu tocul înalt de culoare neagra. Poarta poseta model plic de culoare neagra.

Miscarea leg. SABO.

De la despartire de STAN, SABO împreuna cu SMEU si SISOE au rămas în rest. Paltinis, consumînd mîncare si bautura. La orele 23,50 leg. SABO împreuna cu SMEU si SISOE au iesit din restaurant si toti au stat de vorba cca. 5' iar SABO sa despartit de SMEU si SISOE si a mers pe str. Stalin, Tudor Vladimirescu si a intrat la nr... cum intri în curte ultima usa pe dreapta, unde i sa stabilit domiciliu, fiind orele 2,50.

Semnalmentele leg. SABO.

Etate 35–41 ani, statura mica, conformatia corpului plina, conturul capului rond, fata plina, tenul saten, părul castaniu, fruntea dreapta si mijlocie, sprincenele arcuite si castanii, ochi caprui, nasul putin canvex, gura mijlocie, cu buzele mijlocii, barbia rotunda, gîtul scurt si gras. Are început de chelie frontala si centrala. Imbracat cu costum gris, balonzaider crem, palarie gris, pantofi maron.

Miscarea leg. SISOE.

La orele 2,35 noaptea cînd s-au despartit de STAN si de leg. SABO, SISOE si cu leg. SMEU au mers împreuna pe str. Stalin, Decebal, Puschin si în fata domiciliului lui SMEU au stat 20' de vorba amîndoi, vorbeau foarte apropiati si aproape în soapta.

La orele 3 noaptea cînd s-au despartit, SMEU a intrat acasa iar SISOE a mers în continuare pe str. Puschin, B-dul Lenin, str. Bucovinei, Maramures si a intrat la nr. 7 fiind orele 3,15.

Semnalmentele leg. SISOE.

Etate 40–45 ani, statura mijlocie, corpul mijlociu, spre plin, forma capului ovala, chelie centrala, fata plina, sprincenele groase, nasul mic, vorbeste cu voce groasa, înfundata, poarta în permanenta ochelari de vedere.

Îmbracaz cu palton maron, pantalon bleomaren, palarie gris, pantofi maron, poarta ceas la mîna stînga.

SEFUL SECTIEI VII-a
Maior,
Sarchiz Jan.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, ff. 94–97.

41. 1958, aprilie, 27, Constanța. Notă de supraveghere operativă (filaj) efectuată asupra lui I.D. Suciu în data de 27 aprilie 1958.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
Directia Reg. Constanta

STRICT SECRET
Ex. nr.

Catre,
SECTIA III-a

– NOTA –

De supravegherea operativa efectuata asupra ob. STAN în ziua de 27 aprilie 1958.–

Supravegherea a început la orele 7,00.

Supravegherea s-a terminat la orele 21,45.

La orele 9,30 STAN a iesit de la domiciliu si încet mergînd la plimbare pe str. Daciei, General Manu, Stefan cel Mare, Răscoala din 1907, B-dul Republicii, Stalin iar în dreptul energiei bijuterie a fost ajuns din urma de un individ în etate de cca. 19 ani cu care STAN a continuat să meargă împreuna discutînd liber pe str. Stalin. A Karatzale, si au intrat la scoala medie serala fiind orele 9,45.

La orele 11,05 STAN a iesit de la scoala medie serala împreuna cu un alt individ căruia i-am dat porecla de SPIREA. Ambii au mers încet discutînd liber si într-o egala masura de fiecare pe str. A. Karatzale, Stalin, Piata Independentei, Karl Marx, Nicolae Titulescu, str. Portului, B-dul 16 Febroarie plimbîndu-se de la restaurantul Vraja Marii si pîna la digul cuter, pe faleza marii, repetînd aceasta de mai multe ori.

La orele 13,05. STAN împreuna cu SPIREA au plecat de pe faleza marii negre pe B-dul 16 Febroarie, str. Portului, N. Titulescu, Karl Marx, Piata Independentei, str. Stalin iar în dreptul postei STAN din mers dînd mîna sa despartit de SPIREA fiind luat în plasare, iar STAN a continuat să mearga încet înca 10 m. după care a intrat la chioscul de difuzarea presei cumpărând un ziar fiind orele 13,12.

După cca. 50' STAN a iesit de la chiosc cu un ziar în mîna la înpaturit si încet a mers pe str. Stalin, B-dul Republicii, str. Răscoala din 1907, Daciei si a intrat la domiciliu fiind orele 13,35.

Pîna la orele 21,45 cînd postul a fost ridicat ob. STAN nu a mai părăsit domiciliu.

Supravegherea înceteaza.

Miscarea leg. SPIREA.

La orele 13,10 SPIREA sa despartit de STAN si a mers pe str. Vasile Alexandri, Traian iar din spatele garii CFR. Constanta sa suit imediat în

autobuzul nr. 5. In autobuz SPIREA a stat în picioare pe platforma din fata masini desi erau locuri libere iar la statia Miron a coborît si pe jos a mers pe sos. Mangaliei, str. Ancorei, Col. Eremia, Grigorescu si a intrat la nr. 9 unde a fost stabilit fiind orele 13,30. Pîna la orele 14,00 cînd postul a fost ridicat SPIREA nu a mai parasit domiciliu.

Semnalmentele leg. SPIREA.

Etate cca. 40 ani, statura mijlocie, conformatia corpului mijlocie, conturul capului oval, parul negru, început de chelie frontala, fruntea mare si putin înclinata, nasul rectilin, barbia mijlocie, poarta mustata, are un neg pe partea dreapta a fetei. Este îmbracat cu costum maron cu dungi albe, pantofi negri, capul descoperit este profesor de limba franceza are un baiat cu numele de IULIAN.

SEFUL SECTIEI VII-a
Maior,
Sarchiz Jan.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, f. 98.

42. 1958, iulie, 24, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Caraiman”.

= MINISTERUL AFACERILOR INTERNE =
Directia Reg. Constanta
– Serv. III –

Capitan Burlacu Victor
24 iulie 1958
Sursa „CARAIMAN”
casa 48.

– strict secret –
ex.

NOTA INFORMATIVA

OVIDIU IONESCU, antrenor înot la M.F.A. Scoala navala, semnalat si anterior în alte note mi-a spus ca are prieteni bun în oras, pe profesorul SUCIU ION. I-am spus ca vreau sa-l cunosc si eu si sa ma împrietenesc cu SUCIU, pentruca deja mai avem un prieten comun, profesorul BUTUC VALERIU.

In timp ce OVIDIU IONESCU discuta cu profesorul SUCIU despre SERGIU CONDREA, SUCIU i-a zis asa: „nu-l cunosc pe CONDREA, dar stiu ca e prieten cu BUTUC si joaca împreuna poker. Spune-i lui CONDREA

sa fie foarte atent întrucît BUTUC e un element periculos fiind informatorul Securitatii, mi-ar pare rau sa-l toarne pe CONDREA daca scapa ceva, asa ca avertizeaza-l, fara sa-i spus însa ca stii de la mine.

Apoi OVIDIU IONESCU i-a spus lui SUCIU, ce i se deschide perspectiva de a pleca cu un lot de înotatori romîni la un concurs international la Leipzic. SUCIU l-a sfatuit sa faca tot posibilul sa plece, apoi sa nu se mai întoarca în tara. I-a spus ca-i va scrii scrisori de recomandare pentru niste relatii grozave pe care le are în străinătate, si ca printre multi altii are la Londra pe unchiul sau anume RICA GEORGESCU fost ministru romîn, la care daca se prezinta OVIDIU IONESCU cu o scrisoare de la SUCIU, imediat va avea situatie.–

Toate cele de mai sus, mi-au fost povestite chiar de OVIDIU IONESCU personal, pe strada în ziua de 21 iulie 1958.

N.B. Intîlnirea a fost facuta în afara programarii, de catre Cpt. Iliescu Ion, agentul fiind în drum spre serviciu, din care cauza nu i sa dat instructaj.–

Cpt. Burlacu Victor

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, f. 29.

43. 1958, august, 27, Constanța. Notă informativă furnizată Direcției Regionale de Securitate Constanța de agentul „C.I.", în cuprinsul căreia acesta subliniază manifestările ostile ale lui I.D. Suciu la adresa regimului comunist.

= MINISTERUL AFACERILOR INTERNE =
Directia Reg. Constanta
– Serv. III/1 –

Locot. Badica Dumitru
27 august 1958
sursa „C.I."
casa...

– strict secret –
ex.

NOTA INFORMATIVA

Informez urmatoarele privind pe SUCIU D. IOAN, profesor de istorie la Scoala medie serala din Constanta.

SUCIU afirma ca a fost condamnat politic ca a stat în închisoare la Aiud. Motivul condamnarii sale, pretinde ca ar fi fost pentru încercare de trecere ilegala de frontiera, se lauda ca datorita relatiilor sale cu Maniu (pretinde ca

e nepotul lui SEVER BOCU, fruntaş manist) a ocupat functia de inspector general al Ministerului Artelor.

Desi se comporta ca un dement, totusi e perfect constient în manifestarile sale îndreptate împotriva regimului actual.

Astfel în luna ianuarie a.c. a discutat cu BANU în legatura cu Petru Groza (Aceasta discutie s-a purtat la locuinta lui SUCIU).

Intr-o discutie cu „prinţul" STURZA, cumnatul lui Gh. Bratianu, SUCIU era foarte satisfacut de venirea la putere a generalului De Gaulle. El îi spunea lui STURDZA ca stie de la vaduva scriitorului Ilarie Voronca, care a dormit o noapte la SUCIU, ca în Apus se petrec mari evenimente, care nu se poate sa nu aiba urmari si la noi.

Intr-un bilet, trimis preotului COMANICI din Tariverde, cu care SUCIU a facut puscarie, prin fiul acestuia absolvent al scolii serale, SUCIU îi cerea sa-i trimita o suma maricica de bani, pentru a-şi face dantura. Punctul central îl constituia însa informarea preotului despre cele ce se petrec dupa cum urmeaza: „GICA PERDICHI (un legionar, prietenul lor – nota mea) s-a îmbolnavit. La Bucuresti bîntuie ciuma"

SUCIU foloseste aici un limbaj secret, vrînd sa-l încunostinteze pe „fratele" COMANICI de arestarea lui GICA PERDICHI. Totusi, constient ca sensul biletului ar putea fi ghicit, SUCIU îl iscaleste numai cu initialele I.D.S. si îi cere fiului lui COMANICI sa fie atent cu biletul.–

Lt. Badica Dumitru

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, f. 30.

44. 1958, septembrie, 5, Constanța. Notă informativă furnizată Direcției Regionale de Securitate Constanța de agentul „Nicolae Ialomițeanu", referitoare la o discuție pe care a avut-o cu I.D. Suciu.

Nota a fost primită de Lt. Maj. Chiriş A.
de la agentul „Ialomiţeanu N."
în casa «Mioriţa» la data de 25 aug. 1958.

/ 5 septembrie 1958

NOTA

Sursa informează:

In ziua de duminecă 24 aug. a făcut o vizită profesorului ION SUCIU din Constanţa str. Olga Bancic.

ION SUCIU este profesor de istorie la liceul seral din Constanţa.

In trecut a fost asistent universitar şi inspector general la Dir. Generală a Teatrelor.

A făcut parte din Partidul Social Democrat. A fost condamnat trei sau patru ani închisoare fiind acuzat de încercarea trecerii frauduloase a frontierei.–

Sursa a avut duminecă discuţii cu el despre diferite probleme literare şi politice la ordinea zilei.–

ION SUCIU avea pe masă mai multe broşuri în legătură cu studiile leniniste în literatură şi ştiinţă.–

Sursa a întrebat dacă se ocupă cu astfel de lucruri, la care a răspuns textual:

– Lucrez împreună cu un colectiv la monografia Dobrogei şi trebuie să mă documentez şi din punct de vedere marxist-leninist. Dealtfel am aranjat să fac şi un studiu biografic despre EFTIMIE MURGU pe care îl va tipări Academia Romînă.–

Sursa l-a mai întrebat dacă are vre-un sprijin în această direcţie.

A răspuns:

– Sînt în relaţii foarte bune cu P.P. PANAITESCU şi fiind şi nepotul lui Ion Manolescu, artistul poporului, am toată garanţia că mi se va publica acest studiu, cu atît mai mult sînt singurul care posedă documente despre acest mare cărturar progresist.–

In continuarea discuţiei, profesorul ION SUCIU şi-a arătat mîhnirea că va fi scos de la liceul seral şi că va fi dat la o şcoală elementară.–

– Mă voi duce şi acolo, a accentuat el, numai să nu rămîn pe drumuri.–

Apoi fiind vorba despre PAUL TEODORESCU a arătat că în ziua de Sf. Petre şi Pavel i-a dat telefon cînd se afla el în Bucureşti la cursurile I.C.D. şi că PAUL TEODORESCU l-a informat că i s-a desfăcut contractul de muncă de la Dir. Artelor Plastice unde ocupa un post important.–

L-am invitat să vină la Constanţa şi să stea cîteva zile cu soţia la mine, a zis ION SUCIU.–

PAUL TEODORESCU i-a mulţumit şi i-a promit că se va duce la Constanţa în ziua de 20 aug. a.c. Dar n-a venit.

Profesorul ION SUCIU a rugat sursa să-i dea un telefon lui PAUL TEODORESCU şi să-i transmită complimente. I-a dat şi numărul de telefon 2.98.41 şi adresa: str. Julius Fucik nr. 16.–

Sursa va da telefon şi va lua legătura cu PAUL TEODORESCU.–

Profesorul ION SUCIU, în cursul discuţiilor s-a arătat sceptic în ceeace priveşte acţiunile războinice ale americanilor.–

– Au înghiţit „hapul" şi de data aceasta, a zis el. O.N.U. a adoptat rezoluţia arabă. Aşa că trebuie să ne vedem de treabă şi să nu mai nădăjduim nimic de la americani.

In ce mă priveşte, a accentuat ION SUCIU, am rupt legătura cu toţi care păreau sau care erau vădit reacţionari. Lui STURDZA i-am şi interzis să mai vină pe la mine. Pe COCA PERDICHI, soţia legionarului PERDICHI care a fost arestat, am rugat-o să nu mai vină pe la mine.–

– A fost şi ea arestată?

– Da, dar i-am dat drumul cîteva zile.

Profesorul ION SUCIUS la plecare a rugat încodată sursa să-i dea telefon lui PAUL TEODORESCU şi să-i transmită complimente.–

„Nicolae Ialomiţeanu".

NOTA BIROULUI:

Profesorul ION SUCIU nu este cunoscut în evidenţele noastre. Acesta şi-a desfăşurat activitatea pe linia PSDI-ului la Constanţa.–

Propun ca o copie după această notă să fie trimisă spre exploatare la Dir. Reg. M.A.I. Constanţa.–

Lt. Maj. Chiriş A.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, ff. 60–61.

45. 1958, octombrie, 8, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Sică Ion", profesor şi coleg cu I.D. Suciu, în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta a avut-o cu istoricul, referitoare la intenţia sa de a părăsi ţara.

= MINISTERUL AFACERILOR INTERNE =
Directia Reg. Constanta
– Serv. III/B. 1 –

Lt. maj. Vosloban Gavril
8 octombrie 1958
Sursa „SICA ION"
Casa nr. 71

– strict secret –
ex.

NOTA INFORMATIVA

In ziua de luni 30 septembrie 1958 am fost acasa la Suciu Ion într-o vizita obişnuita cum merg de obicei. L-am gasit foarte vesel si printre alte discutii de ordin profesional mi-a spus urmatoarele:

– „Stii ca sînt pe punctul de a pleca din tara si am sa scap de comuniştii aştia (adresînd cuvinte pornografice)".–

Apoi tot el a continuat şi mi-a aratat care este planul lui.–

– „Stii ca anul acesta în vara ION GHEORGHE MAURER preşedintele a fost la serbarile din Argentina care a avut loc cu ocazia instalarii noului preşedinte. La înapoiere Maurer a trecut pe la Paris unde a stat de vorba cu Rene Cotty. Tu nu ştii înca multe. Pe linie internationala se duc o serie de tratativa secrete privind schimbul de persoane adica capitaliştii dau oameni ceruti de comunişti în schimbul altor oameni pe care îi cer aceştia. La Paris Rene Coty a cerut lui Maurer sa-i dea viza de eşire din tara d-na Elena Bratianu nascuta Sturza, care are baiatul şi fata la Paris. Maurer a spus ca-i va da drumu însa venind în tara i-a mai convenit si a comunicat ca se opune securitatea – auzi ce prostie, parca Securitatea nu face ce spune Partidul. Pe urma d-na Bratianu a avut o convorbire telefonica cu fiul ei la Paris prin care i-a dat de înţeles ca nu i se aproba plecarea. Atunci fiul ei a intervenit din nou la preşedintele Coty care a facut demersuri pe lîngă Guvernul romîn şi în cele din urma i s-a aprobat plecarea. In momentul de fata printul Sturza fratele d-nei Brătianu şi intimul meu prieten a plecat la Bucureşti sa împarta lucrurile, însă d-na Brătianu nu-l va lasa aici la comunişti ca nu poti ştii ce se poate întîmpla cu el şi-i va face şi lui rost de paşaport. Eu am stabilit cu prinţul Sturza sa ma prezinte ca o ruda apropiata a familiei şi cu aceasta ocazie voi primi şi eu aprobarea de plecare. Ajuns acolo ştiu eu ce am de facut şi n-am sa stau nici un an doi fiindca lucrurile se vor schimba. Voi veni la Bucureşti din nou şi am sa ştiu sa-mi cer atunci drepturile şi sa am grije de prietenii mei. Uite pe tine de exemplu fiindca eşti omul nostru de încredere am sa te pun Inspector şef în învatamînt pentru judetul Constanta, fiindca atunci nu va mai fi împărtirea care o avem acuma.

Intre timp eu paream foarte curios de planul lui şi faceam din cap afirmativ. Pe urma mi-a spus ca cele 5–6 luni cît le va mai petrece în Constanta pînă pleaca nu se plînge, deoarece a [...]

Apoi a început sa-mi spuna din nou:

– „Stii cum stau lucrurile acuma? exact ca în 1938 în Austria cînd a fost ocupata de nemti. Atunci autoritatile germane au dat afara din servicii toti evreii. Toti oameni inteligenti unul şi unul, însa n-a durat decît cîtiva ani şi Hitler a cazut. Aşa se va întîmpla şi la noi, aştia au început sa dea afara numai oameni de baza. Eram la Bucureşti acum cînd am fost la Minister şi ştii ca eu stau la Dr. Radovici cît sînt în capitala. Acolo eram numai oameni scoşi din servici, belferi toti ca mine, eu, Dr. Radovici şi altii. Apoi a sarit la alta chestiune spunînd

Stii ca nu te-am spus: Acum cîteva zile a venit la mine plîngînd baiatul popii Comanici şi mi-a spus ca l-au arestat pe taicasau. Eu cunoscîndu-l pe

popa Comanici mai de mult tot în casa la Suciu a ramas mirat de arestarea lui. Atunci Suciu a spus:

– „Ce ştii tu, aştia oameni de acţiune, Comanici ştia de bandele dela Babadag şi i-a ajutat la fel ca şi Dr. Hagi, Gica Perdichi şi Costica Scrima, adevarati oameni macedonenii aceştia nu ca tine şi din aceştia mai avem, uite de exemplu Puiu, un baiat foarte bun care este un om de baza şi aşteapta şi el ca multi altii sa se schimbe lucrurile, tu sa fii atent sa nu te afişezi cu Puiu, sa nu-i faci vre-un rau. Eu cînd am fost la Bucureşti m-am interesat de oamenii noştrii şi am aflat într-adevăr ca scritorul legionarul Ion Caraion a fost arestat şi nu uita ca acesta a fost gazduit acum doua veri la Puiu Enache. Ion Caraion acum este condamnat pe 8 ani.–

Pe urma mi-a povestit cazul Haupt spunînd:

– „Stii ca Haupt este un ovrei şi venit din Cehoslovacia şi-a facut studiile la Moscova. A ştiut sa pozeze în omul de baza al comuniştilor pîna şi-a ajuns scopul, pe urma întins-o,

– Cum a reuşit s-o-tinda l-am întrebat eu mirat?

– „El pozînd în omul de baza al comuniştilor a luat 25.000 lei girant pentru aceşti bani fiind Petre Constantinescu-Iaşi, a plecat la Paris motivînd ca are de facut o lucrare ştiintifica şi la Paris a ramas.

Vazîndu-l atît de documentat în toate i-am spus: Ai dreptate Nelule cînd spui ca eu ştiu înca putine, dar de unde ştii tu atîtea şi cum reuşeşti sa le documentezi aşa bine?

– „Am prieteni din lumea mare ca printul Sturza, Dr. Radovici care a fost la Academia R.P.R. şi deabia acuma l-au dibacit şi scos şi altii. Apoi la printul Sturza şi la [...] ascult radio Paris ca tu ştii ca eu ştiu bine franţuzeşte. Asta nu e lucru mare sa te documentezi cînd ai oameni.

Cu acesasta discutia s-a încheiat ştiind ca eu vin pe la el des mi-a spus sa nu mai strig la poarta şi sa intru direct fara sa mai întreb. Apoi mi-a spus din nou ca numai sa aibe noroc sa plece din tara ca tare îi e frica de arestare.–

N.B.

Legat de acest caz agentul a primit sarcina de a continua sa-l viziteze pe Suciu, ocazie cu care îi va spune: „E drept ca sînt mai tînar ca tine Nelule şi în meserie şi în ceia ce priveşte problemele vietii, îmi dau seama ca dela tine am multe de învatat, însa parerea mea este ca mai înainte de a discuta despre funcţiile ce le vom ocupa atunci cînd vor cadea comuniştii trebuie sa vedem situaţia reiala creiat în prezent. O parte din oamenii de baza sînt în închisori, alta parte au trecut de partea comuniştilor, iar unii au trecut granita şi cred ca putin le mai pasa de situatia noastra. Cred ca prima sarcina şi cea mai importanta este de a ne cunoaşte fiecare în parte de a ştii unul de altul şi de a îndura aici în tara greutatile pentruca eu cu cei care au parasit

tara fara motive suficient de temeinice cum cred ca nu ai nici tu nu prea sînt de acord cu poziţia lor.–

Propun ca nota în copie sa fie conexata la dos. lui Puiu Iancu care este luat în lucru prin actiune informativa un exemplar la dos. lui Suciu Ion prob. 6, iar o copie sa fie trimisa la Dir. III-a pentru a urmari legaturile lui Suciu în Bucureşti.–

De asemeni propun sa fie luat în studiu pentru recrutare numita Mia Popescu profesoara de naturale, concubina lui Suciu pentru a fi recrutata ca agenta şi dirijata pe lîngă Suciu.–

Lt. maj. Vosloban Gavril

Se va pregati un instructaj separat agentului Sica care sa determine pe Suciu Ion a destainui activitatea sa intentiile şi legaturile ce le are. Suciu Ion este luat în actiune de P.6 în prezent este scos din învatamînt. Vom cere le M.A.I. Dir. III-a a ne comunica cum sînt cunoscute legaturile din Bucureşti ale lui Suciu.- Vom marşrutiza pe pr. Comanici ce a fost recrutat la Constanta pentru a lua legatura cu Suciu.–

Cpt. Burlacu Victor

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, ff. 31–32.

46. 1958, octombrie, 15, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Sică Ion", în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta o avusese anterior cu I.D. Suciu.

= MINISTERUL AFACERILOR INTERNE =
Directia Reg. Constanta
– Serv. III/B.1 –

Lt. maj. Voşloban Gavril
15 octombrie 1958
Sursa „SICA ION"
Casa nr. 41

– strict secret –
ex.

NOTA INFORMATIVA

In ziua de 6 octombrie 1958 m-am dus la SUCIU acasa într-o vizita obişnuita ca urmare a insistentelor repetate pe care mi le face SUCIU.–

In aceasta vizita am fost luat de SUCIU de acasa dela mine spunîndu-mi sa vin la el sa ma anunte ceva important.–

Pe drum spre casa lui mi-a spus foarte îngrijorat ca a fost arestat profesorul VECERDEA, după care a afirmat (în acest timp intrasem acasa la SUCIU).–

– „Si acum sa-ti spun pentru ce l-au arestat: El era prieten bun de Facultate cu baiatul lui nea Vasilica Arama, fruntaşi legionar dela Braila care a facut puşcarie împreuna cu mine la Arad. Vecerdia ştiind ca eu am facut puşcarie cu nea Vasilica s-a împrietenit repede cu mine. Pe ziua de 18 august a.c. cînd m-a asistat la examenul de corijente pentru clasa XI-a, la plecare Vecerdea m-a oprit o clipa şi mi-a spus atunci ca l-a arestat pe baiatul lui nea Vasilica Arama pentru ca a facut parte dintr-o organizatie subversiva".–

Eu: – Cum l-a arestat pe VECERDEA ca pe ziua de 3 octombrie l-am vazut la salariu?

El: – „Sa-ti explic mai detailat: Vecerdea a fost coleg de facultate la Bucureşti cu baiatul lui nea Vasilica Arama şi acesta i-a povestit lui Vecerdea ca el face parte dintr-o organizatie subversiva. Arestîndu-l pe baiat în august probabil ca a vorbit de Vecerdea. Imi pare rau de Vecerdea ca era un om de baza pentru noi, un adevarat om de actiune, nu aşa timid ca Puiu, Vecerdea lucra din umbra pentru noi. Si e de ajuns sa-l condamne cît de putin ca s-a compromit pe tot timpul cît va sta aştia la putere. Bine ar fi ca şi Vecerdea sa aibe norocul lui popa Comanici care dupa 3 zile a scapat, însa nu-i înteleg deloc comportarea de cînd a scapat nu mai vine deloc pe la mine".–

Eu: – Mai Nelule nu ştiu ce sa mai cred cu arestarile şi cu evenimentele astea?

El: „Evenimentele merg bine, ai auzit de Americani cu aruncarea rachetei spre luna? le-a rupt gura ruşilor. Apoi în R.D.G. ai auzit ca de frica sa se mentina pe pozitie au arestat studentii care manifestau pentru alegeri libere, peste tot sînt compromişi. Uite de exemplu problema evreilor, cînd organizatia evreiasca „Joint" a trimis pentru evreii din Romînia ajutoare, aceştia obligati de ruşi a trimis ajutoarele în Coreia. Statul Israel aflînd asta a dat în judecata Statul Romîn şi în urma procesului dela Haga romînii au pierdut. Atunci guvernul romîn a spus ca se împaca el cu Israelul şi auzi ce tîrg murdar au facut romînii? Ca sa dea drumul evreilor sa plece au cerut Statului Israel 1000 şi ceva de dolari pentru fiecare intelectual şi mai putin pentru ceilalti. Si totuşi şi cu aceasta clauza s-au înscris pentru plecare pîna în prezent peste 100.000 de evrei în loc de 40.000 cît era conventie.

Eu foarte mirat de ceiace-mi spunea îl aprobam dupa care din nou mi-a spus:

– „Inca o noutate sa-ti spun! Au auzit ca s-au facut concentrari de ofiteri romîni?

Eu: – Am auzit ca s-a facut ceva concentrari.

El: – „Stii ca pe aştia îi trimite în China pentru razboiul care e acolo, pentru ca Chinezii sînt proşti. Esential un razboi este nu sa ai oameni multi cum au Chinezii ci tehnica şi oameni s-o mînuiasca".–

Eu: – Te admir Nelule, le cunoşti pe toate!

El: – „Le cunosc fiindcă le urmaresc, nu-mi scapa nimic. Am vazut într-o seara la orele 22 un tren plin de armament în gara. Eu urmaresc cu multa atentie mişcarile armate. Am stat în gara sa urmaresc trenul pîna la orele 24 şi vazînd ca ramîne tot acolo l-am lasat şi m-am dus la „Mia Buboasa".–

Apoi mi-a spus cum el ştie sa-şi aleaga oamenii pentru a-i folosi în scopurile lui, dînd exemplu pe Robu care [...] îl tine la curent cu toate lucrurile de care are nevoie fara ca acesta sa-şi dea seama, de multe ori Robu vine la el acasa.–

Pe urma mi-a spus ca orice i s-ar întîmpla el nu-i va da în gît pe Puiu Enache şi pe Costica Scrima care sînt oameni de baza şi despre care îmi spunea ca eu n-am reuşit sa-i cunosc şi chiar de va fi întrebat de cineva (se referea în cazul ca va fi arestat) toate le va arunca pe seama lui Banu pentru a-l salva în special pe Puiu Enache.–

Cu aceasta discutia s-a încheiat. Mentionez ca în cea mai mare parte discutia s-a purtat acasa la Suciu.–

N.B.

Suciu este lucrat în actiune suspectat pentru activitate duşmanoasa în rîndul profesorilor şi intentii de a grupa în jurul sau o serie de elemente tinere în scopuri contrarevolutionare.–

Intrucît Vecerdea Gheorghe este arestat pentru participare în grupul creiat de Arama Stefan, propunem: ca acesta sa fie anchetat asupra activitatii lui Suciu şi cunoştintelor acestuia despre grupul Arama-Vecerdea, urmînd ca în cazul cînd Suciu Ion a cunoscut ca existenta grupului respectiv sa fie arestat şi el.–

Lt. maj. Voşloban Gavril

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, ff. 33–35.

47. 1958, octombrie, 22, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Sică Ion", în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta a purtat-o cu I.D. Suciu.

= MINISTERUL AFACERILOR INTERNE =
Directia Reg. Constanta
– Serv. III/B. 1 –

Lt. maj. Voşloban Gavril
22 octombrie 1958
Sursa „SICA ION"
Casa nr. 71

– strict secret –
ex.

NOTA INFORMATIVA

In ziua de 16 octombrie 1958 am trecut pe la SUCIU într-o vizita obişnuita. Acolo l-am gasit pe printul STURZA care discuta cu SUCIU în limba franceza şi germana, crezînd ca eu nu înteleg.–

Dupa ce am venit eu au mai discutat circa un sfert de ora, comentînd ştirile ascultate la „vocea Americii" dupa care printul STURZA a plecat.–

Eu am discutat apoi cu SUCIU problema încadrarii în serviciu ca desenator a nepotului lui SCRIMA şi mi-a spus ca n-a reuşit sa faca nimic, reproşindu-mi ca nu ma ocup mai intens de aceasta problema.- Apoi eu am plecat deoarece stabilisem sa ne vedem a doua zi la Mia Popescu ca sa vad cum sta el şi cum o duce. – Eu i-am promis ca daca am sa pot am sa merg, însa i-am spus ca sînt destul de ocupat ca am şedinta profesionala legat de excursia proiectata la Histria.–

A doua zi 17 octombrie 1958 m-am dus la şcoala de aplicatie, am luat-o pe COCA DRAGAN casatorita cu ing. LEONDARIU şi am rugat-o sa-mi dea manualul Histria. Profesoara Dragan mi-a spus sa merg cu ea acasa unde are manualul pentru a mi-l împrumuta.–

SUCIU ştiind programul lui DRAGAN şi ora cînd eu vin acasa la ea, mi-a tinut calea în apropierea de locuinta acesteia, adica pe B-dul Lenin colt cu Mircea. Venind eu cu DRAGAN, SUCIU care ne aştepta ne-a oprit. Am schimbat cîteva cuvinte, eu fiind însotit de DRAGAN el mi-a spus. Nu întîrzia mult, fiindca te astept acasa la [...] aşa cum ti-am spus ieri.–

Eu i-am spus ca am sa vin numai sa iau manualul.–

Intr-adevar dupa circa 15 minute m-am dus alaturi de DRAGAN în str. 13 Decembrie 1918 [...]

Eu: – Nu-i rau acest procedeu, ma gîndesc însa la slabiciunea femeilor care nu pot sa tina anumite secrete şi cum tu uneori vorbeşti cam mult nu ştiu daca ai verificat destul de bine aceasta casa [...]

El: – „Fugi ma, eşti nebun, uite în casa asta vin şi se plîng toti legionarii care au fost dati afara dela farmacii. La sora lui Buboasa care este şefa la farmacii cum e Mihai la învatamînt regiune, vin toti şi îşi plîng necazurile [...] Pe aştia (comuniştii) îi uraşte nu numai [...] care aşteapta ca prin mine sa ajunga cineva cum o sa ajungi şi tu, parca te vad inspector şcolar al judetului Constanta, dar îi uraşte şi tot tineretul".

Eu: – Ce te face sa crezi acest lucru despre tineret?

El: – „Uite elevi pe care i-am lasat corijenti şi tu ştii ca eu ma purtam ca un sbir cu elevii, astazi se opresc, ma saluta şi uitîndu-se în jurul lor îmi propun sa ma ajute ştiind ca n-am serviciu, ca de exemplu Barbu şi altii".–

Eu: – Lasa Nelule astea, te vad ca ai bani destui. O duci ca un belfer, dar ce spui tu la prieteni, cum justifici existenta ta pentruca unul care nu ştie îşi poate pune întrebarea vazîndu-te ca traieşti pe picior aşa mare?

El: – „Am aranjat totul. Dau nişte meditatii la latina şi franceza la nişte preturi derizorii 300 de lei pe luna de elev numai pentru a fi acoperit. – Daca nu cadea Vecerdea nu faceam nici acest lucru pentruca e periculos, ca urmaresc aştia dela partid toata ziua şi sa te pazesti şi tu sa nu dai meditatii ca te pomeneşti prelucrat în vre-o plenara şi interesul nostru este ca tu sa fi pe placul lor".–

Eu: – Dar cum putea Vecerdea sa te finanteze pe tine şi dece?

El: – „Cînd lucrezi undeva trebuie sa manînci. Nu ma mai întreba mai mult fiindca sînt lucruri care nu le pot da în vileag. Pacat însa ca Gigel (Vecerdea) ca lucra din umbra da lucra bine. Greşala lui a fost ca a batut în retragere fara a analiza suficient fiecare situatie. El vrînd sa-şi piarda urma a refuzat sa se duca la cursurile de pregatire pentru ştinte sociale şi s-a camuflat la muzeu motivînd ca are angajament cu sapaturile. Era foarte bine aranjat dar greşala lui ca a luat ore şi la seral şi la Mircea şi astfel a devenit din nou în ochii lor. Tare mi-i frica deşi îl ştiu aşa cum îl ştiu ca o sa fie prea terorizat şi voi cadea şi eu daca spune tot. Imi pare rau caracterul lui Banu prea impulsiv ca putea fi atras şi el de partea noastra şi folosit. Eu am cheltuit cu el ca sa-l atrat pîna mi-am dat seama de caracterul lui. De cîte ori i-am trimis ueu prin Magdalena cînd eram în termeni buni cîrnati armeneşti lui Banu. Mi-am dat seama însa ca eşecul suferit cu Banu mi se datoreşte [...]

Eu: – Si parerea mea este aceasta. Tu eşti vinovat deoarece eu pe Banu îl consider un om întreg şi îmi amintesc ce frumos îi explica el lui PUIU situatia dela noi din tara privind literatura şi arta cînd Banu spunea: «ce crezi tu Puiule dece astazi nu mai sînt oameni de talia lui Eminescu, nu mai sînt pentru faptul ca regimul actual înabuşe libertatea în gîndire şi scriere (aceasta discutie se purta de catre Banu iar Puiu îl aproba, în vacanta din primavara aceasta cînd Banu elogia pe scriitorul legionar Aron Cotroş recitînd versurile «scuip orînduirea» din poezia «Petru Opinca»), aşa cum ar trebui sa facem noi acum spunea Banu.–

El: – „Si eu sînt convins de acest lucru, dar e tîrziu acum. Cel care a mai ramas om de încredere este Puiu Enache, care fata de mine are angajamente. El a ramas acela şi daca şi-a schimbat purtarea fata de tine, pentru acest lucru sa-mi multumesti mie.

Eu: aceasta am încheiat discutia şi am observat ca Suciu este foarte framîntat de situatia lui Vecerdea şi simte nevoie unei destăinuiri, însa tot el îmi spune ca are lucruri despre care nu-mi poate vorbi.–

Am scapat sa mentionez ca în discutie Suciu mi-a spus ca Vecerdea avea obligatia sa aranjeze pe el în serviciu la Muzeu însa şi-au dat amîndoi seama ca nu se mai poate acest lucru şi atunci se stabilise ca lunar Vecerdea sa-l subventioneze pe Suciu cu o suma oarecare de bani. Tot Suciu mi-a spus ca ar trebui sa-i dau şi eu macar 50 lei lunar pentru ca aceşti bani sînt sigur ca-i voi primi înapoi la timpul nostru.–

Instructaj dat agentului

Agentul a primit sarcina de a continua sa-l viziteze pe Suciu la insistentele acestuia, însa sa evite a-i da bani motivînd ca are o situatie grea în familie. La o noua întîlnire cu Suciu agentul îi va spune în felul urmator:

„Nelule sa-ti spun o veste îmbucuratoare. Ai auzit ca aştia au sistat cu datul afara din servicii, fiindca şi-au dat seama ca daca mai continuat ramîneau fara oameni. Cred ca pîna la urma te va rechema şi pe tine nu pentru faptul ca au nevoie de tine ca om dar au nevoie de ştinta noastra de care vor sa se foloseasca. Lipsa ta, a lu Gigel şi altii care au fost scosi din învatamînt se simte peste tot, fiindca cei noi care au venit se descurca greu. Eu cred ca pîna la urma va veni şi Gigel pentru ca el este un om descurcaret şi va ştii cum sa întoarca lucrurile pentru a se salva şi a nu implica şi pe altii.–

Stateam şi ma gîndeam la cele spuse de tine Nelule, ca Gigel ar fi cazut datorita arestarii lui Arama. Nu cred însa acest lucru şi dece? e logic, baiatul lui nea Vasilica Arama a fost arestat dupa cîte îmi spuneai tu în august. Daca el ar fi vorbit de GIGEL ceva, fi sigur ca ar fi fost arestat de atunci. Cred însa ca pe lînga cele care le-ai aratat tu, greşala care a facut-o Gigel cea mai mare propabil ca n-a reuşot sa-şi cunoasca bine toti oamenii cu care era în legatura şi cine ştie prin ce complex de împrejurari au reuşit sa-l descopere. De un lucru sînt însa sigur ca el nu va vorbi nimic de tine şi nici de Puiu, pentru ca daca ar fi vorbit de aproape 3 saptamîni de cînd e arestat s-ar fi luat masuri.–

Repet însa eu am multa încredere în el şi daca şi ceilalti oameni cu care a lucrat sînt la fel cu el, fii sigur ca în curînd o sa-l vedem pe Gigel în mijlocul nostru.–

Imi pare rau de mama lui care sufera atît de mult. Am întîlnit-o acum cîteva zile pe strada, era foarte distrusa dar nu am putut schimba decît 2–3 cuvinte cu fiindca eram cu sotia, m-a rugat s-o vizitez sa-mi spuna unele lucruri însa nu am reuşit pîna în prezent sa merg.–

Agentul a primit sarcina ca daca Suciu va insista sa-l insoteasca în a vizita familia Vecerdea sa faca acest lucru.–

N.B.

Din nota se desprinde faptul ca SUCIU are cunoştinta de actiunile lui VECERDEA STEFAN şi ca Vecerdea urma sa-l finanteze pe Suciu cu bani dupa ce acesta a fost dat afara din servici. De asemeni se desprinde faptul ca în casa profesoarei Mia Popescu şi sora ei se aduna mai multe elemente legionare şi din alte categorii în special cei care au fost dati afara din servicii.–

Propun ca P.6 sa identifice pe surorile Popescu şi sa fie luate în legatura actiunii informative a lui Suciu.

Agentului i s-a fixat o întîlnire suplimentara la care propun a lua parte cineva din conducere pentru a fi instruit în a clarifica problema „Suciu" cu datele de care mai sînt nevoie pentru a se trece la masuri.–

De asemeni propun ca un exemplar din nota sa fie dat la Serv. VIII pentru a fi exploatat în ancheta cu Vecerdea, urmînd ca dupa întîlnire sa facem noi propuneri.- Un exemplar din nota va fi conexat la actiunea informativa individuala a lui Puiu Enache.–

Lt. maj. Voşloban Gavril

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, ff. 36–38.

48. 1958, octombrie, 22, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Sică Ion", în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta a purtat-o cu I.D. Suciu.

= MINISTERUL AFACERILOR INTERNE =
Directia Reg. Constanta
– Sectia III/1 –

Lt. maj. Vosloban Gavril
22 octombrie 1958
sursa „SICA ION"
casa 71

– strict secret –
ex.

NOTA INFORMATIVA

In ziua de 21 octombrie 1958, în pauza, fiind într-un colţ profesorul RESUL, ARGHIROPOL, BURLUSAN şi PUIU ENACHE printre alte discutii eu l-am

întrebat pe RESUL despre discutia lui SUCIU cu ROBU VLADIMIR din ziua de 20 octombrie, la restaurantul „1 mai" lucru despre care vorbeau mai multi profesori în scoala, discutie la care a fost RESUL de fata.–

RESUL a început sa povesteasca faptul ca în seara mai sus aratata, SUCIU se certa cu ROBU adresîndu-i cuvinte pornografice pentru faptul ca a fost dat ca exemplu în plenara ca este un element dusmanos prieten cu SCRIMA si ca au fost sustinuti de IORDACHESCU.

Reproducînd discutia lui SUCIU cu ROBU, RESUL ne spunea:

„Ia asculta VOLODIA, nu ti-e rusine. Ai fost la mine în casa si tu si nevasta, aţi mîncat şi aţi baut ca niste porci si pe urma îti bati joc de mine. Eu înteleg ca nu mai putut sprijini cu serviciul fiindca e lege. Dar ce ai avut sa te legi în plenara de mine, de SCRIMA saracul. Nu-i nimic. Pe mine m-ati dat afara. Dar pe BANU care a scris articole la „Ogorul" pe care le-am trimis la învatamînt în Bucuresti, în copie, pe BURLUSAN lingaul, pe ARGHIROPOL respopitul care a studiat în Franţa, ce ai de gînd sa faci cu ei"

La acestea, spunea RESUL, ca ROBU i-ar fi raspuns ca mai multi se leaga de BANU, nimeni nu-i va face nimic.

Auzind cele povestite, toti de fata erau îngroziti de afirmatiile lui SUCIU, iar PUIU IANCU mi-a facut semn sa mai zabovesc, dîndu-mi de înteles ca vrea sa-mi vorbeasca.–

Intr-adevar, ceilalti au plecat la ore, iar eu am iesit cu PUIU pe coridor, unde în dialect mi-a spus:

„Ai auzit ce-a facut SUCIU, ăsta s-a pierdut de tot. Din cauza lui n-am liniste. Precis ca, va cadea mîine, poimîine datorita legaturilor cu VECERDEA şi sunt sigur ca atunci SUCIU, primul despre care va vorbi sunt eu. De acum încolo trebuie sa nu ma mai întîlnesc cu el. E un om care nu poate sa tacă din gură".

Eu: Fiind întîrziat cu 5 minute de la ora, i-am spus ca va trebui sa discutam în alta parte nestingheriti si în afara scolii, lucru de care s-a bucurat, aprobîndu-ma întru totul.–

Instructaj:

Agentul a primit sarcina de a cauta sa faca în asa fel ca dupa terminarea cursurilor sa-l însoteasca pe PUIU ENACHE în drum spre casa, ocazie cu care îi va spune în felul urmator:

Văd ceva la tine care nu-mi place şi am vrut de cîteva ori sa-ti atrag atentia pentru a te ajuta. De cînd a cazut GIGEL esti încontinuu framîntat si poate tu nu-ti dai seama ca acest lucru, aceasta framîntare se observa la tine în ultimul timp. Fi bărbat, pastreaza-ti calmul. Eu din cîte l-am cunoscut pe GIGEL îmi dau seama ca nu-i sta în caracterul lui de a afunda pe alţii pentru a se salva pe sine şi am foarte multa încredere în el aceasta depinde si de oamenii cu care a lucrat.

Nici NELU nu e chiar asa cum ti-l închipui tu. El e adevarat vorbeste dar stie sa tina si masura si apoi cred ca tu ai stiut cît poti sa te întinzi în discutii si cu GIGEL si cu NELU. Dealtfel NELU are niste planuri foarte ingenioase în ceeace priveste plecarea lui din tara. E adevarat ele par fantezi, totusi s-ar putea ca pîna la urma sa reuseasca fiindca are foarte multe cunostinte în lumea buna.

– Propun ca nota în copie sa fie conexata la dos. actiunii PUIU ENACHE iar un exemplar la 8.VIII pentru a se exploata în ancheta cu VECERDEA GHEORGHE.–

Lt. maj. Vosloban Gavril

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, f. 39.

49. 1958, octombrie, 24, Constanța. Notă informativă furnizată Direcției Regionale de Securitate Constanța de preotul Gheorghe Comanici sub pseudonimul „Nae Constantin".

= MINISTERUL AFACERILOR INTERNE =
Directia Reg. Constanta
– Serv. III –

Cpt. Iliescu Ion
24 octombrie 1958
Sursa „NAE CONSTANTIN"
Casa – Eforie

– strict secret –
ex.

NOTA INFORMATIVA
– privind pe profesorul SUCIU ION domiciliat în oraşul Constanta Str. Daciei nr. nu-l retin. –

L-am cunoscut pe IOAN SUCIU de profesie profesor în închisoare la Aiud. In anul 1956 pe cînd aveam doi copii la centrul Scolar Poarta Alba, am primit o scrisoare dela ION SUCIU prin VLADULESCU NICOLAE din Nuntaşi care îşi retragea o fata ce o avea la Poarta Alba şcoala care se transformase din şcoala medie în şcoala profesionala.–

Aflînd dela NICOLAE VLADULESCU care este şi cantor la biserica din Nuntaşi, i-a spus ca ma cunoaşte foarte bine întrucît e cantor, dupa ce i-a spus ca am fost în închisoare cu el, mi-a scris o scrisoare în care îşi exprima dorinta de a ma revedea. Sub-semnatul avînd copii în Poarta Alba atunci cînd am avut interesul de a ma duce la copii pentru a le vedea situatia

şcolara, adica la o luna şi ceva dela comunicarea lui Suciu m-am dus pe la Secretariatul Scolii, unde l-am întîlnit pe SUCIU IOAN.–

Am stat cu profesorii la masa la cantina şcolii fiind invitat de SUCIU care m-a prezentat profesorilor ca ma cunoaşte din închisoare unde munceam foarte mult „spargeam norma aşa cum le spunea el".–

In aceiaşi toamna prin octombrie a venit cu 5 elevi dela Poarta Alba la Nuntaşi spre a merge la cetatea Istria, satul Nuntaşi fiind în drum spre cetate. L-am însotit pîna la cetatea Istria.–

Acolo s-a întîlnit cu doi profesori cunoscuti de ai sai care ne-au dat explicatiile istorice.–

La Poarta Alba nu l-am mai vizitat deşi la copii am mai fost în timpul anului. In 1957 a fost mutat la Constanta la şcoala Medie, unde copilul meu cel mare dupa ce şi-a terminat şcoala profesionala dela Poarta Alba a fost încadrat de centrul şcolar la laboratorul de seminte depe Str. Mihai Viteazu. In aceiaşi toamna (1957) copilul a dat exament de diferenta la şcoala medie serala pentru clasa VIII-a şi a IX-a, ajutat fiind de faptul ca avea doi ani de şcoala medie tehnica la Poarta Alba, a intrat în clasa X-a. SUCIU ION s-a oferit sa-mi mediteze copilul şima sfatuit sa-l dau şi pe al doilea copil la şcoala medie serala în Constanta.–

Pe al doilea copil l-am dat din clasa VIII-a întrucît nu avea cunoştinte corespunzatoare pentru clasa IX-a (se introdusese materie pe care la P. Alba nu le facuse limba Latina, Franceza, etc.).–

Cu ocazia copiilor am avut dese întîlniri cu SUCIU am dormit şi la el acasa de doua ori, am constat cu aceasta ocazie ca îl vizitau multi foşti detinuti politici, printre care am gasit la el cu ocazia vizitei pe urmatorii: PERDICHI GH. (care-l vizita) dupa cum îmi spunea copii foarte des), pe Dr. CLAIN care a fost detinut, iar din discutiile purtate cu SUCIU mi-a spus ca a fost vizitat şi de un fost detinut anume BUBU cu care în timpul detentiei eu am facut serviciu cu acesta la bucatarie în penitenciarul Aiud.–

De asemeni copii mi-au spus ca profesorul SUCIU era des vizitat acasa de prietenii sai din Bucureşti şi din Constanta profesori.–

In primavara anului 1957 m-a vizitat la Nuntaşi (de paşti) cu PERDICHI şi sotia sa. Cu aceasta ocazie a dormit la mine o noapte. PERDICHI era salariat la centrul mecanic din Nazarcea.–

Intruna din zile am gasit la SUCIU o icoana veche, avînd o inscriptie în litere slavone din 1754. Mi-a spus ca icoana prezinta o importanta ca obiect istoric şi ca muzeul Republicii i-a oferit 2000 (doua mii) lei, dar mai pe urma neputînd sa-şi scoata banii a luat-o. Si-a exprimat dorinta sa fie data unei biserici întrucît el nu are unde sa o tina (icoana fiind mare 1/050). I-am cerut-o eu. Nu mi-a pretins momentan o suma precisa, spunîndu-mi ca sa-i dau ce cred pe ea.–

La o alta întîlnire mi-a pretins 1000 lei în rate. Nu m-am oferit cu nimic

spunîndu-i ca biserica din Tariverde nu dispune de suma aceasta, mai ales ca nu-i atît de necesara. I-a spus în cîteva rînduri copilului sa-mi comunice sa-i trimit ceva bani. Copilul s-a pronuntat negativ spunîndu-i ca „taticu a facut reparatii la biserica şi nu se poate obliga sa pleateasca o suma aşa de mare. Tot pe copil mi-a trimis un bilet în care-mi spunea ca-i „pus pe liber" şi ca are nevoie de bani. Eu am evitat sa-i raspund întrucît situatia nu-mi permite şi mai ales ca el pistona aceasta chestiune, am socotit ca este o atitudine îndrazneata şi ultima data cînd m-am întîlnit cu el la 4 septembrie cînd copilul şi-a dat examen de maturitate, i-am spus categoric ca nu pot sa i-o cumpar.–

El mi-a cerut sa i-o trimit înapoi lucru pe care nu l-am facut pentru ca nu am avut ocazie pe vru-un camion care sa vina dela Tariverde la Constanta. Mentionez ca nu am intentia sa retin acest obiect istoric deoarece nu e necesar în biserica din Tariverde.–

De asemeni mentionez ca profesorul SUCIU este un element suspect, tinînd la origina sa burgheza. De asemeni mentionez ca în fata copiilor, atît alor mei cît şi în fata celorlalti elevi dela şcolile de unde a predat, este un element compromis, netinînd pas cu vremea şi exprimîndu-se fata de copilul meu pe care l-a meditat (într-o discutie provocata de copil) ca el nu se împaca cu actualul regim şi ca are de gînd so- „întinda" adica sa plece din tara aşa dupa cum mi-a spus copilul mie. Tot din discutiile purtate cu copii rezulta ca profesorul Suciu, nu se bucura de simpatia elevilor, datorita metodelor sale greoaie şi comportarii sale rigide şi distante fata de elevi.–

Intr-o discutie avuta cu Suciu mi-a spus ca el preda ore şi la şcoala medie MFA, ca elevii acestei şcoli sînt reduşi din punct de vedere cultural şi slab pregatiti şi ca el nu va permite sa se ridice aceste elemente.–

De asemeni ştiu ca Suciu avea un bun prieten în persoana lui STURZA şi DAN CERNOVODEANU pe care i-am întîlnit şi cunoscut prin Suciu chiar acasa la el, elemente reactionare cu care Suciu discuta în mod duşmanos la adresa regimului în sensul ca sînt distruşi de regimul democrat popular.–

Mentionez ca în baza cunoştintelor eu aşi putea sa iau legatura şi sa mai discut cu profesorul SUCIU.–

Instructaj:

La întîlnirea cu SUCIU ION îl veti compatimi pentru faptul ca a fost îndepartat din învatamînt.–

Sa intrebe pe acesta care au fost cauzele, de unde cunoştea trecutul sau. In discutii sa stabileasca ce intentioneaza sa faca SUCIU pe viitor.–

Daca sînt şanse sa ocupe o alta functie şi daca în acest scop îl sprijina cunoştintele şi prietenii sai.–

– Va temeti de faptul sa nu fiti dv. scos din functie, regretati de faptul ca aveti prea multe obligatii familiare, ca daca nu aveati aceste obligatii va orientati altfel viata, nu mai ramîneati sa suferiti aici.–

– Veti purta discutii cu privire la prieteni, cunoştinte comune, eventual cu privire la situatia actuala politica interna şi externa.–

Cpt. Iliescu Ion

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, ff. 44–45.

50. 1958, octombrie, 25, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Sică Ion", în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta a purtat-o cu I.D. Suciu.

= MINISTERUL AFACERILOR INTERNE =
Directia Reg. Constanta
– Serv. III/1 –

Lt. maj. Vosloban Gavril
25 octombrie 1958
Sursa „SICA ION"
casa nr. 71

– strict secret –
ex.

NOTA INFORMATIVA

In ziua de 24 octombrie 1958, am fost la SUCIU invitat ca deobicei pentru a mai discuta din framîntarile lui, deoarece SUCIU de cîte ori ma întîlneste pe strada insista sa-l vizitez.–

Cînd am intrat în casa, fara a apuca sa iau loc [...]

Eu: N-ai pierdut mare chilipir.

Apoi trecînd la probleme profesionale, eu i-am spus: merge foarte greu cu scoala. Si lipsa voastra se simte. Au auzit însa de la un cunoscut ca au încetat cu datul afara, pentru ca s-au pomenit fara oameni si in special la noi în învatamînt unde e foarte greu. Eu cred ca o sa va cheme pe toti înapoi treptat.

El: „Nu ne cheama. Numai daca vor fi fortati de banditii de dincolo (exprimare ironica) si aceasta după „destindere".

Eu: Al lasat multi oameni inteligenti pe drumuri si unii sufera. Ma gîndesc la GIGEL saracul. Stau însa si fac un calcul. Tu îmi spuneai ca baiatul lui nea VASILICA ARAMA, care era foarte bun prieten cu el a fost arestat în august. Daca acesta ar fi vorbit de GIGEL, fii sigur ca îl aresta si pe el de atunci, nu tocmai acum în octombrie. Nu stiu însa ce prieteni mai avea GIGEL si prin ce împrejurari s-au petrecut toate.

El: „Eu ti-am spus atunci cînd l-a arestat pe ARAMA ca GIGEL era foarte

framîntat. Dupa arestarea lui GIGEL mi-am pus doua ipoteze din care una a cazut. Credeam ca a fost luat ca popa COMANICI numai pentru cercetari, însa de cînd l-a arestat pe GIGEL au trecut trei saptamîni. Inseamna ca s-a nenorocit pentru toata viata. Cred ca totul s-a petrecut în felul următor. Au arestat pe ARAMA, apoi pe rînd altul care erau în legatura, prieteni de ai lor si pe urma s-a ajuns si la GIGEL. Apoi spune „Mai ce baiat bun era GIGEL, tu n-ai idee, ce-ar fi însemnat pentru mine sa nu fi cazut".

Eu: Cred ca va scapa, e baiat destept, va sti sa se descurce

El: „(oftînd) Nu cred, îl tine de mult. M-astept si eu sa fiu arestat deoarece s-a vorbit de mine ca sunt dusman de clasa si în plenara si la sedinta S.R.S.C.

Eu: Vezi-ti de treaba NELULE. Ce crezi ca asa de usor se aresteaza. Ce au cu tine.

El: Adica, bine spui tu. Ce o sa aibe cu mine. Pîna la urma se poate întîmpla sa scap.

Apoi am povestit cum m-am întîlnit cu mama lui GIGEL si aceasta era framîntata si ca daca n-ar fi cazut sa o mai consolam, la care el mi-a raspuns ca e foarte periculos s-o vizitam sau sa ne întîlnim cu ea, deoarece ar putea fi filata si am avea de suferit.

Lt. maj. Vosloban Gavril

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, f. 46.

51. 1958, octombrie, 25, Constanța. Notă informativă furnizată Direcției Regionale de Securitate Constanța de agentul „Sică Ion", în cuprinsul căreia este relatat conținutul unei discuții pe care acesta a purtat-o cu I.D. Suciu.

= MINISTERUL AFACERILOR INTERNE =
Directia Reg. Constanta
– Serv. III/1 –

25 octombrie 1958
Lt. maj. Vosloban Gavril
sursa „SICA ION"
casa 71

– strict secret –
ex.

NOTA INFORMATIVA

Pe profesorul dr. SUCIU D. ION l-am cunoscut prima data în timpul cînd am intrat în facultate ca student, el în acel timp era asistent universitar la

Universitatea I.C. Parhon Bucuresti. Relatiile dintre mine si el erau ca de la student la profesor, fara a avea alte legaturi.

Mai bine l-am cunoscut din decembrie 1957, cînd am fost repartizat la acelas loc de munca cu el, iar ulterior legatura dintre noi s-a facut prin BANU care era directorul scolii si prieten bun cu SUCIU si SCRIMA, iar într-o seara BANU m-a luat cu el la o petrecere la SUCIU acasa, unde au participat BANU cu SCRIMA şi SUCIU.

Devenind de acum prieteni, mai tîrziu SUCIU a început sa-mi destainuie viata lui. Astfel, mi-a spus ca este, fiul lui DIMITRIE şi al OFELIEI, nepot al lui SEVER BOCU, fruntaş manist. Pe baza relatiilor şi a rudelor de familie înalta din Bucuresti a scapat de front. Mi-a mai spus ca a facut parte din partidul social-democrat de dreapta si ca un timp a ocupat functia de director general al artelor din minister. Mi-a mai spus apoi ca a facut ani de puscarie, pentru trecere ilegala de frontiera, ca la închisoarea Aiud l-a cunoscut pe popa COMANICI, pe VASILE ARAMA si altii despre care nu-mi amintesc.

In prezent SUCIU este dat afara din învatamînt si spune ca se întretine din banii primiti de la MIA POPESCU OTILIA CAZIMIR, scriitoare, ANA BERINDEI din Bucuresti si în plus mai da meditatii, aceasta dupa cum spune el pentru a-i acoperi sursele de venituri.

Din anturajul lui I.D. SUCIU fac parte în prezent printul STURZA, care îl viziteaza des, BUTUC VALERIU, fost profesor şi dat afara din învatamînt, pentru ca a facut puscarie, fostul profesor de matematici REFERENDARU ALEXANDRU, dat afara din învatamînd fiind expropiat si fiu de general, PUIU ENACHE director adjunct la liceul seral, BROLUSAN ION, profesor de lucru, RESUL REGEP farmacist si profesor de fizica, sotii ROBU VLADIMIR si NADEJDA, CAVACHI STERE, profesor la seral si fost coleg de facultate cu SUCIU, popa COMANICI, BANU ION directorul liceului seral şi AXINIANU GEORGE, scriitor autorul „Excadrilei albe" dupa care pe timpul lui Antonescu s-a turnat si un film si al celor doua romane „Piatra neagra" si „Convoiul flamînzilor" inspirate din viata legionarilor. In prezent AXINTEANU locueste în vila lui BANU de la Techirghiol, caruia ION BANU i-a vîndut o parte din pomi şi gradita, fictiv. I.D. SUCIU locueste în prezent pe str. Olga Bancic nr. 44 intrarea prin str. Daciei.

I.D. SUCIU este un om inteligent, însa pentru asi putea manifesta ura neîmpacata fata de regim, lasa sa se înteleaga ca este dement. Realitatea este ca I.D. Suciu este un om intreg, stie sa foloseasca orice situatie, pentru a-si atrage cît mai multi oameni de partea lui si nu tine cont de nici un risc material pentru a intra pe sub pielea oamenilor de partid si de stat.

NB

Nota a fost luata în scopul de a stabili legaturile lui I.D. SUCIU lucrat

informativ de problema 6 unde urmeaza a fi trimisa in copie iar un exemplar la dosarul agentului.–

Lt. maj. Vosloban Gavril

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, f. 47.

52. 1958, noiembrie, 5, Constanța. Notă informativă furnizată Direcției Regionale de Securitate Constanța de agentul „Sică Ion", în cuprinsul căreia este relatat conținutul unei discuții pe care acesta a purtat-o cu I.D. Suciu.

= MINISTERUL AFACERILOR INTERNE =
Directia Reg. Constanta
– Serv. III/1 –

Lt. maj. Vosloban Gavril
5 noiembrie 1958
sursa „SICA ION"
casa nr. 35

– strict secret –
ex.

NOTA INFORMATIVA

Pe ziua de 1 noiembrie 1958, am fost în treacat pe la I.D. SUCIU, într-o vizita, asa cum fac deobicei cînd merg la serviciu. Acasa la SUCIU erau prof. REFERENDARU, scos din învatamînt si sotia sa, de asemeni scoasa din învatamînt.–

SUCIU m-a întrebat ce mai fac, la care i-am raspuns ca sunt destul de ocupat, deoarece facem noile cataloage si apoi o serie întreaga de sarcini legate de 7 noiembrie, la care eu zîmbind i-am spus: ferice de tine Nelule, ca ai scapat de asemenea obligatii la zile mari.

El: N-am nevoie de 7 noiembrie, dar rusine pentru cultura romîna ca profesor doctor I.D. SUCIU sa nu gaseasca un serviciu potrivit capacitatii lui.–

Apoi a început sa povesteasca despre proectarea noii organizari a învatamîntului în reg. Constanta, sperînd ca dupa aceasta va gasi si el un loc.

Au intervenit apoi în discutie sotii REFERENDARU care se plîngeau ca n-au gasit pîna în prezent serviciu iar sotia lui REFERENDARU spunea ca ar intra si femeie de serviciu daca ar gasi un post.–

Mentionez ca la toata discutia SUCIU era foarte rezervat si cauta sa schimbe subiectul. Am mai discutat cîteva probleme de ordin general fara importanta, dupa care eu am plecat, iar sotii REFERENDARU au ramas în continuare.

Mentionez ca sotii REFERENDARU locuesc la Poarta Alba, au avut amîndoi servici la Scoala de agricultura din Poarta Alba si au fost scosi în luna septembrie, odata cu I. SUCIU, din învatamînt. Cînd viu în Constanta îl viziteaza pe SUCIU, iar din cele spuse de sotie am aflat ca în acea noapte urma sa doarma la sotia ing. NICORATOS de origina grec – dat afara din serviciu si casatorit cu vaduva fostului ajutor de primar al Constantei VOICU ROSCULET, fost cu partidul lui Tătărăscu.–

NB:

Agentul nu a putut respecta instructajul dat privind pe profesorul I. SUCIU deoarece acesta a evitat sa vorbeasca cu agentul fiind de fata şi alte persoane.–

Propun ca nota în copie sa fie conexata la dosarul lui SUCIU ION la Problema 6, iar un ex. la dosar agent.–

De asemeni propun ca Problema 6 sa ceara la raionul Medgidia, felul cum sînt cunoscuti sotii REFERENDARU profesori ce au fost dati afara din învatamînt.–

Lt. maj. Vosloban G

DE ACORD:
Cpt. Deceanu T

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, f. 48.

53. 1958, noiembrie, 12, Constanța. Notă informativă furnizată Direcției Regionale de Securitate Constanța de agentul „G. Iordachescu", în cuprinsul căreia este relatat conținutul unei discuții pe care acesta a purtat-o cu I.D. Suciu.

12 noiembrie 1958

NOTA INFORMATIVA

In ziua de 7 noiembrie, dupa miting, am fost ajuns din urma de CAVACHE STERE, în timp ce eu stateam la încrucişarea Str. I.V. Stalin cu B-dul Lenin aşteptînd sa iau ziarele dela chioşc. Dupa cîteva cuvinte de circumstanta, am plecat amîndoi în jos pe Str. I.V. Stalin. Ajungînd în dreptul strazii Daciei, mi-a propus sa trecem pe la SUCIU, la care de altfel mi-a spus ca se duce aproape zilnit. Pe drum mi-a comunicat ca un secret – ca SUCIU va fi ridicat sîmbata seara, iar peste vreo 10 zile va fi ridicat şi BANU. Acest lucru i l-a

comunicat şi lui SUCEVEANU CONSTANTIN, profesor la şcoala elementara nr. 12 duminica dimineata în Piata Grivitei, fiind de fata şi sotia lui.

De asemeni detin dela SUCEVEANU informatia ca tot CAVACHE i-a spus în continuare ca el are misiunea sa strînga informatii despre mine, ca el ma va doborî în curînd şi caderea mea va fi vertiginoasa. De asemenea i-a mai spus lui SUCEVEANU ca eu am turnat pe toti foştii mei prieteni şi ca am de gînd sa torn şi pe altii.–

Trebuie sa mentionez ca dupa cum mi-a declarat SUCEVEANU nu a mai spus nimanui aceste lucruri, decît mie personal astazi 11 noiembrie, cînd a venit la mine acasa.–

Tot aşa CAVACHE i-a m ai spus lui SUCEVEANU ca el este în relatii bune cu LUNGU şi ca acesta i-a destainuit, ca nu mai poate fi şef la Sectia de Invatamînt, deoarece a cautat sa-l ridice pe VECERDEA. De altfel acest lucru mi l-a spus şi mie mai înainte.–

Ajungînd la SUCIU acasa, am gasit acolo pe SUCIU, REFERENDARU, STURZA şi profesorul de limba Franceza Panaitescu, bun prieten al lui SUCIU, care venise pe la el ca sa-i dea o meditatie.

Aceştia doi din urma STURZA şi PANAITESCU, au plecat imediat dupa sosirea noastra.–

SUCIU i-a condus şi în timp ce era lipsa din camera CAVACHE în prezenta mea, i-a spus lui REFERENDARU, ca e bine pentru el sa se mute dela SUCIU imediat, daca se poate chiar mîine dimineata (adica sîmbata). Referendaru i-a spus ca se muta şi fara sa-i spuna CAVACHE, deoarece şi-a gasit o camera pe care o va ocupa chiar mîine.–

Revenind în camera SUCIU ne-a spus ca locuinta a fost cumparata de o verişoara a lui PUIU şi ca dupa masa se va duce la PUIU acasa ca sa trateze cu el, sa ramîie mai departe cu locuinta tot acolo.–

Ridicîndu-se sa plec SUCIU şi REFERENDARU mi-au spus ca merg şi ei sa ia o tuica la „Vrancea" dupa care se duc la masa şi ne-au invitat şi pe noi sa mergem cu el. Am mers împreuna cu totii şi cînd sa intram în local, CAVACHE m-a retinut afara, ca sa-mi spuie ca mie mi se întocmeşte dosarul ca sa fiu exclus din Partid şi ca are sarcina sa dea informatii despre mine. Bine înteles ca aceasta destainuindu-se m-a uluit şi nu am ştiut ce sa cred.–

Dupa aceia am intrat împreuna în local unde am baut împreuna ¾ votca (afara de CAVACHE) dupa care ne-am despartit şi am plecat acasa.–

ss. G. Iordachescu

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, f. 50.

54. 1958, noiembrie, 18, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Nicolae Ialomiţeanu", în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta a purtat-o cu I.D. Suciu în data de 14 noiembrie 1958.

Nota a fost luata de Lt. maj. CHIRIS AUREL
de la agentul „Ialomiţeanu N." în ziua de
15 noiembrie 1958 în casa „Mioriţa"

18 noiembrie 1958
STRICT SECRET
Exp. nr.

NOTA

Dintre cei zece profesori din Constanţa cărora li s-au desfăcut contractul de muncă în conformitate cu art. 20 al. ultim din Codul Muncii, se află şi profesorul de istorie SUCIU ION, domiciliază în Constanţa Str. Olga Bancic nr. 44.–

De cînd a fost eliberat din funcţie SUCIU ION a căutat să-şi găsească de lucru la Muzeul Arheologic şi la Biblioteca Sfatului Popular.–

N-a fost primit nicăeri, avînd referinţe foarte proaste, din partea Regiunii de Partid.–

Cei zece profesori, SUCIU ION, REFERENDARU, POPESCU FRANCEZU, IORDĂCHESCU şi alţii au înaintat memorii la C.C. P.M.R. la Regiunea de Partid şi la organele Sindicale.–

N-au primit răspuns favorabil.–

In convorbirea pe care a avut-o sursa cu SUCIU ION, vineri 14 noiembrie 1958, fostul profesor de istorie a spus între altele următoarele:

– Am fost aruncaţi pe drumuri pentru că am executat ani de puşcărie pentru anumite greşeli făcute. Eu am fost întemniţat 4 ani. Am trecut clandestin frontiera şi am fost prins la Seghedui. După ce m-am liberat din închisoare, am căutat să lucrez pentru regim, deşi metodele dictatoriale ale acestui regim nu sînt în vederile mele. Ca profesor am căutat să-mi fac datoria cu conştiinciozitate. La Institutul de răspîndire a Stiinţei şi Culturii de asemeni am activat. Mi s-a imputat că din pricina mea nu s-a mai tipărit Monografia Constanţei. Ori eu am fost primul care am dat trei articole pentru această monografie. Am fost dat afară şi de la Institut. In sfîrşit, azi sîntem consideraţi „duşmanii poporului". Nu ştiu dacă sîntem sau nu duşmanii poporului, dar sigur sîntem cu toţii duşmanii celor care ne-au asvîrlit muritori de foame pe drumuri.–

In continuare, SUCIU ION mi-a povestit scena întîlnirii lui cu profesorul ION BANU, directorul Şcoalei serale muncitoreşti şi al liceului seral.–

Profesorul ION BANU şedea la o masă cu încă doi profesori la restaurantul „1 Mai" Constanţa. SUCIU ION a intrat în restaurant, s-a oprit în faţa lui şi l-a privit adînc în ochi. Apoi l-a apostrofat:

– Rîzi banditule? Tie îţi convine să rîzi, după ce m-ai asvîrlit din slujbă pe drumuri.–

Apoi a plecat.–

Sursa a întrebat pe SUCIU ION cu ce trăeşte.–

– Mă întreţine două femei. Profesoara Mia Popescu sora farmacistei, POPESCU şefa serviciului farmaceutic regional şi MAGDALENA GARABEŢEAN învăţătoare la şcoala Poarta Albă, a răspuns el.–

Continuînd discuţia în altă ordine de idei, SUCIU ION a arătat că s-a întîlnit cu ELENA BRATIANU soţia lui GEORGE BRATIANU, care i-a spus că, în urma intervenţiei Preşedintelui COTTY al Franţei, i-a permis regimul de la noi să părăsească ţara.–

– A plecat?

– E de cîteva luni la Paris.–

– De unde o cunoşti?

– Eram foarte bun prieten cu ea.–

SUCIU ION a ţinut să arate că nădăjdueşte şi el să plec din ţară cît de curînd.–

– Cum?

– Am un prieten la Bucureşti, evreu pe jumătate, membru de partid, doctorul de boli nervoase VIRGIL RADOVICI, care locueşte pe Str. Eroului nr. 4 şi are telefonul nr. 14.50.20. Acest prieten foarte bun al meu scîrbit de regimul terorist de la noi din ţară s-a înscris şi el cu toţi evreii ca să părăsească ţara. Dacă va ajunge la Paris va face toate eforturile să-mi vină şi mie în ajutor împreună cu E. BRĂTIANU şi cu rudele şi prietenii mei pe care îi am la Paris.–

Aici, nu mai am ce face. Fără voinţa mea, am fost aruncat în rîndurile duşmanilor regimului, însă nu mă bag în nici-o situaţie care să fie periculoasă.–

Stau şi citesc.–

SUCIU ION vorbea cu un ton accentuat de revoltă. Apoi, la plecare, a rugat sursa să transmită dr. V. RADOVICI şi lui PAUL TEODORESCU salutări din partea lui.–

Azi dimineaţă sursa a telefonat dr. RADOVICI care a informat-o că şi-a găsit alt serviciu şi că plecarea lui în străinătate este „o chestiune de viitor".–

De asemeni i-a telefonat lui PAUL TEODORESCU care s-a arătat foarte fericit că şi-a găsit serviciu la U.C.O.M. rugîndu-l să se întîlnească cu el săptămîna viitoare.–

„Nicolae Ialomiţeanu"

Nota biroului

SUCIU ION este urmărit de Direcţia Regională Constanţa în acţ. inf., fiind suspect că ar intenţiona să fugă din ţară.–

Agentul „Ialomiţeanu" a primit sarcina să-l contacteze pe SUCIU ION şi în discuţii să stabilească anturajul acestuia.–

SUCIU ION a relatat agentului că într-adevăr vrea să plece şi în acest sens a rugat pe E. BRĂTIANU de a face demersurile necesare. Acelaş lucru l-a discutat şi cu VIRGIL RADOVICI din Bucureşti.–

Dr. VIRGIL RADOVICI nu este cunoscut în problemă. Se vor lua măsuri de identificarea şi verificarea sa.–

PAUL TEODORESCU este cunoscut ca fost social democrat şi în prezent are manifestări duşmănoase.–

Agentul a primit sarcina de a-l contacta pe SUCIU I. şi în discuţii să stabilească noi aspecte în legătură cu intenţia de plecare a lui şi a dr. RADOVICI V.

Un exemplar al notei să fie trimis Regiunii MAI. Constanţa pentru exploatare şi măsuri.–

Lt. Maj. de securitate
Chiriş Aurel

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, ff. 56–59.

55. 1958, noiembrie, 18, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Nae Constantin", în cuprinsul căreia este relatat conţinutul unei discuţii pe care acesta a purtat-o cu I.D. Suciu în ziua precedentă.

= MINISTERUL AFACERILOR INTERNE =
Directia Reg. Constanta
– Serv. III/ B2 –

Cpt. Iliescu Ion
18 noiembrie 1958
Sursa „NAE CONSTANTIN"
Casa nr. 45

– strict secret –
ex.

NOTA INFORMATIVA
– privind pe profesorul SUCIU ION

Eri 17 noiembrie orele 11,30, am mers acasa la profesorul SUCIU D. ION, unde l-am gasit singur.–

Aparînd în uşe m-a îmbrătişat şi m-a sarutat spunîndu-mi:

– „Imi pare bine ca te vad, ce am auzit ca iara ai patit-o",

la care i-am răspuns: – da m-au arestat în legatura cu VATASELU NICOLAE, care a lucrat nişte straini pentru biserica dela Tariverde

– De unde ştia Securitatea ca VATASELU ti-a lucrat stranele?

– De unde sa ştie, decît dela el, i-am raspuns eu.

– „Pai bine mai „NAE", aşa de tîmpit a fost el ca sa spuna ca ti-a facut stranele la biserica?

– Eu nu m-am gîndit ca acest fapt, adica angajindu-l pe el la acest lucru, poate fi suspectat, eu am urmarit chestiunea economica, am încercat şi cu alti meşteri tîmplari dela Cogealac aceasta comanda şi mi-ai cerut, unul 150 lei pe strana, iar altul 90 de lei pe bucata cu materialul nostru. VATASELU s-a oferit sa mi le lucreze cu 90 de lei, bucata cu materialul lui.–

El: – „Pai bine mai draga dar ce a avut el de cîştigat din faptul ca a declarat la Securitate, ca a lucrat stranele

– Nu ştiu, i-am raspuns el.–

El: – „Eu nu aş putea sa fac lucru acesta şi daca m-ar întreba pe mine cu cine am avut legaturi de prietenie, i-aşi spune numai membrii de Partid care au fost pe la mine".–

Eu: – Nu ştiu draga profesore ce sa mai ma fac, cum s-o dau sa ies din sfera de suspiciuni a lor, m-am saturat de o viata aşa de încordata, daca nu aşi avea familie şi copii, m-aşi duce sa nu se mai auda de numele meu. D-ta nu vezi lucrurile la fel, mai ales ca ai facut unele greşeli la liceul M.F.A., purtîndu-te neomeneşte cu elevii pe care i-ai avut acolo.–

El: – „A nu, eu nu m-am purtat neomeneşte, eu mi-am facut datoria de profesor şi astazi cînd ma întîlnesc cu ofiterii foştii mei elevi, ma saluta respectos, pentru ca au facut carte cu mine. Ei nu se pot plînge de acest lucru, totuşi vad ca astazi sînt dat afara, sînt şomer. P-aştia nu-i intereseaza nimic, şi nici nu-i mai înteleg.

Eu: – Imi pare rau ca eşti în situatia aceasta, i-am spus. Nu pot sa-ti fiu de ajutor cu nimic.–

El: – „Mi-ai adus ceva bani pe icoana aceia, ca nu am nici de tigari?.–

Eu: – Ti-am spus dela început ca am facut reparatii la biserica şi nu îndraznesc sa fac asemenea cheltuieli deoarece mai am deplata dupa urma reparatiilor înca 2200 lei, dar daca nu consimti sa o laşi în mod gratuit la biserica, ti-o pot restitui, sa o dai la un muzeu.–

El: – „Am avut 2000 de lei pe ea la muzeul Republicii din Bucureşti şi-mi pare rau ca nu am lasat-o acolo, sa mi-o aduci ca sper sa o dau aici la muzeul regional, caci am prieteni şi icoana avînd o vechime istorica, pot scoate bani frumoşi pe ea. Daca nu o pot da aici, o dau la muzeu la Timişoara".–

Eu: – Te compatimesc profesore ca o duci greu şi înca odata îti spun, ca

regret ca nu te pot ajuta, dar ştiu ca si prieteni şi aici, care nu te vor lasa, ce ai facut cu proprietarul despre care îmi spuneai ca a vîndut casa şi te invita sa parasesti timobilul?

El: – „Nu ma poate da afara, ca am repartitie dela Spatiul Locativ, dar mi-au luat patul şi covorul depe duşumea".

Eu: – Da cine te-a adus patul acesta? Vad ca ai altul mai bun?

E: – „Mi l-a dat Magdalena dela Poarta Alba, ea este secretara grupului şcolar din Poarta Alba [...] mi-a adus patul pe care-l vezi şi mai ma ajuta şi cu alimente".–

De asemeni mi-a spus ca o sa-i scrie şi lui OTILIA CAZIMIR scriitoare, cu care este coleg de facultate, sa-i trimita un covor pentru aşternut pe jos.–

Eu: – Si cît ai sa poti sa stai în situatia aceasta, din ce traieşti, cum te descurci cu cerintele materiale, cu cheltuielile.–

El: – „Am în meditatie doi elevi dela care primesc cîte 120 de lei pe luna, însa nu-mi ajung aceşti bani nici de tigari. Pentru a fi însa liniştit am interzis prietenilor mei, colegilor, care ma vizitau foarte des, sa nu mai vina pe la mine".–

Retin din aceasta discutie, ca prieteni care îl vizitau pe profesorul: BUTUC şi d-na NICOLAU, ambii dati afara din învatamînt, primul pentru ca a fost închis, iar d-na Nicolau pentru ca este sora cu fostul ministru Roşculet. De asemeni mi-a spus ca PERDICHI care acum este închis, anterior l-a invitat sa mearga la BUMBAC atunci cînd acesta a venit în Constanta şi el a refuzat sa mearga, deoarece a aflat ca la BUMBAC, se ducea multa lume sa-l vada şi s-a ferit de acest lucru, mai ales ca el pe BUMBAC l-a cunoscut în închisoare prea putin.–

In discutia purtata cu el mi-a spus ca a fost arestat, pentru tentativa de evaziune din tara. Mi-a spus în încheiere, ca vrea sa-şi piarda urma pentru vreo 2 saptamîni şi sa plece pe la neamurile lui din Bucureşti, la care nu va putea sa stea mai mult pentruca se simt greu cu gazduirea lui, însa se bucura ca are o repartizare dela Spatiul Locativ în Constanta pe camera unde locuieşte.–

Completari:

Cu privire la atitudinea profesorului SUCIU, fata de ofiterii ce urmau cursurile serale, copilul meu care era elevul lui, mi-a spus ca în cursul anului 1957 i-a atras atentia lui SUCIU asupra felului de comportare cu elevii dela M.F.A. – care lucreaza 8 ore în cîmpul muncii şi care vor sa învete şi carte, ca trebuie avut în vedere efortul lor, la care SUCIU a raspuns: ca nu se poate purta frumos cu „ciobanii" şi daca pîna acuma au fost la oi, numai pentru acolo sînt buni, discutie pe care fiul meu a purtat-o cu profesorul SUCIU.–

Cu privire la situatia interna SUCIU mi-a spus ca este foarte încordata şi ca arestarile se fac tocmai datorita presiunilor din afara, exprimîndu-se:

– „Pîna scapam de situatia aceasta internationala încordata, sîntem în nesiguranta în ceia ce priveşte libertatea noastra".–

Mi-a spus ca el a recomandat tuturor prietenilor care îl viziteaza şi sînt

suspectati, sa nu mai vina pe la el. Mai am de mentionat faptul ca în 1956 în timp ce SUCIU se afla ca profesor la Poarta Alba mi-a aratat lucrarea lui de doctorat, editata cu aproximatie în 1940–1941 intitulata „Scrierile şi Operile a unui preot Greco-Catolic, al carui nume nu-l mai retin şi în care SUCIU trata problema „pericolului comunist" din rasarit. Nu cunosc daca mai detine sau nu aceasta lucrare.–

Cpt. Iliescu Ion

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, ff. 51–54.

56. 1958, noiembrie, 19, Constanța. Notă informativă furnizată Direcției Regionale de Securitate Constanța de către informatorul „Sică Ion", în cuprinsul căreia este relatat conținutul unei discuții pe care acesta a purtat-o cu I.D. Suciu în data de 17 noiembrie 1958.

= MINISTERUL AFACERILOR INTERNE =
Directia Reg. Constanta
– Serv. III/1 –

Lt. maj. Vosloban Gavril
19 noiembrie 1958
sursa „SICA ION"
casa nr. 45

– strict secret –
ex.

NOTA INFORMATIVA

In ziua de 17 noiembrie 1958 am fost acasa la SUCIU cum merg deobicei la cererea lui. Printre alte discutii familiare fara importanta SUCIU mi-a spus urmatoarele:

M-am întîlnit pe strada în dosul bisericii cu PANAITESCU cel de franceza şi discutia purtata cu el m-a derutat oarecum si mi-a dat de înteles ca trebuie sa fiu altfel.

Eu: Dar ce ti-a spus PANAITESCU?

El: Tu stii ca deobicei eu ori cu cine ma întîlneam îmi manifestam frica de arestare si mai ales dupa ce a fost arestat VECERDEA. Cum PANAITESCU mi-a vorbit deschis, m-a facut sa înteleg ca trebuie sa fiu altfel si cred ca în multe parti are dreptate. Astfel mi-a spus ca daca era sa ma aresteze de cînd a fost arestat VECERDEA aveau timp sa ma aresteze si pe mine. PANAITESCU este de parere ca regimul nu se schimba fiindca s-a întarit, lucru cu care eu

nu sînt de acord fiindca eu stiu ce stiu si nu stie PANAITESCU. Cu ceeace sunt însa de acord si pentru care mi-a reprosat PANAITESCU este faptul ca am prea multi vizitatori si vorbesc prea mult. In aceasta privinta am sa ascult sfatul lui PANAITESCU si am sa cer prietenilor sa nu ma mai viziteze decît foarte rar si mai preferabil sa ne întîlnim ocazional pe strada decît acasa la mine. Are dreptate PANAITESCU ca trebuie sa fiu foarte prudent si am sa pot face acest lucru REFERENDARU si-a gasit casa. Am sa-i interzic si lui prinţul STURZA sa mai vina la mine iar cu tine si cu ceilalti prieteni ne vom întîlni si vom discuta pe strada. Daca poti afla ceva mai important ce va fi în favoarea noastra am sa te caut acasa cum am facut cînd a fost tristul eveniment cu GIGEL (VECERDEA).

Eu: Sunt de acord cu ceea ce spui tu NELULE, însa eu odata la timpul potrivit am sa-mi spun parerea deschis despre tine. Aici eu nu sînt de acord cu prezicerile lui PANAITESCU, însa nu sînt de acord si cu tine, care-ti faci impresia ca batînd din palme peste noapte se schimba regimul.–

Eu „Vezi defectul meu mare este ca nu pot fi ca tine închis, mă rîcîie pe inima si vrînd nevrînd îmi mai dau drumul si cum sa nu fac asa, rusine pentru cultura din ţara romîneasca ca doctorul I.D. SUCIU si altii sa nu aiba unde sa munceasca.–

Eu: Asta-i situatia, deocamdata trebuie sa ne multumim si cu ea. Toate la timpul lor.

Apoi discutiile au alunecat spre caracterizare a din partea lui SUCIU a lui PUIU IANCU si BANU pe care de data aceasta îi dezaproba, laudîndu-l pe PANAITESCU care l-a ajutat aducîndu-i elevi la meditat. Mi-a spus ca ceeace a discutat cu mine a discutat si cu MIA BUBOASA si ca a fost întrutotul de acord cu indicatiile date de PANAITESCU.–

La despartire m-a rugat sa-l invit la botez.–

NB:

Agentul nu a primit instructaj legat de aceasta problema urmînd sa-i dau instructajul dupa ce ma voi consulta cu tov. cpt. Iliescu care are actiunea în primire, deoarece se constata ca I.D. SUCIU dupa discutia cu PANAITESCU si-a schimbat pozitia-.

Lt. maj. Vosloban Gavril

Propun ca in ancheta lui Suciu Ion sa se insiste asupra legaturilor sale cu Sturza Mihai lucrat prin acţiune şi asupra celorlalţi prieteni care apar în dos. de acţiune.–

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, f. 65.

57. 1958, noiembrie, 25, Constanța. Referat cu propunerea de reținere, anchetare și trimitere în judecată a lui I.D. Suciu, întocmit în cadrul Direcției Regionale de Securitate Constanța.

= MINISTERUL AFACERILOR INTERNE =

– strict secret –

Directia Reg. Constanta
– Serv. III –

– 25 noembrie 1958 –

SE APROBA:

REFERAT

– cu propunere pentru retinerea, anchetarea si trimiterea în justiţie a numitului SUCIU D. IOAN profesor, domiciliat în Constanta.–

Sus-numitul este nascut la 3 august 1917 în orasul Lugoj – reg. Timisoara, fiul lui Dumitru si Otilia, origine sociala burgheza, nationalitatea romîna, studii absolvent al Facultatii de litere si filozofie, serviciul militar nesatisfacut, nu este casatorit, nu poseda avere, profesor doctor în litere si filozofie, îndepartat din învatamînt în septembrie 1958, ca element dusmanos, în prezent fara ocupatie, domiciliat în Constanta str. Olga Bancic nr. 44.–

Din materialele ce le detinem rezulta ca în trecut a facut parte din P.N.T., organizatia tineret si este ruda apropiata (nepot) cu fostul fruntaş P.N.T. SEVER BOCU.

In 1949 a fost condamnat la 3 ani închisoare pentru trecerea clandestina în R. P. Ungaria unde a fost prins si predat organelor noastre, el intentionînd sa fuga în Franţa.–

La data de 31 martie 1958 s-a deschis asupra sus-numitului dosar de verificare nr. 648 în baza materialului informativ furnizat de agentul „TRANDAFIR FLORIAN" al Reg. MAI Timisoara, din care rezulta ca obiectivul intentioneaza sa fuga din ţară într-un stat capitalist.–

In acest scop, s-a interesat prin agent de situatia unor legionari tradatori de patrie cu care sa ia legatura în cazul cînd îi va reusi evaziunea.–

Acest fapt sa verificat si prin agentul „SICA ION" al acestui Serviciu, fata de care SUCIU D. IOAN a afirmat ca este pe punctul de-a pleca din tara fie legal prin intermediul si interventia familiei Sturza, fie prin a parasi ţara ilegal.

Tot de catre agentul „SICA ION" este semnalat ca a întretinut legaturi de activitate dusmanoasa cu profesorul VECERDEA GHEORGHE în prezent arestat si ca a avut cunostinta ca acesta facea parte dintr-un grup legionar împreuna cu ARAMA STEFAN si altii, afirmînd agentului ca pe tatal acestuia l-a cunoscut în penitenciar si au facut detentia împreuna.–

Aceasta semnalare în parte sa verificat si prin VECERDEA GH. care în declaratia sa arata ca a întretinut discutii cu caracter dusmanos cu SUCIU D. IOAN si ca i-a vorbit acestuia de faptul ca el vrea sa-si formeze o idee politica de nuanta naţionalistă.

Numitul SUCIU D. IOAN este semnalat informativ de catre agentii „TRANDAFIR FLORIAN", „SICA ION", „NAE CONSTANTIN" si „TITUS", ca în toate ocaziile se manifesta dusmanos la adresa regimului, aduce injurii comunistilor si ca este un dusman înversunat al lagarului socialist.

In toate ocaziile se manifesta ca în curînd comunistii în frunte cu U.R.S.S. „va pierde puterea politica si ca tara noastra va fi eliberata de catre lagarul capitalist".

De asemeni este semnalat informativ ca aceasta propaganda a desfasurat în mod foarte abil în rîndul tineretului studios cu care vine în contact si cauta sa atraga cît mai multi de partea sa, în rîndul carora propaga nationalismul sovin, ura sa fata de URSS si asa-zis „patriotismul".

Informativ este semnalat ca întretine legaturi cu o serie de elemente dusmanoase ca fratii BUTUC VALERIU, BUTUC GLEB, ambii fosti condamnati pentru activitate dusmanoasa, STURZA MIHAIL cunoscut ca element dusmanos precum si cu legionarii PUIU ENACHE, NICOLAU V. si altii cu care sub diferite pretexte se aduna si poarta discutii dusmanoase la adresa regimului si a comunistilor.–

Din materialul inf. rezulta ca obiectivul se teme de arestare si ca în acest sens va parasi localitatea pentru a-şi pierde urma.

Intrucît faptele sus-numitului sînt justiţiabile, ele încadrîndu-se ca activitate contrarevolutionara;

P r o p u n:

Retinerea, anchetarea si trimiterea în justitie a numitului SUCIU D. IOAN. –

AJUTOR SEF SERVICIU
Capitan,
Iliescu Ion

DE ACORD:
SEFUL SERVICIULUI
Cpt,
Burlacu Victor

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, ff. 191–193.

58. 1959, martie, 4, Constanţa. Adresă expediată de Tribunalul Militar Constanţa către Direcţia Regională Constanţa a Ministerului Afacerilor Interne, referitoare la condamnarea lui I.D. Suciu la 10 ani de închisoare.

R.P.R. COPIE

După adresa primită care se găseşte în dosarul de ... No. 332 vol. III deschis la 4. X. 1958, depus la „C" Reg. MAI C[onstan]ţa– No. 1299 din 4.03.1959

Tribunalul Militar C[onstan]ţa
Dosar 60/1959

Către,
Dir. Reg. MAI C[onstan]ţa

Facem cunoscut că prin sentinţa No. 112 din 3 martie 1959 numitul SUCIU D. ION a fost condamnat la 10 ani închisoare pentru faptul de uneltire împotriva ordinei sociale articolul 209 punctul 2 litera a Cod Penal, cu socotirea prevenţiei dela 27.XI.1958.–

Numitul nu a declarat recurs.

Este încarcerat pe baza mandatului 332/1958.–

Pînă la definitivarea sentinţei mandatul menţionat mai sus este şi rămîne valabil.–

Preşedinte
Mr. de justiţie
ss. indesfifrabil

Grefier Şef,
[indescifrabil]

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, f. 189.

59. 1959, nedatat, Constanţa. Referat întocmit în cadrul Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa, referitor la studiul dosarului penal al deţinutului I.D. Suciu.

M.A.I. REGIUNEA CONSTANTA
– BIROUL K

REFERAT

– Privind studiul dosarului penal de la biroul Evidenţă al deţinutului C.R. SUCIU ION din penitenciarul Constanţa.–

Din studiul dosarului rezultă că deţinutul C.R. SUCIU ION este născut la 3 august 1917 în com. Lugoj, rai. Lugoj, reg. Timişoara, fiul lui Dimitrie şi Ofelia, cu domiciliul în Constanţa, Str. Olga Bancic, nr. 44, de profesie profesor, fără avere, originea socială burgheză, studii licenţiat în Istorie, de naţionalitate şi cetăţenie romînă, necăsătorit, în trecut a făcut politică P.S.D., 1946–1948.–

Sus-numitul în baza mandatului de arestare 193 din 29 aprilie 1959, a fost condamnat la 10 ani închisoare corecţională pentru delictul de uneltire contra ordinei sociale, prin aceia că a elogiat pe poetul legionar RADU GIR, a ascultat posturile de radio capitaliste şi s-a exprimat că doreşte să fugă într-o ţară capitalistă, unde ar avea o situaţie mult mai bună, afirmînd că în calitatea sa de social-democrat el s-a opus la unificarea cu P.C.R.–

Pedeapsa a început la 27 noiembrie 1958 şi expiră la 23 noiembrie 1968. Recursul condamnatului a fost respins.–

LT MAJOR DE SECURITATE
Ghiţă Pamfil

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 154.

60. 1959, aprilie, 30, Constanța. Hotărâre referitoare la închiderea dosarului de urmărire informativă a lui I.D. Suciu, după condamnarea acestuia la 10 ani de închisoare.

= MINISTERUL AFACERILOR INTERNE =
Directia Reg. Constanta
– Serv. III/3 –

– strict secret –
ex.

SE APROBA

H O T A R I R E
– pentru închiderea dosarului de verificare individual nr. 648
privind pe numitul SUCIU D. ION şi clasarea lui la arhivă.–

Dosarul s-a deschis la 31 martie 1958.

Actiunea s-a închis la 3 martie 1959.

In urmarirea actiunii de verificare si concretizarea activitatii elementului urmarit s-a folosit agentura, respectiv agentii „Sica Ioan" „Titus Ozon" „Caraiman" si „Nae Constantin".–

Hotarîrea de deschiderea dosarului de verificare s.a facut în baza materialelor din care rezulta ca numitul SUCIU D. ION a facut parte din PNT avînd relatii cu fruntasul PNT SEVER BOCU, în prezent cu D.O. pe raza raionului Feteşti.

Din unele materiale a mai rezultat ca susnumitul în perioada anilor 1941–1944 a fost folosit de ministrul Mihai Antonescu în culegerea de informatii din rîndul politicienilor, transmitînd informatiile obtinute prin sefa de cabinet a ministrului antonescian anume ROPALA LOTI.

De asemeni SUCIU D. ION a avut legaturi cu o serie de conducatori legionari pe care i-a favorizat în timpul regimului antonescian.

După 23 August 1944 functioneaza la institutul de istorie romîn, ca sef de lucrări, pîna în 1948 cînd a fost comprimat.–

In luna martie 1941 este retinut de organele MAI pentru trecere frauduloasa de frontiera si condamnat 3 ani închisoare eliberîndu-se în anul 1952.–

In anul 1956 se stabileste în oraşul Constanta ocupînd functia de profesor la Scoala medie serală.

Din discutiile ce le-a avut sus-numitul cu agentul TRANDAFIR FLORIN a rezultat ca stabilirea în oraşul Constanta este legata de intentia de a parasi clandestin tara, iar în funcţia sa de profesor cauta sa insufle elevilor în orele de cursuri în mod abil ura fata de URSS si de regimul democrat popular din tara noastra.–

SUCIU D. ION este nascut la 3 august 1917 în orasul Lugoj, fiul lui Dumitru si Ofelia, nationalitatea romînă, origina sociala chiabura, studii

facultatea de litere si filozofie, profesor de istorie la Scoala medie serala din Constanta, în trecut membru PNT în prezent neîncadrat, domiciliat în Constanta str. Olga Bancic 11.

Materialele care au stat la baza deschiderii dosarului de verificare, au fost confirmate de agentura cu care a fost încadrat, documentîndu-se astfel activitatea sa de uneltire împotriva ordinei sociale şi intentia de evaziune.–

Probele prin care s-a concretizat activitatea celui urmarit au constat din materiale informative si depozitiile martorilor care au asistat la discutiile dusmanoase debitate de cel în cauza în diferite ocazii.–

In baza celor de mai sus, s-a luat masuri de retinere, anchetare si trimitere în justitie, fiind condamnat prin sentinta nr. 112 din 3 martie 1959 la 10 ani închisoare si confiscarea averii personale.

Intrucît în activitatea celui vizat nu a mai existat legaturi de natura dusmanoasa, propunem închiderea dos. de verificare nr. 648 privind pe numitul SUCIU D. ION si clasarea lui la arhivă.–

DE ACORD:
SEFUL SERVICIULUI
Cpt. de securitate,
Burlacu Victor

LUCRATOR OPERATIV
Cpt,
Chirculescu Gh.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, f. 188.

61. 1959, iulie, 24, Constanţa. Notă referitoare la arhivarea dosarului de urmărire deschis pe numele lui I.D. Suciu, după condamnarea acestuia la închisoare.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
Directia Reg. Constanta
din 24.07.1959

– strict secret –
S.C. 733
ex.

De acord
SEFUL BIROULUI „C”
Cpt. de Securitate
[indescifrabil]

– NOTA –

Privind clasarea la arhivă a dosarului de verificare nr. 648 deschis de M.A.I. Serviciul III Constanta la 31.05.1958 şi închis la 3 martie 1959, întrucît elementul a fost arestat şi condamnat.–

In baza materialului informativ furnizat de agentii „TITUS OZON si NAE CONSTANTIN" din care rezultă că numitul SUCIU ION, desfăsoara activitate dusmănoasă prin agitatie i-a fost deschis dosar de verificare individual pentru a se verifica materialul.

Trecîndu-se la verificarea materialului pe parcurs s-a stabilit că întradevar cel în cauză desfăsoara o intensă activitate de agitatie, pentru care în baza aprobări date de conducerea profesionala la 26.11.1958 s-a trecut la arestarea sus-numitului si anchetarea sa, după care a fost diferit justitiei care prin sentinta nr. 112 din 3 martie 1959 îl condamnă la 10 (zece) ani închisoare corectionala si confiscarea totală a averii.

Fata de cele de mai sus, conducerea profesionala a regiunii a dat aprobarea de clasare a prezentului dosar de verificare la arhiva Biroului „C".–

Plt. de Securitate
Vasilevici Mihai.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. I, f. 195.

62. 1959, septembrie, 25, Constanţa. Notă informativă furnizată Direcţiei Regionale de Securitate Constanţa de agentul „Iancu", deţinut în penitenciarul Constanţa, la data recrutării sale de Securitate.

M.A.I. REGIUNEA CONSTANTA
– BIROUL K –
Lt. Maj. GHITA PAMFIL
Sursa „IANCU"
25 sept. 1959

NOTA INFORMATIVA

Sursa va informeaza urmatoarele:

In camera nr. 9 sînt încarceraţi deţinuţii C.R., care majoritatea sperau ca de 23 august va veni un decret cu graţierea mai multor deţinuţi. Deţinutul SUCIU ION, a arătat că trebuia să vină o graţiere mai mare ca în alţi ani, deoarece se împlinise 15 ani de la 23 august 1949 şi statul va lua aceste măsuri de graţiere.–

In general, deţinuţii sînt nemulţumiţi că mîncarea e slabă, că sînt nevinovaţi, aceştia se manifestă mai mult într-un grup formati din ARAMA, BUMBAC, TECULESCU şi PANTAZI care tot timpul erau împreuna şi discutau fără să cunosc mai multe amănunte.–

In cadrul dormitorului se fac diferite grupuleţe, fără însă să cunosc ce anume se discută, pe viitor voi căuta să ajung în anturajul lor, cu scopul de a afla ceea ce se discută printre deţinuţi.–

ss./ Iancu.

N.B.
Nota a fost luată la data recrutării, dîndu-i-se instructaj agentului cum să procedeze pe viitor şi ce comportare să aibe în rîndul deţinuţilor.–

Lt. Maj. Pamfil Gh.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 61.

63. 1960, martie, 5, Constanța. Notă informativă furnizată Securității de informatorul „Anghel Ion", coleg de detenție cu I.D. Suciu în colonia de muncă de la Salcia.

M.A.I. REGIUNEA CONSTANTA
– BIROUL K –
Lt. Maj. IVAN ION
Sursa „ANGHEL ION"
5 martie 1960

NOTA INFORMATIVA

Sursa semnalează următoarele:

In colonia de munca Salcia, l-am cunoscut pe deţinutul PETRESCU STEFAN, este condamnat pentru uneltire contra ordinei sociale din RPR, în prezent sus-numitul se găseşte repartizat la penitenciarul din colonia Salcia fiind bolnav [...] şi clasat inapt pt. muncă.–

Sus-numitul împreună cu deţinuţii IORGA GRECU, GORDAN, SUCIU şi alţii formează un grup de naţional ţărănişti care n-au renunţat la ideile lor politice şi discută în permanenţă diferite chestiuni de viitor, vorbind despre reorganizarea partidului lor şi chiar despre reorganizarea funcţiunilor. Astfel, deţinutul SUCIU ION, pretinde că va face parte din conducerea Ministerului Cultelor.–

Unui alt deţinut şi anume VLADILA RADUCANU, i s-a spus că va fi numit primar în comuna sa, dînsul fiind ţăran simplu şi analfabet, a spus că nu poate să corespundă pentru această funcţie.–

Deţinutul PETRESCU STEFAN, a fost întrebat într-o zi de cineva dacă a

fost naţional ţărănist, la această întrebare, PETRESCU STEFAN a răspuns următoarele: „Nu numai că am fost, dar sînt şi voi fi naţional ţărănist, iar sufletul meu este dl. MARINACHE". De la deţinutul PONDAN am aflat că acest MARINACHE este fiul nelegitim al lui ION MIHALACHE fostul şef al partidului Naţional Ţărănesc. Deţinutul PETRESCU STEFAN este de meserie şofer şi a funcţionat în ultimul timp la Uzinele 23 August din Bucureşti, în cameră nu vorbeşte pe faţă, ci discută diferite chestiuni în cadrul grupei lor de naţional-ţărănişti.- Din discuţia purtată cu PETRESCU STEFAN am putut afla că sus-numitul a fost mai înainte inspector economic şi funcţionar administrativ.–

ss/ ANGHEL ION.

SARCINI:

– Agentul „ANGHEL ION" a fost dirijat cu foarte multă atenţie în sensul de a stabili în mod concret dacă deţinutul PETRESCU STEFAN intenţionează să organizeze org PNT, din cine este formată în afară de cei arătaţi, ce scopuri şi-au propus şi dacă va fi posibil să stabilească cu cine are legături din afară deţinutul, de asemeni care este caracterul discuţiilor lor, iar pe dealtă parte ce poziţie au deţinuţii GRECU, PRODAN, SUCIU, VLADELA, RADUCANU, cărora li s-a propus de către PETRESCU STEFAN că acestora li se va da posturi de conducere în stat cînd va guverna PNT–

MASURI:

– Se va trece la identificarea şi strîngerea de date asupra celor semnalaţi, pentru a se cunoaşte cine sînt aceştia, ce activitate politică au desfăşurat, cu care ocazie ne vom putea orienta mai bine asupra lor. La viitoarea întîlnire, adică pe ziua de 18 martie a.c. va fi dirijat dacă va fi posibil un alt agent, iar dacă agentul „ANGHEL ION" ne va furniza materiale, tot în legătură cu activitatea acestora, se va trece la deschiderea unei acţiuni de grup.–

Lt. Maj Ivan Ion

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 62.

64. 1960, aprilie, 15, Constanţa. Notă informativă furnizată Securităţii de informatorul „Anghel Ion”.

M.A.I. REGIUNEA CONSTANTA
– BIROUL K –
Lt. Maj. IVAN VASILE
Sursa „ANGHEL ION”
15 aprilie 1960.

NOTA INFORMATIVA

Sursa informează următoarele:

In legătură cu informaţia anterioară, privind grupul de naţional-ţărănişti, sursa a putut stabili că fac parte din acest grup, următorii deţinuţi: SUCIU ION, GRECU ION, PRODAN GHEORGHE, SORIN CONSTANTIN, PETRESCU STEFAN, TEODOR, UDREA GHEORGHE, IORGA VASILE şi DRAGHICESCU ION ca simpatizant.- Aceşti deţinuţi şi anume GRECU ION, PRODAN GHEORGHE, IORGA VASILE şi DRAGHICESCU ION, au fost condamnaţi în legătură cu participarea la organizaţia lui MURESANU, fiind toţi din regiunea Ploeşti, lucru acesta l-am aflat chiar de la ei. Celorlalţi deţinuţi arătaţi mai sus şi anume SUCIU ION, SORIN CONSTANTIN, PETRESCU STEFAN şi UDREA GHEORGHE, i-au spus sursei că au fost naţional-ţărănişti, iar PETRESCU a declarat în auzul tuturor că a fost, este şi va fi naţional ţărănist, iar sufletul său este dl. MANIU.–

Deţinutul SUCIU ION, este acela la care parvin diferite informaţii aduse de la alţi deţinuţi din alte dormitoare şi anume i-a furnizat aceste informaţii după cum i-a spus sursei SUCIU camaradul PINTILESCU, DUMITRU DAN, ALBERT, un deţinut cu nume grecesc. De asemeni, deţinutul SUCIU pleacă şi el la alte dormitoare de unde venea cu fragmente din ziare şi comenta ştirile în mod nefavorabil pentru actualul regim din RPR. Precizez că persoanele de mai sus veneau la patul lui SUCIU şi acolo discutau diverse probleme politice, altă dată SUCIU se ducea într-un colţ al camerei şi acolo în jurul lui se adunau cîţiva oameni care îl ascultau, citind fragmentul din ziar cu comentarii. Nu s-a putut observa că grupul de mai sus acţionează în mod organizat pentru a comite unele fapte contrarevoluţionare. Deţinutul SUCIU a spus sursei că el a fost primar în comuna sa şi că se bucură acolo de mare popularitate, lucru care ar fi fost stabilit şi cu ocazia alegerilor din 1946, apoi sus-numitul a invitat sursa la el în cameră unde a spus că desigur că va ocupa vechea lui funcţie.–

Intr-o zi am stat de vorbă cu deţinutul GORDOSU GHEORGHE şi l-am întrebat în legătură cu politica pe care a făcut-o dînsul şi de unele probleme legate de această politică. Tot-odată, sursa i-a spus sus-numitului că nu cunoaşte

aceste probleme. Deţinutul GORDAN i-a spus sursei că este bine să se orienteze către politica partidului naţional-ţărănesc care are perspective de viitor, la aceasta sursa a răspuns că se va gîndi, fără să-i dea un răspuns concret.–

Deţinutul STRATULAT a creiat într-o zi o discuţie contradictorie cu deţinutul SUCIU, provocată de faptul că STRATULAT înjura pe vechii conducători ai partidelor istorice, iar SUCIU a luat apărarea acestora. Intr-o zi, către sfîrşitul lunei martie, l-am auzit pe SUCIU ION spunînd că deţinutul STRATULAT umblă prin dormitoare pentru a-şi creia adepţi în vederea formării unui nou partid politic, lucru acesta SUCIU l-a spus în auzut tuturor deţinuţilor din dormitorul penitenciarului. Cu ocazia comentării ştirilor aduse de SUCIU, ceilalţi deţinuţi din grupul naţional-ţărănesc spuneau la fel că a sosit timpul cînd foarte curînd se va reveni la vechile org. politice burgheze şi că ei vor fi compensaţi pentru timpul cît au suferit în închisoare.

ss/ ANGHEL ION.

Grupul PNT

1. PETRESCU TEODOR, născut la 7 aprilie 1913 în Bucureşti fiul lui Natural şi Maria, funcţionar, condamnat 15 ani pentru uneltire contra ordinei sociale.

2. IORGA VASILE, născut la 9 aug. 1911 în com. Pucheni reg. Ploeşti, fiul lui Gheorghe şi Maria, de profesie fierar, 5 clase primare, fost membru PNT, în prezent condamnat 15 ani M.S. pt. crimă de uneltire contra ordinei de stat.–

3. GRECU ION, născut la 3 dec. 1906, în Selega, Cîmpina, fiul lui Tudor şi Maria, fost şeful org. PNT Telega, condamnat 15 ani M.S. petru uneltire.

4. SUCIU ION, născut la 3 aug 1917 în Lugoj, fiul lui Dumitru şi Ofelia, profesor de istorie, în trecut fost membru PSDI, condamnat 10 ani închisoare pt. uneltire contra ordinei de stat.–

5. OPRISAN ION avocat, condamnat 15 ani pentru uneltire.–

6. MATEI BOILA, fost membru PNT, nepot al lui Maniu, condamnat 10 ani pt. uneltire contra ordinei sociale.

7. IONESCU ADRIAN, fost membru PNT.–

Lt. Maj. Ivan Vasile.

23 aprilie 1960

– Veţi avea în atenţie şi urmărirea pe baza unui dosar de caz elementele respective. Se poate trece la deschiderea unei forme de evidenţă superioară mai tîrziu în cazul cînd se vor stabili date că vor să treacă la anumite acţiuni grave.–

Deoarece nu faceţi niciun fel de menţiuni pe notă? Vă atrag atenţia că pe viitor să se facă asemenea menţiuni ale lucrătorului unde să arate, cine sînt elementele ce apar în notă, ce se mai cunoaşte de către organele noastre privind elementele respective, ce măsuri a iniţiat lucrătorul, ce instructaj a făcut agentului.–

In urmărirea elementelor din grupul de naţional ţărănişti, se va avea în vedere două laturi principale:

a). Să stabilim dacă încearcă să se reorganizeze în grupare subversivă, ce formă, metode şi ce scop îşi propune în activitatea lor.–

b). De a verifica dacă nu au mai rămas elemente nedeclarate în anchetă şi se găsesc în libertate şi care şi-ar mai continua activitatea clandestină naţional-ţărănistă.–

Mr. Luca Ilie

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, ff. 63–65.

65. 1960, noiembrie, 4, Constanţa. Notă informativă furnizată Securităţii de informatorul „Salcia Ion", coleg de detenţie cu I.D. Suciu în colonia de muncă de la Salcia.

MAI DIRECŢIA REG. DOBROGEA
Biroul „K"
Lt. Pamfil G.
Sursa: „SALCIA ION"
4 noembrie 1960

Notă informativă

Sursa vă informează că: din lipsă de vigilenţă clubul pus la dispoziţia deţinuţilor ca mijloc de culturalizare şi reeducare, a fost transformat în nenumărate rînduri în mijloc de informaţii şi discuţii interzise.

Astfel, în ziua de 30 Nov. Deţinutul DRAGOMIR discuta cu deţinutul NEDELESCU despre evenimentele politice internaţionale, citind tot odată o fiţuică pe care a adus-o un alt deţinut al cărui nume nu îl cunosc.

Deasemeni, OPRIŞAN ION, BOILĂ MATEI, SUCIU, foşti membri ai P.N.Ţ., se întâlnesc adesea în club şi camuflaţi cu câte o carte în mână, discută diferite chestiuni politice.

Salcia Ion.

Grădina, 4.XI.1960

– Nota l[ucrătorului] op[erativ]

– OPRIŞAN ION – născut la data de 6 august 1911 în Bacău, fiul lui Vasile şi Natalia, de prof. avocat, este condamnat 5 ani de zile pentru uneltire fost membru PNT.

– BOILA MATEI – născut la data de 15. V. 1910 în Bucureşti, fiul lui Matei şi Octavia, de profesiune avocat, în prezent condamnat 10 ani închisoare pentru delictul de uneltire, fost membru PNT în prezent este la secţia MAF-SALCIA.

– SUCIU ION – născut la data de 3 august 1917 şi comuna Cîmpina, reg. Ploeşti, fiul lui Dumitru şi Ofelia, de prof. avocat şi prof de istoria, fost PSD, în prezent condamnat 10 ani pentru uneltire. fost membru PNT.

– SARCINI date. Agentul a fost instruit să meargă la clubul deţinuţilor să participe la discuţii cu caracter politic care au loc cu aceasta ocazie, iar intrucât se cunoaşte cu cei menţionaţi mai sus, să stabilească natura discuţiilor care există între ei, metodele folosite, felul de mascare, etc. Să stabilească dacă ştie şi alţii care fac parte din acest grup şi cine [...] aceste elemente.

ss. [indescifrabil]

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 66.

66. 1961, ianuarie, 17. Notă informativă furnizată Securității de informatorul „Salcia Ion".

Notă informativă

Sursa vă informează că: Deţinutul SUCIU ION fost profesor de istorie la Institutul naval din Constanţa, fost simpatizant al P.S.D. şi membru al P.N.Ţ. după 23 aug. 1944, susţine cu fermitate idea că regimul democrat din R.P.R. este insuficient de consolidat, că U.R.S.S. este obligată să accepte necondiţionat propunerile U.S.A. şi că în acest caz este de aşteptat eliberarea prin intervenţia din afară.

El susţine – şi se mândreşte cu acest lucru – că este vărul fugarului RICĂ GEORGESCU care se află de mai mulţi ani în S.U.A. şi dela care aşteaptă să primească ajutor bănesc şi politic în cazul unei eliberări. A reuşit să atragă de partea sa pe MOLDOVEANU DUMITRU, precum şi un grup de alţi trei tineri al căror nume îl voi comunica ulterior. SUCIU, împreună cu aceştia cred cu atâta fermitate într-o intervenţie americană, încât din zi în zi aşteaptă eliberarea, spunându-şi de fiecare dată când îl întâlnesc că dacă n-am plecat

azi, vom pleca mâine. Duminică 15.01.1961 m-a bătut pe umăr în mod amical şi mi-a spus: te asigur că în câteva zile vom fi liberi.

Grădina, 17.01.1961 Salcia Ion

Nota l[ucrătorului] op[erativ]

Deţ. SUCIU ION – este urmărit prin acţiunea informativă de grup deschisă asupra deţ. OPRIŞAN ION, Boilă Matei şi SUCIU ION.

– SARCINI: Să stabilească dacă Suciu Ion înainte de arestarea sa a întreţinut legături cu vărul său din SUA RICA GEORGESCU

MOLDOVEANU O. DUMITRU este născut la data de 3 februarie 1923 în comuna Manaşia o. Urziceni reg. Buc. fiul lui Dumitru şi Alexandra, de prof. [...] studii are 2 cl. de normală în trecut şi la data arestării neîncadrat politic, în prezent condamnat 9 ani pentru agitaţie. Este luat în studiu pentru recrutare.

MĂSURI: Copia notei va fi expediată în dosarul de grup privind pe cei în cauza.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 68.

67. 1961, ianuarie, 17. Notă informativă furnizată Securităţii de informatorul „Salcia Ion".

Notă informativă,

Sursa vă informează că: prin propaganda pe care o face în favoarea S.U.A. SUCIU ION a atras de partea sa pe MOLDOVEANU DUMITRU care a manifestat mult interes faţă de povestirile lui SUCIU care i-a vorbit despre legăturile sale cu RICĂ GEORGESCU, dela care aşteaptă mari ajutoare în cazul unei eliberări, spunând că acesta joacă astăzi un mare rol în grupul de fugari politici din S.U.A. MOLDOVEANU a devenit el însuşi un propagandist în sensul că tot ce află de la SUCIU comunică şi altora aşa cum s-a întâmplat cu un grup de trei tineri al căror nume îl voi comunica ulterior.

MOLDOVEANU, fost salariat la uz. 23 aug. din Buc. manifestă atunci când are încredere în cei cu care discută sentimente duşmănoase la adresa regimului din R.P.R. şi U.R.S.S.

Salcia Ion

Grădina, 17.01.1961

– Nota l[ucrătorului] op[erativ]

– SUCIU ION – este urmărit prin acţiunea inf. de grup deschisă asupra deţ. OPRIŞAN I, Boilă M. şi Suciu I.

– SARCINI: Să stabilească cum vede Suciu Ion posibilitatea de a primi ajutor din partea vărului său RICA GEORGESCU din America în ce constă acest ajutor (politic sau material) Nu cumva există acest ajutor din afară. Să stabilească metodele folosite de Suciu Ion în vederea atragerii de noi aderenţi de partea sa cine sînt aceştia şi ce scop îşi propun prin aceasta afiliere.

– MĂSURI: Copia notei va fi exploatată la dosarul de grup privind pe cei în cauză.

Lt. de Securitate
Pamfil

27. 01. 1961

– Problema semnalată cu vărul său care este fugar este f. Interesantă de aceia ag. Să poarte discuţii în continuare cu obiectivul pt. a stabili de cînd este plecat RICĂ GEORGESCU în S.U.A., de ce a plecat, ce politică a făcut şi de cînd nu mai ştie nimic despre acesta, dacă a întreţinut corespondenţă cu el.–

– Să se facă un rap. de investigaţii complex as. lui Suciu, în care să se prevadă pe lângă activitatea sa politică şi profesională, ce rude are în străinătate şi dacă a întreţinut corespondenţă cu aceştia–

– Întrucît MOLDOVEANU este propus pt. recrutare, după aprobare i se va trasa şi acestuia sarcini pt. identificarea acestei probleme, mai întâi va fi anchetat dacă cunoaşte.–

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 69.

68. 1962, iulie, 26, Suceava. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Ilie Ioan" referitoare la deţinuţii din camera 63 a penitenciarului, printre care se afla şi I.D. Suciu.

Sursa „Ilie Ioan"
Primit cpt. Dora Alex.
In biroul de anchetă.
Data 26.07.1962

NOTA INFORMATIVA

Sursa informeaza:

La data de 15 03 1962, camera 63 era ocupata de urmatorii detinuti: BUDILA NECULAI pensionar C.F.R., din Falticeni, TIGANESCU GH.

muncitor petrolist de la Moinesti, BOILA Z. MATEI, licentiat în juridica, fost sondor la schela Ochiuri Tîrgoviste, GIORGESCU SERBAN, medic, SUCIU IOAN fost profesor de istorie la Constanta, STEFANESCU CONSTANTIN tehnicean constructor în Bucuresti IONESCU Gr. GHIORGHE fost functionar prin Prahova. La data de mai sus mentionata este adus în camera al optîlea detinut în persoana lui POPESCU Gh. fost ziarist si avocat în Bucuresti, în 17 aceiaşi luna este adus alt detinut si anume CONSTANTINESCU VALERIU AUREL fost preot în comuna Broscauti – Dorohoi, iar în 4 mai a.c. este adus la camera GHERMAN. Gh. GHIORGHE fost pilot în aviatie.

– BOILA Z. MATEI nepot de sora a lui Maniu înrudire de care este mîndru. Are un adevarat cult pentru memoria acestuia care a murit ca un erou la datorie sau ca un sfînt în martiriu. Nu neaga nici o clipă activitatea sa ce a dasfasurat-o în organizatia T.U.N.T. (Tineretul universitar nationala taranesc) din Cluj organizatie în care a detinut un loc de frunte. Nu este de loc supărat pe faptul ca a facut în trecut si face si azi puscarie pentru cauza nationala a neamului si a bisericii crestine. In dese rînduri intervine în discutii afirmînd ca nu se teme ca ciripitorii vor ciripi în rapoartele lor despre ceia ce afirma el. De altfel se spune el – se stie acolo unde trebue ca el nu este prieten al unui sistem politic care lupta sa se mentina prin presiune, forta si nedreptate la conducere. Nu pot admite – spune el – aceste condamnari înfioratoare aplicate unor oameni care nu au facut altceva decît sa gîndeasca si uneori sa-si exprime aceste gînduri care garanteaza libertatea în gîndire si manifestare, conforme cu convingerile lor. Nici într-o tara civilizata din occident nu se petrec asemenia nedreptati si opresiuni asupra celor ce gîndesc altfel decît comunistii. Pe tot întinsul globului sînt respectate si aparate drepturile omului, numai în asa zisul lagar socialist omul este încarcerat pentru libertatea de a crede în Dumnezeu sau asi manifesta într-o forma sau alta aceasta credinta. Cum pot eu sa fiu prieten sau sa lupt pentru partidul comunist care a interzis biserica Greco-catolica din Ardeal si a închis pe episcopii si preotii acesteia. Eu care fac parte din aceste comunitati cum pot sa ma alatur celui ce ma oprima si sa lupt înpotriva mea si celor de o credinta cu mine. Eu am fost condamnat pentru tradare. Este un non sens. Tradator este acela care tradeaza pe prieten si nici de cum pe rival.

In timpul acestei tirade CONSTANTINESCU îi pune întrebarea: D-le BOILA, dar daca contrar asteptarilor te-ai elibera înainte de a se instaura o alta orînduire sociala, adica cea asteptata, ce-ai face? A-si astepta raspunde el. Da astepti, dar gura cere de mîncare, trupul are nevoie de toate si aceasta nu se procura stînd degeaba în asteptare, ci cumpărîndu-le pe bani, Voi avea bani muncind cinstit, ca sa-mi asigur o existenta modesta, raspunde el. Eu pot munci si nu-mi este rusine sa muncesc si ca sondor sau alta munca fizica, sau oricare munca intelectuala, ca sînt înca tînar si pot munci ori

cît si ori cum. Bine, bine d-le dar ce te faci cu lupta despre care ai pomenit, mai înainte? La care el raspunde ca el propriu zis nu a dus o lupta activa înpotriva ordinei de stat ci s-a limitat doar la o rezistente pasiva, care nu ste compatibila cu dreptul la munca, atunci cînd va fi liber. Eu si aici în închisoare – spune el mai departe ma straduesc sa fiu cît mai corect si mai supus regulamentului închisorii. De o singura abatere ma fac vinovat, aceia de a vorbi prin perete cu alti detinuti din alte camere, daca a-si afla vesti despre fratele meu detinut tot aici. Daca în mod oficeal aceasta posibilitate mi s-ar da, a-si renunta la aceste metode ilicite. Sursa informeaza ca BOILA a si aflat ca fratele sau este sanatos si se afla într-o camera pe celular probabil la 40 sau 41. A încercat sa-i faca semne cînd mergea la V.C. însa pasa l-a surprins si acum se pazeste. In general este un maniac religios, plin de contradictii în tot ce sustine, vorbeste cu patima despre catolicism. Preotii catolici au stiut sa lupte spune el pentru credinta crestina sacrificîndu-si libertatea si chiar viata contrar preotilor ortodocsi, cu exceptia a foarte putine cazuri, ceilalti toti împreuna cu episcopii mitropolitii si patriarhul s-au pus în slujba guvernului Groza sa desfiinteze unirea bisericii din Ardeal cu Roma. In aceasta discutie a intervenit si GIORGESCU SERBAN ca un perfect „alter ego" a lui BOILA.

CONSTANTINESCU a intervenit si a încercat sa aminteasca documente ce îndreptateau aceasta actiue care a avut ca scop sa înlăture nedreptatea savîrsita acum peste două sute de ani de catre imperialismul habzburgic cu mîna mitropolitului Atanasie Anghel. Nu s-a putut ajunge la nici un rezultat si discutia a încetat ca nu cumva sa degenereze într-o ciarta veritabila.

GIORGESCU SERBAN fost membru al organizatiei tineretului taranist din Iasi pe cînd era student la medicina si care a mai suferit o condamnare de 7 ani în 1948. Este si azi sub influenta acelorasi sentimente politice. Este un aprig adversar al legionarilor pe care îi detesta cu ferocitate pentru atrocitatile savîrsite în echipele de reeducare din închisorile Pitesti, Gherla, Aiud si dela canal. Chiar si pentru toti ceilalti ce sînt altfel decît ca taranistii GIORGESCU are adînci sentimente. Cînd aude vorbindu-se despre comunisti si mai ales despre realizarile de azi devine furios ca un taur cînd vede rosu. Tot ce s-a realizat de exemplu în domeniul medicinei sau farmacologiei în tara noastra, totul este numai porcarie.

Medicii facuti la norma si fara simtul raspunderii profesionale. Candidatii la facultatile de medicina sînt recrutati numai după origine sociala, fara sa se aiba in vedere pregatirea intelectuala si aptitudinile necesare. Personalul didactic din facultatile noastre de medicina este insuficient pregatit. Profesorului de medicina i se cere întîi apartenenta politica. Medicamentele fabricate la noi în tara sînt de cea mai proasta calitate si fara eficacitate si de multe ori fals copiate după retetele occidentale. Asa de proaste sînt încît si

comunistii prefera medicamentele franceze sau germane. Ceia ce au realizat comunistii în medicina spunea el cu alta ocazie este stavilirea mortalitatii infantile si în oarecare masura asistenta medicala în general. Este drept ca medicii sînt multi acum si personalul sanitar auxiliar suficient, însa din cauza proastei salarizari ce o primesc medicii si felcerii din mediul rural, foarte multi prefera sa se lepede de profesia pentru care s-a pregatit si sa-si caute o existenta mai avantajoasa în alte servicii si în felul acesta cînd populatia rurala cînd are medic sau felcer la dispozitie n-ar dispensar si locuinta pentru acestia sau invers.

In alte sectoare în constructii spre exemplu se cladeste fara gust scump si de proasta calitate. In industria grea masini si unele de proasta calitate. In industria textila tesaturi în colorit si desene de prost gust si de slaba calitate. După GIORGESCU tot ce se face în R.P.R. este total sub nivelul produselor occidentale.

Altadata vorbinduse de salarii, afirma ca functionarii si muncitorii sînt mizerabil platiti si ca o consecinta acestui fapt ciubucul este peste tot la putere. Singurele categorii de functionari care se bucura de viata indestulata sînt cei din Ministerul de interne, artistii si în oarecare masura, inginerii. In aceste posturi sînt utilizati 90% membri de partid. Acestia primesc posturile cele mai bune.

Eu ca fost medic de circumscriptie am suferit din plin nedreptatile de azi. Pentruca am fost condamnat politic, am fost cu greu numit în slujba si asta numai pentru faptul ca acolo unde m-au trimis pe mine altii nu au stat, niste sate nenorocite pline de noroi si praf pîna la genunchi. Eu însa din dragoste pentru meserie, din necesitatea de a-mi cîstiga existenta si cunoscîndu-mi pacatele m-am dus unde m-au trimis. Dar si aici m-au purtat din loc în loc, ca pîna la urma sa fiu din nou arestat, condamnat si pus la raft pentru înca 10 ani. Eu din tinerete înca nu-i iubeam pe comunisti cu atît mai mult acum cînd m-au dus unde m-au adus. Sînt nascut burghez, crescut în acest mediu de parinti care au suferit si sufera de pe urma actualului regim. Tatal meu este si el în aceasta închisoare. In cursul lunei trecute i s-a propus de catre administratia inchisorii sa lucreze în cadrul spitalului ce i-a fiinta. Cînd s-a întors în camera era destul de bucuros ca va putea sa-si ocupe timpul cu ceva placut si în meseria lui. La un timp însa a devenit gînditor si trist si într-o zi a spus, m.am bucurat degeaba, caci ca sa pot lucra acolo de sigur ca mi se va cere o declaratie de desolidarizare de partid. Asta n-o fac pentru nimic în lume. Mai bine în celula asta mizerabila decît sa fiu un tradator. Toate acestea le vorbea de multe ori cu glas ridicat, încît cei din camera îl, faceau atent ca se aude pe sala. N-am ce ascunde riposta, doar pentru asta am ajuns în închisoare. Era bun prieten cu BOILA si în special influentat înspre un misticism aproape bolnavicios de catre acesta. Faceau rugagiuni înpreuna,

discutau uneori ciasuri întregi, retrasi departe si aproape pe soptite. In cele din urma a fost scos din camera si asa s-a încheiat deocamdata pe cine stie cîtă vreme aceasta legatura de prietenie si influenta.

SUCIU IOAN, pîna la plecarea din camera a dr. GIORGESCU avea o atitudine destul de rezervata, avînd în vedere ca între ei întervenise unele animozitati de aceia nu intervenea nici odata în discutii asa zise colective în camera. De la venirea în camera a lui CONSTANTINESCU pentru faptul ca era nou venit si pentru calitatea ce o avusese SUCIU la rîndul sau fiu de preot si fost inspector în fostul minister al cultelor si artelor s-au creat oarecare relatii. Pe SUCIU ca fost profesor de istorie, specialitate în istoria romînilor si a bisericii romîne îl interesase unele manastiri si biserici vechi, din Nordul Moldovei pe care el nu le vizitase. CONSTANTINESCU le cunostea în mare masura si dadea indicatii de oarecare preot în aceasta materie.

Nici lui SUCIU nu-i place comunismul si nu o neaga de loc asta. A mai fost condamnat odata pentru încercarea de trecere frauduloasa de granita prin Ungaria. După eliberare a ocupat diverse servicii modeste, iar în cele din urma propunîndu-i-se sa ocupe un loc de cercetator la Academia R.P.R., post pe care la refuzat din motivele ce le vom vedea. Dorinta de a părăsi republica cu or ce pret, avînd rude bine situate în America, rodea mereu sufletul lui Suciu. Toate încercarile lui de a trece prin R.P.F. Jugoslavia nu a reusit si în felul acesta i s-a îndreptat gîndurile spre Marea Neagra. Hotarît pentru aceasta ultima încercare a cerut Ministerului Invatamîntului sa fie ca numit profesor de istorie la o scoala din Constanta, n-a isbutit sa fuga peste granita desi marea este drum fara pulbere si nu lasa urme.- după cum spune el. Dar daca nici prin mare nu a putut trece, a isbutit sa faca totusi ceva la Constanta. A intrat busna într-un lot de legionari, cu care spune el – n-avea nici o cotingenta politica sau de alta natura si asa a prins printr-un plonjeu reusit mingea celor 10 ani de corectionala. Isi iubeste tara în care s-a nascut si n-ar pleca numai de dorul aventurii, caci temperament de aventurier nu este, însa nu are încotro. Nu mai poate trai într-o tara plina de puscarii si aceste la rîndul lor pline de oameni care nu au alta vina decît aceia ca gîndesc la o libertate reala.

In 17 ani de guvernare comunista el 8 i-a petrecut în închisoare. A cutreerat destule închisori si ce a vazut si a suferit în ele este strigator la cer. Numai aici la Botosani în aceasta închisoare plina de inapţi de batrîni, lipsiti aproape de asistenta medicala, tinuti numai în celula tot timpul zilei cu exceptia celor cîteva minute de plimbare si se stie bine ca foarte multi dintre detinutii de aici executa o pedeapsa corectionala si în temnita grea. Totul ce se întîmpla la aceasta închisoare si la celelalte este în general.

El a studiat mult istoria neamului romînesc si în special cceia a Basarabiei si Ardealului spunea SUCIU alta data si ar avea multe de publicat în legatura cu aceste subiecte, însa sistemul de guvernare de azi nu-i va pune nici odata

la îndemîna posibilitatile sa faca. De aceia doreste si ar fi cel mai fericit om ca la ora actuala sa posede un pasaport pentru or ce tara din occident, sau de nu s-o stearga fraudulos peste granita. In restul timpului atunci cînd a fost rugat de cei din camera a vorbit în legatura cu istoria Romniei, din istoria antica şi ... în special despre marile figuri de cuceritori ca Alexandru cel Mare, Hanibal, Cezar, sau Napoleon. Ultima data ne-a povestit cum si-a dat doctoratul în litere si nadejdile ce le puse în succesul obtinut, dar contrar asteptarilor lui din cauza vremurilor si a ideilor politice ce le nutreste totul pare a fi spulberat. In rest discutii banale care nu merita atentia dv.

POPESCU GH. GHIORGHE si GHERMAN GM. GHIORDHE, sînt mai tot timpul preocupati de inventiile lor, pe care le desbat în delung. Nu participa la discutii decît foarte rar si aceasta doar cînd discutiile au alt caracter decît cel politic. Ambii discuta foarte antrenant si nu se eschiveaza atunci cînd sînt solicitati sa o faca.

POPESCU care este venit din colonia de munca a adus vesti despre detinutii de acolo si despre greutatile ce le-au întîmpinat acolo. Părerea lui este ca inpropriu se atribuie coloniei acest pompos titlu, de vreme ce acolo se munceste într-un ritm barbar si fara nici un fel de consideratie ca cei ce muncest sînt oameni si nu masini. Aceasta se întîmpla crede el – ca numai dintr-o exigenta rău înţeleasc de paznici, ca nu crede ca administratia coloniei este în stare de asemenea atrocitati. Din toamna anului trecut situatia se înbunatateste în mare masura. Paznicii nu mai bate ca mai înainte, mîncarea se înbunatatise si conditiile de munca erau mai rationale. Ar fi ramas si mai departe acolo daca nu s-ar fi distrofiat si din cauza aceasta declarat inapt si trimis la închisoare. Acolo aveau mai multe vesti din ziare si radio, însa din cele auzite, el nu deduce ca va fi prea curînd o destindere reala între rasarit si apus. Frictiunele sînt prea accentuate caci si sansele de reusita din ambele parti sînt egale, asa ca nu se stie cînd si cine va cîstiga.

GHERMAN Gh. în primele saptamîni de la venirea în camera, a povestit momente din viata lui de aviator, facînd si unele încursiuni în arta de a pilota un avion. A trecut apoi la episoade din viata lui particulara, unele destul de hazlii. La rugamintea dr. GIORGESCU a tinut cîteva cursuri de mecanica auto si aviatica. Sustine ca n-a facut în viata lui politica si ramîne la aceiasi hotarîre si în prezent, desi spune el ironic – astazi sînt inplicat într-un lot taranist. De cinci ani de cînd face puscarie spune el, nu a avut nici o abatere sau întelegere cu administratia închisorilor prin care a trecut si ramîne consecvent principiilor de coexistenta pasnica cu paza. Daca respecti pe cît cu putinta regulamentul, este imposibil sa ai de a face cu administratia si asta este evident în avantajul detinutului. Detinutul este ca prada în Gura Leului si cînd vrea atunci te sfîsie. Eu am principiile mele spune el, pe care nu le impun nimanui dar nici altul sa nu caute sa ma influenteze contrar acestor

principii ca atunci face urît. Vrea sa [...] aceste pedepsre ce am de executat si macar ultimii ani a-i vietii sa-i petrec linistit.

COMPLECTARE

BOILA si GIORGESCU au facut afirmatia cum ca sînt convinsi ca occidentalii vor cîstiga partida ca America reprezinta azi o forta ce a început sa strînga ca într-un corset pe sovietici, atît din punct de vedere militar cît si economic. Este si normal sa se întîmple aceasta, deoarece ceia ce se poate realiza într-o organizatie statala libera nu se poate face cu planificarea din economia dictaturii proletariatului. Sovieticii pierd terenul de sub picioare, încet dar sigur. Intîi le.a facut figura iugoslavii, apoi au fost nevoiti sa plece din Austria, acum de curînd Albania poate în prezent si Polonia a schimbat melodia si asa mai departe.

„Ilie Ioan"

Sarcini date

Sa mentii si pe viitor relatii intime cu obiectivele din camera cu care apoi de discutat cu caracter intim probleme politice etc. Cu scopul de a se stabili planurile lor si activitatea ce o desfasoare.

Cpt. Dora A.

20.08.1962

Det. SUCIU SI BOILA sa fie urmariti atent.–

Cpt. V. Maruneac.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, ff. 72–78.

69. 1962, august, 22, Suceava. Notă informativă furnizată Securității de agentul „Pop Ion", referitoare la orientarea politică și discuțiile purtate de I.D. Suciu cu ceilalți deținuți.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DIRECTIA REGIONALA SUCEAVA

Sursa „pop ion" primită de Cpt. Dora Alex.
la 22 august 1962 în camera de anchetă

NOTA INFORMATIVA

Sursa comunică despre deţinutul Suciu Ioan profesor din Constanţa de 45 ani, de nuanţă politică P.N.T. Numitul datorită profesiunii de profesor de

istorie îşi menţine ferm poziţia ca membru sincer al P.N.T. pe al cărui program îl susţine cu toată tăria ideilor sale anticomuniste.

Numitul după cum declară este ruda lui Sever Bocu în anturajul căruia a crescut şi a modelat vederile sale politice P.N.T.

In colonie şi penitenciar a trăit şi trăieşte în mijlocul deţinuţilor P.N.T.-Boilă Matei şi Georgescu Bică discutînd toate problemele politice şi economico-sociale naţionale şi internaţionale văzute prin prizma programului P.N.T. la un nivel egal şi de acord în toate toţi trei între ei.

Este duşman înfocat al regimului actual democratic din RPR din care cauză urăşte toate realizările de astăzi şi face fel de fel de aluzii neserioase la adresa diferitelor personalităţi democratice atît din R.P.R. cît şi străine.

Numitul este adept al reformismului programului P.N.T., după vederile deţinuţilor Georgescu şi Boilă Matei – respectiv croirea unui drum mai progresist în program, eliminarea cadrelor necorespunzătoare şi cu idei învechite şi reîmprospătarea cu elemente viguroase sociale însă totul în principiul şi tradiţiei istorice a PNT.

Numitul se laudă cu ştiinţa lui şi pretinde că este profesor universitar din cauza căruia fapt vorbeşte uşuratic despre talentul lui Iorga şi neînţelegerile avute între acesta din urmă şi Giurescu actual profesor universitar la Bucureşti.

Mai departe numitul afirmă că a activat mult timp alături de aceşti doi de mai sus în studii şi descoperiri noi istorice şi că ar fi scris şi el ceva luînd doctoratul. Mai spune că înainte de a se instaura puterea democratică în ţară Giurescu cu toată familia lui a fugit în Turcia unde a condus institutul cultural istoric romîn – „prostindu-se" numitul la chemarea a diferiţilor prieteni mai tîrziu s-a reîntors în ţară fapt de care i-a părut rău după cum ar fi afirmat Giurescu.

Acuză pe toţi acei intelectuali şi oameni de ştiinţă care azi colaborează cu actualul regim democratic din R.P.R. şi prevede acestora un viitor negru în cazul dacă ar pleca comuniştii de la putere.

Numitul istoriceşte cu plăcere despre cazul anume „Georgescu" ginerele lui Sever Bocu şi felul cum au plecat din ţară copii numitului Georgescu cu soacra lui, respectiv soţia lui Sever Bocu, soră cu artistul Manolescu. După cum afirmă Suciu că Georgescu acesta ar fi ceva om mare şi de încredere al guvernului U.S.A. şi că la intervenţia acestui guvern la guvernul URSS guvernul actual din R.P.R. s-ar fi învoit ca să-i extrădeze copii lui Georgescu familiei apoi mai descrie şi alte peripeţii ale acestei familii înrudite cu el.

Numitul istoriceşte fel de fel de scene şcolare de la liceu unde a funcţionat înainte de a fi arestat din Constanţa. Ridiculizînd cu cuvinte banale pe elevi, respectiv diferite persoane de cadre din armată şi miliţie, care căutau să-şi complecteze studiile necesare pentru a-şi păstra funcţiile şi gradele

în cadrul unităţilor din care făceau parte mai ales afirmă numitul „la orice intervenţie eu am fost totuşi nemilor faţă de aceşti elevi maturi, punîndu-i în inferioritate faţă de elevii ordinari minori şi lăsîndu-i repetenţi, astfel că mulţi au părăsit şcoala şi cadrele armatei din cauza mea".

Numitul duce o propagandă [...] contra actualului regim democratic din R.P.R. şi preamăreşte orice creaţie venite din partea apusenilor atît în literatură, artă, ştiinţă cît şi în industrie.

Linia şi orientarea sa politică este îndreptată direct spre U.S.A. de unde aşteaptă salvarea partidului P.N.T. [...]

Numitul avînd dorinţa să ajungă profesor universitar, de aceea îşi caută să menţină în cadrul P.N.T. ca prin acest partid să atingă scopul. De altfel este singur şi nu se coalizează cu vreo persoană în politică, doar numai în comentarii ideologice, acceptă programul PNT cu alţii din care cauză nu este periculos ca om politic deşi are pregătiri necesare intelectuale îi lipsesc celelalte, de dominarea masei, oratoria, şi fizionomia. Ca unealtă în schimb face faţă cererilor acestui partid din care face parte şi poate duce la bun sfîrşit misiunea încredinţată în caz eventual datorită însuşirilor sale înnăscute şi mai sus arătate.

Pentru susţinerea celor arătate mai sus citez ca martori pe următorii deţinuţi: Boilă Matei, dr. Georgescu (Bică), dr. Petreanu, Gordan Gh., Petrescu Teodor, Stefănescu, Iorga Vasile, Caravea Ilie, Giurgea Alex.

„Pop Ion"

N.B. Agentul fiind transferat nu a primit alte sarcini.
Măsuri: Obiectivul va fi urmărit cu alţi agenţi.

Cpt. Dora Alex.

24.08.1962
De urmărit activ, este în acţiune informativă.

Cpt. V. Maruneac

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 85.

70. 1962, octombrie, 3, Suceava. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Eşanu Ioan", coleg de cameră cu I.D. Suciu.

MAI – DIRECTIA REGIONALA SUCEAVA
– Grupa „K" –
Nota a fost primită de Cpt. Dora Alex.
de la sursa „Eşanu Ioan" la recrutare.

NOTA INFORMATIVA

Sursa informează următoarele:

Din luna aprilie 1961 stau în camerele nr. 67 şi 63 cu deţinuţii SUCIU IOAN, BERDELA NECULAI, BAILA MATEI, SUFANESCU CONSTANTIN, TUGANESCU GHEORGHE ş.a. pe care nu îi mai amintesc.–

Sursa fiind în cameră cu susnumiţii a putut constata că în toate discuţiile ce se desfăşoară pe diferite teme deţinuţii BAILA MATEI şi SUCIU IOAN îşi susţin un punct al lor de vedere şi afirmă următoarele:

SUCIU IOAN, declară în discuţie că faţă de îmbunătăţirile ce s-au adus de exemplu – masa, deschiderea ferestrelor, înfiinţarea spitalului pentru tratarea bolnavilor fac să se tragă concluzii că U.R.S.S. şi cu americani au ajuns probabil la o înţelegere şi în acest caz se vor elibera şi deţinuţii din închisori şi se vor reface şi partidele istorice, care vor apare ca partide de opoziţie.–

BAILA MATEI discuta în cameră că în urma vizitei făcută de domnii doctori prin luna aprilie-mai 1962, ar reeşi că deţinuţii de drept comun să plece din această închisoare şi în locul lor să fie luat de deţinuţii politici pentru treburile interne.–

La discuţii la care mai erau TIGANESCU GHEORGHE, IONESCU GHEORGHE, se suţinea şi contrariu, că deţinuţii vor fi trimişi la muncă în colonie.–

26 septembrie 1962.- ss/ Eşanu Ioan.

Sarcini date:

– Să urmărească în continuare activitatea ce o desfăşoară cei doi deţinuţi din cameră. De văzut ce părere au ceilalţi deţinuţi faţă de activitatea deţinuţilor BAILA şi SUCIU.–

Cpt. Dora Alex.

03.10.1962

Văzut

Cpt. V. Maruneac

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 80.

71. 1962, octombrie, 17, Suceava. Notă informativă furnizată Securității de agentul „Gherase Matei", coleg de cameră cu I.D. Suciu, în cuprinsul căreia îl caracterizează amănunțit.

Sursa „GHERASE MATEI" primită de
Cpt. Dora Al. la 17.X.1962 blocul „B"

NOTA INFORMATIVA

Sursa, în legătură cu prof. SUCIU D. ION, doctor al facultăţii de litere şi filosofie din Bucureşti.

Comportare în general amlignă. Reţinut dar şi explosiv. De cultură generală şi informativă întinsă. Specializat în istorie. Fost asistentul prof. universitar C.C. Giurescu, la catedra de istoria romînilor de la Universitatea din Bucureşti, colaborator al prof. N. Iorga o scurtă perioadă de timp. Antilegionar. A publicat lucrări de specialitate din istoria Banatului şi Transilvaniei. Cunoscător în probleme de arheologie, iconografie, muzeologie, artă (fost inspector al artelor pe timpul direvţiei lui Liviu Rebreanu, menţinut pînă în anul 1946), în monumente istorice (fost membru în comisiunea monumentelor istorice, prezitată de N. Iorga) şi în problemele religioase legate de biserică şi viaţa monahală. Publicist, a condus la Bucureşti revista „Flamura". La ultima arestare, profesor de istoria romînilor la liceul seral M.F.A. din Constanţa. Condamnat anterior pentru trecerea frauduloasă a frontierei. (Rudă cu Valerii-Rică Georgescu, la care a voit să fugă. La constanţa s-a angajat profesor cu aceeaşi intenţiune).

Adînc cunoscător al vieţii politice şi culiselor politice de la 1930 încoace (nepot al lui Sever Bocu, şi membru marcant al P.N.T.) [...]

Suportă greu detenţia. In cameră se comportă ca într-o cuşcă deşi face sforţări uluitoare să se integreze în disciplina regulamentară. Suferă din cauza secretului ermetic desăvîrşit, considerat unic în acest penitenciar, avid după ştiri pe care este gata să le interpreteze. Chinuit de lipsa de asistenţă medicală (îmbunătăţită de abia în ultimul timp prin deschiderea spitaluli) revoltat pe autorităţile lipsite de umanitate care lasă deţinuţii să moară cu zile. Impresionat pînă la obsesie de vaietele muribunzilor lăsaţi să moară fără nici o asistenţă în aşa zisele „camere mortuare" de lîngă Cabinetul medical care se aflau vis-a-vis de celula 63.

Nu poate concepe sistemul detenţiunii aplicat de autorităţi prin izolarea nejustificată de familie şi restul lumii, considerîndu-l de exterminare fizică şi psihică prin nevrozarea deţinuţilor. Lipsa de aer, soare şi de lumină sînt tot atîtea încălcări ale drepturilor omului şi a umanităţii. Hrana, este de

asemenea insuficientă, lipsită de substanţe şi mai ales de protenie, care ruinează organismul şi duc la degradarea lentă spre care tinde evident, regimul.

Numeroasele inspecţii şi vizitele care au avut loc în timpul verii, promisiunile făcute de îmbunătăţire a condiţiunilor de detenţie, le consideră ca simple diversiuni pentru abaterea atenţiei deţinuţilor de la adevăratele obiective urmărite de regim. Inscris la raportul ofiţerului politic pentru a solicita ieşirea la muncă întrucît manifestă o stare de nervozitate extremă ne mai putînd suporta celula, s-a întors remontat, afirmînd că s-a întreţinut cu un personaj de o fineţe şi amabilitate extremă, abil, şi de o inteligenţă primejdioasă. Dacă toţi comuniştii i-ar semăna şi-ar fi retuşat de mult concepţiile sale politice şi ar fi fost gata să se apropie mai mult de ei. Promisiunile pe care i le-a făcut că se vor da jos jaluzelele, se vor dărîma zidurile ferestrelor pentru a lăsa să intre mai mult aer şi lumină în celule, construirea de noi sobe spre a mări timpul de plimbare, înfiinţarea unui spital, îmbunătăţirea alimentaţiei, contactul cu familia prin scrisori, cărţi pentru lectură, l-a făcut să-l tempereze şi să aştepte cu încredere. Operaţiile de demolare a ferestrelor însă nu au întârziat, construcţia sobelor, idem, cărţile de lectură şi cele poştale, de asemenea. Din toate acestea s-a îmbunătăţit alimentaţia, s-a înfiinţat spitalul, s-a mărit uşor timpul de plimbare. Din nou a rămas în dilemă căutînd să descopere adevăratul sens al celor urmărite de ofiţerul politic.

A conchis şi a rămas pînă la plecare cu ideea că ne aflăm în pragul unei destinderi încete, de lungă durată, care potrivit sistemului comunist, se desfăşoară lent, psihologic, dar că destinerea ia forme efective pînă la completa lichidare a situaţiei deţinuţilor politici condamnaţi cu multă uşurinţă pentru fapte minore sau pe simple neînţelegeri sau infracţiuni concepute ad-hoc de organele securităţii în vederea străbaterii unui moment politic greu, cînd toţi „incomozii" trebuiau să dispară din viaţa socială a statului. Acest „moment politic greu" a fost trecut şi regimul caută să-i şteargă urmele şi să se apropie de cei condamnaţi pe nedrept, sau prea aspru. In ceea ce îl priveşte nu urmăreşte decît să-şi reia catedra, ba mai mult, s-ar mulţumi chiar cu un post de învăţător la ţară numai să fie lăsat în pace să-şi continuie cercetările ştiinţifice şi să-şi editeze lucrările deja începute şi neterminate.

Deşi, uneori, pornit împotriva actualelor stări de lucruri recunoaşte, sincer, multe din acţiunile de guvernare comuniste, pe care le aprobă, comparîndu-le cu starea de indiferenţă şi de tembelism a regimurilor trecute. Astfel opera de culturalizare a maselor prin înfiinţarea şi reorganizarea căminelor culturale, reînfiinţarea teatrelor naţionale regionale (desfiinţate de regimurile anterioare) pentru economii bugetare – o socotea drept crimă -), înfiinţarea filarmonicilor regionale şi orăşeneşti, înfiinţarea pentru prima oară a muzeelor regionale, a bibliotecilor săteşti, de stradă, etc., publicarea a numeroase titluri de cărţi ştiinţifice şi literare, necunoscută pînă acum,

ieftinirea cărţii inaccesibilă în trecut pentru mulţi, conservarea monumentelor istorice şi alocarea unor sume uriaşe pentru această operă, pentru săpăturile arheologice etc. etc. De asemenea organizarea asistenţii medicale la sate, unică în istoria statului romîn, ş.a.

Referindu-se la această activitate uriaşă, ne vorbea despre instalarea muzeului de la Constanţa într-un adevărat palat, muzeu cu vestigiile trecutului romînesc, adăpostit în trecut, într-un garaj al primăriei oraşului. De săpăturile arheologice de la Constanţa şi de pe litoral, părăsite de vechiul regim, unde s-au descoperit urmele unor civilizaţii de acum 2–3000 de ani. De asemenea despre săpăturile de pe presupusul munte Coghean, din vremea dacilor, săpăturile din Moldova, ş.a.

Speră şi crede într-o apropiată reconciliere între apus şi răsărit, punîndu-şi speranţele în abilitatea şi bonomia d-lui Hruşciov, pentru care manifestă o simpatie deosebită, considerîndu-l un om de spirit şi căruia, curios, nu-i spune niciodată Hruşciov, ci, din simpatie, cum afirmă el, Nichita Sergheevici...

Kenedy este de asemenea un om hotărît şi de bună credinţă şi nu va întîrzia să găsească premizele unei înţelegeri cu URSS, care va culmina cu eliberarea deţinuţilor politic.

Preot CONSTANTINESCU VARLAAM AUREL, fost legionar pînă în anul 1938, apoi naţional ţărănist în 1946, în vederi flagrante procomuniste, condus de o mentalitate, deşi preot, dialectică, puţin forţată, dar de conformaţie marxistă.

Extrem de nervos. Cu toate acestea nu l-am auzit şi nici nu mi s-a confiat ca adversar categoric al regimului.

Gata să reînoiască desavoarea sa totală faţă de legionari şi să acorde concurs, dacă i s-ar cere, regimului.

IONESCU GR. GHEORGHE, din tineretul P.N.T.-Pranova, antilegionar, temperament patologic, bolnav de tuberculoză testiculară, cu un testicul atrofiat, iar celălalt atacat de tumoră.

De nervozitate extremă dusă pînă la iresponsabilitate. In timpul crizelor acuză regimul de crime, pentru că imediat ce i se dă atenţie şi este scos la tratamentul medical, să se replieze, calmîndu-se şi să retracteze.

Foarte susceptibil la atenţiile cît de neînsemnate ale administraţiei. Incîntat de comportamentul ofiţerului politic în care manifestă multă încredere.

Greu de caracterizat din cauza unei inconsecvenţe totale în atitudine şi în gîndire, elemente de care trebuie să se ţină seamă în orice apreciere obiectivă.

TIGANESCU GHEORGHE, un temperament liniştit care nu discută nimic cu nimeni în cameăr. Suportă închisoarea cu stoicism şi aşteaptă plin de răbdare.

BOILA MATEI, strănepot al lui Iuliu Maniu. Fost secretar general al T.U.N.T. organizat pe centre universitare. Licenţiat în drept. Element dotat, cult, inteligenţă ascuţită, iniţiativă. Mult discernămînt. Gîndire organizată, etajată în adîncime. Spirit analitic. Inclinat spre filosofie şi mistică filosofică. Maniac religios, mereu în transcedental, pe un fond religios stabil. Elastic. Temperament calm, reţinut, calculat, vizionar. Echilibru moral ferm. Incăpăţînat... inapt pentru muncă, înapoiat la penitenciar. Arestat şi condamnat împreună cu sora şi fratele său. Ulterior a aflat de arestarea tatălui, Zaharia Boilă, fost director al oficiosului P.N.T. „Patria" din Cluj şi al ziarului „Romînia Nouă", fost deputat P.N.T., veste care l-a împresionat deosebit, fără să-l zdruncine însă. Se gîndea cît de necăjită trebuie să fie mama lui în urma acestei arestări la care ţine foarte mult.

Chemat de un ofiţer de securitate a fost anchetat în legătură cu activitatea T.U.N.T. şi de componenţa comitetului de conducere, semnînd o declaraţie în acest sens. Intrevederea, pretinde că a fost atît de stîngace încît şi-a dat seama că nu acesta a fost obiectivul ei ci o luare de contact „psihologic". De aci a tras concluzia că guvernul urmăreşte asemenea luări de contact în vederea recrutării celor slabi, pentru viitor, şi că, se pare că ne găsim în acelaşi stadiu politic ca Polonia, cînd Gomulka a utilizat aceeaşi formulă cu deţinuţii politici din închisori pentru a-i determina la o acţiune de colaborare cu guvernul sau de neutralitate. Ultimele măsuri de îmbunătăţire a condiţiilor de detenţie, pe care le-a prevăzut, pledează pentru această supoziţie, iar activitatea rolului politic al închisorii conjugată cu a regiunii, la dispoziţia M.A.I., urmăresc compromiterea unor oameni politici arivişti de factură uşoară sau sevilizaţi în închisori, să semneze angajamente pentru a-i face astfel inofensivi în activitatea politică de mîine. Crede că astfel de încercări s-au exercitat şi asupra tatălui său, chemat de ofiţerul politic, aşa cum s-a întîmplat şi cu fratele, felcer, care refuzînd să semneze o declaraţie de desolidarizare de P.N.T. a fost înlăturat să lucreze la spital, după ce fusese luat în evidenţă.

Speră că începutul destinderii, care culminează cu demolarea ferestrelor, va duce pînă la urmă la deschiderea uşilor şi la spargerea secretului, măsuri, se pare, determinate de consecinţele unei înţelegeri internaţionale, înlăuntrul căreia guvernul se grăbeşte să achiziţioneze semnături, desolidarizări şi angajamente politice de viitor. Uniunea Sovietică va trebui să concedeze avizînd la o destindere în sectorul răsărisean, ajungîndu-se, astfel, la atingerea unor premize de înţelegere cu Apusul. In felul acesta guvernul romîn va trebui să se adapteze situaţiei rezultată din această înţelegere. Nu crede că înţelegerea la care se referă să aibă un conţinut mai complex, în orice caz există un început evident şi nedesminţit de radicala îmbunătăţire a detenţiei cît şi de măsurile ce se anunţă. Prevede o acţiune de compromis a regimului în vederea unei false reglementări a situaţiei politice din Romînia.

In cel îl priveşte este hotărît să nu mai facă politică în viitor şi să-şi întemeeze un cămin la adăpost de orice convulsiuni politice şi sociale. Nu-l mai interesează activitatea guvernului nici trecută nici viitoare. De aceea cele ce se petrec în penitenciar le consideră nule şi neavenite.

Ar vrea să creadă că tatăl său nu va ceda niciodată amăgirii şi că îşi va încununa viaţa plină de muncă şi de sacrificii, cu demnitatea lui caracteristică.

„GHERASE MATEI"

N.B.: Agentul ne mai fiind în cameră nu a primit alte sarcini pe această linie.

Măsuri: Urmează ca obiectivele să fie urmările cu alţi agenţi

Cpt. Dora Alex.

20.10.1962

Foarte bine. Să se folosească toate mijloacele din cadrul muncii de reeducare spre a atinge scopul urmărit.

Cpt. V. Maruneac

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, ff. 82–84.

72. 1962, octombrie, 24, Gherla. Declaraţie dată de către deţinutul Gireadă Dumitru de la penitenciarul Gherla, referitoare la I.D. Suciu.

Dată în faţa noastă
24. X. 1962
Cpt. Rusu D. Constantin
Penitenciarul Gherla

DECLARATIE

Subsemnatul GIREADA DUMITRU, deţinut în Penitenciarul Gherla, în timpul transferului septembrie 1962, de la Botoşani şi apoi aici in cameră am cunoscut pe deţinuţii SUCIU, fost asistent universitar a prof. Giurescu la catedra de istorie, individ cu multă popularitate printre deţinuţi şi OLARIU DRAGOS, invăţător din Rădăuţi-Suceava. Atît unul cît şi celălalt s-au exprimat că toţi aceşti criminali ce s-au ridicat în numele poporului făcînd cele mai odioase crime trebuie traşi la răspundere şi să plătească cu capul lor şi a copiilor lor tot ce au făcut. De altfel comunismul este pe drojdie căci s-a

dovedit a fi utopic şi regresiv. Sînt forme superioare socialiste ca cea a lui Gillas care l-a înlocuit pe Tito în R.F.I. Dl. Gheorghe Gheorghiu Dej a cerut prin Ambasada noastra din Franţa o întrevedere cu De Gaulle dar a fost refuzat. Probabil că vroia să apeleze la bunăvoinţa şi demenţa acestuia pentru al susţine să mai salveze ce se mai poate salva.

OLOIERIU DRAGOS a spus că niciodata el nu poate să-i vadă în ochi pe comunişti şi ori de cîte ori îi întîlneşte se înfurie ca taurul cînd vede basmaua roşie. El nu va munci niciodată pentru ei.

Acestea reţin declar şi semnez.

24. X. 1962

ss. Gireadă Dumitru

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 79.

73. 1963, ianuarie, 28, Suceava. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Eşanu Ion", referitoare la discuţiile purtate de către deţinuţii închişi în camera 63, printre care se afla şi I.D. Suciu.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DIRECTIA REGIONALA SUCEAVA în blocul A

Sursa „Eşanu Ion" primită de cpt.
Dora Al. la data de 28 ian- 1963

NOTA INFORMATIVA

Referitor la camera 63 din blocul B sursa informează următoarele pentru datele din lunile august-septembrie–19 octombrie 1962.

Componenţa camerii la acele date era: Boilă Matei, Oaie Gh., Marin Florescu, Suciu Ioan, Tigănescu Gh., Berdilă Nicolae, Ionescu Gh., Petreanu Teodor.

1. Discuţiile în cameră erau animate (politice) de Suciu Ioan care expunea ca profesor de istoria ţării printre altele că revoluţia din 1907 s-a datorat agenţilor ruşi care au venit a se introduce în ţară şi care au agitat masele la răscoală, agenţi care după înfrîngerea răscoalei din 1905 din Rusia au trecut în Romînia. Teoria cum să masele s-au răsculat contra arendaşilor este falsă.

II. Susţinea de asemenea teoria drepturilor absolute ale Romîniei asupra Basarabiei, drepturi atît politice cît şi etnice. Era un nemulţumit contra regimului actual deşi susţinea continuu că a fost condamnat pe nedrept întrucît el nu a instigat ci a vrut a trece graniţa în ţările din apus.

Timpul a fost scurt întrucît la 17 septembrie 1962 a fost luat din cameră (27 iulie – 17 septembrie).

III. Doctorul Georgescu Serban a fost luat înainte de 27 iulie (10 iulie). Era un convins P.N.T. deşi în discuţiile lui accepta în multe privinţe realizările regimului de azi.

IV. BOILA MATEI era animatorul camerii în ceea ce priveşte poveştile pe care le auzea şi le difuza mai ales acelea privitoare la inerenta plecare, în urma unor neînţelegeri între marile puteri dar nu accepta nici odată că ar fi posibil ca eliberarea să vină din partea guvernului fără o prealabilă înţelegere cu apusul sau forţaţi de aceştia. Toate discuţiile lui aveau caracter general.

V. De asemenea în cameră după plecarea lui Popescu Gh., Gherman Ghe., Suciu Ioan şi Ionescu Gh. au venit Marin Florescu şi Oaie Gheorghe dar aceştia nu discutau nimic politic ci numai povestiri fără accente prigmatoare (romane, întîmplări etc.) In camera 96 din blocul A sînt Tudor Vladimir, Marinescu Virgil şi Chircu Menelaş. care toţi trei susţin că nu sînt înregistraţi în nici un partid politic că nu au făcut niciodată politică şi că nu îi interesează decît profesiunea lor, dorind a ieşi cît mai curînd din închisoare, socotindu-se nevinovaţi. Nu discută nimic din punct de vedere politic şi chiar sînt de acord cu actualele realizări ale regimului afară doar de completul de judecată care susţin ei au fost condamnaţi nedrept.

Atmosfera în cameră este liniştită.

„Eşanu Ion"

Sarcini date: Cu toate că în noua cameră nu există ceva de semnalat, este bine să urmăreşti starea de spirit.

Dat fiind faptul că în cameră nu se poartă nici o discuţie politică, toţi susţinînd că nu au nuanţă politică, porneşti dta unele discuţii cu caracter politic, dar cu atenţie pentru a vedea ce vor face ceilalţi.

Măsuri: Agentul fiind un element bine pregătit şi verificat de noi, urmează să fie introdus într-o secţiune de verificare.

Cpt. Dora Al.

29 ianuarie 1963

De păzit să nu facă provocări.

Cpt. Maruneac V.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, ff. 90–91.

74. 1963, aprilie, 2, Gherla. Notă informativă furnizată Securității de agentul „Vasile Buziaș”, deținut coleg cu I.D. Suciu.

SURSA: VASILE BUZIAS
02.04.1963
Lt. maj. Domocoș Iosif
In camera de anchetă

NOTA INFORMATIVA

Sursa informează că fiind de față într-o convorbire dintre deținuții Suciu Ioan fost așa zis profesor de istorie universitar care doarme la camera 108 și deținutul Ghinea care lucrează la întreținere, acestia întîlnindu-se s-au îmbrățișat foarte afectos si au început să discute despre întîmplări si persoane cu care ei erau prieteni afară.–

Deplîngînd faptul că le-a fost scris să se întîlnească în puşcărie, deținutul Ghinea a spus: măi Suciule cît am discutat cu Marinescu Aurelian, hai măi să fugim din țară pînă mai este timp, parcă presimțeam că așa o să se întîmple, iar el a tot amînat că era tocmai încurcat cu o femeie care îi sucise capul, cînd te gîndești ce bine ar fi fost dacă plecam cu avionul lui, așa acum și el își muscă pumnii și eu, la care deținutul Suciu a spus: stiu că urma să mergi si tu că mi-a spus Aurel chiar în seara în care ai vorbit tu cu el în legătură cu gîndurile tale de a fugi căci si eu cît și ceilalți doi – și tu prietenii noștrii nedespărțiți aveam aceleași planuri, dar ce folos cine știe ce perspective ne mai aducea viitorul.

Cît l-a bîzîit la cap Georgică pe Aurel și el tot amîna ba azi ba mîine pînă ne-a arestat pe toți.

Sti că domnul Serbănescu a stat lîngă el pe zarcă spune că se află la camera 141 în compania unuia Gavrilescu. Si cu asta și-au încheiat discuția.–

Vasile Buzias

02.04.1963

Nota lucratorului

Despre deținuții Ghinea și Suciu care lucrează în fabrică nu deținem material informativ.–

Sarcini:

Nu s-a trasat sarcini agentului față de cele semnalate întrucît nu era legătura cu susnumiții în prezent.

Măsuri: Se trece la identificarea detinutului Marinescu Aurelian și anchetarea acestuia.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 89.

75. 1963, iunie, 20, Gherla. Notă informativă furnizată Securității de agentul „Pește Ioan”, coleg de detenție în penitenciarul Gherla.

M.A.I. REGIUNEA CLUJ
PENITENCIARUL GHERLA

– Sursa PESTE IOAN
– Intîlnirea a avut loc
– în ziua de 20.VI.1963.
– La întîlnire a participat
– Lt. maj. DOMOKOS IOSIF,
în camera de anchetă

NOTA INFORMATIVA

din 20. VI. 1963.

Deţinutul SUCIU D. IOAN, condamnat 10 ani.

Pe timpul detenţiei în penitenciarul Constanţa, deţinutul SUCIU IOAN spunea că a părăsit Bucureştiul spre Constanţa, pentru a-şi face relaţii în vederea părăsirii ţării în mod fraudulos cu direcţia spre Franţa, unde urma să se căsătorească cu Elena Brăteanu. In acest timp la Constanţa deţinutul SUCIU IOAN, căuta să-şi adune cît mai mulţi tineri pe lîngă el asupra cărora avea influenţă. Acestea s-au petrecut în anul 1959 luna august, şi pînă în decembrie.

Sursa, s-a întîlnit cu SUCIU în 1963, luna ianuarie în camera 118. SUCIU îşi păstrează acelaş interes de a cuceri cît mai mulţi deţinuţi în jurul său, dîndu-şi importanţă personalităţii sale ca profesor de istorie.

In camera 118, a reuşit să stea de vorbă cu aproape fiecare deţinut, dintre care şi-a ales un număr cu care poartă discuţii permanente.

Aceştia sînt susţinuţi de DUMITRESCU PAVEL, de profesie inspector financiar, a fost mulţi ani în penitenciarul de la Aiud.

SCHELL STEFAN, lidenţiat în drept,

ZAMFIR GHEORGHE, condamnat pentru rebeliune,

TOMASEFSCHI LATAR, condamnat 25 ani, venit de la Aiud.

De curînd la coptat şi pe deţinutul WIRTH, cond. 18 ani inspector de poliţie.

Toţi aceşti deţinuţi sînt coptaţi de deţinutul SUCIU IOAN, cu care stă de vorbă cu ei, în plus mai are şi alte persoane caracteristice în fabrică ca deţinut AMARASCU, CEAPLINSCHI, NICOLAESCU bibliotecar şi mulţi ingineri şi avocaţi cu care întreţine discuţii pe sală plecînd din cameră în timpul cititului presei.

SUCIU caută să se lanseze în masa de deţinuţi cu unele conferinţe de istorie, de care sursa se îndoeşte de sinceritatea lui SUCIU de a prezenta în mod clar şi concret contradicţiile de clasă, pe care sursa le-a observat la SUCIU [...]

SUCIU a intervenit pe lîngă deţinutul NICOLESCU bibliotecar, ca să se ţină acel ciclu de istorie cu tema [...]

In urma accidentului cu deţinutul IONESCU GH. de la medicină şi a deţinutului IBRAIM SEFARIM, dimineaţa la W.C. deţinuţii purtau discuţii pe urma celor întîmplate.

SUCIU IOAN intervine şi precizează că aceste accidente se întîmplă din cauză că se fac corvezi şi oamenii nu se odihnesc.

Ss. „PESTE IOAN"

NOTA L.O.: Deţinutul SUCIU, este folosit la întocmirea unor referate de istoria poporului romîn. Este primul material în care se semnalează atitudinea sa în penitenciarul Gherla.

SARCINI: Nu s-au trasat sarcini întrucît agentul a fost mutat în camera 112.

MASURI: Va fi încadrat informativ cu agentul „DELEANU ION" cu care lucrează la întocmirea referatelor, pentru a verifica informaţiile furnizate de agent în legătură cu sus-numitul.

Lt. maj.
DOMOKOS IOSIF.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 88.

76. 1963, iunie, 20, Gherla. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Peşte Ioan", coleg de detenţie în penitenciarul Gherla.

Sursa: „PESTE IOAN" 6 exemplare
La întîlnire a participat:
Lt. maj. DOMOKOS IOSIF
In ziua de 20.VI.1963
In cam. de anchetă a penit. Gherla

NOTA INFORMATIVA

Sursa informează despre unele aspecte privind atmosfera fabricii.

Deţinutul DANCIU GHEORGHE de la Elasta, în discuţiile purtate cu deţ. STOIAN GHEORGHE tot de la elasta în prezent mutat la spital. DANCIU GH. reneagă pe tatăl său pentru că a avut vederi democratice şi că el DANCIU este un reacţionar, în plus are o atitudine de indisciplină totală.

Deţinutu SOCS de la lustru etaj din echipa a patra a făcut o afirmaţie la fumat că cu depăşirile astea de norme în cadrul întrecerilor o să taie normele (o să se micşoreze timpul).

Deţinutu POPESCU AURELIAN, PLESA, MIHAI GHEORGHE, etc. de la finisaj din discuţiile lor cu maistrul şef STEF căuta să dea aere de mare personalităţi în acelaş timp să ironizeze foarte fin în discuţiile lor. In timpul liber comentau că maistrul şef caută să-şi dea importanţă prea multă şi ca intelectual şi ca funcţie pe care o deţine, spunînd că îi place maistrului şef STEF să ironizeze în special pe intelectuali. POPESCU AURELIAN spune, dar să ştii că nu-i merge cu PLESA şi cu MIHAI că i-o retează imediat.

Deţ. KOSA MATEI de la slaif a purtat o discuţie cu sursa pe care sursa a socotit-o provocatoare.

KOSA spune că întroducerea maşoanelor în procesul de producţie şi în agricultură va creia şomeri. Răspunde sursa că într-un stat socialist nu se poate întîmpla asta, statul asigură locuri de muncă pentru fiecare cetăţean. KOSA spune că însuşi Kennedy – preşedintele S.U.A. recunoaşte că au milioane de şomeri. I s-a dat răspuns, nu a fost mulţumit. Continuă să spună că războiul al doilea a fost pornit din cauza spaţiului vital, dînd exemplu pe GERMANIA şi alte ţări cu populaţie deasă.

In continuare KOSA spune trecînd de la o problemă la alta, noi ne ocupăm de Cuba, dar nu vedem situaţia Lituaniei, Estonia, Mongolia şi ne amestecăm în treburile altor ţări.

Din toate discuţiile purtate de deţinutul KOSA A. MATEI reese că are o atitudine duşmănoasă în ceea ce priveşte politica U.R.S.S. şi a celorlalte ţări socialiste pe plan internaţional şi pe plan intern atît a ţării noastre, cît şi a celorlalte ţări socialiste.

Deţinutul SUCIU IOAN şi WIRTH au cerut sursei ca la eliberare să transmită diferite complimente şi cuvinte pentru diferite persoane, şi pentru salvarea lui SUCIU din partea anumitor persoane din oraşul Constanţa, iar din partea lui WIRTH numai complimente.

Ss „PESTE IOAN”

NOTA LUCRATORULUI:

Agentul semnalează cele petrecute în rîndurile deţinuţilor C.R. din fabrică în urma sarcinilor trasate de lucrătorul operativ.

SARCINI:

S-a trasat sarcini generale întrucît agentul urmează să fie pus în libertate.

MASURI:

Materialul va fi exploatat şi conexat în copie la fiecare deţinut în parte.

Lt. maj. DOMOKOS IOSIF

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, ff. 92–93.

77. 1963, august, 13, Gherla. Notă furnizată Securității de agentul „Teodor Constantin", deținut în penitenciarul Gherla, care informează asupra existenței și activității „grupului" I.D. Suciu în închisoare.

SURSA: TEODOR CONSTANTIN
13.08.1963
Lt. maj. Domocoş Iosif
In camera de anchete

NOTA INFORMATIVA

Sursa informează despre existenţa şi felul de manifestare al grupului SUCIU IOAN, Zamfir Gh., Prisăceanu Anatolie, Popescu Nicolaie, Cristescu Stelian.–

Suciu, cînd a fost propus cu luni în urmă să devină corespondent voluntar al gazetei de perete a refuzat. In jurul său se aduna aceleaşi elemente, afară de cele amintite mai sînt şi Străchescu şi Pătrănascu Marin. Acestia pînă acum cîteva săptămîni se manifestau duşmănos fie pe faţă, spunînd că nu participă – Popescu Niculaie care a refuzat participarea la şedinţele colegiului de redacţie, Prisăceanu Anatolie – juca diferite jocuri în repetate rînduri sau în ascuns. De vreo două trei săptămîni se observa o oarecare schimbare prin facere de recenzii sau citirea în cameră – Prisăceanu, Popescu au fost observaţi de foarte multe ori cînd îi întîlneam pe săli să fie împreună lîngă vreo fereastră şuşotind – Suciu Cristescu, Suciu-Popescu, Suciu-Zamfir, Suciu-Priscanu. După cîteva zile de la aceste consultări Prisăcaruse apucă şi face recenzia, Popescu Nicolae vine şi ne spune mie şi domnului Neicu însoţit de Suciu că vrea să şi el ceva că se schimbă.–

Intr-o discutie avută cu domnul Niculescu Remus acesta mi-a spus că dacă Zamfir nu mai este cum a fost aceasta se datoreste domnului Suciu care l-a îndrumat si pe Priscaru si Popescu Nicolaie. De vreo două ori i-am văzut pe Suciu si Niculescu şuşotind pe sala de sus lîngă fereastră. Domnul Neicu la fel i-a observat altă dată şi cînd s-a apropiat de ei au început să discute cu voce tare despre istorie pentru a fi auziţi. De multe ori cînd sînt eu acolo – la bibliotecă – discută tete a tete şi foarte încet încît nu aud decît o şuşoteală iar din cînd în cînd vreo cîteva fraze cu voce tare despre istorie şi apoi iarăşi în şoaptă. Niculescu îl laudă pe Suciu, vrea să-l scoată în evidenţă cît mai mult şi faţă de mine şi faţă de domnul Neicu, fie pe planul conferinţelor istorice pentru care munceşte, de altfel fie pe planul convertirilor unor elemente refractare pînă nu de mult se observă pînă şi din partea lui Pătrănescu Marin o schimbare – cu toate că este pasiv tot în cameră la orele cultural-educative s-a oferit să facă o revistă a presei cu Radu V. Ion, probabil tot sugestia lui Suciu.

Zamfir Gheorghe

Cînd a venit domnul Rech pe secţie şi a auzit şi Zamfir Gh. acesta s-a exprimat ăstai de a lor cu reeducarea, din 1950 condamnat pentru crimă împotriva umanităţii, în timpul orei cultural-educative l-am văzut înainte de lămurirea lui Suciu de cîteva ori în sala de jos. La început nu citea nici ziarul, acuma actualul şef al camerei Nagy Ioan spune că citeste în colectiv ziarul. Observ că vrea să cînte din gură în cadrul echipei artistice. Discutii personal cu el n-am avut de cînt a fost criticat la gazeta de perete, este foarte bun prieten cu Pătrănescu, probabil fiindcă sînt amîndoi la staif.

Priscanu Anatolie Pînă a se schimba, neglija orele cultural-educative. Dacă nu mă înşel odată era cu Olteanu cu care juca remi sau şah cînd am fost în cameră. Leca Ioan fostul şef de cameră nu i-a atras atenţia asupra purtării sale recalcitrante în faţa camerei. După schimbare actualul şef de cameră 118 spunea în faţa camerei că e băiat liniştit şi a făcut recenzii. Dacă nu mă înşel dumineca trecută a avut o ieşire deadreptul insultatoare faţă de domnul sergent major care i-a spus să iasă în curte nu ştiu pentru ce. El care era cu nişte hîrtii şi lua anumite date din ziar s-a ridicat în picioare şi a strigat, a strigat n-a vorbit normal: „Nu vreau să mă duc! Am treabă. Vă rog să mă scoateţi la ofiţerul politic la raport să arăt că sînt împiedicat să particip la ora cultural-educativă. Dvstră sînteţi împotriva acestor ore culturale? Am martori de faţă şi a plecat trîntind uşa. Eu am fost în club şi am asistat la toată desfăşurarea ei. Am rămas uluit de atîta impertinenţă şi făţărnicie. Este unul din elementele educate de Suciu, cu care se laudă.

Popescu Nicolaie. Cînd l-am cunoscut şi mi-a fost prezentat de Leca ca un element bun şi cinstit şi de atitudine, a fost atras în munca clubului de la gazeta de perete. Mi s-a lăudat mult cu unii membri ai familiei sale – familia muncitorească, ca membrii de partid comunişti intransigenţi. Ca după puţin timp să fie inexistent ba a ajuns pînă acolo încît să spună cînd a fost chemat că nu mai participă la şedinţele de analiza articolelor, spunînd de altfel că el va pleca pe celular, fiind bolnav. In cameră aşa cum spunea Bălan şi Neicu Rech – a fost pasiv. Bun prieten cu ceilalţi amintiţi mai sus ca în special cu Cristescu Stelian şi Suciu. Schimbarea în urma discuţiei cu Suciu a fost comentată printr-o recenzie şi teză cum mi-a spus Niculescu urmează a doua. Tot el a fost ales de Niculescu ca responsabil cultural pe cameră, aceasta în urma consultării cu domnul Suciu, probabil care şi-a recomandat „Odrasla". S-ar putea ca Popescu să vină sincer şi sănu fi suferit decît o perioadă influenţa lui Suciu. Cînd l-am întrebat ce l-a determinat să fie atît de pasiv mi-a răspuns că a avut o anumită stare de oboseală. N-am mai insistat că am văzut că nu are nici un chef să vorbească.–

Cristescu Stelian: Il cunosc mai de mult din celulă şi din colonie. Am stat de vorbă cu el de mai multe ori pînă acum vreo 3 luni. El, fost frontierist,

i-am spus că nici în ţară, numai să vrei şi poţi să-ţi realizezi dezideratul de a învăţa orice profesiune – lucru pe care el îmi spunea că nu se poate. Am căutat să-i demonstrez că dincolo în lumea capitalistă după care a fugit nu va găsi posibilităţile create aici.–

L-am întrebat în ce măsură vrea să activeze ca profesionist, el este contabil şi pentru ca crede că nu poate aici după eliberare. El mi-a spus că are o piatră agăţată care-l împiedică să se poată afirma şi atunci ceea ce ar vrea el, n-a vrut să-mi spună în ce. Mă întreabă unele chestiuni politice – comparaţia între cele două sisteme politico-economice, căutat să-i spun ca ce posibilităţi are aici în domeniul tehnicii şi ... să nu umble după himere şi să mai facă o prostie trecînd graniţa. Acum el este condamnat pentru agitaţie. Insă acum 3 luni începe o răceală care sa accentuat din ce în ce fără să fi fost nimic între noi vre-o discuţie contradictorie. In acelaşi timp şi Neicu observă aceasta faţă de el. In acest timp începe o mare apropiere faţă de Zamfir şi Suciu cu care discută în timpul liber în sala de sus mai ales cu Suciu. Odată Neicu întîlnindu-i în sala de sus şi nesimţindu-l decît cînd era aproape schimbă vorba cu voce tare asupra – In acea zi Suciu era în schimb de noapte şi dimineaţa era liber. De mine şi de Neicu se fereste, cu Niculescu nu vorbeşte din cauza unor discuţii între ei provenită din comportamentul discutat şi pedenat a lui Niculescu şi vanitatea rănită a amondurora. De aceia nici nu mai vine la bibliotecă să ia cărţi, iar ziarele le citeşte pe unde apuca, el este plantonul secţiei.–

Pătrăţescu Marin, l-am cunoscut la lustru III in martie 1962 cînd în urma discuţiei duşmănoase a lui în privinţa colectivizării agriculturii, n-am mai discutat cu el. Relatare făcută anterior în altă notă informativă. In cameră n-a vorbit niciodată în rele cultural-educative, nici comentarii la spectacole, aprecieri, întrebări sau linia de atitudine. Strînge cîteodată în jurul său, tineri ca Vasile Nicilaie, Kelemen Csangor, Gyordry... Toma Marin, Mihaelo şi le vorbeşte foarte bine destabiliment, murdării de maidan printr-un argon din lumea ... şi cu gesturi si expresii de şmecher cu un tupeu cum nu s-a mai gaseste. De acum circa vreo 10 zile el fiind în schimb mi se pare de 14–22 el în jurul orei 14 vorbind despre femei, subiectul de predilectie al său într-un limbaj extrem de scîrbos, le povestea celor din cameră despre niste femei dintr-un lagăr din Moldova – probabil drept comun – si cărora după ce li s-a aplicat un regim de îndobitorire ca aici, cu ţarcuri de plimbare ca în penitenciar, apoi le-a dat drumul pe o anumită rază. Erau de faţă Radu U. Prieten si coleg la staif, Paşcalău, Făină care era scutit ca bolnav după cîte îmi amintesc si alţii a căror figură îmi scapă. Probabil că n-a ştiut că am venit în cameră căci altfel nu vorbeste cu voce tare despre asemenea lucruri cînd sînt acolo. Am căutat să văd pînă unde merge cu vorba pentru a-l demasca în faţa întregii camere. Fără să ştiu, mi-a spus Simescu după ce a-ţi fost dvstră că înainte

cu 2 zile a camera împotriva mea, eu fiind lipsă, iar Simescu fiind la şcoală, lui îi comunica şeful camerei după cîte îmi amintesc.

Intr-una din zile venind vorba despre unii deţinuţi îi spun lui Simescu că mai sînt lichele prin camera şi chiar în camera noastră, dar sînt prea puţine.–

13.08.1963 ss C. Teodoru

N.L.O.

Agentul a fost dirijat pe lîngă sus-numiţii deţinuţi care sînt cunoscuţi cu manifestări duşmănoase. Despre toţi deţinem material informativ.–

Sarcini:

Agentului i s-au trasat sarcini în continuare legate de urmărirea sus-numiţilor.–

Măsuri:

Verificarea atitudinii unora, după care vor fi scoşi din fabrică pentru a nu face influenţă negativă şi asupra altor deţinuţi.–

Lt. Maj. Domocoş Iosif

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, ff. 94–97.

78. 1963, noiembrie, 8, Gherla. Notă furnizată Securităţii de agentul „Dan Pădureanu", deţinut în penitenciarul Gherla, care informează asupra discuţiilor purtate la clubul deţinuţilor din penitenciar, la care a participat şi I.D. Suciu.

„DAN PĂDUREANU" 5 ex.
8.XI.1963 lt. maj.
DOMOKOS IOSIF în
camera de anchete.

NOTA INFORMATIVA

Sursa vă informează că în seara zilei de 28.X.a.c. la Clubul deţinuţilor din pavilionul I, un grup de deţinuţi format din VIDRASCU EMANOIL, SUCIU IOAN, ALEXANDRU VASILE, TOMA MIHAI şi încă vreo doi, au purtat discuţii elogiative la adresa trecutului.

Menţionez faptul că aceste discuţii au fost pornite şi susţinute de către VIDRASCU EMANOIL şi SUCIU în timp ce ceilalţi erau ascultători pasivi.

Se elogia astfel atmosfera patriarhală din trecut mai ales de la ţară unde existau hanuri cu tradiţie în petreceri interminabile.

De asemeni se elogia viaţa de la oraşe unde indiferent dacă aveai sau nu aveai posibilităţi materiale, găseai totuşi destule prilejuri de a te distra.

Se dădeau exemple în acest sens, spectacolele teatrale şi de revistă unde găseai mijlocul de a evada o vreme din atmosfera cotidiană pentru a trăi în lumea imaginară.

De asemeni era destul ca să participi odată la un carnaval pentru ca să uiţi definitiv de greutăţi şi supărări.

S-au perindat prin faţa ascultătorilor baruri renumite, baruri de petrecere, unde participau artisti, scriitori şi fel de fel de reprezentanţi ai lumii „bune".

Cei care povesteau aceste lucruri au creat o atmosferă de aşa natură, încît cei care ascultau au făcut imediat asociaţia între „viaţa de huzur" de altădată şi „lipsa de posibilităţi de atracţie" de azi-.

Avît VIDRASCU cît şi SUCIU au afirmat deseori că ei nu condamnă prezentul şi politica actualului regim, ci arată doar o serie de lucruri frumoase care existau în trecut.

Dar tocmai acest ton elogiativ la adresa trecutului dădea posibilitatea creării unei atmosfere nefavorabile pentru prezent mai ales ţinînd seama de locul unde se aflau atît povestitorii cît şi ascultătorii.

Si tocmai acest fapt l-a făcut pe TOMA MIHAI tînăr care era de altfel o orientare sănătoasă pe linia noi politici a poporului nostru, să aibă un moment de descurajare şi să exclame că el pînă la arestare a avut de înfruntat multe greutăţi materiale şi n-a avut posibilitatea să se distreze, iar poi a survenit închisoarea.

Asemenea prezentări elogiative la adresa trecutului nu fac decît să sădească în sufletele tinerilor naivi încă şi necunoscători ai trecutului un sentiment de neîncredere faţă de prezent.

Menţionez însă că atît VIDRASCU cît şi SUCIU aduc o contribuţie de seamă în activitatea cultural-educativă ce se desfăşoară prin club. Nu cunosc însă pe deplin dacă această activitate nu este decît o formalitate, o mască a unui interes meschin.

8.XI.1963

ss. Dan Pădureanu

N.L. Agentul a avut sarcina să urmărească pe deţinutul SUCIU care este semnalat şi pe altă linie că aducă în jurul său elemente tinere.

SARCINI: Să urmărească în continuare activitatea acestui deţinut şi a deţinutului VIDRASCU, despre care nu posedăm material pînă în prezent.

MASURI materialul va fi exploatat privind persoanele în cauza

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 98.

79. 1964, august, 14. Notă informativă furnizată Securității de agentul „Gherase" din București, pe care I.D. Suciu l-a întâlnit imediat după eliberare.

Primit: Mr. Grigore I.
Sursa: „Gherase"
Casa: „Ilie"
Data: 14.VIII.1964

302/GI/17.VIII.64
STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

Prof. ION SUCIU („nepotul" lui SEVER BOCA şi „cumnat" cu RICA GEORGESCU), eliberat recent de la Gherla, unde a fost transferat în toamna anului 1962 de la Botoşani.–

Incearcă să se plaseze ca cercetător la Academia Romînă. Rămîne în Bucureşti, numai cîteva zile, apoi pleacă la Constanţa, unde are cunoştinţe, ca să facă o cură de talazoterapie, apoi se întoarce în Bucureşti.–

Entuziasmat de ce a găsit afară, dar deprimat de propria sa situaţie.–

Mi-a luat numărul de telefon cu promisiunea că la întoarcere mă va căuta.–

Intenţionează să ia legătura, cu orice sacrificiu, cu RICĂ GEORGESCU, poate va consimţi să-l ajute în vreo formă, material.–

Sursa: Gherase

Nota Serviciului:

ION SUCIU nu este cunoscut în evidenţele serviciului nostru. Va fi identificat şi luat în evidenţă.–

Agentul are ca sarcină să menţină legătura cu el şi să stabilească cum intenţionează acesta să ia legătura cu RICA GEORGESCU.–

Maior de securitate,
Grigore I.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 100.

80. 1964, august, 20. Notă informativă furnizată Securității de agentul „Săndulescu Vasile", care oferă relații despre activitatea lui I.D. Suciu imediat după eliberarea din închisoare.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DIRECTIA REGIONALA DOBROGEA
= SERVICIUL III/6 =

lt. maj. ANGHEL PAVEL
Sursa „SANDULESCU VASILE"
Casa: –
20 august 1964.–

STRICT SECRET
Expl. nr.
dact.a.c.P.S.

NOTA INFORMATIVA
Privind pe SUCIU D. IOAN.

SUCIU D. IOAN a funcţionat în Constanţa la şcoala medie serală ca profesor de istorie pînă prin anul 1958 cînd a fost arestat. Pe data de 19 august 1964 la şcoala medie nr. 1 Constanţa, unde s-au dat examenele de corigenţă la fără frecvenţă cl. XI-a, sursa s-a întîlnit cu BRATULESCU ION, director adjunct la şcoala medie nr. 6 şi preşedintele comisiei de examinare.

In discuţiile purtate cu acesta, sursa a aflat că fostul profesor SUCIU D. IOAN s-a eliberat din închisoare şi a fost în Constanţa, unde a stat vreo două zile, după care a plecat la Bucureşti unde intenţionează să se stabilească cu serviciul şi domiciliul.

BRATULESCU ION nu a precizat de unde deţine aceste informaţii şi nici sursa n-a căutat că stabilească pe de o parte lipsind şi timpul necesar.

Cu SUCIU D. IOAN din oraşul Constanţa era bun prieten prof. IORDACHESCU GH. la care a şi fost acasă înainte de arestare.

Sursa mai ştie că SUCIU D. IOAN era bun prieten şi cu numitul PETRU COMANESCU, critic de artă din Bucureşti.

SUCIU D. IOAN mai era prieten cunumitul PAUL CERNOVODEANU, fiu de fost general, absolvent al facultăţii de istorie care pe atunci, prin iarna anului 1957 era muncitor la Eforie.

In discuţia avută atunci cu sursa, de faţă fiind şi SUCIU D. IOAN, PAUL CERNOVODEANU a arătat că nu funcţionează în învăţămînt, deoarece nu vrea să lucreze pentru comunişti.

In prezent PAUL CERNOVODEANU este cercetător la muzeul de istorie al oraşului Bucureşti. Sursa ştie acest lucru deoarece citind o monografie a oraşului Bucureşti, l-a găsit printre autorii acesteia.

NOTA LUCRATORULUI

Agentul a făcut prezenta comunicare conform sarcinii primite în legătură cu eliberarea deţinuţilor politici, de a stabili şi semnala orice aspecte ca: domiciliul real, unde şi-au luat servici, dacă au trecut la stabilirea unor legături sau vizitarea vechilor legături, etc.

Din notă rezultă că SUCIU D. IOAN, profesor, ce a stat în atenţia noastră spre a fi încadrat informativ, a fost în Constanţa şi a plecat la Bucureşti unde se va stabili definitiv.

Propun ca elementul să fie semnalat la M.A.I. Direcţia III-a şi în acest scop să fie înaintată şi o copie a prezentei note.

Rugăm dispuneţi.

lt. maj. Anghel Pavel
ss

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 114.

81. 1964, august, 26, Constanța. Notă informativă furnizată de agentul „Sică Ion" Securității, în cuprinsul căreia îl caracterizează pe I.D. Suciu drept dușman al regimului comunist.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DIRECTIA REGIONALA DOBROGEA
= SERVICIUL III/6 =

Lt. maj. Anghel Pavel
Sursa „SICA ION"
Casa –
26 august 1964

STRICT SECRET
Expl. nr.
dact.a.c.N.E.

NOTA INFORMATIVA

Sursa l-a cunoscut bine pe I.D. SUCIU fiind în vizită la el, în calitate de coleg.

I.D. SUCIU a fost un profesor foarte exigent cu elevii de la seral, dar nu cu propria-i persoană, pentru că venea nepregătit la şcoală şi citea lecţia pe care trebuia s-o explice [...] fără însă a nu-şi controla faptele.

Este un duşman al regimului nostru, în diferite ocazii arată desconsiderare faţă de conducătorii noştrii de partid şi de stat, chiar şi faţă de tov. GHEORGHIU DEJ.

A intenţionat să fugă în Iugoslavia dar a fost prins şi a făcut 4 ani închisoare. El a vrut să fugă din ţară prin mijlocirea lui Sturdza.

Işi făcea planuri cu privire la noua orînduire care va urma după ce vor cădea comuniştii şi promitea sursei postul de inspector şef şcolar al judeţului Constanţa.

Ca prieteni l-a avut pe tatăl inginerului VRANA STEFAN si pe VECERDEA, despre care vorbea elogios faţă de sursă.

NOTA LUCRATORULUI

In vederea identificării tuturor celor care au fost eliberaţi din detenţie, de profesie profesori, agentura din problemă între care si „SICA ION", s-a cerut note despre cei care au fost condamnaţi pentru a vedea ce posibilităţi de încadrarea lor informativă sînt.

Conform planului de măsuri întocmit, i s-a luat şi agentului „SICA ION" care urmează să fie dirijat pe lîngă element.

Analizînd acest aspect, agentul a arătat că-l poate contacta şi poate permanentiza legăturile cu SUCIU D. ION, dar numai după ce va ştii precis sau aproape precis unde s-a stabilit cel în cauză.

In acest sens a rămas stabilit să ia legătura cu profesorul POPESCU GH. la care s-ar putea ca SUCIU D. ION să revină, deoarece mai înainte au trăit împreună.

Ca subiecte de discuţie pentru început, am identificat agentului: pe tema stării sănătăţii lui, a stadiului în care se găseşte cu aranjatul dormitului, mesei şi despre serviciu, despre foştii cunoscuţi şi celelalte ridicate de obiectiv.

Propun ca nota să se exploateze la problemă.

lt. maj. Anghel Pavel

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f.113.

82. 1964, august, 27, Constanța. Notă informativă furnizată Securității de agentul „Săndulescu Vasile", în cuprinsul căreia acesta oferă date culese de la o fostă colegă a lui I.D. Suciu, profesoară la un liceu din Constanța.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DIRECTIA REGIONALA DOBROGEA
= SERVICIUL III/6 =

Lt. Maj. ANGHEL PAVEL — STRICT SECRET
Sursa „SANDULESCU VASILE" — Expl. nr.
Casa: — dact.a.c.R.A.
Data: 27 august 1964.–

NOTA INFORMATIVA
– privind pe SUCIU D. ION.

In baza sarcinii primite, sursa mergînd la şcoală, a căutat să creeze sau să se folosească de împrejurări pentru a aduce discuţia cu profesoara POPESCU MARIA despre SUCIU. Astfel în ziua de 25 august a.c., sursa aflîndu-se în secretariat, a surprins o discuţie între GHEORGHIU-PIETRARU PAULA secretară a şcolii şi POPESCU MARIA în legătură cu SUCIU pe care GHEORGHIU îl numea I.D. (aşa cum obişnuia el să semneze în condica de prezenţă, discuţie care nu putea fi înţeleasă de oricine).–

După puţin timp POPESCU MARIA a ieşit din secretariat. Sursa şi-a găsit motiv şi a plecat pentru a putea intra în discuţie cu ea.

Astfel ajungînd-o a întrebat-o ce mai face SUCIU şi cu se simte.

POPESCU: „E bine. Mai sănătos de cum a plecat, doar dinţii i-au mai căzut" [...] să fie văzut. Din cînd în cînd – spunea POPESCU – el mai merge la Mamaia la plajă.- [...]

In legătură cu serviciul lui a arătat că a depus o cerere la secţia învăţămînt regiune şi urmează să se hotărască asupra încadrării lui.

In închieierea discuţiei, sursa a rugat pe POPESCU – care ştie că SUCIU şi sursa erau prieteni – să-i trimită salutări şi dorinţa de a-l vedea.–

POPESCU MARIA a răspuns că el se va bucura pentru că nu a fost dat uitării.

Revenind în secretariat, sursa a intrat în discuţie şi cu GHEORGHIU PAULA, cu care uneori POPESCU MARIA a fost văzută discutînd mai intim şi a aflat în legătură cu [...]

NOTA LUCRATORULUI:

Ca urmare sarcinii primite pe data de 20 august 1964 agentul a semnalat că SUCIU D. ION a fost deţinut politic, s-a eliberat şi venit în Constanţa de unde ar fi plecat în Bucureşti să-şi ia servici.

Cunoscînd că SUCIU D. ION anterior condamnării a avut o conculsivă în prof. POPESCU MARIA, am dat agentului sarcina de a investiga pe aceasta că să vedem ce cunoaşte ea despre SUCIU.

In baza acestei sarcini, agentul a făcut prezenta comunicare din care rezultă în mod cert că SUCIU D. ION, nu a plecat din Constanţa, ci se află la domiciliul prof. POPESCU MARIA.

Am indicat agentului ca în viitoarele zile să mai reia cu prof. POPESCU MARIA, discuţiile pe tema aranjării orelor în programul şcolii şi în cadrul acestor discuţii să mai aducă vorba despre SUCIU, interesîndu-se ce a făcut cu serviciu, dacă nu se plictiseşte stînd numai în casă, astfel ca să stabilească cine-l vizitează sau pe cine vizitează şi alte date în legătură cu el.

Măsuri: – Fiindcă SUCIU se află pe raza noastră de activitate, îi voi întocmi un plan de lucrarea lui informativă şi în acest scop vor mai fi consultaţi asupra posibilităţilor lor inf. agenţii „SICA ION", „POPESCU TANASE" şi „LEANDRU FLORICA".–

Propun ca nota să se redacteze în 2 exemplare.–

Lt. Major, Anghel Pavel.–

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 111.

83. 1964, septembrie, 4, Constanţa. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Săndulescu Vasile".

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DIRECTIA REGIONALA DOBROGEA
= SERVICIUL III/6 =

lt. maj. ANGHEL PAVEL
Sursa „SANDULESCU VASILE"
Casa –
4 septembrie 1964

STRICT SECRET
Expl. nr.
dact.a.c.N.E.

NOTA INFORMATIVA
Privind pe SUCIU D. ION.

In seara zilei de 1 septembrie a.c. sursa a făcut cunoştinţă cu VECERDEA GHEORGHE prin intermediul lui POPA BRAN ROMULUS.

In mica discuţie purtată împreună sursa a adus vorba despre SUCIU D. ION, ştiind că VECERDEA fusese arestat în legătură cu relaţiile sale cu SUCIU.

VECERDEA GHEORGHE şi.a exprimat dispreţul faţă de SUCIU,

spunînd că era aproape să nu fi fost eliberat, pentru că spusese la închisoare nişte prostii enorme. Nu a precizat însă ce a spus acolo SUCIU.

Pe data de 2 septembrie a.c. sursa a stat de vorbă cu IORDAN SENISA, profesoară la şcoala medie de artă şi printre altele au vorbit şi despre SUCIU D. ION, cu care VECERDEA a avut legături înainte de a fi arestat. IORDAN DENISO i-a spus sursei că SUCIU [...] că el l-a nenorocit pe VECERDEA şi a căutat să se salveze pe el înfundîndu-i pe alţii.

Chiar în închisoare a avut o atitudine incorectă, căutînd tot timpul să-i pîrască pe nedrept pe alţii. Ea a spus despre SUCIU că este un provocator murdar, care a nenorocit pe mulţi tineri neştiutori în problemele politice.

In încheiere i-a spus sursei că de astfel de oameni ca SUCIU, trebuie să se păzească, fiindcă face rău tuturor.

NOTA LUCRATORULUI

Agentul a furnizat prezentul material urmare sarcinii.

Am indicat agentului să aplice instructajul stabilit la întîlnirea anterioară, de îndată ce o va întîlni pe prof. POPESCU MARIA, care pe 5.09.1964 termină cu examenul de maturitate.

Nota în copie la dos. lui SUCIU ION.

lt. maj. Anghel Pavel

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 110.

84. 1964, septembrie, 7, Constanţa. Notă informativă furnizată Securităţii de informatoarea „Leandru Florica".

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DIRECTIA REGIONALA DOBROGEA
= SERVICIUL III/6 =

lt. maj. ANGHEL PAVEL
Sursa „LEANDRU FLORICA"
Casa –
7 septembrie 1964

STRICT SECRET
Expl. nr.
Doina dact.a.c.N.E.

NOTA INFORMATIVA
Privind pe SUCIU D. ION.–

In baza sarcinii, sursa care este în relaţii de rudenie cu POPESCU D. MARIA în ziua de 29 august a.c., a creiat o împrejurare în cadrul căreia s-au întîlnit şi discutat. Cu această ocazie [...]

Mai spune că SUCIU admiră frumuseţea construcţiilor în deosebi gara nouă, bulevardul Republicii. Sursa reproduce textual afirmaţia ei „este înebunit de tot ce vede".

POPESCU MARIA a mai spus că SUCIU va fi numit în învăţământ şi că în general are moralul ridicat.

Sursa trebuind să intre în examen s-a scuzat şi rămîne ca problemele stabilite să fie îndeplinite ulterior.

In ziua de 4 sept. a.c. sursa a avut o discuţie cu numita LAZARESCU din str. 13 Decembrie nr. 41 b, care i-a vorbit despre [...]

NOTA LUCRATORULUI

Agenta a furnizat materialul urmare sarcinii.

Comunicarea de faţă nu reprezintă decît îndeplinirea parţială a sarcinii şi urmează ca agentul să aplice în întregime instructajul primit.

Comunicarea agentului „LEANDRU" verifică materialul furnizat de ag. „SANDULESCU VASILE" şi „SICA ION".

Propun ca nota în copie să se exploateze la dos. lui SUCIU ION.–

lt.maj. Anghel

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 109.

85. 1964, octombrie, 7, Constanța. Notă informativă furnizată Securității de informatoarea „Leandru Florica".

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DIRECTIA REGIONALA DOBROGEA
= SERVICIUL III/6 =

lt. maj. ANGHEL PAVEL
Sursa „LEANDRU FLORICA"
Casa –
7 octombrie 1964

STRICT SECRET
Expl. nr.
dact.a.c.N.E.

NOTA INFORMATIVA
Privind pe SUCIU D ION.

Sursa menţionează că mama sursei l-a văzut pe SUCIU D ION în ziuca de 27 sau 28 septembrie a.c. în jurul orei 13,30 intrînd la POPESCU MARIA din str. 13 Decembrie 1918 nr. 52.

In legătură cu SUCIU D ION, este bine să folosiţi ocaziile ce le veţi avea cu prof. pens. POPESCU MARIA, pentru a stabili dacă şi-a luat şi unde serviciu.

Să reţineţi şi orice alte discuţii ale susnumitei la adresa lui SUCIU cu privire la preocupările ce le are, persoanele care-l vizitează, sau pe care le vizitează.–

ss. F. Leandru

NOTA LUCRATORULUI

Vom avea cazul SUCIU D. ION în atenţie şi de îndată ce va fi reintegrat în învăţământ îl vom lua în lucru şi suspect în dos. prob. nr. 20.–

lt. maj. Anghel Pavel

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 108.

86. 1964, octombrie, 8, Constanța. Notă informativă furnizată Securității de agentul „Săndulescu Vasile".

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DIRECTIA REGIONALA DOBROGEA
= SERVICIUL III/6 =

Lt. maj. ANGHEL PAVEL
Sursa „SANDULESCU VASILE"
Casa. Nicu
8 octombrie 1964

STRICT SECRET
Expl. nr.
dact.a.c.N.E.

NOTA INFORMATIVA
Privind pe SUCIU D ION.

Pe data de 30 sept- a-c-sursa fiind liberă a stat de vorbă în cancelaria şcolii cu profesoara POPESCU MARIA. Printre alte discuţii sursa a întrebat-o ce mai face SUCIU şi dacă a reuşit să găsească un serviciu.

Ea i-a spus sursei că SUCIU ION a plecat la Bucureşti şi locueşte la medicul RADOVICI VIRGIL, un vechi prieten al său. Ea a arătat că SUCIU ar fi găsit uşor un post în învăţământ în oraşul Constanţa, dar nu vrea că nu s-a obişnuit în munca cu copiii şi nici nu are răbdare. De aceia a plecat la Bucureşti unde are prieteni mai mulţi şi care îi vor putea găsi o muncă onorabilă pentru el.

Sursa a întrebat-o în ce muncă ar fi vrut SUCIU să lucreze şi ea a răspuns că el urmăreşte să se dedice cercetărilor istorice, întrucît a mai lucrat în această direcţie şi a dat înainte examen la universitate de asistent şi de şef de lucrări.

După spusele ei, SUCIU ION va lucra să publice cîteva studii mai mici pentru ca apoi să fie angajat ca cercetător la institutul de istorie. Ea i-a mai spus sursei că n-a primit încă nici o ştire de la el de cînt a plecat la Bucureşti.

In discuţia privind motivele plecării lui SUCIU ION la Bucureşti, POPESCU MARIA a spus că el nu mai vrea să stea în Constanţa şi de aceia a plecat să-şi caute serviciu în altă parte.

Sînt de acord cu propunerea dv. ca după 6–8 zile, în discuţiile cu profesoara POPESCU MARIA, să vă interesaţi dacă are ştiri de la SUCIU ION, cum şi-a rezolvat situaţia cu serviciul şi în caz că-i va scrie, rugaţi-o să-i trimită salutări din partea dv.

ss. Sandulescu Vasile

Vom raporta la Dir. III-a pentru a-l identifica şi supraveghea informativ.

lt.maj. Anghel Pavel

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 107.

87. 1964, octombrie, 10, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Graur Ştefan".

Primit: Lt. Pau Ion
Sursa: „Graur Stefan"
Casa: „Teatru"
Data: 10.X.964, orele 17

302/1/PI/13.X.964
STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

Sursa arată că în ziua de 2 oct. a.c., s-a întîlnit cu prof. SUCIU IOAN, care se afla în Bucureşti în vederea angajării sale la Institutul de Istorie al Academiei. Era mulţumit de faptul că aprecierea ce i s-a făcut l-ar îndreptăţi să spere că va fi angajat şi că astfel va putea publica studiile ce le are pregătite şi la care lucrează şi în prezent. Că nu vrea să mai stea la Constanţa, întrucît va fi veşnit suspectat că mai nutreşte ideia plecării.–

Cu această ocazie, s-a plîns că, cu puţin înainte de eliberarea din închisoarea Gherla, a fost chemat de dl. Lt. Maj. Domocoş, care i-a imputat că ar fi avut o discuţie cu OCT. GOLGOTIU, din care ar fi reieşit că atitudinea

avută de el în perioada de reeducare, n-ar fi fost sinceră. Ori el arăta că cele discutate cu GOLGOTIU, s-au petrecut cu mult înainte de perioada reeducării, dată de la care el n-a mai avut nici o rezervă, ci ceea ce spunea în toate ocaziile la club, coincideau cu discuţiile ce le avea şi în afara clubului şi pe care le are şi astăzi, adică este un om orientat bine şi nu mai păstrează nimic din atitudinea duşmănoasă din trecut.–

La discuţii au asistat şi d-na şi ing. St. Mihălcescu.–

Suciu a mai spus că e convins acum mai mult ca înainte, că, caracterizarea cu care au ieşit oamenii din închisoare, are o mare înrîurire asupra angajării şi îi e teamă că discuţia avută înainte de plecarea la Gherla, aşa cum e redată mai sus, să nu influenţeze negativ asupra angajării sale. In continuare, a mai spus că nu ştie cum ar face să lămurească această chestie.–

Sursa arată că ar mai putea să-l mai vadă.–

Sursa: Graur Stefan

Nota Biroului:

SUCIU ION, fost condamnat c.r., a fost pus în libertate din penitenciarul Gherla, la sfîrşitul lunii iulie a.c.–

A mai fost semnalat şi de către agentul „Aurel Bantaş", iar materialul a fost trimis Dir. Reg. MAI – Constanţa.

Are posibilitate să-l mai vadă în viitor agentul, în care sens a şi fost instruit, urmînd a ne semnala atitudinea şi poziţia prezentă a acestui individ.–

Copia notei se va trimite spre exploatare Dir. Reg. MAI-Dobrogea.–

Lt. de securitate, Pau Ion

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 106.

88. 1964, octombrie, 22, Constanța. Notă informativă furnizată Securității de agentul „Săndulescu Vasile”.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DIRECTIA REGIONALA DOBROGEA
= SERVICIUL III/6 =

lt. maj. ANGHEL PAVEL
Sursa „SANDULESCU V”
Casa: „NICU”
22 octombrie 1964

STRICT SECRET
Ex. nr.
Dact.a.c.P.S.

NOTA INFORMATIVA
Privind pe SUCIU D. IOAN.

In ziua de 19 octombrie a.c. sursa a stat de vorbă cu POPESCU MARIA, profesoară la şcoala medie 2, în legătură cu orarul şcolii. Ea a rugat sursa să-i facă zi liberă luni sau sîmbătă ca să poată pleca pentru două zile la Bucureşti să-l viziteze pe SUCIU şi să-i ducă cîte ceva.

Cu această ocazie sursa a întrebat-o pe POPESCU MARIA cu ce se mai ocupă SUCIU şi dacă a reuşit să se aranjeze cu serviciul.

Ea a spus că încă nu a fost numit în mod oficial ca cercetător la Institutul de istorie al Academiei R.P.R., dar a primit de acolo un plan de lucrări pe care trebuie să-l îndeplinească şi că în prezent studiază la biblioteca Academiei ca să publice unele lucrări. El a aşteptat ca să se termine festivităţile în legătură cu centenarul universităţii din Bucureşti pentru ca să intervină pe lîngă Ministerul Invăţămîntului şi conducerea Academiei să-i facă numirea în postul de cercetător.

NOTA LUCRATORULUI

Materialul a fost furnizat de agent urmare sarcinii de a folosi orice împrejurare, prin care de la POPESCU MARIA – concubina lui SUCIU – să afle date în legătură cu aceasta.

După ce am luat cunoştinţă şi din discuţiile agentului, că se poate crea o astfel de posibilitate, i-am indicat să-i satisfacă cerinţa, urmînd ca după ce se înapoiază să ducă cu POPESCU MARIA discuţii prin care să stabilească: ce face SUCIU, unde s-a stabilit cu locuinţa, cine-l va ajuta să-şi ia servici. In discuţie o va întreba: i-ai spus lui NELU că te-am sprijinit să poţi pleca?.

Propun ca nota să se exploateze la dos. lui SUCIU.

lt.maj. Anghel Pavel

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 120.

89. 1964, octombrie, 29, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Blidaru".

Primit: Cpt. Rotărescu Gh.
Sursa: „Blidaru"
Casa: agentului
Data: 29.X.64, orele 18,30
302/1/RG/02.XI.1964

STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

Sursa vă informează că s-a întîlnit şi stat de vorbă în ultima vreme în mod accidental, cu SUCIU ION-profesor, judecat şi condamnat de către Tribunalul Militar Constanţa, la 10 ani închisoare pentru delictul de uneltire. Este de asemeni pentru a doua oară în culpă. Mai puţin energic decît FAINA, dar mai imprudent.–

Este nepotul lui BOCU, fost fruntaş naţional-ţărănist în Banat.–

S-a stabilit provizoriu în casa dr. RADOVICI, a cărui adresă n-o cunosc, dar pe care-l ştiu ca „atent" contrarevoluţionar, cu sentimente, se pare puţin „titeliste".–

A venit deprimat, după cum spune el şi dă „tîrcoale" Institutului de Istorie al Academiei RPR, unde i s-a promis că va fi primit ca cercetător ştiinţific.–

Acolo va fi alături de I. HUDITA, fostul ministru naţional-ţărănist.–

Ar fi interesant de ştiut ce se petrece la locuinta lui RADOVICI.–

Sursa: Blidaru

Nota Biroului:

SUCIU ION, figurează ca membru PNT, trecut în evidenţă bir.302/1.–

Agentul a fost instruit să-l mai contacteze pe cel în cauză pentru a-i stabili atitudinea lui politică prezentă şi natura relaţiilor ce I. HUDITA şi dr. RADOVICI. Prin obiectiv să caute să-l cunoască şi pe RADOVICI, în scopul de a stabili atitudinea politică a acestuia.–

Nota se va exploata la materialul celui în cauză, sesizînd şi pe tov. Lt. Dobre care are în lucru acţiunea lui I. HUDITA.–

Cpt. de securitate,
Rotărăscu Gh.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 121.

90. 1964, noiembrie, 5, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Gherase”.

Primit: Mr. Grigore I.
Sursa: Gherase
Casa: Ilie
Data: 5.XI.1964
302/GI/10.XI.1964

STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

Prof. IONEL SUCIU, nepotul lui SEVER BOCU, s-a plasat ca cercetător ştiinţific, principal, la secţia de istorie a Academiei, de cîteva zile. Era mulţumit să i se acorde chiar un post de învăţător, cum de altfel a şi cerut. S-a ţinut cont însă de activitatea lui ştiinţifică şi publicistică, precum şi de legăturile sale cu N. Iorga, care i-a prefaţat o lucrare şi căruia, riscînd să fie asasinat de legionari, i-a scris fertiparul, după întîmplările din pădurea Pusnicul.–

Faptul că regimul n-a avut în vedere legăturile lui de rudenie cu SEVER BOCU şi RICĂ GEORGESCU îl îndreptăţeşte să creadă că ceva esenţial s-a produs în politica internă şi externă statului romîn şi că drept consecinţă este hotărît să muncească şi să demonstreze în acest fel recunoştinţa şi ataşamentul său faţă de conducerea statului, dacă bineînţeles va continua şi în viitor aceiaşi atitudine de imparţialitate şi destindere. Altfel va fi silit să ia atitudine. A trecut de două ori prin închisorile comuniste şi nu-i mai este teamă de moarte.–

Sursa: Gherase

Nota Serviciului:

IONEL SUCIU a fost membru PNT şi este urmărit de către Reg. Dogrogea la cap. II, elemente active.–

Deoarece lucrează în Bucureşti, se va cere regiunii să ne trimeată materialul cu el, pentru a fi lucrat de către noi.–

Agentul are ca sarcini să menţină legătura cu el, iar prin discuţii să-i stabilească poziţia prezentă.–

Maior de securitate,
Grigore I.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 116.

91. 1964, noiembrie, 9, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Paltin”.

Primit: Cpt. Stanciu C.
Casa: Izvorul Rece
Sursa: Paltin
Data: 9.11.1964
302/2/CS/10.11.1964

STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

Joi, 5 nov. a.c. sursa a întîlnit la o masă la Cofetăria „Republica”, după vreo 6 ani, o mai veche amiciţie ION SUCIU revenit din august a.c. din închisoare, unde ispăşea o a doua condamnare, domiciliază în Bucureşti, Str. Eroului nr. 4, la amicul său Dr. Radovici, medic neurolog, care l-a adăpostit şi-l sprijină „mai ceva decît un frate”.

Sursa îl cunoaşte pe IONEL SUCIU din 1942–1944, cînd activa entuziast la Liga Culturală şi era cercetător istoric, cu lucrări publicate, devenind şi asistent la Facultatea de Litere şi Filosofie – Istoria Romînilor (catedra CC Giurescu).

După 1944 a făcut politică în Partidul Naţional Ţărănesc.

IONEL SUCIU este nepotul fruntaşului politic ţărănist SEVER BOCU şi păstra legătură cu ruda sa, care fugise în SUA, RICA GEORGESCU.

Condamnat pentru încercarea de trecere de frontieră, sursa l-a mai întîlnit în închisoarea Aiud, prin anul 1951–1954. Eliberat, a devenit profesor de istorie la o şcoală medie din Constanţa, unde a fost din nou arestat şi condamnat.–

Revederea cu sursa a fost afectuoasă, iar convorbirea a fost o spovedanie de împrejurări şi fapte trăite pe un şir lung de ani, din care sursa a reţinut:

Prin 1957 fiind profesor la Constanţa, deşi activitatea clandestină era în legătură cu naţional-ţărăniştii, a fost implicat şi judecat într-un lot de legionari cu preotul BUMBAC şi unul ARAMA. Si IONEL SUCIU a adăugat: „judecarea mea în lotul legionarilor nu avea nici o legătură poate o singură explicaţie: radio America anunţase arestarea mea ca naţional-ţărănist”.

ION SUCIU şi-a mai povestit anii din a doua închisoare, cu mizeriile ei: Salcia, Gherla, Botoşani, unde, după cum afirmă „deţinuţii politici au avut şi păreri”. Dintre cei care au intrat pe linia lor, a menţionat numele lui PAUL DIMITRIU şi DUMITRU ALIMANISTEANU. Din unele explicatii psihologice „se ştia că le va da drumul la toţi şi şi-a bătut joc de ei”.

ION SUCIU, după un şir de stăruinţe, este pe punctul de a ocupa postul de documentarist II, la Institutul de Istorie, cu sprijinul prof. I. MURGULESCU şi prof. ANDREI OTETEA. Cu gîndul de a-şi relua activitatea de cercetător ştiinţific, a făcut şi această reflecţie: „nu avem ce să facem. Să stăm cuminţi.

A avea un loc de muncă, e singura soluţie. Dacă se va întîmpla ceva, asta va veni peste capul nostru. Nici o acţiune nu poate influenţa mersul evenimentelor internaţionale."

In timpul convorbirii, sursa a reţinut legăturile lui ION SUCIU. S-a întîlnit cu fostul naţional-ţărănist GABRIEL TEPELEA, care a fost numit profesor la Institutul Pedagogic de la Timişoara şi transferat la Piteşti „e un timorat, un fricos".–

L-a văzut şi pe fruntaşul ţărănist VIRGIL SOLOMON.

A lăsat sursei telefonul: 14.50.20, unde poate fi găsit pentru o revedere.–

Sursa: Paltin

Nota Biroului

SUCIU ION este în evidenţa dosarului de problemă PNT unde va fi dată spre exploatare prezenta notă.

După cum rezultă, agentul îl mai poate contacta, în care sens a primit sarcini.–

Cpt. de securitate,
Stanciu C.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 123.

92. 1964, noiembrie, 19, Constanţa. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Săndulescu Vasile".

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DIRECTIA REGIONALA DOBROGEA
– SERVICIUL III/6 –

Lt. maj. ANGHEL PAVEL STRICT SECRET
Sursa: SANDULESCU VASILE" ex. nr.
Casa: „NICU" Dact.a.c.B.M.
Data: 19.11.1964

NOTA INFORMATIVA
privind pe SUCIU D. IOAN

Pe data de 16 noembrie a.c. sursa a stat de vorbă cu POPESCU MARIA, profesoară de Ştiinţe Naturale la Scoala Medie nr. 2, şi a aflat de la ea că SUCIU D. IOAN a venit sîmbătă la Constanţa, la ea acasă şi urma să plece luni 16 nov. la Bucureşti.

Ea era foarte bucuroasă fiindcă SUCIU D. IOAN a fost numit cercetător la Academia R.P.R. secţia Istorie, a primit şi Decizia, fiind încadrat cu un salariu de 1800 lei lunar.

Sursa a rugat-o ca în cazut cînd SUCIU D. IOAN mai vine prin Constanţa, să-i spună că să-l caute la şcoală şi să se întîlnească, deoarece sursa vrea să stea de vorbă cu el, să vadă cum mai arată şi să bea împreună un pahar de vin.

NOTA LUCRATORULUI

Agentul SANDULESCU VASILE este în bune relaţii cu prof. POPESCU MARIA şi apreciind că prin discuţiile cu aceasta v-a putea stabili situaţia prezentă a prof. SUCIU, cu care ea trăeşte în concubinaj, i-am dat sarcina să folosească relaţiile de bună colegialitate şi prietenia cu POPESCU MARIA în îndeplinirea celor de mai sus.

Propun ca o copie după prezenta notă să fie repartizată Bir. 2 din S. III, unde s-a dat întregul material privind pe SUCIU D. ION.

In baza acestei note se pot iniţia măsuri de clarificarea situaţiei fostului condamnat C.R. SUCIU ION.

Lt.maj. Anghel P.

De acord
Lt.maj. Barnu M.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 119.

93. 1964, noiembrie, 26, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Blidaru".

Primit: Cpt. Rotărăscu Gh.
Sursa: „Blidaru"
Casa: agentului
Data: 26.XI.64, orele 16
302/1/RG/01.12.964

STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

Intr-o anterioară discuţie, s-a arătat că între deţinuţii politici eliberaţi se găseşte şi SUCIU ION, recidivist, executînd o pedeapsă, după cîte se ştie de 10 ani, după ce mai executase una, de 4 sau 5 ani, pentru trecerea frauduloasă a frontierei.–

SUCIU este originar din Banat şi este nepot direct a lui SEVER BOCU, fostul şef naţional-ţărănist al Banatului. La terminarea facultăţii de litere din Bucureşti, unchiul BOCU, grijului şi atent faţă de nepoţi, l-a plasat ca inspector gl. al Artelor, din fostul Minister al Instrucţiei, Cultelor şi Artelor.–

[...]

La prima sa eliberare, în anul 1952, a fost angajat la Academia RPR, ca administrator de imobile, la casele de odihnă din Sinaia. Ulterior, i s-a desfăcut contractul de muncă, pentru diverse abateri grave. A fost apoi angajat ca muncitor la Trustul de Construcţii Hidrotehnice de pe Sos. Olteniţei, fiind trimis pe şantier, în Valea Jiului, unde a rămas timp de aproape doi ani.–

Intre timp, s-a prezentat tov. ILIE MURGULESCU, care în acele vreme era ministrul învăţământului. Amintindu-i că este nepotul lui SEVER BOCU, tov. Murgulescu l-a numit, prin ordin personal, profesor la una din şcolile medii din Constanţa unde SUCIU dorea să se ducă pentru un tratament mai îndelungat, fiind, după spusele sale, reumatic.–

Ajuns în Constanţa, SUCIU se instalează în str. Mangaliei, unde în scurtă vreme instalează un adevărat tripou. Jocurile de cărţi, erau de obicei „organizate" cu încă doi foşti moşieri, care recrutau victime din oraş, pe care le jefuiau în timpul nopţii. Adunările din casa lui SUCIU, purtau întotdeauna pecetea penalului. Acolo veneau diverşi foşti industriaşi, comercianţi, funcţionari superiori epuraţi şi se ţineau în regulă şedinţe cu caracter conspirativ, împotriva ordinei de stat.–

In aceste împrejurări, i s-a atras atenţia tov. I. Murgulescu, asupra comportării protejatului său, fără însă să se ia vreo măsură, care să-l readucă la realităţi pe SUCIU. Tot la Constanţa [...] de tov. Murgulescu. A urmat apoi ce se ştie. Arestarea şi judecarea lui SUCIU şi în sfîrşit, eliberarea sa.–

La eliberare, SUCIU s-a prezentat din nou tov. Murgulescu, care de data asta se găseşte la conducerea Academiei RPR. Prin demersuri directe şi personale, tov. Murgulescu a cerut ca SUCIU să fie numit cercetător ştiinţific la Instit. de Istorie al Academiei, fapt care s-a şi perfectat de curînd. Odată cu aceasta, tov. Murgulescu i-a promis lui SUCIU sprijinul său pentru a pătrunde şi-n învăţământul superior.–

Sursa ce vrea să sublinieze? Că SUCIU nu este un element valoros încît să fie necesar cercetărilor ştiinţifice şi că prezenţa sa la Instit. de Istorie este menită să întărească poziţia reacţiunii în frunte cu I. HUDITA. Că SUCIU a fost numit fără respectarea formelor legale, adică prin susţinerea unui concurs, că dacă s-ar ajunge şi la promovarea sa în învăţământul superior, ar fi... vai de tineretul care ar urma educat în spiritul iubirii de patrie, de către rapsodul I. SUCIU.–

Sursa: Blidaru

Notă complectare:

Sursa informează că s-a întîlnit cu SUCIU, cu aproximativ zece zile în urmă, pe stradă, în faţa Universităţii şi că el chiar i-a comunicat că s-a perfectat angajarea sa la Institutul de Istorie al Academiei şi că urmează să fie încadrat şi în învăţământul superior.–

Cu această ocazie, SUCIU s-a exprimat, la mirarea interlocutorului, că i s-a aranjat astfel situaţia, că: „D-zeu şi crucea mamei lor (aluzie la conducerea politică actuală) chiar dacă sîntem persecutaţi, se mai găsesc şi din aceia care ne iau în braţe".–

In orice caz, ceea ce este a se reţine, este împrejurarea că SUCIU a rămas tot gălăgios şi exact pe poziţia anterioară, adică cea din anii 1952–1953.–

Sursa: Blidaru

Nota Biroului:

SUCIU ION, angajat recent la Instit. de Istorie a Academiei, fost PNT, condamnat pentru activitate c.r., eliberat recent, este trecut în evidenţa Dir. Reg. MAI-Dobrogea, urmînd a fi trecut în evidenţa biroului nostru.–

Din semnalarea agentului rezultă că SUCIU se menţine pe poziţie duşmănoasă.–

Agentul a fost instruit să-l mai contacteze pe cel în cauză, cînd în discuţii să abordeze şi diferite teme politice la ordinea zilei, aspecte din noua sa muncă, relaţiile şi natura acestora cu colegii de serviciu etc.–

Nota va fi exploatată la materialul celui în cauză.–

Cpt. de securitate,
Rotărăscu

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 122.

94. 1964, decembrie, 3, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Săndulescu Vasile”.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DIRECTIA REGIONALA DOBROGEA
– SERVICIUL III/6 –

Lt. maj. ANGHEL PAVEL
Sursa: „SANDULESCU VASILE”
Casa:
Data: 3.12.1964.

STRICT SECRET
ex. nr.
Dact.a.c.B.M.

NOTA INFORMATIVA
privind pe SUCIU D. IOAN

Conform celor stabilite, sursa a întrebat-o pe POPESCU MARIA pe data de 2 dec. a.c. în cancelaria şcolii, ce veşti mai are de la SUCIU. Atunci ea aducîndu-şi aminte de ceva a scos din poşetă o scrisoare de la SUCIU şi i-a citit sursei un fragment, cu următorul conţinut... „Sînt foarte bucuros de munca pe care am primit-o la Academie, şi acum muncesc din toate puterile ca să cercetez şi să scriu cît mai multe publicaţii de specialitate despre Patria mea, pe care o iubesc atît de mult. In scurtul timp cît îl mai am de trăit, vreau să las o dîră de lumină şi de aceea trebuie să lucrez mult. Cine nu vrea să înţeleagă acest lucru înseamnă că-mi este duşman personal”.

Apoi i-a înmînat sursei un bilet de la I.D. SUCIU care a fost trimis cu scrisoarea susamintită adresată lui POPESCU MARIA, bilet în care SUCIU îi cere sursei să-i trimită o adeverinţă de funcţionare la Scoala Medie Serală, fiindu-i necesară pentru cartea de muncă.

In încheiere POPESCU MARIA i-a spus sursei că SUCIU va veni în cursul lunii decembrie la Constanţa şi că el şi-a manifestat dorinţa de a sta de vorbă cu sursa.

Sursa anexează biletul primit la nota informativă întrucît nu-i este de folos şi în plus are adresa exactă din Bucureşti a lui SUCIU D. IOAN.

NOTA LUCRATORULUI

Agenta a făcut prezenta comunicare ca urmare a sarcinii.

A reuşit să stabilească unde are I.D. SUCIU serviciul şi adresa – domiciliul respectiv în Bucureşti str. Eroului nr. 4 ap. 9 rai. 16 Februarie.

Propun ca biletul anexat de care agentul a arătat că nu are nevoie deoarece şi-a notat ce-l interesează, să fie folosit ca probă de scris a suspectului.

Intrucît I.D. SUCIU este luat suspect la S3/B2, unde au fost trimise toate

celelalte materiale, propun ca şi o copie a notei de faţă să fie repartizată pentru exploatare Serv. 3/B2.

Lt.maj. Anghel P.

De acord
Lt.maj. Barbu M.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 118.

95. 1964, decembrie, 10, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Ion Gheorghe".

Primit: Lt. Pau Ion
Sursa: „Ion Gh."
Casa: „Cornel"
Data: 10. dec 1964, orele 15
302/1/PI/27.08.1965

STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

In ziua de 2 dec. 1964, sursa s-a întîlnit în dreptul hotelului „Athenee Palace" cu ION DIMITRIE SUCIU, care s-a eliberat recent din închisoare.–

Sursa îl cunoaşte pe SUCIU din anul 1939 de la Timişoara. El este nepotul fostului ministru manist, SEVER BOCU şi pînă în 1948 a avut o activitate publicistică. Prin 1952 sursa a aflat că I.D. SUCIU a avut o tentativă de trecere frauduloasă a frontierei şi a fost arestat la Seghedin, fiind condamnat. In 1959 el a fost din nou arestat.–

In prezent SUCIU susţine că a reuşit să se plaseze ca preparator la Institutul de Istorie al Academiei RPR. El îşi manifestă faţă de sursă teama că am putea fi din nou arestaţi dacă situaţia se va agrava în legătură cu evenimentele din Congo. Astfel, el se declară mulţumit cu noua lui situaţie. Sursa urmează să-l revadă.–

Sursa: Ion Gh.

Nota Biroului:
SUCIU ION, fost condamnat c.r. este cuprins în evidenţa probl. 891, cap. 2, categoria activi. A fost semnalat pentru prima dată de către acest agent. In schimb a mai fost semnalat şi pe alte linii informative cu poziţie bună.

Agentul a fost instruit să-l revadă şi în discuţii să stabilească atitudinea şi poziţia prezentă a acestui individ.–

Nota se va exploata la materialul de bază privind pe cel semnalat.–

Lt. de securitate,
Pau Ion

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 101.

96. 1964, decembrie, 24, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Papadopol Paul".

Primit: Lt. Pau Ion
Sursa: Papadopol Paul
Casa: Traian
Data: 24.dec.964, orele 14
302/1/PI/27.08.1965

STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

Miercuri 9 dec. 1964, sursa a văzut în oraş (după un telefon dat prealabil) la cofetăria blocului Turn, pe SUCIU ION, fost deţinut în Gherla, condamnat 10 ani, eliberat la 3 aug. 1964 prin decret gaţiere. Sursa l-a cunoscut pe sus-numitul atît în colonia Salcia şi Grădina, cît şi în Gherla. S-a bucurat de revederea sursei, căreia afirma că-i păstrează o frumoasă amintire şi prietenie. Apoi a început să relateze situaţia sa: prin prof. OTETEA şi încă altul (al cărui nume sursa nu l-a reţinut), a reuşit să fie încadrat ca cercetător la Academie, secţia istorie. Are un salariu în mînă de 1700 lei. E singur, necăsătorit, fără copii. E şi nu e mulţumit. Adică, se aştepta la mai mult faţă de valoarea sa profesională. Nici măcar cercetător principal n-au vrut să-l numească! Ar fi avut vreo 2500. Spune că munceşte foarte mult, a început o serie de lucrări de istorie pe care publicîndu-le speră să ia ceva „parale frumoase", căci pagina se plăteşte cu nu ştiu cît. Nu are încă locuinţă proprie. Stă la un prieten, la dr. RADOVICI, str. Eroului nr 4.–

Sursa l-a întrebat apoi dacă fiind în Gherla, a auzit de declaraţia din aprilie, de articolul din „Viaţa Economică", care combate pe prof. VLASOV şi altele? SUCIU ION a spus că desigur că le-a analizat, căci doar sursa ştie că lui nimic nu-i scapă şi că pe toate le-a aflat deşi era încă închis. S-a bucurat bineînţeles de toate şi ca istoric a făcut o serie de consideraţii demonstrînd

că uniunea supra-statală este o aberaţie. Apoi a spus că partidul nostru se îndreaptă evident spre un „comunism naţionalist" şi că de aceasta este deja un mare lucru, un mare pas înainte, căci nu mai sîntem la cheremul ruşilor. Intrebarea este însă dacă „ei se vor opri aici, sau vor merge mai departe"? Se pare că deocamdată ei se opresc aici. Ei vezi, asta e, păcat! La care sursa spunînd că nu înţelege bine la ce se referă sensul frazei, SUCIU a reluat, spunînd că prin asta a înţeles că nu vor merge mai departe, solicitînd colaborarea cu celelalte partide. De altfel ei sînt foarte tari azi, au multă priză în popor, trebuie să recunoaştem că realizările lor sînt măreţe, grandioase şi că noi nu avem ce face (se referă la part. istorice) decît să ne resemnăm.–

Intrebat de sursă dacă ar mai avea de gînd, eventual pe viitor, să facă politică, SUCIU a răspuns categoric că nu. S-a săturat cît a făcut, de 2 ori puşcărie – a spus rîzînd – şi că nu mai are nici dinţi în gură (în adevăr e edentat aproape total). Vrea să se ocupe numai de istorie, se va dedica unor probleme măreţe şi speră ca să-şi facă din nou numele cunoscut ca istoric. A mai spus sursei că deocamdată este o ghiulea atîrnată de picior faptul că ai fost deţinut politic, că oameni superiori ca el, un NETEA, un STRIHAN, desigur că nu vor fi niciodată folosiţi pe măsura capacităţii lor, dar de... ce să-i faci!

Sursa i-a arătat că 1700 lei ca singur, nu e chiar aşa de rău, la care SUCIU a răspuns că pentru un om simplu desigur că e de ajuns, dar să nu uităm că un intelectual trebuie să se îmbrace bine, să mai iasă în oraş, să mai primească şi să fie primit, să ia o masă în oraş cu cineva, ori cu un astfel de salariu e imposibil acest lucru.–

La rîndul lui, SUCIU a întrebat în totul pe sursă despre situaţia sa, la care sursa a răspuns că e mulţumit şi plin de speranţă pentru viitor. SUCIU s-a bucurat sincer. Sursa a întrebat dacă vor să rămînă în relaţii şi dacă vor avea nevoie unul de altul să apeleze. Considerînd că a te vedea nu constituie o culpă, SUCIU a răspuns: da, desigur, mă voi întîlni cu dragă inimă. Totul nu e dacă te întîlneşti sau nu, totul este ce discuţi, dacă nu discuţi duşmănos, dacă nu faci şi nu spui prostii, desigur că nu are nici un fel de importanţă faptul că te-ai întîlnit cu un fost deţinut politic. Nimeni nu te opreşte de la aşa ceva. Aşa că, oricînd, cu mare plăcere, vrea să revadă pe sursă şi-i stă la dispoziţie pentru orice fel de nevoie sau „intervenţie" ar avea nevoie, bineînţeles în limita cunoştinţelor sale.–

Sursa a răspns că dacă are nevoie pe linie medicală, la rîndul său oricînd îi poate fi de ajutor. La care SUCIU a răspuns că stă la un prieten medic, care la rîndul său are alţi mulţi prieteni medici, că e înconjurat de medici şi că cu atîţia medici în jur, ar trebui să fie sănătos tun.–

S-au despărtit amical.–

Sursa: Papadopol Paul

Nota Biroului:

SUCIU IOAN, fost condamnat c.r., a fost semnalat pentru prima dată de către acest agent. Se află în evidenţa cap. 4 la problema 891, urmînd a fi trecut în categoria activi, cap. 2.–

Agentul are posibilitatea să-l revadă, în care sens a şi fost instruit. SUCIU ION a fost semnalat şi pe alte linii informative, rezultînd cam aceiaşi poziţie de resemnare.–

Nota se va exploata la materialul de bază privind pe cel semnalat.–

Lt. de securitate,
Pau Ion

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, ff. 102–103.

97. 1964, decembrie, 31, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securității de agentul „Săndulescu Victor".

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DIRECTIA REGIONALA DOBROGEA
= SERVICIUL III/6 =

lt. maj. ANGHEL PAVEL
Sursa „SANDULESCU VICTOR"
Casa: „NICU"
Data: 31 decembrie 1964.–

STRICT SECRET
Expl. nr.
Dact.a.c.P.S.

NOTA INFORMATIVA
Privind pe SUCIU D. IOAN.

Pe data de 27 decembrie a.c. sursa a fost vizitată la domiciliu de SUCIU D. IOAN care a vrut să-i mulţumească pentru adeverinţa de funcţionare ce i-a trimis-o.

El i-a spus sursei că se simte foarte bine în noua lui muncă şi că în curînd va publica două studii de istorie şi că pregăteşte o monografie despre A.I. Cuza. A spus că este foarte mulţumit de condiţiile materiale şi că în curînd i se va da şi o locuinţă separată, întrucît acum locuieşte la o rudă a lui.

Sursa l-a întrebat cum a putut să intre în Bucureşti şi el i-a spus că s-a dus la miliţia capitalei şi a spus că a găsit servici, dar tot n-au vrut să-i dea mutaţia. Atunci i-a spus comandantului că în trecut a vrut să plece din ţară şi a fost prins, de aceea a acceptat să stea la Constanţa, dar acum nu vrea să

plece din ţară, ci să muncească cinstit şi de aceea cere să i se aprobe şederea în Bucureşti. I s-a dat viza flotant şi urmează să i se dea buletin de Bucureşti.

NOTA LUCRĂTORULUI

Agentul a făcut prezenta comunicare urmare sarcinii primite. In afara celor cuprinse în prezenta notă, alte discuţii – a precizat agentul – nu s-au purtat, de faţă fiind şi membrii familiei sale, el neputînd să umble deoarece era bolnav şi se afla în pat.

Propun ca nota în copie să se repartizeze Serv. III bir. 2 care urmează a înainta tot materialul ce-l au la Dir. III-a.

lt. maj. Anghel Pavel

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 117.

98. 1965, iunie, 29, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mazilu".

Primit: Lt. Ionescu P.
Sursa: „Mazilu"
Casa: „Pîslaru"
Data: 29.VI.1965
302/1/IP/20.X.965

STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

In urmă cu aproximativ o lună, sursa s-a întîlnit cu SUCIU ION, fost condamnat c.r., cunoscut de sursă în detenţie şi care în prezent este cercetător la Academia RSR.–

Sursa s-a ataşat de el în detenţie şi i-a cîştigat simpatia prin faptul că a manifestat interes în a studia probleme de istorie şi literatură.–

El a spus sursei că este foarte mulţumit de serviciul ce l-a ocupat şi de faptul că a primit buletin de Bucureşti. A sfătuit sursa să înveţe şi să-şi continue studiile superioare, promiţînd în acest scop că va ajuta sursa în pregătire. In discuţii şi-a manifestat entuziasmul faţă de Prevederile Declaraţiei CC al PCR din aprilie 1964 şi spunea că este hotărît să muncească sîrguincios pentru a dovedi că ştie să răspundă încrederii ce i s-a acordat prin încadrarea sa la Academia RSR.–

Sursa: Mazilu

Nota Biroului:
SUCIU ION, fost condamnat c.r., este cuprins în evidenţa bir. 302/1.–
Nota a fost luată cu ocazia recrutării ca agent a numitului P.A.–

Lt de securitate,
Ionescu P.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 127.

99. 1965, august, 10, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Paltin".

Primit: Cpt. Stanciu C-tin
Sursa: Paltin
Casa: Izvorul Rece
Data: 10.08.1965
302/2/SC/12.08.1965

STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

Miercuri, pe 4 august a.c. sursa l-a vizitat la domiciliul lui pe ION SUCIU (Bucureşti – str. D. Cantemir 30).

ION SUCIU eliberat anul trecut din închisoare, după două condamnări (acţiune subversivă naţional-ţărănistă) a fost numit cercetător la Institutul de Istorie şi lucrează studii asupra operei istorice a prof. N. IORGA.–

La sosirea sursei la ION SUCIU se mai afla o persoană necunoscută sursei, care i-a fost prezentată cu numele GHEORGHE ZAMFIR. A fost şi el un puşcăriaş serios, de acolo ne cunoaştem acum e felcer în raionul Lehliu. Sursa a mai aflat că Gh. ZAMFIR îşi are locuinţa în comuna Dor Mărunt şi a venit la I. SUCIU să pună la cale o reluare a studiilor la Facultatea de Filologie. ION SUCIU l-a prezentat sursei şi ca un poet fecund, „care în închisoare a făcut şi memorat mii de versuri". GH. ZAMFIR s-a oferit să-şi recite din producţia poetică, dar prilejul a fost amînat.

In camera lui ION SUCIU a mai venit la o conversaţie, vecinul de locuinţă, ospătarul PETCU (de la fostul restaurant „Modern") care se află în prezent responsabil la cantina Casei Scriitorilor „M. Sadoveanu", cu interesul de a pătrunde în sectorul socialist al marilor restaurante „să pot eşi din meserie cu o pensie mai bună". In vechea societate bucureşteană, chelnerul PETCU a rămas un personaj faimos.

Intre cei trei invitaţi şi ION SUCIU a pornit o convorbire veselă, ION

SUCIU a povestit şi întîmplări emoţionante din închisorile prin care a trecut. De asemenea ION SUCIU a prezentat mai multe scrisori primite de el de la prietenul din închisoare, CONSTANTIN BRÎNCOVEANU-BASARAB care este stabilit cu familia în Anglia.

Din convorbire a reieşit pentru sursă că ION SUCIU se întîlneşte frecvent cu SERBAN GHICA (BANY) de asemenea fost în PNT. I. SUCIU i-a indicat sursei adresa lui BANY GHICA (str. Lucaci) din apropierea locuinţei lui.–

Cînt s-a pomenit numele lui LAURA SAULESCU RIGA a intervenit ION SUCIU cu următoarele: „Să te fereşti dragă ca de dracu de această femeie, care este o turnătoare şi nu e exclus ca să fie şi informatoarea securităţii". Sursa a cerut încă o explicaţie: „De unde şti? E tare nenorocită n-are serviciu etc". ION SUCIU a insistat în afirmaţia lui şi cu argumentul: „Mai mi-a spus-o şi ION OPRISAN (fost avocat şi fruntaş naţional-ţărănist), care acum s-a stabilit în Capitală, stă pe str. Gr. Alexandrescu",–

Pe parcursul discuţiilor ION SUCIU a convenit să-l viziteze în curînd pe GH. ZAMFIR în comuna apropiată Dor Mărunt.

Deşi sursa s-a ferit să atragă în convorbire vreo chestiune politică sau actualitate internaţională, totuşi la un moment dat, ION SUCIU a făcut această constatare.

„Astăzi ar fi o mare prostie ca cineva să se mai gîndească la o acţiune contra regimului, dacă reuşeşti să lucrezi tăcut şi spornic în specialitatea ta şi să urmezi un drum cinstit este tot ce se mai poate face".–

Referitor la activitatea pe care o desfăşoară la Institutul de Istorie, ION SUCIU a vorbit elogios de directorul institutului, acad. A. Oţetea şi a atacat vehement pe prof. C.C. Giurescu, care „de la Frontul Renaşterii Naţionale este astăzi la catedră şi adună vreo 7000 lei pe lună". Mai păstrează ION SUCIU legături de colegialitate cu cercetătorul VASILE NETEA, „care şi el, cu colaborările a atins şi el 1000 lei lunar, cu colaborări unde vrei şi unde nu vrei".

A mai reeşit şi o legătură prietenească pe care o are ION SUCIU, cu un anume Dr. RADOVICI.

Cu sursa a convenit ION SUCIU să-i facă o vizită săptămîna următoare, la Vălenii de Munte.

Opinia sursei asupra lui ION SUCIU, bănăţean de origină (nepotul lui Sever Bocu şi a lui Rică Georgescu care se află în America, directorul unui mare trust petrolier). ION SUCIU a rămas un temperament dîrz în acţiune, a fost entuziast activist naţional-ţărănist, atît în închisoare, cît şi după prima eliberare/

ION SUCIU este un cercetător istoric serios, încă de tînăr, cu lucrări ştiinţifice preţioase în acest domeniu, perseverent în cercetări şi ambiţios.

Sentimental şi îndatoritor în vechile legături de prietenie, fără să ocolească pe cei din fostul PNT.–

Viaţa familiară şi-o împarte între Bucureşti şi Constanţa, unde se află stabilită soţia lui.–

„Paltin"

Nota Biroului

SUCIU ION este cunoscut la bir. 302/1 care urmează să-l ia în evidenţă după ce va fi scos de la D.R. MAI Constanţa unde se stabilise după eliberarea din detenţie.

SAULESCU LAURA este luată în evidenţa pasivă a probl. PNT şi în atenţia Lt. Maj. Bărbuţ Gh. Pînă în prezent nu am mai obţinut informaţii că ar fi suspicionată de colaborare cu organele noastre. Se va analiza acest aspect şi vom lua măsuri de spulberare a unor astfel de bănuieli.

In afară de Gh. ZAMFIR, ospătarul PETCU şi dr. RADOVICI care vor fi identificaţi ulterior, celelalte elemente sînt cunoscute în evidenţa problemei PNT.

In convorbirea pe care agentul o va avea în viitor cu SUCIU ION, va urmări a stabili în continuare atitudinea pe care o adoptă în legătură cu evenimentele interne şi internaţionale şi natura relaţiilor cu elementele ţărăniste pe care le întîlneşte.–

Cpt. Stanciu C-tin.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, ff. 124–125.

100. 1965, octombrie, 14, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securității de agentul „Nicolae Taşcă".

Cpt. Nătăleţu D-tru
Sursa: N. Taşcă
Casa: Aurora
Data: 14.10.1965
302/2/ND/22.10.1965

STRICT SECRET
Ex. nr. 2

NOTA

Asupra fostului deţinut IOAN DIMITRIE SUCIU, arestat ca profesor la Constanţa în anul 1959.

Refuzînd să-şi mai reia domiciliul la Constanţa, SUCIU s-a adresat

Academiei R.S. România pentru a fi utilizat la Institutul de Istorie. In 1964 sursa l-a întîlnit ca documentarist la acest institut. Avînd doctoratul în istorie SUCIU are o bună pregărie ştiinţifică ocupîndu-se îndeosebi de problemele de istorie modernă. Fiind bănăţean de origine, SUCIU a scris numeroase studii de istorie bănăţeană. După cîte îşi aminteşte sursa, SUCIU a făcut parte din PSD Titel Petrescu, desfăşurîndu-şi activitatea în cadrul Universităţii unde era asistent în anii 1945–1946. Insă nu cunoaşte activitatea lui politică după această dată.

In cadrul Institutului are o atitudine rezervată şi sursa nu l-a auzit niciodată discutînd politică. La întrebarea sursei ce părere are despre actuala situaţie, SUCIU a răspuns:

„Ce părere să am? Acea pe care ar fi trebuit să o am de la început şi astăzi aş fi fost un om fericit. Datorită greşelilor mele, m-am îndepărtat de regim şi am făcut două închisori.

Acum cînd mi-am găsit un nou loc de muncă ştiinţifică, nu mai vreau decît să fiu lăsat în pace, să pot lucra şi publica".–

Alte discuţii de această natură, sursa nu a mai avut cu SUCIU şi nici de la alţi tovarăşi din institut n-a aflat ca acesta să aibă alte aprecieri.–

„N. Tască"

Nota Biroului

SUCIU ION DIMITRIE fost condamnat pentru activitate c.r. dar graţiat în 1964, este luat în evidenţa activă la problema diverse. Agentul lucrînd la acelaşi institut, a fost dirijat de noi pe lîngă sus-numitul pentru a-i stabili poziţia prezentă.

Agentul a primit şi în continuare sarcina de a păstra legături mai apropiate cu sus-numitul şi aducînd în discuţii şi probleme cu caracter politic actual, să-i stabilească poziţia.–

Nota va fi trimisă la bir. 1 problema „diverse".

Cpt. de securitate,
Nătăleţu D.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 129.

101. 1965, octombrie, 18, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securității de agentul „Paul".

Primit: Lt. Turcitu Adrian
Sursa: Paul
Casa: Rodna
Data: 18.10.1965
302/2/TA/21.10.1965

STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

Sursa este vecin cu SUCIU ION, fost profesor în oraşul Constanţa, care în urmă cu 5–6 ani a fost condamnat şi s-a eliberat în anul 1964, după care a fost angajat la Academia R.S. România în funcţia de cercetător istoric, cu un salariu de 1700 lei lunar.

In discuţiile avute a arătat sursei că este mulţumit de salariul care îl primeşte şi în afară de aceasta mai are posibilitatea să scrie unele lucrări pentru care este foarte bine plătit. Intrebat de sursă ce tratează lucrările sale, acesta a spus că sînt nişte lucrări de cercetări istorice şi pentru aceste lucrări face dese deplasări în provincie pentru culegerea de materiale. In ultimul timp a fost plecat în regiunea Banat pentru a culege material pentru o carte, pentru care a făcut un contract cu Editura de Stat şi pentru care spunea că va primi suma de douăzeci mii lei.

In ceea ce priveşte relaţiile sale, sursa a observat că este vizitat de o profesoară din Constanţa pe care SUCIU ION a prezentat-o sursei ca o fostă prietenă pe cînd locuia în Constanţa şi de doi tineri cărora SUCIU I. le dă lucrări şi cărţi să le vîndă în talcioc însă sursa nu ştie cum îi cheamă. De asemenea mai este vizitat şi de prof. FRASIN RIMNIC care locuieşte la Vălenii de Munte, acolo are şi serviciu la Muzeul „N. Iorga".–

„Paul"

Nota Biroului

SUCIU ION este cuprins în evidenţa activă a problemei 891 la ind. 302/1 unde copie de pe prezenta notă va fi trimisă spre exploatare. Cu aceiaşi poziţie bună a fost semnalat şi pe alte linii.–

Agentul nu a mai primit sarcini concrete pe lîngă obiectiv, întrucît la întîlnire agentul a arătat că nu are posibilitatea avînd în vedere gradul de cultură diferit. A primis sarcina să contacteze pe P.S.–

Lt. de securitate,
Turcitu Adrian

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 128.

102. 1965, noiembrie, 3, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Băleanu”.

Primit: Lt. MUNTEANU ION
Agent: „BALEANU”
Casa: „AVIATORI”
Data: 3.XI.1965

STRICT SECRET
Ex. Unic
307/1/8 nov. 1965

NOTA

I.D. SUCIU, a fost asistent la Institutul de Istorie Naţională apoi profesor în învăţământul mediu. A fost deţinut o perioadă pînă acum vreo doi ani. După revenire a obţinut numirea ca documentarist la Institutul de Istorie. In trecut nu era dintre cei mai străluciţi istorici – ba chiar la o comunicare prin 1944–45 s-a încurcat şi şi-a întrerupt vorbirea trecînd în bancă, unicul caz cunoscut – de asemenea, teza sa de doctorat – NICOLAE TINCU VELA deşi „groasă” a produs comentarii ironice dată fiind însemnătatea redusă a subiectului. După revenire şi numire în institut, am impresia că SUCIU – la care activitatea deficitară cred că decurgea şi din comoditate – se străduieşte să aibă o activitate susţinută, chiar surprinzătoare pentru cei ce l-au cunoscut mai înainte. A predat de pildă spre tipărire în Revue Roumaine d’Histoire un articol interesant despre participarea românilor în războiul de sensiune. Lucrează în prezent la o temă legată de revoluţia 1948 în Banat, singur, în cadrul secţiei de istorie modernă. La sfîrşitul acestui an, se va vedea mai limpede calitatea lucrării sale.

In institut vine în contact cu membrii secţiei de modernă (BERINDEI, LUNGU, NETEA, CINCEA), dar nu e în legături de prietenie cu aceştia. Cînd a fost numit documentarist, şi-a manifestat satisfacţia că nu trebuia, că se prezintă la un concurs pentru un post de cercetare, care, eventual, l-ar fi pus în conflict, ceea ce nu găsea oportun dată fiind recenta sa eliberare din detenţie. Nu l-am auzit discutînd probleme politice.

„BALEANU”

N.B.
I.D. SUCIU este cunoscut în evidenţele noastre ca eliberat curînd din detenţie. Agentul a fost instruit să-l contacteze (lucrează în aceiaşi secţie) şi să ne semnaleze ce preocupări mai are. Nota a fost solicitată de Serv. căruia i se va trimite o copie.

Intîlnirea viitoare va avea loc în 24.XI.1965.

Lt. MUNTEANU ION

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 135.

103. 1965, noiembrie, 19, București. Notă informativă furnizată Securității de agentul „Papadopol Paul".

Lt. Maj. Pau Ion
Sursa: Papadopol P.
Casa: Liliac
Data: 19.XI.1965

302/1/PI/23.XI.1965
STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

In primele zile (1,2 şi 3) a lunii nov. 1965, sursa a vizitat acasă pe SUCIU ION din str. Cantemir 30, avînd drept motiv valorificarea unor manuscrise, cărţi şi reviste, cari au aparţinut decedatului profesor de limba romînă PAUL I. PAPADOPOL.–

Prof. ION SUCIU care este acum cercetător principal la secţia de istorie a Academiei Române, a privit cu interes cele relatate de sursă şi a acceptat ca să meargă împreună cu sursa în podul casei fetei prof. PAPADOPOL, unde locuieşte şi soţia decedatului, pensionară, pentru a vedea ce se poate valorifica din fosta bibliotecă a decedatului.–

S-au ales o serie de cărţi (circa 320) cari prof. SUCIU le-a luat la dînsul, ca şi nişte fotografii şi schiţe de-ale decedatului. A privit cu bunăvoinţă şi interes acest lucru, dorind a ajuta pe sursă şi indirect pe soţia decedatului, pe care îl stima şi preţuia ca un mare cărturar şi al cărui elev fusese.–

Cu ocazia acestor cercetări de cărţi, sursa a putut sta mai mult de vorbă cu ION SUCIU. Si-a dat deama că e preocupat realmente de probleme profesionale, ştiinţifice. A arătat sursei (cu o mîndrie deosebită, dar justificată dacă e aşa) cîte lucrări are, despre ce scrie, că e foarte ocupat, că merge prin ţară ca să caute documente pe la biblioteci în sprijinul lucrărilor ce le face. La nici un moment din conversaţie, din cercetarea cărţilor (care a durat cîteva ore) în două dimineţi şi o seară) din catalogarea lor, SUCIU nu a abordat vreo problemă politică.–

Sursa nu a insistat decît o singură dată cînd prof. SUCIU a spus că are lucrări scrise şi depuse pentru tipar în valoare de 100.000 lei, repetînd cifra cu o surpriză şi bucurie copilărească.–

Sursa l-a întrebat ce-o să facă cu atîţia bani şi că atunci cu politica ce mai face, dacă e ocupat numai şi numai de texte, manuscrise şi istorie? La care SUCIU a spus că o bagă în ... a măsi de politică, că politica l-a făcut să piardă un timp preţios în viaţă şi că a suferit destul în viaţă din cauza ei. A spus că statul nostru socialist plăteşte bine şi răsplăteşte foarte bine munca intelectuală, că aceasta e foarte bine, că lucrul acesta înainte nu era şi că nu merită să te ocupi de altceva decît de meseria ta. Că dacă ai cap şi ştii să scrii, cîştigi bine.–

A spus sursei cu entuziasm că nu mai o pagină de tipar, adică 16 pagini de carte (o fascicolă), se plăteşte azi (bineînţeles după valoarea numelui celui care o scrie) 2000–2500 lei, ceea ce revine pentru o carte de format şi mărime obişnuită, 20–25000 lei, plus drepturi de autor.–

A spus apoi sursei, rîzînd, că are ce să facă cu banii, trebuie să-şi facă haine, să-şi ia mobilă, să-şi aranjeze şi el un apartament ca oamenii (stă într-adevăr într-o cameră mică, modestă, la o proprietăreasă, căreia i-a murit soţul de curînd) şi apoi, bineînţeles că îşi ia maşină.–

Ultima întrevedere (a 3-a zi) seara, prof. SUCIU a chemat la dînsul pe sursă, relatîndu-i cu regret că prea puţine din cărţile luate au valoare, că tot ce-a fost de valoare s-a vîndut sau altcineva le-a ales.–

Nu a găsit manuscrise, nu a găsit scrisori de valoare, corespondenţa dintre prof. IORGA şi prof. PAPADOPOL s-a pierdut la fel ca o serie de manuscrise originale de-ale decedatului. Au rămas doar o serie de epigrame pe care va încerca să le valorifice la Academie, prin ofertă. Restul de cărţi, la Talcioc, printr-un intermediar, lucru la care soţia decedatului a fost de acord şi aşa neavînd ce face cu aceste cărţi şi fiind bolnavă, cu pensie nu prea mare, orice sumă îi e de folos. Prof. SUCIU a plecat în provincie pe 4 nov., urmînd a telefona sursei cînd se întoarce.–

Sursa: Papadopol P.

Nota Biroului:

SUCIU IOAN, fost condamnat c.r., este cuprins în evidenţa problemei organizaţii subversive diverse, categoria pasivi. A mai fost semnalat şi anterior de către agent. Acesta are sarcina de a-l contacta periodic, semnalîndune atitudinea şi poziţia lui prezentă.–

Copia notei se va exploata la materialul de bază privind pe cel semnalat.–

Lt. Maj. de securitate,
Pau Ion

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, ff. 133–134.

104. 1965, decembrie, 14, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securității de agentul „Paltin".

Mr. Stanciu C-tin
Sursa: Paltin
Casa: Gabroveni
Data: 14.12.1965

302/2/SC/18.12.1965
STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

La 18.11. a.c. sursa a făcut o vizită lui ION SUCIU (domiciliat în str. Dimitrie Cantemir 30, cercetător la Institutul de Istorie, fost membru activ al PNT.

Vizita a avut ca pretext o colaborare de cercetări, referitoare la opera lui N. IORGA.

Convorbirea s-a referit la activitatea publicistică a lui I. SUCIU, în deosebi la anumite reviste din Banat, unde şi-a păstrat legături (de la unchiul său SEVER BOCU), dar, nu vrea să se prea afle aceste relaţii şi se fereşte astfel chiar unele din articole le semnează cu un pseudonim, DIMITRIE RODIN.–

ION SUCIU a comentat cu amănunte şi satisfacţie evenimentul fugii la Paris a lui GABRIEL POPESCU – emeritul coregrafic şi STERE – cu aprobare. Au fost băieţi deştepţi.–

După care a criticat, în termeni tari, pe prof. C.C. GIURESCU „care s-a făcut omul lor – îi tipăresc „Istoria Bucureştiului" şi alte cărţi şi a atins o stipendie de 7000 lei lunar, în schimb scrie regulat în „Glasul Patriei", unde i-a apărut şi mutra".

A mai analizat activitatea de la Institutul de Istorie a lui Miron Constantinescu, după care i-a venit ca o marotă: „Astăzi cînd vrea partidul, te face ce vrei, academician, scriitor, poet, dacă vrea partidul, te face şi cu bani, nu mai vorbim."

Se întîlneşte dese ori cu DAN CERNOVODEANU, pe care vrea să-l determine să scrie la publicaţii, în specialitatea heraldică „ca să-şi facă un drum către un post de cercetare".–

„Paltin"

Nota Biroului

SUCIU ION este luat în evidenţa activă a problemei PNT unde se va da

spre exploatare prezenta notă. Agentul a primit sarcina de a-l mai contacta pe SUCIU, cu care ocazie să stabilească atitudinea acestuia privind evenimentele politice interne şi internaţionale la ordinea zilei.–

Mr. de securitate,
Stanciu C-tin

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 132.

105. 1965, decembrie, 22, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Papadopol Paul".

Primit: Lt. Maj. Pau Ion
Sursa: Papadopol Paul
Casa: Liliac
Data: 22 dec. 1965

302/1/PI/08.I.966
STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

In jurul datei de 1 dec. 1965, sursa a vizitat acasă (la chemarea telefonică a acestuia), pe prof. ION SUCIU în str. Cantemir 30, unde locuieşte.–

Sursa a fost chemată pentru a i se înmîna o sumă de bani realizată din vînzarea unor cărţi ce au aparţinut prof. PAUL PAPADOPOL, bani ce erau destinaţi văduvei profesorului. Totodată, sursa a mai înmînat prof. SUCIU o fotografie a prof. IORGA, împreună cu prof. PAPADOPOL (erau prieteni), fotografie făcută la Vălenii de Munte.–

Prof. SUCIU s-a bucurat de acest document şi a spus că-l va preda tov. MUNTEANU RIMNIC care se ocupă cu strîngerea tuturor materialelor privind viaţa şi activitatea prof. IORGA.–

De asemenea i-a mai fost înmînat un volum de epigrame făcute de prof. PAPADOPOL şi nepublicate (manuscris).–

In toată această acţiune, prof. SUCIU s-a comportat corect. A valorificat cărţile, stampele pe bază de chitanţe, liste, număr exemplare, rugînd pe soţia prof. PAPADOPOL (prin sursă) să-i permită să-şi reţină pentru dînsul numai cîteva mici broşuri (8), conţinînd relaţii şi documente istorice, ce-l interesau în mod deosebit, lucru care bineînţeles i-a fost satisfăcut.–

Prof. SUCIU este vizibil antrenat în opera de cercetare istorică, specialitatea sa. La nici un moment dat discuţia nu a alunecat spre o orientare politică,

mai ales potrivnică, lucru care era foarte frecvent în anii de detenţie, cînd prof. SUCIU ţinea chiar un fel de expuneri de politică externă, combinaţii de ipoteze ingenios construite, cu care îi făcea plăcere să-i convingă pe ceilalţi din auditoriu „că aşa se va întîmpla" (coloniile Salcia, Grădina, – 1960, 1961).–

De data aceasta prof. SUCIU a arătat sursei imensul material de lucru pe care tocmai îl ambala în geamantan, spunînd că pleacă peste o zi-două la Sinaia, în concediul său legal de odihnă. Că acolo are de gînd să lucreze intens, să-şi termine o serie de lucrări care să fie gata de tipar. Din nou a accentuat că munca intelectuală e bine răsplătită în RSR şi că merită să te ocupi de ea. Speră să ia bani frumoşi. Spunea că, cîştigă în jur de 2000 lei lunar, dar doreşte să se afirme pe plan literar-artistic, să devină ce ar fi trebuit să fie dacă n-ar fi fost în detenţie. A promis sursei că va telefona cînd se întoarce din concediu.–

S-au despărţit amical.–

Sursa: Papadopol Paul

Nota Biroului

SUCIU ION, fost condamnat c.r. este cuprins în evidenţa dosar de problemă 891, categoria pasivi. A mai fost semnalat şi anterior de agent. Acesta are sarcina de a-l contacta periodic, semnalîndu-se atitudinea şi poziţia lui prezentă.–

Copia notei se va exploata la materialul de bază privind pe cel semnalat.–

Lt. Maj. de securitate,
Pau Ion

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, ff. 136–137.

106. 1966, februarie, 1, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Graur Ştefan”.

Primit: Lt. Maj. Pau Ion
Sursa: „Graur Stefan”
Casa: „Teatru”
Data: 01.II.1966

302/1/PI/03.II.1966
STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

Sursa arată că l-a văzut pe prof. ION SUCIU în ziua de 29.I.crt. acasă la el în str. Dimitrie Cantemir 30.–

L-a găsit cu mesele pline de manuscrisele a trei lucrări ce trebuie să le predea la publicat Editurii de Stat cu termen apropiat.–

Era foarte bucuros că a fost eliberat şi că şi-a putut relua activitatea sa profesională care îi este atît de dragă. Că doreşte şi speră să obţină reabilitarea după apariţia acestor lucrări de interes cultural naţional. Că se simte foarte ataşat de acţiunea vastă culturală pe care a iniţiat-o şi o susţine Partidul şi Guvernul, ceea ce constituie o acţiune naţională de înaltă ţinută şi nu şovină, cu care el este de perfect acord. A cerut şi speră să obţină recunoaşterea titlului de doctor în istorie, pe care l-a obţinut în trecut, ceea ce va duce – normal – şi la o încadrare mai bună.–

Nu are timp de relaţii cu nimeni, fiind absorbit de aceste lucrări şi altele, în vederea de a fi abordate.–

Intrebat dacă a avut vreo corespondenţă cu ruda sa prin alianţă, RICĂ GEORGESCU a răspuns: „nu am avut şi nici nu vreau să am nici un fel de relaţii cu rudele”.–

Primeşte cîte o scrisoare sau ilustrată de felicitări din partea lui C. BRINCOVEANU din Anglia. Acesta scria că e mulţumit cu un serviciu pe care-l are, că copii învaţă bine şi-i bucuros cînd ia cunoştinţă de avîntul culturii din ţară, pe care o urmăreşte cu pasiune. I-a cerut lui SUCIU ca atunci cînd va apare una din lucrările sale cu privire la un membru din familia BRINCOVEANU, să i-o trimită. Din cuprinsul scrisorilor, se vede orientarea bună şi cinstită a lui C. BRINCOVEANU.–

Din acestea şi discuţia avută se poate afirma că I. SUCIU este bine orientat pe linia actualei orînduiri şi poate fi considerat un susţinător sincer.–

Sursa arată că o să-l mai vadă.–

Sursa: Graur St.

Nota Biroului:

SUCIU ION, fost condamnat c.r. este cuprins în evidenţa dosarului de problemă „organizaţii subversive diverse", categoria pasivi.–

A mai fost semnalat de agent şi anterior. Acesta a avut sarcina să-l contacteze, lucru pe care l-a realizat acum.–

Pentru viitor a fost instruit să păstreze contactul cu el, semnalîndu-ne şi în viitor atitudinea şi poziţia lui prezentă.–

Copia notei se va exploata la materialul de bază privind pe cel semnalat.–

Lt. Maj. de securitate,
Pau Ion

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 140.

107. 1966, februarie, 2, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securității de agentul „Paltin".

Primit: Mr. Stanciu C.
Sursa: „Paltin"
Casa: „Gabroveni"
Data: 2.II.1966

302/2/SC/11.11.1966
STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

In seara de 2.I.1966, sursa l-a vizitat pe ION SUCIU, domiciliat în Bucureşti, str. Dimitrie Cantemir nr. 30, documentarist la Institutul de Istorie; fost membru al PNT. Sursa îl cunoaşte din 1942 şi l-a întîlnit în închisoarea Aiud. In prezent, ION SUCIU păstrează cu sursa raporturi de bună amiciţie.–

ION SUCIU a citit sursei corespondenţa primită de la Londra din partea lui CONSTANTIN (COSTY) BRINCOVEANU – BASARAB, care a reuşit să ocupe o funcţie la „B.B.C." (radio) şi ION SUCIU a scos în evidenţă prietenia ce-l leagă de COSTY BRINCOVEANU cu care a luat cina în seara plecării din ţară şi pentru scoaterea din ţară a lui COSTY BRINCOVEANU şi a familiei lui, a intervenit personal CHURCHILL şi s-au plătit sume mari (numai 17000 de dolari pe capul lui COSTY BRINCOVEANU).–

ION SUCIU a mai mărturisit legătura lui intimă cu ANA BERINDEI, stabilită la Sinaia (sora lui MONSTIQUE BERINDEI şi a lui MATEI BERINDEI,

care se află la Londra) şi are intenţia de a transforma această legătură mai veche, într-o căsătorie.–

ION SUCIU a comentat sosirea în România a dr. PALADE ginerele lui MALAXA, în calitatea lui de cetăţean american, prilej de a anunţa sursei ruperea completă a relaţiilor cu ruda sa ing. RICA GEORGESCU.–

Două luni în urmă, ION SUCIU a cunoscut la Cluj într-o sală de bibliotecă, pe cercetătorul istoriograf american, KEITH HITCHINS, cu care a stabilit o întrevedere în Bucureşti, în zilele de 24–28 nov. 1965, cînd urma să-l caute la Hotelul „Ambasador". Intimplarea a făcut ca întîlnirea lui I. SUCIU cu K. HITCHINS să aibă loc în stradă; în timpul convorbirii cu americanul, I. SUCIU – spre a-i cîştiga simpatia – i-a vorbit lui HITCHINS de cei zece ani de închisoare pe care îi făcuse. Americanul HITCHINS s-a eschivat şi s-a despărţit imediat de SUCIU, fără să-i mai ofere alt prilej de întâlnire.–

Din mărturisirea amară a lui SUCIU a reieşit intenţia ce o avea de a se împrieteni cu americanul HITCHINS pentru a sugera ambasadorului SUA în România să-i trimită lui I. SUCIU un răspuns graţios la un articol ce l-a scris referitor la istoria poporului american (războiul de succesiune).–

ION SUCIU cunoştea situaţia grea prin care trece acţiunea românească din străinătate, prin micşorarea fondurilor americane de susţinere, cu precizarea: „celor ce activează, le dă cîte o stipendie de 300 de dolari".–

ION SUCIU are întîlniri frecvente cu DAN CERNOVODEANU, cu intenţia de a-l determina să plece odată capul şi să lase dîrzenia asta pentru care îl critică şi fraţii lui.–

Din convorbirea cu sursa, I. SUCIU şi-a manifestat intenţia de a-l revedea pe DUMITRU (MITU) GEROTA, fost fruntaş naţional ţărănist.–

Sursa: Paltin

Nota Biroului:

SUCIU ION este luat în evidenţa activă a problemei PNT.–

O copie a notei va fi trimisă la Dir. II-a (ind. 212) întrucît urmăreşte pe K. HITCHINS.–

Menţionăm că elementul în cauză a mai contactat în 1962 pe un fost conducător al PNT – SLAVESCU VICTOR, căruia i-a solicitat material documentar despre rolul familiei BRATIANU în istoria României.–

Pînă la următoarea întîlnire, agentul a primit alte sarcini.–

Mr. de securitate,
Stanciu C.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, ff. 141–142.

108. 1966, martie, 9, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Papadopol Paul”.

Primit: Lt. Maj. Pau Ion
Sursa: „Papadopol Paul”
Casa: „Liliac”
Data: 9.III.1966, orele 12

302/I/PI/28.III.966
STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

In seara zilei de 2.III.1966, sursa a vizitat acasă, după o înţelegere prealabilă, pe SUCIU ION în str. Cantemir nr. 30.–

Sursa s-a deplasat ca să ia o sumă de bani pe care acesta o datora în contul unor cărţi ale văduvei PAPADOPOL – cărţi ce au fost vîndute prin intermediul lui SUCIU.–

El lucra la corecturi la o lucrare a sa, destul de voluminoasă, care era împrăştiată pe fascicole prin toată camera, gata de dat la tipar. Era parcă mai obosit, mai nervos, fumează foarte mult. E necăjit că nu are telefon, că nu poate comunica cu nimeni. E foarte preocupat de reuşita lucrării sale al cărei titlu sursa nu l-a întrebat.–

E convins că va lua „bani frumoşi” şi în acest caz intenţionează să se mute şi el într-o casă mai ca lumea, că s-a săturat de periferie, cărbuni pe foc, murdar pe mîini, fără telefon etc.–

A mai spus că a primit o scrisoare de la COSTEA BRINCOVEANU, care e la Londra, cu care au fost prieteni în detenţie (au stat mult timp împreună) şi că acesta îi scria şi-l roagă să-i trimită cărţi.–

Spune că e foarte bine şi că lucrează tot în istorie şi literatură – în direcţia limbii române.–

S-a scuzat faţă de sursă că a întîrziat cu telefonul, s-a scuzat că are o întîlnire în oraş. De altfel şi sursa avea treabă şi a plecat. Nu a discutat niciun fel de probleme.–

Sursa: Papadopol P.

Nota Biroului:

SUCIU ION, fost condamnat c.r. este cuprins în evidenţa dosarului de problemă 891, categoria pasivi.–

A mai fost semnalat şi anterior de către agent.–

BRINCOVEANU CONSTANTIN, fost şi el condamnat c.r. este plecat

în Anglia din anul 1965, avînd familia acolo. Faptul că SUCIU ION poartă corespondenţă cu el a fost semnalat şi de către agentul GRAUR STEFAN.–

Agentul are sarcina de a-l contacta periodic, semnalîndu-ne atitudinea şi poziţia lui prezentă.–

Copia notei se va exploata la materialul de bază privind pe cel semnalat.–

Lt. Maj. Pau Ion

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 144.

109. 1966, martie, 10, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Ion Gheorghe".

Primit: Lt. Maj. Pau Ion
Sursa: „Ion Gh."
Casa: „Marian"
Data: 10.III.1966, orele 17

302/I/PI/29.III.966
STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

In ziua de 27.II. a.c. la orele 14, sursa a întîlnit în piaţa Amzei pe ION DIMITRIE SUCIU, profesor la Institutul de Istorie al Academiei, despre care am mai informat.–

SUCIU se arată foarte entuziasmat de faptul că i-a apărut un studiu de 25 pagini în engleză în „Revue roumaine d'histoire" despre „un ecou al războiului de secesiune în ţările româneşti" pe care intenţionează să-l trimită în extras ambasadorului SUA la Bucureşti. El îşi exprimă regretul că şi-a irosit ani de zile în închisoare, fiindcă n-a înţeles la timp spiritul vremii.–

Solicită sursa să-l ajute să publice şi la alte reviste, întrucît munceşte mult, vrînd să recupereze lipsa de activitate de pînă mai ieri.–

Convorbirea cu ION DIMITRIE SUCIU a avut o notă pozitivă la adresa regimului nostru socialist.–

Sursa: Ion Gh.

Nota Biroului:

SUCIU ION, fost condamnat c.r. este cuprins în evidenţa probl. 891, categoria pasivi. Menţionăm că şi pe alte linii informative a fost semnalat cu

aceiaşi poziţie bună. Avînd relaţii aproape permanent cu el, agentul ne poate semnala şi în viitor atitudinea şi poziţia lui prezentă.–

Copia notei se va exploata la materialul de bază privind pe cel semnalat.–

Lt. Maj. de securitate,
Pau Ion

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 143.

110. 1966, aprilie, 13, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Ion Gheorghe".

Primit: Lt. Maj. Pau Ion
Sursa: „Ion Gh."
Casa: „Marian"
Data: 13.IV.1966, orele 16

302/I/PI/15.IV.966
STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

In ultimele două săptămîni, sursa a întîlnit pe prof. ION DIMITRIE SUCIU, despre care a mai informat, care i-a înmînat un articol despre GOGA pentru revista Tribuna din Cluj, în care SUCIU caracterizează negativ şi stigmatizează pentru activitatea sa reacţionară pe unchiul său SEVER BOCU, fost ministru în guvernul Maniu.–

De asemenea a întîlnit în redaţia revistei „Revue roumaine" pe EMIL CISMARESCU, alias EMIL MANU, cu care a purtat discuţii nesemnificative.–

Sursa: Ion Gh.

Nota Biroului:

SUCIU ION, fost condamnat c.r. este cuprins în evidenţa probl. 891, categoria pasivi. A mai fost semnalat şi anterior de către acest agent. Acesta are sarcina de a-l contacta periodic, semnalîndu-ne atitudinea şi poziţia lui prezentă.–

EMIL CISMARESCU este cuprins în evidenţa serv. 7.–

Copia notei se va exploata la materialul de bază privind pe SUCIU ION.–

Lt. Maj. de securitate,
Pau Ion

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 145.

111. 1966, mai, 9, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Paul”.

Lt. Turcitu Adrian
Sursa: Paul
Casa: Lizeanu
Data: 9.05.1966

302/2/TA/11.05.1966
STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

In una din zilele trecute, sursa a avut ocazia să discute cu vecinul ei care a povestit despre ultimele sale preocupări respectiv în ultimul timp fiind ocupat cu scrierea unei cărţi împreună cu un coleg de-al său. Cartea tratează unele cercetări istorice din Banat, pentru care a încasat şi un acont de cîteva mii de lei.

Venind vorba de aniversarea partidului, a afirmat că, cu ocazia şedinţei festive ce va avea loc în cadrul Academiei, se va cînta cîntecul „Pe-al nostru steag”, acesta fiind o dovadă că nu s-au uitat vechile tradiţii ale poporului nostru. Fiind grăbit să plece la Academie, nu s-au mai discutat şi alte lucruri.–

„Paul”

Nota Biroului

SUCIU ION fost condamnat, este cuprins din evidenţa activă a problemei 891 ind. 302/1, unde copia notei va fi trimisă spre exploatare.

Agentul l-a mai semnalat pe obiectiv cu aceleaşi preocupări legate de scrierea cărţilor istorice.–

Pentru întâlnirea viitoare a primit sarcina să contacteze pe G.A. şi G.H.–

Lt. de securitate,
Turcitu Adrian

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 146.

112. 1966, mai, 22, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „P.A.”.

Primit: Lt. Ionescu P.
Sursa: „P.A.”
Casa: agentului
Data: 22.V.1966

302/I/IP/31.V.966
STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

L-am întîlnit pe SUCIU ION în primăvara acestui an (1965) în Bucureşti, deşi nu mă aşteptam (ştiind din detenţie că locuieşte în Constanţa). Mi-a vorbit cu entuziasm de faptul că a primit: buletin de Bucureşti, locuinţă confortabilă, un post de cercetător de Istorie de Academie RSR şi că este bine plătit. E drept că şi eu am fost uluit de atîtea avantaje ce i-au fost creiate fostului meu coleg de detenţie. Fiind profesor de istorie, discuţiile noastre s-au axat pe această disciplină. Chiar l-am rugat dacă poate să-mi acorde cîteva ore de consultaţii la istorie, în vederea pregătirii pentru examenul de admitere al meu. Nu a fost şi cred că nu va fi posibil deoarece deocamdată prof. SUCIU este trimit în interes de serviciu, prin ţară. Totuşi, discuţiile purtate cu SUCIU sînt suficiente pentru a-mi da seama că nutreşte sentimente pozitive regimului democrat-popular şi că s-a încadrat şi el în marea operă de construire a socialismului, nu printr-o împrejurare, ci din conştiinţă.–

Sursa: P.A.

Nota Biroului:
SUCIU ION, fost condamnat c.r., este cuprins în evidenţa probl. 891.–
Nota a fost luată cu ocazia contactării numitului P.A.–

Lt. de securitate,
Ionescu P.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 147.

113. 1966, octombrie, 8, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Radian Ştefan”.

Primit: Lt. Dindelegan Gh.
Sursa: „Radian St.”
Casa: „Stefan”
Data: 08.08.1966

302/1/DG/11.08.1966
STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

Sursa relatează că în ziua de 28.07. l-a întîlnit pe numitul SUCIU ION, fost deţinut c.r. la Mamaia, unde îşi petrecea o parte din concediul de odihnă.–

In scurta discuţie care a avut loc, sursa a aflat că acesta lucrează în calitate de cercetător la Academie şi are un salariu de peste 2000 lei, care însă nu-i ajung (după cum a relatat el). In continuare a comunicat că a reuşit să obţină acest post prin relaţiile pe care le are. Folosind tot relaţii şi alţii ca HURMUZESCU DAN, NEAGU A., PETRE DIMITRIU, STRIHAN P., s-au încadrat în posturi foarte bune. Deoarece urma să se revadă cu sursa a 2-a zi şi acest lucru nu a avut loc, sursa speră să-l întîlnească la Sinaia la prietena lui, ANA BERINDEI.–

Sursa: St. Radian

Nota Biroului:

SUCIU ION este cuprins în evidenţa operativă activă la dosar problemă 891, organizaţii subversive diverse.–

Agentul a primit sarcina să-l contacteze, dacă este posibil din nou la Mamaia ori Sinaia şi să caute a permanentiza legăturile cu acesta, creind astfel premiza unor eventuale întîlniri şi cînd vor reveni în Bucureşti.–

(Agentul urmează să-şi petreacă concediul de odihnă la Mamaia şi spre sfîrşit la Sinaia).–

Lt. de securitate,
Dindelegan Gh.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 148.

114. 1966, octombrie, 20, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securității de agentul „Paltin".

Mr. Stanciu C-tin
Sursa: Paltin
Casa: Gabroveni
Data: 20.10.1966

302/2/SC/24.10.1966
STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

In seara zilei de 18.10.1966 sursa a făcut o vizită lui ION SUCIU (domiciliat în Bucureşti str. D. Cantemir 30) documentarist la Institutul de Istorie „N. Iorga", fost membru activ al P.N.T. cunoscut de sursă din 1940–1941, cu care a păstrat relaţii de bună prietenie. In mod neobişnuit ION SUCIU a căutat telefonic sursa de cîteva ori. Insistenţa a presupus pentru sursă rezolvarea unui interes, dar a întîlnit din partea lui I. Suciu mărturisirea inimoasă a „caldei revederi" prieteneşti.

ION SUCIU de la intrare a avut atitudini şi expresii de a impresiona sursa: „dragă, eu sînt urmărit, vorbeşte încet. Expre te-am prezentat d-nei PETCU (vecina de cameră). Securitatea i-a pus să mă urmărească", ca să repete speriotip: „Noi am pierdut partida, trebuie să ne ţinem numai de specialitate. Eu am două studii la tipar (la Editura pentru literatură: „Viaţa şi operele lui Eftimie Murgu" etc.) Lucrez, nu vorbesc cu nimeni, trebuie să ne vedem de treabă, dar fără să fim delatori".–

ION SUCIU a vorbit sursei de arestarea lui DAN CERNOVODEANU (sursa aflase de la familia lui).–

Faptul arestării, în urmă cu opt zile, îl cunoaşte în amănunt de la PAUL CERNOVODEANU (cercetător la Inst. de Istorie, fratele lui DAN) care fusese chemat la cercetări după arestarea lui DAN şi a precizat lui ION SUCIU: „Asupra lui DAN sînt două acuzaţii: [...] şi tentativă de plecare în străinătate. DAN – a continuat SUCIU – s-a spovedit partenerului său. I-a spus totul".

ION SUCIU, într-o frază falsă s-a apărat: „Eu nu l-am mai văzut pe DAN şi i-am trimis vorbă prin PAUL să nu mai aibă cu mine nici un contact. Asta îmi mai trebuie mie, să fiu chemat la securitate".

Sursa ştie cu preciziune, de la însăşi DAN CERNOVODEANU că îl frecventa pe ION SUCIU şi îi cerea consulturi. De altfel în faţa evidenţelor ION SUCIU şi-a schimbat atitudinea iniţială şi a arătat că ştia de ancheta lui DAN, de memoriul întocmit de el etc., dar repeta provocator: „Dacă îi dă drumul de la securitate, eu nu vreau să-l mai văd".–

Mai mult chiar, ION SUCIU a apreciat că la cercetări DAN s-a dovedit total neserios. Ii înţeleg dîrzenia, dar trebuia să se încadreze în muncă, cum a făcut prietenul DAN LAZARESCU care funcţionează la o cooperativă şi i se tot publică scrieri şi traduceri.

Sursa l-a întrebat pe ION SUCIU: „Tie, legea pensiilor îţi pregăteşte o pernă moale pentru bătrîneţe", care SUCIU a replicat, frizînd o teamă: „Să nu vorbim de legi şi de alte evenimente", totuşi şi-a revenit: „Felul cum sînt calculate pensiile, ca să ajungi la o pensie aproape cît leafa pe care a-i avut-o, asta e o reformă de mare umanitate"

Cu o glumă circulantă, s-a comentat decretul „oprirea sarcinei" apoi divorţurile, la care ION SUCIU a intervenit: „Ambele măsuri au venit prin surprindere şi au pus frînă desmăţului, sînt de natură să aducă mai multă morală între sexe şi să întărească celula familiei, au şi lipsuri şi provoacă destule nemulţumiri, glume etc".–

ION SUCIU a criticat aspecte din activitatea Inst. de Istorie şi s-a oprit veninos la persoana prof. C.C. Giurescu, care arborează atitudini arogante şi-a luat automobil personal, salariul trece de 6000 lei şi-a plasat fiul la Min. Afacerilor Străine, a fost trei luni la Viena".

ION SUCIU, pe lîngă îngăimări în jurul prudenţei „cu tine mai pot vorbi fiindcă ştiu cine eşti, dar încolo toţi te trădează, voit sau din vorbă lungă" îşi arată nemulţumirile personale: nu i se recunoaşte doctoratul, nu este înaintat în grad, e ţinut în umbră faţă de VASILE NETEA şi alţii.

Din convorbire sursa a mai aflat că ION SUCIU se mai întîlneşte cu un anume LUCIAN DUMITRESCU (soţia este farmacistă) cu dr. VLAD şi îşi continuă corespondenţa cu COSTY BRINCOVEANU BASARAB care i-a scris dintr-o călătorie recentă făcută în Italia şi e acum la Londra.–

„Paltin"

Nota Biroului

SUCIU ION este luat în evidenţa dosarului de problemă PNT. Este prieten al lui CERNOVODEANU DAN, fost în tineretul liberal, arestat recent de organele noastre. Agentul îl vizita periodic, iar de această dată a avut sarcina să stabilească atitudinea ce o adoptă faţă de arestarea lui CERNOVODEANU.–

Nota se va exploata în cadrul problemei PNT pentru SUCIU ION, iar o copie se va trimite la Dir. IV unde CERNOVODEANU se află în anchetă.–

Mr. de securitate
Stanciu C-tin

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, ff. 156–157.

115. 1966, noiembrie, 21, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securității de agentul „Mazilu”.

Primit: Lt. Ionescu P.
Sursa: „Mazilu”
Casa: „Locomotiva”
Data: 21.XI.1966

302/I/IP/24.XI.1966
STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

In cursul lunii octombie, sursa s-a întîlnit cu prof. SUCIU ION. La insistenţele acestuia, sursa l-a vizitat la domiciliu. Scopul vizitei a fost de a-i prezenta sursei, condiţiile optime pe care se are SUCIU, începînd cu locuinţa pînă la toate celelalte auxiliare ale unei existenţe confortabile. Intr-adevăr, SUCIU I. era foarte satisfăcut de ceea ce realizase de la punerea sa în libertate şi pînă în prezent. Citez: „iată de ce am fost în stare să-mi cumpăr, singur, pentru mine, ca îmbrăcăminte, mobilier, obiecte de uz casnic, pornind de la nimic, în numai doi ani”.–

Această satisfacţie vădită se datorează posibilităţilor băneşti deosebite pe care le are. Urmează ca sursa să-l caute telefonul pe care l-a instalat SUCIU la domiciliu.–

Sursa: Mazilu

Nota Biroului:

SUCIU ION, fost condamnat c.r., este cuprins în evidenţa operativă pasivă a dosarului de problemă organizaţii subversive diverse. Agentul a fost instruit să-l mai contacteze, căutînd să poarte discuţii pe diferite teme social-politice, pentru a vedea ce comentarii face acesta, care sînt actualele sale convingeri politice.–

Lt. de securitate,
Ionescu P.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 149.

116. 1966, decembrie, 22. Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mazilu”.

Primit: Lt. Ionescu P.
Sursa: „Mazilu”
Casa: „Locomotiva”
Data: 22.XII.1966

302/1/IP/27.XII.966
STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

In ziua de 21 dec., sursa a întîlnit pe prof. SUCIU ION, în drum spre locuinţa sa. Au discutat despre activitatea în cadrul creat pentru a publica lucrările sale de specialitate (istorie). Fiind foarte bine retribuit, SUCIU a reuşit să-şi strîngă bani pentru locuinţă, proprietate personală, lucru de care este mîndru că l-a reuşit într-un timp atît de scurt.–

De asemeni, a sfătuit sursa să lucreze şi să publice deoarece în acest domeniu un tînăr talentat poate reuşi cu succes (mai ales că posibilităţile literare ale sursei au fost cunoscute de SUCIU încă din detenţie).–

In încheierea convorbirii cu SUCIU, sursa i-a promis că îl va căuta cu un alt prilej în viitor.–

Sursa: Mazilu

Nota Biroului:
SUCIU ION, fost condamnat c.r., este cuprins în evidenţa operativă pasivă a dosarului de problemă organizaţii subversive divere. Agentul are sarcina în continuare de a-l contacta pentru a ne comunica cum evoluează atitudinea sa.–

Lt. de securitate,
Ionescu P.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 158.

117. 1967, septembrie, 1, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securității de agentul „Paltin".

Primit: Mr. Stanciu C.
Sursa: „Paltin"
Casa: „Gabroveni"
Data: 1.09.1967.

III/4 sept. 1967
STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

In ziua de 25 august a.c. sursa a fost vizitată la Vălenii de Munte, de ION SUCIU (domiciliat în Bucureşti str. Dimitrie Cantemir 30) documentarist principal la Institutul de istorie „Nicolae Iorga", fost membru activ al Partidului Naţional Tărănesc. Sursa îl cunoaşte din 1940, cînd era asistent la catedra de Istoria Românilor, de la Facultatea de litere din Bucureşti, l-a mai întîlnit în Penitenciarul Aiud şi pînă astăzi întreţine raporturi de amiciţie.

ION SUCIU a solicitat sursei o referinţă scrisă, asupra activităţii sale din trecut. Asemenea caracterizări a mai cerut la cîţiva între care lui Petru Camarnescu (cu care se află în bune raporturi de prietenie).

Referinţa trebuie să precizeze atitudinea sa anti-legionară, democratică. ION SUCIU strînge astfel de referinţe, în urma comunicării ce i-a făcut-o confidenţial, tov. MIRON NICULESCU, preşedintele Academiei R.S.R., în dorinţa de a-l sprijini să promoveze la postul de cercetător principal (cadrele se opun şi îi aruncă acuzaţia, de a fi avut, în trecut, o atitudine prolegionară).

ION SUCIU a comentat şi situaţia politică internă, cu următoarea argumentare: colaborările internaţionale cu ţările occidentale ne favorizează legătura cu viaţa şi progresele apusului. O mare binefacere, pentru întunericul şi teroarea în care am fost ţinuţi atîta timp (orientarea vieţii de stat către ideia naţională este o schimbare plină de roade) iar, ce este tot atît de important, este libertatea de a putea trăi mai bine, mai confortabil şi ION SUCIU şi-a etalat propriile sale avantaje care verifică analiza făcută şi evidenţiază la el o poftă de grandoare şi „bien-etre".–

Afirmă că este continuu elogiat pentru comunicările ştiinţifice, pe care le face la institut, pe singura linie, de actualitate, în cercetări şi expuneri, problema zilei, a unităţii naţionale.

In continuare, SUCIU a relatat plin de el despre garsoniera sa, în construcţie (60.000 lei) şi de înscrierea pentru un automobil (are la C.E.C. suma) cu expresia de mîndrie „cînd vor mai auzi ăştia că am şi maşină!."

In cele cîteva întâlniri, ION Suciu a comentat şi unele evenimente şi probleme din actualitatea politică externă, debitînd injurii la adresa americanilor „care ne-au trădat şi s-au învoit cu URSS-ul, a mai rezumat un comentariu

german al întrevederii preşedintelui Johnson cu „independentul Maurer" şi a afirmat „economia naţională astăzi e un mare dezastru, iar comerţul socialist o catastrofă „furturi găinăreşti la fiecare ghişeu, alimentară, restaurant, etc.).

ION SUCIU, a analizat măsurile legislative, care au apărat rezervele biologice ale poporului, noi eram a doua ţară din lume fără natalitate, nu se năşteau copii, din cauza sărăciei şi s-au făcut decrete, să sporească naşterile, cu aceiaşi sărăcie, vin pe lume fără bucurie, ca o turmă de oi.

ION SUCIU, a făcut o comparaţie cu legislaţia „lui de Gaulle în Franţa, cînd vine un al 3-lea copil se mai dă salariatului o leafă, etc.".

Ca un refren vesel ION SUCIU, revenea deseori, chiar obsedant, cu expresia ironică „dacă vrea partidul şi guvernul" şi se distra cu gluma „a fost pus la adăpost de furia poporului", la noi, la institut, nu se mai spune că a fost arestat.

„Paltin"

N.B.

SUCIU ION este luat în evidenţa pasivă a dosarului de problemă P.N.T.

Agentul a fost instruit de a menţine relaţiile cu SUCIU ION pentru a stabili relaţiile lui cu foştii conducători P.N.T. şi comentariile ce le face.

Mr. Stanciu C-tin.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, ff. 161–162.

118. 1967, octombrie, 13, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Miron Costin".

Primit: Lt. Pau Ioan
Sursa: Miron Costin
Casa: Marian
Data: 13.X.1967

111/27 oct. 1967
STRICT SECRET
Ex. unic.

NOTA

Sursa relatează următoarea convorbire avută cu IOAN DIMITRIE SUCIU, cercetător principal la Institutul de istorie al Academiei R.S.R.

Antecedente: sursa îl cunoaşte pe sus-numitul din anul 1943, de cînd lucra la Direcţia generală a teatrelor şi spectacolelor, condusă de LIVIU REBREANU (ulterior N.D. Cocea).

I.D. SUCIU fusese asistentul prof. C.C. Giurăscu (la catedra de istorie). In anul 1948 SUCIU a fost arestat ca frontierist şi a stat închis pînă la 1952.

A fost arestat în 1958 a doua oară (art. 207) şi a fost eliberat prin decret în 1964. Sursa l-a reîntîlnit după o lungă absenţă în cursul detenţiei (1960 la Salcia, 1964 la Gherla).

După liberare, sursa l-a mai văzut de cîteva ori, ocazional. I-a ajutat, în anul 1965, la traduceri de texte istorice pentru academie, din limba germană (Eftimie Murgu şi revoluţia de la 1848 în Banat şi Ardeal).

Sursa l-a reîntîlnit la data de 11 dec. 1967, la C.O.S. (Casa oamenilor de ştiinţă) unde lua masa de prînz.

Discutînd despre Plenara din 5/6 oct. 1967 IOAN DIMITRIE SUCIU i-a relatat următoarele:

In privinţa noilor măsuri de conducere şi planificare a economiei naţionale, SUCIU nu ştia prea multe (cam atîta cît citesc şi în presă).

In privinţa îmbunătăţirii administrativ-teritoriale I.D. SUCIU a relatat anumite declaraţii făcute de academicianul Andrei Oţetea, în cadrul restrîns şi anume:

Impărţirea teritorială (regiuni şi raioane) de după 1948 fusese făcută după model strict rusesc, respectiv după întinderile mari teritoriale din URSS, unde asemenea raionare era adecvată. La noi o asemenea copiere a dus la decăderea a numeroase oraşe de mare tradiţie economice-culturală.

Se preconizează revenirea la judeţe, comune, oraşe, municipii. (sursa subliniază că cele spuse au fost declarate înainte ca respectivul material să fi apărut în presă).

Plîngerile diferite ale unor oameni din „vechea gardă" (care se vedeau prejudiciaţi acuma) au fost respinse de tov. N. CEAUŞESCU prin arătarea faptului că (textual) „oricine, în loc de conducere, puteau să-şi completeze studiile în ultimii 20 de ani. Deci mai avem nevoie de un aparat de „consilieri" pe lîngă conducere. Insuşi conducătorii trebuie să fie cei mai buni experţi.

Arăta că toate aceste prefaceri se simt perfect şi la locul lui de muncă, unde este foarte bine apreciat.

Domiciliul actual str. Dimitrie Cantemir nr. 30 raionul Tudor Vladimirescu. Sursa va menţine legătura.

„Miron Costin"

N.B.

SUCIU ION, fost condamnat c.r. este cuprins în evid. probl. „organizaţii subversive diverse" compartimentul pasivi la D.S.O.B. indicativ III.

A fost semnalat pentru prima dată de către agent. In discuţiile purtate cu acesta a rezultat faptul că-l mai poate revedea în care sens a şi fost instruit, urmînd a stabili comentariile pe care le face şi poziţia prezentă.

Nota în copie se va exploata la materialul de bază privind pe cel semnalat şi la buletinul informativ al direcţiei.

Lt. Pau Ioan

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, ff. 159–160.

119. 1967, decembrie, 28, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Miron Costin".

Pau Ioan
Inf. Miron Costin
Casa Marian
28.12.1967

NOTĂ

Sursa relatează următoarele:

La data de 18 decembrie 1967 a fost în vizită la Ioan Dimitrie Suciu (cercetător la inst. de istorie al Academiei), domiciliat în Bucureşti, Str. Dimitrie Cantemir Nr. 30, raion N. Bălcescu.

Discuţiile s-au purtat asupra următoarelor teme:

– Cu cîtva timp în urmă, Suciu terminase o lucrare contractată cu ESPLA („Viaţa şi opera lui Eftimie Murgu"), şi se temuse că această lucrare nu va intra în planul editurii pe anul 1968. Intre timp au survenit însă următoarele: se plănuise sărbătorirea cu mult fast în anul 1968, a împlinirii a 50 de ani de la alipirea Transilvaniei (în urma victoriei de la 1918). După această intenţie, deşi anunţată în principiu de către Comitetul Central, s-a lovit de două cauze, şi anume:

a) un protest (diplomatic şi energic) din partea Ungariei, care – pretind cei de la Inst. de istorie – s-ar fi plîns şi sovieticilor, considerînd aniversarea cu fast ca fiind prea demonstrativă".

b) trebuiau menţionate, cu această sărbătorire, şi cîteva nume care trebuie în prealabil reconsiderate, lucru destul de delicat, fiind vorba de Iuliu Maniu şi Dl. Vaida – printre alţii.

In consecinţă, sărbătorirea semicentenarului cu Transilvania va avea un caracter mai puţin fastuos. In schimb, se va sărbători – cu multă amploare – împlinirea a 120 de ani de la revoluţia din 1848. Ca atare s-au şi emis următoarele:

– concurs pentru cîte una statuie a lui Avram Iancu şi Eftimie Murgu.

– toate editurile vor tipări cu precădere lucrări (aflătoare în lucru, sau deja predate) referitoare la evenimentele de la 1848. Ca atare, şi monografia Eftimie Murgu a fost inclusă ferm în planul editorial pe trim. I/1968.

Intrebat fiind cum vede dezbaterile Conferinţei Naţionale, Suciu şi-a exprimat următoarele vederi:

– este de necrezut cît de mult s-a apropiat partidul de problemele reale ale vieţii de toate zilele. Iată doar cîteva exemple: pînă acuma, conducerea de partid ridicase un aparat birocratic imens; la fiecare regiune, raion precum şi grup mai mare de localităţi rurale, exista un preşedinte de sfat, un secretar de partid precum şi un întreg aparat administrativ de partid cu f. multe duble-funcţiuni. In noua organizare este prevăzut ca secretarul regiunii (în viitor: judeţului) să fie în acelaşi timp şi prefectul – la fel şi în raioane, oraşe, etc. (resp. primarii = secretarii de partid). Intrebat de sursă dacă acest lucru nu seamănă întrucîtva cu sistemul de organizare al vechilor partide, Suciu a răspuns: „întocmai". „Trebuie să luăm ce era bun şi la ei – tot astfel cum preluăm o serie întreagă de tehnici economice din capitalism (descentralizare, iniţiativă, răspundere şi riscuri duse pînă la persoană). In felul acesta nu se vor mai contrazice organele ad-tive cu cele politice din cadrul aceloraşi unităţi teritoriale (lucru care s-a cam întîmplat).

– un alt exemplu: locuinţele proprietate personală (notă: este o chestiune care-l doare direct, întrucît a depus avansul, urmînd să se mute în luna martie 1968). Numai în anul acesta – pretinde el – s-au înscris 40.000 de cetăţeni pt. locuinţe. Socotind în medie 2–3 oameni de fiecare locuinţă, înseamnă cam 80–120.000 de oameni cu locuinţe anual. Comentînd majorarea chiriilor (calculate pe suprafaţă m2), spunea că este „o adevărată dreptate socială". Este absolut nedrept ca o chirie cu totul disproporţionată (de mică) faţă de nivelul de cîştig să determine abandonarea lucrărilor de întreţinere a clădirilor. Chiriile excesiv de mici au dus la „măcinarea" (alterarea, neîngrijire) fondului de locuinţe – lucru de-o potrivă de greu de efectuat atît pentru stat (naţionalizate) cît şi pentru proprietar (particulare).

A comentat un prim efect: mulţi care se ştiu cu locuinţa „asigurată", au depus banii pt. maşină. De îndată ce s-a discutat noua politică a locuinţelor, f. mulţi şi-au retras banii de la maşină, plasîndu-i în locuinţă proprietate personală.

Miron Costin

N.B. Suciu Ion, fost condamnat c.r. a mai fost semnalat şi anterior de către informator. Se află cuprins în evidenţa problemei „organizaţii subversive diverse".

Informatorul are sarcina de a-l contacta periodic semnalîndu-ne comentariile pe care le face şi poziţia prezentă. Nota se va exploata la materialul de bază privind pe cel semnalat.

Lt. maj. Pau Ioan

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, ff. 163–165.

120. 1968, ianuarie, 18, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Donescu".

Lt. Dumitru Mihai
Sursa: Donescu
Casa: Cucu
Data: 18.01.1968

122/DM/9.03.1968
STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

In seara zilei de 26 dec. 1967 orele 21,30, sursa fiind în camera supraveghetorilor din internatul liceului „M. Basarab", a participat cu TUREA MIHAI şi ISPAS MIRCEA ambii supraveghetori la acest internat, la o serie de discuţii în legătură cu bunul mers al internatului. Discuţiile au fost apoi schimbate pe diverse probleme ca artă, istorie, filozofie etc.

Cu ocazia acestor discuţii, la un moment dat numitul TUREA MIHAI a început să spună că cunoaşte pe un anume SUCIU ION, doctor în istorie, fost condamnat politic şi ieşit din închisoare în 1964, care în prezent este cercetător principal la Institutul de Istorie de pe lîngă Academia R.S.R.–

A început să spună despre acesta că este fiu de fost ministru în guvernul Averescu, a fost foarte bogat, este un om foarte inteligent, şi-a luat doctoratul în istorie la Paris, a fost inspector al teatrelor din ţară, fiind numit de ZAHARIA STANCU cu care este în bune relaţii (aceasta înainte de a fi condamnat).–

In continuare a spus că „dacă este om bun, d-zeu l-a ajutat. Deşi a ieşit

numai de aproximativ patru ani din puşcărie, fiind „gol puşcă" totuşi la ora actuală şi-a cumpărat apartament, are banii depuşi pentru maşină Skoda 1000MB şi lucruri în casă cum nu au majoritatea familiilor care nu au fost închise".–

„Aceasta, a arătat numitul TUREA MIHAI, „se datoreşte faptului că pe lîngă că este inteligent, are şi foarte mari relaţii peste tot, chiar în străinătate". Si pentru a demonstra acest lucru, ne-a explicat cum a ajuns acest SUCIU din funcţia iniţială de arhivar, la prezenta de cercetător principal".–

A spus numitul TUREA că „plecînd din ţară o cunoştinţă de-a lui SUCIU la New-York, i-a dat acestuia o revistă de istorie editată în ţara noastră în mai multe limbi, printre care şi în engleză, în care era publicat un articol intitulat: „Ecoul războiului de secesiune" semnat de SUCIU. Acest articol urma să fie predat lui COSTI BRINCOVEANU (CANTACUZINO), care urma să-l dea unor oameni competenţi cu scopul de a elogia articolul şi bineînţeles pe cel ce l-a scris". Acest lucru s-ar fi întîmplat după cele afirmate de TUREA M. şi într-adevăr „nişte oameni de ştiinţă americani ar fi scris de asemenea nişte articole elogioase la adresa lui SUCIU, au vorbit şi la posturile de televiziune, arătînd totodată că în ţara noastră acest om inteligent este ţinut doar arhivar. Prin alţi oameni aceste articole ar fi ajuns la C.C.-P.C.R. şi cu această ocazie a fost SUCIU avansat şi pus în munca de cercetare".–

De asemenea spune TURAI MIHAI că numitul SUCIU a procedat cu un articol în legătură cu revoluţia engleză trimis în Anglia la „nişte prieteni" cu scopul de a vorbi despre el şi la posturile de televiziune B.B.C., spre a-i consolida poziţia ca cercetător.

In continuare a început tot TUREA MIHAI să vorbească despre SUCIU, că atunci cînd a ieşit din închisoare, spre deosebire de ceilalţi foşti puşcăriaşi care „împuşcau leul", acesta a intrat în posesia cîtorva mii de lei.

Intrebat de sursă cum a putut să intre în posesia unor sume de bani, numitul TUREA a început să spună că „înainte ca SUCIU să fie închis, a reuşit să lase în păstrare la un bun prieten o mulţime de obiecte de valoare, ca: amfore, bani vechi, diferite obiecte preţioase etc., pe care le-a vîndut Academiei R.S.R. după ce a ieşit din închisoare".–

De crăciun, spunea TUREA MIHAI, a fost la SUCIU acasă şi cu această ocazie a văzut o felicitare frumoasă cu o cruce mare pe ea, scrisă de mitropolitul Nicolae al Banatului, care îl apreciază foarte mult., după cum spunea TUREA.

De asemenea, spunea TUREA, acest SUCIU i-a spus un lucru foarte important pe care noi precis nu-l ştim.

Intrebat despre ce este vorba, a spus că în cercetările făcute de acest SUCIU în arhivele Academiei, a descoperit că alegerea domnitorului Cuza în ambele state (Moldova şi Muntenia) nu a fost făcută în parlament de

popor – de naţiune – ci din numirea împăratului Napoleon III al Franţei, care a comunicat acest lucru lui Alecsandri, reprezentantul nostru la Paris. Aici a vrut să scoată în evidenţă (după cum a şi spus) că „nu poporul – naţiunea – aşa cum spune istoria noastră, au ales pe Cuza domnitor în ambele state ci faptul că Franţa a dorit acest lucru". Deci, meritul nu este al poporului, al naţiunii române.

Aceste discuţii au fost reluate din nou în seara de 11 ianuarie 1968, de data aceasta fiind prezenţi în plus MARC PUIU şi CATINEANU AUREL, ambii pedagogi la liceul „M. Basarab".–

In plus, în această seară, TUREA MIHAI a spus că este de asemenea în relaţii cu un pictor ILIESCU, care-spunea TUREA MIHAI-că „a prezentat o machetă pentru o statuie a lui Gheorghiu-Dej la Uniunea artiştilor plastici, conform hotărîrii C.C-P.C.R. imediat după moartea sa i se va ridica o statuie în P-ţa Palatului. Macheta, spunea TUREA, a fost primită, însă statuie lui Gheorghiu-Dej nu i se va mai ridica.

Intrebat de unde ştie acest lucru, numitul TUREA nu a spus de unde ştie acest lucru, ci doar a afirmat că este sigur că nu se va ridica nici o statuie lui Gheorghiu-Dej.–

Ceilalţi asistenţi la discuţie nu au participat la discuţii ci doar interveneau atunci cînd nu înşelegeau cîte ceva din cele spuse de TUREA MIHAI.–

„Donescu"

Nota Biroului

SUCIU ION, fost condamnat c.r. este în evidenţa organelor noastre la ind. III Lt. Pau, unde se va trimite nota spre exploatare.–

TUREA MIHAI nu figurează în evidenţele noastre. Informatorul a prezentat nota din proprie iniţiativă. Va avea în vedere în continuare asemenea aspecte.–

Lt. Dumitru Mihai,

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, ff. 166–168.

121. 1968, februarie, 21, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securității de agentul „Donescu”.

Lt. Dumitru Mihai
Sursa: Donescu
Casa: Cucu
Data: 21.02.1968

122/D.M/
STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

In seara zilei de 29 ianuarie 1968 pe la orele 21,00, sursa fiind în internatul liceului M. Basarab, în camera pedagogilor, unde erau prezenţi TUREA MIHAI, ISPAS MIRCEA supraveghetori şi MARC PUIU, CATINEANU AUREL, pedagogi, a asistat la nişte discuţii întreţinute de TUREA MIHAI.

Discuţia a fost legată de cunoştinţa numitului TUREA MIHAI, pe nume SUCIU ION profesor, doctor în istorie, cercetător la Muzeul de istorie al Academiei R.S.R., despre care a spus că este un om foarte inteligent şi că a fost condamnat politic. In continuare a povestit cum a fost condamnat.–

Spunea TUREA MIHAI: „Prof. SUCIU a fost condamnat în 1948 pentru motivul că a încercat să fugă din ţară. Reuşise să fugă ajungînd la Viena, însă de aici a fost adus în ţară de organele securităţii. A scăpat la vreo doi ani de zile, dîndu-i domiciliul forţat în oraşul Constanţa, însă nu a fost mult timp liber, deoarece i s-a înscenat un proces pe motiv că ar fi vrut să fugă din nou din ţară. Cu ocazia Festivalului tineretului de la Bucureşti din 1953 a fost scos din închisoare pe motiv că cunoştea multe limbi străine şi a primit sarcină să o facă pe hamalul în Gara de Nord pentru a căra valizele participanţilor la festival. Cu această ocazie a avut posibilitatea să discute cu un olandez, căruia i s-a destăinuit că nu este hamal ci profesor doctor în istorie, drept pentru care acest individ (olandezul), la rîndul său, ar fi scris un articol în presa străină, arătînd că în România profesorii doctori sînt hamali.

In urma acestui articol o parte din deţinuţi (oameni de ştiinţă) au fost scoşi din închisori, însă lui SUCIU nu i s-a dat drumul, ci din contră a fost torturat. SUCIU a scăpat deabia în 1964 cînd au fost eliberaţi toţi deţinuţii politici”.–

In continuare TUREA MIHAI a mai spus că „SUCIU are un cumnat, un oarecare STELIAN GEORGESCU, care a fost un mare spion al americanilor în cel de-al doilea război mondial, în ţara noastră.

Pentru acest lucru a primit cea mai mare decoraţie americană: „Ordinul

libertăţii" clasa I-a, pentru merite deosebite şi servicii aduse statului american".–

A arătat apoi că „decoraţi cu acest ordin la ora actuală sînt numai trei persoane: generalul Mak Arthus, un funcţionar civil superior din administraţia de stat americană şi acest STELIAN GEORGESCU.

Aceşti indivizi au mari privilegii de pe urma acestei decoraţii, inclusiv acces la Casa Albă cînd poftesc".–

După aceasta a început să spună „cum se arestau oamenii cu vreo 10 ani în urmă".–

„Nu voi spune numele deoarece nu se poate. Chestia se întîmpla prin 1956, cînd persoana respectivă a fost invitat la un prieten al său la o petrecere intimă, la care respectivul individ şi-a citit o poezie scrisă de el. După ce a plecat de la petrecere, nu a mai ajuns acasă ci direct la securitate".

Intrebat din ce motiv, numitul TUREA MIHAI a spus: „Bănuiţi că era o poezie cu caracter revoluţionar".

Intrebat apoi de persoanele care au asistat la discuţie, de unde cunoaşte toate acestea, numitul TUREA MIHAI a spus că ştie toate acestea de la numitul SUCIU, unde se duce deseori în vizită şi cu care a reuşit să fie oarecum amic.–

Despre numitul STELIAN GEORGESCU spunea că „a fost condamnat în timpul nemţilor de regimul Antonescian şi apoi şi de regimul actual, însă a reuşit să scape şi a fugit în America.–

„Donescu"

Nota Birului

Informatorul a mai prezentat un material cu privire la numitul SUCIU ION care figurează în evidenţa organelor noastre la indicativ 111 (Lt. maj. Pau Ioan), unde va fi îndrumată nota.- Celelalte elemente menţionate în notă, nu figurează în evidenţele organelor noastre.–

Lt. Dumitru Mihai,

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, ff. 169–170.

122. 1968, aprilie, 26, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Papadopol Paul”.

Pau Ioan
Inf. Papadopol Paul
Casa Săftica
26. IV. 1968

NOTA INFORMATIVA

In ziua de 15 Aprilie 1968 sursa a întîlnit la biblioteca Academiei R.S.R. pe SUCIU ION, actualmente cercetător la secţia de istorie. Acesta tocmai eşea din sala de lectură şi s-a întîlnit întîmplător cu sursa. A fost foarte amabil şi a mers cu sursa acolo unde acesta avea de scos nişte materiale (cabinetul de muzică) facilitîndu-i căutarea deoarece cunoştea pe toţi pe acolo dea-semenea la secţia fotografii şi stampe. A urmat o scurtă convorbire în care SUCIU a relatat că e f. ocupat cu definitivarea lucrării sale despre care sursa a mai pomenit că are oarecari pretenţii în obţinerea de date şi documente noi, că pleacă în Banat în acest scop. Scurta pauza la Sinaia unde se mai odihneşte şi unde are loc să stea pt. că în ultimul timp înainte de detenţie a stat acolo, etc. S-a mutat în apartament prop. personală în Vatra Luminoasă. Nu are încă telefon instalat şi a promis sursei că-i va da numărul de indată ce-l va avea pt. ca acesta să vie într-o zi să-i vadă casa. A cerut sursei oarecari informaţii tehnice despre o eventuală cumpărare de maşină şi a spus că e foarte mulţumit şi că-i merge foarte bine. Este vesel, bine dispus, s-a îngrăşat ceva mai mult, e f. bine îmbrăcat. Nu discută probleme politice, şi nici nu pune vreodată întrebări care să dea naştere la vreo discuţie în acest domeniu.

Paul Papadopol

N.B. Suciu Ion, fost condamnat c.r. graţiat în anul 1964 este cuprins în baza de lucru a problemei Organizaţii subversive diverse la I.S.M.B. ind. III. A maai fost semnalat şi anterior de către informator. Acesta se află în relaţii apropiate cu obiectivul şi a fost instruit să îl contacteze în viitor stabilind deci [...] legături [...] cu elemente fost condamnate şi deci face comentarii de natură politică.

Nota se va exploata la materialul de bază privind pe cel semnalat.

Lt. maj. Pau Ioan

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 171.

123. 1968, iunie, 27, Bucureşti. Adresă elaborată în cadrul Direcţiei a XII-a a C.S.S., în cuprinsul căreia sunt solicitate informaţii despre I.D. Suciu de la I.S.M.B.

CONSILIUL SECURITATII STATULUI
DIRECTIA A XII-a
Nr. 1254/00267623

STRICT SECRET
S.c. nr. 345
nr. ex. 1

Către,
INSPECTORATUL DE SECURITATE
AL MUNICIPIULUI BUCURESTI

La adresa dv. nr. 111/PI/071003 din 11.VI.1968, vă comunicăm următoarele:

SUCIU IOAN-DUMITRU, fiul lui Dumitru şi Ofelia, născut la 3.VIII.1917 în Lugoj judeţul Timiş, a locuit în str. Dimitrie Cantemir nr. 30, circa 8 miliţie, sectorul 4 pînă la data de 9 mai 1968 cînd s-a mutat în str. Pompiliu Manoliu nr. 13, bl. G–3, et. 6, apt. 158 circa 11 miliţie, sectorul V unde domiciliază ca proprietar prin cumpărarea unei garsoniere.

Sus-numitul este cercetător la Institutul de Istorie al Academiei R.S. România din Bd. Aviatorilor nr. 1.

La adresa din str. Dimitrie Cantemir nr. 30, SUCIU IOAN este cunoscut ca un om liniştit şi respectuos, iar în relaţiile cu vecinii se limita mai mult la salutul reciproc.

In timpul liber, acesta lucra foarte mult acasă. Multe lucrări dintre care unele au fost premiate, le-a făcut împreună cu un anume GRIGOROVICI care-l vizita foarte des.

SUCIU IOAN mai primea vizitele unei prietene din Constanţa, a doua verişoară din Bucureşti cu soţii lor, o verişoară din Sibiu şi un văr din oraşul Arad. Aceştia îl vizitau rar.

Prin natura profesiunii sale făcea dese deplasări în diferite oraşe din ţară.

SUCIU IOAN primea corespondenţă expediată din Anglia.

Sus-numitul nu a fost văzut niciodată bolnav, bucurîndu-se de o sănătate bună.

La adresa din str. Po mpiliu Manoliu nr. 13 unde SUCIU IOAN domiciliază de circa o lună nu este cunoscut de locatarii din imobil.

SEFUL SERVICIULUI
red. lt. maj. Militaru Ilie

dac. a. c. Cernat G.
ex. 2
21.VI.1968

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 172.

124. 1968, iulie, 29, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Miron Costin”.

Pau Ioan
Inf. Miron Costin
29.7.1968

NOTA

Sursa relatează o convorbire mai lungă avută în ziua de 27 iulie 1968 cu IOAN DIMITRIE SUCIU, cercetător principal la Institutul de Istorie al Academiei RSR.

Discuţia a pornit de la situaţia din Cehoslovacia, despre care Suciu a afirmat: „Este cert că există presiuni mari asupra conducerii actuale în Cehoslovacia (mai mari chiar decît aflăm din relatările presei). Deşi este o mişcare puternică înnoitoare şi are cu siguranţă sprijinul întregii populaţii (o ştim din proprie experienţă, de la 1964 încoace), cehii nu stau chiar pe roze”. Intrebat de sursă dacă crede posibilitatea vreunei intervenţii în treburile interne ale Cehoslovaciei, Suciu afirmă: „Nu cred, fiindcă dacă era să fie, se făcea pînă acuma. Ruşii nu stau de palavre cînd o [...] să activeze”. A adăugat apoi: „Dacă s-ar face însă, ar fi o imensă şi tragică greşeală”.

In legătură cu aceleaşi evenimente, a mai spus: „Chiar noi (prin „noi” se înţelege categoria de cetăţeni din afara partidului, cu referire la cei care au suferit rigorile legii pentru opinii diferite), care nu putem spera c am gîndit „comunist”, aceste prefaceri capătă o semnificaţie aparte. Indiferent dacă acceptăm sau nu toate principiile orientării socialiste, dezvoltarea aceasta ne impune respect. Chiar şi pentru păturі largi din occident, asemenea dezvoltare socialistă (cu principii fundamentale: libertate, democraţie, neamestec, independenţă) devine atrăgătoare – ca dovadă adeziunea P.C. din aproape toate ţările Europei”.

Discuţia a trecut asupra situaţiei din România. „Faptul că privim cu simpatie şi sprijinim evoluţia internă din Cehoslovacia, dovedeşte că orientarea noastră este diferită faţă de greşelile trecutului (n.n. urmează o discuţie asupra „greşelilor” personale şi relativitatea de moment a acestora)”. Intrebat de sursă asupra poziţiei sale personale, Suciu a lămurit-o pe larg, şi în idei foarte concise:

1) Faptul că a pierdut 10 ani în închisoare (1948–1952 şi 1958–1964) plus încă 6 ani de inactivitate profesională (în perioada dintre puşcării, 1952–1958) înseamnă, retrospectiv, un mare gol în viaţă. Alta e puterea de muncă la 30 de ani, şi alta la vîrsta de acum (are 48 de ani).

2) Ca situaţie socială a ajuns exact acolo unde ar fi ajuns şi fără aceşti ani pierduţi: este doctor docent, cercetător ştiinţitic principal, cu lucrări publicate în ţară şi străinătate, încadrat în specificul său de lucru cu toate satisfacţiile

profesionale. „Poate că dacă nu pierdeam acest timp imens (16 ani) eram şi profesor universitar sau aveam şi o funcţie de stat. Insă asemenea lucru nu mă tentează astăzi. Mă simt foarte obosit (ca potenţial biologic) şi nu doresc decît să mă consacru creaţiei intelectuale. In mod normal (n.n. – dacă nu se petreceau lucrurile cum s-au petrecut) aş fi renunţat şi aşa la catedră şi la funcţia de stat pentru a intra mai adînc în cercetarea ştiinţifică".

3) Ca situaţie materială, sînt proprietarul unei locuinţe confortabile (n.n. – s-a mutat recent în apartamentul contractat ca proprietate personală. A dat avans 20.000 lei), sînt pe cale să-mi aranjez un interior plăcut (n.n. – cumpără mobilă şi covoare) şi... vîrsta! Este vîrsta cînd stai mai mult pe-acasă, lucrezi la biroul tău şi vrei să te simţi bine în locuinţa ta".

Sursa îl cunoaşte pe I.D. Suciu din anul 1942 cînd era inspector la arte. Era întotdeauna foarte ambiţios şi dornic „să ajungă cineva". Lucra imens, dar era şi tentat de toate plăcerile vieţii mondene. Sărac la origină (orfan, fără avere), cu cîteva relaţii de familie (Sever Bocu, Rică Georgescu) care nu l-au ajutat niciodată. Intrat în panică de prefacerile de după 1944 (excluderea de la catedră şi din Minister, neprimirea în PMR odată cu fuziunea PCR cu PSD în 1948), a părăsit ţara clandestin fiind prins în Ungaria. Prima detenţie a fost ca „frontierist" (1948–1952). A doua arestare s-a datorat „arestărilor" (1958–1964). Din cele de mai sus, sursa a încercat să schiţeze doar un portret uman al acestei persoane. Contactul se va menţine în continuare.

Miron Costin

N.B. Suciu Ioan, fost condamnat c.r. se află în baza de lucru la I.S.M.B. ind. 111. A mai fost semnalat şi anterior de către informator. Nota se va exploata la materialul de baza privind pe cel semnalat. Lt. maj. Pau Ioan

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 173.

125. 1968, octombrie, 29, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Miron Costin".

Pau Ioan
Inf. Miron Costin
29.X.1968

NOTĂ

Sursa relatează o întrevedere cu I. D. Suciu, cercetător la Institutul de Istorie al Academiei (24.10.1968).

Psihoza unui om de 48 de ani, căruia i s-a declarat recent (august a.c.) [...] Pînă atunci, un om robust şi vioi, activ, energic şi la curent cu toate cercetările profesionale. Şi-a cumpărat garsonieră într-un bloc nou, şi-a echivalat doctoratul recent a publicat un număr însemnat de studii şi articole, a fost încadrat cercetător principal (2500 lei lunar) etc.

Intrebat de sursă de ce nu profită de ocazia de a răspunde unor invitaţii ştiinţifice în străinătate (a fost deseori solicitat), răspunde: „Ştiu că aş obţine paşaportul – dar nu mai vreau să călătoresc. Vreau să termin cele cîteva cărţi pe care le mai scriu – de fapt n-o mai duc multă vreme şi nu vreau să mor peacolo" (Are obsesia morţii – deşi nu se manifestă decît în intimitate. Sursa l-a revăzut apoi la Academie, în cercul colegilor săi, unde afişa un fel de veselie forţată). Sursa este de părere că nu joacă teatru, şi nici nu caută să facă pe interesantul. Este efectiv o dărîmare psihică.

In ce priveşte problemele politicii curente, afirmă: „vezi tu, ca istoric – la vîrsta şi starea mea de sănătate (n.n. din nou gîndul morţii) – mi-am dat seama că neamul ăsta al nostru are nişte rezerve uriaşe, dintotdeauna, în clipele cînd era ameninţat să piară (şi cîte n-au fost, de 2000 de ani încoace!), a apărut un reviriment; şi uite, toată atitudinea de politică externă de azi, însuşi apariţia lui Ceauşescu este – istoric vorbind (dincolo de marxism sau problemele social-politice curente) – un fenomen de rezistenţă faţă de pericolul dispariţiei noastre ca naţiune. Cine îl critică, şi îl bîrfeşte pe chestiuni mărunte (ba că nu face aia, ba că nu drege ailaltă) este un om meschin care nu înţelege sensul istoric al clipelor noastre." (Urmează, din nou, boala şi psihoza unui om sfîrşit, etc.).

Sursa va menţine legătura, spre a constata cum evoluează moralmente.

Miron Costin

N.B. Suciu Ion, fost condamnat se află în baza de lucru la ISMB ind. 122. Nota se va exploata la materialul de bază privind pe cel semnalat.

Lt. maj. Pau Ioan

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 155.

126. 1969, mai, 27, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Alexandrescu”.

ISMB – 124
Mr. Senciuc
„Alexandrescu”
27.05.1969

Notă

Il cunosc personal numai de 3 ani pe Suciu I.D. – dar din nume îl cunosc mai de înainte.

Ca om de ştiinţă este între cei mai de seamă reprezentanţi ai istoriografiei politice şi literare din Banat.

Astăzi se poate considera pentru unele probleme ale istoriei Banatului ca singurul specialist.

Conştiinţa profesională este necontestabilă, este într-un permanent zbucium ştiinţific. El este de găsit în perpetuă activitate ştiinţifică şi se află dimineaţa şi după masa în continuare în biblioteci. Acest zel al lui s-a dovedit în contra intereselor sănătăţii sale. Prin angajarea sa prea trepidantă în activitatea intelectuală, omul acesta s-a îmbolnăvit de diabet şi astăzi este încă suferind.

Prezentarea socială. Este necăsătorit, este moderat, apropiat, prietenos, câteodată exagerând în încurajările sale pe care le adresează colegilor. Are o garsonieră în proprietate personală cumpărată de la stat. Neavând posibilitatea unui regim alimetar decât la domiciliu şi-a aranjat masa acasă care îl obligă la o viaţă materială mai restrânsă.

Situaţia politică. Se spune că este nepotul lui Sever Bocu, dar în acelaş timp că a fost social-democrat şi a condus un ziar social-democrat. Toate acestea se pot verifica, nu le cunosc decât indirect şi nu cunosc activitatea sa politică.

In ce priveşte regimul politic de azi are declaraţii laudative în orice împrejurări. Se manifestă ca un patriot şi solidar cu actuala conducere a ţării.

Activitatea în străinătate. Mi s-a comunicat că are în perspectivă un contract de editură a unei lucrări de istorie [...] pentru Germania federală.

„Alexandrescu”

SUCIU ION figurează în baza de lucru la ISMB probleme foşti condamnaţi

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 175.

127. 1969, iunie, 6, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Pascu Iuliu”.

Pau Ioan
Inf. Pascu Iuliu
6.6.1969

Notă informativă

In ziua de 3 [...] la orele 21, sursa s-a întîlnit în dreptul spitalului Dr. Carol Davila cu profesorul Ion D. Suciu, despre care am mai informat. Acesta spune că soseşte de la Lugoj unde a avut unele treburi profesionale. El întreabă sursa dacă a văzut volumul său proaspăt apărut despre revoluţionarul Eftimie Murgu. Pretinde că în viitoarele săptămîni va fi extrem de ocupat cu pregătirile pentru aniversarea a 700 de ani de la întemeierea oraşului Timişoara.

Ion Dimitrie Suciu mărturiseşte sursei că are intenţia să facă toate demersurile pentru reabilitarea istorică a unchiului său Sever Bocu, fost fruntaş naţional ţărănist care a murit în penitenciar prin 1951.

Pascu Iuliu

6 VI 1969

N.B. Suciu Ion, condamnat c.r. este cuprins în baza de lucru la dos. 891. Nota se conexează la materialul de baza privind pe cel semnalat.

Lt. maj. Pau Ioan

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 175.

128. 1969, iulie, 2, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Pascu Iuliu”.

Pau Ioan
Inf. Pascu Iuliu
02.VII.1969

Notă informativă

In ziua de 22 iunie ac., la orele 10, sursa l-a vizitat la domiciliu pe profesorul Ion Dimitrie Suciu, despre care a mai informat. El şi-a cumpărat o garsonieră de la stat şi mobilat. S-a lăudat ca a realizat în ultimii doi ani

venituri remarcabile cu activitatea lui de cercetător principal la Institutul de Istorie şi spune că duce tratative cu o editură din R.F.G. pentru redactarea unui volum de istorie românească şi speră ca germanii să-i trimită o maşină în schimbul drepturilor de autor. Arătat sursei o scrisoare din Statele Unite în care un profesor de la universitatea Harvard afirmă recunoscător că a aflat de abia acum, din lucrarea lui I.D. Suciu, că românii au avut o contribuţie la războiul de secesiune. Din celelalte discuţii sursa n-a reţinut nimic semnificativ.

Pascu Iuliu

2 VII 1969

N.B. Suciu Ion, fost condamnat este cuprins în baza de lucru la problema „Refractarii". Nota se va anexa la materialul de bază privind pe cel semnalat.

Lt. maj. Pau Ioan.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 3845, vol. II, f. 174.

129. 1970, martie, 5, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Pavelescu Gheorghe".

ISMB – 124 –
Mr. Stanciu C.
Pavelescu Gh.
5.03.1970

Bucureşti: Prof. Ion Suciu

Notă

La 3 martie 1970 Sursa a avut o scurtă convorbire cu Prof. Ion Suciu (Buc. Str. Pompiliu Manoliu) cercetător principal la Inst. de Istorie N. Iorga; – fost activist în Partidul Naţional-Ţărănesc. Se află cu Sursa într-o bună şi neîntreruptă prietenie din 1942.–

Convorbirea s-a referit la vizita pe care i-a făcut-o Dan Cernovodeanu, cu rugămintea de a inverveni la Prof. C. Daicovici, pentru o funţie de specialitate istorică la noul muzeu – în organizare. I. Suciu l-a refuzat «m-a enervat vizita lui Dan C.» şi i-am spus-o [...] nu intervine pentru foşti arestaţi politici» şi a mai făcut o consideraţie «astăzi este o altă conjunctură, ne aflăm politic într-o situaţie plină de ameninţare (U.R.S.S.).. Nu este prilejul să-i pot creea lui Dan C. o situaţie după pregătirea lui. A comentat gafele şi lipsa de tact a prietenului Cernovodeanu şi «nu vreau să mai risc!».–

A mai amintit de cazul lui Dan Amedeo Lăzărescu, care a funcţionat la o cooperativă fotografică şi acum, l-a numit la Institutul de Istorie.–

Pavelescu Gh.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, ff. 66–67.

130. 1971, aprilie, 10, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Pascu Iuliu".

CONSILIUL SECURITATII STATULUI — Strict secret.
I.S.M.B. 105/A/PI/10.IV.1971 — Ex. nr. 1

NOTA INFORMATIVA

In ziua de 11 martie a.c., la orele 9, sursa l-a vizitat la domiciliul său pe profesorul ION DIMITRIE SUCIU, în interes profesional. Acesta se arată foarte revoltat că nu are posibilitatea să intre în rîndul cadrelor didactice, din învăţămîntul superior, din cauza antecedentelor sale politice. Printre altele, le citează cazul profesorului VASILE NETEA, personalitate cunoscută în domeniul istoriei, pe care senatul universitar din Craiova a refuzat să-l confirme profesor din cauza trecutului său.

ION DIMITRIE SUCIU, credea că amprenta unei condamnări trebuie s-o porţi pînă la moarte, în regimul socialist, care îţi plafonează orice aspiraţie cinstită [...] P. Comarnescu, care a refuzat, deşi a avut atîtea şanse, să rămînă în străinătate.

SUCIU mărturiseşte sursei că dacă el ar fi pus în asemenea situaţie, n-ar sta pe gînduri, ci ar cere azil politic în orice ţară capitalistă.

„Pascu Iuliu".

N.L. SUCIU DIMITRIE ION, fost condamnat, este cuprins în supravegherea informativă generală, pe linia problemei Foşti condamnaţi. Nota în copie la materialul de bază privind pe cel în cauză.

Lt. maj. PAU IOAN.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 82.

131. 1971, mai, 5, Bucureşti. Adresă elaborată în cadrul Direcţiei a XII–a a C.S.S. pentru I.S.M.B., referitoare la I.D. Suciu.

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA
CONSILIUL SECURITĂŢII STATULUI

STRICT SECRET
Ex. nr. 1
DIRECTIA A XII-a.

Nr. 1253/00281569/ 5 MAI 1971

Către,
INSPECTORATUL DE SECURITATE AL
MUNICIPIULUI BUCUREŞTI

La adresa dv. nr. 1A/115/P.I/0065436 din 19.IV.1971, vă comunicăm următoarele:

SUCIU IOAN-DUMITRU este fiul lui Dumitru şi Ofelia născut la 03. VIII 1917, în Lugoj, domiciliază în Str. Panfiliu Manoliu Nr. 13, etajul IV, garsonieră Nr. 158 circumscripţia V-a. miliţie, sectorul III.

Sus-numitul este proprietarul garsonierei Nr. 158, în care locuieşte singur.

In imobil este apreciat ca un element liniştit şi respectuos avînd o atitudine şi comportare corespunzătoare faţă de vecinii de garsonieră şi de cei din jur. In relaţii amicale se află cu numitul DUNA TRAIAN pensionar, care locuieşte la adresa de mai sus, parter, garsoniera Nr. 7.

La numitul DUNA TRAIAN îi lasă uneori cheia de la garsonieră pentru întreţinerea şi supravegherea acesteia.

Duna Traian este administratorul imobilului. Cel în cauză cu vecinii de garsonieră se află în raporturi de bună vecinătate.

Uneori la domiciliu primeşte vizite din partea unor persoane străine de cartier însă cine sînt aceştia şi cu ce se ocupă nu se cunoaşte.

Alăturat vă înaintăm schiţa garsonierei unde locuieşte numitul SUCIU IOAN-DUMITRU

SPECIALIST IV,
INSPECTOR PRINCIPAL,

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 3.

132. 1972, iulie, 25, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea”.

MINISTERUL DE INTERNE
I.M.B. SECURITATE
103/A/PI/25.VII.1972

Strict secret
Ex. nr. 1
Dos. 68295/0015

NOTA INFORMATIVA

Sursa relatează următoarele: o cunoştinţă, pe nume Suciu Ioan Dimitrie, istoric, propusă spre colaborare de către Ion Budescu redactor şi apoi şef de secţie la Radio, original şi el din Banat, se transformă rapid într-un fel de prietenie, asta în urmă cu mai bine de doi ani şi jumătate.

I.D. Suciu propune diverse subiecte, unele sînt acceptate şi achiziţionate şi insistă să primesc o invitaţie la masă la Casa oamenilor de ştiinţă.

Astfel la un pahar de vin încep destăinuirile cu închisoarea, reţinute şi calculat dozate, după cum aveam să aflu mai tîrziu. Impulsiv şi subiectiv, Suciu este supărat foc mai întîi [...] aşa aluziv şi metaforic pe Partid care „în marea lui bunătate l-a pus la adăpost de furia poporului” şi „l-a scăpat de necazuri luîndu-i moşia”. etc.

Ulterior am stabilit să ne revedem la C.O.S. împreună şi cu soţia mea, dar la data fixată acesta n-a venit. M-a bălăcărit apoi la telefon pe mine şi pe George Antohi, şef de secţie la Radio, pentru că i-am scurtat un material ce trebuia difuzat.

Nu după mult timp l-am reimprimat cu noi materiale pe Suciu, la insistenţele lui Ion Budescu, care în acest interval a fost avansat pe postul de redactor şef adjunct. I-D. Suciu şi-a cerut scuze că este bătrîn şi nervos.

Colaborarea fiind reluată, de data aceasta i s-au difuzat vreo trei patru materiale, fără să mai facă mofturi şi am fost împreună la C.O.S. chiar şi cu soţia mea. Pe acesc considerent m-am simţit şi eu obligat şi l-am invitat la o masă împreună cu Dr. Andrei Marcu Pandrea, fiul lui Petre Pandrea. Asta în cursul lunilor aprilie-mai, într-o duminică. Aici, I.D. Suciu, s-a desfăşurat vorbind despre cancanuri politice trecute, ţărănişti, liberali, etc., acuzînd o serie de oameni de ştiinţă de inconsecvenţă şi lipsă de caracter, printre care pe Costin Murgescu, C-tin Daicoviciu şi alţii.

A manifestat atitudine voit batjocoritoare la adresa celor care l-au închis şi i-au luat averea şi casa; regret faţă de ceea ce a fost şi-ar fi putut să fie; o oarecare mulţumire pentru perioada aceasta mai recentă cînd şi-a scos cărţile şi poate să trăiască liniştit...

Relaţiile evoluînd astfel, mi-a propus încă din primăvara acestui an o vizită la Mitropolia Banatului, unde urma să realizăm o emisiune de artă

medievală (icoane şi cruci, etc), aflate în subsolul catedralei ortodoxe din Timişoara.

Despre deplasarea la Timişoara un material separat.

„MIHNEA".

N.L. ION DIMITRIE SUCIU, fost condamnat este cuprins în supravegherea informativă generală la problema „foşti condamnaţi". A fost semnalat pentru prima dată de către informator.

Informatorul are posibilitatea să-l revadă, în care sens a şi fost instruit, semnalîndu-ne comentariile pe care le face şi legăturile lui prezente.

Copia notei va fi conexată la materialul de bază privind pe cel semnalat.

Cpt. PAU IOAN.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, ff. 68–69.

133. 1972, iulie, 25, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea".

MINISTERUL DE INTERNE
I.M.B. Securitate.
103/A/PI/25.VII.1972.

Strict secret.
Ex. nr. 1
Dos. 68295/0016.

NOTA INFORMATIVA

Sursa relatează despre istoricul Ion Dimitrie Suciu următoarele: Mai întîi insistenţa pentru a realiza un reportaj despre trei pictori bănăţeni care au expus pe Calea Victoriei în sala Galateea şi care s-a soldat cu o întîlnire cu aceşti pictori cel iubeau foarte mult pe Suciu.

Apoi în mai a.c. îmi spune că a primit o scrisoare de la mitropolitul Banatului, pe care mi-a şi arătat-o, urmînd ca eu să precizez cînd vom pleca la Timişoara pentru a realiza un reportaj despre unele opere de artă medievală aflate la mitropolia din Timişoara. Am promis cu aproximaţie jumătatea lunii iunie şi am planificat treaba astfel.

Un telefon de la prof. Suciu mă anunţă că nu se ştie dacă vom mai putea merge la Timişoara deoarece la Paris unde a fost plecat Dr. N. Corneanu pentru o hirotonisire, s-a întîmplat un scandal monstruos. „Cum n-ai citit Le Monde, n-ai ascultat postul de radio „Europa Liberă". I-am răspuns că nu.

Mergînd la domiciliul lui Suciu, după un text propus spre colaborare,

acesta mi-a povestit cei cu scandalul de la Paris, afirmînd că acolo urma să se căsătorească în acea la acea biserică, fata unui prieten de-al lui pe nume Popovici, cu care a fost închis şi care l-a făcut pe un francez să treacă la ortodoxism. Ulterior am plecat la Timişoara cu prof. Suciu, unde am făcut reportajul despre operele de artă medievală.

Intr-o seară prof. Suciu s-a pilit şi mergînd la Muzeul din Timişoara, unde ştia că trebuie să meargă sursa, s-a dat drept reporter de Radio şi a folosit numele sursei. L-am mustrat pentru aceasta în drum spre gară, şi a spus că a vrut să se amuze. La gară l-a condus pe prof. Suciu, lectorul universitar, Moţiu, bun prieten cu acesta. La fel l-am cunoscut pe aşa zisul scriitor Aurel Cosma, senil şi tîmpit, şi alţi foşti miniştri pe vremuri, prieteni cu prof. Suciu, pe care sursa nu-i cunoaşte şi nu le-a putut reţine numele.

L-am mai cunoscut cu acest prilej pe Ion B. Mureşianu, preot şi responsabilul tipografiei mitropoliei din Timişoara, prieten foarte bun cu prof. Suciu. A ţinut să-mi releve cît a făcut el pentru comunişti într-o perioadă foarte grea, şi că putea să ajungă foarte mare, dar „îşi păstrează demnitatea şi cinstea, iar acei comunişti români de origine ebraică nici ei nu mai sînt mari acum".

Alte discuţii care să prezinte interes nu au mai fost purtate cu acest prilej.

„MIHNEA".

N.L. Suciu Ioan Dimitrie, fost condamnat, se află în supravegherea informativă generală la ind. 103/a, unde va fi exploatată nota în copie.

Cpt. PAU IOAN.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, ff. 70–71.

134. 1972, septembrie, 26, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Pascu Iuliu".

MINISTERUL DE INTERNE
I.M.B. SECURITATE
103/A/P.I./26.IX.1972.

Strict secret.
Ex. nr. 1
Dos. nr. 38570/00318

NOTA INFORMATIVA

In zilele de 22 şi 23 crt. Sursa a încercat de mai multe ori să-l viziteze la domiciliu pe cercetătorul IOAN DIMITRIE SUCIU, fost condamnat, iar în seara zilei de 23, la orele 21, a reuşit să comunice cu el la telefon.

In ziua de 24 crt., la orele 11, l-a întîlnit la Biblioteca Academiei R.S.R. Discuţiile purtate au fost nesemnificative în legătură cu cercetările sale privind istoria Banatului şi în legătură cu moartea scriitoarei Anişoara Odeanu.

Informator: „Pascu Iuliu".

N.L. IOAN DIMITRIE SUCIU, fost condamnat, recent i s-a deschis dosar de urmărire informativă, fiind semnalat cu unele comentarii ostile şi legături suspecte cu foşti condamnaţi. Informatorul întradevăr l-a căutat la telefon în intenţia de a realiza o întrevedere cu el la domiciliu dar nu a fost invitat aşa cum preconizam noi. Informatorul pleacă din ţară pt. 30 zile, iar după revenire vom găsi o modalitate de a-l vizita totuşi la domiciliu pe obiectiv, unde avem instalate măsuri speciale.

Căpitan,
PAU IOAN.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 73.

135. 1972, octombrie, 19, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea".

MINISTERUL DE INTERNE
I.M.B. SECURITATE
103/A/P.I./19.X.1972.

Strict secret.
Ex. nr. 1

NOTA INFORMATIVA

Sursa relatează următoarele: în diferite discuţii avute cu Ioan Dimitrie Suciu, la telefon, în ultimul timp, a reieşit că este foarte supărat că editura unde a predat cartea despre revoluţia din Banat din anul 1848, l-a privat de circa 25000 lei neplătindu-i drepturile de autor, socotind că face parte din lucrările de plan din cadrul Institutului unde lucrează. Se văita şi înjura noile legi ale editurilor.

Intruna din convorbiri a insistat să merg împreună cu el la Timişoara, la invitaţia Mitropolitului Banatului, Dr. N. Corneanu.

Am acceptat invitaţia şi plecarea s-a stabilit pentru ziua de 18 octombrie a.c., la orele 8,30, cu maşina Mitropoliei din Timişoara. I.D. Suciu îmi spunea că are anumite interese de a fi alături de Mitropolit şi altele la editura din Timişoara.

In altă ordine de idei şi cu alt prilej, sursa îşi aminteşte că I.D. Suciu

discutînd despre un coleg de-al lui de Institut, anume Alexandru Porţeanu, îl caracteriza drept „om al securităţii". Acelaşi lucru l-am auzit şi de la alţi cercetători din Institut: Traian Udrea şi Vasile Netea. Traian Udrea, chiar ma sfătuit să mă feresc de Al. Porţeanu, povestind o întîmplare dintr-o deplasare la Budapesta unde el a avut unele discuţii şi [...] lucru ce s-a aflat, respectiv de către M. Constantinescu şi apoi i-a mers greu cu alte deplasări în străinătate.

Informator „Mihnea".

N.L. Suciu Ioan, fost condamnat este lucrat prin D.U.I. la ind. 103/A. Traian Udrea este candidat la recrutare la Lt. Leti O. Copie de pe notă la materialul privind pe cei semnalaţi.

Cpt. Pau Ioan.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 72.

136. 1972, octombrie, 24, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de un agent care nu îşi divulgă identitatea, şi nu foloseşte pseudonim.

I.M.B. – SECURITATE
103/A/PI/24.X.1972

STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

Sursa relatează despre IOAN D. SUCIU, cercetător ştiinţific la Institutul de istorie Nicolae Iorga. Sursa s-a deplasat săptămâna trecută – zilele de 18–19 X. a.c. cu IOAN SUCIU şi mitropolitul Nicolae al Banatului la Timişoara, la invitaţia lui ION D. SUCIU cu maşina mitropoliei – Volgă neagră [...] VASILE NETEA coleg de-al lui I.D. SUCIU, care „doctor" (de reţinut fină ironie), ziarist burghez liberal prăfuit şi nărăvit a uitat să-l treacă în nu ştiu ce tratat de istorie pe unchiul lui SEVER BOCU (?!). Aici mitropolitul NICOLAE s-a mirat aflînd că I.D. SUCIU îi este nepot [...] mitropolitul l-a întrerupt şi a spus că în afară de faptul că i-a citit cărţile l-a văzut la Viena vorbind despre Al. I. Cuza cu pricepere, pasiune şi simţire românească. Ori, I.D. SUCIU [...]

Curios? I.D. SUCIU laudă politica, îşi dă seama că el şi alţii ca el nu ar fi avut posibilitatea să scrie cărţi, să-şi revină la o viaţă onorabilă. Aceasta pe de

o parte, pe de altă parte expresia lui obişnuită „partidul în marea lui bunătate" revine ori de cîte ori vrea să ironizeze un fapt, o întîmplare, o situaţia. Aşa de pildă povestind peripeţiile redactorului de editură pentru literatură MIHAIL SORA care a făcut parte din mişcarea de rezistenţă franceză iar apoi, venit în ţară n-a fost primit în partid decît acum recent zice „în sfîrşit, partidul în marea lui bunătate a catadicsit să-i recunoască meritele, că [...]

Ei, dar unde sînt întîlnirile noastre din casele lui GEORGESCU şi HARIMAN, actualele case ale Institutului de studii sud-est europene de pe str. I.C. Frimu lîngă ambasada italiană, cînd chefuiam şi puneam ţara la cale, deşi atunci 1944–45 străinii, americani, francezi, englezi, ne spuneau şi pe bună dreptate că americanii n-o să intervină niciodată spre a ne scăpa de ruşi".

Si, din vorbă în vorbă, mitropolitul povesteşte o întîlnire cu episcopul TRIFA din Detroit în Suedia acum cîţiva ani, cînd i-a zis d-lui TRIFA, fost mare legionar, de ce nu se împacă odată cu ortodocşi lui ANANIA, de ce nu acceptă să vină în ţară, nu-şi dă seama că aşa aduce deservicii românilor de acolo contribuind la deznaţionalizare.

– Nu – ar fi răspuns dl. TRIFA, voi sînteţi vînduţi comuniştilor, noi n-o să renunţăm niciodată. I.D. SUCIU condamnă şi el atitudinea legionarilor de peste hotare, dar povesteşte cu căldură despre biserica înălţată PAMFIL SEICARU lîngă Orşova cum era să fie acesta omorît de unguri în primul război mondial şi-a scăpat aci lîngă Orşova apoi cînd a ajuns bogat a ridicat biserică.

Stie că PAMFIL SEICARU a scris despre România, finanţat de aici în 1969–69, că ar fi fost chiar invitat în ţară etc.

Popas la Mehadia, căutat documente despre cronicarul STOICA de Haţeg, nimic deosebit. Masa la seminarul din Caransebeş, discuţii oneste cu aluzii la trecutul bisericii ortodoxe române şi lupta ei cu biserica sîrbească cu uniţii, etc.

Discuţii aprinse între I.D. SUCIU şi un popă tînăr cu ochelari ANCULIA despre personalitatea lui ANDREI SAGUNA. SUCIU, evident îl descreditează îl atacă pe SAGUNA, nu-i recunoaşte anumite merite şi spune că se ocupă acum de viaţa şi „opera" lui.

La Timişoara în 19.X.1972 joi, sînt invitat să iau parte la o şedinţă – semiconsistoriu – cu diverşi invitaţi, popi şi civili în care este supusă discuţiei de către mitropolitul NICOLAE o viitoare istorie a bisericii ortodoxe în Banat şi care urmează să fie scrisă de cunoscutul banatolog I.D. SUCIU.

Invitat să vorbească I.D. SUCIU se dezlănţuie în cîteva tirade de un patriotism local depăşit. Aminteşte că vrea să continuie o tradiţie lăsată neatinsă de strămoşul lui VICENTIU BABES şi că se consideră deşi plecat la Bucureşti ca făcînd parte din această eparhie şi-i sărută – simbolic evident – dreapta

sfîntului mitropolit. Se contrazice imediat şi dă alt curs discuţiei şi felului cum v-a organiza capitolele de la romani pînă în prezent.

Este întrebat între altele dacă v-a da curs luptelor religioase cu sîrbii. Da, desigur aceasta-i istoria. Nu face nici un fel de aluzie la politica actuală, nu condamnă, nu atacă vehement, se simte doar o uşoară umbră de regret din ceea ce spune pentru trecutul pierdut pentru totdeauna pentru cei ce nu mai sînt.

Prieteni mai apropiaţi, un fost ministru fără portofoliu Viorel Cosma, un bătrînel care „circulă" între senilitate şi prostie curentă, IOAN B. MURESIANU de la tipografie cu care se ciondăneşte şi încă vreo două persoane fără importanţă. De faţă cu ei nu se lansează în tirade din acele cu „partidul în marea lui bunătate, etc..."

La masă seara se discută mai mult istorie şi despre două documente de artă religioasă. Mitropolitul se dovedeşte încă odată un bun român contemporan şi foarte atent cu ceea ce se întîmplă de la mici amănunte din ziar, „Scînteia", etc. pînă la emisiuni de televiziune „Tinerii despre ei înşişi". Da, un destoinic susţinător al politicii statului, unul dintre noii oameni pe care i-am întîlnit aşa de bine pregătiţi, subtili şi abili în a crea o atmosferă favorabilă hotărîrilor ce se iau zi de zi. Sursa a plecat în noaptea de joi spre vineri singură la Bucureşti.

La Bucureşti, luni 23.X.1972 sînt nevoit să merg la I.D. SUCIU acasă după o hîrtie. Mă copleşeşte cu aprobări la ceea ce a făcut partidul cu „doctorul" V. NETEA care nu se mai sătura publicînd şi a făcut şi greşeli politice în discursuri ţinute în Transilvania despre Avram Iancu.

Nu mai înjură editurile că a reuşit să scoată ceva.

N.L.

SUCIU IOAN, fost condamnat este lucrat prin D.U.I. pentru manifestări ostile prezente.

CORNEANU NICOLAE, este cunoscut în evidenţele Dir. I-a, serv. 4, unde vom trimite un extras din prezentul material privind pe cel semnalat.

Ultima parte a notei se confirmă şi prin măsurile A.T.I. instalate la domiciliul lui SUCIU IOAN.

Cpt. Pau Ioan

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, ff. 63–65.

137. 1972, octombrie, 28, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Zamfir”.

I.M.B. – SECURITATE
Primit: cpt. Ionescu Petre
Sursa: „Zamfir”
Data: 28.X.1972

STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

Sursa declară despre SUCIU D. ION următoarele:

Am dat telefon lui SUCIU (cu care am fost în foarte bune relaţii) reproşîndu-i că m-a uitat şi rugîndu-l ca să-l ajute pe fiul meu care – am zis – că este pasionat colecţionar de monede, să-i procure cărţi de numismatică şi să-l introducă în cercul lor.

IONICA SUCIU m-a primit acasă la 25 oct. 1972, mi-a dat 2 numere vechi de Magazin Istoric pentru colecţia fiului meu, mi-a promis să-l sprijine pe fiul meu şi cu această ocazie am avut cu el o lungă convorbire. El mi-a relatat următoarele:

Intîi mi-a făcut o incursiune în trecutul său, arătîndu-mi teza de doctorat în 1942 cînd avea 25 de ani, precum şi acte care atestau funcţiile universitare pe care le-a avut la Universitatea Bucureşti – catedra istorie-preparator, şef lucrări, asistent.

Mi-a spus că momentul crucial al vieţii noastre a fost anul 1948 cînd ruşii prin spionaj au reuşit să aibă secretul bombei atomice. Pînă atunci americanii aveau supremaţia militară, dar „imbecilii (numai aşa asociază cuvintele imbecilii de americani) nu au tras foloase pînă în 1948 cînd puteau spune ruşilor să intre în frontierele lor şi ruşii de frică s-ar fi retras. Americanii au pierdut ocazia şi cu aceasta totul s-a pierdut. El a încercat să părăsească ţara, a fost condamnat şi a executat 4 sau 5 ani. Familia sa, adică vara sa, soţia lui RICA GEORGESCU care are o bună poziţie materială acolo puteau să intervină să-l cumpere dar n-au vrut crezînd că va fi o povară pentru ei. El a rămas aici, a fost ţinut în umbră, profesor pe la Poarta Albă şi Constanţa pentru ca apoi să vină momentul 1958 ca să-l aresteze sub pretextul că s-ar fi opus la unificarea P.S.D. cu P.C.R. In realitate 1958 a însemnat anul în care trupele ruseşti părăseau ţara noastră.

Conducerea ţării de frică să nu se întîmple vreo revoluţie ca în 1956 în Ungaria a dat mînă liberă organelor puterii locale şi securităţii să aresteze pe toţi acei suspecţi şi consideraţi periculoşi şi aşa a fost şi el arestat, acesta este motivul. A fost închis în 1958 dar în 1964 în august a fost eliberat. Regimul nu ar fi făcut această măsură dacă nu i s-ar fi impus, căci în 1964, anul aşa-zis

al independenţei ţării, România a încercat o apropiere de S.U.A. care să le garanteze independenţa şi să dea credite. Americanii au condiţionat acest ajutor cerînd: eliberarea deţinuţilor politici şi libertatea individului (adică să lase pe fiecare să plece din ţară care vor).

Regimul politic al României a fost de acord cu primul punct, al doilea a fost inacceptabil şi s-a motivat că ar pleca toţi tehnicienii, inginerii, doctorii, tineretul. Astfel explică el eliberarea din 1964.

I s-a creiat situaţia de a lucra la Institutul de istorie „N. Iorga". Acolo a publicat şi scris multe articole şi tratate, unele traduse şi în limbi de circulaţie mondială. Astfel mi-a arătat una tradusă în spaniolă (Contribuţia românilor la războiul din Mexic 1892). Pentru aceasta a primit o scrisoare de la fostul ambasador mexican la O.N.U. în care acesta îi mulţumeşte că „a învăţat istoria ţării sale din lucrarea lui I.D. Suciu".

Secretarul de partid de la institut mai de mult i-a propus să-l facă membru de partid. El a refuzat spunîndu-i „ar fi cea mai mare tîmpenie deoarece toţi care vor afla aceasta (colegi, prieteni, cunoştinţe) vor spune că licheaua de SUCIU a intrat şi la comunişti pentru ciolan, iar conducerea partidului va critica pe secretarul de partid că a băgat în partid asemenea lichea.

Nu i s-a mai propus altă dată.

Munceşte enorm, acum trebuie să-i apară 3 cărţi, scria un studiu despre Vuia. S-a specializat şi scrie istoria Banatului şi a Transilvaniei unde noi nu avem istorici şi unde trebuie dată o replică sîrbilor şi ungurilor care în lucrări istorice documentate, discret şi voalat afirmă că Banatul, respectiv Ardealul este al lor. Astfel, sîrbii într-o lucrare Congresul ilirilor de la Timişoara 1778? afirmă discret aceasta şi ungurii la fel. Or, SUCIU este singurul istoric specializat pentru aceste 2 provincii româneşti. El nu s-a căsătorit, este combinat cu o doamnă Berindei care stă în Sinaia şi care acum este plecată la Londra-Paris la un frate.

SUCIU are ambiţia să scrie multă istorie deoarece nu are familie, nu are copii, viaţa sa este terminată, vrea să rămână în conştiinţa bănăţenilor, vrea să se scrie despre el 2–3 sute de ani. De altfel mi-a arătat o felicitare de la mitropolitul Banatului care mereu de Crăciun şi de Paşti îl felicită şi mulţi îl apreciază şi respectă numai că a fost invitat la un congres al istoricilor la Sofia şi securitatea nu i-a dat paşaport, l-a invitat academia de la Belgrad să ţină 3 conferinţe la Belgrad, Vîrşeţ şi altă localitate, dar nu i s-a dat paşaport deşi el s-ar întoarce, este conştient că la vîrsta lui (este bătrîn) şi nu are ce mai face acolo. De altfel rămîn în străinătate oameni verificaţi-comunişti, reacţionarii se întorc.

Astfel, ROSCA matematician (îl cunosc) vărul lui DAN BRĂTIANU, i s-a dat voie să plece, a plecat în Franţa, nu s-a mai putut acomoda şi s-a întors, iar TOMAZIU GIGI (îl cunosc) picta, i s-a dat voie să plece, a plecat la

Londra, a făcut o expoziţie de tablouri, a fost fiasco şi s-a retras la Paris unde trăieşte, are noroc că are o pensie de la Inteligence Service în care a lucrat.

S-a întîlnit la academie cu Cernovodeanu Dan care a fost scos de la naflatină, fiind specialist în heraldică cu ocazia facerii stemelor în judeţe. Acesta i-a arătat paşaport pentru Belgia şi în plus îi apare şi o carte la Editura ştiinţifică despre heraldică unde va încasa 80.000 lei.

El, SUCIU, nu-şi explică dece i s-a dat paşaport lui CERNOVODEANU şi lui nu?

A venit un istoric american în ţară cu care el a avut o convorbire. (In America există un interes pentru România au 3 catedre de Istoria românilor. Acest profesor american l-a întrebat cum se explică că I.D. SUCIU a avut o laborioasă activitate pînă în 1947 cînd încetează cu scrierile şi apoi apar opere istorice scrise de el, după 1965, la care Suciu a răspuns: am fost închis politic 10 ani, iar restul drăguţul de partid m-a ţinut în umbră, nu mi-a dat posibilitate să lucrez în această ramură. Americanul a rămas uluit şi s-a mirat cum a putut să fie închis şi să facă 10 ani, la care SUCIU i-a replicat „să fii sănătos dar alţii au făcut şi 20 ani" cu care l-a lăsat pe american perplex.

A fost la înmormântarea lui Nelu Martin (tineretul P.N.T) [...] a fost şi el mai de mult cîteva luni în urmă. Acolo în biserică colegii de lot ai lui Martin au purtat catafalcul pe umeri dar SUCIU zice că biserica era plină de figuri cunoscute din puşcării.

Pe unii îi cunoştea după nume, alţii după figurim şi toţi aceştia îmbătrîniţi, palizi i-a reamintit spectrul Aiudului şi altora după care 3 zile n-a mai fost bun de nimic.

Este mulţumit că scrie că are activitate publicistică istorică de pe urma căreia a avut şi satisfacţii materiale, dar este nemulţumit că nu s-a realizat, nu a putut da tot ce ar fi vrut şi ar fi putut. I s-a propus cadru universitar la Craiova sau Timişoara, a refuzat, în provincie sînt mari mîncătorii între cadre didactice.

Scrie, va scrie şi va cerceta mult, are material documentar vast, s-a resemnat, aşteaptă bătrîneţea, moartea, este învins.

„Zamfir"

N.B.

SUCIU ION, fost condamnat c.r. este lucrat prin D.U.I. la vir. 103/A. Informatorul a fost dirijat spre acesta deoarece s-au cunoscut bine în timpul detenţiei şi s-au văzut şi după punerea lor în libertate. In plus faţă de notă – informatorul – ne-a relatat şi despre o lucrare în manuscris a lui Suciu pe care a dat-o înainte de arestare unui amic şi pe care a distrus-o din teamă de

a nu avea neplăceri. Cele relatate în notă se verifică cu materialul rezultat din mijloacele T.O. instalate la domiciliul lui Suciu.

Informatorul a fost instruit să-l mai contacteze pentru a ne comunica în continuare preocupările şi manifestările acestuia.

Nota se va exploata la materialul celui în cauză.

cpt. Ionescu P.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, ff. 74–78.

138. 1972, noiembrie, 2, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Popescu".

Nr. 21267/1/G.P./0083
din 2.XI.1972

STRICT SECRET
„Popescu"

NOTA INFORMATIVA

In legătură cu I.D. SUCIU sînt de menţionat următoarele:

Locuieşte în Bucureşti. Este însă de origine bănăţean. Are vîrsta de peste 50 ani.–

Lucrează ca cercetător la institutul de istorie „N. Iorga" din Bucureşti.–

La Timişoara a sosit în seara zilei de 18 octombrie 1972 împreună cu DIACONU de la radio-televiziunea din Bucureşti care a înregistrat pe bandă de magnetofon interviul pr. IOAN B. MURESIANU în legătură cu colecţia de artă veche bisericească din subsolul catedralei mitropolitane din Timişoara, care va forma obiectul muncii misiunii de cca. 15 minute la radio.–

Cei menţionaţi au fost cazaţi la Mitropolie.–

In după masa zilei de 19 octombrie 1972 s-a ţinut la reşedinţa mitropolitană o întrunire cu specialiştii în istorie din Timişoara la care au participat cca 12 persoane dintre care pr. GHEORGHE COTOSMAN – pensionar, pr. CONSTANTIN COMSULEA – consilier, pr. IOAN B. MURESIANU, I.D. SUCIU, DIACONU, ARDELEANU, Dr. AUREL COSMA, LUPESCU, NABADAN şi alţii. Cu acest prilej I.D. SUCIU a făcut o expunere asupra subiectului pe care urmează să-l lucreze şi anume „istoria eparhiei Timişoarei şi Caransebeşului", care va fi publicat în revista oficială „Mitropolia Banatului" şi se intenţionează apoi să se facă şi să apară în broşuri extrase.–

I.D. SUCIU a plecat la Bucureşti în ziua de 20 octombrie a.c. cu accelerat de seara.–

Din cele ce ştiu a luat contact cu Dr. AUREL COSMA – vechi prieteni şi cu d-na BULBUCA văduva Dr. BULBUCA cu care este rudenie.–

Se spune că cei în cauză a suferit detenţiune, motivul nu-l cunoaştem.–

Din spusele lui VIOREL TIGU, SUCIU s-ar fi exprimat urît în colecţia de la subsolul catedralei în faţa unui grup de clujeni dintre care a făcut parte şi un asistent de la Institutul de Istoria artelor din Cluj, de profesorul PASCU de la Cluj.–

„Popescu"

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, ff. 9–10.

139. 1972, noiembrie, 4, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea".

MINISTERUL DE INTERNE
I.M.B. SECURITATE
103/A/P.I./04.XI.1972

Strict secret.
Ex. nr.
Dos. 68295/0021.

NOTA INFORMATIVA

Sursa relatează: fiind chemată la I.D. Suciu acasă săptămîna trecută pentru a-i înapoia nişte bilete de tren pe ruta Buc. Timişoara de care avea nevoie, i-a făcut o vizită acasă.

In acest timp a sunat telefonul şi Suciu a vorbit cu istoricul Traian Udrea, specialist în probleme de istorie ale celui de-al doilea război mondial, care tocmai se întorsese din Polonia, unde a participat la un colocviu ştiinţific internaţional la Zamolsc. Vorbeşte şi sursa cu Traian Udrea la telefon, pentru că-l cunoştea şi după ce închide telefonul zice: „Dar sînteţi prieten ccu Traian Udrea?.

– O, da, răspunde Suciu, e un băiat foarte bun. E împotriva lui C.C. Giurescu şi apoi este şi el un dezavuat.

– Cum adică?.

– Ei, zice, ce şti, eşti tînăr, ăsta a luptat şi el şi i se pare că a ieşit altceva. Vine acuma pe la mine. Să nu ne găsească bînd coniac pentru că lui nu vreau să-i dau.

După cîteva minute sursa a plecat de la Suciu.

A doua zi, Traian Udrea vine pe la locul de muncă al sursei cu treburi de serviciu, oficiale şi zice": „Cum dracu de eşti prieten cu I.D. Suciu că ăsta nu acceptă pe oricine?."

– Ei, zic, l-am cucerit fiind modest şi corect cu el.. Ce mai era prin Polonia? Aia trăiesc mai bine?.

– Nu, au ce cumpăra, dar nu au bani, de aceea nu sînt cozi
– Dar Ruşii?.
– Ruşii sînt ca la ei acasă
– Aiurea!!.
– Aşa mi s-a părut şi în colocviu, tot ei au dominat.
– Asta e altceva. V-ar părea bine să fie şi la noi aşa?.
– Eu ştiu?!. Te gîndeşti la Balş probabil, perioada 1946–1950, cînd familia mea era la putere şi rîde.
– A nu, aşa chestie de nuanţă politică în sensul de cum ar fi mai bine.
– Dracu ştie cum ar fi mai bine!!.
Cu aceste zise am încheiat dialogul şi ne-am despărţit.

Informator: „Mihnea".

N.L. Suciu Ioan, fost condamnat este lucrat prin D.U.I. fiind semnalat cu manifestări ostile şi lucrări de sertar.

Traian Udrea, coleg de serviciu cu primul este cunoscut în evidenţe la Serv. 1/B., unde va fi dată copia notei spre ştiinţă. O copie a notei va fi conexată la D.U.I.

Cpt. Pau Ioan.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, ff. 60–61.

140. 1972, noiembrie, 10, Bucureşti. Adresă expediată de I.S.M.B. inspectoratului de Securitate al judeţului Caraş-Severin.

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA
MINISTERUL DE INTERNE
CONSILIUL SECURITĂŢII STATULUI
I.M.B.-SECURITATE
103/A/PI/0078618 din 10 NOE 1972

STRICT SECRET
Ex. nr. 2

Către,
INSPECTORATUL JUDEŢEAN CARAŞ-SEVERIN – SECURITATE

Urmare adresei dv. 1/GL/005931 din 8.XII.1971 trimisă Direcţiei I-a, rezultă că informatorul „Avram Ion" îl cunoaşte bine pe numitul SUCIU IOAN şi se află în relaţii apropiate cu el.

SUCIU IOAN, fost condamnat c.r. în două rînduri, este semnalat în prezent cu manifestări ostile regimului nostru şi intenţia de a scrie unele lucrări de sertar cu conţinut duşmănos. De asemenea este cunoscut ca pederast.

Rugăm a analiza posibilitatea trimiterii informatorului la Bucureşti pentru a-l contacta pe SUCIU IOAN, la domiciliul său, deoarece acesta din urmă fiind cercetător principal la Institutul de istorie „N. Iorga" lucrează mai mult la domiciliu, în ideea de a stabili în deosebi atitudinea lui în prezent.

Rugăm a comunica dacă poate fi trimis şi eventual cînd va sosi în Bucureşti.

ADJ. AL ŞEF SECURITĂŢII
MUNICIPIULUI BUCUREŞTI
Colonel,
Caraman Mihai

SEFUL SERVICIULUI
Lt. col.
Burac Ion

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 25.

141. 1972, decembrie, 14, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Alexandrescu".

MINISTERUL DE INTERNE
I.M.B. SECURITATE.
103/A/P.I./14.XII.1972

STRICT SECRET
Ex. nr.
Dos. 74688/0031

NOTA INFORMATIVA

In ce priveşte chestiunea privitoare la I.D. SUCIU pot să declar următoarele: îl cunosc din 1966, cînd am fost mutat la Institutul de Istorie N. Iorga. Suciu în acea epocă era preocupat de recunoaşterea doctoratului său de către comisia superioară de diplomă din Ministerul Învăţămîntului. După recunoaşterea doctoratului, a început o activitate intensă ştiinţifică, chiar cu sacrificarea sănătăţii sale.

Pentru redactarea cărţilor sale a depus un zel excepţional, care i s-a şi recunoscut prin tipărirea acestor lucrări.

Stiu că el a fost un mînuitor de condei vechi, că a fost asistent al Universitate şi după propriile sale declaraţii a făcut ziaristică la Galaţi, sau în alt oraş, unde a dirijat o publicaţie socialistă.

Este un om temperamental, uneori prea viu. In această cauză precum şi pentru realizarea unei anumite perspective personale asupra problemelor sale ştiinţifice, discuţiile sale în şedinţele de lucru ale Institutului au un accentuat caracter polemic. Intre altele a susţinut polemici cu Cornelia Bodea, care este azi plecată în U.S.A. pentru a ţine cursuri de Istoria Românilor la o universitate americană.

In Institut este apreciat ca un om care-şi vede de treabă, poate uneori cu prea multă luptă pentru asigurarea poziţiei sale ştiinţifice şi afirmarea că prin poziţia sa serveşte cauza ştiinţei istoriei Banatului, pe care o consideră în cadrul local ca disciplină reprezentată de el în bună măsură.

Mai ales pentru această din urmă consideraţie, a fost de multe ori în deplasare în Banat, la Timişoara şi în alte oraşe unde a fost invitat şi primit ca un reprezentant al istoriografiei bănăţene.

Omul este preocupat exclusiv de aceste probleme, pe care le consideră de interes major pentru el, la ora actuală.

Informator „Alexandrescu".

N.L. SUCIU IOAN DIMITRIE, a fost condamnat în două rînduri, este lucrat prin D.U.I. de către ind. 103/A, unde va fi dată copia notei spre ştiinţă. Informatorul nu se află în raporturi apropiate cu el şi nici nu-l poate vizita la domiciliu în viitor.

Lt. colonel,
STANCIU CONSTANTIN.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, ff. 58–59.

142. 1972, decembrie, 19, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Popescu Ion”.

Primit: lt. col. Derscanu Gh.
Sursa: „POPESCU ION”
19 decembrie 1972
Locul: „BOTEV” STRICT SECRET
Ex. 1

NOTA

Printre persoanele care în ultimul timp l-au vizitat pe mitropolitul CORNEANU din Timişoara, se află şi ION D. SUCIU din Bucureşti – originar din Banat – cercetător ştiinţific la Institutul de Istorie N. IORGA de pe lîngă Academia R.S.R.

I.D. SUCIU s-a referit printre altele la faptul că a fost o vreme deţinut, la proces fiind asimilat unui grup de legionari. El a pretins că n-a fost niciodată legionar dar că în trecut n-a înţeles aşa cum înţelege astăzi – cursul evenimentelor (SUCIU e înrudit cu o familie de naţional-ţărănişti notorii, numită BOCU). Potrivit spuselor sale, în perioada antebelică a avut legături cu tineri de vîrsta sa care erau membri de partid şi a publicat o revistă cu direcţie progresistă.

Ţinînd seama de preocupările sale, pe lîngă studiile ce le publică în revistele de specialitate, se ocupă şi cu probleme de istorie bisericească pregătind o monografie a mitropoliei Banatului.

Lucrînd la Institutul de istorie cunoaşte numeroase persoane cu funcţii de răspundere [...] Vrînd să pară bine informat, I.D. SUCIU s-a referit în cîteva rînduri la [...] „cuscrul” – cum se pare că i se spune în anumite cercuri – despre care afirmă că „a fost numit secretar al Comitetului Central la cererea Moscovei”.

SUCIU a mai declarat că „Uniunea Sovietică exercită presiuni” [...] asupra desfăşurării vieţii noastre interne, punînd pe seama acestui fapt şi scoaterea de pe afiş a piesei „REVIZORUL” în regia lui PINTILIE.

Potrivit opiniei lui SUCIU, e un mare privilegiu pentru ţara noastră [...] E adevărat – mai spunea el – că situaţia decurgînd de aici impune să „se strîngă şurubul” în multe sectoare, cum este cel publicistic, dar că trebuiesc consimţite atari sacrificii.

– Popescu I.–

N.B.

Nota în copie va fi îndrumată la I.M.B. 106/B., unde SUCIU D. ION este în atenţie.

Informatorul n-a primit sarcini pe lîngă acesta, întrucît nu a ridicat probleme care să intereseze în mod deosebit securitatea.

Lt. colonel,
Dersecanu Gh.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, ff. 79–80.

143. 1973, martie, 1, Bucureşti. Notă-raport elaborată în cadrul I.S.M.B. referitoare la dosarul de urmărire informativă deschis pe numele lui I.D. Suciu.

MINISTERUL DE INTERNE
– I.M.B. SECURITATE –
Nr. 8912

103/A/PI/1.03.1973
STRICT SECRET
ex. nr. 2

NOTA – R A P O R T
– privind dosarul de urmărire informativă „SURU".

In baza aprobării tov. general locotenent GRIGORE RADUICA, la data de 23.II.a.c. am trecut la finalizarea dosarului de urmărire informativă privind pe SUCIU IOAN DUMITRU, fost condamnat c.r., cercetător principal la Institutul de istorie „N. IORGA" Bucureşti.

Cel în cauză a fost semnalat cu manifestări ostile şi aprecieri denigratoare la adresa politicii P.C.R. şi a unor conducători de partid şi de stat.

Datorită poziţiei sale ostile faţă de regimul socialist din România, SUCIU IOAN DUMITRU a făcut demersuri şi a încercat să stabilească legături cu diverse persoane din conducerea emigraţiei române reacţionare, care să acţioneze acolo pentru scoaterea lui din ţară, intenţionînd ca odată ajuns în Occident să publice mai multe lucrări cu conţinut ostil regimului.

[...]

De asemenea, a rezultat că a primit spre consultare o lucrare intitulată „JURNAL, PERIOADA 1940–1944" scrisă de GRIGORE GAFENCU, care a avut o difuzare restrînsă la nivelul conducerii de partid şi de stat şi care provenea de la tovarăşul CORNELIU MANESCU.

Conform ordinului tovarăşului prim adjunct al Ministrului de Interne,

general locotenent GRIGORE RADUICA, am acţionat în acest caz după ce „JURNALUL" a fost restituit celui de la care provenea.

La data de 23.II.a.c. a fost efectuată la domiciliul lui SUCIU IOAN o percheziţie domiciliară împreună cu organele de miliţie şi nu au fost găsite materiale care să prezinte interes pentru securitatea statului

[...]

ADJ AL SEF SECURITATII
MUNICIPIULUI BUCURESTI
Colonel,
Caraman Mihai

SEFUL SERVICIULUI
Lt. col.
Burac Ion

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, ff. 88–90.

144. 1973, martie, 7, Bucureşti. Notă referitoare la cazul I.D. Suciu întocmită în cadrul I.S.M.B.

7 martie 1973

NOTA

SUCIU IOAN DUMITRU, născut la 3 august 1917 în Lugoj, necăsătorit, doctor în istorie, neîncadrat politic, cercetător principal la Institutul de istorie „Nicolae Iorga" Bucureşti, cu domiciliul în Bucureşti str. Pompiliu Manoliu nr. 13, sector 3, în anul 1949 a fost condamnat la 3 ani închisoare pentru trecere frauduloasă a frontierei, fiind pus în libertate la expirarea pedepsei.

De asemenea, prin sentinţa 112 din 3.III.1959 a Tribunalului Militar Constanţa a fost condamnat la 10 ani închisoare şi 10 ani interdicţie corecţională pentru uneltire contra ordinei sociale prin agitaţie şi propagandă duşmănoasă fiind graţiat şi pus în libertate în baza Decretului 176/1964 la data de 3 august 1964.

La cîteva luni după punerea în libertate s-a angajat la Institutul de istorie „Nicolae Iorga", unde a avut o comportare corespunzătoare, bucurîndu-se de încrederea factorilor de răspundere de la locul său de muncă şi reuşind să publice pînă în prezent mai multe lucrări de specialitate.

In toată această perioadă SUCIU IOAN DUMITRU este cunoscut că faţă

de unele persoane apropiate din anturajul său comenta dușmănos evenimentele politice interne îndeosebi și făcea aprecieri denigratoare la adresa politicii P.C.R. și a unor conducători de partid și de stat.

Datorită poziției sale ostile față de regimul socialist din România, SUCIU IOAN DUMITRU mai ales în ultimul timp, făcea demersuri și încerca să stabilească legături cu diverse persoane din conducerea emigrației române reacționare, care să acționeze acolo pentru scoaterea lui din țară. Intenționa ca odată ajuns în Occident, să publice mai multe lucrări cu conținut ostil regimului, precum și „biografii ale fruntașilor P.N.T. care au murit în închisorile comuniste".

SUCIU IOAN DUMITRU, aprecia că ar putea realiza plecarea în Occident, dacă nu va reuși prin emigrația română reacționară, având o conduită ireproșabilă la locul de muncă și publicînd cît mai multe lucrări de specialitate. Considera că astfel conducerea Institutului de istorie „N. Iorga" va căpăta deplină încredere în el și-i va facilita plecarea într-o țară occidentală.

[...]

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, ff. 86–87.

145. 1973, martie, 10, București. Notă informativă furnizată Securității de agentul „Mihnea", după arestarea lui I.D. Suciu.

MINISTERUL DE INTERNE Strict secret.
I.M.B. SECURITATE Ex. nr. 1
103/A/P.I./10.III.1973 Dos. nr. 68295/0027.

NOTA I N F O R M A T I V A

Sursa relatează că vinerea trecută, ieri 9.III.73, o săptămînă, sursa urma să se vadă cu cercetătorul Traian Udrea de la Institutul de istorie „N. Iorga". Acesta o întreabă pe sursă dacă știe ceva de amicul comun I.D. Suciu. Nu, nu știam nimic. Bine zice Traian Udrea, am să-ți spun cînd ne vedem.

Urcam niște scări... Traian Udrea zice: „Sti că l-au închis, s-a dus la miliție și nu s-a mai întors acasă."

Aoleo! Zice sursa și se propteşte cu capul de bara de care se ținea cu mîna în semn de surprindere și compasiune.

[...]

Domnule zice sursa, avea o gură, mai ales cînd vorbea de C.C. Giurescu.

– A da, şi cu mine nu se avea prea bine, dar îmi pare rău, abia îşi revenise, scrisese şi el cîteva cărţi, dar...".

Il spune sursa cum I.D. Suciu l-a învinuit aproape public că ia mită de la C.C. Giurescu, la care Vasile Netea rîde în hotote şi apoi zice:

„Ei vezi cît era de periculos"... Parcă ar fi vrut să spună că I.D. Suciu îşi merită soarta...

O a treia persoană cu care sursa a venit în contact cu aceleaşi aspecte, este actorul Traian Stănescu. De data aceasta sursa care ştia despre I.D. Suciu aspectele relatate i-a adus la cunoştiinţă cele aflate. Traian Stănescu nu ştia nimic.

La toate cele ce i-a povestit sursa, Traian Stănescu a zis: „Nasoală chestie" şi după asta ne-am luat la revedere.

Informator: „Mihnea".

Căpitan,
PAU IOAN.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, ff. 170–171.

146. 1973, martie, 20, Bucureşti. Notă internă elaborată în cadrul I.S.M.B. referitoare la anchetarea lui I.D. Suciu aflat temporar în spitalul penitenciarului Văcăreşti.

MINISTERUL DE INTERNE
I.M.B. SECURITATE
103/A/P.I./20.III.1973

Strict secret.
Ex. unic.
D.U.I. nr. 8912.

NOTA
cu problemele ce vor fi discutate pentru clarificare cu SUCIU IOAN.

1. Aspecte privind atitudinea politică şi eventual intenţia de a pleca ilegal din ţară a numitului ANDRONESCU RADU, fost condamnat c.r., cuprins în S.I.G. la dos. 891. De luat declaraţie.

2. Aspecte referitor la discuţiile ostile purtate cu numitul PETREANU TEODOR PAUL TRAIAN şi la poziţia acestuia din urmă. PETREANU TEODOR TRAIAN PAUL este cuprins în S.I.G. la dos. 891, şi a făcut declaraţii în acest sens, precum şi în legătură cu intenţiile lui SUCIU IOAN de a pleca în străinătate şi de a desfăşura acolo activitate ostilă regimului socialist din România.

3. Aspecte legate de OMESCU ION, actor şi scriitor, în prezent plecat în

Franţa cu bursă de studii şi care se pare că nu va mai reveni în ţară. Dacă l-a solicitat să-i faciliteze plecarea din ţară şi ce probleme au discutat în acest sens. OMESCU ION a fost condamnat c.r. şi este cunoscut ca pederast.

4. Vom discuta despre însărcinările pe care i le-a dat lui ANA BERINDEI de a lua legătura cu RICA GEORGESCU şi BRINCOVEANU COSTI, angajat al postului B.B.C. pentru emisiunile în limba română, fost condamnat c.r., plecat din ţară în anul 1965, pentru ai facilita plecarea din ţară. ANA BERINDEI se află în S.I.G. la I.J. Prahiva – Securitate. Vom lua declaraţie.

5. Aceleaşi aspecte vor fi discutate şi în legătură cu VIORICA BULBUCA din Timişoara şi în plus despre materialele solicitate de RICA GEORGESCU de la SUCIU IOAN, pe care vrea să le scoată din ţară VIORICA BULBUCA cu ocazia plecării din luna feb-martie a.c.

6. Aspecte privind foşti condamnaţi c.r. care au emigrat sau au rămas în străinătate ilegal, în Occident, cu care SUCIU IOAN a fost în relaţii amicale şi pe care se pare că i-a solicitat să-l sprijine pentru a pleca din ţară. In acest sens amintim pe BRINCOVEANU COSTI, GRIGOROVICI LUCIAN (angajat al postului de radio „Deutche Velle" din Koln, fost condamnat c.r.); PETRENEL PAUL şi el fost condamnat c.r. emigrat în anul 1969. Despre aceştia SUCIU IOAN afirma cu cîteva luni în urmă că la plecarea din România, aceştia au promis că-l vor ajuta să ajungă în Occident.

7. Vom discuta şi referitor la alte persoane pe care le cunoaşte şi care în prezent se află în Occident. Amintim pe GORDAN VICTOR, medic, fost condamnat c.r., fugit din ţară în anul 1971.

8. Discuţii privind manuscrisul cu conţinut duşmănos, intitulat „Călătorul în noaptea română" pe care l-a avut redactat şi despre care afirmă că l-a distrus, la ce problematică se referea, cui anume i la lăsat spre păstrare şi ce persoane cunoşteau de existenţa lui. De asemenea despre cărţile pe care intenţiona să le scrie intitulate „Mătrăguna" şi „Istoria contemporană a României" cînd ajungea în Occident.

9. Discuţii despre atitudinea politică şi comportarea prezentă a numitului STANCIU LUCIAN (urmărit prin D.U.I. de Direcţia I, ca iniţiator al unei grupări subversive).

10. Discuţii privind atitudinea politică prezentă a unor colegi de serviciu, printre care CINCEA VIKY; UDREA TRAIAN şi NETEA VASILE (fost condamnat c.r.).

SUCIU IOAN DUMITRU, va fi adus în arestul miliţiei la data de 22 martie a.c., deoarece a terminat tratamentul la spitalul penitenciarului Văcăreşti.

Cpt. PAU IOAN.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, ff. 84–85.

147. 1973, iunie, 19, Bucureşti. Notă-sinteză elaborată în cadrul I.S.M.B. referitoare la activitatea „ostilă" regimului pe care a desfăşurat-o I.D. Suciu.

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL MUNICIPIULUI BUCURESTI
– SECURITATE –

103/A/PI/19 iunie 1973
STRICT SECRET
Ex. nr.

NOTA
privind pe numitul SUCIU IOAN DUMITRU

SUCIU IOAN DUMITRU, fiul lui Dumitru şi Ofelia, este născut la 3 august 1917 în Lugoj, necăsătorit, doctor în istorie, neîncadrat politic, fost cercetător principal la Institutul de istorie „N. Iorga" Bucureşti, cu domiciliul în Bucureşti str. Pompiliu Manoliu 13, sector 3.

In anul 1949 a fost condamnat la 3 ani închisoare pentru trecere frauduloasă a frontierei, fiind pus în libertate la expirarea pedepsei. De asemenea prin sentinţa 112 din 3.III.1959 a Tribunalului Militar Constanţa a fost condamnat la 10 ani închisoare şi 10 ani interdicţie corecţională pentru uneltire contra ordinei sociale, pentru agitaţie şi propagandă duşmănoasă, fiind graţiat şi pus în libertate în baza Decretului 176/1964 la data de 3 august 1964.

După punerea în libertate s-a angajat la locul de muncă amintit, unde a avut o comportare corespunzătoare, reuşind să publice pînă în prezent mai multe lucrări de specialitate.

In toată această perioadă, SUCIU IOAN DUMITRU este cunoscut că faţă de unele persoane apropiate din anturajul său comenta duşmănos evenimentele politice interne în deosebi şi făcea aprecieri denigratoare la adresa politicii P.C.R. şi a unor conducători de partid şi de stat.

Datorită poziţiei sale ostile faţă de regimul socialist din România, SUCIU IOAN DUMITRU, a făcut demersuri şi a încercat să stabilească legături cu diverse persoane din conducerea emigraţiei române reacţionare, care să acţioneze acolo pentru scoaterea lui din ţară, intenţionînd ca odată ajuns în Occident să publice mai multe lucrări cu conţinut ostil ţării noastre, precum şi „Biografii ale fruntaşilor P.N.T. care au murit în închisorile comuniste".

[...]

Fiind cercetat de către noi în legătură cu aspectele ce prezentau interes pentru securitatea statului, SUCIU IOAN DUMITRU a recunoscut parţial unele dintre faptele relatate mai sus şi i s-au luat declaraţii despre unele legături ale sale care se află în atenţia organelor de securitate în prezent.

In timpul judecării procesului pentru care execută în prezent pedeapsa în penitenciarul Văcăreşti, SUCIU IOAN DUMITRU a încercat să arate că acest proces se datorează organelor de securitate şi că l-a acceptat pe acesta pentru a un risca altul mai grav, pentru activitate ostilă regimului nostru.

Din conţinutul materialelor acumulate pe timpul urmăririi prin D.U.I. rezultă cu certitudine că SUCIU IOAN DUMITRU, este un element ostil regimului care doreşte să plece în Occident, de unde să acţioneze făţiş împotriva regimului socialist din România.

Cpt. Pau Ioan

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, ff. 97–98.

148. 1973, iunie, 19, Bucureşti. Notă-sinteză elaborată în cadrul I.S.M.B., referitoare la activitatea „ostilă" a lui I.D. Suciu.

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL MUNICIPIULUI BUCUREŞTI
– SECURITATE –

103/A/PI/19 iunie 1973
STRICT SECRET
Ex. nr.

NOTA
privind pe numitul SUCIU IOAN DUMITRU

SUCIU IOAN DUMITRU, fiul lui Dumitru şi Ofelia, este născut la 3 august 1917 în Lugoj, necăsătorit, doctor în istorie, neîncadrat politic, fost cercetător principal la Institutul de istorie „N. Iorga" Bucureşti, cu domiciliul în Bucureşti str. Pompiliu Manoliu 13, sector 3.

In anul 1949 a fost condamnat la 3 ani închisoare pentru trecere frauduloasă a frontierei, fiind pus în libertate la expirarea pedepsei. De asemenea prin sentinţa 112 din 3.III. 1959 a Tribunalului Militar Constanţa a fost condamnat la 10 ani închisoare şi 10 ani interdicţie corecţională pentru uneltire contra ordinei sociale, pentru agitaţie şi propagandă duşmănoasă, fiind graţiat şi pus în libertate în baza Decretului 176/1964 la data de 3 august 1964.

După punerea în libertate s-a angajat la locul de muncă amintit, unde a avut o comportare corespunzătoare, reuşind să publice pînă în prezent mai multe lucrări de specialitate.

In toată această perioadă, SUCIU IOAN DUMITRU este cunoscut că faţă de unele persoane apropiate din anturajul său comenta duşmănos evenimentele politice interne în deosebi şi făcea aprecieri denigratoare la adresa politicii P.C.R. şi a unor conducători de partid şi de stat.

Datorită poziţiei sale ostile faţă de regimul socialist din Romînia, SUCIU IOAN DUMITRU, a făcut demersuri şi a încercat să stabilească legături cu diverse persoane din conducerea emigraţiei române reacţionare, care să acţioneze acolo pentru scoaterea lui din ţară, intenţionând ca odată ajuns în Occident să publice mai multe lucrări cu conţinut ostil ţării noastre, precum şi „Biografii ale fruntaşilor P.N.T. care au murit în închisorile comuniste".

[...]

Trimis în justiţie a fost condamnat de către Judecătoria sectorului 3 Bucureşti prin sentinţa nr. 529 din 18.VI.a.c. la 2,6 ani închisoare.

Fiind cercetat de către noi în legătură cu aspectele ce prezentau interes pentru securitatea statului, SUCIU IOAN DUMITRU a recunoscut parţial unele dintre faptele relatate mai sus şi i s-au luat declaraţii despre unele legături ale sale care se află în atenţia organelor de securitate în prezent.

In timpul judecării procesului pentru care execută în prezent pedeapsa în penitenciarul Văcăreşti, SUCIU IOAN DUMITRU a încercat să arate că acest proces se datorează organelor de securitate şi că l-a acceptat pe acesta pentru a nu risca altul mai grav, pentru activitate ostilă regimului nostru.

Din conţinutul materialelor acumulate pe timpul urmăririi prin D.U.I. rezultă cu certitudine că SUCIU IOAN DUMITRU, este un element ostil regimului care doreşte să plece în Occident, de unde să acţioneze făţiş împotriva regimului socialist din România.

Cpt. Pau Ioan

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, ff. 156–157.

149. 1973, iunie, 19, Bucureşti. Referat de închidere a dosarului de urmărire informativă deschis pe numele lui I.D. Suciu, în urma arestării acestuia.

INSPECTORATUL MUNICIPIULUI BUCURESTI
SECURITATE

103/A/P.I./19 iunie 1973
STRICT SECRET
Ex. unic.

R E F E R A T
cu propuneri de închidere a D.U.I „SURU".

La data de 27 sept. 1972 s-a deschis dosar de urmărire informativă numitului SUCIU IOAN DUMITRU, fost condamnat c.r. în două rînduri, semnalat cu manifestări duşmănoase în prezent şi cu intenţia de a pleca în Occident unde să desfăşoare activitate potrivnică ţării noastre încadrîndu-se în rîndul emigraţiei reacţionare.

Pe parcursul urmăririi lui active s-au confirmat informaţiile iniţiale, rezultînd intenţia lui de a pleca în Occident unde să scrie mai multe lucrări cu conţinut ostil României socialiste printre care: „Călătorul în noaptea română"; „Mătrăguna"; „Biografia lui Iuliu Maniu" şi altele.

Folosind acest prilej a fost cercetat şi de către noi pentru a lămuri aspectele ce prezentau interes pentru securitatea statului.

SUCIU IOAN DUMITRU a recunoscut parţial unele aspecte pe care le cunoaştem privind poziţia lui duşmănoasă şi intenţiile de viitor şi a dat declaraţii despre activitatea unor legături ale sale care se află în atenţia organelor de securitate. Declaraţiile lui au fost trimise spre exploatare organelor de securitate interesate.

[...]

Avînd în vedere trecutul şi activitatea pe care intenţiona s-o desfăşoare în străinătate, apreciem oportun a semnala cazul numitului SUCIU IOAN DUMITRU, Direcţiei a IV-a, Serviciul de contrainformaţii penitenciare, spre a fi supravegheat informativ pe timpul executării pedepsei la care a fost condamnat.

Faţă de cele de mai sus,

P R O P U N E M:

– A se aproba închiderea D.U.I. privind pe SUCIU IOAN DUMITRU şi clasarea lui în arhivele C.I.D.

– Semnalarea numitului SUCIU IOAN DUMITRU Dir. IV-a serviciului

de contrainformaţii penitenciare pentru supravegherea lui informativă pe timpul executării pedepsei de 2,6 ani închisoare.

Cpt. Pau Ioan

DE ACORD
SEFUL SERVICIULUI
Lt. col. Burac Ion

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, ff. 99–100.

150. 1973, iunie, 22. Adresă înaintată de I.S.M.B. Serviciului de contrainformaţii penitenciare, în cuprinsul căreia este solicitată urmărirea informativă a lui I.D. Suciu pe durata executării pedepsei cu închisoarea.

MINISTERUL DE INTERNE
I.M.B. – SECURITATE
103/A/Nr. 0020988 din 22.6.73

STRICT SECRET
Ex. nr. 2

CATRE,
DIRECTIA IV-a
– Serviciul de contrainformaţii penitenciare –

Inaintăm alăturat o notă sinteză privind pe SUCIU IOAN DUMITRU, fost condamnat c.r. în două rînduri, care a fost lucrat de noi prin D.U.I. pentru activitate ostilă prezentă, aflat în prezent în penitenciarul Văcăreşti în executarea unei pedepse de 2,6 ani închisoare pentru infracţiunea prevăzută de art. 200 c.p.

Rugăm a fi supraveghiat informativ în continuare şi a comunica în timp util punerea lui libertate, spre a putea organiza măsurile necesare de supraveghere după executarea pedepsei.

Prim adj. al inspect. şef
şi şef al securităţii
General-maior,
Stan Nicolae

Seful serviciului
Lt. col.
Burac Ion

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 96.

151. 1974, martie, 12, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Florescu Ion”.

Primeşte Lt. Colonel Anane Ivan
Sursa: Florescu Ion
Data: 12 martie 1974

NOTA INFORMATIVA

Sursa informează următoarele:

Deţinutul SUCIU DUMITRU IOAN, pretins om de ştiinţă, îşi manifestă foarte subtil nemulţumirea de felul cum marile somităţi intelectuale sînt tratate de actualul regim, comparînd cu situaţia intelectualilor burghezi, care, atunci cînd greşeau, se ţinea cont de valoarea lor şi nu erau aruncaţi la un loc cu toţi pungaşi.

Foloseşte expresiile ironic „Partidul” în” marea lui bunătate” m-a pus la adăpost de furia poporului”.

Că procesul lui a fost mascat şi că adevărata cauza a arestării lui este faptul că şi-a manifestat permanent dorinţa de a pleca definitiv în Franţa.

Exercită multă influenţă asupra celor din jur datorită pregătirii sale.

In discuţiile purtate la club nu pierde ocazie de a susţine cu tărie felul îmbelşugat şi de huzur pe care-l trăia în timpul regimului burghez.

In ziua cînd s-a publicat hotărîrea luată de sesiunea Academiei Romîne cu primirea noilor membrii, premii şi constituirea colectivului de conducere, a explodat spunînd „La aşa conducere, aşa academicieni” iar pe mine mă ţine în puşcărie.

12 martie 1974 Florescu Ion.

Nota: Deţinutul SUCIU IOAN DUMITRU, este născut la data de 3 august 1917 în Lugoş jud. Timiş, fiul lui Dumitru şi Ofelia. De profesie Doctor în Stiinţe Istorice. A lucrat ca cercetător principal la Institutul N. Iorga Bucureşti. Domiciliul în Bucureşti str. Pompilu Manoliu nr. 13 Sectorul 3. Este condamnat la 2,6 ani [...] In anul 1949 a fost condamnat 3 ani pentru trecerea frauduloasă a frontierei, iar în 1959 a fost arestat 10 ani pentru uneltire contra orînduirii socialiste.

Este semnalat cu manifestări duşmănoase.

Informatorul a fost instruit în mod corespunzător.

Lt. Colonel,
Anane Ivan

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 153.

152. 1974, iulie, 20, Poarta Albă. Raport întocmit în cadrul serviciului de contrainformaţii din Penitenciarul Poarta Albă, în cuprinsul căruia sunt detaliate opiniile politice ale deţinutului I.D. Suciu.

Ministerul de Interne
Penitenciarul Poarta Albă
CONTRAINFORMATII

Secret
Data: 20.07.74
Exemplar Unic.

Raport

In ziua de 20 iulie 1974 deţinutul Dan Nicolae, născut în anul 1936, fost ofiţer de miliţie la Bucureşti, a solicitat raportul ofiţerului de contrainformaţii.

Printre alte probleme de ordin personal, deţinutul Dan Nicolae, a raportat că deţinutul Suciu Ioan Dumitru, profesor [...] potrivnice liniei politice a partidului nostru. Din cauza nemulţumirilor pe care le are, de ordin politic, doreşte cu orice preţ să plece din ţară în străinătate. Scoate în evidenţă modul de viaţă din occident comparativ cu modul de viaţă din România.

Se exprimă că în mod categoric va pleca din ţară. Fiind combătut de deţinutul Dan Nicolae în intenţia sa de a pleca din ţară, explicîndu-i că statul acesta se menţine pe aceiaşi poziţie aducînd calomnii partidului şi statului nostru, care ar duce o politică necorespunzătoare internă şi că oamenii de ştiinţă din domeniul istoriei ar fi neîndreptăţiţi.

Că partidul nostru ar dezvolta naţionalismul, şi că politica partidului nostru ar fi o politică dictatorială şi că n-ar diferi de politica dusă de Hitler.

Neagă în discuţii activitatea revoluţionară dusă de PCR de la existenţa şi până în prezent. Referindu-se la diferite evenimente revoluţionare ale partidului comunist român din timpul ilegalităţii şi din timpul celui de al II lea război mondial, deţinutul Suciu Dumitru Ioan susţine că în realitate în acele vremuri nici n-ar fi existat PCR, că ar fi existat cîţiva demenţi care s-ar fi erijat în PCR, susţinînd că el vorbeşte din documente şi cunoaşte.–

Că toată activitatea aşa zis revoluţionară a PCR nu ar fost o activitate politică, ci pur o activitatea economică (se referă la luptele desfăşurate de PCR) că în realitate n-ar fi existat nici un partid comunist român.

De asemenea aduce insulte activităţii prezente a P.C.R., socotind că la ora actuală, pe nedrept, se decupează unele date istorice ale comuniştilor care în realitate nu au avut loc, că ţara noastră, pe plan intern s-ar găsi în faţa unei catastrofe.–

Că PCR pune accent mai mult pe activitatea arhiologica, deoarece – după

opinia deţinutului SUCIU D. Ioan – „petrele nu vorbesc", iar pe istorici îi minimalizează, pe motiv că istoria se scrie şi rămîne scrisă, istoria ce ar fi denaturată de PCR.–

Că el nu mai are perspective în România şi că arestarea lui se datoreşte organelor de securitate care [...] un pretext de a-l condamna pe motiv că s-ar fi exprimat să plece din ţară.

Notă: Cele raportate de deţinutul Dan Nicolae, se confirmă şi pe alte linii informatie privitor la deţinutul Suciu Ioan Dumitru.

Ofiţer CI Lt. col. Anane Ivan

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, f.152.

153. 1974, iulie, 26, Poarta Albă. Raport întocmit în cadrul serviciului de contrainformaţii din Penitenciarul Poarta Albă, în cuprinsul căruia sunt detaliate opiniile politice ale deţinutului I.D. Suciu.

MINISTERUL DE INTERNE
PENITENCIARUL POARTA ALBA
CONTRAINFORMATII

STRICT SECRET
Exemplar nr.
S.C. 972

RAPORT

26.07.1974 pentru buletin

[Suciu Ion Dumitru, născut] la data de 3 august 1917 în oraşul Lugoj jud. Timiş, fiul lui Dumitru şi Ofelia. De profesie doctor în ştiinţe istorice. Pînă la arestare, a lucrat ca cercetător principal la Institutul N. Iorga din Bucureşti. Domiciliul stabil în Bucureşti Str. Pompiliu Manoliu nr. 13 sectorul 3.

In anul 1949, a fost condamnat la 3 ani închisoare pentru trecerea frauduloasă a frontierei, fiind pus în libertate la expirarea pedepsei.

In anul 1959 a fost condamnat la 10 ani închisoare şi 10 ani interdicţie corecţională pentru infracţiunea de uneltire contra ordinei sociale – agitaţie şi propagandă duşmănoasă – fiind graţiat şi pus în libertate în baza Decretului 176 din 3 august 1964.

Deţinutul SUCIU D. IOAN – în detenţie – este semnalat că are idei politice potrivnice partidului şi statului nostru, comentînd duşmănos evenimentele politice interne şi îndeosebi face aprecieri denigratoare la adresa politicii P.C.R. şi a unor conducători de partid şi de stat.

Din cauza nemulţumirilor de ordin politic pe care le nutreşte, doreşte cu

orice preţ să plece din ţară în străinătate, scoţînd în evidenţă modul de viaţă din occident, faţă de modul de viaţă din ţara noastră.

Se exprimă că, în mod categoric va pleca din ţară. Fiind combătut de către alţi deţinuţi în intenţia sa de a pleca din ţară, explicîndu-i că statul nostru apreciază în mod deosebit pe oamenii de ştiinţă din domeniul istoriei, deţinutul Suciu D. Ioan se menţine pe aceiaşi poziţie, aducînd calomnii partidului şi statului nostru, care ar duce o politică internă necorespunzătoare şi că oamenii de ştiinţă din domeniul istoriei ar fi neîndreptăţiţi.

Susţine că partidul nostru ar dezvolta naţionalismul şi că politica P.C.R. ar fi o politică dictatorială şi că nu s-ar deosebi mult de politica dusă de Hitler.

In discuţii, deţinutul Suciu D. Ioan, neagă activitatea revoluţionară desfăşurată de P.C.R. de la înfiinţare şi pînă în prezent. Referindu-se la diferite evenimente politice revoluţionare ale P.C.R. din timpul ilegalităţii şi în timpul celui de al II-lea război mondial, susţine că, în realitate în acele vremuri nici n-ar fi existat P.C.R. Că ar fi existat numai cîţiva demenţi, care s-ar fi erijat în P.C.R., lucruri pe care el le-ar cunoaşte din documente.

Susţine că toata activitatea aşa zis revoluţionară – după opinia deţinutului Suciu D. Ioan – a P.C.R. nu ar fi fost o activitate politică, ci pur activitate economică/ referindu-se la luptele revoluţionare ale P.C.R./ şi că în realitate n-ar fi existat nici un Partid Comunist Romîn.

De asemenea aduce insulte activităţii prezente a Partidului Comunist Romîn, susţinînd că la ora actuală, pe nedrept, s-ar decupa unele date istorice ale comuniştilor şi a unor conducători, care în realitate n-ar fi avut loc. Că ţara noastră pe plan intern s-ar găsi în faţa unei catastrofe/ marile noastre intreprinderi – Reşiţa – lucrează în deficit şi să nu mai vorbim de Galaţi/.

Deţinutul Suciu D. Ioan susţine că, P.C.R. ar pune accent pe activitatea arhiologică, deoarece, după susţinerile lui „pietrele nu vorbesc" oricum i-ai interpreta, iar pe istorici, P.C.R. îi minimalizează pe motivul că istoria se scrie şi rămâne scrisă, istoria care ar fi denaturată de P.C.R.

Că el nu mai are perspective în România şi că arestarea lui s-ar datora organelor de securitate, care i-au găsit pretextul pentru condamnare că s-ar fi exprimat dorinţa de a pleca din ţară.

Afirmă că plecarea lui din ţară va fi sprijinită de relaţiile sale pe care le are în Apus. De exemplu: GIG GEORGESCU, mare magnat din Paris, MONICA LOVINESCU, crainica la posturile de radio „Europa Liberă": BIBI BRINCOVEANU.

Face afirmaţii că fostul preşedinte al Marii Adunări Naţionale s-ar fi sinucis, datorită presiunilor făcute de P.C.R. asupra sa, pe motivul că ar fi pro-sovietic.

Măsuri luate

Deţinutul Suciu D. Ioan va fi chemat de către ofiţerul de contrainformaţii, împreună cu comandantul penitenciarului Poarta Alba şi atenţionat asupra poziţiei sale duşmănoase.

Va fi urmărit informativ pentru a cunoaşte reacţia sa după atenţionare.

OFITER DE CONTRAINFORMATII,
Lt. Colonel,
ANANE IVAN

22.08.1974

orele 8–8.30. In ziua de 22.08.1974, deţinutul SUCIU IOAN DUMITRU a fost chemat în faţa comandantului penitenciarului Poarta Albă jud. Constanţa şi a ofiţerului de contrainformaţii, cu care ocazie a fost atenţionat asupra comentariilor duşmănoase la adresa partidului nostru pe care le face faţă de ceilalţi deţinuţi.

I s-a pus în atenţie, interzicîndu-i-se să poarte discuţii duşmănoase în detenţie, arătîndu-i-se consecinţele pe care le poate avea în caz cînd nu-şi schimbă atitudinea duşmănoasă.

Deţinutul Suciu I. Dimitrie a negat puternic că a purtat discuţii duşmănoase faţă de ceilalţi deţinuţi; totuşi s-a angajat că va evita orice discuţie politică.

Lt. Col. Ivan Anane

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, ff. 148–149.

154. 1974, august, 27, Poarta Albă. Notă informativă referitoare la atitudinea şi comportamentul deţinutului I.D. Suciu.

27.08.1974

– Notă informativă –
In legătură cu I.D. Suciu (discuţia avută cu acesta)

– A fost chemat de conducerea unităţii, respectiv cdt. penitenciarului şi ofiţerul de contrainformaţii şi i s-a pus în vedere să înceteze cu discuţiile calomniatoare şi defăimătoare la adresa conducerii de partid şi de stat, a politicii sale interne şi externe.

– Cdt. Penitenciarului i-a atras atenţia că în mod special se va ocupa de supravegherea susnumitului pentru a-i urmări comportarea pe viitor.

– I.D. Suciu a spus că nu a făcut afirmaţii compromiţătoare şi a încercat să liniştească lucrurile, căutînd să-i convingă pe cei doi ofiţeri că nu este adevărat şi au fost greşit informaţi.

– Are impresia că a reuşit să înlăture suspiciunile şi a fost convingător.

– A promis că va fi rezervat şi nu va mai face nici un fel de discuţii pe teme politice.

– In prezent manifestă o totală tăcere şi nu se mai angajază în discuţii de natura celor sesizate anterior.

[indescifrabil]

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 151.

155. 1974, septembrie, 3, Poarta Albă. Raport referitor la atitudinea, comportamentul şi opiniile deţinutului I.D. Suciu.

M.I.
Pent. Poarta Albă Secret
Contrainformaţii

Secret
Exemplar unic
Data: 03.09.1974

Raport

In ziua de 03.09.1974 am efectuat întîlnirea cu informatorul Ionescu Petre, care a comunicat următoarele despre deţinutul Suciu I. Dumitru, de la baraca 31/1–

Are manifestări duşmănoase la adresa partidului şi statului nostru.

Că datorită partidului comunist, ţara noastră ar fi la pămînt.

Că oamenii de ştiinţă sînt băgaţi la puşcărie.

Că procesul lui a fost intentat de securitate pe motivul că vrea să plece din ţară în străinătate – R.F.G.

Spune că a fost condamnat politic, însă nu i-a povestit informatorului asupra motivelor pentru care a fost condamnat politic.

Susţine că el este hotărît şi orice s-ar întîmpla el tot va pleca din ţară în străinătate.–

Spune că are rude în străinătate care îl vor ajuta să plece din ţară.

Notă

Deţinutul Suciu I. Dumitru în ziua de 22 august 1974 a fost chemat de către ofiţerul de contrainformaţii în prezenţa comandantului penitenciarului Col. [...] şi atenţionat asupra manifestărilor sale duşmănoase la adresa partidului şi statului nostru.

Ofiţer C.I. Lt. Col. Anane Ivan

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 150.

156. 1975, ianuarie, 11, Bucureşti. Notă elaborată în cadrul I.S.M.B., care conţine informaţii primite de Securitate de la informatorul „Petrescu".

IMB Sec. 134/C1 Strict secret
11 ian. 1975 nr. 003/2572

Notă-raport

In ziua de 10 ianuarie 1975 m-am întîlnit cu sursa „Petrescu" care a relatat următoarele în legătură cu Suciu Ioan Dumitru – recent eliberat din detenţie.

A sosit în Bucureşti pe data de 9 ianuarie 1975 şi la revederea sursei noastre care a îndeplinit sarcinile de custode al bunurilor sale, după exprimările de regret ocazionate de revedere – a afirmat: „Sînt singurul vinovat de cele întîmplate şi aşa-mi trebuie. A fost o lecţie pe care doar acum mi-au spus-o şi cei din conducerea penitenciarului Poarta-Albă, n-aş vrea s-o mai repet niciodată. M-am simţit foarte bine, a fost un tratament şi condiţii extraordinare faţă de închisoarea anterioară. Sînt mai sănătos şi mai cinstit cum n-am fost niciodată pînă acum.

Am avut condiţii de studiu excepţionale, cred că am citit sute de cărţi. Exprimîndu-şi apoi teama că nu va putea fi reîncadrat în rîndul cercetătorilor institutului de istorie, s-a arătat interesat privind atmosfera care s-a creat în jurul său la auzul infracţiunii săvîrşite, afirmînd că-i este penibil să meargă la institut pentru a relua legăturile cu colegii tocmai din acest punct de vedere. El consideră că la baza acestei condamnări a stat tot o chestiune cu aspect politic, amestec în desfăşurarea astfel a lucrurilor avînd verişoara sa din Timişoara pe nume Viorica.

Plt. Petrescu

NB. Informatorul a fost instruit ca-n discuţiile pe care le poartă cu Suciu Ioan Dumitru, element cunoscut în 816 la 134/C1, să stabilească dacă acesta manifesta intenţii de reluare a activităţii sale în sensul scrierilor de sertar pe care intenţiona să le facă, dacă face afirmaţii duşmănoase.

Lt. maj. Ciucă

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 146.

157. 1975, ianuarie, 17, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Vasile Costea".

ImB Sec. 134 2572/0034
Lt. maj. Ciucă Ion
Inf. Vasile Costea
17.01.75

Notă

In seara zilei de 9 ianuarie, Delia Botezan m-a anunţat prin telefon de venirea în Bucureşti a lui I.D. Suciu şi că el era în drum spre casă. Indată am plecat să-l întîmpin şi să-i dau în primire cheia şi locuinţa pe care mi le încredinţase. Printre primele cuvinte pe care mi le-a adresat au fost: «Ai avut dreptate! Mi-am făcut-o singur!» Mi-a adresat mulţumiri pentru grija pe care i-am purtat-o pentru că a găsit totul aşa cum lăsase. I-am dat socoteală de administrarea veniturilor lui şi de cheltuielile făcute. S-a interesat printre altele de ce spune lumea despre el, despre reputaţia lui, la care i-am sugerat să se preocupe întîi de sănătate şi de reluarea activităţii profesionale. In aceste privinţe mi-a spus că în prezent diabetul lui este echilibrat, că a fost foarte bine tratat că s-a bucurat de multă atenţie din partea cadrelor medicale şi a administraţiei şi că a fost sfătuit la ieşirea din penitenciar să se pensioneze. El este totuşi îngrijorat de soarta lucrărilor lui, de posibilitatea de a le mai putea publica, considerînd că situaţia lui actuală are şi un aspect politic. Trecînd alternativ prin momente de bucuria reîntoarcerii acasă, de incertitudine privitoare la viitorul său în profesie şi de regret pentru greşelile săvîrşite a exclamat la un moment dat că «Viorica mi-a adus toată nenorocirea!» enumerînd tot ce pierduse: ani de viaţă şi activitate, post, afirmare profesională. I-am exprimat părerea de a privi numai înainte.

In zilele ce au urmat I.D. Suciu a fost la mine acasă pentru a-şi lua unele lucruri personale. Cu acest prilej l-am găsit mai vesel. Era bucuros că, interesîndu-se prin Traian Udrea, directorul institutului N. Iorga l-a încunoştiinţat

că poate să facă demersuri la edituri pentru replanificarea lucrărilor. A început să-şi revizuiască manuscrisele, notele, se gîndeşte la eventualitatea unei pensionări medicale însă îi lipsesc 5 luni pînă la 20 de ani de vechime în cîmpul muncii. Nu ştie cum ar putea găsi un angajament pentru completarea acestui interval.

17 ianuarie 1975 Teodor Petreanu

NB Suciu Ion Dumitru, fost condamnat se află în atenţia bs. 34/C.I.

Informatorul a primit sarcina să-l mai contacteze pe Suciu Ion Dumitru pentru a-i cunoaşte situaţia prezenta.

Lt. maj. Ciucă

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 145.

158. 1975, februarie, 14, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Vasile Cătălin".

IMB Securitate 134
Lt. maj. Ciucă Ion
Informator: Vasile Cătălin
14.II.1975

Strict secret
nr. 2572/005

Notă

In ultimul timp, în familie, la mine acasă, I.D. Suciu mi-a relatat despre preocupările şi demersurile pe care le face în legătură cu problemele lui personale cerîndu-mi indicaţii pentru rezolvarea pensionării. A trebuit să-l îndrumez la forurile unde să se adreseze pentru reglementarea situaţiei lui medicale, [...] capacităţii de muncă pentru întocmirea dosarului ce trebuie întocmitla Oficiul de Pensii.–

In prezent îşi petrece timpul pe la diferite cabinete medicale şi laboratoare ale policlinicii în funcţie de indicaţiile medicilor.–

In afară de acestea vrea să obţină aprobarea Institutului de istorie [...] la editură pentru reintroducerea în plan a lucrărilor lui.

Mi-a spus de asemenea că lucrează la pregătirea unor materiale pentru diferite reviste.

In primul rînd îl preocupă obţinerea unei situaţii sociale de pensionare.

14 Febr. 1975 Vasile Cătălin

NB Suciu Ioan Dimitrie, fost condamnat cr, se află în atenţia bir. 134 unde se va exploata copia notei prezente.

Informatorul a fost instruit ca-n discuţiile pe care le poartă cu acesta să reţină aspectele care ne interesează şi să urmărească evoluţia poziţiei acestuia.

Lt. maj. Ciucă

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 144.

159. 1975, aprilie, 10, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Varga".

Nr. 74310/00150/110
Copie

IMB Sec.
Lt. col. Grozavu Petru
Inf. Varga

Loc Continental
10 IV 1975

Notă

Sursa comunică:

Luni 7 aprilie la ora 18.00 m-am dus la prof. Suciu Ion Dimitrie la el acasă în Str. Pompiliu Manoliu 13; acesta în urma telefonului primit de la el sîmbătă 5 aprilie a.c.

M-a întrebat dacă am primit vreun răspuns de la ing. Paul Petrenel, am răspuns că nu. El a spus că n-ar fi exclus ca scrisoarea mea să nu fi ajuns la el; sau răspunsul său să nu fi ajuns la mine – „Aşa se întîmplă destul de des în corespondenţa cu Occidentul. Se opresc scrisori, tu ştii de cine!", mi-a spus el. Tot ce este posibil i-am răspuns, ia să mai aşteptăm–

N-a insistat – în urma acestei discuţii ca şi cum prietenului său Costi Brîncoveanu la Londra: „Ai să vorbeşti personal cu el cum pleci" mi-a spus el. M-a întrebat cum stau cu plecarea mea la fiul meu, răspunzîndu-i că aştept ca acest eveniment să se producă cît mai curînd, mi-a spus că în nici un caz să nu-l înt pe el că eu sînt „marea lui speranţă".

Mi-a spus că îşi face formele de pensionare pentru caz de boală, speră ... o pensie de cca. 800 lei lunar: dar că el speră să mai cîştige cu lucrările în domeniul istoriei la care lucrează acum.–

La el acasă era şi prietena lui Ana Berindei care la venirea mea a plecat. Mi-a spus că va sta la el cca. 1 lună. Tot el mi-a spus că ea fiind acum 2 ani la

Londra a încercat să ia legătura cu Costi Brîncoveanu dar n-a putut prea sta de vorbă cu el întrucît acesta era f. ocupat. Tot el mi-a spus că, se pare, din informaţiile pe care le are [...]

Mi-a spus că dacă nu erau evenimentele din Cehoslovacia din anul 1968, la noi în ţară, acum era o situaţie mult mai bună. Că din cîte ştie el se pregătea reabilitarea lui Iuliu Maniu şi chiar a lui Ion Antonescu, fostul conducător al României în perioada 1941–1944.

Am plecat pe la ora 20 el plecînd la prietenul său Niculescu Remus.

M-a rugat să nu vorbesc cu nimeni despre cele discutate cu el şi ca ma va suna săptămîna viitoare–

„Varga"

N.B.

Suciu Ion Dumitru, fost condamnat este lucrat în SIG de serv. 130 IMBS unde se va da nota în copie.–

Sus-numitul a încercat să trimită prin intermediul informatorului o corespondenţă în RFG deşi la iniţiativa ag. informatorului scrisoarea a fost găsită de noi înainte de a fi dată în circuitul poştal.–

Informatorul are sarcina de a-l contacta în scopul de a-i stabili legăturile, caracterul acestora şi eventual ce contacte cu lucrurile pe care le ţine (de la el s-au ridicat lucruri cu conţinut duşmănos.

Lt. maj. Ciucă Ion

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 142.

160. 1975, mai, 17, Bucureşti. Notă informativă elaborată în cadrul I.S.M.B, care conţine informaţii livrate de agentul „Pascu Iuliu".

I.M.B. – SECURITATE
Primit: Lt. col. Lăzăruţ I.
Sursa: „Pascu Iuliu"
Data: 17.05.1975
nr. 38570/00488 STRICT SECRET
Ex. unic.

NOTA INFORMATIVA

In ziua de 16 a.c. la orele 17, sursa s-a întîlnit la biblioteca Academiei R.S.R. cu cercetătorul Ion Dimitrie Suciu, despre care a mai informat. El spune că a

fost din nou condamnat pentru că a avut legături cu Rică Georgescu, fostul spion american din timpul ultimului război, care se află la Geneva, pe care îl solicita să-l scoată din ţară. Legătura cu Rică Georgescu ar fi stabilit-o printr-o colegă a sa Viorica Bulbuca. Ion Dimitrie Suciu caută să convingă [...] El regretă că şi-a distrus o carieră foarte frumoasă pentru mirajul Occidentului. Se consideră vinovat şi-şi face aspre reproşuri. Spune că n-are angajament şi şi-a făcut formele de pensionare la Institutul de istorie.

Se bucura că şi-a găsit locuinţa intactă. In prezent spune că lucrează la monografia Mitropoliei Banatului şi speră să-i apară unele lucrări de istorie. Intr-o discuţie de o oră cu sursa, Suciu îşi face în repetate rînduri o critică foarte aspră, exprimînd cu lacrimi în ochi că şi-a pierdut tot rostul în viaţă.

„Pascu Iuliu"

N.S.

Suciu Ion este cunoscut în SIG la 134 unde se va da copie a notei.

Informatorul a fost instruit ca în cazul cînd îl mai vede să ne informeze despre atitudinea politică prezentă a obiectivului şi a anturajului prezent a acestuia.

Lt. col. Lăzăruţ I.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 141.

161. 1975, nedatat. Memoriu de activitate redactat de I.D. Suciu după ieşirea din închisoare, în vederea pensionării sale. Documentul oferă detalii amănunţite despre lucrările pe care istoricul le-a scris între anii 1936–1975.

Memoriu de activitate în domeniul creației.

Am început a colabora în 1936 la revista „Tinereţea", revistă scoasă cu sacrificii de un grup de tineri care îşi căutau un mod propriu de exprimare în confruntarea de ideologii premergătoare războiului. Am scris eseuri şi articole: despre poeta bihoreană Lucreţia Suciu (nr. 3–1936-), despre Revoluţia din 1848 în Banat (nr. 1, 1936), despre istoriografia ardeleană (nr. 2, 1936), despre Răscoala lui Horia (nr. 9, 1937), despre evoluţia culturii române în Banat (nr. 1, 1938). În 1937 am publicat traducerea din limba italiană a odei lui Petru Vodă Cercel, „Creatorului" care a atras atenţia profesorului Nicolae Iorga, fiind prima traducere românească a unei poezii a domnului pribeag.

Între timp mi-am extins colaborarea şi la alte ziare şi reviste. În 1938 am publicat în ziarul „Vestul" (nr. 2116, 2117) un articol documentat asupra scriitorului Petru Lupulov (1804–1872), scriitor ridiculizat de Octavian Goga dar care prin tipărirea antologiei poeţilor Văcăreşti, a lui Grigore Alexandrescu şi Heliade Rădulescu în 1845 la Buda, cît şi prin traducerile din limbile franceză şi italiană, a avut un rol pozitiv în literatura de peste Carpaţi.

În 1939 am publicat într-o broşură eseul despre Emilia Lungu-Puhallo (1853–1932). Emilia Lungu-Puhallo a fost prima femeie română de peste Carpaţi care a scris un roman, „Elmira" apărut în 1882. Poată, nuvelistă şi ziaristă, luptînd pentru emanciparea femeilor, pentru scurt timp, în 1906 a fost directoarea ziarului „Dreptatea Poporului" din Timişoara.

Lucrarea a stîrnit interes şi Nicolae Iorga îi consacră un articol de fond în revista „Cuget Clar": „Încă un nume literar: Emilia Lungu-Puhallo" (a. 1940, nr. 27, p. 418), în care recunoaşte importanţa literară a scriitoarei uitate. Reproduc recenzia la dosar.

În acelaş an am publicat în revista „Tinereţea" un alt eseu despre folclorul din comuna Alioş („Tinereţea", 1939, nr. 3–4, p. 104–108) pentruca în 1940 revista „Societatea de mîine" condusă de Ion Clopoţel să editeze monografia „Comuna Alioş". Cartea a fost recenzată de poetul Mihu Dragomir în revista „Tinereţea" (a. 1940, nr. 5, p. 205).

La revista „Societatea de mîine" am început să colaborez încă din 1939. În condiţiile dictaturii regale, revista aceasta reprezenta un nucleu de rezistenţă împotriva dictaturii lui Carol al II-lea. Am publicat acolo articole de istorie şi critică literară ca: „O scrisoare necunoscută a lui Dimitrie Petrovici Stoichescu" (1939, nr. 4), „Două creaţii nepieritoare ale profesorului Nicolae Iorga" (1940, nr. 1), „Cîteva lămuriri în legătură cu Nicolae Tincu Velia" (1940, nr. 2), „Scrisorile" lui Enea Hodoş (1941, nr. 1), etc. În revista „Luceafărul" (1940, nr. 1–3) am publicat corespondenţa Damaschin Bojincă – George Bariţiu însoţită de comentarii critice.

În vara anului 1940, editura „Astra" mi-a publicat cartea de sinteză „Literatura bănăţeană de la început pînă la Unire (1582–1918)" în care pentru prima dată în istoria literară română căutam să stabilesc aportul adus de această provincie la desvoltarea literaturii şi culturii române. După introducere (p. I-XVI) cartea cuprinde următoarele capitole: I) Vechea literatură bănăţeană, II) Renaşterea. III) Epigonii, IV) Creatorii, V) Cronicari şi istorici.

Cartea s-a bucurat de aprecieri unanime (recenzii: C. Racoviţă în „Revista fundaţiilor regale", 1941, nr. 3, p. 713–714; Traian Topliceanu în „Luceafărul", 1940, nr. 11–12; şi din 1940, de cînd a apărut, este un preţios reper de informare asupra literaturii bănăţene fiind citată în toate tratatele de sinteză începînd cu George Călinescu şi terminînd cu G. Ivaşcu.

În toamna anului 1940, ca protest împotriva ciuntirii hotarelor ţării,

împrenă cu poeţii Mihu Dragomir şi Ion Şiugaru am scos revista „Flamura". Programul revistei era antifascist, de profest împotriva Diktatului de la Viena şi a celorlalte ciuntiri ale fruntariilor ţării. De aceia, în coloanele acestei reviste se întîlnesc numele multor scriitori de mai tîrziu care în acea vreme adoptaseră o atitudine antifascistă. Astfel, pe lîngă Mihu Dragomir şi Ion Şiugariu, care au colaborat în fiecare număr, încă din primul număr s-a consacrat un medalion lui Mihai Beniuc, fiind reproduse cinci poezii. Poetul Eugen Frunză publica traduceri din scriitoarea de limbă polonă Duga Czara-Stek precum şi amintiri din Cernăuţi (Cernăuţii mei, nr. 2). Scriitorul Laurenţiu Fulga scria un amplu eseu despre poetul Ardealului, Octavian Goga. Alţi poeţi şi scriitori democraţi ce au colaborat au fost: Al. F. Stamatiad, Ion Clopoţel, poetul basarabean Ion Buzdugan, Mircea Şerbănescu, Gabriel Pamfil. Apoi profesorii Victor Papacostea şi Dan Simionescu. Tot în coloanele acestei reviste a găsit ospitalitate şi marele scriitor austriac Franz Theodor Csokor refugiat în România de urgia hitleristă după ocuparea Austriei (nr. 2 Călăreţul în veşnicie; nr. 3; La Daci).

În coloanele acestei reviste, pe lîngă protestele repetate şi vehemente împotriva dictatului de la Viena, încă din primul număr am publicat articolul de protest împotriva cedării Basarabiei intitulat „Momente de eroism basarabean" în care evocam gloriosul şi sbuciumatul trecut românesc al provinciei dintre Prut şi Nistru. Articolul a fost scris imediat după cedarea Basarabiei, dar a fost oprit să apară de cenzura de atunci.

Revista n-a reuşit să apară decît trei numere, fiind suprimată în urma publicării articolului „1 Decembrie 1918", iar eu pus sub urmărire.

În martie 1941 am scos o serie nouă a revistei „Tinereţea" şi în primul număr, apărut la 15 martie 1941, am scris articolul de protest împotriva asasinării mişeleşti a lui Nicolae Iorga. Deşi articolul a fost mutilat de cenzura antonesciană de atunci, totuşi am reuşit să strecor protestul însoţit de fotografia lui Iorga pe prima pagină împreună cu un citat din vasta lui operă.

A fost şi rămîne primul şi singurul articol de protest apărut în presa română şi spre marea mea surpriză a fost menţionat, fără a se cita din el, în „Revista fundaţiilor regale" (a. 1941, nr. 3, p. 700).

Plecînd pentru o călătorie de documentare, spre a aduna material arhivistic despre profesorul Nicolae Tincu-Velia, în Banatul jugoslav, la întoarcere mi-am publicat impresiile de călătorie în mai multe articole apărute în ziarul „Vestul" (a. 1941: Pe drumul Vîrşeţului, nr. 2609; În oraşul lui Tincu-Velia, nr. 2610; Răsărit de soare în pustă, nr. 2632; De-a lungul Torontalului, nr. 2639; Întoarcere din ţara visului, nr. 2640). Şi aceste reportaje au fost comentate pe larg, cu reproduceri în „Revista fundaţiilor regale", (a. 1941, nr. 11, p. 467: O călătorie în Banatul Jugoslav).

Din 1942 am început să lucrez la vasta monografie care mi-a servit ca

teză de doctorat în litere şi filozofie: Nicolae Tincu Velia (1816–1867), viaţa şi opera lui. Tincu Velia a fost profesor în Vîrşeţ şi participant la revoluţia de la 1848. A publicat ode, elegii şi poezii patriotice înainte de revoluţia de la 1848–1849 şi este printre primii traducători în limba română din poetul german Fr. Schiller. Dar încătuşat fiind de ortografia latninistă şi lipsit de o mlădiere a vocabularului, opera lui rămîne ca valoarea documentară. În schimb merită toată atenţia preocupările lui folclorice, fiind printre primii culegători de balade populare pe care le-a cules în comunele Secaş şi Ticvaniul Mare, dintre care unele au fost publicate de At. N. Marienescu în 1866 la Peste. A colaborat cu articole culturale începînd din 1844 la „Foaie pentru minte", „Gazeta de Transilvania" şi „Telegraful Român".

Cartea a apărut în 1945 şi s-a bucurat de o bună primire atît în ţară cît şi în străinătate. Dintre numeroasele recenzii citez: Petru Comarnescu în „Revista fundaţiilor regale" (1945, nr. 9, p. 46–47); Vasile Cărăbiş în „Drapelul" (1945, nr. 243, p. 2); prof. Virgil Turcan în „Altarul Banatului", (1946, nr. 1–6, p. 121–123); Ioan Triponescu în „Biserica Bănăţeană" (1945, nr. 36–37, p. 5) şi mai ales a profesorului I. Tóth Zoltán de la Universitatea din Budapesta în „Revue d'histoire comparée" din Paris (a. 1946, t. VII, nr. 1, p. 124–128).

În 1966 publicam o analiză a impresiilor de călătorie a lui N. Iorga din anul 1905 făcută în Banat („Orizont", nr. 3, p. 37–41), pentruca în anul următor să public descrierea Mexicului făcută de un român în 1865 şi descoperită de mine: „Despre cetăţile Mexicului şi locuitorii lui". Scrisă cam în acelaş timp cu Peregrinul transilvan a lui Codru Drăguşanu, însemnările din Mexic ale lui Ilarie Mitrea se remarcă prin vederile lui progresiste: susţine egalitatea raselor, combătînd teza raselor inferioare şi superioare precum şi prin protestul lui faţă de invadarea Mexicului de către europeni. Lucrarea a apărut în limba spaniolă „Apuntea rumanos de la época de la guerra mexicana" („Revue roumaine d'histoire", 1967, nr. 5, p. 789–805), iar o versiune românească prescurtată a apărut în „Magazin Istoric" (1969, nr. 5, p. 92–98). Prin descoperirea itinerariului mexican al lui Ilarie Mitrea se îmbogăţeşte literatura română de călătorii de la mijlocul veacului trecut cu pagini demne de o antologie pentru pitorescul lor şi mai ales pentru înaintatele concepţii progresiste ce fac cinste poporului nostru.

Între timp am început a lucra la ediţia critică a operelor lui Eftimie Murgu. Opera marelui revoluţionar-democrat, profesorul lui Nicolae Bălcescu, era foarte greu accesibilă publicului de azi deoarece majoritatea lucrărilor lui au fost scrise în limba germană pentrucă el urmărea să facă cunoscută străinătăţii situaţia grea a poporului român supus, cît şi dorinţa lui de unitate statală.

Am lucrat trei ani la această ediţie, traducînd operele scrise în limbile germană şi maghiară, adunînd la un loc manifestele din timpul Revoluţiei de la

1848–1849, stabilind textul cursului de filozofie ce l-a ţinut la Universitatea din Iaşi. Într-un cuvînd, am reuşit să adun în acest volum opera mai reprezentativă a marelul revoluţionar paşoptist, stabilind – în Introducere – geneza ideilor lui revoluţionare precum şi actualitatea lor.

Într-un articol separat, „Nicolae Bălcescu şi Eftimie Murgu" (Studia et acta musei N. Balcescu, 1969, p. 227–239), am demonstrat legătura ideologică dintre cei doi revoluţionari români, scoţînd în evidenţă influenţa pe care a avut-o Murgu asupra formării lui Nicolae Bălcescu precum şi a celorlalţi revoluţionari paşoptişti din Ţara Românească şi Moldova.

Viaţa şi opera lui Eftimie Murgu am mai prezentat-o în „Analele institutului de studii istorice şi social-politice de pe lîngă C.C. al P.C.R. „ (1968, nr. 2–3, p. 68–75), iar o versiune prescurtată a apărut în limba rusă în „Rumăinskie Gorizontăi" – Revista ambasadei române din U.R.S.S. (a. 1970, nr. 4, p. 38).

Şi ediţia Eftimie Murgu, Scrieri, s-a bucurat de aprecieri unanime, fiind considerată o contribuţie de seamă la cunoaşterea literaturii şi ideologiei revoluţionarilor paşoptişti. Din numeroasele recenzii de care s-a învrednicit cartea citez: Al. Graur, Circulaţia cuvintelor în care recunoaşte că, spre a dovedi latinitatea limbii române, Murgu a fost primul care a lansat teoria circulaţiei cuvintelor, iar Haşdeu a luat de la Murgu această teorie (România Literară, 1969, nr. 94, p. 14); Virgil Nemoianu („Viaţa Românească", 1979, caietul 3, p. 148–149), Alexandru Duţu („Revue des éudes sud-est européenes", 1970, nr. 4, p. 741–744); Viorica Moisiuc („Anale de istorie", 1970, nr. 2, p. 181–182); Lucia Dumitrescu („Studia et acta musei Nicolae Bălcescu, 1970, 1971, p. 706–710); Gelu Neamţu („Anuarul institutului de istorie din Cluj"); Dan A. Lăzărescu („Revue roumaine d'histoire", nr. 3, p. 532–536); C. Ruducanu („Orizont", 1970, nr. 2); Aurel Decei, („Studii", 1970, nr. 1). Alte recenzii în „Luceafărul" (1969, nr. 51, p. 2); Gr. Ploeşteanu în „Informaţia Harghitei", 1969, nr. 488, p. 2; I.S. Mureşanu în „Mitropolia Banatului", 1970, p. 796–797, etc.

Tot ca o contribuţie inedită la istoria literaturii este şi autobiografia scriitorului George Cătană în care face interesante confesiuni asupra formaţiei şi creaţiilor lui literare şi pe care am publicat-o, însoţită de comentarii, în revista „Orizont" (1970, nr. 1, p. 80–84).

În 1972 am publicat în „Almanahul Flacăra" un reportaj literar asupra grevei muncitorilor români de la minele din Ciclova din 1733, această grevă fiind prima grevă cunoscută a muncitorilor români („Almanahul Flacăra", 1972, p. 222–223).

Descoperind actul de interzicere a „Fabulelor" lui Dimitrie Ţichindeal, am arătat adevăratul motiv al interzicerii. „Fabulele" nu au fost interzise din ordinul episcopilor sîrbi cum se afirma pînă acum, ci la cererea nobililor din

congregaţia comitatului Torontal pentrucă în „învăţăturile" lor se condamnau feudalii şi împăraţii despotici. Or, prin aceasta, Dimitrie Ţichindeal apare printre cei mai de seamă luminişti ai trecutului nostru, fiind singurul scriitor român a cărui operă a fost interzisă pentru critica orînduirii feudale. Articolul a apărut în două versiuni: franceză („Analele societăţii de limbă română", 1972–1973, nr. 3–4, p. 575–583) şi română („Revista de istorie, 1975, nr. 8, p. 1253–1258).

Cu ocazia apariţiei colecţiei de Poezii Populare din Transilvania a lui At. M. Marinescu, am publicat o serie de consideraţii critice asupra ediţiei, arătînd cum trebuie alcătuită o ediţie critică şi semnalînd numeroasele lipsuri şi confuzii în legătură cu viaţa şi opera scriitorului din veacul trecut Atanasie Marian Marinescu („Revista de etnografie şi folclor", 1973, nr. 2, p. 149–153).

Lista lucrărilor de creaţie.

I. In volum:

1. Emilia Lungu-Puhallo, Timişoara, 1939, 32 pg.

2. Literatura bănăţeană de la început pînă la Unire (1582–1918), Timişoara, 1940, 400 pg., Editura „Astra".

3. Comuna Alioş din punct de vedere istoric, demografic şi cultural. Bucureşti, 1940, 64 pg., Editura revistei „Societatea de mîine".

4. Nicolae Tincu Velia (1816–1867). Viaţa şi opera lui. Bucureşti, 1945, 538 pg. Editura Imprimeria Naţională.

5. Revoluţia de la 1848–1849 în Banat, Bucureşti, 1968, 274 pg. Editura Academiei Republicii Socialiste România.

6. Eftimie Murgu, Scrieri. Ediţie îngrijită cu o introducere, note şi traduceri de texte de I.D. Suciu.

7. Unitatea poporului român în trecut. (In curs de apariţie la editura „Facla" din Timişoara.

II. Sînt coautor la următoarele volume:

1. În amintirea lui Constantin Giurescu (1875–1918). Bucureşti, 1944, 562 pg.

2. Omagiu lui Valeriu Branişte, Braşov, 1968, 135 pg.

3. Timişoara 700. Pagini din trecut şi de azi, Timişoara, 1969, 428 pg.

4. Timişoara în istorie şi contemporaneitate, Timişoara, 1970, 148 pg.

5. Comuna din Paris, Bucureşti, 1972, 190 pg. Editura Institutului de studii istorice şi social-politice de pe lîngă C.C. al P.C.R.

III. Am prefaţat cartea Teatrul din Oraviţa de Ion Crişan, editată de Casa judeţului Caraş-Severin a Creaţiei Populare, Reşiţa, 1968.

IV. Am publicat următoarele studii şi articole de literatură:

1. Poeta Lucreţia Suciu (evocare). „Tinereţea", 1936 (II), nr. 3 (martie), p. 88–89.

2. Creatorului. Odă de Petru Vodă Cercel, traducere din l. Italiană, „Timişoara", 1937 (III), nr. 10 (decembrie), p. 328–330.

3. Evoluţia culturii române din Banat, „Tinereţea", 1938 (IV) nr. 1 (ianuarie), p. 13–19; nr. 2–4 (februarie-aprilie), p. 59–60.

4. Scriitorul Petru Lupulov. Epigon al renaşterii bănăţene. „Vestul" (Timişoara), 1938 (IX), nr. 2116 (marţi 18 ianuarie), 2117 (miercuri 19 ianuarie).

5. O scriere necunoscută a lui Dimitrie Petrovici-Stoichescu, „Societatea de mîine", 1939 (XVI), nr. 4 (octomvrie-decemvrie), p. 145–146.

6. Două creaţii nepieritoare ale profesorului Nicolae Iorga, „Societatea de mîine", 1940 (XVII), nr. 1 (ianuarie), p. 8–9.

7. Şase scrisori inedite ale lui Damaschin T. Bojincă către George Bariţiu, „Luceafărul", 1940 (VI), nr. 1–3 (martie), p. 59–66.

8. Cîteva lămuriri în legătură cu Nicolae Tincu Velia, „Societatea de mîine", 1940 (XVII), nr. 2 (aprilie-iunie), p. 60–61.

9. Flamura (programul revistei), „Flamura" – răbojul tinerei generaţii, 1940, s.III, nr. 1 (1 noiembrie), p. 1–2.

10. Momente de eroism basarabean, „Flamura", s. III, 1940, nr. 1, p.6.

11. Să nu-i uităm, „Flamura", 1940, s. III, nr. 2 (15 noiemvrie) p. 1–2.

12. 1 Decemvrie 1918. „Flamura", 1940, s. III, nr. 3 (1 decemvrie), p. 1–3.

13. Mihai Kogălniceanu, „Revista fundaţiilor regale", 1941 (VIII), nr. 7 (iulie), p. 151–163.

14. Un nou document în legătură cu pictorul Nicolae Popescu (1833–1877), „Vestul", 1941 (XI), nr. 2609 (sîmbătă 27 sept.).

15. Nicolae Iorga (necrolog), „Tinereţea", 1941 (s. II, a. VII), nr. 1 (15 martie), p. 1–2.

16. Itinerar Jugoslav (cuprinde articolele: Pe drumul Vîrşeţului, În oraşul lui Tincu Velia, Răsărit de soare în pustă, De-a lungul Torontalului, Întoarcere din Ţara visului), „Vestul", 1941 (XI), nr. 2609 (sîmbătă 27 septemvrie), p. 1–2, nr. 2610 (duminecă 28 septemvrie), p. 1–2; nr 2638 (joi 6 noiemvrie), p. 1–2; nr. 2639 (duminecă 9 noiemvrie), p. 1–2; nr. 2640 (marţi 11 noiemvrie), p. 1–2.

17. Ştiri privitoare la părinţii lui Paul Iorgovici (1764–1808), „Revista istorică română", 1941–1942 (XI-XII), p. 380–381.

18. Universitatea de Vest, „Vestul", 1944 (XIV), nr. 3158 (10 noiemvrie), p. 1–2.

19. O mărturie artistică privitoare la venirea sîrbilor în Banat, „Vestul", 1944 (XIV), nr. 3162 (23 noiemvrie), p. 3.

20. Cărţi documentare despre Transilvania, „Vestul", 1944 (XIV), nr. 3163

(24 noiemvrie), p. 2; nr. 3164 (25 noiemvrie, p. 2; nr. 3165 (26 noiemvrie), p. 2.

21. În legătură cu vizita lui Franz Liszt în ţara noastră, „Revista istorică română", 1946 (XVI), p. 366–367.

22. Nicolae Iorga şi Banatul, „Orizont", 1966 (XVII), nr. 3 (martie), p. 37–41.

23. Apuntes rumanos de la época de la guerra mexicana (1862–1867), (Însemnări româneşti din epoca războiului mexican), „Revue roumaine d'histoire", 1967, nr. 5, p. 789–805.

24. Eftimie Murgu (1805–1870), „Analele institutului de studii istorice şi social-politice de pe lîngă C.C. al P.C.R. „, a. 1968 (XIV), nr. 2–3, p. 68–75.

25. Pe urmele doctorului Mitrea în Mexic, „Magazin istoric", 1969 (III), nr. 5 (mai), p. 92–98.

26. Nicolae Bălcescu şi Eftimie Murgu. O paralelă istorică. „Studia et Acta Musei Nicolae Bălcescu", 1969, p. 227–239.

27. Eftimie Murgu, „Rumăinskie Gorizontăi" (Revista ambasadei române din U.R.S.S.), a. 1940, nr. 4, p. 38.

28. O autobiografie a folcloristului George Cătană, „Orizont", 1970, nr. 1 (ianuarie), p. 80–84.

29. În legătură cu Murgu şi cu obiectivitatea ştiinţifică, „Limba română", 1970 (XIX), nr. 5, p. 465–468.

30. Petru Comarnescu, „Orizont", 1971, nr. 1, p. 110.

31. Greva de la Oraviţa-Ciclova din 1733, „Almanahul Flacăra", 1972, p. 222–223.

32. Nicolae Tincu Velia, noi contribuţii documentare, „Lumina" (Pancevo), 1972, nr. 5–6 (mai-iunie), p. 59–63.

33. Dimitrie Ţichindeal, adepte de la philosophie des lumières, „Analele Societăţii de limba română", 1972–1973, nr. 3–4, p. 575–583.

34. Atanasie Marian Marinescu, Poezii populare din Transilvania, „Revista de etnografie şi folclor", 1973 (t. 18), nr. 2, p. 149–153.

35. Luministul Dimitrie Ţichindeal, „Revista de istorie", 1975 (t. XXVIII), nr. 8, p. 1253–1258.

Alte articole şi studii.

1. Noi precizări în legătură cu colonizările din Banat în secolul XVIII, „Revista istorică română", 1941–1942 (XI-XII), p. 385–387.

2. Noi dovezi privitoare la originea mînăstirilor Mesici şi De la Chili (Vărădia), „Revista istorică română", 1941–1942 (XI-XII), p. 382–385.

3. Românii din Banat, „Revista istorică română", 1941–1942 (XI-XII), p. 531–540.

4. O lucrare asupra minelor bănăţene scrisă de un macedo-român, „Balcania", 1942 (V2), p. 429–433.

5. Cîteva precizări privitoare la Patriciu Popescu, „Revista istorică română", 1943 (XIII), fasc. III, p. 64–68.

6. Un dascăl macedo-român din Banat: Dimitrie Constantini (1792–1860) în vol. „În amintirea lui C. Giurescu", Bucureşti, 1944, p. 503–510.

7. Dimitire Petrovici Stoichescu, în vol. omagial al Patriarhului Nicodem, Bucureşti, 1946, p. 272–280.

8. Ştiri româneşti privitoare la Revoluţia sîrbilor de la 1848–1849, „Revista istorică română", 1947 (XVII), fasc. I-II, p. 121–130.

9. The echo in Romania of the U.S.A. Civil war, „Revue Roumaine d'histoire", 1965 (IV), nr. 4, p. 739–763.

10. Arhiva Vukovics, (în colaborare cu D. Demény şi E. Glück), „Revista Arhivelor", 1967 (X), nr. 2, p. 297–309.

11. Emilian Micu despre Dimitrie Ţichindeal, „Mitropolia Banatului", 1967, nr. 4–6, p. 351–356.

12. Banatul şi Unirea din 1918, „Studii" – Revistă de istorie, 1968, nr. 6, p. 1089–1104.

13. Rumänen und Serben in der Revolution des Jahres 1848 im Banat, „Revue des études sud-est européenes", 1968, t. VI, nr. 4, p. 609–625.

14. La lutte des roumains du Banat pour la réalisation de l'unité de l'état, „Revue roumaine d'histoire", 1968, nr. 6, p. 989–1007.

15. Aspecte ale colaborării Partidului Naţional Român din Transilvania cu mişcarea socialistă, „Studii" – Revistă de istorie, 1968, nr. 1, p. 89–103.

16. Arhivele Diecezei Aradului, (în colaborare cu E. Glück). „Revista Arhivelor", 1968, nr. 4, p. 219–229.

17. Aspecte ale unităţii poporului român în secolele XIV-XV, „Studii – Revistă de istorie, 1969, t. 22, nr. 6, p. 1065–1076.

18. Semicentenarul unirii Transilvaniei şi Banatului oglindit în istoriografia română, „Studii" – Revistă de istorie, 1969, t. 22, nr. 4, p. 761–777.

19. O mărturie maghiară din 1830 despre necesitatea unităţii românilor, „Studii" – Revistă de istorie, 1969, t. 22, nr. 5, p. 975–976.

20. Relations serbo-roumaines dans l'empire autrichien entre 1780 et 1850, „Revue roumaine d'histoire", 1970 (IX), nr. 2, p. 243–250.

21. Les Roumains de l'Empire Austro-Hongrois et la guerre Franco-Prussienne (1870–1871), „Nouvelles études d'histoire", publié à l'occasion du XIII-ème congrès des sciences historiques, Moscou, 1970, nr. 5, vol. IV, Bucarest, 1970, p. 235–245.

22. Eftimie Murgu (1805–1870). Noi contribuţii documentare. (În colaborare cu T. Moţ), „Studii" – Revistă de istorie, 1970, t. 23, nr. 6, p 1109–1117. O versiune mai prescurtată în „Orizont", 1970, nr. 5, p. 16–20.

23. Lupta comună româno-sîrbă împotriva dualismului habsburgic, „Revista română de studii internaţionale", 1970, nr. 3–4, p. 185–198., Versiunea rusă în „Revue roumaine d'études internationales", 1970, nr. 3–4, p. 197–211.

24. Gheorghe Doja. Figură luminoasă de luptător pentru dreptate şi libertate. „Magazin", 1970, (XIV), nr. 678 (3 oct.), p. 2.

25. Date noi despre Revoluţia de la 1848 în Banat, „Studia et acta Musei Nicolae Bălcescu", 1970–1971, p. 579–590.

26. Banatul în contextul relaţiilor istorice cu celelalte ţări române, „Drapelul roşu", 1971 (XXVIII), nr. 8215 (duminică 13 iunie), p. 1–2.

27. Traian Vuia. Noi contribuţii documentare. „Studii" – Revistă de istorie, 1973, t. 23, nr. 2, p. 367–375.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, ff. 82–95.

162. 1976, martie, 15, Bucureşti. Plan de măsuri din dosarul de urmărire informativă deschis în cadrul I.S.M.B. pe numele lui I.D. Suciu.

IMB/Sec/134
15.III.1976

Strict secret
Exp. unic

Plan de măsuri
în dosarul de urmărire informativă privind pe
SUCIU ION-DIMITRIE conspirativ „SURU".

SUCIU ION-DIMITRIE este născut la 3 aug. 1917 în Lugoj, fiul lui Dumitru şi Ofelia, doctor în istorie, fost cercetător ştiinţific la Inst. de Istorie N. Iorga din Bucureşti, în prezent pensionar, domiciliază în Bucureşti, Str. Pompiliu Manoliu Nr. 13, etaj VI, ap 158 sector III.

Susnumitul a fost condamnat în anul 1949 la 3 ani î.c. pt. trecere frauduloasă a frontierei, în anul 1959 la 10 ani pt. uneltire contra ordinei sociale, fiind graţiat în anul 1964 [...]

In timpul executării ultimei pedepse, SURU a fost semnalat cu manifestări duşmănoase, fapt pt. care la data de 22 aug. 1974, a fost atenţionat de ofiţerul de contrainformaţii al penitenciarului Poarta Albă împreună cu şeful acestei unităţi.

După punerea în libertate din detenţie la 9.I.1975 „SURU" a fost semnalat de informatorul „VARGA" că intenţionează să plece din ţară, cerînd în

acest sens informatorului ca în cazul cînd acesta din urmă va merge peste graniţă, să ia legătura cu RICĂ GEORGESCU, PAUL PETRENEL şi ION OMESCU şi să le transmită acestora rugămintea sa de a face demersuri în vederea scoaterii sale din ţară. L-a rugat de asemenea să pună în circuitul poştal de peste graniţă o scrisoare adresată lui PAUL PETRENEL domiciliat în KOLN în care îi adresa aceeaşi rugăminte.

Din supravegherea informativă efectuată asupra sa rezultă că în prezent are unele manifestări ostile la adresa regimului din ţara noastră. Intreţine relaţii cu persoane fost condamnate în compania cărora face unele afirmaţii tendenţioase [...]

Pentru a stabili dacă „SURU" îşi mai menţine intenţia de a pleca din ţară şi ce întreprinde în acest sens precum şi pt. a cunoaşte în ce constă activitatea sa ostilă şi natura legăturilor pe care le întreţine în prezent, vor fi întreprinse următoarele măsuri:

1. Va fi dirijat în continuare informatorul „MIHNEA", urmărind a stabili dacă mai doreşte să plece din ţară şi ce întreprinde în acest sens, dacă se manifestă duşmănos în prezenţa sa, care-i sînt legăturile şi natura acestora.

Termen 30 august 1976
Răspund: Lt.maj. Ciucă I
Mr. Corneanu Gh.

2. Va fi exploatat în mod operativ postul A.C.T. instalat la domiciliul său, identificîndu-se urgent legăturile ce apar şi în special pe studentul sudanez, luîndu-se în acelaşi timp şi alte măsuri impuse de situaţia operativă.

Termen 25.III.1976
Răspunde Mr. Corneanu Gh.

3. In vederea încadrării lui „SURU" cu a II-a linie informativă, vor fi identificare şi luate în studiu în vederea recrutării unui informator a legăturilor sale apropiate rezultate din T.O. – NICULESCU REMUS, MELICESCU ATANASIE, DUMITRESCU LUCIAN şi PORŢEANU LUCIAN.

Termen 1.IV.1976
Răspunde Mr. Corneanu Gh.

4. Vom solicita inspectoratului Judeţean Arad-Securitate să ne comunice cum este cunoscut profesorul de istorie GLÜK EUGEN din Arad, legătura lui „SURU" şi care sînt relaţiile acestuia cu Mitropolia Banatului, instituţie cu care şi SURU întreţine relaţii.

Termen 1.IV.1976
Răspunde Mr. Corneanu Gh.

[...]

In funcţie de rezultatele obţinute pe parcursul lucrării sale, vom propune şi alte măsuri operative.

Mr. Corneanu Gh.
De acord
Şef Birou

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, ff. 113–114.

163. 1976, martie, 18, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Varga".

Lt. col. Grozavu P.
Inf. Varga
Loc Continental
18.03.1976

Strict secret
Nr. 74310/00147/110

Notă

In ziua de 12 martie a.c. la ora 16 am venit conform înţelegerii la prof. I. Suciu la el acasă în Strada Pompiliu Manoliu 13.

Mi-a spus că peste o zi două se internează în spital (la Spitalul 23 August – Pantelimon – în vederea pensionării pentru caz de boală, suferă de diabet.

Mi-a arătat cărţile scrise de el după 1964 şi revistele la care a colaborat. Mi-a împrumutat cartea „Ştefan cel Mare" a prof. A. Boldur. Mi-a dat adresa ing. Paul Petrenell şi la el i-am scris o scrisoare (pe ing. Petrenell îl cunosc din Penitenciarul Gherla, dar soţia lui a avut-o pe mama mea ca profesoară de limba franceză încă înainte de război aşa că eram în relaţii foarte bune.)

Rîndurile din scrisoare referitoare la „Naşu" le-am scris la dictarea prof. I. Suciu. El mi-a spus că evită să scrie în Occident la prieteni după „ultimul accident" arest.

Mă ruga insistent ca în eventualitatea plecării mele la fiul meu în SUA să nu uit de el şi prin prietenii săi: ing. P. Petrenell, Costi Brîncoveanu şi scriitorul Omescu, a cărui adresă de la Paris mi-a dat-o, să-l ajutăm să plece şi el în Occident.–

Mi-a dat adresa de la Sinaia a prietenei sale Berindei Ana şi m-a rugat ca în cazul dacă voi trece pe la Sinaia (i-am spus ca am un drum acolo în interes de sserviciu şi chiar am) să trec pe la ea să-i spun că este internat în spital şi că este foarte deprimat.

Mi-a spus că sub raport material nu are probleme: îl ajută rudele şi

prietenii dar sub raport psihic este foarte deprimat. Intr-adevăr am observat că are o stare psihică deprimată şi este foarte agitat.

A rămas ca după ce va ieşi din spital să mă caute la spital şi să mă invite la el.

17.03.1975 Varga

NB Suciu este lucrat la 130 Lt.maj. Ciuca I. Se va da copia notei. In urma discuţiilor avute cu tv. Lt. col. Lăzăruţ şi tv. Col. Florescu de la 0920 s-a ajuns la concluzia că nu este bine ca informatorul să dea curs scrisorii lui Suciu dar acestuia să-i spună că scrisoarea a fost expediată la adresa indicată.

Mr. Grozavu

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 143.

164. 1976, martie, 20, Bucureşti. Raport cu propuneri de măsuri care urmau a fi adoptate în planul de urmărire operativă a obiectivului I.D. Suciu.

MINISTERUL DE INTERNE
I.M.B. SECURITATE
134/C.I./001287/20.03.1976

Strict secret
Ex. unic

RAPORT

SUCIU ION-DUMITRU este fiul lui Ioan şi Ofelia, născut la 3 august 1917 în Lugoj, doctor în istorie în prezent pensionar, domiciliat în Bucureşti, Str. POMPILIU MANOLIU 13 et VII apt. 158 sectorul 3.

Sus-numitul a fost condamnat în anul 1949 la 3 ani î.c. pentru trecerea frauduloasă a frontierei, în anul 1959 la 10 ani închisoare pentru uneltire contra ordinei sociale, fiind graţiat în anul 1964 [...]

După punerea în libertate din detenţie la 9.I.1975, Suciu Ion-Dumitru a fost semnalat cu intenţii şi preocupări de a pleca din ţară precum şi intenţia de a lua legătura cu fugarii RICA GEORGESCU, PAUL PETRENEL şi ION OMESCU.

In cursul supravegherii informative efectuată asupra sa rezultă că în prezent are unele manifestări ostile la adresa regimului din ţara noastră, întreţine relaţii cu persoane fost condamnate faţă de care faceunele afirmaţii tendenţioase [...]

Conform ordinelor conducerii profesionale, în vederea curmării activităţii sale infracţionale, situaţia operativă a fost analizată împreună cu organele de miliţie la nivelul tov. col. STANCU CHIRCA stabilindu-se faptul că singura posibilitate de curmare a acestei activităţi desfăşurate de SUCIU ION DUMITRU este realizarea unui flagrant.

In vederea realizării acestei măsuri a fost instruit informatorul „Mihnea" din legătura organelor noastre. Lt. maj. Ciucă Ion să solicite cheile de la domiciliul lui Suciu [...]

Informatorul „Mihnea" este în relaţii apropiate cu Suciu Ion Dumitru, vizitîndu-se reciproc. Informatorul „Mihnea" prezintă încredere, dovedind rigurozitate şi sinceritate în relaţiile cu organele de securitate.

Deşi a întîmpinat oarecare rezistenţă din partea lui Suciu Ion Dumitru, totuşi i-a promis că îi va pune la dispoziţie locuinţa sa pentru ziua de 21 martie orele 10.30–14.

Informatorului i-a fost motivată solicitarea cheilor lui Suciu Ioan-Dumitru de interesul nostru pentru unele lucrări cu conţinut duşmănos pe care le deţine Suciu Ioan Dumitru şi pe care le redactează, ideie însuşită şi de informator care ne-a relatat că discutînd cu acesta ideia unui interviu pentru radio, emisiunea „Memoria pămîntului românesc", legat de continuitatea românilor în Banat, acesta l-a refuzat aproape categoric.

Avînd în vedere situaţia operativă creată propunem să se aprobe:

1. Realizarea unei percheziţii secrete la domiciliul lui Suciu Ion Dumitru în ziua de 21.03.1976 orele 11.30–13.00, pătrunderea realizîndu-se de către Lt. maj. Ciucă Ion.

In perioada realizării percheziţiei Suciu Ion Dumitru va fi asigurat de către o echipă formată din Cpt. Ionescu Petre şi Cpt. Szilaghyi Alexandru, care vor menţine legătura cu lt. maj. Ciucă Ion prin intermediul a două aparate tip „STORNO"

2. In acelaşi timp se va realiza şi dublura cheilor lui Suciu Ion-Dumitru în vederea realizării ulterioare a flagrantului

3. Pentru realizarea dublurii cheilor este necesară prezenţa la serviciu a Lt. Haşanu Dănuţ, din cadrul serviciului T, specialist în confecţionarea cheilor.

De acord, Lt.maj.
Şef birou Ciucă Ion
Cpt. Ionescu Petre

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 112.

165. 1976, aprilie, 1, Bucureşti. Ordin privind începerea înregistrării şi ascultării convorbirilor telefonice ale obiectivului I.D. Suciu.

MINISTERUL DE INTERNE
Unitatea 0800 Buc.
Nr. 134/CG/0065535 STRICT SECRET

SARCINA „T"

Rugăm să executaţi şi să exploataţi instalaţia de tip A.C.T. pentru numitul SUCIU ION-DUMITRU de profesie şi specialitate istoric, pensionar, la adresa Str. Pompiliu Manoliu 13 ap. 158 telefon 220340.

Instalaţia va fi făcută în încăperile [...] şi va funcţiona de la data de 01.04.1976 pînă la data de 30.06.1976 (se prelungeşte pt. perioada de mai sus).

In mod deosebit interesează următoarele probleme: comentariile duşmănoase care le face la adresa regimului din ţara noastră şi în prezenţa cu legături cu cetăţeni străini şi discuţiile cu aceştia, legăturile din rîndul cetăţenilor români şi natura acestora.

Materialul obţinut va fi expediat la indicativ 134/CG tov. Corneanu Gheorghe telefon 168, care va ţine contact operativ cu dv. în această problemă.–

SEFUL SUBUNITATII MILITARE,

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, f. 98.

166. 1976, iulie, 13, Bucureşti. Plan de măsuri pentru extragerea din locuinţa lui I.D. Suciu a instalaţiei de interceptare a convorbirilor telefonice.

MINISTERUL DE INTERNE
I.M.B. Securitate
134/CG/001287
13.VII.1976

Strict secret
Exp. unic

PLAN DE MASURI
privind scoaterea prin pătrundere a postului ACT17/21,
care este instalat la domiciliul obiectivului „SURU".

Obiectivul „SURU" fost condamnat în trei rînduri pt. activitate împotriva securităţii statului, a fost luat în D.U.I. de către noi, deoarece după eliberarea din detenţie în a II-a parte a anului 1975, a continuat să aibă manifestări duşmănoase şi să aducă injurii organelor de securitate.

In vederea stabilirii activităţii acestuia la 30.XII.1975 i s-a instalat un post ACT prin pătrundere care a permis obţinerea unor materiale concludente cu privire la poziţia prezentă a lui „SURU".

Intrucît la 1.VII.1975 „SURU" a plecat la Timişoara unde va sta 25 de zile iar de acolo se va opri la SINAIA şi apoi va merge la mare, urmînd să lipsească din Bucureşti cca. o lună şi jumătate, propunem a se aproba scoaterea mijloacelor tehnice de la domiciliul lui „SURU".

In vederea efectuării acestei măsuri se vor întreprinde următoarele:

1. Intrucît obiectivul este plecat la Timişoara pe timp de 25 de zile, unde va definitiva împreună cu mitropolitul NICOLAE „Monografia mitropoliei Banatului" scrisă de „SURU", vom profita de absenţa acestuia şi vom pătrunde cu chei potrivite în absenţa acestuia pentru scoaterea mijloacelor tehnice.

2. In acest scop ne vom pune de acord cu Unitatea Specială „T" asupra datei şi a ofiţerului care va pătrunde împreună cu Lt. maj. Ciucă Ion pt. efectuarea operaţiei.

Răspund. Lt. maj. Ciucă Ion
Mr. Corneanu Gh.

3. Deoarece obiectivul înainte de plecare din Bucureşti a lăsat cheile de la garsoniera sa, pentru a-i uda florile unei bătrîne care locueşte cu trei etaje mai jos în acelaşi imobil GEORGESCU ŞTEFANIA în vîrstă de 69 ani, pe timpul pătrunderii va fi vizitată la domiciliu şi ţinută de vorbă. Discuţia va fi făcută de Mr. Corneanu Gh. şi va avea ca obiect găzduirea de către GEORGESCU STEFANIA a unei rude a sa din Urziceni, a cărei casă a fost dărîmată de inundaţii în anul 1975.

Răspunde Mr. Corneanu Gh.

4. Pentru a preveni o surprindere a noastră de către obiectiv, în cazul întoarcerii sale neprevăzute de la Timişoara, Lt. maj. Ciucă Ion care va pătrunde în casă, va purta asupra sa un aparat „Storna". In acelaşi scop Lt. maj. Szylagy Alexandru care-l cunoaşte pe obiectiv, dotat cu un alt aparat „Storma", va sta în stradă pentru a observa şi a anunţa la nevoie pe ofiţerii pătrunşi în casă.

Răspund Lt maj. Szylagy Al.
Lt maj. Ciucă Ion

De realizarea în bune condiţii a întregii lucrări, răspunde Mr. Corneanu Gh.

Mr. Corneanu Gh.
De acord
Şeful Serviciului

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, ff. 110–111.

167. 1976, iulie, 15, Timişoara. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Alin Ionescu".

COPIE
– Nr. 22047/I/0069
– Data: 15.07.1976
– Sursa: „ALIN IONESCU"
– Primit: Mr. GULYAS P.
– Problema „Culte-Secte"
– C.:l.m.

STRICT SECRET
Ex. nr. 1

NOTA

Sursa vă informează în legătură cu IOAN D. SUCIU, cercetător la Institutul de Istorie „N. IORGA" Bucureşti. Sus-numitul a sosit la Mitropolia Banatului cu circa 10 zile în urmă pentru predarea manuscrisului unei monografii a Mitropoliei, lucrare contractată în urmă cu un an de zile.–

Locuieşte la reşedinţa Mitropoliei din Bv. Victoriei Nr. 5 şi verifică manuscrisele, urmînd ca în curînd să le predea Editurii Mitropoliei.–

Din discuţiile avute cu I.D.SUCIU, am aflat că este chemat şi la Episcopia din Arad pentru a-şi da părerea în legătură cu o monografie a mînăstirii HODOS-BODROG, la care lucrează prof. GLUK din Arad şi ROSSE de la Liceul Nr. 1.–

Va merge la Arad ca invitat al Episcopiei, unde va şi locui.–

Timişoara la 15.07.1974

ss. „ALIN IONESCU"

Observaţii, sarcini şi măsuri conform notei originale.–

ss. Maior GULYAS PAVEL

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 129.

168. 1976, iulie, 20, Bucureşti. Plan elaborat în cadrul I.S.M.B. referitor la avertizarea lui I.D. Suciu.

I M B Securitate
134/CG/001287
20.VII.1976

Strict secret
Exp. unic

REFERAT,
cu propuneri de avertizare a lui SUCIU ION DIMITRIE, lucrat prin D.U.I.

SUCIU ION DIMITRIE este fiul lui Ioan şi Ofelia, născut la 3 august 1917 în Lugoj jud. Timiş, doctor în ştiinţe istorice, fost cercetător ştiinţific la Institutul de Istorie N. Iorga din Bucureşti, în prezent pensionat medical, necăsătorit, neîncadrat politic, domiciliat în Bucureşti Strada Pompiliu Manoliu nr. 13 etaj VI, ap. 158, Sectorul III.

In anul 1949 a fost condamnat la 3 ani î.c. pentru tentativă la trecerea frauduloasă a frontierei; în 1959 la 10 ani î.c. pentru uneltire contra ordinei sociale, iar în 1972 la 2 ani şi 6 luni pentru practicarea pederastiei, fiind eliberat în 1975.

Intrucît pe timpul detenţiei SUCIU ION DIMITRIE a fost semnalat cu atitudine duşmănoasă la punerea sa în libertate a fost introdus în supraveghere informativă în cadrul dosarului de problemă, iar la 16.III. a.c. i s-a deschis dosar de urmărire informativă.

Din materialele obţinute prin reţea şi mijloace tehnice, a rezultat că SUCIU ION DIMITRIE continuă să se situeze pe o poziţie duşmănoasă faţă de regimul socialist din ţara noastră, făcînd afirmaţii tendenţioase întreţine relaţii cu foşti condamnaţi c.r. şi [...] precum şi cu un cetăţean suedez student la [...]

După punerea sa în libertate şi-a făcut formele de pensionare de la Institutul de Istorie pe caz de boală primind 1500 lei, apoi prevalîndu-se de calitatea de membru al Fondului Literar a obţinut din partea acestui fond cu sprijinul unor scriitori ca Laurenţiu Tulea, Ştefan Augustin Doinaş, Lucian Dumitrescu şi Anghel Dumbrăveanu, majorarea pensiei pînă la 2000 lei.

Preocupărilor sale pentru pensionare li s-au alăturat cele pentru redactarea unor lucrări istorice pentru a realiza noi venituri afirmînd că în cazul obţinerii de venituri suficiente renunţă în mod definitiv la plecarea din ţară.

Totodată în prezenta unor foşti condamnaţi c.r. [...] a confirmat să aibă atitudini ostile regimului socialist din ţara noastră şi a comunismului în general.

Astfel vînzîndu-şi televizorul pentru a nu-i răpi timpul necesar redactării lucrărilor istorice la care lucrează a afirmat că nu-i dispus să plătească bani ca să asculte propaganda lor tîmpită.

In prezenta lui GHINEA ION fost condamnat c.r. [...] informator al organelor noastre, referindu-se la respectarea legilor a afirmat că „statul român este un stat poliţist arestînd pe toţi cei ce devin periculoşi".

Abordînd probleme ale scrisului împreună cu scriitorul Lucian [...] SUCIU I.D. a afirmat „fondul discuţiei mele este lipsa libertăţii de creaţie, care te împiedică să te realizezi... trebuie să ajungi să vorbeşti şi să scrii numai lui slogane".

In legătură cu acelaşi subiect explicîndu-i informatorului „Pascu Iuliu" că are un conflict cu editura „Facla" care nu-i tipăreşte o lucrare, spune că acest lucru se datoreşte refuzului său de a opera în text toate modificările cerute de editură, afirmînd: „vrea să mă pună să mănînc [...] şi nu-i nimic că-l mănînc, dar să mai zic că-i şi bun... adică să merg la zi ca să mănînc din cuvîntările... (se referă la conducerea superioară a statului), din Programul PCR. Ei! Eu n-am vrut s-o fac şi acum să văd ce-o să-mi facă" [...] făcîndu-i în asemenea dozaj o educaţie anticomunistă şi manifestîndu-se duşmănos la adresa orînduirii sociale din ţara noastră.

Pentru a ilustra cele afirmate mai sus, redăm unele afirmaţii ale lui SUCIU I.D. în discuţiile purtate cu studentul de culoare din Sudan: „In Bucureşti este foarte multă securitate, toţi negrii sînt urmăriţi de securitate, de aceea e bine ca ANDRU (studentul) să fie atent cînd vorbeşte la telefon.

Tu de ce crezi că mă feresc? Pentru că eşti străin şi noi nu avem voie să vorbim cu străinii... Insuşi faptul că tu mi-ai spus că maică-ta are 70 de ani m-a lămurit. Aici nu găseşti un om care să aibă două vaci. Ei, vezi tu ce înseamnă comunismul?"

„Lasă că dacă vin comuniştii şi la noi, să vezi cum n-o să mai aveţi nici vaci, nici pămînt"

Referindu-se la interdicţia găzduirii cetăţenilor străini de către particulari,

SUCIU I.D. a spus „Acum în România viaţa-i grea, trăim în comunism, oamenii nu au bani. N-ai auzit ce-a spus aseară la „Europa liberă" Unui funcţionar nu-i ajunge leafa de la o lună la alta. La noi nu este comunism. Cînd va fi comunism şi la noi, atunci ai să vezi tu că şi la noi va fi tot sărăcie"

Cu prilejul unei vizite a studentului sudanez acesta s-a plîns că a cumpărat un aparat de radio românesc şi nu poate prinde cu el postul de radio B.B.C., la care SUCIU I.D., în replică, i-a spus: „Dacă eşti prost, tu nu ştii că mărfurile româneşti... Tot ce-i românesc e prost. Ăsta-i comunismul, ce vrei? Tu nu vezi ce absurditate ce aberaţie, să nu am voie să te aduc la mine?".

Intretine de asemenea legături la nivel individual cu foşti condamnaţi contrarevoluţioar cum sînt Remus Niculescu, Ion Ghinea, Ion Negoiţescu, Lucian Stanciu, Cornel Stănescu, Ion Negru, Iosif Palţui, toţi aceştia fiind în atenţia unităţii noastre sau a Direcţiei a I-a.

Avînd în vedere atitudinea ostilă prezentă a lui SUCIU I.D.

propunem:

– Să se aprobe avertizarea sa la sediul organelor de securitate.

– Informarea organelor de miliţie cu aspectele privind practicarea pederastiei, precum şi legăturile pe care le are în acest sens.

Mr. Corneanu Gh.
De acord,
Seful Serviciului

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, ff. 106–109.

169. 1976, august, 2, Timişoara. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Ovidiu".

C O P I E — STRICT SECRET
– Nr. 14284/I/10142 — Ex. nr. 1
– Data: 02.08.1976
– Sursa: INF. „OVIDIU"
– Primit: Mr. RADU GH.
– Loc muncă inf.

NOTA

In legătură cu prof. pensionar IOAN D. SUCIU din Bucureşti, bănăţean de origine, sursa informează următoarele:

De la sfîrşitul lunii iunie stă la Timişoara găzduit la Mitropolie, cu aceea

că lucrează la o istorie a Mitropoliei Banatului. Pe lîngă lucru în orele de relaxare mai vizitează sau este vizitat de rude şi cunoscuţi în oraş între care CORIOLAN BARAN, familia BUTEANU etc., ferindu-se însă de Doamna VIORICA BULBUCA, considerînd-o vinovată de ultima sa arestare întrucît ea l-a determinat să ia contact în mod clandestin printr-o prietenă ANA (?) din Sinaia la care de fapt urmează să meargă în concediu de la Timişoara, respectiva înrudită cu foste familii boiereşti din emigraţie ca STIRBEI, CANTACUZINO etc. cu fostul ambasador GEORGESCU aflat în ELVETIA sau ITALIA. Intre altele spunea că după prima sa arestare îşi dobîndeşte o reabilitare şi o situaţie. Ori a doua culpă i-a stricat mult, deşi el s-a repus prin scris apreciat de diferite reviste de istorie în circulaţie. Totuşi îşi păstrează un fel de permanentă critică fie la adresa unor foşti politicieni, profesori, etc, fie a unor situaţii sau oameni noi. Ex. critică mult pe C. GIURESCU ca istoric şi mod de a simpatiza cu mai multe partide, totdeauna ieşind bine, în timp ce el, SUCIU, integru fiind nu s-a realizat deloc în viaţă. Recent arăta că în Bucureşti s-au făcut multe arestări de cadre didactice universitare, dintre cele ce reprezentau persoane de încredere, pentru traficuri de influienţe, contrabandă (ex. ceasuri de aur şi valută la fostul decan al Facultăţii de Drept), reuşita la admitere a unor candidaţi, favoritismul în instituţiile de învăţămînt etc. Aceasta pentru bani, acuzînd că nu sînt îndeajuns, deşi i s-a arătat că personal are o situaţie bună.–

Intr-o zi a făcut o excursie la Lipova vizitînd după spusa sa, numai Muzeul, fosta casă a lui SEVER BOCU, unde a stat şi el. Intre cei care îi caută mai nou prietenia în Timişoara indică pe ROMUL BOCA pe care nu-l cunoaşte, dar se interesează de el ca persoană.–

ss. „Ovidiu"

Observaţii conform notei originale.–

ss. Maior RADU GHEORGHE

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 128.

170. 1976, august, 15, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea”.

I.M.B. – Sec. 134 Strict secret
Primit Lt. maj. Ciucă Ion
Sursa „Mihnea”
15.VIII.1976

NOTA

Sursa relatează cîteva crîmpeie din discuţiile purtate (trei la număr) cu numitul I.D. Suciu în întîlniri diverse amicale din ultimele trei luni.

Pe stradă între Ateneul Romîn şi biblioteca academiei:

I.D. Suciu – nu vezi cît de ortodox s-a făcut marxismul, că ne bagă pe toţi cu capul la cutie. Era înainte de Congresul educaţiei politice şi al culturii socialiste.

Sau trecînd pe lîngă Atene Palace, amical vrînd să ofer o bere, sursa invitîndu-l să intre acolo zice: te sfătuesc să nu mai intri niciodată aici, deoarece e plin de turnători. Si aici şi la „Nestor”.

Mai sus pe stradă ne-am întîlnit cu istoricul Aurel Decei, un prieten de-al lui I.D. Suciu. Nea Aurică – discuţie banală, stupidă, omul a şi murit după aceea de atac de cord şi I.D. Suciu se minuna şi se întreba cine-i va moşteni documentele şi drepturile de autor, etc..

O altă discuţie tot amicală a fost purtată în prezenţa cercetătorului Remus Niculescu dela Institutul de Istoria Artei, pe care I.D. Suciu mi l-a prezentat, insistînd ca acesta să colaboreze la radio, făcîndu-i o fişă biografică plină de iubiri apuse. Remus Niculescu părea un învins magnific. Urmaşul academicianului Oprescu la conducerea institutului a eşuat pt. că la un moment dat a vrut să ajute pe cineva cu bani (avea pe atunci) şi acest cineva era Noica. O poveste încîlcită plină de regrete şi de referiri la absurditatea celor întîmplate.

Intr-o zi, începutul lunii iulie 1976, I.D. Suciu venind cu treburi în instituţia unde lucrează sursa, a avut fericirea să-l cunoască pe Ioan Chindriş, redactor-radio studioul Cluj-Napoca. O discuţie vie s-a stîrnit între cei doi istorici, perioada abordată fiind cea dintre cele două războaie şi după cel de al doilea război mondial, cu precizări şi lux de amănunte, legate de viaţa, activitatea politică şi intimă a unor personalităţi politice de atunci ca Iuliu Maniu, Dr. Lupu, Dr. P. Groza, Mihalache şi Ilie Lazăr, despre ca I.D Suciu l-a întrebat pe Ioan Chindriş – ce mai face nea Ilie? Bine, răspunde acesta, să-l vedeţi cît e de înalt şi drept, stă ore întregi la cozi, la vîrsta lui. Rîd...

I.D. Suciu – ruşine că are pensie de la evrăi. E.C. a salvat evrei. Pe urmă s-a mai înţeles cu P. Groza şi pe urmă a păţit-o cu sumanele.

Ioan Chindriş nu se ambalează.

Sursa bănueşte că Ioan Chindriş posedă documente, mărturii şi documente cu valoare istorică de la sau ale lui Ilie Lazăr.

In prezent I.D. Suciu se află în Timişoara la mitropolie unde redactează o istorie a bisericii ortodoxe în Banat.

Mihnea

N.B. Suciu Ion Dumitru, fost condamnat, este lucrat prin D.U.I la 134/CG, unde se va exploata copia notei.

Remus Niculescu fost condamnat, este în supraveghere informativă la 134/EC.

Informatorul a fost instruit să-l contacteze pe I.D. Suciu şi pe Remus Niculescu pentru a cunoaşte poziţia prezentă a acestora.

Lt. Maj. Ciucă Ion

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 126.

171. 1976, august, 27, Bucureşti. Declaraţie semnată de I.D. Suciu, prin care îşi ia angajamentul de a nu mai critica regimul comunist pe viitor.

Declaraţie

Subsemnatul Suciu Ioan Dumitru, domiciliat în Bucureşti III Str. Pompiliu Manoliu, 13, ap. 158 fiind chemat în faţa organelor de securitate, unde mi s-a pus în vedere că în diverse împrejurări am adus critici la adresa regimului mă angajez ca pe viitor să nu am astfel de atitudine ci mai mult chiar să susţin prin scrisul şi faptele mele actualul regim.

Declar prin prezenta că dacă în viitor aceste fapte se vor repeta sînt dispus să suport rigorile legilor în vigoare.

27.VIII.1976 I.D. Suciu.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 105.

172. 1976, august, 28, Bucureşti. Notă elaborată în cadrul I.S.M.B., în urma avertizării lui I.D. Suciu.

I M B Securitate
Nr. 1287/28.8.976

Strict secret

NOTA

Conform aprobării conducerii unităţii la 27.08.1976 a fost avertizat numitul SUCIU ION DUMITRU, fiul lui Ioan şi Ofelia născut la 03.08.1917 în Lugoj – jud. Timiş, doctor în ştiinţe istorice, fost cercetător ştiinţific la Institutul de istorie din Bucureşti, în prezent pensionat medical, domiciliat în Bucureşti, Str. Pompiliu Manoliu nr. 13, fost condamnat în 1959 la 10 ani î.c. pentru uneltire.

Pe parcursul urmăririi sale informativ-operative, s-au obţinut date din care rezultă că cel în cauză în diverse împrejurări se manifestă ostil la adresa orînduirii social-politice din ţara noastră, afirmînd că trăieşte într-un regim de dictatură, fără libertăţi unde omul este constrîns să facă ceea ce i se comandă etc.

Cu ocazia avertizării cel în cauză a recunoscut majoritatea acuzaţiilor ce i s-au adus adoptînd o poziţie corectă. La sfîrşitul discuţiilor a dat asigurări ferme că pe viitor astfel de fapte nu se vor mai repeda, fiind conştient că în caz contrar împotriva lui pot fi luate măsuri mai severe.

SUCIU ION DUMITRU va fi urmărit în continuare pentru a-i controla evoluţia atitudinii sale.

Mr. [indescifrabil]

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 104.

173. 1976, septembrie, 1, Bucureşti. Notă-raport referitoare la avertizarea lui I.D. Suciu de către Securitate.

IMB Sec 134 Strict Secret
01.09.1976 Exp. unic.

NOTA RAPORT
privind pe SUCIU ION DUMITRU lucrat
prin dosar de urmărire informativă.

Conform ordinului rezolutiei al conducerii unităţii, la 27.08.1976 a fost avertizat numitul SUCIU ION DUMITRU, fiul lui Ioan şi Ofelia, născut la 3.08.1917 în Lugoj, dr. în ştiinţe istorice, fost cercetător ştiinţific la Inst. de Istorie din Buc, în prezent pensionat medical domiciliat în Buc. Str. P. Manoliu nr. 13 et. 6, ap. 158, fost condamnat în 1959 la 10 ani î.c. pt. uneltire împotriva orînduirii sociale.

Pe parcursul urmăririi sale informativ-operative, s-au obţinut date din care rezultă că cel în cauză, în diverse împrejurări, se manifestă ostil la adresa orînduirii social-politice din ţara noastră, afirmînd că treieşte într-un regim de dictatură fără libertăţi democratice, etc.

Cu ocazia avertizării cel în cauză a recunoscut majoritatea acuzaţiilor ce i s-au adus, adoptînd o poziţie corectă şi dînd asigurări ferme că pe viitor astfel de fapte nu se vor mai repeta. A arătat totodată că este conştient că în caz contrar împotriva sa pot fi luate măsuri mai severe.

In acest sens a scris o declaraţie în care s-a angajat să nu mai adopte atitudini reprobabile, angajîndu-se totodată să susţină prin fapte şi prin scrisul său actualul regim.

Pentru a ne convinge că el se va ţine de cuvînt şi ca expresie a atitudinii noastre binevoitoare în sensul că am trecut la avertizarea sa şi nu am întreprins măsuri mai severe, el se oferă, dacă noi găsim de cuviinţă, să ne furnizeze informaţii din rîndul persoanelor cu care el mai e în contact. Intrebat ce persoane cunoaşte, a arătat că el cunoaşte o serie de „foşti", pe care-i întîlneşte la biblioteca academiei, precum şi în alte împrejurări, enumerînd printre alţii şi pe foştii condamnaţi contrarevoluţionar DAN LĂZĂRESCU, SERGHE EMIL, NICOLAE CARANDINO, ALEXANDRU ION, REMUS NICULESCU, VETRA GHEORGHE, SERBAN GHICA, ALEXANDRU CONSTANT, PETRICA STRIHAN, NICU STEINHARDT, NEGOITESCU ION, s.a. pe care nu şi-i aminteşte imediat.

Cu toţi aceştia el discută ori de cîte ori îi întîlneşte şi ar putea să ne informeze.

I s-a răspuns că întrucît în procesul avertizării şi-a recunoscut faptele ce i-au fost imputate şi luînd în consideraţie dorinţa sa de reabilitare faţă de

organele de stat, acceptăm propunerea sa, dar cu condiţia să devină un om scris în raporturile cu noi, în caz contrar, împotriva sa urmînd a se lua măsuri.

Intrucît peste 2–3 zile, urma să plece la Timişoara pt. a lucra la o carte pt. mitropolia din localitate, urmînd să se înapoieze peste 20–25 de zile, am stabilit ca la înapoierea sa, să-l căutăm şi să mai stăm de vorbă.

Avertizarea a fost făcută de Cpt. Ionescu Petre, şeful biroului şi de subsemnatul.

Mr. Corneanu Gh.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, ff. 80–81.

174. 1976, octombrie, 20, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securității de agentul „Pascu Iuliu".

Col. Lăzăruţ I.
Inf. Pascu Iuliu
In maşină
20.X.1976

Nr. 38570/00164

NOTĂ INFORMATIVĂ

In ziua de 7.X. crt. la h. 14.00 sursa l-a întîlnit la biblioteca academiei pe profesorul şi scriitorul Ion D. Suciu, despre care a mai informat. Acesta susţine că ar fi fost chemat de către Comitetul de Cultură al judeţului Caraş-Severin să conferenţieze în ziua de 14 X. la Reşiţa despre luptătorul paşoptist bănăţean Damaschin Bojincă. Intrucît „culturalii bănăţeni" nu-i asigură transportul cu vagon de dormit, la vîrsta lui de 60 de ani, fiind foarte obosit, este pus în situaţia să renunţe la conferinţă.

I.D. Suciu mai relatează că a treminat o monografie a Mitropoliei Banatului, la care a lucrat cîţiva ani, şi că e foarte mulţumit de această lucrare, mai ales fiindcă mitropolitul l-a plătit f. bine, cu 2100 lei de autor.

Suciu manifestă satisfacţia că între timp, după cum se exprimă, „s-a împăcat cu partidul", că şi-a completat pensia la 2000 lei şi este solicitat adeseori să conferenţieze la radio.

Pentru a evita „anumite persoane" care-l asaltau cu vizite la televizor, Suciu susţine că şi-ar fi vîndut aparatul. Din observaţiile sursei, Suciu se întîlneşte la bibliotecă îndeosebi cu cercetătorii [...]

20.oct. 976

Pascu Iuliu

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 125.

175. 1976, octombrie, 22, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea”.

IMB Sec. 134
Lt. maj. Ciucă Ion
Sursa Mihnea
22.X.1976
Casa Tonitza

Strict secret
nr 62895/0054.

Notă

Sursa relatează: Cîteva convorbiri telefonice şi o întîlnire scurtă pe stradă cu I.D. Suciu, la solicitarea lui, după venirea de la Timişoara, mi-l arată mai puţin belicos! Vorbele sale, altădată avalanşă de înjurături şi atacuri la persoană (persoane mai ales din lumea oamenilor de ştiinţă, mai ales istorici) au acum o nuanţă mai urbană. Se văita că i s-a oprit impozit pe o sumă de bani dobîndiţi pentru că a scris o carte de istoria bisericii ortodoxe, pt. mitropolia Banatului, pt. care a şi stat acolo vreme de cîteva luni. Apoi discuţia a alunecat spre o controversă ştiinţifică în legătură cu localizarea cetăţii Tibiscum, el plecînd mai ales de la izvoare istoriografice, iar arheologii din Timişoara, în frunte cu Florin Medeleţ, director adjunct al muzeului Banatului – pornind de la recente descoperiri din pămîntul pe care-l sapă în căutarea de dovezi palpabile. I.D. Suciu a citit ceva la Radio în acest sens şi a publicat mai pe larg în Revista de Istorie (ultimul număr). Intenţia lui e nobilă: de a da continuitate de vieţuire autonomă pe locul Timişoarei de azi, de a argumenta ştiinţific, plauzibil, arheologii însă sînt deocamdată de altă părere.

Din felul cum vorbea, parcă-i tăiase cineva din colţi. Nici o invocare de ordin politic, nici un citat de la „Europa Liberă”, cum obişnuia altădată făcînd expozeu sau abordînd „problema marxismului” care l-a băgat cu capul la cutie (sic!).

In concluzie, un I.D. Suciu smerit, deocamdată, de aceea sursa l-a stimulat la un moment dat spre o năzbîtie în vorbire, dar acesta a ocolit-o.

Mihnea

NB SUCIU I.D., fost condamnat c.r. se află în contactul organelor de securitate pt. atragere la colaborare. Informatorul a fost instruit să menţină cu Suciu I.D. pt. a cunoaşte poziţia acestuia. Copia notei va fi exploatată la indic. 134/CG unde acesta este lucrat.

Lt. maj. Ciucă I.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, f. 77.

176. 1976, noiembrie, 9, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securității de agentul „Mihnea”.

I.M.B. Sec. 134
Lt. maj. Ciucă I.
Sursa „Mihnea”
9.XI.976.

Strict secret
Nr. 62895/0056.

NOTA

Intr-o discuţie purtată săptămîna trecută între patru ochi cu istoricul de artă Răzvan Theodorescu în biroul său de la institut, cal. Victoriei 196, telefon 505890, s-au arătat cîteva semne de întrebare şi anume: R. Th. Zice – „domnule am văzut că iar îl cultivi pe poponarul de I.D. Suciu. A fost şi pe la mine cu nişte descoperiri documentare – Ştii că are dreptate”?

– Ei da, nu-l cultiv, cu asta a fost defazat.

– Ce-a fost domnule atunci? (nota sursei: nu era prima dată cînd punea această întrebare). El o dă pe chestiuni politice [...]

Sursa confirmă povestind două episoade: unul auzit de la pictori, cei trei de la Lugoj, unul de pe o stradă din Timişoara în ianuarie 1973.

– Şi aici la noi se ştie că era homosexual încă de pe vremea lui Oprescu şi Comarnescu. Dar cu recepţia aia atunci în 1973, n-a fost, c-ai fost şi dumneata.

– Dracu ştie!

– Se zice că el ştia că va fi arestat şi a organizat treaba asta. Ha, ha, ha care a fost şi mitropolitul. Ăsta l-a ţinut în vara asta, vreo două-trei luni pe acolo. O fi şi el..., că parcă e aşa hi-hi-hi!

– Hm!

Mihnea

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, f. 76.

177. 1976, noiembrie, 20, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea”.

Lt.maj. Ciucă Ion
Sursa „Mihnea”
Casa „Tonitza”
20.XI.1976

Nr. 62895/0057

Notă

Sursa consemnează despre I.D. Suciu, care s-a exteriorizat dacă nu chiar s-a mărturisit şi cu o doză de umor propriu, într-o discuţie la o masă la Casa oamenilor de ştiinţă, de faţă fiind şi soţia sursei şi fiica, de 18 ani.

Tînguiala umoristică s-a declanşat de la aprinderea unei ţigări cu bricheta lui. Fiindu-i lăudată bricheta zice: „nu e ca aceea pe care mi-a oferit-o Gloria (Marcu-Pandrea) la voi de Sfîntul Constantin şi Elena şi despre care a zis că în Occident asta se aruncă, iar eu am zis că uite ce fericit sînt eu aici, să primesc ceea ce se aruncă acolo. După care am fost chemat la Consiliul Superior al Securităţii şi întrebat de ce am spus asta şi eu am recunoscut ce era să fac, erau doar acolo la voi 20 de oameni”.

Ia stai domnule, ia stai că asta mă interesează. De ce nu mi-aţi spus pînă acum – am intervenit eu văzînd că femeile rămăseseră stupefiate şi se uitau la mine:- numai zăpăcita aia de Gloria care-i scrie lui Andrei romane întregi, s-o fi apucat să povestească de întrecere şi scrisoarea i-a fost interceptată. „Da tată – zice fata – Gloria asta e cam trăsnită”. „Să ştii că aşa s-a întîmplat, aprobă şi nevasta, „că altfel chiar mă gîndesc, bine a mai fost acolo în jurul domnului profesor (cum i se zice), că tu erai în capul, nu, nu, aşa este, n-am văzut să-i părăsească nimeni”.

– „Eh, zice Suciu – părînd că nu acceptă ideea, el o cam certa atunci pe Gloria – principalul este că am fost chemat şi am dat declaraţie, în care menţionam că n-am să mai vorbesc de rău regimul şi partidul, că n-am să mai înjur că mă oblig, în final, să suport rigorile legilor în vigoare”.

– Unde domnule, cînd a fost asta?

– În iulie, la Consiliul Superior al Securităţii, pe strada Beldiman, aşa că nea Ionel trebuie să tacă şi tace.

Pe fete le umflase rîsul acum îl ştiau şi ele cît era de spurcat la gură şi rău.

– Şi de ce nu mi-aţi spus oare pînă acum, de vreme ce s-a întîmplat în casa mea?

– Eh, pe dracu, dacă n-ai fost amestecat, ce era să-ţi spun? Am înghiţit-o şi basta. Acuma vă spun şi încă la ai mei că sînteţi ai mei.

Spune toate acestea cam cu o îngîmfare de om căruia i se dă importanţă. Pe urmă o înhăţa pe fată la ce facultate să dea dîndu-se exemplu că aşa l-a

învăţat unchiu Sever Bocu, care a fost ministru, mă crezi? Ministru şi avea importanţă un ministru atunci şi putere, nu ca acum, că cine a fost şi I.D. Suciu odată. Acum trece de la una la alta, nu mai poate urmări pe nimeni, are chef de prostii.

La un moment dat îi zic: uite, mi-a dat Ioan Chindriş un telefon şi mi-a spus că a murit Ilie.

– Nea Ilie Lazăr?

– Da

Şi-a dat o palmă pe frunte încît lăsînd-o acolo şi păstrînd o clipă de reculegere după care a luat mîna de la ochi şi frunte, şi a trecut la cu totul altceva, schimbînd vorba. Se lăuda că a fost mitropolitul Banatului pe la el şi i-a adus prefaţa la carte dar ce prefaţă frumoasă! A fost mitropolitul pe la el pe acasă. Ei! Da! Prinţul bisericii e print!

[...]

Intrebări răzleţe acasă, că cine l-a fi turnat pe amicul nostru? Toate răspunsurile convergînd către neglijenta de Gloria, sursa evitînd să mai amintească, s-au stins repede. Curiozitatea fetei era că în fapt, de ce nu l-ar fi lăsînd în pace pe bătrînul ăsta care-i laudă frumuseţea fizică şi promitea uşor ameţit de băutură, că-i va lăsa garsoniera moştenire.

Dar neprimind niciun răspuns, tot ea şi-a răspuns: „e cam afurisit moşul şi are o gură cît o şură".

– Ei da, vezi, gura bate...

– Ha, ha!

„Mihnea"

N.B.

Suciu D.I. fost condamnat c.r. se află lucrat în D.U.I. la ind. 134/CG, unde se va exploata copia notei.

Informatorul a fost instruit să menţină legătura cu SUCIU D.I. pt. a ne informa în continuare asupra poziţiei sale prezente şi evoluţia acesteia.

Lt. maj. Ciucă I.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, ff. 120–122.

178. 1976, noiembrie, 22, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Pascu Iuliu".

Col. Lăzăruţ
Inf. Pascu Iuliu
In maşină
22.XI.1976

OM38570/00579

Notă informativă

In ziua de 20 crt. la h. 18, sursa l-a vizitat la domiciliul său pe istoricul I.D. Suciu în legătură cu unele lucrări profesionale. Discutînd printre altele despre fixarea la Buc. a întîlnirii Comit. Politic Consultativ al statelor participante la tratatul de la Varşovia, I.D. Suciu spune că locul a fost ales în mod premeditat de către sovietici, care vor să facă o spectaculoasă demonstraţie că RSR nu poate avea decît o relativă suveranitate şi independenţă naţională în faţa intereselor politice ale sovietismului. După opinia sa, conducerea de partid şi de stat a României a plecat steagul în Crimeia, în faţa doctrinei Brejnev, care nu îngăduie un „comunism naţional".

Antisovietismul RSR a trebuit să capituleze ruşinos, renunţînd oficial chiar la revendicarea pămîntului românesc al Basarabiei.

22.XI.1976 Pascu Iuliu

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 119.

179. 1976, decembrie, 25, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Alexandreanu".

I.M.B. – SECURITATE
Primit: Col. Lăzăruţ I.
Sursa: „Alexandreanu"
Data: 25.XII.1976
nr. 40358/0065

STRICT SECRET
Ex. unic.

NOTA

Joi 9 dec. 1976 orele 15–15,30, întîlnirea cu I.D. SUCIU, acum pensionar, cercetător, fost la Institutul de istorie „N. Iorga" fost socialist (Titel Petrescu), arestat şi condamnat mai mulţi ani de închisoare, critic literar, istoric, are mai multe scrieri între care un studiu de critică literară privind opera lui Eftimie Murgu, locuieşte pe undeva prin Vatra Luminoasă, are casă proprie.

In timpul războiului 1940–1942, a acţionat contra legionarilor, fiind membru la asociaţia Ardealul.

In garsoniera lui din blocul casei corpului didactic, vizavi de Facultatea de drept, s-a ţinut în cursul lui oct. 1940 întrevederea între reprezentantul guvernului britanic, lordul Henbrey, secretarul ambasadei engleze din Bucureşti şi reprezentanţii asociaţiei „Ardealul" care solicita guvernului britanic:

I. Recunoaşterea drepturilor României asupra întregului Ardeal.

II. Caducitatea dictatului de la Viena.

III. Retrocedarea, după război, a Ardealului de Nord.

IV. Recunoaşterea nebeligeranţei României.

Intîlnirea a avut loc la masă, în restaurantul „Select" şi continuată apoi pe străzile Argentina, pînă la staţia de tramvai de la spitalul de copii „Grigore Alexandrescu".

La masă discuţii cu caracter de amintiri din tinereţe, situaţii personale actuale, etc.

Politic reţinut la maxim. L-am întrebat ce zice de evenimentele din ultimele 2 luni, noile forme de salarizare, reorganizare a muncii schimburilor din unele posturi de conducere, vizita tov. Brejnev, numirea consiliului consultativ a Pactului de la Varşovia?

A răspuns că într-adevăr, s-au întîmplat în ţară în ultima vreme evenimente mari.

Din nefericire eu care sînt preocupat cu lucrările mele, scriu, conferenţiez la radio, studiez intens şi în urma convingerii ce mi-am făcut-o, de mai multă vreme, că nu am spirit politic, realist şi pătrunzător şi cum niciodată n-am fost prea pasionat după politică, nu urmăresc viaţa politică.

Nu înţeleg trebuie s-o mărturisesc, tîlcul politic al acestor evenimente.

Lumea vorbeşte dar eu nu subscriu că România şi-a rectificat în unele privinţe politica de pînă acum, apropiindu-se de URSS mai mult, asistînd la o strîngere de rînduri a ţărilor socialiste din răsăritul Europei.

Puţinelor persoane, cu care am discutat această problemă le-am răspuns cum îţi spun şi ţie. In definitiv eu nu mă interesez prea mult de politică, nu pot să-mi dau seama, de aceste persoane politice, nu pot să precizez nimic.

In orice caz nici nu sînt de altă părere, asociindu-mă la cei ce spun că trebuie, orice s-ar întîmpla şi avem încredere în şeful statului şi în conducătorii regimului.

Ei bine, tu cum te simţi. Eşti bine şi eşti mulţumit, ai vreo revendicare?

Eu nu am dreptul să mai revendic nimic, am pensie bună – 2.500 lei, am avut în ultimul timp poziţie socială invidiată, am scris, mi s-a publicat lucrări, am conferenţiat şi în ţară şi la radio, am casa mea (construcţie locuinţă personală).

Dar singurătatea mea, modul cum s-a desfăşurat viaţa mea, nu ştiu cum

să-ţi spun... mă rog lui Dumnezeu să mă ia mai repede... o viaţă prost croită, nu se mai poate drege la bătrîneţe oricîte satisfacţii ar avea în ultimii ani de viaţă.

N.S.

I.D. Suciu este lucrat prin DUI de colectivul 134 unde se va da copia notei.

Informatorului i s-a atras atenţia să nu pună în discuţiile pe care le poartă cu interlocutorii întrebări şi mai ales repetate pentru a nu trezi suspiciuni asupra sa.

A primit sarcini în legătură cu PETRE BEJAN, lucrat prin DUI de colectivul 131. A fost instruit avînd în vedere [...] acestuia să-l viziteze, putînd în acest fel să-l şi verificăm.

col. Lăzăruţ I.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, f. 71.

180. 1977, ianuarie, 28, Bucureşti. Referat cu propunerea de închidere a dosarului de urmărire informativă deschis pe numele lui I.D. Suciu, elaborat în cadrul I.S.M.B.

I M B Securitate 134 Strict secret
Nr. I 287/28.01.1977

RAPORT
cu propuneri de închidere a dosarului de urmărire informativă privind pe SUCIU ION-DUMITRU.

La 15.III.1976 s-a deschis dosar de urmărire informativă asupra numitului SUCIU ION-DUMITRU, născut la 3.8.1917 în Lugoj, fiul lui Dumitru şi Ofelia, pensionar, domiciliat în Bucureşti Str. Pompiliu Manoliu nr. 13 etaj VI, ap. 158.

Din informaţiile ce au stat la baza deschiderii D.U.I. rezultă că cel în cauză avea unele manifestări duşmănoase şi întreţinea relaţii cu persoane fost condamnate pentru „activităţi împotriva securităţii statului.

Pe parcursul desfăşurării acţiunii informative, s-au obţinut date din care reieşea că SUCIU ION-DUMITRU în diverse împrejurări se manifestă ostil la adresa orînduirii socialiste, făcînd afirmaţii tendenţioase şi întreţinînd relaţii la nivel individual cu foşti condamnaţi pentru activitate împotriva securităţii statului.

Urmare poziţiei sale, în baza aprobării conducerii unităţii, la 27.08.1976 a fost invitat la sediul organelor noastre şi avertizat. Cu acest prilej SUCIU

ION-DUMITRU a recunoscut majoritatea acuzaţiilor ce i s-au adus şi s-a situat pe o poziţie corectă. A dat asigurări ferme că pe viitor se va abţine de la astfel de fapte şi a dat în acest sens o declaraţie. A arătat totodată că întrucît în ultimul timp a obţinut o pensie de 2000 lei pe lună şi i se dă posibilitatea să publice lucrări, este mulţumit pe plan material – ceea ce constituie pentru el un stimulent în plus, pentru a nu mai da de lucru organelor noastre.

Pe linie infomativă s-a stabilit că de la avertizare pînă în prezent SUCIU I-D nu a mai avut manifestări duşmănoase, fapt ce a fost semnalat de informatorii MIHNEA, PASCU IULIU şi ALEXANDREANU.

Faţă de cele raportate mai sus, propunem a se aproba închiderea D.U.I. privind pe SUCIU ION-DUMITRU, cu menţinerea în evidenţa generală.

Şef Birou
De acord
Şef Serviciu

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. I, f. 103.

181. 1977, februarie, 24, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securității de agentul „Paveliu Gheorghe”.

NOTĂ

Informatorul PAVELIU GHEORGHE la întîlnirea din 24.02.1977 a relatat următoarele cu privire la numitul SUCIU IOAN.

In ziua de 23 februarie i-a făcut acestuia o vizită în strada Pompiliu Manoliu nr. 23 ap. 168. Suciu Ioan este bun prieten cu Ghica Serban cel care a fost secretar particular a lui Iuliu Maniu. Suciu a luat cunoştinţă de Carta 77 a celor din Cehoslovacia şi o apreciază ca pe o acţiune care demonstrează că nu se poate renunţa la drepturile omului.

Suciu spunea că Paul Goma a fost închis, bătut, i s-a dat drumul în străinătate a lăsat acolo o carte, apoi a revenit în ţară şi acum nu mai pleacă.

Suciu este prieten cu pictorul TUDOR DAN care deschide expoziţie săptămîna viitoare la „căminul Artei”.

De asemenea un alt prieten a lui Suciu este NICULESCU REMUS, cunoscut de el din detenţie. Acest Niculescu a fost la Paris. Niculescu este preocupat de a deschide o expoziţie GRIGORESCU cu tot ce a pictat referitor la independenţă.

Lt. maj. Ciucă

NB

Informatorul Doru Radu a informat la întîlnirea din 2.3.977 despre vizita pe care i-a făcut-o informatorul Patrichiu Gh. Aspectele semnalate în prezenta notă se confirmă, despre ele relatînd şi informatorul „Doru Radu".

2.3.977

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, f. 66.

182. 1977, februarie, 24, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea".

IMB Sec. 134 Strict secret.
Lt. maj. Ciucă Ion
Sursa Mihnea
24.II.977

Notă

Sursa relatează:

O reîntîlnire cu I.D. Suciu pune în lumină cîteva accente ce-l caracterizau mai înainte.

Mereu pune întrebarea: „Ce zici de dizidenţii ăştia"? Se speria parcă şi tăcea fără răspuns. In discuţia de care aminteam şi-a dat drumul înflăcărat: „S-au făcut opt care şi-au trimis semnătura pentru «Carta ,77». Cine o fi Goma ăsta, l-ai cunoscut?" Nu, mi-l aduc aminte ca prin ceaţă din timpul studenţiei. „Al dracului tipul – zice I.D. Suciu – eu nu mai are rost să opun rezistenţă, sînt bătrîn, am pensie, că mîine, poimîine mor..."

– Ei, zic, şi s-au mai schimbat şi vremurile: dvs. vă gîndiţi la libertăţi, la drepturile omului sau la putere!

Schimbă vorba. „Ei, zice, da, dacă era altă dată, eu pentru blestemata aia de scrisoare cu Ana aş fi luat 15–20 de ani nu 2–3. Şi apoi am şi promis la securitate că tac.

– Păi vedeţi.

– Şi totuşi nu se ştie, voi sînteţi mai tineri, voi poate o să apucaţi să vedeţi ce rezultate va aduce rezistenţa noastră.

Intrăm în amănuntele unei deplasări, care nu a avut loc.

ss. Mihnea

NB.

Suciu I.D. fost condamnat c.r. se află în atenţie la ind. 134/CG, unde se va exploata copia prezentei note.

Informatorul a fost instruit să menţină legătura cu I.D. Suciu pentru a cunoaşte concepţiile prezente ale acestuia şi evoluţia atitudinii sale.

Lt. maj. Ciucă I.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, f. 67.

183. 1977, martie, 18. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Palfi Sandor".

Sursa: „PALFI SANDOR"
Primit: mr. HORVATH FR.
Data: 18.03.1977

Nr. 4385/0013 din 18.03.1977
STRICT SECRET
Exemplar nr. 1

NOTA INFORMATIVA

Vă informez că, cu ocazia deplasării noastre cu ROZ ALEXANDRU – directorul Liceului „I. Slavici" din Arad, în ziua de 15.02.1977 am luat parte la o cină în restaurantul de la „Athene Palace" cu istoricul bucureştean ION DIMITRIE SUCIU. Dînsul a fost invitat de noi, cu scopul de a discuta despre probleme istorice legate de Banat şi Arad, considerînd pe dînsul ca un specialist bine pregătit în istoria Banatului.

Istoricul ION DIMITRIE SUCIU, cu această ocazie mi-a lăsat o impresie contradictorie. Pe de o parte s-a dovedit un om cult, bine pregătit, cu o critică matură în probleme istorice, pe de altă parte ca un necontrolat care prea mult a vorbit despre el însuşi, angajîndu-se în discuţii nedorite.

Astfel a făcut mofturi cu servirea, refuzînd aproape tot ce i s-a oferit, la urmă făcînd totuşi gestul că pentru noi acceptă să rămînă [...] S-a mîndrit că 12 ani a stat în închisoare, că a fost victima regimului comunist, fiind fiul adoptiv al fostului politician burghez SEVER BOCU din Lipova. A povestit că ginerele lui SEVER BOCU a fost inginer emigrat în America lucrînd la o Asociaţie de petrol şi întrucît copiii lui au rămas în ţară, la bunici, statul român a şantajat pe acest inginer rugîndu-l să facă spionaj pentru România.

A vorbit cu o critică aspră la adresa unor istorici de astăzi dezapreciind pe acad. STEFAN PASCU; la fel şi pe istoricul POPESCU-PUTURI de la Institutul de Istorie a Mişcării Muncitoreşti. La intervenţia mea privind

meritele acad. PASCU şi-a precizat ideile, spunînd că PASCU totuşi este un istoric format şi crescut de un alt regim pînă ce istoricul POPESCU-PUŢURI habar n-are de istorie, este creatura comuniştilor şi ne face de rîs. Angajîndu-se tot mai mult în polemică, a avut obiecţii batjocoritoare pe adresa istoriografiei marxiste, susţinînd că NICOLAE IORGA bine că a fost ucis de legionari, că altfel ar fi fost ucis de regimul comunist din anii 1945–1954. Luînd poziţie contrară în acest sens, a adus elogii privind linia politică dusă de tov. secretar general faţă de intelectuali, spunînd că el personal îi este îndatorat întrucît a fost reaşezat în drepturi şi a reprimit dreptul de publicare.

A susţinut că în general în ţările socialiste este o mişcare crescîndă a intelectualilor, inclusiv în URSS, dar mai ales în Cehoslovacia.

In continuare am vorbit mai mult despre probleme strict legate de istoria medievală a Banatului şi a părţilor arădene.

Ne-am ridicat către orele 11 însoţindu-l pînă la autobuz. La întoarcere către căminul nostru, cu tov. ROZ am ajuns la aceeaşi concluzie privind comportarea lui ION D. SUCIU, adică că este un om cult, bine pregătit, scrie lucrări de valoare, dar este prea mult afectat psihic, din care cauză vorbeşte necontrolat, de multe ori contradictoriu.

Arad, 18 martie 1977

ss/ „PALFI SANDOR"

NOTA:

Copia materialului se va înainta la Direcţia I, serviciul II, pentru exploatare. Informatorul, treptat, va fi antrenat în culegerea de informaţii specifice preocupărilor problemei. Astfel i s-a indicat să stabilească manifestările, concepţiile politice prezente, afirmaţiile lui ROZA ALEXANDRU – cercetător istoric din Arad, activitatea prezentă şi legăturile familiei GAMBAR cu persoane din străinătate.

La viitoarele întîlniri se va lărgi aria instructajului în probleme concrete, pe profilul problemei.

OFITER SPECIALIST III
Maior, ss/ HORVATH FR.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, f. 61.

184. 1977, mai, 27, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Mihnea”.

I.M.B. Securitate 134
Lt. maj. Ciucă Ion
Sursa „Mihnea”
27.05.1977

Notă

Sursa relatează că după o întîlnire cu Ioan D. Suciu la Casa Scriitorilor – grădină – Calea Victoriei, săptămîna trecută, a rămas cu impresia certă că acesta este un om rău din naştere.

[...] la adresa securiştilor (sic!) care-l pun la punct toată ziua-bună ziua, că uite cum l-au domolit şi pe Ion Negoiţescu şi acuma: caca-o să mai avem refuzat la carte – e vorba de o carte a sursei aflată la Ed. Cartea Românească, i-au dat drumul şi lui Paul Goma după ce l-au bătut, l-au învîrtit şi pe Vlad Georgescu – ca pe mine! (asta a repetat-o de mai multe şi în cursul mesei) au oamenii satisfacţii ale propriei justificări. A strigat odată că nu mai vrea să colaboreze la Radio, iar l-a apucat dorul de plecare peste hotare dar nu şi-l... Ba la un moment dat sursa a fost nevoită să-l apostrofeze, să-i atragă atenţia că nu e cazul să-i desfiinţeze aşa pe toţi, tocmai se apropia de masa noastră col (r) Ion Gh. Pană, proaspăt membru al Uniunii Scriitorilor. Cum a simţit persoană străină parcă i-a dat cineva cu flit. S-a plătit şi-am plecat.

Insistase [...] să afle de la sursă dacă ştie ceva de alegerea Mitropolitului Nicolae Corneanu ca patriarh al României. Sursa i-a povestit cîteva argumente pro şi se gudura de bucurie.

In rest sursa este tentată să-l considere un caz patologic dar al dracului!

28.V.1977 Mihnea

N.B.

Suciu Ion Dimitrie, fost condamnat c.r. este în atenţia ind. 134/D.I. unde se va exploata copia prezentei note. Informatorul a fost instruit să-l contacteze pe I.D. Suciu pentru a cunoaşte atitudinea în prezent precum şi relaţiile pe care le are cu persoane fost condamnate.

Lt. maj. Ciucă Ion

Conform cu originalul
Lt. Dincă Paul

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, f. 62.

185. 1978, ianuarie, 16, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de către dactilografa lui I.D. Suciu, informatoare care semna cu pseudonimul „Ana Maria".

IMB Sec. 134 Strict secret
Lt. maj. Ciucă Ion
Sursa: Ana Maria
16.01.1978

Notă

In decembrie 1977 şi începutul lui ianuarie 1978 sursei i-au fost prezentate spre dactilografiere de către I.D. Suciu mai multe materiale al căror conţinut se referă la diverse aspecte privind istoria Banatului.

In cadrul discuţiilor purtate, sursa a reţinut preocuparea lui I.D. Suciu pentru redactarea, împreună cu Radu Constantinescu, a unei lucrări privind istoria Banatului, de circa 400 pagini (20 coli de autor), pe care speră să o definitiveze în circa o lună. Pentru 2–3 săptămîni urmează să plece la Timişoara, în vederea documentării. Sursa nu a reţinut comentarii de ordin politic în discuţiile purtate.

Ana Maria

16.I.1978

NB. Suciu Ion Dumitru, fost condamnat se află în atenţia IMB Sec. 134/DI unde se va expedia copia notei. Sursa a fost instruită să păstreze legătura cu I.D.S.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, f. 58.

186. 1978, mai, 5, Timişoara. Notă informativă furnizată Securității de agentul „Ovidiu”.

Nr. 14284/00188 1978. STRICT SECRET
Inf. „OVIDIU”
Primit Col. Mortoiu A.
Data 5.V.1978
Casa „FABRIC”

NOTA

In legătură cu cercetătorul istoric I.D. Suciu din Bucureşti, de origine din Banat, sursa informează în linii generale următoarele, în cea mai mare parte potrivit propriilor relatări:

Născut în părţile Lipovei, înrudit cu fostul politician SEVER BOCU, a fost susţinut de acesta atît cu studiile cît şi la începuturile carierei ca asistent universitar la CC Giurescu, director în Ministerul Invăţămîntului, activist se pare la Partidul social-democrat etc. Oricum, de tînăr prin funcţiile împlinite şi-a creat relaţii destul de extinse şi le împrospătează mereu, avînd de exemplu bune cunoştinţe la Academie, Uniunea Scriitorilor, de unde este şi pensionar, Uniunea Compozitorilor, diferite edituri etc. In latura bisericească, are la fel relaţii, într-o vreme chiar vrînd să ajungă profesor la facultatea de teologie, contracandidat al preotului GHEORGHE MOISESCU, ce a funcţionat în ultima vreme la Viena la parohia ort. Română şi care a predat Istoria Bisericii Române. Apoi însuşi (Suciu) s-a ocupat chiar, între cele mai importante lucrări, de personalităţi bisericeşti, ca istoricul Nicolae Tincu Velea, istoricul Ion Sîrbu ş.a.

Avînd şi rude în străinătate (ginerele lui Sever Bocu, anume GEORGESCU din Geneva) a încercat în două rînduri trecerea ilegală a graniţei, pentru care a fost şi în detenţie. Caracter nepotolit, găseşte permanent pricini de critică la adresa oricui, cruţînd doar pe cei de la care are un beneficiu cert, între care Mitropolia Banatului, înţelegînd şi Episcopia Aradului prin lucrările ce le-a contractat, unele şi ieşite la tipar ca „Monografia Mitropoliei Banatului”, avînd în pregătire şi o culegere de documente şi o lucrare despre catedrala din Timişoara, cea din urmă ca o contrabalansare la o carte apărută în RF. Germania despre „Domkirche” din Piaţa Unirii; de asemenea la Arad coordonarea unei lucrări despre mănăstirea Bodrog. De fapt are multe alte articole şi studii în revistele bisericeşti pe lîngă cele de specialitate. In general e apreciat ca cel mai bun istoric pentru Banat, avînd lucrări valoroase în special pentru revoluţia din 1848, precum şi pentru continuitatea românească. In această din urmă direcţie a avut succese deosebite printr-o serie de lucrări consacrate castrului episcopal Tibiscum localizat a fi Timişoara, contrar

supoziţiilor arheologice (susţinute de prof. Medeleţ şi Moga de la Muzeul BANATULUI ce-l identificau cu Jupa). S-a încăerat şi cu prof. Tripcea şi Tintă de la Universitatea Timişoara pentru probleme medievale, ca de exemplu colonizarea şvabilor, sîrbilor etc. în părţile Banatului. Tezele sale fiind cele mai acceptabile, i-au prilejuit invitaţii a conferenţia şi a învinge în [...] orală şi scrisă pe cei care nu împărtăşesc opiniile sale. Rezumatele comunicărilor sale ştiinţifice au găsit loc chiar în buletinele speciale pentru uzul înalţilor funcţionari de stat. I se dă tot girul pentru publicarea lucrărilor, în special de către dl. Stefănescu din partea C.C. al PCR. A primit invitaţia a conferenţia chiar la unităţile M.I. din Timişoara, Caransebeş ş.a. fiind foarte apreciat. Cîteodată mai face şi glume în legătură cu solicitudinea reală ce i se arată în sensul că dacă a avut dificultăţi în trecut e din cauza că „partidul în marea bunătate l-a pus la adăpost de furia poporului".

Intre altele arată că el totuşi mai ales în ultima detenţie a beneficiat de un regim aparte, avînd şi protectori pe baza faptului că a lucrat mai mult ca oricare cu competenţă în domeniul istoriei naţionale. Deşi se pare că cauza sa a fost pe bază de imoralitate, el susţine că substratul a fost politic, o scrisoare la insistenţa d-nei Bulbuca din Timişoara, verişoara sa, prin care se „autodenunţă" prin intenţia de a pleca în străinătate unde neamurile şi prietenii i-ar fi asigurat un loc convenabil. Pretinde că este de fapt ţinut şi acum sub observaţie, că şi alţii din cei apropiaţi lui, de ex. la Timişoara dintre cei ce lucrează la Mitropolie, prof. Răileanu mai sînt întrebaţi de organele competente. El însă, la ieşirea din ultima detenţie a dat o declaraţie de fidelitate faţă de stat şi practic nu poate să zică nimic, întrucît are pensie mare şi încă de la scriitori, în plus are voie să scrie ceea ce alţii nu au în situaţia lui, doar că nu s-a realizat profesional cum ar fi dorit.

O referire a făcut între cei care îi cunoaşte la PAUL GOMA, că ar fi fost asociat între alţii cu un anume NEGOITESCU, prieten cu SUCIU, de la acela cunoscînd că pricina discuţiilor în cazul respectiv a fost informarea posturilor de radio străine asupra cutremurului din 1977, fără avizul autorităţilor. Dacă acesta a plecat în străinătate şi vorbeşte la Paris împotriva statului, nu afectează însă prea mult, că trebuie să mai fie şi dintre aceştia, ori cum el a fost mai mult expulzat, deci nu mai are în fond nici un contact şi suport cu realităţile pentru a fundamenta ceea ce eventual colportează împotriva ţării. Au mai fost şi alţii care au cerut să plece în străinătate temporar, pentru ca după ieşirea din ţară să li se retragă cetăţenia. De exemplu fostul politician GHITA POP. Altii dintre colaboratorii lui SUCIU, oameni de vază ca academician ROSETTI, GRAUR, avînd membrii familiei plecaţi din ţară, nu se mai pot afirma şi întreaga lor activitate s-a prăbuşit. SUCIU a făcut însăşi cerere să plece la Paris, dar are o dublă temă: că nu i se dă paşaport, iar apoi că chiar dacă i se dă să nu păţească aşa ca unii din cei citaţi, după plecare să

i se retragă cetăţenia ca unei persoane „non grata" şi acum ce mai poate face el la sfîrşitul vieţii în altă parte.

Intre cei citaţi că ar fi avut legătură sau i s-au cerut socoteală pentru colaborare, deşi aceasta nu a prea existat, este dr. Petru Rîmneanţu din Bucureşti, originar din Banat, pentru că acesta s-a ocupat prea mult şi în scris lăsînd chiar la Academia RS România manuscrise despre situaţia românilor din Iugoslavia. Acestea sînt însă cauze oarecum încheiate. Activitatea sa este cunoscută şi caută să fie cuminte, d2oar că ascultă mai mult posturile de radio tendenţioase.

In mod obişnuit funcţionarii centrului eparhial cu care a stat de vorbă, în special din conducere nu l-au încurajat în atitudinile ce se arătau nepotrivite, direct sau indirect provocîndu-l la o atitudine corectă.

ss. Ovidiu

MASURI: O copie după notă se va trimite la Direcţia I-a şi IMB Securitate.

A primit sarcini pentru a-i stabili concret activitatea şi în special poziţia lui, dacă toate datele prezentate sînt fondate pe date ştiinţifice. Relaţiile lui în special cu cetăţeni străini şi caracterul lor.–

Colonel Mortoiu Aurelian

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, ff. 55–56.

187. 1978, august, 30, Bucureşti. Notă informativă furnizată Securităţii de informatoarea „Ana Maria".

IMB Sec. 134 Strict secret
Lt.maj. Ciucă Ion
Sursa: Ana Maria
Data: 30.08.1978
Dom. sursei

Notă

Sursa informează în legătură cu I.D. Suciu, următoarele:

In ziua de 10 iulie a.c. acesta a solicitat dactilografierea unei contestaţii adresată serv. de Paşapoarte în care enumera motivele de înlăturare a avizului negativ privind plecarea sa temporară în Franţa, la o nepoată a sa pe nume Gabriela Mociulschi. Cu această ocazie, Suciu a precizat sursei că nu

are intenţia de a rămîne în Franţa, arătîndu-se afectat de înştiinţarea neacordării vizei. A precizat de asemenea că nu intenţionează să aducă critici la adresa ţării, că posedă în ţară bunuri şi sume de bani la care nu intenţionează să renunţe susţinîndu-şi astfel afirmaţia că nu vrea să rămînă în străinătate. La afirmaţia sursei că ar putea rămîne la nepoata sa, a afirmat că fiecare dispune de posibilităţile sale materiale şi că el nu intenţionează să renunţe la ale sale din ţară. Şi-a manifestat entuziasmul faţă de primirile pe care i le oferă „Prea Sfîntul". In relaţiile cu sursa a dovedit în diverse împrejurări tendinţe de meschinărie, rapacitate, solicitînd chitanţe pentru justificarea sumei plătite şi dovedind neînţelegere în apriecierea valorii muncii sursei.

A mai relatat sursei că a văzut pe Alex. Constant la Casa Universitarilor, relatînd despre acesta că este într-o stare fizică destul de precară

Ana Maria

30.VIII.978

NB. Suciu Ion Dumitru, fost condamnat, este în atenţia ind. 134/D.I. unde se va expedia copia notei.

Informatoarea va păstra legătura cu acesta pentru a informa asupra poziţiei prezente şi a evoluţiei atitudinii sale.

Al. Constant, fost legionar, este lucrat la 112.

Lt. maj. Ciucă

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, f. 52.

188. 1978, nedatat. Cerere adresată de I.D. Suciu comandantului serviciului de paşapoarte din Bucureşti, prin care solicita aprobarea plecării temporare în Franţa.

TOVARAŞE COMANDANT,

Subsemnatul Suciu Ioan Dumitru, doctor în istorie, domiciliat în Bucureşti III, str. Pompiliu Manoliu nr. 13, referindu-mă la comunicarea făcută de dv. cu adresa nr. 204705 din 11.05.1978 prin care după trei luni şi 15 zile m-aţi informat că cererea mea pentru plecare temporară în Franţa nu a fost aprobată.

Vă rog să luaţi act că fac contestaţie împotriva acestei respingeri şi să-mi reconsideraţi cererea făcută, aprobînd plecarea temporară pe timp de 30 de zile.

Motivele contestaţiei sînt următoarele:

1. Am chemare în Franţa de la nepoata mea, Gabriela Mociulschi, pentru 30 de zile.

2. Cu toate că după antecedentele mele s-ar putea deduce că intenţionez să rămîn în Franţa, declar că nu am acest gînd. Dacă l-aş avea, aş cere plecarea definitivă, care mi s-ar da, aşa cum se dă multor tineri ce vor să emigreze, după cum am constatat personal în ziua de 7 iulie a.c., cînd am fost la biroul de informaţii spre a solicita o audienţă.

3. In cererea prin care am solicitat formele legale pentru trecerea frontierei, am indicat în mod sincer şi corect toată situaţia mea personală.

De la eliberarea mea au trecut trei ani şi jumătate şi, conform dispoziţiilor legale, nu mai am cazier judiciar.

Sînt în vîrstă de 61 ani şi sînt pensionar al Uniunii Scriitorilor din R.S.R., fiind suferind de diabet şi cardiopatie ischemică. Posed ca proprietate personală una garsonieră în care locuiesc. Am dat ţării şapte cărţi tipărite şi sute de articole şi studii publicate în diferite reviste.

Sper că analizîndu-se motivele expuse cu toată sinceritatea se va reexamina cererea şi mi se va aproba plecarea temporară.

I.D. Suciu

TOVARASULUI COMANDANT AL SERVICIULUI PASAPOARTE DIN MUNICIPIUL BUCURESTI

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, f. 53.

189. 1979, mai, 5, Timişoara. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Ovidiu”.

Nr. 14284/007
Inf. „OVIDIU”
Primit col. Mortoiu Aurelian STRICT SECRET
Data: 5.V.1979
Casa: „FABRIC”

NOTA

In legătură cu prof. ION D. SUCIU din Bucureşti, sursa informează următoarele:

A sosit în Timişoara în jurul datei de 20 aprilie fiind ca de obicei cazat la mitropolie. Urmează a sta pînă în 10 mai. Intre timp face un drum la Caransebeş din 30 aprilie – 4 mai şi Arad din 6–9 mai. Totul motivat cu

adunarea, transcrierea documentelor pentru colecţia proiectată a se publica în editura Mitropoliei Banatului, privind trecutul ei. Ca de obicei a luat contact cu factorii răzpunzători de la arhivele statului din localităţile respective ca şi de la centrele bisericeşti, în plus cu rude sau cunoscuţi, în Timişoara în mod aparte de menţionat CORIOLAN BARAN, care avea unele observaţii la articole apărute în revista mitropolitană privind inexactităţile legate de unirea de la 1918 ce trebuiau corectate (autorul însă MISCUTA – Arad nu mai poate fi interpecal) şi cu care SUCIU era de acord.

In discutiile purtate cu unii consideraţi mai apropiaţi, dar destul de tare spre a fi auzit, a prezentat unele lucru, ca:

Evoluţia ştirilor de la posturile de radio străine, privind vizita delegaţiei bisericii ortodoxe române în S.U.A., criticînd mai ales faptul că în întîmpinarea patriarhului JUSTIN nu a fost ambasadorul român. I s-a răspuns că persoana unui ambasador poate trebuie să respecte unele măsuri de pază personală, nu poate apărea oriunde şi oricum, dar nu a împărtăşit şi punctul de vedere.

A susţinut apoi că e mereu controlat de organele de securitate oriunde s-ar găsi. De exemplu recent chiar la arhivele statului, V. TIGU a venit la el cu reprezentanţi ai securităţii spre a vedea care este în prezent mentalitatea lui. La răspunsul că exagerează a răspuns că cineva care era precis informat, în prezent angajat al mitropoliei, anume CONSTANTIN RAILEANU i-ar fi spus demult cu ocazia unei deplasări a lui SUCIU la Arad, că securitatea din Timişoara era foarte îngrijorată să nu ia contact cu regiunea Hunedoara, unde s-ar înregistrat chiar atunci incidente în zonele miniere. Intrebat ce anume, nu a putut sau nu a voit să explice.

Susţine constant că vrea să plece definitiv în străinătate. Din această cauză nici nu mai vrea să colaboreze la radio, presă, publicaţii, simpozioane, etc., o participare ca atare calificîndu-l ca oportunist, ceea ce i-ar dăuna prestanţei pe care ar avea-o peste hotare. De aceea nici nu e prezent la congrese, întruniri de specialitate, ci doar la cercuri, cum a fost recent organizat în 19 aprilie la Ambasada S.U.A. la Bucureşti, cu diferiţi invitaţi, dar fără a preciza cine anume, decît pe fostul ambasador BOGDAN cu care s-a întreţinut asupra fiului lui DUCA, aflat în S.U.A. şi care refuză contactul cu autorităţile române, SUCIU afirmând că desigur are motivele lui, fără alte amănunte.

A fost îndemnat să renunţe la ideile de a fi mereu în opoziţie, dar se arată neclintit.–

ss. Ovidiu

OBSERVATII: Numitul SUCIU IOAN este lucrat de Direcţia I-a.

INSTRUCTIUNI: Să stabilească în continuare poziţia lui, ce-l determină să aibe o astfel de atitudine, dacă strînge date sau materiale pe care să le

scoată afară ilegal sau să le folosească în cazul plecării lui, relaţiile şi în special caracterul. Să se acorde atenţie lucrării pe care o face pentru a nu permite unele interpretări care pot fi exploatate de unele organizaţii din exterior.

MASURI: Serv. I/A va înainta nota urgent la Bucureşti iar o copie se va prezenta lt. col. Cristescu Ion.–

Colonel Mortoiu Aurelian

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, f. 47.

190. 1979, noiembrie, 5, Timişoara. Notă informativă furnizată Securităţii de agentul „Negru".

COPIE
– Nr. 1911/00451
– Data: 05.11.1979
– Sursa „NEGRU"
– Primit: Mr. INDREI IOAN
– Problema: „ARTA-CULTURA"

STRICT SECRET
Ex. nr. 2

NOTA

Referitor la I.D SUCIU din Bucureşti.–

In data de 26.10.1979 – orele 11–14 – I.D. SUCIU m-a vizitat şi din convorbirea cu dînsul a rezultat următoarele:

Că vorbeşte şi discută împotriva regimului, a „Sfîntului Partid" cum în derîdere spune el, pentru ca nu cumva străinătatea să-l considere CONFORMIST, laş, trădător.–

Că el permanent se gîndeşte la plecarea în străinătate.–

Intrebat de ce doreşte acest lucru, cînd el, ca istoric ar trebui să-şi iubească ca nimeni altul Patria a răspuns:

– Urăsc ţara şi regimul, care mi-a mîncat ¼ din viaţă ţinîndu-mă în puşcărie.–

– Sînt istoric ca să-mi cîştig o pîine în plus – dar sînt om politic, în primul rînd, şi nu pot sta şi nu vreau să mor acolo unde urăsc din adîncul fiinţei mele".–

Intrebat cu ce o să trăiască acolo – în străinătate – dacă i se va da drumul, mi-a răspuns că:

– are foarte mulţi prieteni şi rude

– va primi pensie de la Internaţionala socialistă;

– are pregătite memorii din închisoare, care publicate îl va scuti de griji.–

Incercînd să-i demonstrez că şi aici în ţară, a putut să-şi publice toate lucrările, mi-a răspuns:

– Mi-am publicat unele lucrări pentru că mai am prieteni cu influienţă şi aici în ţară care au funcţii de cultură şi care au respect şi pentru mine şi pentru prietenii mei din străinătate.–

– Că este clar că mai sînt ca PACEPA, care îl ajută şi pe el care a suferit din cauza „Sfîntului Partid".–

Intrebat dacă a auzit de masa rotundă a istoricilor unguri care l-au luat chezaş pe DAICOVICIU, I.D. SUCIU a spus că a ascultat şi că istoricii unguri s-au referit la articolul din „ERA SOCIALISTĂ", pe care şi el l-a citit atunci cînd subsemnatul i l-a dat.

De asemeni a făcut aprecieri total negative asupra lui H. DAICOVICIU în special şi a şcolii clujene în general. Iar despre MEDELET FLORIN – tratat ca un impostor, incompetent şi chiar duşman al istoriei naţionale.–

Arătîndu-i că totuşi în ţară se bucură de cinste şi că şi-a făcut un nume I.D. SUCIU m-a contrazis spunînd că: „Bisericii şi Mitropolitului îi datorează, că el are grijă de cei care au pătimit din cauza regimului şi că nu numai pe el îl ajută, ci şi pe alţii.–

Referindu-se la persoana mitropolitului a spus că TIGU VIOREL n-a făcut bine că l-a demascat pe mitropolit ca fascist că el a făcut azil de fascişti. „Aceştia – spunea el sînt oameni şi români adevăraţi". La ce i-au folosit lui TIGU aceste demascări? „Sfîntul Partid" tot nu l-a ajutat cu ceva.–

„Si dumneata (s-a referit la mine) dacă eşti comunist, nu tot pîine de la biserică mănînci? Îţi dă „Sfîntul Partid"?

Mi-a mai relatat că el se simte mîndru că n-a făcut penitenţă în faţa partidului aşa cum au făcut alţii laşi pentru un ciolan. Că el are asigurată masa de la biserică prin intervenţia prietenilor săi de peste hotare.–

Că în timpul dizidenţei lui PAUL GOMA s-a bucurat de „favoarea de a avea o umbră permanentă care-l „păzea" (cu ironie şi adresînd invective la adresa organelor de securitate din Bucureşti).–

P.S. TIGU VIOREL a fost cercetător de artă la Mitropolia Banatului.–

ss. „NEGRU"

Observaţii conform notei originale.–

ss. Maior INDREI IOAN

R. Conf. notei orig.
D.M.G.
RD.93/22.01.1980
Scrisă în 2 ex.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, f. 45.

191. 1979, noiembrie, 20, Timişoara. Notă informativă furnizată Securității de agentul „Negru”.

COPIE
– Nr.1911/00453
– Data: 20.11.1979
– Sursa: „NEGRU”
– Primit: Mr. INDREI IOAN
– Problema: „ARTA-CULTURA”

STRICT SECRET
Ex. nr.

NOTA

Referitor la I.D SUCIU, istoric din Bucureşti şi UJICA ANDREI scriitor din Timişoara, sursa informează:

In data de 5 octombrie orele 10–12,30 am fost la I.D. SUCIU (camera de oaspeţi a Arhiepiscopiei) pentru a-i duce un extras din lucrarea mea – inscripţia de la DENTA – pe care mi-o ceruse.–

Cu această ocazie am discutat, iar din discuţii a rezultat următoarele:

– I.D. SUCIU persiflează cu o şi mai mare virulenţă Partidul, numindu-l „SFINTUL PARTID”, că partidul „calcă în picioare drepturile oamenilor” şi pune la conducerea cultului oameni incompetenţi.–

– Că el urăşte din toată fiinţa sa acest Partid pentru care a făcut şi puşcărie atîta timp.–

La obiecţiile mele că totuşi regimul actual a contribuit la formarea sa ca o personalitate istorică şi că nu are argument logic să-l combată şi bîrfească, el a răspuns:

– Că biserica şi Mitropolitul NICOLAE CORNEANU sprijină, la intervenţia prietenilor săi de la PARIS, şi că nu „SFINTUL PARTID” îl ajută.–

– Că partidul şi securitatea l-a împiedicat să meargă în Apus unde el ar fi obţinut o pensie de la Internaţionala Socialistă deoarece el în 1948 s-a opus cu înverşunare fuziunii P.S.D. cu P.C.R. şi că de aceia a fost şi condamnat.–

Că în FRANTA şi alte ţări are foarte mulţi prieteni refugiaţi politici pentru care are simţăminte puternice, şi care îi asigurau conform promisiunilor, o carieră strălucită.–

La remarcile mele că totuşi n-are nici un motiv să aibe o aşa atitudine înveninată contra Partidului care vine, prin concepţia sa despre istoria naţională, în sprijinul aspiraţiilor poporului.–

I.D. SUCIU a replicat:

„Să fie clar. Eu n-am nici o consideraţie pentru Partid şi în mod deliberat mă declar făţiş contra lui pentru că nu vreau să se spună în străinătate că-am devenit CONFORMIST şi că am fost cumpărat cu un ciolan, ca alţii să ridic osanale Partidului („Sfîntului Partid” – conform expresiei sale). El trăieşte

de pe urma bisericii şi a sfîntului Mitropolit NICOLAE, care îi asigură 60% din an casă şi masă.–

[...]

Referindu-mă la şicanele pe care Mitropolia mi le face referitor la neacordarea drepturilor mele sau la piedicile ce mi se pun în cercetare sau în publicarea rezultatelor, I.D. SUCIU a rîs şi mi-a spus-o cu cinism:

– Dumneata nu observi că Sfînta Mitropolie nu te vrea pentru că aparţii din rîndurile „Sfîntului Partid". Ea nu are nevoie de dumneata cum n-a avut nici de TIGU care deşi nu era comunist este apreciat de stat şi „Sfîntul Mitropolit" şi „Sfinţilor Părinţi" nu le place acest lucru, să aibe oameni care nu-s din ai lor şi pe care nu poate conta!".–

– „Si n-ai văzut ce mare putere are „sfînţii" că l-au impiedicat pe TIGU să ajungă la Muzeu? Cu dumneata o să se răfuiască „sfintii" si mai rău. Si-ai să lezezi puterea lor!".–

Mai departe mi-a spus că şi lui (I.D. SUCIU) „i-am scos ochii" că m-a „recomandat".–

Si tot cu cinism mi-a spus, în continuare:

– Eu te-am recomandat crezînd că numai întîmplător eşti comunist, pentru că credeam că un intelectual istoric nu poate să fie cu adevărat comunist. Si te-am recomandat pentru că teza D-ta cu „TIVISO"-Timişoara îmi susţinea părerea mea şi deci nu eram singur şi dumneata, fiind membru de partid, prezentai un gir de încredere cu care mă puteam apăra de eventuale atacuri" (exact aşa a şi fost – n.n.).–

In ziua de 6 octombrie 1979 – a venit la mine IOAN HAVASI mutat de pe funcţia de custode pe cel de arhivist la Arhiva Mitropoliei.–

El mi-a povestit următoarele:

a) – că I.D. SUCIU vine la Arhivă (a Mitropoliei) şi că poartă discuţii politice de cîte 2–3 ore aproape zilnic cu preotul NAGHI şi cu UJICA ANDREI.–

b) – că aceste discuţii se poartă în jurul comentariilor de la „EUROPA LIBERA" privind dizidenţii din România, respectiv despre preotul CALCIU şi PAUL GOMA.–

c) că sînt comentate favorabil protestele din apus în sprijinul preotului CALCIU GH.–

d) – că UJICA vorbeşte despre litaratura şi curentele apusene şi cere sprijin de părere de la I.D. SUCIU, şi că acesta îl încurajează.–

e) – că I.D. SUCIU discută şi confidenţial, cu cei doi – UJICA şi NAGHI.–

4.- Tot în discuţia din data de 5 octombrie a.c. vis-a-vis de UJICA, I.D. SUCIU, mi-a reproşat că contrar indicaţiilor sale l-am ignorat şi tratat foarte indiferent pe acest tînăr, că am făcut o gravă greşeală că acesta are sprijinitori mari atît în ţară cît şi peste hotare şi că oricînd îmi poate periclita „cariera" cu vre-un comentariu la vre-un post străin. „Că atunci „SFINTUL PARTID" nu

te va ţine cumva în braţe şi că te va lovi chiar el ca şi pe TIGU" (aici ne-am prea înţeles şi nici n-a vrut să mai spună ceva în plus – n.n.)

5.- M-a mai informat în timpul discuţiei, că RADULESCU GH.- de la Muzeu este nepotul său (a lui I.D. SUCIU) şi că e tot aşa de „comunist cum e şi el unchiul său (I.D. SUCIU).–

ss. „NEGRU"

Observaţii conform notei originale.–

ss. Maior INDREI IOAN

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, ff. 43–44.

192. 1979, decembrie, 25, Timişoara. Notă informativă furnizată Securității de agentul „Ovidiu".

Nr. 14287/0013
Informatorul „OVIDIU" STRICT SECRET
Primit Colonel Mortoiu Aurelian
Data: 25.XII.1979
Casa „PARC"

NOTA

In legătură cu profesorul ION DIMITRIE SUCIU din Bucureşti, istoric, legat de Banat sursa informează:

In răstimpul stat la Timişoara, în cursul lunii septembrie-octombrie o preocupare constantă a constituit-o ascultarea posturilor de radio străine, ştirile tendenţioase ale acestora la adresa ţării, comentîndu-le în faţa unora dintre funcţionarii consideraţi mai apropiaţi.

Intre acestea a revenit cu insistenţă mai ales asupra următoarelor:

– predicile preotului CALCIU, ajunse la posturile respective. Arăta în legătură cu ele că sînt frumoase şi că autorul se arată un om cu pregătire mare. La obiecţia că respectivul în fond nu a fost cunoscut pînă acum cînd a provocat atîtea situaţii nepotrivite încrederii ce i s-a arătat din partea Patriarhiei române şi că nici nu s-a dovedit element de vocaţie bisericească, după cum reiese din însăşi biografia sa, nu s-a dat un răspuns în afara aceluia că îşi menţine părerea;

– radioul a declarat aproape sfinţi pe trei dintre ierarhii bisericii ortodoxe

române: fostul patriarh Nicodim, mitropolitul Moldovei Irineu Mihălcescu şi episcopul Nicolae Popovici fost la Oradea, întrucît toţi au fost înlăturaţi prin manevrele celor doritori a le lua locul şi care în acea vreme 1948–1950 s-au bucurat de sprijinul noii orînduiri. I s-a arătat că cel puţin primii doi au decedat din cauza bătrîneţii şi că cel de-al treilea a avut posibilitatea, chiar în urma retragerii, de a reocupa un scaun episcopal mai înalt decît cel avut înainte, dar a refuzat sau au fost pierdute unele ocazii favorabile. Dar nici acest punct de vedere n-a fost acceptat;

radioul aduce injurii cîteodată unora din conducătorii de state socialiste. Deşi s-a arătat inconsistenţa denigrărilor, a apreciat colportările de pe calea undelor, asociindu-se prin referiri la conducerea statului nostru, îngăduindu-şi observaţii la adresa politicii duse, la problemele obşteşti sau familiare, menţionînd că cele spuse le-a susţinut în faţa unor oameni de răspundere şi nu a putut fi contrazis.

In general repetă dorinţa de a pleca în străinătate unde s-ar impune prin lucrările ce le-ar scrie. Pentru cele scrise deja, deşi are la Paris un prieten pe nume NEGOITESCU, nici măcar nu a recenzat, întrucît apărute în ţară socialistă înseamnă că a scris ce s-a cerut.

Cînd cineva se fereşte de a mai discuta cu el se prevalează de faptul că el are audienţă fără „antreu" la mari personalităţi şi nici nu înţelege să stea de o parte. Prietenii îl susţin pînă la CC al PCR şi chiar conducerea ştie de el.–

ss. Ovidiu

MASURI:

Materialul se dă tov. lt. col. Cristescu Ion care ia măsuri de analizarea tuturor datelor ce le deţinem şi să luăm măsuri eventual să nu mai vină la Timişoara, avînd în vedere poziţia lui.–

Colonel Mortoiu Aurelian

RD.1062/28.XI.1979
2expl.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, f. 42.

193. 1980, februarie, 17, Bucureşti. Raport întocmit de căpitanul de Securitate Ciucă Ion, în urma unei discuţii pe care a avut-o cu I.D. Suciu.

Ministerul de Interne
I.M.B. Securitate
134/C1/00891

Strict secret
Ex. unic.

Raport

In ziua de 17.II.1980 orele 19–21 am purtat o discuţie cu Suciu Ion Dumitru, informator, în scopul continuării activităţii de culegere şi furnizare de informaţii. Menţionez că o perioadă îndelungată de timp acesta a fost plecat la Timişoara pentru documentare în vederea redactării şi publicării unei lucrări privind istoria Banatului, după înapoiere fiind spitalizat ca urmare a unei intervenţii chirurgicale (i s-a făcut operaţie de pancreas). In cadrul discuţiei purtate în virtutea relaţiilor de colaborare stabilite anteror de tov. Corneanu şi Dinu Imel, am luat legătura cu acesta. In discuţia telefonică n-a făcut nici un fel de obiecţii privind intenţia mea de a-l vizita şi de a discuta cu el. In momentul cînd am ajuns la domiciliul său era destul de agitat şi mi-a spus că nici nu trebuia să accepte vizita mea pentru că organele de securitate nu s-au ţinut de cuvînt faţă de el.

Intrebîndu-l la ce se referă a afirmat că în intenţia de a pleca temporar în străinătate a întrebat pe lt. maj. Dinu Imel dacă poate să facă cerere de paşaport răspunzîndu-i-se afirmativ. Organele de pasapoarte i-au dat însă răspuns negativ, ceea ce l-a nemulţumit profund.

Dat fiind această situaţie a afirmat că apreciază angajamentul de colaborare cu organele de securitate ca fiind anulat şi nu înţelege să mai desfăşoare astfel de activitate.

Incercînd să-i explic că angajamentul de colaborare n-a fost dat în mod condiţionat şi că organele de securitate n-au nici un amestec în avizarea operativă a cererilor de pasaport, acest lucru fiind în competenţa strictă a organului de paşapoarte, a răspuns pe un ton destul de ridicat că putem să facem ce vrem cu el, chiar să-l arestăm, dar că el nu va mai furniza informaţii. In acest context i-am răspuns că nu-l vom aresta niciodată pentru refuz de colaborare, pentru arestarea sa avem deja dovezi cunoscute de el şi în legătură cu care ştie că am fost clemenţi. Dacă la clemenţa noastră înţelege să răspundă astfel atunci vom proceda ca atare. A afirmat că n-avem nici o dovadă, că el n-a săvîrşit fapte infracţionale. I-am atras atenţia să-şi revadă atitudinea pentru că asemenea dovezi există şi e bine să nu ne pună în situaţia să uzăm de ele. I-am pus în vedere că sînt momente cînd nu-şi vede de treabă, cînd face chiar unele comentarii necorespunzătoare.

A afirmat că-şi menţine poziţia şi că refuză categoric atît colaborarea cu organele de securitate cît şi orice altă discuţie cu noi.

In acest context am schimbat firul discuţiei abordînd unele probleme privind noi elemente de continuitate a poporului român şi de [...] cu alte popoare (tinutul Walles din Anglia şi corespondenţa cu denumirea de valahi a poporului român, etc), discuţii în care s-a mai temperat şi ne-am despărţit în termeni destul de buni.

Cpt. Ciucă Ion

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, ff. 38–39.

194. 1980, februarie, 20, Bucureşti. Raport redactat de căpitanul Ciucă Ion în urma unei întâlniri întâmplătoare pe care a avut-o pe stradă cu istoricul.

Raport

In ziua de 20 februarie 1980 la orele 13.30 am întîlnit întîmplător pe strada Eforie pe numitul Suciu Ion Dumitru care văzîndu-mă s-a oprit şi m-a aşteptat să traversez strada spre el.

Intrebîndu-l ce mai face mi-a relatat că se simte f. rău cu sănătatea şi crede că se apropie stîrşitul. I-am spus că nu trebuie să se gîndească la aşa ceva că nu e timpul şi că avem de rezolvat probleme, cum să se gîndească să dispară. Mi-a răspuns că nu mai rezolvă nimic, nu mai face nimic. I-am promis că-l voi mai chema la telefon să văd cum evoluează situaţia stării sănătăţii sale. A refuzat categoric, afirmînd că discuţia cu organele de securitate îl enervează.

Cpt. Ciucă Ion

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, f. 37.

195. 1980, noiembrie, 10. Bonn. Scrisoare trimisă de la Bonn lui I.D. Suciu de jurnalistul Lucian Grigorovici.

LUCIAN GRIGOROWITSCH
Journalist

10 Noiembrie 1980

Dragă Ioane!

„Cavalcada anilor" – iată un termen blajin, plin de iertare creştinească a ceeace oamenii cred, în genere, a nu putea ierta nicicînd. Să nu uităm însă un lucru: iertare e una, uitare e cu totul altceva. Intre aceste două virtuţi (cea de-a doua mai curînd „pseudo"-virtute) oscilează magnetul invizibil din noi, numit îndeobşte emoţie, temperament, atitudine.. şi în multe alte feluri. Dar să lăsăm aceste chichiţe...

Volumul mi-a sosit cu mare întîrziere, ca singure slove scrise doar dedicaţia pe prima pagină, pentru care îţi mulţumesc. A fost prima noastră muncă în comun în fapt de zi, după o noapte îndelungată de agonie trupească şi sufletească. Domnul a vrut s-o trecem cu bine şi să vedem iarăşi lumina zorilor. N-am ştiut niciodată să-I mulţumesc îndeajuns – poate că mă va ierta cîndva, cînd voi avea de dat socoteală în faţa Sa. Nu am scuza (ieftină de-altfel) că toţi muritorii greşesc, şi că muritor de rînd sînt în definitiv şi eu. Spre deosebire de Dumnezeul evreilor însă, cel al Noului Testament nu mai este implacabil, judecînd numai şi numai după rînduiala legilor. Mai există şi milă şi îndurare, bunătate şi dragoste, o clemenţă pe care cei mai mulţi dintre noi nici n-au meritat-o. Dar – să lăsăm şi meditaţiile astea...

Nu cunosc om din afara occidentului care să nu spună că e raiul pe pămînt pe meleagurile astea. Se vede treaba că ne-am format o imagine foarte relativă despre grădina lui Dumnezeu! Nu, Ioane, nu curge lapte şi miere nicăieri pe lume. Atîta doar că fierea e parcă mai îndulcită prin locurile astea, iar dacă nu-ţi place ceva (aş vrea şi eu să ştiu, cînd anume îţi place ceva!), atunci nu-ţi place pur şi simplu – atît, şi nimic mai mult. Poate că aceasta e marea deosebire (era să-i spun „la petite difference", dar chiar atît de mică tot nu-i!) şi o gustăm din plin. Venind vorba adineaori de rai: poate că este paradisul protestelor. Oricum – ne dezvoltăm după puterile şi putinţele noastre, cu piedici (inerente oriunde în lume) şi beţe-n roate, cu lupta împotriva neroziilor şi a platitudinilor. Dar (nu ştiu cum se face), undeva tot ajungi, cu braţele şi cu mintea. De minte nu ducem lipsă (har Domnului!), iar cu braţele nu m-a pus încă nimeni să muncesc prin părţile astea. Ar fi de-altfel nerentabil – o ştia şi ţăranul nnostru, de cînd e lumea: cu un bou slab nu faci brazdă bună.

In felul acesta, Ioane dragă, ne agonisim traiul cu cele învăţate, dela lume

adunate şi iarăşi la lume date. Nu e niciun secret: sînt redactor-radio şi-mi spun cuvîntul răspicat. Cui îi place bine – cui nu, n-am ce-i face.

Nu ştiu, ce anume ţi-aş mai putea spune. A vorbi în dodii n-a fost niciodată partea mea cea tare – păcat, aş spune astăzi, la doi paşi de bilanţ. Ce bine era, să mă fi dat după deget – doar n-am găsit degetul. Sau (mai şti?) l-am găsit şi nu l-am văzut. Oricum – nu-mi pare rău de ce am făcut, ci de ce n-am făcut. Este o vorbă veche şi năroadă, dar cu toţii ajungem (la acei doi paşi de final) la vorbe vechi şi năroade.

Dacă vrei să-mi scri, scrie-mi. De nu, nicio supărare. In definitiv, nu ne-am scris atîta vreme. Stiu că m-ai condamnat pentru „dezertare", iar glia m-a scuipat departe, dincolo de multe fruntarii de ţară. Nu vreau să-mi însuşesc dictonul „ubi bene ibi patria" – m-ai învinui pe loc că aş fi vreun Ahaşveroş păcătos, care n-a vrut să poarte crucea Mîntuitorului. Nu, Ioane, nu e patrie, acolo unde-i mai bine – dar (mă întreb cîteodată), ce rost are o patrie vitregă care îţi cere doar patriotism, fără a-ţi da căldura căminului părintesc? Să-ţi iubeşti părinţii, oricît de răi ar fi cu tine – o ştiu la fel de bine ca tine. Dar (mă-ntreb din nou cîteodată), nu e oare mai bine să schimbi patria cu matria, atunci cînd n-o mai suporţi? Precum vezi, ţi-am pus tot felul de întrebări retorice – numai ca să-ţi comunic că mi le-am pus. Răspunsul (ca la orice întrebare retorică) este dat din capul locului, prezumat, cum s-ar spune. Dar asupra răspunsurilor mele nu sînt obligat să dau nimănui socoteală pe lumea aceasta. Catastiful va fi deschis cîndva, undeva – într-un loc în care niciun muritor nu va putea să „dreagă" lucrurile după bunu-i plac.

Vorbă multă, sărăcia omului... Ioane dragă, îţi urez tot ce-mi urez mie însumi. Rămîi sănătos şi cu inima deschisă – aşa cum te-am cunoscut cu aproape 40 de ani în urmă.

Cu drag
Lucian

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, ff. 34–35.

196. 1980, noiembrie, 18, Bucureşti. Notă-raport întocmită în cadrul I.S.M.B. pe numele lui I.D. Suciu.

MINISTERUL DE INTERNE
IMB SECURITATE
134/RI/00891/18.11.80

Strict secret
Ex unic.

NOTĂ RAPORT
privind pe SUCIU ION-DUMITRU

Numitul SUCIU ION-DUMITRU este fiul lui Ion şi Ofelia, născut la 07.08/1917 în oraşul Lugoj, judeţul Timiş, doctor în ştiinţe istorice, specialist în istoria Banatului, fost cercetător la Institutul de istorie „N. Iorga" din Bucureşti, în prezent pensionar, membru al Asociaţiei Scriitorilor în Timişoara şi al Fondului literar din Bucureşti, necăsătorit, domiciliat în Bucureşti Str. Pompiliu Manoliu nr. 13 sector 3.

In evidenţele noastre susnumitul este cunoscut ca fost condamnat de mai multe ori. In anul 1949 a fost condamnat la trei ani închisoare pentru tentativa la trecerea frauduloasă a frontierei, în 1959 10 ani închisoare pentru uneltire contra ordinii sociale [...]

După efectuarea ultimei condamnări cel în cauză a continuat să aibă manifestări duşmănoase fapt pentru care a fost lucrat prin dosar de urmărire informativă iar la data de 27.08/1976 a fost avertizat de organele de securitate.

Cu ocazia avertizării SUCIU ION-DUMITRU a recunoscut faptele sale şi s-a angajat ca în viitor va renunţa la astfel de manifestări iar după garanţie s-a oferit să sprijine organele de securitate furnizând informaţii despre elementele fost condamnate care operau ca legături ale sale.

La data de 17.01.1977 a fost aprobată recrutarea şi introducerea în reţeaua informativă a lui SUCIU ION-DUMITRU.

Pe parcursul colaborării cu organele de securitate sus-numitul a furnizat o serie de informaţii utile pentru cunoaşterea activităţii şi preocupărilor unor elemente fost condamnate, existînd indicii că ar fi descoperit legătura cu organele de securitate.

In cursul anului 1977 SUCIU ION-DUMITRU a depus cerere de călătorie turistică în Franţa şi Anglia, cerere care i-a fost respinsă întrucît existau indicii că nu se va mai înapoia în ţară.

Ca urmare, acesta afirmînd că vinovate de neacordarea vizei de plecare în străinătate sînt organele de securitate, a refuzat în mod categoric colaborarea cu acestea.

Intrucît încercările repetate de a relua legătura cu cel în cauză nu au dat rezultat, la data de 30.10.1980 s-a propus şi aprobat scoaterea sa din evidenţa reţelei informative. De menţionat că în urma verificărilor întreprinse asupra lui SUCIU ION-DUMITRU pe perioada anilor 1979–1980 rezultă că acesta a reînceput să facă comentarii tendenţioase la adresa politicii partidului şi statului nostru, ascultă şi comentează în mod tendenţios ştirile postului de radio „Europa Liberă", ascultînd emisiunile transmise de la acel post de radio cu privire la apărarea aşa-ziselor „drepturi ale omului".

In prezent SUCIU ION-DUMITRU este solicitat în calitate de colaborator să prezinte studii şi recenzii pe teme istorice la radio sau diverse reviste de specialitate din ţara noastră.

Avînd în vedere cele raportate mai sus, în scopul cunoaşterii şi prevenirii unor acţiuni sau manifestări ostile de natură să afecteze securitatea statului,

PROPUNEM:

ca numitul SUCIU ION-DUMITRU să fie dat în supraveghere informativă în evidenţa dosarului de problemă „Foşti condamnaţi c.r."

Cpt. [indescifrabil] Iosif

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, ff. 1–2.

197. 1980, noiembrie, 28, Bucureşti. Scrisoare expediată de I.D. Suciu prietenului său Lucian Grigorovici.

Bucureşti, 28.XI.80.

Dragă frate Lucian,

O mare bucurie, o sărbătoare, a fost pentru mine cînd am găsit în cutie scrisoarea ta.

Prin 1972, prof. Duţu mi-a spus că te-a întîlnit la un congres, că ai întrebat de mine şi mi-a comunicat în continuare că ţi-ai refăcut viaţa, adică te-ai căsătorit şi ţi-ai făcut o casă. De la Doru n-am mai putut afla nimic deoarece nu mai ştie nimic.

Apoi, au trecut din nou anii, anii aceştia afurisiţi care trec ca vîrtejul peste viaţa noastră, şi iată am primit o nouă veste de data aceasta chiar de la tine. Îţi închipui ce bucurie, ce fericire pentru un om bătrîn [...] operat, să aibă o veste de la un prieten, un frate, după atîta vreme. Nu mai am prieteni deoarece majoritatea au plecat iar care sînt aici, au preocupările lor familiare şi profesionale spre a se mai gîndi la vechi prieteni de altă dată. Aşa că viaţa se scurge în linişte şi momentul împăcării definitive se apropie. De crăciunul

lui 1972 ţi-am ascultat explicaţia istorică asupra cîntecului „O brad frumos" şi o lacrimă fierbinte mi s-a scurt printre pleoape... Mi-am amintit de alte crăciunuri, de anii tinereţii şi de crăciunul de la Lenanhaim petrecut cu tine. Anii... anii... Mi-am dat seama că omul face în viaţă ce poate nu ceia ce vrea.

Imi pare bine că te-a bucurat cartea scrisă împreună cu tine după atîţia ani întunecaţi. Te-am menţionat în prefaţă. De atunci, am mai scris şi alte cărţi, ca „Istoria Mitropoliei Banatului" (1977), „Catedrala din Timişoara" (1979), „Unitatea poporului romîn în trecut. Contribuţii istorice bănăţene". Dacă te interesează ţi le pot trimite cu plăcere. Poate faci vreun comentariu asupra lor. De asemeni poţi să-mi ceri orice carte apărută aici care te interesează şi-ţi voi expedia cu toată bucuria. Dacă n-am putut să mă realizez din punct de vedere al carierei universitare, în schimb am satisfacţia de a fi dat ţării mele cîteva cărţi de referinţă. Şi acesta e singurul lucru bun ce rămîne după mine.

Aş mai avea atîtea să-ţi scriu, dar mă rezerv pentru scrisorile viitoare. Deocamdată te rog să transmiţi mamei tale toate urările de bine şi multe sărutări de mîini.

De asemeni te rog să-mi comunici unde locuieşti? La Köln sau la Bonn? Deoarece pe antet ai două adrese. Îţi trimit scrisoarea pe adresa din Köln, dar aş vrea să ştiu şi la care telefon te pot găsi în noaptea de ajun spre a te chema. La Köln sau la Bonn? Ce bucurie ar fi pentru mine să pot vorbi direct cu fratele de acum trei decenii şi jumate pe care l-am regăsit acum, după atîţia ani!

Pînă atunci, te salut cu dragoste frăţească,

I.D. Suciu.

P.S. Telefonul meu: 20-33-74. Comunică-mi dacă ai primit scrisoarea! I.D.S.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, ff. 29–30.

198. 1981, ianuarie, 13, Bonn. Scrisoare expediată de Lucian Grigorovici lui I.D. Suciu.

LUCIAN GRIGOROWITSCH
Journalist

Bonn, 13.1.1981

Dragă Ioane!

Cu oarecare întîrziere îţi vine această epistolă şi aş dori să reînnoiesc urările de sănătate şi fericire pentru anul care a început. Să-mi trăieşti, Ioane!

Intrucît dialogul poate continua, vreau să-ţi scriu astăzi mai multe despre mine – aşa cum ai dorit s-o afli (după cum mi-ai spus-o la telefon). Poate că în răspunsul tău îmi vei scrie mai multe şi mai detailat şi despre tine, cam tot ce-ai trăit în cei 12 ani de cînd nu ne-am mai văzut.

Precum şti, am sosit în Berlinul occidental la data de 6 decembrie 1968 spre a asista la prima audiţie a unei lucrări proprii, care s-a şi prezentat în sala de concerte a Academiei de muzică din Berlinul occidental la 8 decembrie, orele 20 fix (trecute!) – cum ar zice fie-iertatul Caragiale. A fost un mare succes, urmat de banchet, flori, critici de presă etc.etc. Nici nu bănuiam încă că era penultima mea apariţie ca muzician în public. Intradevăr, n-am mai apărut astfel decît cîteva luni mai tîrziu, cu prilejul unui concert de orgă la Braunschweig, la prima audiţie a „Passacagliei" pentru orgă. Editura „Möseler" (Wolfenbüttel & Zürich) a şi publicat apoi două lucrări – ambele fiind înregistrate la postul de radio WDR (Westdeutscher Rundfunk) din Köln şi transmise publicului meloman în emisiuni consecutive. Au mai fost desigur şi alte înregistrări – dar (ca s-o spunem pe şleau!) activitatea de compozitor se terminase. Motivele? Multe şi mărunte, aş spune. Pe de-o parte, seacă odată şi „vîna" inspiratoare – dar (mai cu seamă!) concurenţa aci, în occident, este de-adreptul diabolică. In asemenea condiţii nu mai e loc de-alde cutare sau cutare din cutare sau cutare colţişor al lumii. Ca „străin" mai merge, cît merge. Dar odată împămîntenit pe aceste meleaguri, confraţii se reped asupra ta şi te sfîşie. Am făcut (ca la şah) un fel de „remiză", concretizată printr-un armistiţiu cu acerba concurenţă, stabilindu-mi un fel de modus vivendi onorabil în noua societate occidentală.

Mai întîi m-am odihnit ca lumea preţ de vreo patru luni. Dar ce odihnă, dragă Ioane! Am dormit, am mîncat, m-am plimbat, am lucrat cînd mi-a plăcut şi ce anume mi-a plăcut. Mai o emisiune la radio SFB (Sender Freies Berlin), mai una la RIAS (tot în Berlinul occidental) – la care trebuie să adaug că am adus un real serviciu muzicii noi româneşti. Am avut chiar o emisiune întreagă de 70 (şaptezeci!) de minute la SFB, trecînd în revistă cam tot

ce s-a compus în România din anul 1964 încoace. Am primit zeci de scrisori de mulţumire din ţară (că lucrul s-a aflat repede!) – cine nu dădea niciun semn de viaţă era doar Ion Dumitrescu şi instituţia pe care o reprezenta el atunci. Intre timp s-a pensionat, şi cred că este mai bine aşa.

Apoi am fost rugat (ţi se pare poate ciudat, dar exact aşa a fost!) să fiu lector în cadrul unei mari edituri din Berlinul occidental. Este vorba de editura „Walter de Gruyter" (veche de vreo 150 de ani) la care am lucrat timp de două luni – din aprilie pînă în iunie 1969. Aş fi putut continua aci cît aş fi vrut, însă am primit o nouă rugăminte (precum vezi, treaba merge pe-aci mai mult pe calea solicitărilor de acest fel!) şi anume de a lucra ca expert pentru probleme muzicale în legătură cu Europa răsăriteană în cadrul organizaţiei GEMA – este vorba de societatea (cvasi-statală) pentru totalitatea drepturilor de autor în domeniile muzică, text, operă, balet, înregistrări de discuri şi altele. Inutil de spus că am reuşit să descîlcesc anumite iţe (greşit încîlcite fireşte) şi să ajut unor confraţi să-şi recapete drepturile de autor blocate. Printre alţii Săndel Hrisanide (astăzi în Statele Unite), dar şi Dieter Acker proaspăt emigrat în Germania federală şi cam năpăstuit de GEMA. Dar astea le afli mai precis şi din altă parte.

Exact un an de zile am „funcţionat" deci ca expert al onorabilei instituţiuni. In tot acest răstimp am mai făcut şi emisiuni-radio (precum vezi, diavolul ziaristic nu-ţi dă niciclnd pace!) cu diferite personalităţi romîneşti, în trecere sau cu vreo treabă oarecare în Berlinul occidental. Imi amintesc cu multă plăcere de întrevederile avute cu regretatul profesor Grigore Moisil (cred că a fost ultimul său interview în străinătate, înainte de a muri), cu arhitectul Ascanio Damian (nu-l mai văzusem de 30 de ani!) sau cu violoncelistul Radu Aldulescu – astăzi la Roma. Intrucît emisiunile au fost făcute în limba română şi retransmise dela Köln, de către postul de radio „Deutsche Welle", iată-mă confruntat cu o nouă rugăminte (precum vezi, lanţul rugăminţilor nu mai conteneşte!): de a veni ca redactor-principal la acest post de radio, la Köln.

M-am prezentat deci şi am luat hotărîrea (veni, vidi etc.). La data de 1 iulie 1970 mi-am început deci activitatea la postul de radio pe care-l cunoşti sub anunţul zilnic de „Vocea Germaniei". Inutil de spus că de-a lungul tuturor acestor „rugăminţi" consecutive s-au îmbunătăţit simţitor şi condiţiile de salarizare. Cred că am ajuns la capătul „scalei" a ceea ce mai pot agonisi pe aceste meleaguri.

La 18 mai 1971 m-am recăsătorit. Soţia mea se numeşte Christiane, este cu 14 ani mai tînără ca mine, licenţiată în anglistică şi filozofie a Universităţii din Köln, iar la data căsătoriei noastre era profesoară de engleză la un liceu de fete din Duisburg, la vreo 25 de kilometri depărtare de Köln. Fireşte că ne-am „refăcut" amîndoi viaţa. Ea a mai predat (între timp la Bonn) pînă în

octombrie 1974, după care am preferat amîndoi să rămînă în cea mai bună profesiune feminină: casnică.

[...]

In ce mă priveşte pe mine (să bat în lemn!), sănătatea nu m-a lăsat baltă – exceptînd mici boleşniţe ocazionale, ca tot omul. Incolo har Domnului, nimic mai de seamă.

Am publicat mult (ziare, săptămînale, reviste lunare şi trimestriale) – acum am chiar de gînd să trec în tabăra romancierilor. Mai şti? Poate reuşesc. Mi-ai scris că ai publicat cîteva cărţi. Se înţelege dela sine că aş dori să le am şi să le citesc! Fireşte, dacă trimiterea lor nu-ţi ocazionează tevatură prea mare.

In ce priveşte locuinţa, ne-am cumpărat un apartament la Bonn (suprafaţă 100 mp., trei camere, bucătărie, 2 (două!) băi, debara, pivniţă, terasă – totul la nici 100 de metri depărtare de bătrînul fluviu al frumoasei Europa, pre nume Rin. Depe terasa noastră se vede Parlamentul şi cartierul ministerelor federale – totul pe malul celălalt al Rinului. Fireşte că n-am achitat încă nici o treime din costul acestei locuinţe – însă date fiind creşterile de preţuri, asemenea obiect ar costa astăzi cel puţin cu 80% mai mult decît în anul 1973, cînd ne-am instalat noi aci.

Incolo, viaţă de zi de zi: dimineaţa cu maşina mea sport (marca Toyota, tipul „Celica", gris-argintiu, automatic) dela Bonn la Köln (depărtare cca. 36 de km), apoi redactarea şi transmiterea de ştiri, comentarii, feature şi altele asemenea – iar seara (uneori mai devreme, alteori mai tîrziu) înapoi acasă, tot pe autostradă cu sprintena mea „Celica". Deseori cu ambuteiaje enorme, alteori pe căi ocolite (prin satele învecinate) spre a mă putea „căţăra" pe autostrada spre Bonn. Dar toate acestea îţi spun prea puţin. Ar trebui să le vezi şi să le trăieşti.

Cîteodată şi serviciu de noapte: timp de o săptămînă (de sîmbătă pînă sîmbătă), între orele 3 şi 8 dimineaţa – de data aceasta pe autostrăzi nocturne goale, deseori pe ninsoare şi lapoviţă. Alteori serviciu de dupăamiază (dela orele 15 la 22), tot de sîmbătă pînă sîmbătă – prilej cu care ascultătorii din România mă pot avea în aparatele lor „live". Dar toate acestea sînt amănunte redacţionale lipsite de însemnătate.

Concediul de vară cam pe unde se poate: mai ales în străinătate (Creta, Naxos, Menorca – uneori la Provement în Normandia franceză, alteori la Ruhpolding în Bavaria etc.), uneori şi mai aproape de casă. Germania este o ţară foarte pitorească şi găseşti colţişoare minunate, majoritatea cu trecut istoric redutabil, mai la tot pasul. In ce priveşte societatea în genere... dar să nu mai vorbim că cunoaştem racilele vremii prea bine. Ca să-ţi mărturisesc sincer: nu mai ştiu prea bine încotro se îndreaptă omenirea. Cîteodată îmi pare dementă prin ambiţiile ei mărunte, alteori de-adreptul cinică prin lipsa

ei de omenie la tot pasul. Dar (din fericire!) lucrurile sînt tot amestecate, cum au fost întotdeauna – binele şi răul stau la aceiaş masă, iar dacă şti să respecţi proporţiile, poţi trăi. Dar dece îţi mai spun ţie, dragă Ioane, toate acestea!

Mi-ai spus că eşti „bătrîn şi bolnav". Prima obiecţiune: la vîrsta de 62 de ani (născut la 18 august 1918 – vezi ce bine o ştiu?!) nu eşti încă bătrîn – ce să mai spună alţii! Iar în ce priveşte boala, nu există boală fără leac. Te rog să-mi scri, ce medicamente speciale nume îţi trebuie şi voi face tot posibilul să-ţi trimit cîte ceva. Deci: fără prejudecăţi deplasate!

Hîrtia se apropie de sfîrşit – cel puţin de data aceasta.

Te rog să-mi scri la adresa mea de acasă, dela Bonn (căci la Köln întreţin doar o cutie poştală – căsuţă se spune, pare-mi-se- de unde ridic poşta cam la o săptămînă odată. Iar ca pachete, doar la adresa mea dela Bonn.

Incă odată toate urările mele de bine, ţie şi puţinilor cunoscuţi care mi-au mai rămas în ţară.

Cu toată dragostea!

Lucian

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, ff. 24–26.

199. 1981, februarie, 14, Bucureşti. Scrisoare expediată de I.D. Suciu către Lucian Grigorovici.

Buc. 14.II.81

Dragă Lucian,

Eşti un om al surprizelor: telefonul din ajunul anului nou m-a făcut să nu dorm toată noaptea, de bucurie şi emoţie, deşi eu sărbătoresc ajunul crăciunului, dar datorită telefonului tău, am sărbătorit şi pe al anului nou. Apoi tot o surpriză plăcută: primirea pe data de 5.a.c. a scrisorii tale, plină de detalii privitoare la viaţa ta publică şi privată de 12 ani încoace, care m-a lămurit. Îţi mulţumesc pentru această frumoasă scrisoare. Nu mă îndoiam că vei reuşi, deoarece cunosc puterea ta de muncă, inteligenţa şi capacitatea ta intelectuală, care te-a ajutat să ajungi unde ai ajuns. Şi să nu uităm că eşti încă tînăr, deci viaţa îţi mai rezervă timp pentru a te consacra pentru a crea încă multe lucruri bune şi folositoare. Mă bucur că ţi-ai refăcut viaţa şi nu mă îndoiesc că Christiane este, după cum mi-ai scris, o fiinţă superioară, care te va ajuta şi va fi alături de tine în munca ce o duci. Cît despre mine, evident, că nu pot

să-ţi relatez atîtea împliniri ca ale tale. Am lucrat la Institut pînă în februarie 1973, apoi am avut neplăceri pînă în ianuarie 1975, deoarece am vrut să plec. După ce am ieşit, mi-am făcut formele de pensionare medicală, fiind suferind de diabet şi cataractă. Am început să lucrez în domeniul istoriei Bisericii noastre, recte bănăţene, unde am ajuns la concluzii interesante pe care le vei cunoaşte din cărţile ce ţi le voi trimite. Anul trecut, editura din Timişoara mi-a tipărit un manuscris, mai vechi, privitor la unitatea poporului român.

[...]

In prezent, lucrez la o istorie a Banatului, văzută din punct de vedere românesc, care sper că va aduce interpretări noi a trecutului poporului român din această provincie. Din păcate, nu mai am puterea de muncă pe care am avut-o înainte de operaţie. Dar încet, încet sper s-o duc la bun sfîrşit.

Asta, dragă frate Lucian, a fost viaţa mea de cînd ne-am despărţit în 1968. Cum au trecut anii şi cum a trecut viaţa peste noi! Am ajuns şi eu la convingerea că în viaţă, omul face ce poate şi numai mai rar ce vrea. Sînt anumite fire care conduc paşii vieţii noastre, fire invizibile pe care unii le numesc destin, alţii soartă, alţii dumnezeire. Fapt cert este că viaţa omenească, a fiecăruia dintre noi, este condusă de o putere supranaturală care crează condiţiile de realizare sau nu a personalităţii umane.

[...]

Dacă la acestea ai adăuga şi un Kg. de şocolată pentru diabetici (de preferinţă cu alune şi fructe) precum şi 2–3 cartuşe de ţigări (de preferinţă Malboro scurte sau Kent) ţi-aş fi foarte recunoscător. După cum vezi, nu m-am lăsat de fumat. Tu te-ai lăsat? Am şi motive să nu mă las, că prea au fost multe greutăţile prin care am trecut! De altfel, eu nu cred în versiunea că sînt cancerigene. Am spus că nu ai scris lui Jinga, Vlad şi Ghenea. Toţi îţi trimit salutări şi se bucură de felul cum ai reuşit în viaţă. Ghenea mai ştia cîte ceva despre tine deoarece, spunea că ai mai scris.

Dragă frate Lucian, îţi mulţumesc cu anticipaţie şi te rog să mă scuzi pentru deranjul ce ţi-l fac, mai ales că îmi închipui cît eşti de ocupat. De asemeni te rog să transmiţi sărutări de mîini soţiei tale, Christiane (pe care tot sper s-o cunosc odată), precum şi mamei tale (pe care sper s-o mai văd odată) iar pe tine te îmbrăţişez cu dragoste frăţească,

I.D. Suciu.

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, ff. 19–22.

200. 1981, aprilie, 14, Bucureşti. Fragment dintr-o scrisoare expediată de I.D. Suciu către Lucian Grigorovici.

MINISTERUL DE INTERNE
U.M. 0647
Nr. 51/19003818 75 – APR 1981

STRICT SECRET
Ex. nr. 1

Către,
IMBS/134/RI

O sursă a unităţii noastre ne-a informat că SUCIU IOAN din BUC. – P. MANOLIU 13 ap. 138 i-a relatat lui GRIGOROWITSCH LUCIAN din RFG – KUDINGHOVENER STR. 94 5300 BONN 3

„Frate Lucian

Pe data de 23 martie ţi-am trimis patru cărţi scrise în ultima vreme. Aş fi f. fericit dacă ţi-ar ajunge, mai ales „Monografia mitropoliei Banatului". De asemeni „Unitatea poporului român" se ocupă şi de hotărîrea şvabilor bănăţeni de a se uni la 1918 cu România. Poate că le vei face o prezentare. In curînd o să-ţi trimit o altă carte privitoare la Documentele referitoare la istoria Mitropoliei; precum şi altele. Te rog, orice carte te-ar interesa să-mi scri, deoarece cu cărţile apărute după 1960 nu este o problemă cu trimiterea... Nu ştiu cu ce eşti mai breaz ca alţii?... cu faptul că ţi-ai creat condiţiile necesare pentru a lucra liber. E puţin aceasta? Eu socotesc că prima datorie a unui om de cultură este de a-şi crea aceste condiţii, care ne ajută spre desăvîrşire. Eu am fost aşa de naiv, sau poate prost, încît nu am reuşit să mi le creez, aşa încît toată viaţa mea a fost o deşertăciune şi acum e prea tîrziu căci viaţa a început să treacă pe lîngă mine...

In 1978 am cerut de trei ori să-mi aprobe să fac o vizită la Paris, deşi mi s-a refuzat. Apoi m-am îmbolnăvit. Acum poate voi avea din nou aprobare pentru a-ţi face o vizită de o lună. Să vedem cum stau cu sănătatea.

Cu dragoste frăţească,
I.D. Suciu"

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, f. 14.

201. 1981, mai, 8, Bucureşti. Fragment dintr-o scrisoare expediată de I.D. Suciu către Lucian Grigorovici.

MINISTERUL DE INTERNE
U.M. 0647
Nr. 51/5000385237 – 8 MAI 1981

STRICT SECRET
Ex. nr. 1

Către,
IMBS /134/RI

O sursă a unităţii noastre ne-a informat că SUCIU IOAN din BUC. – P. MANOLIU 13 i-a relatat lui GRIGOROWITSCH LUCIAN din RFG – KUDINGHOVENER STR. 94 BONN 3

„Dragă Lucian

Ieri, 30 aprilie, am primit pachetul cu acele patru sigilii. Nu am cuvinte să-ţi mulţumesc pentru acest gest... Este f. bine să ai un prieten, un frate în străinătate. De cînd sînt în corespondenţă cu tine nu mă mai simt aşa de singur, aşa izolat. Simt un reazim în tine şi soţia ta şi asta îmi face f. bine. Eşti acelaş prieten bun şi săritor de altădată şi mă bucur că îndelungata despărţire nu te-a înstrăinat... Cît despre recenzia ce mi-ai trimis-o îţi mulţumesc dar nu-mi face nicio bucurie. Am mai auzit ca a apărut şi [...] franceză şi engleză... Nenorocirea mea a fost ca niciodată n-am fost mulţi – [...] de destinul şi viaţa mea. Dar am învăţat să înfrunt viaţa cu toate bordurile ei.

I.D. Suciu"

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, f. 13.

202. 1981, mai, 18, Bonn. Scrisoare expediată de Lucian Grigorovici către I.D. Suciu.

LUCIAN GRIGOROWITSCH
Journalist

Bonn, 18 mai 1981

Dragă Ioane!

Nici nu şti ce bucurie mi-ai făcut cu felicitarea de Paşti, la care îţi răspund (cu oarecare întîrziere, dar totuşi – sper – pînă de Rusalii!) „Adevărat a înviat!"

Mă bucur mult că acele trimise se potrivesc şi-ţi pot alina oarecum suferinţa. Acum e pe drum şi „Glykotest", zilele acestea ciocolata şi – eventual (mă gîndesc la vama mare pentru tine) – cartuşele de ţigări cerute.

Sper ca scrisoarea aceasta să te găsească între Timişoara şi concediul la mare, de care-mi scri. Aş vrea însă mai întîi să-ţi explic cîteva lucruri, care au rămas, pare-se, neclare.

Ti-am vorbit de „planuri măreţe" pentru vara aceasta. E un fel de a spune „măreţ", deşi este vorba de planuri. Dar iată despre ce este vorba.

Astăzi, 18 Mai, se împlinesc exact 10 ani de cînd m-am căsătorit pentru a doua oară, cu Christiane. Ti-am mai scris despre ea şi trecutul ei, de fel roz. Copilă de 6 anişori la finele războiului, ea a înfruntat – împreună cu mama ei, căci tatăl era dat „dispărut" – întreg refugiul din Silezia răsăriteană pînă în Renania occidentală. A avut o copilărie foarte grea: elevă pricăjită, studentă săracă, absolventă cu două examene de stat meritorii (anglistică şi filozofie). S-a refăcut abia pe parcurs – mai întîi cîţiva ani ca lactoră la University of London (limbă şi literatură germană), apoi profesoară la cîteva licee de fete (engleză).

[...]

Ne-am ostenit ani de zile să găsit un copil de adoptat, dar n-a fost chip în ţara asta, cu natalitate descrescîndă şi un procentaj de 10 familii doritoare de copii la un singur copil de adoptat.

Ne-am străduit deci în străinătate – şi anume în America centrală. Aci e locul să-ţi spun şi cîte ceva despre fratele soţiei mele, Joachim Neukirch. Născut în anul 1940 (deci doi ani mai tînăr ca ea), acest frate şi cumnat a urmat dreptul la Köln, şi-a luat doctoratul şi a intrat în diplomaţie. Stagiul de ataşat de legaţie şi l-a făcut la Moscova, apoi a fost prim-secretar al ambasadei Germaniei federale la Montevideo. La vîrsta de 37 de ani a fost numit ambasador în acea republică central-americană, de care îţi vorbeam – şi tocmai acolo a iniţiat şi formele de adopţiune pentru noi.

Din nefericire a trebuit să-şi părăsească precipitat postul, întrucît izbucnise războiul civil acolo. A fost rechemat la Bonn şi conduce în prezent Scoala specială de pregătire a noilor ataşaţi de legaţie ai ministerului federal de externe. Peste vro doi ani va fi trimis în altă parte – poate în Africa sau Asia de sudest. Oricum, legăturile cu acea capitală central-americană au rămas. Recent am trimis ultimele acte încolo (legalizate de ambasada ţării respective dela Bonn) precum şi o parte din onorariile avocatului de acolo. Peste vreo două luni vor fi gata formalităţile şi ne vom deplasa amîndoi încolo, spre a ne lua în primire copilul. Nu-l cunoaştem încă, dar am cerut să fie o fetiţă în vîrstă de un anişor – sănătoasă, fireşte, şi (dacă se poate) frumuşică. Precum vezi, e şi puţină fudulie la mijloc! Să fie sănătoasă şi să crească în pace – doar atît ne putem ruga lui Dumnezeu.

Astea sînt deci, dragă Ioane, „planurile măreţe" de care îţi vorbeam – ca nu cumva să crezi cine ştie ce, distracţii sau careva voiajuri de snobbism, cum le face cam toată lumea, spre a-şi da apoi aere.

Ca planuri de viitor (după ce avem copilul, poate şi un altul peste vreo doi ani): să ne mutăm de aci. Vom vinde tot ce avem la Bonn şi ne vom cumpăra o căsuţă în regiunea muntoasă a Germaniei. Ca preţuri: o locuinţă ca a noastră la Bonn echivalează cu o asemenea căsuţă la ţară (cu pajişte şi pomi fructiferi!). Lumea nebună se tot mută la oraş, de parcă ar fi raiul pe pămînt – în timp ce noi doi nici nu ştim, cum să ieşim mai repede la ţară. Peste vreo cinci ani mă pensionez (înainte de vreme, căci legea menţine vîrsta de pensionare de 65 de ani – cu putinţa de pensionare prematură şi la 62 de ani). Indiferent în ce coclauri va fi căsuţa, în ţara asta există peste tot racord la cîte o autostradă.

Mă vei întreba, firește, cît mai pot sta la volanul unui automobil. Trebuie să-ţi spun o mică poveste.

Mă aflam cu vreo patru ani în urmă în Anglia, unde am făcut cunoştinţă cu un domn foarte vîrstnic. Se numea Buzdugan şi era fiul fostului preşedinte al Inaltei Curţi de Casaţii din Bucureşti şi fost regent al ţării înainte de 1930. S-a suit la volanul maşinii sale şi m-a invitat să facem o vizită lui Costi Brîncoveanu, undeva în sudul Angliei, în provincia Wales. Cînd ne-am oprit la o margine de drum ca să cumpăr un buchet de trandafiri pentru „prinţesă", mi-a mărturisit vîrsta sa: avea.. 86 de ani şi conducea ca un tinerel! Să-ţi spun drept, constatarea aceasta mi-a dat mult curaj. Doar în treacăt şi cum a decurs apoi vizita: deşi fusesem anunţat pentru masa de prînz, ni s-a pus în faţă o strachină cu spaghetti (a la Bologna pe de-asupra, cu un dubios sos de roşii!), iar „prinţesa" mi-a declarat că n-a mai primit trandafiri de ani de zile!

La întoarcere, nenea Buzdugan a oprit maşina în faţa unei cîrciumi la mahala de Londră şi m-a întrebat: „Ce părere ai despre o fleică?" Intrucît aveam cea mai bună părere, am stat la masă şi ne-am ospătat. Tăind carnea fragedă, uşor zemuind şi excelent friptă, se estompa alene amintirea macaroanelor princiare din Wales. Mă-ntreb doar: să fi fost modestie exagerată la Costi, sau pur şi simplu sărăcie cu lustru? Unii care frecventau mai des casa Brîncovenilor mi-au spus pe urmă că n-au mîncat niciodată bine acolo. Oricum, Costi şi „prinţesa" s-au mutat (cred) de mult în Franţa, căci nici ei nu mai sînt chiar atît de tineri.

Dar toate acestea doar în treacăt, privind planurile mele de a umbla cu maşina pînă la o vîrstă mai înaintată.

Este adevărat – Christiane a fost în vizită la mănăstirile din Moldova. Intocmai cum a găsit calea (fără nicio influenţă din parte-mi!) spre ortodoxie, tot astfel n-a avut dorinţă mai fierbinte decît să viziteze aceste lăcaşuri

ale ortodoxiei străbune. Desigur că a fost şi la Voroneţ şi-şi aminteşte bine de culorile minunate ale vechilor meşteri. A făcut de-altfel o mulţime de fotografii.

Un mic amănunt: traseul călătoriei de studii (a fost un grup vestgerman de studii) a purtat-o, în una din etape, dela Rădăuţi la Cîmpulung-Moldovenesc. Ar fi vrut să ajungă pînă la Vatra Dornei însă nu s-a putut. La întoarcere mi-a adus (printre altele) şi un săculeţ cu pămînt dela Cîmpulung – lucru care m-a impresionat mult. Stiu că este neînţeles pentru mulţi – dar cred că acest pumn de pămînt din ţara Dornelor mă va însoţi, atunci cînd voi închide ochii pentru totdeauna.

Dar, dragă Ioane, te-am plictisit cu prea multe amănunte despre mine – sau, mai bine zis, despre noi, cei de-aici.

Si aci, la Bonn, este noapte cînd închei această epistolă.

Te îmbrăţişez cu drag şi-ţi transmit multe salutări şi dela Christiane

al tău
Lucian

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, ff. 10–12.

203. 1982, aprilie, 23, Bucureşti. Raport cu propunerea de închidere a dosarului de urmărire a istoricului I.D. Suciu, în urma decesului acestuia.

IMB Securitate
134/R.I./23-04–82.
NR. 00891

Strict secret
Ex. unic

RAPORT
cu propunere de scoatere din evidenţa dosarului de problemă a numitului SUCIU IOAN DIMITRIE

Numitul Suciu Ioan Dumitru fiul lui Ion şi Ofelia născut la data de 3-08–1917 în oraşul Lugoj Jud. Timiş doctor în ştiinţe istorice domiciliat în Bucureşti Str. Pompiliu Manoliu nr. 13 Ap. 155 a fost luat în evidenţa dosarului de problemă „foşti condamnaţi" pentru faptul că în anul 1949 a fost condamnat 3 ani închisoare pt. tentativă de trecere frauduloasă a frontierei iar în 1959 la 10 ani închisoare pt. uneltire contra ordinii sociale.

La data de 3-03.1982 susnumitul a decedat, deces înregistrat prin actul de deces numărul 15/3-03–82 emis de Consiliul Popular al comunei Otopeni.

Avînd în vedere cele de mai sus

PROPUNEM

Scoaterea numitului Suciu Ioan Dumitru din evidenţa dosarului de problemă.

Clasarea materialelor la CID, cu menţinerea în evidenţa cartotecii generale documentare.

Cpt. Robu Iosif

A.C.N.S.A.S., *Fond Informativ*, Dosar nr. 533936, vol. V, f. 104.